

CABINET

CYNGOR GWYNEDD

DYDDIAD	Dydd Mawrth, 9fed Tachwedd, 2021
AMSER	1.00 y.h.
LLEOLIAD	Cyfarfod Rhithiol – Bydd y cyfarfod yn cael ei we-ddarlledu https://gwynedd.public-i.tv/core/portal/home
PWYNT CYSWLLT	Annes Siôn 01286 679490 / cabinet@gwynedd.llyw.cymru

AELODAU CABINET CYNGOR GWYNEDD

Aelodau	
Dyfrig L. Siencyn	Arweinydd
Dafydd Meurig	Dirprwy Arweinydd, Aelod Cabinet Oedolion, Iechyd a Llesiant
Craig ab Iago	Aelod Cabinet Tai
Gareth Wyn Griffith	Aelod Cabinet Amgylchedd
Nia Wyn Jeffreys	Aelod Cabinet dros Gefnogaeth Gorfforaethol
Dilwyn Morgan	Aelod Cabinet Plant a Phobl Ifanc
Gareth Thomas	Aelod Cabinet Datblygu'r Economi a Chymuned
Ioan Thomas	Aelod Cabinet Cyllid
Catrin Wager	Aelod Cabinet Priffyrdd a Bwrdeistrefol
Cemlyn Rees Williams	Aelod Cabinet Addysg

RHAGLEN

	Eitem	Cyflwynir gan	Swyddog	Tud.
1	YMDDIHEURIADAU			
2	DATGAN BUDDIANT PERSONOL			
3	MATERION BRYD			
4	MATERION YN CODI O DROSOLWG A CHRAFFU YSGOL ABERSOCH	Cyng. Bethan Lawton		5 - 215
5	COFNODION CYAFARFOD A GYNHALIUYD AR 28 MEDI A 12 HYDREF 2021			216 - 235
6	ADRODDIAD RHEOLAETH CARTREFI MODUR	Cyng. Gareth Griffith	Gareth Jones	236 - 286
7	FFRAMWAITH PWYLLGORAU	Cyng. Dyfrig Siecyn	Iwan Evans a Geraint Owen	287 - 306
8	ADRODDIAD PERFFORMIAD YR AELOD CABINET DROS TAI AC EIDDO	Cyng. Craig ab Iago	Carys Fon Williams	307 - 313
9	STRATEGAETH DDIGIDOL ADDYSG	Cyng. Cemlyn Willias a Cyng. Ioan Thomas	Gwern ap Rhisiart a Huw Ynyr	314 - 349
10	<p>CAU ALLAN Y WASG A'R CYHOEDD</p> <p>Bydd y Cadeirydd yn cynnig y dylid cau allan y wasg a'r cyhoedd o'r cyfarfod yn ystod y drafodaeth ar yr eitemau canlynol gan ei bod yn debygol y datgelir gwybodaeth eithriedig fel y'i diffinnir ym Mharagraff 14 o Atodiad 12A o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972 Gwybodaeth ynglŷn â thrafodion ariannol neu fusnes unrhyw berson penodol (yn cynnwys yr awdurdod sydd yn dal y wybodaeth hynny) ynogystal â Paragraff 16 o Atodiad 12A o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972- Gwybodaeth y gallai honiad ynghylch braint broffesiynol gyfreithiol gael ei gynnal yn ei chylch mewn achos cyfreithiol.</p> <p>Mae budd cyhoeddus cydnabyddedig mewn bod yn agored ynglŷn â defnydd adnoddau</p>			

cyhoeddus a materion ariannol cysylltiedig. Cydnabyddir fodd bynnag fod adegau, er gwarchod buddiannau ariannol a masnachol cyhoeddus fod angen trafod gwybodaeth o'r fath heb ei gyhoeddi. Mae'r adroddiad yn benodol ynglŷn a materion ariannol a busnes ynghyd a thrafodaethau cysylltiedig. Byddai cyhoeddi gwybodaeth fasnachol sensitif o'r math yma yn gallu bod yn niweidiol i fuddiannau'r cwmni a'r Cynghorau. Mae hefyd yn cynnwys cyngor cyfreithiol a dderbyniwyd ynglŷn a sefydlu y ffordd ymlaen. Mae'r gallu i dderbyn a thrafod cyngor or'r fath yn cael ei warchod gan y ffrainc gyfreithiol . Byddai cyhoeddi hyn yn groes i'r budd cyhoeddus ehangach o sicrhau yr allbwn cyfansawdd gorau.

11	STRATEGAETH TG YSGOLION A CHWMNI CYNNAL	Cyng. Ioan Thomas	Iwan Evans and Dafydd Edwards	
----	---	-------------------	-------------------------------	--

Eitem 4

CABINET CYNGOR GWYNEDD

Adroddiad i gyfarfod o Gabinet Cyngor Gwynedd

Dyddiad y cyfarfod:	9 TACHWEDD 2021
Aelod Craffu:	Cynghorydd Beth Lawton, Cadeirydd Pwyllgor Craffu Addysg ac Economi
Swyddog cyswllt:	Vera Jones – Rheolwr Democratiaeth ac Iaith
Rhif Cyswllt:	32267
Pwnc:	Cyfeiriad yn ôl i'r Cabinet gan y Pwyllgor Craffu Addysg ac Economi - Penderfyniad y Cabinet ar 28/09/21, Eitem 8: Ysgol Abersoch.

Y PENDERFYNIAD A GEISIR

Bod y Cabinet yn ail-ystyried ei benderfyniad ar sail pryder gan y Pwyllgor Craffu Addysg ac Economi na chafwyd ymateb digonol i'r ail reswm dros alw i mewn, sef:-

“2.Nid yw'r Adroddiad yn cymryd i ystyriaeth ddyfodol Tai a Gwaith fydd yn dod i rym yn y Pentref .

(a) Mae Datblygiad Newydd o godi Gwesty Newydd fydd yn creu beth bynnag 40 o swyddi llawn amser yn yr ardal - mi fydd y Gweithwyr a'u Teulu angen adnoddau yn cynnwys Addysg i ein plant.

(b) Mae Llywodraeth Cymru, yr Adran Tai ac Eiddo Cyngor Gwynedd a Chymdeithas Tai (sydd yn berchen tir yn y pentref) ar hyn o bryd yn edrych i godi mwy o dai - mae Llywodraeth Cymru wedi dweud fod grant ar gael i ddatblygu y tir yma i godi o bosib 15 o dai.

Mae'r Gymdeithas tai wedi cadarnhau fod cynlluniau wedi gwneud yn barod ar safle Bryn Garmon.

Nid yw'r adroddiad yn sôn dim am y cynllun newydd gan yr Adran Tai ac Eiddo a dim am y datblygiadau sydd yn mynd ymlaen yn y Pentref ac felly nid yw'r Adran Addysg wedi ymateb i ofynion Ddeddf Lles Cenedlaethau'r Dyfodol wrth beidio gwneud hyn.”

RHESYMAU DROS YR ANGEN AM BENDERFYNIAD

Yn unol ag Adran 7.25 ch o gyfansoddiad y Cyngor:

“Os yw'r Pwyllgor Craffu yn dal i bryderu am y penderfyniad ar ôl ei ystyried, yna caiff ei gyfeirio'n ôl at y sawl a wnaeth y penderfyniad i'w ailystyried, gan amlinellu'n ysgrifenedig natur ei bryderon neu gyfeirio'r mater at y Cyngor Llawn. Os caiff ei gyfeirio at y penderfynwr, bydd ef/hi yn ei ailystyried o fewn 15 diwrnod gwaith clir arall, gan wneud gwelliannau iddo ai peidio, cyn mabwysiadu penderfyniad terfynol.”

CYFLWYNIAD AC YSTYRIAETHAU PERTHNASOL

CEFNDIR

1. Galwyd penderfyniad y Cabinet, Eitem 8: Ysgol Abersoch, cyfarfod 28/09/21, i mewn i'w graffu gan y Pwyllgor Craffu Addysg ac Economi. Y penderfyniad hwnnw oedd: –

“Cadarnhawyd yn derfynol y cynnig a roddwyd drwy rybudd statudol, i gau Ysgol Abersoch ar 31 Rhagfyr 2021, a darparu lle i ddisgyblion yn Ysgol Sarn Bach o 1 Ionawr 2022, yn unol ag Adran 53 o'r Ddeddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013 a gofynion y Cod Trefniadaeth Ysgolion 11/2018.”

2. Gwnaethpwyd hynny yn unol ag Adran 7.25 o gyfansoddiad y Cyngor gan y Cynghorwyr Beth Lawton (Cadeirydd y Pwyllgor Craffu), Alwyn Gruffydd ac Elwyn Jones o fewn y gofynion a'r amserlen angenrheidiol.
3. Nodwyd y rhesymau am alw mewn, hynny yw'r agweddau o'r penderfyniad ystyrir dylid eu craffu, fel a ganlyn:

“1. Mae'r Adroddiad yn anghywir ac yn gamarweiniol rhan effaith ar y Cymuned, er enghraifft iaith a diwylliant Cymraeg - yn y tabl ar dudalen 714 mae yn dweud nad oes dim effaith ar yr iaith.

2. Nid yw'r Adroddiad yn cymryd i ystyriaeth ddyfodol Tai a Gwaith fydd yn dod i rym yn y Pentref

(a) Mae Datblygiad Newydd o godi Gwesty Newydd fydd yn creu beth bynnag 40 o swyddi llawn amser yn yr ardal - mi fydd y Gweithwyr a'u Teulu angen adnoddau yn cynnwys Addysg i ein plant.

(b) Mae Llywodraeth Cymru, yr Adran Tai ac Eiddo Cyngor Gwynedd a Chymdeithas Tai (sydd yn berchen tir yn y pentref) ar hyn o bryd yn edrych

i godi mwy o dai - mae Llywodraeth Cymru wedi dweud fod grant ar gael i ddatblygu y tir yma i godi o bosib 15 o dai.

Mae'r Gymdeithas tai wedi cadarnhau fod cynlluniau wedi gwneud yn barod ar safle Bryn Garmon.

Nid yw'r adroddiad yn sôn dim am y cynllun newydd gan yr Adran Tai ac Eiddo a dim am y datblygiadau sydd yn mynd ymlaen yn y Pentref ac felly nid yw'r Adran Addysg wedi ymateb i ofynion Ddeddf Lles Cenedlaethau'r Dyfodol wrth beidio gwneud hyn.

3. Mae pryder wedi ei ddatgan rhan y ffordd droed rhwng Abersoch a Sarn Bach mae yr Adran addysg yn dweud fod cyswllt wedi bod gyda'r Adran Ffyrdd ond nid oes dim byd pendant wedi ei gyflwyno rhan datrys y risg yma sydd yn rhoi disgyblion mewn peryg. Mae'r Adran Addysg yn sôn am drefniadau cludiant sydd wrth gwrs yn ychwanegu at hinsawdd ac yn enghraifft ddrwg i'r plant ar sut mae'r Cyngor yn cymryd i ystyriaeth effaith ar hinsawdd.

4. Mae un plentyn yn disgyn allan o'r cynnig i gael cludiant oherwydd polisiâu oed - yn y dyfodol pan fydd rhifau plant yn cynyddu oherwydd (a) a (b) mae'n debyg bydd plant eraill yn cael gwrthod y cludiant yma ac felly yn dioddef rhan eu haddysg.

5. Y penderfyniad ydi i gau yr ysgol yn ganol y flwyddyn ysgol a does dim amheuaeth fod hyn am fod yn dryslyd i'r plant ac eto mae hyn yn cael effaith negyddol ar eu haddysg does dim eglurhad pam a beth ydi y rhesymeg yn fan hyn. "

4. Cynhaliwyd cyfarfod y Pwyllgor Craffu Addysg ac Economi ar yr 21ain o Hydref, 2021. Penderfynodd aelodau'r Pwyllgor craffu fel a ganlyn:

Bod y pwyllgor craffu yn cyfeirio'r mater yn ôl i'r Cabinet i'w ail-ystyried ar y sail na chafwyd ymateb digonol i'r ail reswm dros alw i mewn, fel a nodir ac a dywyllwyd yn pwynt 3 (2) uchod.

Cyfeiriwyd y mater yn ôl at y Cabinet gan y mynegwyd pryder nad oedd ystyriaeth lawn wedi ei roi i effaith posib datblygiadau arfaethedig ar y ffigurau tafluniad ar gyfer Ysgol Abersoch cyn dod i benderfyniad.

UNRHYW YMGYNGHORIAD A GYNHALIWDYD CYN ARGYMELL Y PENDERFYNIAD

BARN Y SWYDDOGION STATUDOL

Y Swyddog Monitro:

Mae'r adroddiad yn olrhain y broses a ddilynwyd yn dilyn cais i alw penderfyniad gwreiddiol y Cabinet i mewn o dan rhan 7.25 o'r Cyfansoddiad. Penderfynodd y Pwyllgor Craffu Addysg AC Economi y dylid cyfeirio y mater yn ôl i'r Cabinet er ail ystyried y penderfyniad a gymerwyd ar y 28ed o Fedi 2021. Yn unol a'r darpariaethau y Cyfansoddiad mae'r penderfyniad yma wedi ei atal rhag cael ei weithredu hyd y bydd y drefn galw mewn wedi ei chwblhau. Mae'r Pwyllgor Craffu wedi nodi y materion roeddynt am i'r Cabinet roi sylw iddynt.

Mae'n ofynnol i'r Cabinet roi ystyriaeth gofalus i farn y Pwyllgor Craffu am y penderfyniad ac oes angen gwneud gwelliannau a'i pheidio Fodd bynnag mae'r penderfyniad ar yr ymateb i argymhellion y Pwyllgor Craffu yn parhau yn benderfyniad gan y Cabinet a ddylid cadarnhau y rhybudd statudol ynglŷn ag Ysgol Abersoch yn unol a darpariaethau Adran 53 Ddeddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013. Felly, wrth adolygu ei benderfyniad gwreiddiol mae'n parhau yn fater sydd angen ei gloriannu o fewn y fframwaith o ystyriaethau a gofynion sydd yn berthnasol iddo. Yn yr un modd mae angen gosod argymhellion y Pwyllgor Craffu o fewn y cyd-destun yma. Penderfyniad y Cabinet yn unig ydi hyn. Bydd y penderfyniad yma yn derfynol.

Y Pennaeth Cyllid:

“Nid yw'r rheswm am ofyn i'r Cabinet ail-ystyried ei benderfyniad ar 28/09/2021 yn newid y sefyllfa gyllidol gyfredol. Mae'r rhesymau i gau Ysgol Abersoch ar 31 Rhagfyr 2021 yn parhau, gan gynnwys creu arbediad blynyddol o £96,062 mewn costau refeniw, a pwysleisir eto fod y gost fesul disgybl yn £17,404 yn Ysgol Abersoch o'i gymharu â chyfartaledd sirol o £4,198. Hyd yn oed petai'r datblygiadau y cyfeirir atynt yn yr adroddiad uchod yn cael eu gwireddu a hynny yn arwain at gynnydd yn nifer y disgyblion yn yr ysgol, nid oes tystiolaeth cymhellgar i ddangos y byddai cyfryw gynnydd yn ddigonol i achosi newid arwyddocaol yn y sefyllfa sylfaenol yma.

Rwyf yn parhau i gefnogi penderfyniad y Cabinet yn ei gyfarfod 28/09/2021.”

Atodiadau

- ATODIAD 1 Hysbysiad Penderfyniad Pwyllgor Craffu Addysg ac Economi (21/10/21)
- ATODIAD 2 Papurau Pwyllgor Craffu Addysg ac Economi (21/10/21) sy'n cynnwys
- ATODIAD 2a Blaen adroddiad
- ATODIAD 2b Ymateb yr adran addysg i'r agweddau o'r penderfyniad a oedd i'w craffu
- ATODIAD 2c Taflen penderfyniad y Cabinet ar 28/09/21, Eitem 8
- ATODIAD 2ch Adroddiad y Cabinet ar 28/09/2021, Eitem 8

**HYSBYSIAD PENDERFYNIAD PWYLLGOR CRAFFU ADDYSG AC ECONOMI
CYNGOR GWYNEDD**

**(Adran 100C Deddf Llywodraeth Leol 1972 (fel y'i diwygiwyd gan Rheoliadau
Awdurdodau Lleol (Coronafeirws) (Cyfarfodydd) (Cymru) 2020)**

Dyddiad Cyfarfod PWYLLGOR CRAFFU ADDYSG AC ECONOMI

21 Hydref, 2021

PWNC

Eitem 5: PENDERFYNIAD Y CABINET – 28-09-21 – EITEM 8 – YSGOL ABERSOCH

PENDERFYNIAD

Bod y pwyllgor craffu yn cyfeirio'r mater yn ôl i'r Cabinet i'w ail-ystyried ar y sail na chafwyd ymateb digonol i'r ail reswm dros alw i mewn, sef:-

“2.Nid yw'r Adroddiad yn cymryd i ystyriaeth ddyfodol Tai a Gwaith fydd yn dod i rym yn y Pentref .

(a) Mae Datblygiad Newydd o godi Gwesty Newydd fydd yn creu beth bynnag 40 o swyddi llawn amser yn yr ardal - mi fydd y Gweithwyr a'u Teulu angen adnoddau yn cynnwys Addysg i ein plant.

(b) Mae Llywodraeth Cymru, yr Adran Tai ac Eiddo Cyngor Gwynedd a Chymdeithas Tai (sydd yn berchen tir yn y pentref) ar hyn o bryd yn edrych i godi mwy o dai - mae Llywodraeth Cymru wedi dweud fod grant ar gael i ddatblygu y tir yma i godi o bosib 15 o dai.

Mae'r Gymdeithas tai wedi cadarnhau fod cynlluniau wedi gwneud yn barod ar safle Bryn Garmon.

Nid yw'r adroddiad yn sôn dim am y cynllun newydd gan yr Adran Tai ac Eiddo a dim am y datblygiadau sydd yn mynd ymlaen yn y Pentref ac felly nid yw'r Adran Addysg wedi ymateb i ofynion Ddeddf Lles Cenedlaethau'r Dyfodol wrth beidio gwneud hyn.”

CANLYNIAD Y BLEIDLAIS

O blaid	8
Yn erbyn	6
Atal	1

DATGANIADAU O FUDDIANT PERSONOL A MATERION PROTOCOL

Datganodd y Cynghorydd Dewi Roberts fuddiant personol oherwydd ei fod yn llywodraethwr Ysgol Abersoch, ond oherwydd iddo gael ei benodi i'r rôl honno gan yr Awdurdod, nid oedd o'r farn ei fod yn fuddiant oedd yn rhagfarnu, ac ni adawodd y cyfarfod yn ystod y drafodaeth ar yr eitem.

PWYLLGOR	Pwyllgor Craffu Addysg ac Economi
DYDDIAD	21ain Hydref 2021
PWNC	Penderfyniad Cabinet 28/09/2021. Eitem 8 – Ysgol Abersoch.
AWDUR	Geraint Owen, Pennaeth Gwasanaethau Democraidd

1. Mae'r penderfyniad a ganlyn wedi ei alw i mewn i'w graffu yn unol ag Adran 7.25 o Gyfansoddiad y Cyngor: –

Eitem 8: Ysgol Abersoch, cyfarfod Cabinet 28/09/2021

“Cadarnhawyd yn derfynol y cynnig a roddwyd drwy rybudd statudol, i gau Ysgol Abersoch ar 31 Rhagfyr 2021, a darparu lle i ddisgyblion yn Ysgol Sarn Bach o 1 Ionawr 2022, yn unol ag Adran 53 o'r Ddeddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013 a gofynion y Cod Trefniadaeth Ysgolion 11/2018.”

2. Gwnaethpwyd y cais i alw'r penderfyniad i mewn i'w graffu gan y Cyngorwyr Beth Lawton (Cadeirydd y Pwyllgor Craffu), Alwyn Gruffydd ac Elwyn Jones o fewn y gofynion a'r amserlen angenrheidiol.
3. Mae'r rhesymau am alw mewn, hynny yw'r agweddau o'r penderfyniad ystyrir dylid eu craffu ac sydd o fewn gofynion Cyfansoddiadol, wedi eu nodi fel a ganlyn:

“ 1. Mae'r Adroddiad yn anghywir ac yn gamarweiniol rhan effaith ar y Cymuned, er enghraifft iaith a diwylliant Cymraeg - yn y tabl ar dudalen 714 mae yn dweud nad oes dim effaith ar yr Iaith.

2. Nid yw'r Adroddiad yn cymryd i ystyriaeth ddyfodol Tai a Gwaith fydd yn dod i rym yn y Pentref

(a) Mae Datblygiad Newydd o godi Gwesty Newydd fydd yn creu beth bynnag 40 o swyddi llawn amser yn yr ardal - mi fydd y Gweithwyr a'u Teulu angen adnoddau yn cynnwys Addysg i ein plant.

(b) Mae Llywodraeth Cymru, yr Adran Tai ac Eiddo Cyngor Gwynedd a Chymdeithas Tai (sydd yn berchen tir yn y pentref) ar hyn o bryd yn edrych i godi mwy o dai - mae Llywodraeth Cymru wedi dweud fod grant ar gael i ddatblygu y tir yma i godi o bosib 15 o dai.

Mae'r Gymdeithas tai wedi cadarnhau fod cynlluniau wedi gwneud yn barod ar safle Bryn Garmon.

Nid yw'r adroddiad yn sôn dim am y cynllun newydd gan yr Adran Tai ac Eiddo a dim am y datblygiadau sydd yn mynd ymlaen yn y Pentref ac felly nid yw'r Adran Addysg wedi ymateb i ofynion Ddeddf Lles Cenedlaethau'r Dyfodol wrth beidio gwneud hyn.

3. Mae pryder wedi ei ddatgan rhan y ffordd droed rhwng Abersoch a Sarn Bach mae yr Adran addysg yn dweud fod cyswllt wedi bod gyda'r Adran Ffyrdd ond nid oes dim byd pendant wedi ei gyflwyno rhan datrys y risg yma sydd yn rhoi disgyblion mewn peryg. Mae'r Adran Addysg yn sôn am drefniadau cludiant sydd wrth gwrs yn ychwanegu at hinsawdd ac yn enghraifft ddrwg i'r plant ar sut mae'r Cyngor yn cymryd i ystyriaeth effaith ar hinsawdd.

4. Mae un plentyn yn disgyn allan o'r cynnig i gael cludiant oherwydd polisiâu oed - yn y dyfodol pan fydd rhifau plant yn cynyddu oherwydd (a) a (b) mae'n debyg bydd plant eraill yn cael gwrthod y cludiant yma ac felly yn dioddef rhan eu haddysg.

5. Y penderfyniad ydi i gau yr ysgol yn ganol y flwyddyn ysgol a does dim amheuaeth fod hyn am fod yn dryslyd i'r plant ac eto mae hyn yn cael effaith negyddol ar eu haddysg does dim eglurhad pam a beth ydi y rhesymeg yn fan hyn. ”.

4. Er mwyn cynorthwyo'r Pwyllgor Craffu i graffu ar y mater yn unol â'r agweddau o'r penderfyniad yr ystyrir y dylid eu craffu amgaeir y dogfennau isod gyda'r adroddiad hwn.

- Atodiad 1 – ymateb yr adran addysg i'r agweddau o'r penderfyniad ystyrir dylid eu craffu
- Atodiad 2 – Taflen penderfyniad y Cabinet (Eitem 8, 28/09/2021)
- Atodiad 3 – adroddiad y Cabinet (Eitem 8, 28/09/2021)

Pwyllgor	Pwyllgor Craffu Addysg ac Economi
Teitl yr Adroddiad	Ysgol Abersoch
Dyddiad y cyfarfod	21 Hydref 2021
Swyddog Perthnasol	Gwern ap Rhisiart, Swyddog Addysg Ardal
Aelod Cabinet Perthnasol	Cynghorydd Cemlyn Rees Williams

1. Penderfyniad Y Cabinet, 28 Medi 2021

Yn dilyn penderfyniad gan y Cabinet ar 15 Mehefin 2021, cyhoeddwyd rhybudd statudol ar 25 Mehefin 2021 o'r bwriad i weithredu cynnig i gau Ysgol Abersoch, a darparu lle i ddisgyblion yn Ysgol Sarn Bach, gan gychwyn cyfnod gwrthwynebu o 28 diwrnod, yn unol â Deddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion 2013, a'r Cod Trefniadaeth Ysgolion.

I atgoffa aelodau, dyma'n gryno yw elfennau statudol y broses sydd ynghlwm â chynnig (yn yr achos yma) i gau ysgol:

1. Cynnal ymgynghoriad statudol ar y cynnig
2. Ystyried canlyniadau'r ymgynghoriad a phenderfynu a ddylid symud ymlaen â'r cynnig
3. Cyhoeddi rhybudd statudol o'r bwriad i weithredu cynnig gyda chyfnod gwrthwynebu o 28 diwrnod
4. Ystyried unrhyw wrthwynebiadau a dderbyniwyd yn ystod y cyfnod gwrthwynebu, a phenderfynu os dylid gweithredu'r cynnig ai peidio.

Ar 28 Medi 2021, ystyried y gwrthwynebiadau a dderbyniwyd yn ystod y cyfnod gwrthwynebu a wnaeth y Cabinet (cam 4). Dylid cadw mewn cof bod y camau statudol blaenorol wedi eu cwblhau, a'r penderfyniadau hynny yn rhai terfynol bellach. Ni ellir felly ail ymweld â'r cynnig a'i addasu, ac mae'r Pwyllgor yn craffu ar benderfyniad y Cabinet i weithredu'r cynnig yn dilyn ei ystyriaeth o'r gwrthwynebiadau a dderbyniwyd yn ystod y cyfnod gwrthwynebu. Yn benodol bydd yn ystyried y materion hynny a roddir fel rhesymau dros alw'r penderfyniad i mewn.

Fe nodir yn y Cod Trefniadaeth Ysgolion:

“Os bydd gwrthwynebiadau wedi dod i law i gynigion awdurdod lleol, a bod angen penderfyniad o dan adran 53 o Ddeddf 2013, rhaid i'r awdurdod lleol beidio ag ystyried y cynigion hynny gyda meddwl caeedig. Rhaid i'r gwrthwynebiadau gael eu hystyried yn gydwybodol ochr yn ochr â'r dadleuon mewn perthynas â'r cynigion ac yng ngoleuni'r ffactorau a amlinellir yn adran 1.3 – 1.14 o'r Cod hwn.”

2 Ymateb y Cyngor i'r Gwrthwynebiadau

Mae'r Adran Addysg yn hyderus fod yr adroddiad ar y gwrthwynebiadau yn ymdrin ag yn ymateb i'r gwrthwynebiadau yn unol â gofynion y Ddeddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion 2013 a'r Cod cysylltiedig. Cyfeirir yn benodol yn adroddiad Cabinet 28 Medi at wrthwynebiadau yn ymwneud â'r yr effaith ar y gymuned a'r iaith Gymraeg, datblygiadau posib yn yr ardal, cludiant a theithio a dyddiad gweithredu'r cynnig. Mae ymateb y Cyngor i'r gwrthwynebiadau hynny wedi eu nodi isod.

Dylid nodi'n ogystal fod y gwrthwynebiadau a gyfeiriwyd at yr effaith ar y Gymuned a'r iaith Gymraeg, cludiant a theithio a dyddiad gweithredu'r cynnig wedi eu hamlygu a'u trafod ymhellach yn ystod y cyfarfod Cabinet – gellir gwyllo'r gwe-ddarllediad y cyfarfod [yma](#).

i. Yr effaith ar y Gymuned a'r Iaith Gymraeg

“Mae yr Adroddiad yn anghywir ac yn gamarweiniol rhan effaith ar y Cymuned er enghraifft iaith a diwylliant Cymraeg yn y tabl ar tudalen 714 mae yn dweud nad oes dim effaith ar yr iaith.”

Fe amlygir mai tudalen 714 o adroddiad Cabinet 15 Mehefin 2021, sydd eisoes wedi ei weithredu, a gyfeirir ato uchod. Serch hynny, nodir isod grynodedb o ymateb y Cyngor i'r gwrthwynebiadau yn ymwneud a'r effaith ar y gymuned a'r iaith, fel y nodwyd yn yr adroddiad a gyflwynwyd i'r Cabinet ar 28 Medi 2021.

Yn ystod y cyfnod gwrthwynebu, derbyniwyd nifer o sylwadau a oedd yn cyfeirio at ddylanwad yr ysgol ar iaith a diwylliant Abersoch ac o golli'r ysgol, byddai hynny'n cael effaith negyddol ar faint o Gymraeg fyddai'n cael ei siarad mewn amgylchiadau bob dydd ym mhentref Abersoch.

Mewn ymateb i'r sylwadau hynny, bu i'r Awdurdod gydnabod ymdrechion Ysgol Abersoch i ddatblygu sgiliau dwyieithog y dysgwyr yn ogystal â hyrwyddo pwysigrwydd y Gymraeg a'r diwylliant Cymreig yn ehangach yn y gymuned, gan gyfleu gwerthfawrogiad o gefnogaeth y gymuned i'r ysgol ac i'r iaith Gymraeg yn sgil hynny. Nodwyd fod y Cyngor hefyd yn cydnabod y pryderon ynglŷn â'r effaith posib ar yr iaith Gymraeg. Er hynny, disgwyliad yr Awdurdod yw bod holl ysgolion cynradd y sir yn cefnogi ac yn gwella'r defnydd o'r Gymraeg fel cyfrwng addysg ac iaith gymdeithasol disgyblion, gan mai'r un yw'r disgwyliadau ieithyddol ar gyfer holl ysgolion cynradd Gwynedd.

Er mwyn lliniaru unrhyw effaith negyddol posib ar y gymuned pe byddai'r cynnig yn cael ei wireddu, mae'r asesiad o ardrawiad cymunedol yn nodi pwysigrwydd sicrhau fod cymuned Abersoch yn cael ei chynnwys yng ngweithgarwch yr ysgol amgen, ac i annog cydweithio cymunedol rhwng yr ysgol amgen a chymuned Abersoch, lle'n briodol. Yn ogystal, nododd y Cyngor fod yr asesiad effaith ar y gymuned yn nodi y rhagwelir y byddai peth effaith negyddol yn deillio o gau'r ysgol. Fodd bynnag, nodir fod 9 (35%) o ddisgyblion Meithrin – Bl. 3 sydd yn byw yn nalgylch Ysgol Abersoch eisoes yn mynychu Ysgol Sarn Bach, o ganlyniad, deuir i'r casgliad fod cyswllt rhwng yr ysgol a'r ardal ehangach eisoes.

Cadarnheir fod y mater uchod wedi bod yn destun trafodaeth yn ystod cyfarfod y Cabinet ar 28 Medi 2021.

ii. Datblygiadau yn yr ardal e.e. tai a gwesty

“Nid yw yr Adroddiad yn cymeryd i ystyriad dyfodol Tai a Gwaith fydd yn dod ir rîm yn y Pentref (a) Mae Datblygiad Newydd o godi Gwesty Newydd fydd yn creu beth bynnag 40 swyddi llawn amser yn yr ardal - mi fydd y Gweithwyr ai Teulu angen adnoddau yn cynnwys Addysg i ein plant.

(b) Mae Llywodraeth Cymru yr Adran Tai ac Eiddo Cyngor Gwynedd a Cymdeithas Tai (sydd yn berchen ar tir yn y pentref) ar hyn o brud yn edrych i godi fwy o dai mae Llywodraeth Cymru wedi dweud fod grant ar gael i ddatblygu y tir yma i godi bosib 15 o dai.

Mae y Cymdeithas tai wedi cadarnhau fod cynlluniau wedi wneud yn barod ar safle Bryn Garmon.

Nid yw yr adroddiad yn sôn dim am y cynllun newydd gan yr Adran Tai ac Eiddo a dim am y datblygiadau sydd yn mynd ymlaen yn y Pentref a felly nid yw yr Adran Addysg wedi ymateb i gofynion Ddeddf Lles Cenedlaethau y Dyfodol wrth peidio gwneud hyn.”

Dylid nodi na dderbyniwyd unrhyw sylwad yn ystod y cyfnod gwrthwynebu oedd yn cyfeirio'n benodol at gynlluniau i ddatblygu 15 o dai ym mhentref Abersoch, na'r bwriad i ddatblygu safle Bryn Garmon.

Yn ystod y cyfnod gwrthwynebu mynegwyd anfodlonrwydd gan rhai nad oedd unrhyw sôn yn yr adroddiad am y 150 o swyddi newydd pan fydd gwesty'n cael ei adeiladu a'i agor yn Abersoch, gan annog teuluoedd lleol i aros yn yr ardal a chreu cyfle i deuluoedd newydd ddod i'r ardal.

Mewn ymateb i'r sylwad, nodwyd nad oes sicrwydd y byddai newidiadau demograffig i'r dyfodol a chynnydd yn nifer y swyddi'n lleol yn cynyddu niferoedd disgyblion Ysgol Abersoch. Byddai plant y dalgylch yn cael cynnig addysg o ansawdd uchel yn Ysgol Sarn Bach sydd 1.4 milltir i ffwrdd o bentref Abersoch.

Yn ogystal, derbyniwyd nifer o sylwadau yn nodi'r broblem ail-gartrefi sydd yn Abersoch a'r effaith mae hyn wedi ei gael ar yr ysgol. Yn ogystal, derbyniwyd nifer o sylwadau yn nodi mai un o'r rhesymau nad yw nifer y disgyblion wedi codi dros y blynyddoedd diwethaf yw'r diffyg tai fforddiadwy.

Mewn ymateb i'r gwrthwynebiadau a dderbyniwyd, nodwyd fod y Cyngor yn nodi'r sylwadau/gwrthwynebiadau, fodd bynnag, dymuna'r Cyngor nodi nad oes ganddo reolaeth dros y farchnad dai agored. Ym mis Rhagfyr 2020 fe wnaeth Cyngor Gwynedd fabwysiadu Cynllun Gweithredu a fydd yn buddsoddi £77m mewn dros 30 o gynlluniau penodol i daclo'r her gynyddol o ddiffyg tai addas i drigolion y Sir, gan gynnwys cynyddu'r nifer o dai fforddiadwy fydd ar gael i bobl leol. Caiff y Cynllun ei weithredu dros y 6 mlynedd nesaf gan gynnwys prosiectau megis cynyddu'r nifer o dai cymdeithasol yng Ngwynedd; prynu cyn-dai cymdeithasol a thai preifat i'w gosod ar rent fforddiadwy i drigolion Gwynedd; datblygu ein tai ein hunain er mwyn cynyddu'r cyfleoedd i drigolion Gwynedd gystadlu; gwrthod ceisiadau i godi amod person lleol ar gyn "dai Cyngor"; Cynllun Cymorth Prynu a Grantiau Prynwyr Tro Cyntaf i adnewyddu tai gwag. Mae union leoliadau rhai o'r cynlluniau hyn i'w cadarnhau yn dilyn ymarferiad o ymgynghori gyda chymunedau er mwyn sefydlu eu hanghenion tai.

Mae'r Cyngor yn ymwybodol y bydd angen cyfres o fesurau, nifer ohonynt tu hwnt i reolaeth uniongyrchol y Cyngor ar hyn o bryd, os am allu sicrhau gwir degwch i drigolion lleol yn y maes tai. Mae'r Cynllun Gweithredu Tai yn un o'r mesurau hyn ac yn caniatáu i ni anelu i weithredu i'r eithaf o'n gallu uniongyrchol er mwyn ceisio unioni'r sefyllfa bresennol. Rydym hefyd yn cydnabod y byddwn angen parhau i ymgyrchu am newidiadau pellach cenedlaethol er mwyn cryfhau ein gallu i weithredu o fewn Gwynedd a bydd y Cyngor yn parhau i wneud hynny ar bob cyfle posib yn y maes tai, trethiant, trwyddedu a chynllunio.

iii. Cludiant a theithio

"Mae pryder wedi ei datgan rhan y ffordd droed rhwng Abersoch a Sarn Bach mae yr Adran addysg yn dweud fod cyswllt wedi bod gyda yr Adran Ffyrdd ond nid oes dim byd pendant wedi ei gyflwyno rhan datrys y risg yma sydd yn rhoi disgyblion mewn peryg. Mae yr Adran Addysg yn sôn am trefniadau cludiant sydd wrth gwrs yn ychwanegu at hinsawdd ac yn enghraifft drwg ir plant ar sut maer cyngor yn cymryd i estyriad effaith ar hinsawdd."

Cadarnheir fod y gwrthwynebiadau yn ymwneud â chludiant a theithio wedi eu trafod yn ystod cyfarfod y Cabinet ar 28 Medi 2021.

Derbyniwyd rhai gwrthwynebiadau oedd yn nodi pryderon am yr effaith posib ar drefniadau teithio i'r ysgol, gan amlygu fod y llwybr cerdded o Ysgol Abersoch i Ysgol Sarn Bach yn beryglus.

Mewn ymateb i'r gwrthwynebiadau hynny, nodwyd fod Strategaeth Cyngor Gwynedd ar gyfer addysg gynradd yn anelu at gyfyngu teithio o'r cartref i'r ysgol i daith un ffordd sydd heb fod yn fwy na 30 munud. Mae cludiant ar gael am ddim ar gyfer disgyblion ysgol gynradd sydd yn byw 2 filltir neu fwy o'r ysgol yn eu dalgylch.

Gan fod y llwybr o Abersoch i Ysgol Sarn Bach yn cael ei hystyried fel un peryglus, byddai cludiant yn cael ei ddarparu yn unol â Pholisi Cludiant ysgolion y Sir.

Bu i rai gwrthwynebwyr hefyd nodi y byddai'r cynnig yn cael effaith ar yr amgylchedd gan y byddai angen teithio ymhellach i'r ysgol. Mewn ymateb i'r sylwadau hynny, gan fod bws eisoes yn cludo plant cyfnod allweddol 2 o Abersoch i Ysgol Sarn Bach, ac ein bod yn rhagweld y bydd digon o le ar y bws hwnnw (neu fws mwy) ar gyfer plant dalgylch Ysgol Abersoch, ni ragwelir y bydd cynnydd arwyddocaol yn allyriadau CO2.

"Mae un plentyn yn disgyn allan or cynnig i gael cludiant oherwydd polisiâu oed - yn y dyfodol pam fydd rhifau plant yn cynyddu oherwydd (a) a (b) mae debyg fydd plant eraill yn cael gwrthod y cludiant yma a felly yn dioddef rhan ei addysg."

Derbyniwyd rhai gwrthwynebiadau oedd yn nodi anfodlonrwydd am y diffyg cynnig o gludiant i ddisgyblion oed meithrin. Mewn ymateb i'r gwrthwynebiadau hynny, nodwyd fod Cyngor Gwynedd yn darparu cludiant di-dâl i ddysgwyr sy'n derbyn addysg gynradd ac sy'n byw 2 filltir neu ymhellach o'r ysgol yn eu dalgylch, neu'r ysgol agosaf (dim yn cynnwys disgyblion dosbarth meithrin). Yn unol â Pholisi Cludiant Gwynedd, cyfrifoldeb rhieni yw gwneud trefniadau cludiant ar gyfer disgyblion oedran meithrin.

Yn dilyn y cyfarfod Cabinet bu i'r Adran Addysg gysylltu â rhiant yr unig ddisgybl o oed meithrin sydd yn mynychu Ysgol Abersoch y tymor yma. Daeth yn amlwg, yn dilyn trafod nifer o opsiynau, nad oedd ffordd ymarferol i'r rhiant nol ei phlentyn o'r ddarpariaeth feithrin yn yr ysgol amgen ac y byddai peidio ag ymateb yn gwar afu'r disgybl o weddill ei addysg feithrin.

Cytunwyd i fod yn addasu'r polisi cludiant i nodi y byddwn yn darparu cludiant i ddisgyblion meithrin lle bo'r ysgol y maent wedi cychwyn ynddi yn cau yn ystod blwyddyn ysgol. O ganlyniad i hyn bydd y disgybl yn cael cludiant nol a mlaen o'r ysgol amgen am weddill y flwyddyn addysgol.

iv. Dyddiad gweithredu'r cynnig

“Y penderfyniad ydi i gau yr ysgol yn ganol y flwyddyn ysgol ac does dim amheuaeth fod hyn am fod yn dryslyd ir plant ac eto mae hyn yn cael effaith negyddol ar ei addysg does dim eglurhad pam a beth ydi y rhesymeg yn fan hyn.”

Cadarnheir fod y mater uchod wedi bod yn destun trafodaeth yn ystod cyfarfod y Cabinet ar 28 Medi 2021.

Derbyniwyd gwrthwynebiadau oedd yn cwestiynu'r bwriad i weithredu'r cynnig yng nghanol blwyddyn ysgol. Mewn ymateb i'r gwrthwynebiadau hynny, er i'r ymgynghoriad gael ei gynnal ar y cynnig i gau Ysgol Abersoch ar 31 Awst 2021 a darparu lle i ddisgyblion yn Ysgol Sarn Bach o 1 Medi 2021, yn dilyn ystyried y sylwadau a dderbyniwyd o'r ymgynghoriad yn datgan pryder am yr amserlen amlinellol yma, penderfynwyd y byddai gohirio gweithredu tan 31 Rhagfyr 2021 yn caniatáu mwy o amser i'r Adran Addysg roi trefniadau yn eu lle er mwyn sicrhau trosglwyddiad esmwyth i ddisgyblion Ysgol Abersoch i Ysgol Sarn Bach.

Yn ddarostyngedig ar benderfyniad y Cabinet, rhagwelir bydd hyn yn caniatáu digon o amser i'r Adran Addysg gydweithio gyda'r 2 ysgol i roi'r holl drefniadau angenrheidiol yn eu lle cyn trosglwyddo disgyblion i Ysgol Sarn Bach ddechrau Ionawr 2022.

Gyda chydweithrediad staff Ysgol Abersoch rhagwelir y byddai modd cychwyn y broses bontio i'r ysgol amgen yn raddol dros amser.

TAFLEN BENDERFYNIAD CABINET CYNGOR GWYNEDD

Dyddiad y Cyfarfod o'r Cabinet:	28 Medi 2021
Dyddiad y bydd y penderfyniad yn dod i rym ac y gweithredir arno, oni bai bo'r penderfyniad yn cael ei alw i mewn yn unol ag adran 7.25 o Gyfansoddiad Cyngor Gwynedd	13 Hydref 2021

PWNC

Eitem 8:YSGOL ABERSOCH

PENDERFYNIAD

Cadarnhawyd yn derfynol y cynnig a roddwyd drwy rybudd statudol, i gau Ysgol Abersoch ar 31 Rhagfyr 2021, a darparu lle i ddisgyblion yn Ysgol Sarn Bach o 1 Ionawr 2022, yn unol ag Adran 53 o'r Ddeddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013 a gofynion y Cod Trefniadaeth Ysgolion 11/2018.

RHESYMAU DROS Y PENDERFYNIAD

Yn ôl ym Medi 2019, bu i'r Cabinet gefnogi argymhelliad i gychwyn trafodaethau ffurfiol gyda Chorff Llywodraethol Ysgol Abersoch er mwyn ystyried opsiynau ar gyfer ei dyfodol yn dilyn lleihad yn niferoedd disgyblion yr ysgol. Yn ystod y cyfarfodydd, ystyriwyd sawl opsiwn ar gyfer addysg gynradd yn nalgylch Ysgol Abersoch er mwyn sicrhau darpariaeth gynaliadwy i'r dyfodol gan ymateb i'r prif heriau mae'r ysgol yn ei wynebu.

Ym Medi 2020, bu i'r Cabinet benderfynu ymgymryd â phroses ymgynghori statudol yn unol â gofynion adran 48 o Ddeddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013 ar y cynnig i gau Ysgol Abersoch ar 31 Awst 2021 a darparu lle i ddisgyblion yn Ysgol Sarn Bach ar 1 Medi 2021. Cadarnhawyd y penderfyniad gan y Cabinet ar 3 Tachwedd 2020, yn dilyn i'r penderfyniad gwreiddiol gael ei alw mewn a'i gyfeirio'n ôl i'r Cabinet gan y Pwyllgor Craffu Addysg ac Economi.

Bu i'r Adran addysg gychwyn yr ymgynghoriad ar 5 Ionawr 2021 yn wreiddiol, ond gan na wnaeth yr un plentyn fynychu safle'r Ysgol ar y diwrnod hwnnw o ganlyniad i ofyniadau diweddaraf Covid-19, roedd anfodlonrwydd yn lleol nad oedd yr awdurdod wedi cyd-fynd â gofynion y Cod Trefniadaeth Ysgolion i gyhoeddi'r ymgynghoriad ar "ddiwrnod ysgol". Bu i Lywodraeth Cymru gyhoeddi addasiad dros dro i'r Cod Trefniadaeth Ysgolion a phenderfynwyd ail gyhoeddi'r ymgynghoriad yn dilyn yr 8fed o Ionawr 2021, a'i gynnal rhwng 12 Ionawr a 23 Chwefror 2021.

Derbyniwyd 154 ymateb i'r ymgynghoriad statudol a bu i'r Cabinet ystyried y sylwadau a dderbyniwyd yn ystod y cyfnod ymgynghori statudol, ynghyd â'r ymateb i'r sylwadau hynny cyn gwneud eu penderfyniad i :

- i. Gymeradwyo cyhoeddi cynnig statudol i gau Ysgol Abersoch ar 31 Rhagfyr 2021, a
-

darparu lle i ddisgyblion yn Ysgol sarn Bach o 1 Ionawr 2022

- ii. Cymeradwyo cyhoeddi rhybuddion statudol ar y cynnig yn (i) yn unol â gofynion Adran 48 o Ddeddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013.

Yn unol a'r penderfyniad hwn cyhoeddwyd rhybudd statudol, yn unol â Deddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion 2013 a Chod trefniadaeth Ysgolion 011/2018 gan gychwyn cyfnod gwrthwynebu statudol o 28 diwrnod.

Derbyniwyd 211 gwrthwynebiad a 2 ddeiseb, ac yn dilyn y cyfnod gwrthwynebu, mae'n ofynnol i'r Cabinet ystyried adroddiad ffurfiol ar y gwrthwynebiadau ac ymateb iddynt cyn gwneud penderfyniad terfynol.

DATGANIADAU O FUDDIANT PERSONOL AC UNRHYW OLLYNGIADAU PERTHNASOL A GANIATAWYD GAN Y PWYLLGOR SAFONAU

Derbynwyd datganiad o fuddiant gan Cyng. Dewi Roberts gan ei fod yn aelod o lywodraethwyr Ysgol Abersoch.

UNRHYW YMGYNGHORIADAU A GYNHALIWYD CYN GWNEUD Y PENDERFYNIAD

Ymgynghorwyd â'r Swyddogion Statudol sydd wedi eu cynnwys yn yr adroddiad.

Cynhaliwyd Ymgynghoriad Statudol a derbyniwyd sylwadau'r Aelod Lleol sydd wedi eu cynnwys yn yr adroddiad

CYFARFOD	Cabinet Cyngor Gwynedd
DYDDIAD	28 Medi 2021
AELOD CABINET	Cynghorydd Cemlyn Rees Williams
SWYDDOG	Gwern ap Rhisiart
TEITL YR EITEM	Ysgol Abersoch

1. Y PENDERFYNIAD A GEISIR

Gofynnir i'r Cabinet ystyried y gwrthwynebiadau a dderbyniwyd yn ystod y cyfnod gwrthwynebu statudol, ynghyd â'r ymateb i'r gwrthwynebiadau hynny, a phenderfynu os dylid:

- i. Cadarnhau'n derfynol y cynnig a roddwyd drwy rybudd statudol, i gau Ysgol Abersoch ar 31 Rhagfyr 2021, a darparu lle i ddisgyblion yn Ysgol Sarn Bach o 1 Ionawr 2022, yn unol ag Adran 53 o'r Ddeddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013 a gofynion y Côt Trefniadaeth Ysgolion 11/2018.

2. Y RHESWM DROS YR ANGEN AM BENDERFYNIAD

- 2.1 Pwrpas yr adroddiad hwn yw adrodd i'r Cabinet yn dilyn cynnal cyfnod gwrthwynebu statudol ar y cynnig a roddwyd drwy rybudd statudol i gau Ysgol Abersoch ar 31 Rhagfyr 2021, a darparu lle i ddisgyblion yn Ysgol Sarn Bach o 1 Ionawr 2022, gan ofyn iddynt gymeradwyo gweithredu'r cynnig yn derfynol. Cyhoeddwyd y Rhybudd Statudol ar y 25^{ain} o Fehefin 2021, gan gychwyn cyfnod gwrthwynebu o 28 diwrnod. Daeth y cyfnod gwrthwynebu i ben ar y 23^{ain} o Orffennaf 2021 a derbyniwyd 211 o wrthwynebiadau a 2 ddeiseb.

3. CYFLWYNIAD A CHEFNDIR

- 3.1 Yn eu cyfarfod ar 17 Medi 2019, bu i'r Cabinet gefnogi argymhelliad i gychwyn trafodaethau ffurfiol gyda chorff llywodraethol Ysgol Abersoch er mwyn ystyried opsiynau ar gyfer y ddarpariaeth addysgol yn y dalgylch i'r dyfodol. Daeth y penderfyniad yn sgil pryderon ynglŷn â lleihad yn niferoedd disgyblion yr ysgol. Mae niferoedd disgyblion yr ysgol wedi gostwng yn gyson ers 2016 ac yn fregus ers peth amser.
- 3.2 Yn dilyn cynnal y cyfarfodydd hyn, cyflwynwyd adroddiad i'r Cabinet ar 15 Medi 2020, lle cefnogwyd yr argymhelliad i ymgymryd â phroses ymgynghori statudol, yn unol â gofynion adran 48 o Ddeddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013, ar y cynnig i gau Ysgol Abersoch ar 31 Awst 2021 a darparu lle i ddisgyblion yn Ysgol Sarn Bach ar 1 Medi 2021. Cadarnhawyd y penderfyniad gan y Cabinet yn eu cyfarfod ar 3 Tachwedd 2020, yn dilyn i'r penderfyniad gwreiddiol gael ei alw mewn a'i gyfeirio'n ôl i'r Cabinet gan y Pwyllgor Craffu Addysg ac Economi yn ei gyfarfod ar 8 Hydref 2020.
- 3.3 Roedd yr adroddiad a gyflwynwyd i'r Cabinet ar 15 Medi 2020 yn amlinellu'r prif heriau y mae'r ysgol yn eu hwynebu, yn benodol:
 - i. niferoedd yn yr ysgol yn peri pryder. Ym Medi 2020, roedd 8 disgybl llawn amser, a 2 ddisgybl meithrin.
 - ii. maint y dosbarthiadau yn fychan – gyda 10 disgybl yn cael eu dysgu mewn un dosbarth cymysg eu hoedran.
 - iii. rhagolygon yn dangos 10 o ddisgyblion yn 2021, 12 o ddisgyblion yn 2022, a 12 o ddisgyblion yn 2023.

- iv. data Medi 2020 yn dangos bod 26 disgybl yn byw yn nalgylch Abersoch gyda 21 ohonynt yn mynychu ysgolion eraill. Dengys hefyd bod 5 disgybl tu allan i ddalgylch Abersoch yn mynychu Ysgol Abersoch.
- v. Ysgol Abersoch yn derbyn swm ychwanegol i'r dyraniad arferol trwy'r polisi gwarchodaeth lleiafswm staffio (sy'n gwarantu o leiaf pennaeth ac athro ym mhob ysgol, a phennaeth a chymhorthydd mewn ysgolion sydd â llai na 15 o ddisgyblion). Cyfanswm y swm ychwanegol yma yn ystod y flwyddyn ariannol 2020/21 (yn seiliedig ar niferoedd Medi 2019) oedd £52,582.
- vi. Cost fesul disgybl Ysgol Abersoch yn y flwyddyn ariannol 2020/21 oedd £17,404, o gymharu â chyfartaledd Sirol cost y disgybl am yr un cyfnod o £4,198
- vii. Nifer o lefydd gweigion – mae 76% o lefydd gweigion yn yr ysgol (32 mewn nifer)

4. YR YMGYNGHORIAD STATUDOL

- 4.1 Yn unol â gofynion y Côt Trefniadaeth Ysgolion 11/2018, a Deddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013, cynhaliwyd cyfnod ymgynghori statudol ar y cynnig gydag ymgynghorai perthnasol rhwng 12 Ionawr 2021 a 23 Chwefror 2021.
- 4.2 Lluniwyd dogfen ymgynghori statudol yn unol â gofynion ac arweiniad y Côt Trefniadaeth Ysgolion 011/2018 a dosbarthwyd copi electroneg o'r ddogfen i'r holl ymgynghorai perthnasol. Yn ogystal, anfonwyd copïau caled o'r holl ddogfennau yn unol â cheisiadau a dderbyniwyd gan ymgynghorai. Mae'r ddogfen ymgynghori a'r holl ddogfennau cefndir i'w gweld ar wefan y Cyngor www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg.
- 4.3 Yn ystod y cyfnod ymgynghori, cynhaliodd swyddogion Cyngor Gwynedd sesiynau "galw heibio" rhithwir oedd wedi eu cynnal dros feddalwedd Microsoft Teams, lle anfonwyd gwahoddiadau i lywodraethwyr, staff addysgu ac ategol, rhieni/gwarchodwyr disgyblion Ysgol Abersoch ac unrhyw ran-ddeiliaid cymuned Llanengan oedd yn dymuno gofyn cwestiynau yn ymwneud â'r cynnig. Yn ystod y sesiynau roedd swyddogion o adrannau perthnasol ar gael i egluro ac ymateb i ymholiadau, a fyddai'n galluogi i'r unigolion gyfrannu tuag at yr ymgynghoriad. Mynychodd 7 o bobl y sesiynau galw heibio rhithwir.
- 4.4 Yn ogystal, crëwyd dogfen ymgynghorol i blant cynradd gydag holiaduron cysylltiedig. Trefnwyd bod hwylusydd annibynnol yn cynnal sesiynau rhithwir gyda'r 2 ysgol oedd yn rhan o'r ymgynghoriad er mwyn canfod barn y disgyblion ar y cynnig.
- 4.5 Derbyniwyd 154 ymateb i'r ymgynghoriad statudol oedd yn manylu ar y materion a ganlyn:
 - Gwrthwynebiadau i'r cynnig
 - Sylwadau am y broses statudol
 - Opsiynau amgen
 - Materion Addysgol
 - Materion Cyllidol
 - Asesiad yn erbyn y Ddeddf Llesiant
 - Ôl-ddefnydd Safle'r Ysgol
 - Ysgolion cyfagos
 - Cludiant a theithio
 - Y gymuned
 - Yr iaith Gymraeg
 - Cylch Meithrin a Ti a Fi Abersoch
 - Arall
- 4.6 Yn ogystal, derbyniwyd ymateb gan Estyn yn ystod y cyfnod ymgynghori oedd yn nodi bod y cynnig yn "debygol o gynnal o leiaf y safonau presennol o addysg gynradd yn yr ardal".
- 4.7 **Opsiynau amgen eraill a awgrymwyd yn ystod yr ymgynghoriad statudol**

- 4.7.1 Mae Côt Trefniadaeth Ysgolion 011/2018, yn nodi y gall ymgynghorai awgrymu opsiynau amgen eraill yn ogystal â sylwadau ar y cynnig penodol yn ystod yr ymgynghoriad.
- 4.7.2 Cynigwyd 5 opsiwn amgen arall yn ystod yr ymgynghoriad. (Roedd nifer o'r ymatebion yn awgrymu y dylid rhoi ystyriaeth bellach i'r opsiwn i ymestyn ystod oed yr ysgol i 3-9 oed yn ogystal). Serch hynny, yn dilyn gwerthuso'r opsiynau hyn yn erbyn ffactorau'r Strategaeth 'Addysg Gynradd o'r Ansawdd Gorau i Blant Gwynedd' (gan roi ystyriaeth i'r Côt Trefniadaeth Ysgolion 01/2018, ac ystyriaethau perthnasol eraill) daethpwyd i'r casgliad mai'r cynnig i gau Ysgol Abersoch a darparu lle i holl blant dalgylch Ysgol Abersoch yn Ysgol Sarn Bach oedd yn parhau yr opsiwn mwyaf priodol i ymateb i'r heriau sydd yn wynebu'r ysgol (am y rhesymau a nodwyd yn adran 4.1 a 4.7 o'r adroddiad ar yr ymgynghoriad www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg).

4.8 Newid y dyddiad gweithredu

- 4.8.1 Er i'r ymgynghoriad gael ei gynnal ar y cynnig arfaethedig i gau Ysgol Abersoch ar 31 Awst 2021 a darparu lle i ddisgyblion yn Ysgol Sarn Bach o 1 Medi 2021, yn dilyn ystyried y sylwadau a dderbyniwyd o'r ymgynghoriad a oedd yn datgan pryder am yr amserlen amlinellol, argymhellwyd addasu'r dyddiad gweithredu. Ystyriwyd y byddai gohirio gweithredu tan 31 Rhagfyr 2021 yn caniatáu mwy o amser i'r Adran Addysg roi trefniadau yn eu lle er mwyn sicrhau trosglwyddiad esmwyth i ddisgyblion Ysgol Abersoch i Ysgol Sarn Bach.
- 4.8.2 Yn dilyn yr ymgynghoriad, adroddwyd yn ôl i Gabinet ar 15 Mehefin 2021, a bu i'r Cabinet ystyried adroddiad yr ymgynghoriad, y sylwadau a'r opsiynau amgen a dderbyniwyd yn ystod y cyfnod ymgynghori statudol, a phenderfynu:
- i. Cymeradwyo cyhoeddi cynnig statudol i gau Ysgol Abersoch ar 31 Rhagfyr 2021, a darparu lle i ddisgyblion yn Ysgol Sarn Bach o 1 Ionawr 2022.
 - ii. Cymeradwyo cyhoeddi rhybuddion statudol ar y cynnig yn (i) uchod yn unol â gofynion Adran 48 o Ddeddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013.

5. CYFNOD GWRTHWYNEBU STATUDOL

- 5.1 Yn unol â phenderfyniad Cabinet 15 Mehefin 2021 cyhoeddwyd rhybudd statudol, yn unol â Deddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion 2013 a Chod Trefniadaeth Ysgolion 011/2018, gan gychwyn cyfnod gwrthwynebu statudol o 28 diwrnod rhwng 25 Mehefin a 23 Gorffennaf 2021.
- 5.2 Cyhoeddwyd y rhybudd statudol ar 25 Mehefin a'i osod ar giataiu Ysgol Abersoch ac Ysgol Sarn Bach ac ar wefan y Cyngor www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg . Dosbarthwyd copïau electroneg o'r rhybuddion yn unol â gofynion y Côt Trefniadaeth Ysgolion 011/2018, a bu i'r rhan-ddeiliaid perthnasol dderbyn e-bost gyda linc i'r wefan i'w hysbysu o'r cyfnod a threfn gwrthwynebu. Gwnaethpwyd yn glir yn y rhybudd bod modd i unrhyw un wrthwynebu a sut yr oedd modd gwneud hynny.
- 5.3 Daeth y cyfnod gwrthwynebu i ben ar 23 Gorffennaf 2021 a derbyniwyd 211 gwrthwynebiad a 2 ddeiseb. Yn dilyn y cyfnod gwrthwynebu, mae'n ofynnol i'r Cabinet ystyried adroddiad ffurfiol ar y gwrthwynebiadau a'r ymateb iddynt cyn gwneud penderfyniad terfynol i weithredu'r cynnig ai peidio. Mae **Atodiad A** yn cynnwys dadansoddiad o'r gwrthwynebiadau a dderbyniwyd ac ymateb y Cyngor i'r gwrthwynebiadau hynny.

6. GWRTHWYNEBIADAU A DDERBYNIWYD YN YSTOD Y CYFNOD GWRTHWYNEBU

Pwrpas y rhan hon o'r adroddiad yw cyflwyno crynodeb o'r gwrthwynebiadau a dderbyniwyd yn ystod y cyfnod gwrthwynebu ynghyd ag ymateb y Cyngor. Mae'r holl wrthwynebiadau a sylwadau gyda ymateb y Cyngor iddynt wedi eu nodi yn **Atodiad A** yr adroddiad hwn.

6.1 Y Gwrthwynebiadau

Gohebiaeth (Llythyr neu e-bost)	Deiseb	Cyfanswm
211	2 (1 Ar-lein + 1 Cyfeillion Ysgol Abersoch)	213

6.1.1 Derbyniwyd cyfanswm o 211 o wrthwynebiadau drwy gyfrwng e-bost neu lythyr. Mae'n werth nodi bod nifer o'r sylwadau a dderbyniwyd wedi eu cyflwyno yn ystod y cyfnod ymgynghori statudol ac wedi eu hail-gyflwyno fel rhan o'r cyfnod gwrthwynebu.

6.1.2 Yn ogystal â'r gwrthwynebiadau unig derbyniwyd 2 ddeiseb:

- Deiseb ar-lein gyda 1,884 wedi ei arwyddo yn datgan *“Agorwyd Ysgol Abersoch ym 1924. Yn anffodus, mae'r ysgol o dan fygythiad o gau. Mae'r staff yn angerddol iawn dros gadw'r ysgol hon ar agor ac i ddatlu ei chanmlwyddiant yn 2024! Mae'r ysgol wrth galon pentref Abersoch, Gogledd Cymru, ac yn agos iawn at galonnau holl ddisgyblion presennol, y gorffennol a'r dyfodol, y rhieni a'r bobl leol. Plis arwyddwch y ddeiseb hon i ddangos eich cefnogaeth i'r ysgol hon ac i atal ei chau. Plis arwyddwch i ddangos eich cefnogaeth i'r gymuned leol, plis!”*
- Deiseb gan Gyfeillion Ysgol Abersoch gyda 1,115 llofnod yn datgan *“Mae Cyngor Gwynedd yn ymgynghori ar gynnig i gau'r ysgol o 31 Awst 2021. Llofnodwch y deiseb hon i gefnogi Ysgol Abersoch, sy'n darparu addysg ragorol a sy'n hanfodol i ddiogelu'r iaith a diwylliant Cymraeg yng nghanol ein cymuned.”*

6.1.3 Yn dilyn dyddiad cau'r cyfnod gwrthwynebu dadansodwyd y sylwadau gwrthwynebu a dderbyniwyd gan gynnig ymateb y Cyngor iddynt o dan y penawdau canlynol:

- Gwrthwynebiadau i'r cynnig heb sylw
- Y gymuned
- Materion addysgol
- Yr iaith Gymraeg
- Cylch Meithrin a Chylch Ti a Fi
- Sylwadau am y broses statudol
- Cludiant a theithio
- Effaith ar ddysgwyr
- Staff
- Ysgolion cyfagos
- Materion cyllidol
- Opsiynau amgen
- Deddf llesiant
- Ôl-ddefnydd safle'r ysgol
- Dyddiad gweithredu'r cynnig
- Arall

6.1.4 Gellir gweld y dadansoddiad yn llawn yn **Atodiad A** ond rhoddir crynodeb o'r prif sylwadau gwrthwynebu a dderbyniwyd ynghyd ag ymateb y Cyngor iddynt isod.

6.2 Gwrthwynebiadau i'r cynnig heb sylwadau

6.2.1 Roedd 63 yn datgan gwrthwynebiad i'r cynnig yn unig heb gynnwys unrhyw sylw na rheswm pam e.e *“Rwy'n gwrthwynebu cau Ysgol Abersoch.”*, *“Dwi yn erbyn yr ysgol ma yn cau!!”* a *“Nad wyf yn cytuno y dylid cau'r ysgol hon ac rwy'n gwrthod unrhyw ymgais i'w chau lawr.”*

6.3 Y Gymuned

6.3.1 Roedd y prif sylwadau a godwyd yn ystod y cyfnod gwrthwynebu am effaith y cynnig ar y gymuned yn ymwneud â'r materion canlynol:

- **Yr ysgol ydi calon y pentref**
- **Mae'r ysgol yn cefnogi bywyd pentref ac yn ran allweddol o'r pentref**
- **Byddai cau'r ysgol yn cael effaith negyddol ar y pentref a'r iaith Gymraeg**
- **Diffyg perthynas efo cymuned Ysgol Sarn Bach**

6.3.2 Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwadau parthed pwysigrwydd yr ysgol ym mywyd pentref a chymuned Abersoch.

6.3.3 Wrth ddatblygu unrhyw gynigion yn ymwneud â moderneiddio addysg, rhaid rhoi ystyriaeth lawn i'r effaith bosibl ar y gymuned.

6.3.4 Fel rhan o'r broses ymgynghori, cwblhawyd asesiad o effaith cymunedol ar yr opsiynau a ystyriwyd er mwyn mesur yr effaith tebygol y byddai'r opsiynau yn eu cael ar y cymunedau dan sylw. Yn unol â gofynion Cod Trefniadaeth Ysgolion 011/2018, yn dilyn y cyfnod ymgynghori, cwblhawyd asesiad pellach o'r cynnig a phob un o'r opsiynau amgen a ystyriwyd. Gellir gweld copi o'r asesiad llawn ar wefan y Cyngor www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg

6.3.5 Mae'r asesiad yn nodi y byddai cau Ysgol Abersoch yn effeithio ar rai elfennau o ddigwyddiadau cymunedol ac y byddai peth effaith negyddol yn deillio o gau'r ysgol. Fodd bynnag, nodir fod 9 (35%) o ddisgyblion meithrin – blwyddyn 3 sydd yn byw yn nalgylch Ysgol Abersoch eisoes yn mynychu Ysgol Sarn Bach. O ganlyniad, deuir i'r casgliad fod cyswllt rhwng yr ysgol amgen a'r ardal ehangach eisoes.

6.3.6 I liniaru unrhyw effaith negyddol posib ar y gymuned pe byddai'r cynnig yn cael ei wireddu, mae'r asesiad yn nodi pwysigrwydd sicrhau bod cymuned Abersoch yn cael ei chynnwys yng ngweithgarwch yr ysgol amgen, ac i annog cydweithio cymunedol rhwng yr ysgol amgen a chymuned Abersoch, lle'n briodol.

6.3.7 O ganlyniad, pe byddai'r cynnig yn cael ei weithredu, bydd yn ofynnol fel rhan o'r broses i annog trafodaethau rhwng yr ysgol amgen a rhieni disgyblion Ysgol Abersoch fel bod modd i rieni a disgyblion fanteisio ar eu cyfleusterau a gweithgareddau ar ôl ysgol, ac i annog yr ysgol amgen i fanteisio ar gyfleusterau cymuned Abersoch yn ogystal.

6.4 Materion Addysgol

Roedd y prif sylwadau a godwyd yn ystod y cyfnod gwrthwynebu yn ymwneud â'r materion canlynol:

6.4.1 **Niferoedd – derbyniwyd sylwadau a oedd yn datgan fod posibilrwydd y byddai niferoedd disgyblion Ysgol Abersoch yn gallu cynyddu i'r dyfodol**

6.4.2 Mae'r Awdurdod wedi blaenoriaethu Ysgol Abersoch ar gyfer adolygiad o'r ddarpariaeth addysgol oherwydd bod nifer o heriau yn ei hwynebu. Mae niferoedd disgyblion yr ysgol wedi gostwng yn gyson ers 2016 ac yn fregus ers peth amser.

6.4.3 O ganlyniad i'r niferoedd isel presennol, a bod rhagolygon yn rhagweld y bydd y niferoedd yn parhau'n isel yn Ysgol Abersoch am y pum mlynedd nesaf, mae'r ysgol mewn sefyllfa fregus ac o dan bwysau cyllidebol cynyddol.

6.4.4 Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwadau, fodd bynnag, o ystyried maint y cynnydd yn nifer y disgyblion a ragwelir, mae'n debygol y bydd yr heriau sy'n wynebu Ysgol Abersoch yn parhau.

- 6.4.5 Er bod 2 ddisgybl meithrin a 3 disgybl derbyn wedi cychwyn ym mis Medi 2020, yn anffodus nid yw hyn wedi arwain at gynnydd sylweddol yn y niferoedd.
- 6.4.6 8 disgybl llawn amser, a 2 ddisgybl rhan amser oedd ar gofrestr yr ysgol ym mis Medi 2020, i gymharu â 2 ddisgybl rhan amser a 7 disgybl llawn amser ym mis Medi 2019.
- 6.4.7 O ganlyniad i'r niferoedd isel o ddisgyblion, mae nifer o lefydd gweigion yn Ysgol Abersoch (Derbyn – Bl.3) yn 26 (76%).
- 6.4.8 Nodir yn y Côt Trefniadaeth Ysgolion 011/2018 "Mae'n bwysig bod cyllid ar gyfer addysg yn gost-effeithiol. Dylai cyrff perthnasol ystyried y ffactorau canlynol mewn perthynas â'r adnoddau addysg: pa effaith y bydd cynigion yn ei chael ar nifer y lleoedd sydd dros ben yn yr ardal; Mae angen rhai lleoedd gwag fel y gall ysgolion ymdopi ag amrywiadau mewn niferoedd disgyblion, ond mae gormod o leoedd gwag, y gellid eu dileu, yn golygu bod adnoddau'n cael eu gwastraffu'n ddiangen."
- 6.4.9 **Rhagamcanion - Derbyniwyd sylwadau oedd yn cwestiynu cywirdeb y rhagamcanion oedd wedi eu cynnwys yn y ddogfen ymgynghori gan awgrymu o bosib y bydda niferoedd yn cynyddu i'r dyfodol.**
- 6.4.10 Yn unol â gofynion y Côt Trefniadaeth Ysgolion 011/2018, gofynnir i'r cynigwyr nodi "rhagolygon pum mlynedd o'r disgyblion ar y gofrestr ymhob un o'r ysgolion presennol y mae'r cynigion yn debygol o effeithio arnynt, a hynny ar hyn o bryd (h.y. yn seiliedig ar y ffordd y mae ysgolion wedi'u trefnu ar hyn o bryd)".
- 6.4.11 Crëwyd rhagolygon pum mlynedd y disgyblion drwy ddefnyddio gwybodaeth am dueddiadau'r gorffennol. Darperir rhagamcanion 3 blynedd gan benaethiaid yr ysgolion unigol a chyfrifir rhagamcanion blwyddyn 4 a 5 gan yr Awdurdod.
- 6.4.12 Cydnabyddir nad yw cyfrifo rhagamcanion yn wyddoniaeth, ac mae'n debygol y bydd y niferoedd yn amrywio ychydig mewn gwirionedd. Serch hynny, mae'r Adran Addysg o'r farn, ar sail y niferoedd Medi 2020, a chyfartaledd niferoedd derbyn y 3 mlynedd flaenorol, y bydd y niferoedd yn parhau'n isel yn Ysgol Abersoch y bum mlynedd nesaf:

Tabl 1 – Amcangyfrifon niferoedd Ysgol Abersoch

	M	D	1	2	3	4	5	6	Cyfanswm
Medi 2020	2	3	2	0	3	-	-	-	10
Amcangyfrif Medi 2021	3	2	3	2	0	-	-	-	10
Amcangyfrif Medi 2022	2	3	2	3	2	-	-	-	12
Amcangyfrif Medi 2023	2	2	3	2	3	-	-	-	12
Amcangyfrif Medi 2024	2	2	2	3	2	-	-	-	11
Amcangyfrif Medi 2025	2	2	2	2	3	-	-	-	11

- 6.4.13 Ym Medi 2020, o'r 26 disgybl (3-8 oed) oedd yn byw yn nalgylch Ysgol Abersoch, 5 o'r plant hynny oedd yn mynychu Ysgol Abersoch, gyda 21 (81%) ohonynt yn mynychu ysgolion tu allan i'r dalgylch. O ganlyniad, mewn ymateb i'r sylwadau sy'n nodi y bydd niferoedd a phoblogaeth plant yr ardal yn cynyddu dros yr 20-25 mlynedd nesaf, ar sail ffigyrau Medi 2020, deuir i'r casgliad nad oes modd gwarantu y byddai'r plant hynny yn dewis mynychu Ysgol Abersoch.
- 6.4.14 **Maint dosbarthiadau – Roedd rhai ymatebion yn cwestiynu maint dosbarthiadau cymysg oedd yn bodoli yn Ysgol Sarn Bach. Nodwyd pryderon fod ysgolion cyfagos eisoes dros 20, sydd yn groes i Strategaeth yr Adran Addysg, ac y byddai gweithredu'r cynnig yn gwaethygu'r sefyllfa. Nodwyd y pryder y byddai'r cynnig yn golygu bod disgyblion yn cael eu haddysgu mewn dosbarthiadau gorllawn.**

- 6.4.15 Gyda 21 o lefydd gweigion, (a 4 lle gwag yn y Meithrin), mae gan Ysgol Sarn Bach gapasiti digonol ar gyfer disgyblion presennol Ysgol Abersoch ac Ysgol Sarn Bach, am y bum mlynedd nesaf.
- 6.4.16 Pe gwireddir y cynnig, rhagwelir y byddai 21 plentyn yn y Cyfnod Sylfaen a 37 yn CA2 yn Ysgol Sarn Bach. Byddai disgwyl i Bennaeth a Chorff Llywodraethol yr ysgol amgen roi sylw priodol i bennu maint dosbarthiadau addas ac adnoddau staff yr ysgol i ymateb i'r niferoedd diweddaraf. Byddai'r cynnydd yn eu cyllideb flynyddol yn hwyluso opsiynau i ystyried dosbarth/iadau a staff ychwanegol.
- 6.4.17 Yn unol â'r Côt Trefniadaeth Ysgolion 011/2018, yn achos cynnig i ad-drefnu ysgolion, roedd rhaid i'r ddogfen ymgynghori gynnwys manylion am yr holl ysgolion cyfagos y gellid ystyried yn rhesymol y bydd disgyblion yn dymuno trosglwyddo iddynt. O ganlyniad, roedd manylion Ysgol Sarn Bach, Ysgol Llanbedrog ac Ysgol Foel Gron wedi eu cynnwys yn y ddogfen yn ychwanegol i'r manylion am Ysgol Abersoch.
- 6.4.18 Pwysleisir mai'r cynnig a oedd yn destun i'r drefn statudol oedd cau Ysgol Abersoch a chynnig lle i ddisgyblion yn Ysgol Sarn Bach. Fel y nodir yn y ddogfen ymgynghori, *"Dim ond gydag Ysgol Abersoch ac Ysgol Sarn Bach y mae'r ymgynghoriad hwn yn ymwneud, felly dylai ymatebion i'r ymgynghoriad hwn gyfeirio at y cynnig ble y'i disgrifir ym mharagraff 1.1 uchod."* Ni ystyrir felly fod maint dosbarthiadau'r ysgolion cyfagos (Ysgol Foel Gron ac Ysgol Llanbedrog) yn berthnasol i'r cynnig.
- 6.4.19 Manteision ysgolion bach – derbyniwyd sylw yn awgrymu bod y ffaith fod Ysgol Abersoch gyda nifer isel o ddisgyblion wedi bod yn fanteisiol yn ystod cyfnod Covid-19**
- 6.4.20 Mae pob ysgol yng Ngwynedd wedi dilyn gweithdrefnau priodol o ran cadw disgyblion a staff yn ddiogel yn unol â chanllawiau Iechyd Cyhoeddus Cymru, Llywodraeth Cymru a'r Awdurdod.
- 6.4.21 Ansawdd yr addysg - roedd rhai sylwadau yn nodi bod yr addysg yn Ysgol Abersoch yn rhagorol. Roedd eraill o'r farn na fyddai'r cynnig yn cryfhau'r addysg, ac yn credu nad oedd y ddogfennaeth yn nodi llwyddiannau a chryfderau'r ysgol.**
- 6.4.22 Yn seiliedig ar ganlyniad yr asesiad o'r Effaith Tebygol ar Ansawdd a Safonau Addysg, daethpwyd i'r casgliad bod safon yr addysg a ddarperir yn Ysgol Sarn Bach ar yr un lefel â safon yr addysg yn Ysgol Abersoch. O ganlyniad felly, ni ragwelir y byddai unrhyw effaith negyddol o safbwynt ansawdd a safonau addysg yn deillio o'r cynnig i gau Ysgol Abersoch a throsglwyddo disgyblion i Ysgol Sarn Bach. Roedd yr wybodaeth yn yr asesiad yn dilyn arolygon diweddaraf Estyn yn yr ysgolion dan sylw ac yn nodi fod pob un o'r ysgolion wedi eu gosod mewn categori cyfatebol fan lleiaf i Ysgol Abersoch, a phob un o'r ysgolion wedi eu gosod yn y categori melyn, neu wyrdd o safbwynt categori cefnogaeth Llywodraeth Cymru.
- 6.4.23 Crynodeb o adroddiadau diweddaraf Estyn:

Ysgol	Blwyddyn yr archwiliad	Pa mor dda yw'r deilliannau?	Pa mor dda yw'r ddarpariaeth?	Pa mor dda yw'r arweinyddiaeth a rheolaeth?
Abersoch	Mehafin 2017	Da	Da	Da

* (Noder fod Estyn wedi cyflwyno 5 maes i'w harchwilio erbyn Hydref 2017).

Ysgol	Blwyddyn yr archwiliad	Safonau	Lles ac agweddau at ddysgu	Addysgu a phrofiadau dysgu	Safal, cymorth ac arweiniad	weinyddiaeth a rheolaeth
Sarn Bach	Hydref 2017	Da	Da	Da	Da	Da

- 6.4.24 Wrth gynnal asesiad o effaith tebygol y cynnig ar bum maes arolygu Estyn, yng nghyd-destun 'Arweinyddiaeth a Rheolaeth, nododd yr Awdurdod mai niwtral fyddai'r effaith tebygol o weithredu'r cynnig, yn sgil y ffaith bod Estyn wedi dyfarnu safon yr arweinyddiaeth yn Ysgol Abersoch ac Ysgol Sarn Bach gystal â'i gilydd.
- 6.4.25 Yn ogystal, nododd Estyn yn eu hymateb i'r ymgynghoriad statudol eu bod *"o'r farn bod y cynnig hwn yn debygol o gynnal o leiaf y safonau presennol o addysg gynradd yn yr ardal."*
- 6.4.26 Byddai gwireddu'r opsiwn hwn yn rhoi cyfleoedd i ddisgyblion gael eu haddysgu mewn grwpiau o gyfoedion sydd â llawer llai o amrediad oedran a chyfle i wella profiad addysgiadol a chymdeithasol y disgyblion, yn ddyddiol. Bydd anghenion unrhyw grwpiau agored i niwed, gan gynnwys plant ac anghenion dysgu ychwanegol, yn cael ei asesu a'i weithredu yn unol â pholisi a gweithdrefnau'r awdurdod. Manylir ymhellach ar ansawdd a safonau addysg yn Adran 7.2 o'r ddogfen ymgynghori a gweler yr asesiad llawn o'r effaith tebygol ar ansawdd a safonau addysg ar y wefan www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg.

6.5 Yr Iaith Gymraeg

- 6.5.1 **Cafwyd nifer o sylwadau a oedd yn cyfeirio at ddylanwad yr ysgol ar iaith a diwylliant Abersoch ac o golli'r ysgol, byddai hynny'n cael effaith negyddol ar faint o Gymraeg fyddai'n cael ei siarad mewn amgylchiadau bob dydd ym mhentref Abersoch.**
- 6.5.2 **Cafwyd sylwadau a oedd yn nodi fod trigolion a busnesau Abersoch yn ymwybodol o fodolaeth y Gymraeg oherwydd yr holl waith a wna'r athrawon a'r disgyblion o'i hybu, gyda nifer o siopau yn arddangos arwyddion dwyieithog yn sgil hynny.**
- 6.5.3 Mewn ymateb i'r sylwadau hyn, cydnabyddir ymdrechion Ysgol Abersoch i ddatblygu sgiliau dwyieithog y dysgwyr yn ogystal â hyrwyddo pwysigrwydd y Gymraeg a'r diwylliant Cymreig yn ehangach yn y gymuned, gan gyfleu gwerthfawrogiad o gefnogaeth y gymuned i'r ysgol ac i'r iaith Gymraeg yn sgil hynny. Mewn ymateb i'r sylwadau, nodwyd fod y Cyngor hefyd yn cydnabod y pryderon ynglŷn â'r effaith posib ar yr iaith Gymraeg. Er hynny, disgwyliad yr Awdurdod yw bod holl ysgolion cynradd y sir yn cefnogi ac yn gwella'r defnydd o'r Gymraeg fel cyfrwng addysg ac iaith gymdeithasol disgyblion, gan mai'r un yw'r disgwyliadau ieithyddol ar gyfer holl ysgolion cynradd Gwynedd.
- 6.5.4 Er mwyn lliniaru unrhyw effaith negyddol posib ar y gymuned pe byddai'r cynnig yn cael ei wireddu, mae'r asesiad o ardrawiad ieithyddol yn nodi pwysigrwydd sicrhau fod cymuned Abersoch yn cael ei chynnwys yng ngweithgarwch yr ysgol amgen, ac i annog cydweithio cymunedol rhwng yr ysgol amgen a chymuned Abersoch, lle'n briodol. Yn ogystal, nododd y Cyngor fod yr asesiad effaith ar y gymuned yn nodi y rhagwelir y byddai peth effaith negyddol yn deillio o gau'r ysgol. Fodd bynnag, nodir fod 9 (35%) o ddisgyblion Meithrin – Bl. 3 sydd yn byw yn nalgylch Ysgol Abersoch eisoes yn mynychu Ysgol Sarn Bach, o ganlyniad, deuir i'r casgliad fod cyswllt rhwng yr ysgol a'r ardal ehangach eisoes.
- 6.5.5 **Cafwyd cyfeiriadau hefyd at lwyddiant Ysgol Abersoch i ennill gwobr aur y Siarter Iaith am ei hymdrechion i hybu defnydd cymdeithasol o'r Gymraeg, gan felly wireddu un o brif flaenoriaethau'r Cyngor, ynghyd â Llywodraeth Cymru.**
- 6.5.6 Cydnabyddir fod Ysgol Abersoch wedi gweithio'n galed i ddatblygu sgiliau dwyieithog y dysgwyr yn ogystal â hyrwyddo pwysigrwydd y diwylliant Cymraeg a bod yr ysgol wedi ennill gwobr aur y Siarter Iaith Gymraeg yn 2019. Mae'n hollbwysig felly bod y cynnig arfaethedig yn cydnabod yr angen i gefnogi a pharhau â'r gwaith hwn.

6.5.7 Cyfeiria nifer o'r ymatebwyr yn benodol hefyd at ddyhead uchelgeisiol Llywodraeth Cymru o hybu addysg cyfrwng Cymraeg a defnydd o'r Gymraeg yn y gweithle, er mwyn cyrraedd y nod o filiwn o siaradwyr Cymraeg erbyn 2050, a bod y cynnig o gau'r ysgol yn mynd yn groes i'r nod cenedlaethol hwn.

6.5.8 Mewn ymateb i'r sylwadau, nodwyd fod y Cyngor yn y ddogfen ymgynghori wedi nodi bod unrhyw drafodaethau yn ymwneud ag ad-drefnu angen cydnabod ymdrech Llywodraeth Cymru i gyrraedd y nod o filiwn o siaradwyr Cymraeg erbyn 2050. Nodwyd yn ogystal fod y Cyngor yn cydnabod y pryderon ynglŷn â'r effaith posib ar yr iaith Gymraeg ac wedi cwblhau asesiad o ardrawiad ieithyddol ar y cynnig i gau Ysgol Abersoch ac addysgu'r disgyblion yn Ysgol Sarn Bach. Yn yr asesiad, deuir i gasgliad na ragwelir effaith negyddol ar yr iaith Gymraeg pe byddai'r cynnig yn cael ei weithredu, a hynny'n bennaf yn sgil disgwyliadau'r Polisi Iaith, felly'r un fyddai'r ddarpariaeth i'r disgyblion waeth pa ysgol y byddent yn dewis mynychu. At hyn, fe ymddengys fod sefyllfa ieithyddol Ysgol Sarn Bach yn gryf, gyda 57% o ddisgyblion yr ysgol yn dod o gartrefi Cymraeg, o gymharu â 33% o ddisgyblion Ysgol Abersoch sy'n dod o gartrefi Cymraeg.

6.6 Cylch Meithrin Ti a Fi

6.6.1 Teimlwyd fod yr ysgol yn gynaliadwy oherwydd effaith y Cylch Meithrin a Chylch Ti a Fi.

6.6.2 Mae'r Awdurdod yn cydnabod dylanwad Cylchoedd Ti a Fi a Chylchoedd Meithrin ar niferoedd disgyblion mewn ysgolion ble y'i lleolir. Fodd bynnag, yn achos Ysgol Abersoch, o ystyried maint y cynnydd fyddai'n deillio o'r Cylch Meithrin, mae'n debygol bydd yr heriau sy'n wynebu Ysgol Abersoch yn parhau.

6.6.3 Mae'r rhagamcanion oedd yn y ddogfen ymgynghori wedi ei seilio ar ragamcanion 3 blynedd a gyflwynwyd gan benaethiaid yr ysgolion. Amcangyfrif y rhagamcanion 5 mlynedd ar sail cyfartaledd niferoedd derbyn yr ysgol dros y tair blynedd ddiwethaf. Yn sgil hynny, mae'r Adran Addysg o'r farn, ar sail y niferoedd Medi 2020, a chyfartaledd niferoedd derbyn y 3 mlynedd flaenorol, y bydd y niferoedd yn parhau'n isel yn Ysgol Abersoch am y bum mlynedd nesaf:

Tabl 1 – Amcangyfrifon niferoedd Ysgol Abersoch

	M	D	1	2	3	4	5	6	Cyfanswm
Medi 2020	2	3	2	0	3	-	-	-	10
Amcangyfrif Medi 2021	3	2	3	2	0	-	-	-	10
Amcangyfrif Medi 2022	2	3	2	3	2	-	-	-	12
Amcangyfrif Medi 2023	2	2	3	2	3	-	-	-	12
Amcangyfrif Medi 2024	2	2	2	3	2	-	-	-	11
Amcangyfrif Medi 2025	2	2	2	2	3	-	-	-	11

6.6.4 Dylid nodi fod y rhagamcanion uchod wedi eu cyfrifo ar sail niferoedd yn y mis Medi yn dilyn sefydlu'r Cylch Meithrin.

6.6.5 At hyn, ym Medi 2020, o'r 26 disgybl (3-8 oed) sy'n byw yn nalgylch Ysgol Abersoch, 5 o'r plant hynny oedd yn mynychu Ysgol Abersoch, gyda 21 (81%) ohonynt yn mynychu ysgolion tu allan i'r dalgylch. O ganlyniad, mewn ymateb i'r sylwadau sy'n nodi y bydd niferoedd a phoblogaeth plant yr ardal yn cynyddu dros yr 20-25 mlynedd nesaf, ar sail ffigyrau Medi 2020 a thueddiadau blaenorol, deuir i'r casgliad nad oes modd gwarantu y byddai'r plant hynny yn dewis mynychu Ysgol Abersoch.

6.6.6 Fel gwelir yn y tabl uchod, rydym yn nodi rhagamcan o gynnydd o 2 yn y niferoedd erbyn Medi 2022. Er mwyn i unrhyw opsiwn ymateb i'r heriau sy'n wynebu'r ysgol, byddai'n rhaid i'r cynnydd yn y niferoedd fod yn sylweddol. Nid yw'r Awdurdod o'r farn bod cynnydd o 2 ddisgybl yn gynnydd digonol i gyfarch heriau'r ysgol.

6.6.7 Dyfodol y Cylch Meithrin - roedd nifer o'r sylwadau yn nodi pryderon ynglŷn â dyfodol y Cylch Meithrin a Chylch Ti a Fi yn Abersoch pe byddai'r cynnig yn cael ei weithredu ac y dylai'r Cyngor fod wedi cychwyn trafod opsiynau ar gyfer ei ddyfodol cyn rŵan.

6.6.8 Mewn ymateb i'r sylwadau, nodir nad ydi cau'r Cylch Meithrin yn rhan o'r cynnig sydd dan ystyriaeth a bod y Cyngor yn awyddus i weld parhad y Cylch yn Abersoch. Fe nodir yn yr asesiad effaith cymunedol "*Cynhelir Cylch Meithrin a Chylch Ti a Fi yn adeilad yr ysgol. Pe byddai penderfyniad i gau'r ysgol, byddai rhaid ystyried opsiynau ar gyfer ôl-ddefnydd yr ysgol, gan gymryd i ystyriaeth y gweithgareddau sy'n cael eu cynnal yn yr ysgol ar hyn o bryd.*"

6.6.9 Pe byddai'r cynnig yn mynd yn ei flaen, mae'r Cyngor yn awyddus i drafod y posibiladau efo'r cynrychiolwyr perthnasol – gallai'r posibiladau gynnwys aros yn y lleoliad presennol, ail-leoli i'r ysgol amgen, neu symud i safle arall ym mhentref Abersoch.

6.6.10 Byddai trafod y posibiladau hyn gyda'r Cylch cyn i'r Cabinet wneud y penderfyniad terfynol ar ddyfodol Ysgol Abersoch, wedi bod yn gynamserol ac wedi creu risg y bydda'r Cyngor yn cael ei weld yn rhagfarnu'r broses.

6.7 Y Broses Statudol

6.7.1 Derbyniwyd nifer o sylwadau yn nodi anfodlonrwydd â'r penderfyniad i gynnal yr ymgynghoriad, yn benodol o safbwynt y cyfyngiadau yn sgil Covid-19. Yn ogystal, roedd rhai ymatebion yn datgan anfodlonrwydd â'r penderfyniad i gynnal cyfarfodydd rhithwir yn hytrach na chyfarfodydd cyhoeddus.

6.7.2 Mae'r Adran Addysg yn hyderus fod y broses ymgynghori statudol a gynhaliwyd yn cydymffurfio â gofynion a chanllawiau'r Côt Trefniadaeth Ysgolion 011/2018. Fel rhan o'r ymgynghoriad statudol:

- Cyhoeddwyd dogfen ymgynghori, a'r dogfennau cefndirol perthnasol, ar ffurf copi electroneg ar wefan y Cyngor (gyda chopïau caled ar gael ar gais)
- Dosbarthwyd copïau electroneg o'r ddogfen i'r rhan-ddeiliaid perthnasol
- Derbyniwyd sylwadau/ymatebion ysgrifenedig drwy'r post ac e-bost.

6.7.3 Nid yw'r Côt yn gosod gofyniad i gynnal cyfarfodydd cyhoeddus/ymgynghori. Yn hytrach, fe nodir yn y Côt "gall cynigwyr ddefnyddio ffyrdd eraill o ymgysylltu ag ymgynghoreion, fel sy'n briodol yn eu barn hwy".

6.7.4 Mewn ymgynghoriadau blaenorol, mae'r Adran Addysg wedi cynnal sesiynau "galw heibio" er mwyn trafod y cynnig arfaethedig gyda rhieni, llywodraethwyr a staff yr ysgol dan sylw. Yn sgil cyfyngiadau Covid-19, nid oedd yn bosib cynnal y sesiynau "galw heibio" yn yr un modd. Serch hynny, er mwyn sicrhau bod rhan-ddeiliaid Ysgol Abersoch yn derbyn yr un cyfle i gael gwybodaeth, holi am eglurhad a chyflwyno sylwadau, cynhaliwyd sesiynau "galw heibio" dros gyfrwng meddalwedd cyfarfodydd rhithiol. Gosodwyd uchafswm o 3 ar gyfer pob sesiwn rhithwir er mwyn sicrhau fod pawb sy'n mynychu yn elwa ar drafodaeth gynhwysfawr a theg. Cynigiwyd 9 sesiwn dros 4 noson, a mynychodd 7 o bobl y sesiynau galw heibio rhithwir.

6.7.5 Yn ychwanegol i hynny, rhoddwyd cyfle i ran-ddeiliaid gyflwyno cwestiynau ynglŷn â'r cynnig drwy e-bost i'r Adran Addysg.

6.7.6 Cydymdeimlir â'r pryderon o gynnal ymgynghoriad yn ystod y pandemig, serch hynny, pwysleisir na allwn fel awdurdod ymrwymo i beidio ag ymdrin â'r ysgol am gyfnod amhenodol. Yn ychwanegol i hynny, bu i Lywodraeth Cymru gyhoeddi hysbysiad ar 8 Ionawr 2021 er mwyn caniatáu i gynigion ynghylch trefniadaeth ysgolion barhau, lle nad yw pob ysgol ar agor.

- 6.7.7 Credir fod niferoedd y sylwadau a dderbyniwyd i'r ymgynghoriad yn dystiolaeth nad oedd ei gynnal yn ystod cyfnod Covid-19 wedi amharu'n ormodol ar allu'r ymgynghoreion i gymryd rhan.
- 6.7.8 Bu i rai ymatebwyr nodi anfodlonrwydd â'r broses o ymgynghori gyda phlant a phobl ifanc.**
- 6.7.9 Yn unol â'r Côt Trefniadaeth Ysgolion 011/2018, mae'n ofynnol fel rhan o unrhyw ymgynghoriad statudol i gynnal ymgynghoriad gyda phlant a phobl ifanc yr ysgolion sy'n destun yr ymgynghoriad er mwyn darganfod eu teimladau am y cynnig.
- 6.7.10 Cynhaliwyd sesiynau ymgynghori rhithwir gyda chynrychiolaeth o ddisgyblion cynradd oedd yn destun yr ymgynghoriad. Trefnwyd bod hwylusydd annibynnol yn cynnal sesiynau rhithwir ag ysgolion oedd yn rhan o'r ymgynghoriad er mwyn canfod barn y disgyblion.
- 6.7.11 Fel rhan o'r ymgynghoriad gyda phlant a phobl ifanc, paratowyd dogfennau priodol ar gyfer disgyblion Ysgol Abersoch a Chyngor Ysgol Sarn Bach, a threfnwyd bod hwylusydd yn cynnal 3 chyfarfod dros y we (Google Meet) gyda'r ddwy ysgol i drafod y cynnig gyda'r plant er mwyn sicrhau eu bod yn deall yr hyn oedd yn cael ei gynnig ac er mwyn rhoi cyfle iddynt ddatgan barn am y cynnig. Roedd rhieni Ysgol Abersoch yn bresennol ac anogwyd hwy gan yr hwylusydd i siarad ar ran eu plant er mwyn cryfhau'r broses o gasglu barn y plant am yr effaith posib arnynt pe byddai'r ysgol yn cau.
- 6.7.12 Roedd pob sesiwn yn cymryd tri chwarter awr i awr i'w gwblhau a rhannwyd y disgyblion yn dri grŵp, Disgyblion Blwyddyn 3 Ysgol Abersoch, disgyblion y Cyfnod Sylfaen Ysgol Abersoch a Chyngor Ysgol Sarn Bach. Roedd y sesiwn yn cynnwys esbonio'r cynnig a rhoi cyfle i ddisgyblion fynegi eu meddyliau a'u teimladau.
- 6.7.13 Cafwyd rhai sylwadau oedd yn nodi'r farn bod yr asesiadau effaith a'r manylion a nodwyd yn y ffurflen ymateb yn annigonol.**
- 6.7.14 Fel rhan o'r broses statudol, wrth ddatblygu cynnig/cynigion ar gyfer ad-drefnu ysgolion, mae'n rhaid i'r Awdurdod gynnal asesiadau yn unol â Chod Trefniadaeth Ysgolion 011/2018. Rydym o'r farn bod yr asesiadau a gyflwynwyd fel rhan o'r ymgynghoriad yn cyd-fynd â chanllawiau cenedlaethol Llywodraeth Cymru ar gyfer ad-drefnu ysgolion. Yn yr un modd, mae'r Awdurdod yn hyderus fod ein prosesau a'r ffurflen ymateb yn cyfarch gofynion y Côt.
- 6.7.15 Derbyniwyd gwrthwynebiadau oedd yn nodi nad oedd y Cylch Meithrin wedi eu cynnwys yn y broses ymgynghori.**
- 6.7.16 Bu i ni dderbyn ymateb gan y Mudiad Ysgolion Meithrin a gan Gylch Meithrin Abersoch fel rhan o'r ymgynghoriad. Yn anffodus, yn dilyn dyddiad cau'r ymgynghoriad fe ddaeth i'r amlwg nad oedd cynrychiolwyr y Cylch Meithrin wedi derbyn copi o'r e-bost i'w hysbysu am yr ymgynghoriad statudol. Fel y nodir yn y ddogfen ymgynghori, roeddem wedi cynnwys y cylch fel ymgynghorai yn y rhestr dosbarthu ar gyfer rhannu'r wybodaeth am yr ymgynghoriad, ond fe ymddengys bod cyfeiriad e-bost y Cylch wedi ei sillafu'n anghywir ac felly ni dderbyniwyd y wybodaeth. Hoffem ymddiheuro am y camgymeriad yma.
- 6.7.17 Er mwyn sicrhau bod cynrychiolwyr y Cylch Meithrin yn cael cyfle i ystyried y ddogfen ymgynghori yn unol â'r amserlen a roddir yn y Côt Trefniadaeth 011/2018, rhoddwyd cyfle i'r Cylch anfon unrhyw sylwadau pellach atom erbyn 1yp dydd Mercher 21 Ebrill 2021. Ni dderbyniwyd ymateb pellach gan gynrychiolwyr y Cylch yn ystod y cyfnod ymgynghori estynedig.

6.7.18 Bu i rai nodi fod gwallau yn y ddogfen ymgynghori, a bod hynny'n tanseilio'u hyder yn yr ymgynghoriad.

6.7.19 Mae'r Cyngor yn hyderus yng nghywirdeb yr wybodaeth a gyflwynwyd yn y ddogfen ymgynghori. Mae'r Cyngor yn derbyn fod lleoliad Ysgol Sarn Bach ar fap yn y ddogfen yn anghywir ond na wnaeth hyn effeithio'r ymgynghoriad.

6.7.20 Derbyniwyd sylwadau yn honni fod y penderfyniad wedi ei wneud ac nad oedd y Cyngor wedi talu digon o sylw i'r sylwadau a dderbyniwyd gan rhanddeiliaid yn ystod yr ymgynghoriad statudol

6.7.21 Mewn ymateb i'r sylwadau fod y penderfyniad eisoes wedi ei wneud, pwysleisir fod ymgynghoriad ar y cynnig arfaethedig i gau Ysgol Abersoch a chynnig lle i ddisgyblion yn Ysgol Sarn Bach wedi ei gynnal rhwng 12 Ionawr a 23 o Chwefror 2021 ac, yn unol â gofynion y Côt Trefniadaeth Ysgolion 011/2018, yn dilyn yr ymgynghoriad statudol, cyflwynwyd adroddiad ar yr ymgynghoriad i'r Cabinet er mwyn crynhoi'r materion a godwyd gan yr ymgynghorai a nodi ymateb y Cyngor i'r materion hynny. Yn dilyn ystyried yr adroddiad cynhwysfawr hwn bu i'r Cabinet ganiatáu rhyddhau rhybudd statudol ar y cynnig gan gynnal cyfnod gwrthwynebu er mwyn rhoi cyfle i unrhyw un wrthwynebu'r cynnig. Mae'r adroddiad hwn yn nodi'r gwrthwynebiadau a chynnig ymateb y Cyngor iddynt er mwyn i'r Cabinet eu hystyried a gwneud penderfyniad terfynol ar ddyfodol Ysgol Abersoch. Credir fod y camau hyn yn dystiolaeth glir nad ydi'r penderfyniad wedi ei wneud ac fod prosesau'r awdurdod yn sicrhau fod sylw teg yn cael ei roi i sylwadau a gwrthwynebiadau rhan-ddeiliaid cyn gwneud penderfyniad.

6.7.22 Derbyniwyd sylwadau yn holi pam na gyhoeddwyd un ymateb i'r ymgynghoriad statudol yn yr adroddiad Cabinet ar 15 Mehefin 2021

6.7.23 Roedd yna un ymateb a dderbyniwyd oedd yn cyfeirio at drefniadau a safon cyflwyniad a roddwyd mewn cyfarfod ymgysylltu (Panel Adolygu Ysgol) a gynhaliwyd gyda rhan-ddeiliaid Ysgol Abersoch gan nodi pryderon am ddiffyg cynwysoldeb gan nad oedd posib i bawb ddilyn y cyflwyniad.

6.7.24 Gan nad oedd rhan yma o'r ymateb yn ymwneud yn uniongyrchol â'r cynnig, ac yn cynnwys gwybodaeth bersonol awdur y sylwad yn ogystal ag unigolyn arall oedd yn bresennol yn y cyfarfod, teimlwyd ni fyddai'n briodol cyhoeddi'r ymateb yn llawn. Oherwydd hyn penderfynwyd ymateb i'r mater a'r gwyn dan sylw drwy gysylltu yn uniongyrchol gyda'r unigolyn gan nodi:

"Gallwn gadarnhau bod rhan o'ch ymateb wedi ei olygu oherwydd ei fod yn cynnwys gwybodaeth bersonol ac fe'i hystyriwyd yn gŵyn ynglŷn â threfniadau cyfarfod penodol a gynhaliwyd cyn yr ymgynghoriad statudol ac nad oedd y sylwadau a godwyd mewn perthynas â'r ymgynghoriad ei hun.

Teimlwyd mai'r modd priodol o ymateb i'r mater penodol hwn oedd anfon yr ymateb atoch chi yn uniongyrchol. Hoffwn, felly, ymddiheuro'n ddidwyll bod fformat ein cyfarfodydd wedi peri pryder i chi. Mewn ymateb i'ch pryderon, wrth drefnu cyfarfodydd yn y dyfodol, rhoir sylw penodol i fformat y cyflwyniadau, ac fe'ch sicrhawn y bydd gwahoddiadau i'r cyfarfodydd yn cynnwys cynnig i'r cyfranogwyr i nodi unrhyw ofynion pellach."

6.7.25 Cyhoeddwyd gweddill y llythyr, gan ymateb i'r pwyntiau perthnasol eraill, fel rhan o'r adroddiad a gyflwynwyd i'r Cabinet ar 15 Mehefin 2021.

6.8 Cludiant a Theithio

6.8.1 Roedd rhai sylwadau yn nodi pa mor gyfleus yw Ysgol Abersoch gan fod posib cerdded i'r ysgol a byddai mynd a phlant i Ysgol Sarn Bach yn anghyfleus i rieni. Roedd eraill yn nodi pryderon am yr effaith posib ar drefniadau teithio i'r ysgol, gan amlygu fod y llwybr cerdded o Ysgol Abersoch i Ysgol Sarn Bach yn beryglus.

- 6.8.2 Mae Strategaeth Cyngor Gwynedd ar gyfer addysg gynradd yn anelu at gyfyngu teithio o'r cartref i'r ysgol i daith un ffordd sydd heb fod yn fwy na 30 munud. Mae cludiant ar gael am ddim ar gyfer disgyblion ysgol gynradd sydd yn byw 2 filltir neu fwy o'r ysgol yn eu dalgylch.
- 6.8.3 Wrth symud i'r ysgol amgen, ni ragwelir y bydd angen i unrhyw ddisgybl deithio pellter afresymol i gyrraedd safle addysgol, yn unol â'r strategaeth. Mae Ysgol Abersoch wedi ei lleoli 1.4 milltir o safle presennol Ysgol Sarn Bach a rhagwelir y byddai'r daith oddeutu 5 munud bob ffordd mewn car neu fws.
- 6.8.4 Yn unol â Pholisi Cludiant Cyngor Gwynedd, disgwylir i ddysgwyr sy'n derbyn addysg gynradd neu uwchradd (ac eithrio dysgwyr ag anghenion dysgu ychwanegol neu anabledau), gerdded hyd at 2 filltir i gwrdd ag unrhyw gludiant a ddarperir gan Gyngor Gwynedd ar hyd y llwybr byrraf.
- 6.8.5 Gan fod y llwybr o Abersoch i Ysgol Sarn Bach yn cael ei hystyried fel un peryglus, byddai cludiant yn cael ei ddarparu yn unol â Pholisi Cludiant ysgolion y Sir.
- 6.8.6 Gofynnwyd am eglurder ynglŷn â'r cynnydd yn y costau cludiant pe gweithredir y cynnig, a sut y cyfrifwyd amcan gostau cludiant.**
- 6.8.7 Mae bws ysgol gynradd eisoes yn rhedeg rhwng Abersoch ac Ysgol Sarn Bach, a rhagwelir y byddai digon o seddi gweigion ar gyfer disgyblion presennol Ysgol Abersoch - felly ni ragwelir costau cludiant ychwanegol yn deillio o weithredu'r cynnig arfaethedig.
- 6.8.8. Serch hynny, fel y nodir yn y ddogfen ymgynghori, pe byddai angen darparu cludiant i holl ddisgyblion dalgylch Ysgol Abersoch, gan gynnwys y disgyblion sydd eisoes yn mynychu Ysgol Sarn Bach, yna byddai angen addasu trefniadau cludiant cyfredol Ysgol Sarn Bach.
- 6.8.9 Y gost bresennol o gludo disgyblion o Abersoch i Ysgol Sarn Bach yw £16,500. Pe byddai angen addasu'r trefniadau presennol, amcangyfrifir y byddai angen bws 49 sedd, a rhagwelir y byddai darparu cludiant ar gyfer holl ddisgyblion Derbyn i Flwyddyn 6 y dalgylch yn costio £30,500. Byddai hyn felly yn arwain at gost uwch o £14,000.
- 6.8.10 Roedd rhai sylwadau yn nodi y byddai'r cynnig yn cael effaith ar yr amgylchedd gan y byddai angen teithio ymhellach i'r ysgol**
- 6.8.11 Gan fod bws eisoes yn cludo plant cyfnod allweddol 2 o Abersoch i Ysgol Sarn Bach, ac ein bod yn rhagweld bydd digon o le ar y bws hwnnw (neu un mwy) ar gyfer plant dalgylch Ysgol Abersoch, ni ragwelir y bydd cynnydd yn allyriadau CO2.
- 6.8.12 Gofynnwyd faint o blant fydd angen cludiant i Ysgol Sarn Bach**
- 6.8.13 Os gweithredir y cynnig, byddwn yn trefnu arolwg gyda rhieni/gwarcheidwaid plant sy'n dymuno trosglwyddo i Ysgol Sarn Bach er mwyn canfod faint o ddisgyblion fydd angen cludiant am ddim o Abersoch. Bydd hyn yn rhoi niferoedd pendant i'r Awdurdod benderfynu a fydd angen bws mwy ai peidio.
- 6.8.14 Gofynnwyd faint o ddisgyblion sy'n manteisio ar y cynllun seddi gweigion, ac os yw'r disgyblion rheiny yn talu am y cludiant yn unol â'r polisi.**
- 6.8.15 Fel rhan o'r Cynllun Seddi Gwag, mae'r Cyngor yn fodlon ystyried ceisiadau gan ddysgwyr sy'n mynychu ysgol (neu safle ysgol) heblaw ysgol (neu safle ysgol y dalgylch) ar gyfer manteisio ar unrhyw seddi gwag ar gerbydau cytundeb trwy dalu ffi gyfredol tu allan i'r dalgylch. Mae manteisio ar y cynllun yn amodol ar:

- Bod seddi gwag ar gael
- Nid oedd angen i'r cerbyd wyro oddi ar ei daith arferol
- Dim costau ychwanegol i'r Cyngor
- Dalu'r ffi gyfredol am seddi gwag.

6.8.16 Byddai'r holl ddysgwyr a wnaeth gais am gludiant wedi talu am gynllun sedd wag i deithio ar y bws ysgol ddynodedig. Mae rhwng 3 a 6 o ddysgwyr wedi manteisio ar y cynllun hwn ers 2017.

6.8.17 Nodwyd anfodlonrwydd am y diffyg cynnig o gludiant i ddisgyblion oed meithrin.

6.8.18 Yn unol â Pholisi Cludiant Gwynedd, cyfrifoldeb rhieni yw gwneud trefniadau cludiant ar gyfer disgyblion oedran meithrin.

6.9 Effaith ar ddysgwyr

6.9.1 Derbyniwyd sylwadau y byddai plant yn dioddef pe bai Ysgol Abersoch yn cau gan y byddai'n rhaid iddynt ddechrau eto mewn ysgol newydd.

6.9.2 Mewn ymateb i'r sylwadau hyn, mae'r Awdurdod yn cydnabod fod y cyfnod yma yn un o ansicrwydd a allai arwain at straen ac effaith ar ddysgwyr. Fodd bynnag, pe gweithredir y cynnig, byddai'r Awdurdod yn gwneud pob ymdrech i gynorthwyo'r dysgwyr i drosglwyddo a setlo yn eu hysgol newydd.

6.9.3 Mae'r Cyngor o'r farn y byddai'r opsiwn o gau Ysgol Abersoch a chynnig lle i ddisgyblion yn Ysgol Sarn Bach yn arwain at:

- Leihau niferoedd llefydd gweigion o fewn yr ysgolion
- Cynnig profiadau i ddisgyblion i gymdeithasu a chydweithio yn ddyddiol gyda chyfoedion
- Addysgu'r plant mewn dosbarthiadau o faint mwy addas
- Lleihau'r amrediad o lwfans y pen ar gyfer holl ddisgyblion y Sir
- Sicrhau bod plant yn trosglwyddo un waith yn ystod eu haddysg gynradd ac uwchradd yn hytrach na dwywaith

6.9.4 Yn ogystal, mae'r ysgol amgen yn cynnig addysg o ansawdd cyfatebol fan lleiaf, gan gynnig mwy o brofiadau i'r disgyblion gydweithio a chymdeithasu gyda'u cyfoedion, ac yn galluogi'r disgyblion i fanteisio ar ystod o brofiadau cwricwlaidd ac allgyrsiol.

6.10 Effaith ar staff

6.10.1 Derbyniwyd gwrthwynebiad a oedd yn holi beth fyddai'n digwydd i staff yr ysgol pe byddai penderfyniad i weithredu'r cynnig

6.10.2 Pe byddai'r cynnig i gau Ysgol Abersoch yn cael ei weithredu, rhagwelir y bydd goblygiadau staffio yn arwain at ddiswyddiadau gan y byddai'r swyddi yn dod i ben pan fyddai'r ysgol yn cau. Ymgynghorwyd yn benodol â staff a chynrychiolwyr yr Undebau fel rhan o'r cyfnod ymgynghori statudol. Bydd rhaid i unrhyw ddiswyddiadau sy'n deillio o'r cynnig gydymffurfio â'r gyfraith cyflogaeth berthnasol a chynllun Diswyddo Gwynedd. Bydd cyfathrebu eglur ac agored gyda staff yn chwarae rhan greiddiol wrth weithredu ar unrhyw gynnig.

6.10.3 Yn ystod yr ymgynghoriad, cynhaliwyd sesiynau galw heibio rhithwir lle'r oedd posib trefnu i swyddogion o wasanaeth Adnoddau Dynol y Cyngor fod yn bresennol os oedd unrhyw aelod o staff yn dymuno trafod eu

sefyllfa. Rhoddwyd gwybod fod croeso hefyd i staff gysylltu â'r gwasanaeth Adnoddau Dynol yn uniongyrchol os oeddent yn dymuno cael trafodaethau un i un. Cynigir pecyn cymorth, gan gynnwys hyfforddiant os yw'n briodol, i'r holl staff a effeithir arnynt gan y cynnig.

6.10.4 Yn ddarostyngedig ar benderfyniad Cabinet, bydd y Gwasanaeth Adnoddau Dynol yn dilyn prosesau penodol gyda staff yr ysgol yn unol â chyfraith cyflogaeth.

6.11 Ysgolion cyfagos

6.11.1 Derbyniwyd nifer o wrthwynebiadau yn nodi fod Ysgol Llanbedrog dros ei chapasiti.

6.11.2 Mewn ymateb i'r sylwadau hyn, nodir fod Cyngor Gwynedd yn gweithredu yn unol â Pholisi Mynediad Ysgolion y Sir. Mae'r polisi mynediad yn cyd-fynd â gofynion y Côd Derbyn i Ysgolion, Llywodraeth Cymru.

6.11.3 Nid yw'r Awdurdod o'r farn bod sefyllfa niferoedd Ysgol Llanbedrog yn berthnasol i'r cynnig i gau Ysgol Abersoch a chynnig lle i'r disgyblion yn Ysgol Sarn Bach.

6.11.4 Derbyniwyd gwrthwynebiad oedd yn cwestiynu os oedd digon o le yn Ysgol Sarn Bach ar gyfer plant Abersoch.

6.11.5 Gyda 21 o lefydd gweigion, (a 4 lle gwag yn y Meithrin), mae gan Ysgol San Bach gapasiti digonol ar gyfer disgyblion presennol Ysgol Abersoch ac Ysgol Sarn Bach, am y pum mlynedd nesaf.

6.11.6 Cyfeiriodd un neu ddau at effaith adeiladu estyniad yn Ysgol Llanbedrog ar addysg y disgyblion.

6.11.7 Mewn ymateb i hyn eglurwyd nad oes bwriad rhoi estyniad ar Ysgol Llanbedrog fel rhan o'r cynnig a oedd yn destun yr ymgynghoriad. Er eglurder, y cynnig arfaethedig yw cau Ysgol Abersoch, a chynnig lle i'r disgyblion yn Ysgol Sarn Bach.

6.11.8 Nodwyd gan un gwrthwynebwr fod cynlluniau ar y gweill i ddarparu tai newydd ar safle Pwyliaid Penrhos fydd yn creu rhwng 70-100 uned dros y 3-4 blynedd nesaf a chwestiynwyd doethineb cau Ysgol Abersoch gan na fyddai lle iddynt yn Ysgol Llanbedrog.

6.11.9 Mewn ymateb i'r gwrthwynebiad, nodir fod safle Pwyliaid Penrhos yn syrthio o fewn dalgylch Ysgol Gynradd Llanbedrog felly byddai unrhyw blant yn y tai newydd yn cael cynnig lle yn yr ysgol honno.

6.12 Materion Cyllidol

6.12.1 Roedd sawl gwrthwynebydd yn teimlo bod y cynnig yn canolbwyntio gormod ar feini prawf ariannol.

6.12.2 Pwysleisir na benderfynwyd ar y cynnig i gau Ysgol Abersoch ar sail materion cyllidol yn unig.

6.12.3 Mae'r ysgol wedi ei blaenoriaethu ar gyfer adolygiad o'r ddarpariaeth addysgol oherwydd bod nifer o heriau yn ei hwynebu. Mae niferoedd disgyblion yr ysgol wedi gostwng yn gyson ers 2016 ac yn fregus ers peth amser. O ganlyniad, mae'n debygol felly bod yr ysgol yn wynebu heriau cynyddol, gan gynnwys:

- Niferoedd disgyblion isel: Yn Medi 2020, roedd 8 disgybl llawn amser, a 2 ddisgybl meithrin wedi eu cofrestru yn yr ysgol.
- Rhagamcanion niferoedd: Rhagwelir y bydd y niferoedd yn parhau yn isel dros y blynyddoedd nesaf (Medi 2021 = 10; Medi 2022 = 12; Medi 2023 = 12.)

- Canran uchel o lefydd gweigion: Yn seiliedig ar ffigyrau Medi 2020, mae oddeutu 76% o lefydd gweigion yn yr ysgol (26 mewn nifer) (D-BI.3)
- Maint dosbarthiadau bychain: Mae'r 10 disgybl yn cael eu dysgu mewn un dosbarth cymysg eu hoedran.
- Amrediad oedran eang o fewn dosbarthiadau: Addysgir y disgyblion mewn un dosbarth gydag amrediad oed hyd at 5 mlynedd (3-8 oed).
- Annedd disgyblion: Dengys data 2020 fod 26 o ddisgyblion 3-8 oed yn byw yn nalgylch Ysgol Abersoch gyda 21 (81%) ohonynt yn mynychu ysgolion tu allan i'r dalgylch.

6.12.4 Derbyniwyd sylw fod cost yn ôl y disgybl yn gysyniad ffaeledig. Fel arfer, mewn ysgol fach lle bo niferoedd yn amrywio o flwyddyn i flwyddyn, bydd y gost ddamcaniaethol yn ôl disgybl yn mynd i fyny ac i lawr yn gyfatebol, ond bydd yr arian real sy'n cael ei wario yn aros yr un fath.

6.12.5 Oherwydd niferoedd disgyblion isel mae Ysgol Abersoch wedi bod yn derbyn swm ychwanegol i'r dyraniad arferol trwy'r polisi gwarchodaeth lleiafswm staffio (sy'n gwarantu o leiaf pennaeth ac athro ym mhob ysgol, a phennaeth a chymhorthydd mewn ysgolion sydd â llai na 15 o ddisgyblion) ers rhai blyneddoddedd.

6.12.6 Oherwydd hyn roedd cost y disgybl yn Ysgol Abersoch yn y flwyddyn ariannol 2020/21 yn £17,404 sy'n swm sylweddol uwch na chyfartaledd sirol ar gyfer cost fesul disgybl ar gyfer yr un flwyddyn o £4,198.

6.12.7 Mae rhagolygon yn awgrymu y bydd niferoedd isel yn parhau a'n golygu bydd yr angen am gyllid ychwanegol hefyd yn parhau.

6.12.8 Derbyniwyd cais am eglurder ar sut y cyfrifwyd yr amcan arbedion

6.12.9 Roedd dyraniad 2020/21 Ysgol Abersoch yn £137,140, ac mi fyddai trosglwyddo disgyblion Ysgol Abersoch yn golygu dyraniad ychwanegol i Ysgol Sarn Bach o £27,078. O'r gweddill o £110,062 bydd costau cludiant ychwanegol posib o £14,000, mae hyn yn gadael arbedion tebygol o £96,062.

6.12.10 Gofynnwyd a yw'r costau diswyddo, ymgynghoriad a chynnal a chadw wedi eu cynnwys yn yr amcangyfrif hwnnw.

6.12.11 Nid yw'r ffigyrau yn cymryd unrhyw gostau cynnal a chadw ar safle Ysgol Abersoch nac Ysgol Sarn Bach i ystyriaeth. Pe byddwn wedi ystyried y costau hyn mi fyddai'n golygu mwy o arbedion gan na fydda unrhyw gostau cynnal a chadw i Ysgol Abersoch i'r dyfodol.

6.12.12 Bydd unrhyw gostau diswyddo yn cael eu hariannu o'r arbedion hyn.

6.12.13 Nid yw costau'r ymgynghoriad wedi'u cynnwys wrth gyfrifo arbedion gan eu bod yn annibynnol o gostau rhedeg gwirioneddol yr ysgolion dan sylw.

6.12.14 Gofynnwyd, pe byddai'r cynnig yn mynd yn ei flaen, a fyddai angen adnodd ychwanegol ar Ysgol Sarn Bach, ac a fyddai plant yn cael grant gwisg ysgol?

6.12.15 Mae gan Ysgol Sarn Bach wisg ysgol swyddogol ac mae'r ysgol yn annog pawb i'w gwisgo. Mae disgwyliad ar rieni disgyblion blwyddyn 3 brynu gwisg ysgol wrth iddynt drosglwyddo i Ysgol Sarn Bach beth bynnag. Gall plant sydd yn trosglwyddo o Ysgol Abersoch barhau i wisgo ei gwisg (Ysgol Abersoch) hyd at ddiwedd blwyddyn 3 os mai dyma ddymuniad y rhieni.

6.13 Opsiynau Amgen

6.13.1 Derbyniwyd gwrthwynebiadau yn gofyn i'r Cyngor oedi'r broses a rhoi cyfle i'r ysgol gynyddu'r niferoedd a rhoi cyfle i'r Cylch Meithrin ffynnu.

6.13.2 Mewn ymateb i'r gwrthwynebiadau hyn, nodir na allwn fel awdurdod ymrwymo i beidio ymdrin â'r ysgol am gyfnod amhenodol. Mae niferoedd y disgyblion yn Ysgol Abersoch wedi gostwng yn gyson ers 2016 ac yn fregus ers peth amser. Mae'r Awdurdod o'r farn na fyddai parhau â'r ddarpariaeth addysg bresennol yn opsiwn hyfyw ar gyfer y dyfodol. Mae'r Adran Addysg o'r farn nad yw'n ymarferol parhau â'r sefyllfa bresennol yn bennaf oherwydd:

- Dosbarthiadau bychan iawn.
- Niferoedd isel a diffyg profiadau o gymdeithasu a chydweithio yn ddyddiol gyda chyfoedion ar gyfer y disgyblion.
- Rhagamcanion ar gyfer y dyfodol yn dangos y bydd niferoedd yn parhau'n isel dros y 5 mlynedd nesaf, gyda 11 disgybl yn mynychu erbyn 2025.

6.13.3 Mae'r Cyngor yn ymwybodol fod Cylch Meithrin a Chylch Ti a Fi wedi agor ar safle'r ysgol ym mis Chwefror 2020. Serch hynny, ac er yn cydnabod yr effaith gadarnhaol bosib gall lleoli Cylch Meithrin ar safle Ysgol Abersoch ei gael ar niferoedd, nid oes modd gwarantu y byddai'n arwain at gynnydd sylweddol yn y niferoedd, a rhagwelir y byddai heriau'r ysgol yn parhau.

6.13.4 Yn ychwanegol, nodir fod Ysgol Abersoch eisoes yn derbyn cyllid ychwanegol i'r dyraniad arferol trwy'r polisi lleiafswm staffio (sy'n gwarantu o leiaf pennaeth ac athro ym mhob ysgol, a phennaeth a chymhorthydd mewn ysgolion sydd â llai na 15 o ddisgyblion llawn amser). Cyfanswm y cyllid ychwanegol hwn ar gyfer y flwyddyn ariannol 2020-21 (yn seiliedig ar niferoedd Medi 2019) yw £52,582. Cost fesul disgybl yn Ysgol Abersoch yw £17,404 (2020-21), gyda chyfartaledd sirol cost fesul disgybl o £4,198.

6.13.5 Nid yw hwn yn gynaliadwy yn y tymor hir oherwydd bod rhagamcanion niferoedd yn parhau yn isel ac o ganlyniad byddai'r heriau cyllidol yn parhau.

6.13.6 Fel nodwyd yn ystod y broses ymgynghori, bu i'r Awdurdod ystyried 10 opsiwn gwahanol yn dilyn trafodaethau gydag Ysgol Abersoch. Ni ragwelir y byddai caniatáu mwy o amser i wneud gwaith pellach yn cynnig unrhyw ddatrysiad i'r heriau sy'n wynebu'r ysgol.

6.13.7 Roedd rhai yn gofyn pam na ystyriwyd opsiynau o newid oedran i 3-9 ar gyfer dyfodol yr ysgol

6.13.8 Mewn unrhyw drefn fel hon, mae'n allweddol rhoi ystyriaeth fanwl a phwyso a mesur manteision ac anfanteision unrhyw fodel a dyna geir yn y Gwerthusiad Opsiynau (www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg)

6.13.9 Fel y nodwyd yn y ddogfen ymgynghori ac yna yn yr adroddiad ar yr ymgynghoriad yr opsiwn a ffafriwyd yn lleol oedd yr opsiwn i ymestyn ystod oed yr ysgol i 3-9 oed, gan gynnwys datblygiad y cylch meithrin. Ffafriwyd yr opsiwn yma'n lleol am resymau ymarferol megis gwell defnydd o'r gofod gwag yn adeilad yr ysgol gan ddarparu lleoliad ar gyfer y Cylch Meithrin, ac i liniaru'r effaith bosib allasai'r newid ei gael ar niferoedd Ysgol Sarn Bach (yr ysgol sydd yn darparu addysg i ddisgyblion 9-11 oed ardal Ysgol Abersoch).

6.13.10 Diystyriwyd yr opsiwn 3-9 oed am y rhesymau a ganlyn:

- Ni ragwelir y byddai ychwanegu un flwyddyn addysgol yn arwain at gynnydd digonol yn y niferoedd. O ganlyniad, byddai'r heriau sy'n wynebu'r ysgol yn parhau.
- Ni fyddai'r ystod oed yn gyson gyda mwyafrif ysgolion cynradd y sir.

- Ni fyddai'n caniatáu i'r ysgol gynnig darpariaeth CA2 cyflawn. Byddai'r disgyblion yn parhau i drosglwyddo i Ysgol Sarn Bach er mwyn cwblhau eu haddysg gynradd.

6.13.11 Ym mis Medi 2020, roedd holl ddisgyblion Ysgol Abersoch (Meithrin i Bl.3) yn cael eu haddysgu mewn un dosbarth gyda 10 disgybl. Cyfartaledd maint dosbarthiadau Ysgol Sarn Bach yn Medi 2020 oedd 24.

6.13.12 Dengys y tabl isod maint dosbarthiadau Ysgol Abersoch ac Ysgol Sarn Bach yn Medi 2020.

Ysgol	Meithrin	Derbyn	Bl 1	Bl 2	Bl 3	Bl 4	Bl 5	Bl 6	Cyfanswm	Nifer y dosbarthiadau	Dosbarth mwyaf	Dosbarth Beiaf	Maint dosbarth ar gyfartaledd
Abersoch	2	3	2	-	3	-	-	-	10	1	10	10	10
Sarn Bach	3	2	5	4	8	5	10	11	48	2	34	14	24

Ffynhonnell: Cyfrifiad Medi 2020

6.13.13 Byddai gwireddu'r cynnig arfaethedig yn golygu fod disgyblion Ysgol Abersoch yn cael eu haddysgu mewn dosbarthiadau mwy hyfyw, a gyda mwy o blant o'r un grŵp oedran.

6.13.14 Gyda 21 o lefydd gweigion, (a 4 lle gwag yn y Meithrin), mae gan Ysgol Sarn Bach gapasiti digonol ar gyfer disgyblion presennol Ysgol Abersoch ac Ysgol Sarn Bach, am y bum mlynedd nesaf.

6.13.15 Os gweithredir y cynnig, disgwylir y bydd Corff Llywodraethol Ysgol Sarn Bach yn rhoi sylw priodol i bennu maint dosbarthiadau a dosbarthiad adnoddau staff yr ysgol.

6.13.16 Yn dilyn ystyriaeth, daethpwyd i'r casgliad na fyddai'r opsiwn ymestyn ystod oed yr ysgol i 3-9 oed yn ddatrasiad cynaliadwy i'r dyfodol ar gyfer yr ysgol. Ni ragwelir y byddai ychwanegu un flwyddyn addysgol yn arwain at gynydd digonol yn y niferoedd. O ganlyniad, byddai'r heriau sy'n wynebu'r ysgol yn parhau. Rhagwelir y byddai niferoedd a'r rhagamcanion yn parhau'n isel, dosbarthiadau yn parhau'n fychain, ac ystod oedran eang o fewn dosbarthiadau yn parhau.

6.13.17 Roedd rhai yn gofyn pam na ystyriwyd opsiynau o ffederaleiddio ar gyfer dyfodol yr ysgol.

6.13.18 Mewn unrhyw drefn fel hon, mae'n allweddol rhoi ystyriaeth fanwl a phwyso a mesur manteision ac anfanteision unrhyw fodel, a dyna geir yn y Gwerthusiad Opsiynau (www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg)

6.13.19 Trafodwyd ac ystyriwyd 3 fersiwn gwahanol o'r opsiwn ffederaleiddio fel rhan o'r ymgynghoriad statudol. Yn ogystal, awgrymwyd yn ystod yr ymgynghoriad y dylid rhoi ystyriaeth i 2 fersiwn pellach o'r opsiwn, sef:

- Ffederasiwn Ysgol Abersoch, Ysgol Llanbedrog, Ysgol Sarn Bach a threfniant cydweithio hefo Ysgol Foel Gron
- Ffederasiwn Enlli (Ysgolion Abersoch, Llanbedrog, Sarn Bach, Pont Y Gof, Crud y Werin, Uwchradd Botwnnog a threfniant cydweithio hefo Ysgol Foel Gron)

6.13.20 Bu i swyddogion yr Adran Addysg gwrdd â phennaeth a chadeirydd llywodraethwyr Ysgol Sarn Bach ac Ysgol Llanbedrog ym mis Ionawr 2020 i drafod yr opsiwn o ffederaleiddio gydag Ysgol Abersoch. Oherwydd natur anffurfiol y trafodaethau hyn, ni chofnodwyd y cyfarfodydd. Roedd y cyfarfod hwn hefyd yn gyfle i ddiweddarau penaethiaid a'r cadeiryddion ynghylch yr opsiynau a drafodwyd yn y cyfarfodydd lleol, gan amlygu unrhyw effaith bosib gallai rhai o'r opsiynau gael ar eu hysgol. Ni fu i unrhyw un o'r ddwy ysgol ddatgan diddordeb mewn ymchwilio ymhellach i fodel ffederal.

- 6.13.21 Noder, er mwyn cael y gorau o fodel ffederal mae'n arferol, ond nid yn rheidrwydd, y byddai'r ysgolion yn rhannu Pennaeth. Gan fod Pennaeth ymhob un o'r ysgolion mae'r Cyngor o'r farn y gall model ffederal mwyaf effeithiol arwain at ddiswyddiadau gorfodol.
- 6.13.22 Er bod manteision i ffederaleiddio, mae'r awdurdod o'r farn y byddai'n annhebygol y byddai'r opsiwn yn cyfarch y prif heriau y mae Ysgol Abersoch yn ei hwynebu megis niferoedd isel, maint dosbarthiadau bychan, ac o ganlyniad, byddai heriau cyllidol yr ysgol yn parhau.
- 6.13.23 Yn dilyn pwyso a mesur rhinweddau a gwendidau'r model, daethpwyd i'r casgliad na fyddai ffederaleiddio yn ddatrysiad cynaliadwy ar gyfer yr ysgol. Nid oes tystiolaeth amlwg y byddai ffederaleiddio yn arwain at gynnydd mewn niferoedd. O ganlyniad felly, pe byddai'r opsiwn yma'n cael ei wireddu, rhagwelir y byddai'r her o niferoedd isel, maint dosbarthiadau bychain, a'r heriau cyllidol y mae'r ysgol yn eu hwynebu yn parhau. Ystyrir felly nad ffederaleiddio yw'r opsiwn gorau ar gyfer sefyllfa'r ysgol.
- 6.13.24 Derbyniwyd dau wrthwynebiad oedd yn argymhell ystyried opsiwn i sefydlu Ysgol Aml-Safle rhwng Ysgol Abersoch, Ysgol Llanbedrog ac Ysgol Sarn Bach.**
- 6.13.25 Yn ystod y cyfarfodydd Adolygu Ysgol Lleol cynigwyd a thrafodwyd nifer o fodelau posibl yn unol â gofynion y Côt Trefniadaeth Ysgolion 011/2018. Yn achos model Ysgol Ardal Aml-safle, mae'r ysgol yn un ysgol ac un endid cyfreithiol sy'n gwasanaethu ardal eang. Fodd bynnag, mae ysgol ardal aml-safle yn rhoi darpariaeth addysgol ar nifer o safleoedd.
- 6.13.26 Budd y math hwn o fodel yw'r gallu i ail-strwythuro'r drefniadaeth reolaethol, tra ar yr un pryd gadw presenoldeb addysg mewn mwy nag un gymuned. Mae'n fodel all weithio'n dda mewn ardaloedd gwledig iawn lle mae pellteroedd teithio hir nes cyrraedd ysgol amgen. Hefyd golyga nad yw safleoedd ysgolion bach yn cael eu gadael yn ynysig ond yn hytrach yn rhan o sefydliad addysg mwy. Gellir felly wneud gwell defnydd o adnoddau e.e. un pennaeth ar gyfer mwy nag un safle, rhannu adnoddau a staff rhwng safleoedd a dod a disgyblion safleoedd at ei gilydd i gynnal gweithgareddau gyda niferoedd uwch o ddisgyblion.
- 6.13.27 Yn dilyn pwyso a mesur rhinweddau a gwendidau'r model, yn dilyn yr ymgynghoriad statudol, daethpwyd i'r casgliad na fyddai Ysgol Aml-safle yn ddatrysiad cynaliadwy ar gyfer yr ysgol. Nid oes tystiolaeth amlwg y byddai'n arwain at gynnydd mewn niferoedd. O ganlyniad felly, pe byddai'r opsiwn yma'n cael ei wireddu, rhagwelir y byddai'r her o niferoedd isel, maint dosbarthiadau bychain, a'r heriau cyllidol y mae'r ysgol yn eu hwynebu yn parhau. Ystyrir felly nad Ysgol Aml-safle yw'r opsiwn gorau ar gyfer sefyllfa'r ysgol.
- 6.13.28 Roedd nifer o wrthwynebiadau yn argymhell datblygiadau posib i'r ysgol e.e. Ysgol Draeth, Canolfan Ddiwylliannol, Addysg Gyflawn ac Adnabod Bro.**
- 6.13.29 Mae'r Cyngor yn nodi'r opsiynau i ddatblygu yr ysgol.
- 6.13.30 Mae Ysgol Abersoch wedi ei blaenoriaethu ar gyfer adolygiad o'r ddarpariaeth addysgol oherwydd bod nifer o heriau yn ei hwynebu. Mae niferoedd disgyblion yr ysgol wedi gostwng yn gyson ers 2016 ac yn fregus ers peth amser. O ganlyniad, mae'n debygol felly bod yr ysgol yn wynebu heriau cynyddol.
- 6.13.31 Cydnabyddir gall yr opsiynau yma wneud defnydd gwell o adeilad yr ysgol. Serch hynny, wrth ystyried opsiynau yn erbyn ffactorau'r Strategaeth Addysg Gynradd o'r Ansawdd Gorau i Blant Gwynedd, deuir i'r casgliad na fyddai'r opsiynau yn llwyddo i gwrdd â, na datrys y prif heriau y mae'r ysgol yn ei wynebu e.e. niferoedd disgyblion isel, maint dosbarthiadau bychain, amrediad oedran eang o fewn dosbarthiadau a chost y pen uchel.

6.13.32 Derbyniwyd rhai gwrthwynebiadau oedd yn cwestiynu pam nad ystyriwyd adolygiad dalgylchol.

6.13.33 Mewn ymateb i'r sylwadau hyn, nodir fod Cabinet y Cyngor, yn ei gyfarfod ar 17 Medi 2019 wedi rhoi caniatâd i'r Adran Addysg gynnal trafodaethau ffurfiol gydag Ysgol Abersoch i alluogi llunio ystod o opsiynau posibl yn ymwneud â dyfodol yr ysgol yn sgil pryderon ynghylch niferoedd disgyblion yr ysgol a phryderon ynglŷn â'r rhagamcanion oedd yn rhagweld y niferoedd yn parhau'n isel.

6.13.34 Mae'r Strategaeth Addysg Gynradd o'r Ansawdd Gorau i Blant Gwynedd yn nodi:

“Dylid ystyried gwybodaeth broffesiynol berthnasol er mwyn tynnu sylw at sefyllfaoedd argyfyngus o fewn y Sir sy'n amharu yn uniongyrchol ar ansawdd addysg a phrofiadau disgyblion (e.e. niferoedd bychan iawn mewn ysgol, cyflwr adeiladau'r ysgol yn hynod ddrwg, methu recriwtio pennaeth).

Bydd sefyllfa argyfyngus ysgolion unigol a amlygir ar sail gwybodaeth broffesiynol berthnasol gan gynnwys ceisiadau penodol gan ysgolion unigol yn ystyriaeth wrth adnabod ardaloedd sydd angen sylw pellach.”

6.13.35 Pwysleisir nad yw'r adolygiad o sefyllfa Ysgol Abersoch yn rhan o strategaeth ehangach ar gyfer addysg yn yr ardal, ond yn hytrach, yn ymateb i sefyllfa argyfyngus ysgol unigol.

6.13.36 Roedd rhai sylwadau yn honni nad oedd opsiynau amgen a godwyd yn ystod yr ymgynghoriad wedi cael eu hystyried yn llawn a'u trafod yn ddigon trwyadl

6.13.37 Mae Côt Trefniadaeth Ysgolion 011/2018, yn nodi y gall ymgynghorai awgrymu opsiynau amgen eraill yn ogystal â sylwadau ar y cynnig penodol yn ystod yr ymgynghoriad.

6.13.38 Cynigwyd 5 opsiwn amgen arall yn ystod yr ymgynghoriad. (Roedd nifer o'r ymatebion yn awgrymu y dylid rhoi ystyriaeth bellach i'r opsiwn i ymestyn ystod oed yr ysgol i 3-9 oed yn ogystal). Serch hynny, yn dilyn gwerthuso'r opsiynau hyn yn erbyn ffactorau'r Strategaeth 'Addysg Gynradd o'r Ansawdd Gorau i Blant Gwynedd' (gan roi ystyriaeth i'r Côt Trefniadaeth Ysgolion, ac ystyriaethau perthnasol eraill) daethpwyd i'r casgliad mai'r cynnig o gau Ysgol Abersoch a darparu lle i holl blant dalgylch Ysgol Abersoch yn Ysgol Sarn Bach oedd yn parhau fel yr opsiwn mwyaf priodol i ymateb i'r heriau sydd yn wynebu'r ysgol (am y rhesymau a nodir yn adran 4.1 a 4.7 o'r adroddiad ar yr ymgynghoriad www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg).

6.14 Deddf Llesiant

6.14.1 Derbyniwyd gwrthwynebiad oedd yn nodi nad ystyriwyd saith nod y Ddeddf Llesiant yn llawn.

6.14.2 Mae'r Cyngor wedi ymrwymo i'r egwyddorion o fewn Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (2015) er mwyn gwella llesiant economaidd, cymdeithasol, amgylcheddol a diwylliannol cymunedau Gwynedd. Gweledigaeth y Cyngor yw:

“Ein gweledigaeth fel Cyngor yw cefnogi holl bobl Gwynedd i ffynnu ac i fyw bywyd cyflawn yn eu cymuned mewn sir sy'n un o'r siroedd gorau i fyw ynddi.”

6.14.3 Nodwyd yn y ddogfen ymgynghori statudol - yn dilyn ystyriaeth ac asesiad yn unol â gofynion y ddeddf llesiant, ystyriwyd 7 nod y ddeddf llesiant ac amcanion llesiant y Cyngor a deuir i'r casgliad bod y cynnig yn cwrdd â'r gofynion. Bydd y cynnig yn caniatáu i ni ymateb i a diwallu anghenion y plant heddiw, a hefyd cryfhau eu llesiant i'r dyfodol.

6.15 Ôl-ddefnydd Safle

- 6.15.1 Bu i rai gwestiynu lle fydd gweithgareddau cymunedol sy'n cael eu cynnal yn yr ysgol yn cael eu darparu os yw'r ysgol ar gau, yn ogystal, a beth fydd yn digwydd i dir ac adeiladau'r ysgol os yw'r ysgol yn cau? Bu i rai amlygu mai rhodd i'r gymuned oedd y tir a'r adeilad yn ogystal.**
- 6.15.2 Pe gweithredir y cynnig i gau Ysgol Abersoch mae gan y Cyngor bolisi ôl-ddefnydd adeiladau ysgolion a byddai'r polisi hwn yn cael ei ddilyn wrth ystyried dyfodol y safle.
- 6.15.3 Byddai angen i'r Cyngor drafod ac ystyried unrhyw dermau neu gyfyngiadau cyfreithiol rhwymol y gellid dod i rym pe bai safle'r ysgol yn peidio â bod yn safle ar gyfer darpariaeth addysg.
- 6.15.4 Rydym yn ymwybodol fod Cylch Meithrin a Ti a Fi yn cael ei gynnal ar safle'r ysgol. Pe byddai penderfyniad i gau'r ysgol, byddai'n rhaid ystyried opsiynau ar gyfer ôl-ddefnydd yr ysgol, gan ystyried y gweithgareddau sy'n cael eu cynnal yn yr ysgol ar hyn o bryd.
- 6.15.5 Felly, o ran darpariaeth y Cylch Meithrin, pe byddai'r cynnig yn mynd yn ei flaen, mae'r Cyngor yn awyddus i drafod y posibilïadau gyda'r cynrychiolwyr perthnasol. Ymysg y posibilïadau i'w trafod fyddai aros yn y lleoliad presennol, ail-leoli i'r ysgol amgen, neu symud i safle arall ym mhentref Abersoch.

6.16 Dyddiad gweithredu'r cynnig

6.16.1 Derbyniwyd gwrthwynebiadau oedd yn cwestiynu'r bwriad i weithredu'r cynnig yng nghanol blwyddyn ysgol.

- 6.16.2 Er i'r ymgynghoriad gael ei gynnal ar y cynnig i gau Ysgol Abersoch ar 31 Awst 2021 a darparu lle i ddisgyblion yn Ysgol Sarn Bach o 1 Medi 2021, yn dilyn ystyried y sylwadau a dderbyniwyd o'r ymgynghoriad yn datgan pryder am yr amserlen amlinellol yma, penderfynwyd y byddai gohirio gweithredu tan 31 Rhagfyr 2021 yn caniatáu mwy o amser i'r Adran Addysg roi trefniadau yn eu lle er mwyn sicrhau trosglwyddiad esmwyth i ddisgyblion Ysgol Abersoch i Ysgol Sarn Bach.
- 6.16.3 Yn ddarostyngedig ar benderfyniad y Cabinet, rhagwelir bydd hyn yn caniatáu digon o amser i'r Adran Addysg gydweithio gyda'r 2 ysgol i roi'r holl drefniadau angenrheidiol yn eu lle cyn trosglwyddo disgyblion i Ysgol Sarn Bach ddechrau Ionawr 2022.

6.17 Arall

- 6.17.1 Cyflwynodd Merched y Wawr yn eu gwrthwynebiad y dylid ystyried ei egwyddorion "I hybu unrhyw achos er budd merched yng Nghymru, ac yn arbennig i rymuso addysg gyhoeddus ac i hyrwyddo diwylliant Cymreig, addysg a'r celfyddydau yng Nghymru trwy gyfrwng yr iaith Gymraeg" wrth ystyried y cynnig.**
- 6.17.2 Ein disgwyliad yw bod ysgolion cynradd y sir yn cefnogi ac yn gwella'r defnydd o'r iaith Gymraeg fel iaith gymdeithasol ac iaith addysg eu disgyblion.
- 6.17.3 Wrth ddatblygu unrhyw gynigion ynghylch ad-drefnu ysgolion, rhaid rhoi ystyriaeth lawn i'r effaith ar yr iaith Gymraeg. Mae cynnal a gwella'r defnydd o'r iaith Gymraeg fel iaith gymdeithasol ac iaith addysg bob amser yn ystyriaeth allweddol wrth lunio cynigion ac wrth asesu dewisiadau.
- 6.17.4 Yn unol â gofynion y Côt Trefniadaeth Ysgolion 011/2018, cwblhawyd asesiad o ardrawiad ieithyddol y cynnig i gau Ysgol Abersoch ac addysgu'r disgyblion yn Ysgol Sarn Bach. Mae'r asesiad ar gael ar wefan y Cyngor www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg
- 6.17.5 Deuir i gasgliad yn yr asesiad hwn, na ragwelir effaith negyddol ar yr iaith Gymraeg pe byddai'r cynnig yn cael ei weithredu. Mae hyn yn bennaf gan fod yr ysgol amgen yn cynnig addysg trwy gyfrwng y Gymraeg, fel sydd yn cael ei gynnig yn Ysgol Abersoch ar hyn o bryd. Yr un yw'r Polisi Iaith ar gyfer holl ysgolion

cynradd Gwynedd, felly'r un fyddai'r ddarpariaeth i'r disgyblion waeth pa ysgol y byddent yn dewis mynychu.

6.17.6 Nododd eraill ei fod yn fanteisiol i blant gael eu haddysgu yn agos i adref

6.17.7 Pe gweithredir y cynnig, byddai plant y dalgylch yn cael cynnig addysg o ansawdd uchel yn Ysgol Sarn Bach sydd 1.4 milltir i ffwrdd o bentref Abersoch.

6.17.8 Roedd rhai yn nodi fod Plwyf Llanengan yn cyfrannu dros 4% o'r dreth a gesglir yng Ngwynedd ac y gellid dyrannu cyfran fach o'r arian a gynhyrchir gan yr ail gartrefi hyn i gefnogi ysgol y pentref.

6.17.9 Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwadau/gwrthwynebiadau ac yn nodi fod yr ysgol yn derbyn cyllid ychwanegol i'r dyraniad arferol trwy'r polisi lleiafswm staffio (sy'n gwarantu o leiaf pennaeth ac athro ym mhob ysgol, a phennaeth a chymhorthydd mewn ysgolion sydd â llai na 15 o ddisgyblion llawn amser). Cyfanswm y cyllid ychwanegol hwn ar gyfer y flwyddyn ariannol 2020-21 (seiliedig ar niferoedd Medi 2019) yw £52,582. Cost fesul disgybl yn Ysgol Abersoch yw £17,404 (2020-21), gyda chyfartaledd sirol cost fesul disgybl yn £4,198. Nid yw hyn yn gynaliadwy yn y tymor hir oherwydd bod rhagamcanion niferoedd yn parhau yn isel ac o ganlyniad byddai'r heriau cyllidol yn parhau.

6.17.10 Bu i un gwrthwynebydd nodi anfodlonrwydd nad oedd unrhyw sôn yn yr adroddiad am y 150 o swyddi newydd pan fydd gwesty'n cael ei adeiladu a'i agor yn Abersoch, gan annog teuluoedd lleol i aros yn yr ardal a chreu cyfle i deuluoedd newydd ddod i'r ardal.

6.17.11 Mewn ymateb, nodir nad oes sicrwydd y byddai newidiadau demograffig i'r dyfodol a chynnydd yn nifer y swyddi'n lleol yn cynyddu niferoedd disgyblion Ysgol Abersoch. Byddai plant y dalgylch yn cael cynnig addysg o ansawdd uchel yn Ysgol Sarn Bach sydd 1.4 milltir i ffwrdd o bentref Abersoch.

6.17.12 Derbyniwyd rhai gwrthwynebiadau oedd yn cwestiynu penderfyniadau pwyllgorau Cyngor Gwynedd, ac yn cwestiynu a fydd gwrandawriad teg yn cael ei gynnal yn achos Ysgol Abersoch

6.17.13 Galwyd penderfyniad a wnaed gan y Cabinet ar 15 Medi 2020 i mewn i'w graffu gan y Pwyllgor Craffu Addysg ac Economi. Yn ei gyfarfod ar 8 Hydref 2020, rhoddodd y pwyllgor ystyriaeth i benderfyniad Cabinet y Cyngor i gynnal ymgynghoriad statudol ar y cynnig arfaethedig i gau Ysgol Abersoch ar 31 Awst 2021, a darparu lle i ddisgyblion yn Ysgol Sarn Bach a'r 1 Medi 2021.

6.17.14 Yn dilyn ystyriaeth fanwl, penderfynodd y Pwyllgor ei fod yn parhau i bryderu am y sefyllfa ac y dylid cyfeirio'r mater yn ôl i'r Cabinet i'w ail-ystyried.

6.17.15 Yn dilyn ystyriaeth ofalus a thrafodaeth fanwl o farn y Pwyllgor Craffu yn ei gyfarfod ar 3 Tachwedd 2020, penderfynodd Cabinet y Cyngor, na ddylid addasu ei benderfyniad gwreiddiol a wnaethpwyd ar 15 Medi 2020 i gynnal ymgynghoriad statudol ar y cynnig arfaethedig, a mabwysiadu hyn fel y penderfyniad terfynol.

6.17.16 Derbyniwyd nifer o sylwadau yn nodi'r broblem ail-gartrefi sydd yn Abersoch a'r effaith mae hyn wedi ei gael ar yr ysgol. Yn ogystal, derbyniwyd nifer o sylwadau yn nodi mai un o'r rhesymau nad yw nifer y disgyblion wedi codi dros y blynyddoedd diwethaf yw'r diffyg tai fforddiadwy.

6.17.17 *Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwadau/gwrthwynebiadau, fodd bynnag, dymuna'r Cyngor nodi nad oes ganddo reolaeth dros y farchnad dai agored.* Ym mis Rhagfyr 2020 fe wnaeth Cyngor Gwynedd fabwysiadu Cynllun Gweithredu a fydd yn buddsoddi £77m mewn dros 30 o gynlluniau penodol i daclo'r her gynyddol o ddiffyg tai addas i drigolion y Sir, gan gynnwys cynyddu'r nifer o dai fforddiadwy fydd ar gael i bobl leol. Caiff y Cynllun ei weithredu dros y 6 mlynedd nesaf gan gynnwys prosiectau megis cynyddu'r nifer o dai cymdeithasol yng Ngwynedd; prynu cyn-dai cymdeithasol a thai preifat i'w gosod ar rent

fforddiadwy i drigolion Gwynedd; datblygu ein tai ein hunain er mwyn cynyddu'r cyfleoedd i drigolion Gwynedd gystadlu; gwrthod ceisiadau i godi amod person lleol ar gyn "dai Cyngor"; Cynllun Cymorth Prynu a Grantiau Prynwyr Tro Cyntaf i adnewyddu tai gwag. Mae union leoliadau rhai o'r cynlluniau hyn i'w cadarnhau yn dilyn ymarferiad o ymgynghori gyda chymunedau er mwyn sefydlu eu hanghenion tai.

6.17.18 Mae'r Cyngor yn ymwybodol y bydd angen cyfres o fesurau, nifer ohonynt tu hwnt i reolaeth uniongyrchol y Cyngor ar hyn o bryd, os am allu sicrhau gwir degwch i drigolion lleol yn y maes tai. Mae'r Cynllun Gweithredu Tai yn un o'r mesurau hyn ac yn caniatáu i ni anelu i weithredu i'r eithaf o'n gallu uniongyrchol er mwyn ceisio unioni'r sefyllfa bresennol. Rydym hefyd yn cydnabod y byddwn angen parhau i ymgyrchu am newidiadau pellach cenedlaethol er mwyn cryfhau ein gallu i weithredu o fewn Gwynedd a bydd y Cyngor yn parhau i wneud hynny ar bob cyfle posib yn y maes tai, trethiant, trwyddedu a chynllunio.

7. ASESIAU EFFAITH

- 7.1 Cynhaliwyd nifer o asesiadau effaith yn unol â gofynion y Côt Trefniadaeth Ysgolion 011/2018 gan gynnwys:
- *Asesiad o'r Effaith debygol ar wahanol drefniadau teithio*
 - *Asesiad o'r Effaith debygol ar y gymuned*
 - *Asesiad o'r effaith debygol ar ansawdd a safonau addysg*
- 7.2 Yn dilyn y cyfnod ymgynghori, yn unol â gofynion Cod Trefniadaeth Ysgolion 011/2018, cwblhawyd asesiad pellach o'r cynnig a phob un o'r opsiynau amgen a ystyriwyd, ac fe gafwyd eu cynnwys fel atodiad i'r adroddiad a gyflwynwyd i'r Cabinet ar 15 Mehefin 2021. Gellir gweld copi o'r asesiad llawn ar wefan y Cyngor www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg
- 7.3 Nodir casgliadau'r asesiad o'r effaith debygol ar wahanol drefniadau teithio y byddai'r opsiwn o gau'r ysgol yn golygu fod angen i ddisgyblion Ysgol Abersoch deithio yn bellach i'w hysgol bob dydd. Mae Ysgol Sarn Bach wedi ei lleoli 1.4 milltir o Ysgol Abersoch, a rhagwelir fod y daith oddeutu 5 munud bob ffordd mewn car neu fws, sydd o fewn y pellter rhesymol y disgwylir i blant cynradd ei deithio i'w hysgol yn unol â'r 'Strategaeth Addysg Gynradd o'r Ansawdd Gorau i blant Gwynedd' o 30 munud bob ffordd. Bydd cludiant i'r ysgol amgen yn cael ei gynnig yn unol â pholisi cludiant Cyngor Gwynedd.
- 7.4 Yn ogystal, nodir asesiad o'r effaith debygol ar y gymuned y byddai peth effaith negyddol o ran cau'r ysgol. Yn ogystal, nodir bod nifer fawr o ymatebion i'r ymgynghoriad wedi pwysleisio y byddai'r cynnig i gau'r ysgol yn cael effaith negyddol ar y pentref a'r gymuned leol. Serch hynny, nodir awdurdod fod 35% o'r disgyblion (M-B1.3) sydd yn byw yn nalgylch Ysgol Abersoch eisoes yn mynychu Ysgol Sarn Bach, ac o ganlyniad, deuir i'r casgliad fod cysylltiad rhwng yr ysgol a'r ardal ehangach eisoes yn bodoli. I liniaru unrhyw effaith negyddol posib ar y gymuned pe gweithredir y cynnig, mae'r asesiad yn nodi pwysigrwydd sicrhau fod cymuned Abersoch yn cael eu cynnwys yng ngweithgarwch yr ysgol amgen, ac i annog cydweithio cymunedol rhwng yr ysgol amgen a chymuned Abersoch, lle'n briodol.
- 7.5 Yn asesiad o'r effaith debygol ar ansawdd a safonau addysg, deuir i'r casgliad fod safon yr addysg yn Ysgol Sarn Bach ar yr un lefel â safon yr addysg yn Ysgol Abersoch. O ganlyniad felly, ni ragwelir y byddai unrhyw effaith negyddol o safbwynt ansawdd a safonau addysg yn deillio o'r cynnig i gau Ysgol Abersoch a throsglwyddo disgyblion i Ysgol Sarn Bach.

- 7.6 Y mae'r Adran Addysg yn parhau i fod o'r farn, a hynny ar ôl cynnal y cyfnod gwrthwynebu, na fyddai'r un o'r opsiynau eraill, gan gynnwys ffederaleiddio, ac ymestyn ystod oed yr ysgol yn mynd i'r afael a'r prif heriau sydd yn wynebu'r ysgol sef
- niferoedd isel o ddisgyblion
 - rhagamcanion yn dangos gostyngiad pellach dros y pum mlynedd nesaf,
 - disgyblion presennol yn cael eu haddysgu mewn dosbarthiadau sydd yn fychan mewn niferoedd gydag ystod oed eang o fewn y dosbarthiadau hynny.

8. YSTYRIAETHAU PELLACH

- 8.1 Yn ogystal â'r asesiadau effaith a nodwyd uchod, cynhaliwyd a diweddarwyd nifer o asesiadau effaith eraill yn ystod y broses. Cynhwysir yr asesiadau hyn fel atodiad i'r adroddiad hwn (**Atodiad C**) ac i'r adroddiad gyflwynwyd i'r Cabinet ar 15 Mehefin 2021 a chrynoir eu casgliadau isod.
- 8.2 Asesiad Llesiant (Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol 2015)**
- 8.2.1 Yn dilyn ystyriaeth ac asesiad yn unol â gofynion Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (2015), ystyriwyd 7 nod y ddeddf llesiant ac amcanion llesiant y Cyngor a deuir i'r casgliad fod y cynnig yn cwrdd â'r gofynion. Bydd y cynnig hwn yn caniatáu i'r Cyngor ymateb i a diwallu anghenion y plant heddiw, a hefyd cryfhau eu llesiant i'r dyfodol.
- 8.2.2 Cydnabyddir, pe byddai'r Cabinet yn penderfynu symud ymlaen gyda'r cynnig hwn, gall arwain at gau ysgol yng nghymuned Abersoch, fodd bynnag mae nifer helaeth o'r plant sy'n byw o fewn dalgylch yr ysgol eisoes yn mynychu ysgolion eraill, gan gynnwys yr ysgol amgen, ac felly mae cyswllt rhwng Ysgol Sarn Bach a chymuned Abersoch eisoes. Bydd pob ymdrech yn cael ei wneud i liniaru'r effaith ar y gymuned drwy annog cysylltiadau rhwng y cymunedau. Pe byddai'r cynnig yn cael ei gymeradwyo, bydd trafodaethau yn cael eu cynnal er mwyn trafod y posibilrwydd fod gweithgarwch cymunedol Ysgol Sarn Bach yn cynnwys cymuned Abersoch, lle'n briodol.
- 8.2.3 Bydd y cynnig arfaethedig yn sicrhau fod plant yr ardal yn cael eu haddysgu ar safle sy'n addas ac mewn cymdeithas naturiol Gymraeg, gan gynyddu cyfleoedd i gymdeithasu a chydweithio gydag eraill a rhoi cyfle teg iddynt ffynnu ymysg eu cyfoedion. Gellir gweld yr asesiadau llawn yn **Atodiad C**.
- 8.3 Asesiad Cydraddoldeb**
- 8.3.1 Mae polisiâu a threfniadau mewn lle a fyddai yn sicrhau fod y cynnig yn ystyried ac yn cyd-fynd ag hawliau cyfartal.
- 8.3.2 Cynhaliwyd asesiad cydraddoldeb ar yr opsiynau, sydd yn rhoi sylw i elfennau cydraddoldeb gwahanol megis hil, rhyw, anabledd, iaith, crefydd neu gred ac oedran.
- 8.3.3 Bu i'r asesiad cydraddoldeb nodi pwysigrwydd hyrwyddo cyfleoedd cyfartal yn gadarnhaol yn sgil y cynnig a bod mesurau mewn lle i sicrhau na fydd camwahaniaethu anghyfreithiol ac aflonyddu. Mae trefniadau mewn lle yn ogystal fydd yn monitro ac yn adolygu'r sefyllfa. Gellir gweld yr asesiadau llawn yn **Atodiad C**.
- 8.4 Asesiad Ardrowiad Ieithyddol**
- 8.4.1 Ni ragwelir y byddai'r cynnig i gau Ysgol Abersoch a chynnig lle i'r disgyblion yn Ysgol Sarn Bach yn cael effaith negyddol ar allu ieithyddol y plant. Byddai'r opsiwn yn golygu fod disgyblion Ysgol Abersoch yn

parhau i gael eu haddysgu mewn ysgol cyfrwng Cymraeg. Nodir fod canran uwch o ddisgyblion yn dod o gartrefi sydd yn gallu siarad Cymraeg yn Ysgol Sarn Bach (57%), o'i gymharu ag Ysgol Abersoch (33%). Wrth drosglwyddo disgyblion Ysgol Abersoch i Ysgol Sarn Bach, rhagwelir y byddai'r canran o ddisgyblion sydd yn dod o gartrefi Cymraeg oddeutu 54%. Ar sail hynny, rhagwelir y byddai mwy o gyfleoedd i ddisgyblion Abersoch ddefnyddio'r Gymraeg yn anffurfiol gyda'u cyfoedion tu mewn a thu allan i'r dosbarth, ac y byddai lefel bywiogrwydd y Gymraeg a'r defnydd anffurfiol o'r iaith yn gryfach. Mae Ysgol Abersoch wedi gweithio'n galed i ddatblygu sgiliau dwyieithog y plant a hyrwyddo pwysigrwydd y diwylliant Cymraeg. Mae'n bwysig felly bod y cynnig i symud y plant yn cydnabod yr angen i gefnogi a pharhau gyda'r gwaith hwn.

9. CASGLIAD

- 9.1 Er i'r awdurdod dderbyn cyfanswm o 211 o wrthwynebiadau a 2 ddeiseb yn ystod y cyfnod gwrthwynebu, yn dilyn ystyried yr holl wrthwynebiadau a dderbyniwyd, mae'r Cyngor yn parhau i fod yn argyhoeddedig mai'r cynnig hwn yw'r ymateb mwyaf priodol i'r prif heriau y mae'r ysgol yn ei wynebu.
- 9.2 Mae dadansoddiad o'r sylwadau a'r gwrthwynebiadau a dderbyniwyd yn cael sylw yn *Adran 6* o'r adroddiad yma ac mae'r ymatebion ar gael yn llawn yn **Atodiad A**.
- 9.3 Rhagwelir y bydd y cynnig i gau Ysgol Abersoch a chynnig lle i'r disgyblion yn Ysgol Sarn Bach yn ymateb i'r heriau sydd yn wynebu Ysgol Abersoch (amlinellir yn adran 3.2) ac yn arwain at gyfleoedd mwy cyson i blant y dalgylch, drwy anelu at ddyheadau strategol Cyngor Gwynedd i '*gynnig addysg o'r ansawdd uchaf posibl fydd yn rhoi'r profiadau, y sgiliau a'r hyder i blant y Sir a'u galluogi i ddatblygu i fod yn ddinasyddion dwyieithog, llwyddiannus a chyflawn*'. Byddai hyn yn cyd-fynd â thargedau Strategaeth 'Addysg Gynradd o'r Ansawdd Gorau i Blant Gwynedd' :
- Maint Dosbarthiadau (ac amrediad oedran) - disgyblion i gael eu haddysgu mewn dosbarthiadau o faint mwy addas na'r sefyllfa bresennol. Byddai gweithredu'r cynnig yn arwain at well cysondeb mewn maint dosbarthiadau a lleihau'r ystod oedran o fewn dosbarthiadau ysgolion cynradd yr ardal.
 - Poblogaeth a Niferoedd disgyblion - disgyblion i gael eu haddysgu mewn ysgol ble mae'r niferoedd a rhagamcanion yn fwy cadarn a chynaliadwy ar gyfer y dyfodol, a lleihau'r gyfradd o lefydd gweigion yn ysgolion yr ardal.
 - Arweinyddiaeth - arweinyddiaeth a rheolaeth gadarn mewn ysgol sydd â niferoedd yn caniatáu i Bennaeth gael tegwch i arwain a rheoli yn broffesiynol yn yr ysgol.
 - Y Gymuned – I liniaru unrhyw effaith negyddol posib ar y gymuned pe byddai'r cynnig yn cael ei wireddu, mae'r asesiad yn nodi pwysigrwydd sicrhau y byddai cymuned Abersoch yn cael eu cynnwys yng ngweithgarwch yr ysgol amgen, ac i annog cydweithio cymunedol rhwng yr ysgol amgen a chymuned Abersoch.
 - Adnoddau Ariannol - Rhesymoli cost fesul disgybl mewn ysgolion a fyddai'n lleihau'r amrediad mewn cost y disgybl i holl blant Gwynedd. Amcangyfrifir y bydd gwireddu'r cynnig yn arwain at gost fesul disgybl o £4,683 yn Ysgol Sarn Bach o gymharu â'r £17,404 y disgybl presennol yn Ysgol Abersoch. Y cyfartaledd sirol ar gyfer yr un cyfnod yw £4,198 y disgybl. Amcangyfrifir y byddai'r cynnig arfaethedig yn creu arbediad blynyddol o £110,062, llai costau anghenion cludiant ychwanegol (£14,000) – sef oddeutu £96,062 y flwyddyn.
 - Yr Iaith Gymraeg – disgyblion i gael eu haddysgu mewn ysgol cyfrwng Cymraeg, fel y sefyllfa bresennol, ac mewn ysgol ble mae defnydd cymdeithasol o'r Gymraeg yn gryf.
 - Ffactorau Daearyddol - byddai'r disgyblion yn parhau i dderbyn eu haddysg mewn ysgol o fewn pellter rhesymol i'w cartrefi ac yn derbyn cludiant yn unol â pholisi'r Cyngor.

10. ARGYMHELLIAD

10.1 Yn dilyn ystyried y gwrthwynebiadau a'r sylwadau a dderbyniwyd, argymhellir i'r Cabinet gymeradwyo yn derfynol y cynnig a roddwyd drwy rybudd statudol, i gau Ysgol Abersoch ar 31 Rhagfyr 2021 a darparu lle l'r disgyblion yn Ysgol Sarn Bach o 1 Ionawr 2022, yn unol ag Adran 53 o'r Ddeddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013 a gofynion y Côt Trefniadaeth Ysgolion 11/2018.

11. CAMAU NESAF

11.1 Yn dilyn penderfyniad terfynol y Cabinet, yn unol ag adran 54 o'r Ddeddf 2013, gall y cyrff canlynol at-gyfeirio'r cynnig, cyn pen 28 diwrnod o ddiwrnod y penderfyniad, i Weinidogion Cymru ei ystyried:

- i. Awdurdod lleol arall y mae'r cynigion yn effeithio arno;
- ii. Y corff crefyddol priodol ar gyfer unrhyw ysgol yr effeithir arni;
- iii. Corff llywodraethu ysgol wirfoddol neu sefydledig sy'n destun cynigion;
- iv. Ymddiriedolaeth sy'n dal eiddo ar ran ysgol wirfoddol neu sefydledig sy'n destun cynigion;
- v. Sefydliad addysg bellach y mae'r cynigion yn effeithio arni.

11.2 Bydd angen i'r corff sy'n at-gyfeirio nodi pam eu bod yn credu bod y penderfyniad a wnaeth yr awdurdod lleol yn anghywir. Bydd Gweinidogion Cymru yn penderfynu a ydy'r cynigion yn effeithio ar y cyrff ac a oes angen iddynt ystyried y cynigion.

11.3 Pe byddai'r Cabinet yn penderfynu'n derfynol i gweithredu'r cynnig, ac os na fyddai'r cynnig yn cael ei at-gyfeirio, amlinellir y camau nesaf a'r amserlen isod:

Tachwedd – Rhagfyr 2021	<p>Adran Addysg i gydweithio gyda'r 2 ysgol i roi'r holl drefniadau angenrheidiol yn eu lle cyn trosglwyddo disgyblion i Ysgol Sarn Bach ddechrau Ionawr 2022.</p> <p>Gwasanaeth Adnoddau Dynol i ddilyn prosesau penodol gyda staff yr ysgol yn unol â chyfraith cyflogaeth.</p>
31 Rhagfyr 2021	<p>Gweithredu'r cynnig: Ysgol Abersoch yn cau yn swyddogol, yn ddarostyngedig i benderfyniad y Cabinet.</p>

12. BARN Y SWYDDOGION STATUDOL

Y Swyddog Monitro:

Mae'r adroddiad yma wedi bod yn destun cyngor gan y Gwasanaeth Cyfreithiol dim sylwadau l'w hychwanegu o safbwynt priodoldeb

Y Pennaeth Cyllid:

Cadarnhaf fod y ffigyrau ariannol sydd yn rhan 3.3 (v) a (vi), 6.12, 6.13, 6.17 a 9 o'r adroddiad, ac hefyd y ffigyrau yn ymateb Cyngor Gwynedd o fewn Rhan (Ng) o Atodiad A, yn adlewyrchu gwir gost neu amcangyfrif teg (lle'n briodol) wedi ystyried cost cludiant.

Mae rhesymau amlwg yn cefnogi'r cynnig i gau Ysgol Abersoch ar 31 Rhagfyr 2021, gan gynnwys rhesymau ariannol fel arbediad blynyddol o £96,062 mewn costau referniw, a chost y disgybl o £17,404 yn Ysgol Abersoch o'i gymharu â chyfartaledd sirol o £4,198. Felly, rwy'n cefnogi'r argymhelliad.

Yr Aelod Lleol:

"... mae fy ymateb dyddiedig 22/07/21 sydd yn gwrthwynebu cau yr ysgol a mae y rhesymau ar sylwadau sydd yn dal mor perthnasol a nid oes dim wedi newid.

Yn ychwanegol ir adroddiad sydd yn pwysleisio yr effaith negyddol ar yr Iaith a diwylliant Cymraeg yn y pentref – yr effaith negyddol ar addysg y plant. Yr colled o adnodd hanesyddol o bwysig ir pentref a mor bwysig mewn llawer ffordd ir ardal hoffwn rhoi sylwadau yma ymlaen.

Yn ddiweddar rwyf wedi derbyn gwybodaeth gan yr Adran Tai ac Eiddio fod yna edrych ar datblygiad o codi tai yn y pentref a fod cymdeithas tai sydd yn barod yn berchen ar tir a sydd yn gorwedd oddi fewn ir ffin datblygu yn obeithiol drwy cais grant Llywodraeth Cymru i codi cartrefi i bobl lleol.

Mae yn amlwg pam fydd y datblygiad yma yn dod i rîm ni fydd adnoddau addysg yr ardal yn cyfarch ar gofynion – nid oes gair oddi fewn ir adroddiad ynglŷn ar gallu i ymateb i fath yma o datblygiad. Mae rhaid adnabod fod capasiti ysgolion yr ardal yn orlawn ac nid yw y gallu yma i dderbyn fwy o blant.

Yn ddiweddar roeddwn yn gwrandao ar y Pwyllgor Cynllunio yn trafod codi 12 tŷ yn ardal Penygroes a fod y gofyn yn lleol am y fath yma o ddatblygiad rhan cartrefi ein pobol. Un or pryderon gafodd ei godi oedd capasiti ysgolion lleol i dderbyn plant a fydd yn debyg i fod drwy datblygiad fel hyn.

Mae hun yn amlygu y ffaith fod adnoddau oddi fewn i cymdeithas yn llwyr bwysig ran y cynlluniau sydd o phosib yn dod ir golwg ac yn wir fel sydd yn yr achos yma mae Ysgolion yn llwyr bwysig rhan or cynllun ar uchelgais o cartrefi ein pobol lleol. Mae y penderfyniad yma yn llwyr groes ir cynlluniau ar uchelgais y Cyngor.

Mae rhaid ddweud fod y penderfyniad o gau yr Ysgol yn un annoeth ond i gau yr ysgol yn ganol Blwyddyn yr Ysgol a symud plan t i ysgol arall yn hollol groes i synnwyr cyffredin ac am cael effaith negyddol ar addysg y plant, os bydd cau pam ddim gohirio hyn dan diwedd y flwyddyn Ysgol.

Siomedig yw fy mod eto yn y sefyllfa o gorfod ymateb i adroddiad oddi fewn i ddau ddiwrnod er fy mod wedi cwyno yn y gorffennol fod hyn yn annheg rhan rhoi amser priodol i mi cael cyfathrebu gyda Llywodraethwyr Rhieni ar cymdeithas yn gyfan bron fod rhywun yn gallu dod ir canlyniad fod hyn yn fwriadol oherwydd fod hyn wedi digwydd tro ar ôl tro yn ystod y broses

Oherwydd y rhesymau hyn ofynnaf ir Cabinet ail ystyried ei penderfyniad a cadw yr adnodd yma yn agored neu beth bynnag dan fod yr Flwyddyn Ysgol wedi darfod."

Atodiadau:

Atodiad A: Dadansoddiad o sylwadau gwrthwynebu

Atodiad B: Rhybudd statudol

Atodiad C: Aseidiadau Cydraddoldeb a Llesiant

DOGFENNAU CEFNDIR – Gellir weld holl ddogfennau cefndir perthnasol y cynnig ar wefan y Cyngor trwy ddilyn y ddolen www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg

Gwrthwynebiadau i'r rhybudd statudol ar y cynnig i gau Ysgol Abersoch ar 31 Rhagfyr 2021, a darparu lle i ddisgyblion yn Ysgol Sarn Bach o 1 Ionawr 2022.

(Cyfnod Gwrthwynebu 25 Mehefin – 23 Gorffennaf 2021)

Derbyniwyd 211 o wrthwynebiadau a 2 ddeiseb ac fe'u didolwyd o dan y penawdau canlynol:

- A) Gwrthwynebiadau heb sylw
- B) Y Gymuned
- C) Materion Addysgol
- Ch) Yr Iaith Gymraeg
- D) Cylch Meithrin a Cylch Ti a Fi
- Dd) Sylwadau am y broses statudol

- E) Cludiant a theithio
- F) Effaith ar y dysgwyr
- Ff) Staff
- G) Ysgolion cyfagos
- Ng) Materion cyllidol
- H) Opsiynau Amgen
- I) Deddf Llesiant

- J) Ôl-ddefnydd safle'r ysgol
- L) Dyddiad gweithredu'r cynnig
- LI) Arall
- M) Deisebau

	Sylwadau		Ymateb Cyngor Gwynedd
A	Gwrthwynebiadau heb sylw		
1	E-byst a dderbyniwyd yn datgan gwrthwynebiad i'r cynnig ond oedd ddim yn nodi unrhyw sylw yn egluro pam roeddent yn gwrthwynebu.	63	Mae'r gwrthwynebiadau wedi eu nodi.
B	Y Gymuned		
2	Mae Ysgol Abersoch yn galon i'r gymuned a'r plant sydd yn ddigon ffodus i gael eu haddysg blaenorol cyntaf o fewn ei muriau gofalus yn hyderus a hapus drwy weddill eu blynyddoedd o addysg.		Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwadau parthed pwysigrwydd yr ysgol ym mywyd pentref a chymuned Abersoch.
3	Mae Ysgol Abersoch hefyd yn gweithredu fel pont werthfawr, gan groesawu ac integreiddio teuluoedd sydd newydd gyrraedd yng nghalon ein cymuned amrywiol, gan annog a hyrwyddo lles dwyieithrwydd a dathlu diwylliant Cymru.		Wrth ddatblygu unrhyw gynigion yn ymwneud â moderneiddio addysg, rhaid rhoi ystyriaeth lawn i'r effaith bosibl ar y gymuned. Fel rhan o'r broses ymgynghori, cwblhaodd y Cyngor asesiad o effaith cymunedol ar yr opsiynau ystyriwyd er mwyn gallu cymharu'r effaith tebygol y byddai'r opsiynau yn eu cael ar y cymunedau dan sylw. Yn unol â gofynion Cod Trefniadaeth Ysgolion 011/2018, yn dilyn y cyfnod ymgynghori, cwblhawyd asesiad pellach o'r cynnig a phob un o'r opsiynau amgen a ystyriwyd. Gellir gweld copi o'r asesiad llawn ar wefan y Cyngor www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg
4	Derbynnir bod ysgolion gwledig yn ôl eu natur bron bob amser yn ysgolion bach, ond nid yw eu maint yn arwydd o'u pwysigrwydd i'w cymuned.		
5	Bydda dwyn hyn oddiwrth cenedlaethau'r dyfodol yn amddufadu'r gymuned gyfan.		
6	Dwi'n teimlo'n gryf IAWN o blaid parhad yr ysgol a drysorir yn Abersoch, fel bod "Cymuned" a'n plant lleol gwerthfawr yn parhau i gael eu parchu a'u gwasanaethu'n iawn.		Nododd yr asesiad, drwy gau Ysgol Abersoch y bydd rhai elfennau o ddigwyddiadau cymunedol yn cael eu heffeithio ac y byddai peth effaith negyddol yn deillio o gau'r ysgol. Fodd bynnag, nodir fod 9 (35%) o ddisgyblion meithrin - Bl.3 sydd yn byw yn
7	Mae'n galon i'r pentref bychan. Rydym eisoes wedi colli ein syrjerei doctor lleol sy'n drasiedi i henoed y pentref, ac mi fyddai colli gwasanaeth creiddiol arall yn drasiedi i bobl ifanc y pentref hefyd.		

8	Mae'r ysgol yn rhan annatod o'r gymuned. O dan arweiniad gofalus ein pennaeth, Linda Jones, mae'r disgyblion yn chwarae rhan allweddol yn y gwaith o hyrwyddo'r iaith Gymraeg a diwylliant Cymru, drwy fentrau llwyddiannus fel annog siopau lleol i gyflwyno arwyddion dwyieithog a chymryd rhan mewn digwyddiadau lleol. Mae'r rhain yn gyfleoedd gwerthfawr i gyfalafu ar ein cynnig unigryw a hyrwyddo ein treftadaeth i gynulleidfa ehangach.		nalgylch Ysgol Abersoch eisoes yn mynychu Ysgol Sarn Bach. O ganlyniad, deuir i'r casgliad fod cyswllt rhwng yr ysgol amgen a'r ardal ehangach eisoes.
9	I gloi, hoffwn eich atgoffa o'r rôl hollbwysig mae Ysgol Abersoch yn chwarae yn yr ardal. Nid yw hi yn unig yn ysgol, ond sefydliad sydd yn rhoi gobaith i adfywio Cymreictod yr ardal.		I liniaru unrhyw effaith negyddol bosib ar y gymuned pe byddai'r cynnig yn cael ei wireddu, mae'r asesiad yn nodi pwysigrwydd sicrhau fod cymuned Abersoch yn cael ei chynnwys yng ngweithgarwch yr ysgol amgen, ac i annog cydweithio cymunedol rhwng yr ysgol amgen a chymuned Abersoch, lle'n briodol.
10	Os nad yw presenoldeb yr ysgol yn parhau i'w gael ei gynnal, credaf dyma fydd tynged Abersoch. Mae cael y fath addysg yn rhoi gobaith i'r pentref mewn ffordd hollol unigryw na fyddai yn cael ei adlewyrchu gan unrhyw amwynder arall; rhaid hefyd gofio fod addysg yn fuddsoddiad mewn ardal, ac mi fuasai cymeryd hyn i ffwrdd yn goleg digynsail i'r gymuned.		O ganlyniad, pe byddai'r cynnig yn cael ei weithredu, bydd yn ofynnol fel rhan o'r broses i annog trafodaethau rhwng yr ysgol amgen a rhieni disgyblion Ysgol Abersoch fel bod modd i rieni a disgyblion fanteisio ar eu cyfleusterau a gweithgareddau ar ôl ysgol, ac i annog yr ysgol amgen i fanteisio ar gyfleusterau cymuned Abersoch yn ogystal.
11	Agwedd sydd yn unigol yn Ysgol Abersoch yw'r gymuned sydd yn ei amgylchu. Mae'r disgyblion yn ganol y pentref, ac yn aml weld trigolion Abersoch a fydd hwn yn creu awyrgylch agor a cyffyrddus; dyma gyfle na allwch cael mewn ysgolion arall.		Pe byddai penderfyniad i gau'r ysgol, mi fydd cyfle i ystyried opsiynau ar gyfer ôl-ddefnydd yr ysgol, gan gymryd i ystyriaeth y gweithgareddau cymunedol sy'n cael eu cynnal yn yr ysgol ar hyn o bryd.
12	Yr ysgol erbyn hyn yw'r adnodd pwysicaf yn y pentref i yrru adfywiad, a byddai penderfyniad i gau'r ysgol gyfystyr â phenderfyniad i gefnu ar y gymuned o ran Cymreictod, ac i gefnu ar y criw gweithgar lleol a allent fod yn bartneriaid gwerthfawr mewn strategaeth adfywio.		
13	Pe bai'r ysgol yn cau, yna collir y cysylltiadau a'r ymgysylltiad hwn â'r gymuned leol.		
14	Byddai cau ysgol y pentref lleol yn niweidio statws pentref Abersoch yn ddifrifol fel cymuned bentref leol lewyrchus gydag ysgol integredig o flynyddoedd lawer yn sefyll i barhau a chadw'r gallu i ddarparu addysg leol i blant rhwng 3 ac 8 oed i'r iaith, hanes a diwylliant Cymraeg. Nid oes pentref cyfagos arall yn yr ardal sy'n cael ei ystyried yn bentref mor gymysg ag Abersoch â busnesau lleol, siopau, tafarndai, caffis, traethau, harbwr, swyddfa dwristiaid, garejys, cwrs golff ac ati ac sydd bellach yn ysgol sydd dan fygythiad o gau. Byddai cau'r ysgol yn 'Rhwygo'r galon allan o'r pentref', ni fyddai preswylwyr, perchnogion ail gartref, twristiaid ac ymwelwyr bellach		

	yn gweld a chlywed lleisiau disgyblion ifanc yn mynd yn ôl ac ymlaen i'r ysgol neu'n eu clywed yn mwynhau chwarae yn yr iard yn ystod amseroedd egwyl.		
15	Colled i'r gymuned ac ymgysylltiad y disgyblion yn y gymuned.		Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwadau am yr effaith negyddol a allasai cau Ysgol Abersoch ei gael ar y pentref.
16	Heb yr Ysgol bydd Abersoch yn farw, diflas a di-fywyd, fel Hamelin pan ddenwyd y plant bach i'r mynydd. Ni fydd y pentref a'i amgylchoedd ond chwarae i "bobl ddŵad" a'r brodorion a'r trigolion, fel brodorion America, mewn gwarchodfâu yma ac acw.		Wrth ddatblygu unrhyw gynigion yn ymwneud â moderneiddio addysg, rhaid rhoi ystyriaeth lawn i'r effaith bosibl ar y gymuned.
17	Mae'r ysgol yn rhan hanfodol o fywyd y pentref. Dyma le mae'r plant lleol wedi dysgu i gymdeithasu a lle maent wedi datblygu synnwyr o ysbryd cymunedol sy'n hanfodol yn yr ardaloedd gwledig hyn. Nid oes gennym fanc na syrjeri doctor yma mwyach ac mae'r ysgol wedi dod yn hwb i'r pentref - mae'r plant yn cynnal cyngerddau Nadolig, ymweld â Grŵp Paned Lleol ac mae'r preswylwyr yn mwynhau eu hymweliadau yn fawr iawn.		Fel rhan o'r broses ymgynghori, cwblhaodd y Cyngor asesiad o effaith cymunedol ar yr opsiynau ystyriwyd er mwyn gallu cymharu'r effaith tebygol y byddai'r opsiynau yn eu cael ar y cymunedau dan sylw. Yn unol â gofynion Cod Trefniadaeth Ysgolion 011/2018, yn dilyn y cyfnod ymgynghori, cwblhawyd asesiad pellach o'r cynnig a phob un o'r opsiynau amgen a ystyriwyd. Gellir gweld copi o'r asesiad llawn ar wefan y Cyngor www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg
18	Mae'r ysgol wrth galon y gymuned ac mae cenedlaethau sydd wedi eu haddysgu yno yn rhannu ymdeimlad o le ac yn cyfrannu at y pentref cyfan.		Nododd yr asesiad, drwy gau Ysgol Abersoch y bydd rhai elfennau o ddigwyddiadau cymunedol yn cael eu heffeithio ac y byddai peth effaith negyddol yn deillio o gau'r ysgol. Fodd bynnag, nodir fod 9 (35%) o ddisgyblion meithrin - Bl.3 sydd yn byw yn nalgylch Ysgol Abersoch eisoes yn mynychu Ysgol Sarn Bach. O ganlyniad, deuir i'r casgliad fod cyswllt rhwng yr ysgol amgen a'r ardal ehangach eisoes.
19	Camgymeriad anferthol cau calon ein pentref, llais ein cymuned, dyfodol ein plant, am be ? £££ sydd yn cael ei treblu a mwy mewn trethi tai haf.		
20	Mae'r plant ac ysgol wrth galon y gymuned a'r teuluoedd hynny sy'n cynnal y pentref drwy gydol y flwyddyn. Mi fyddai'n golled enbyd pe bai nhw'n cael eu gwthio allan oherwydd cau'r ysgol anhygoel hon.		
21	Fel rhywun sy'n lleol i Abersoch ac wedi fy magu yn y pentref mae'n drist iawn gen i glywed am gau arfaethedig Ysgol Abersoch... Dwi'n cyfaddef bod Abersoch wedi dod yn gyrchfan poblogaidd i ymwelwyr dros y blynyddoedd ac o'r herwydd mae llawer o'r tai wedi eu prynu gan ymwelwyr ond mae yma deuluoedd ifanc a lleol o hyd sy'n awyddus i'w plant fynychu'r ysgol, mae'n ymddangos bod y pentref wedi troi'n gyrchfan i dwristiaid ac nad oes gan y cyngor angerdd tuag at ceisio cynnal y bobl lleol yng nghymuned y pentref. Mi fyddai cau'r ysgol yn golled enbyd i'r pentref, dwi wedi gweld 2 genhedlaeth yn mynychu'r ysgol ac hyd yn oed ar ôl gadael roeddem yn dal i fynychu'r gwasanaethau Nadolig a gynhaliwyd gan yr athrawon ar gyfer y pentref a oedd yn dwyn llawer o deuluoedd lleol ynghyd. Mae'r teuluoedd sy'n ddigon ffodus i fyw yn y pentref wedi trio eu gorau glas i godi arian ac ati ac mae'n nhw'n fwy na bodlon i helpu ymhellach yn y dyfodol.		I liniaru unrhyw effaith negyddol bosib ar y gymuned pe byddai'r cynnig yn cael ei wireddu, mae'r asesiad yn nodi pwysigrwydd sicrhau fod cymuned Abersoch yn cael ei chynnwys yng ngweithgarwch yr ysgol amgen, ac i annog cydweithio cymunedol rhwng yr ysgol amgen a chymuned Abersoch, lle'n briodol. O ganlyniad, pe byddai'r cynnig yn cael ei weithredu, bydd yn ofynnol fel rhan o'r broses i annog trafodaethau rhwng yr ysgol amgen a rhieni disgyblion Ysgol Abersoch fel bod modd i rieni a disgyblion fanteisio ar eu cyfleusterau a gweithgareddau ar ôl ysgol, ac i annog yr ysgol amgen i fanteisio ar gyfleusterau cymuned Abersoch yn ogystal.

22	Pa fath o adnoddau sydd ar gael i'r gymuned? Dim banc, dim syrjeri doctor, dim deintydd GIG, ysgol sy ar fin ei chau a gorsaf heddlu sydd wedi ei lleihau sy gan y nesaf peth i ddim staff. Mae fy nau blentyn wedi derbyn addysg ragorol yn Ysgol Abersoch, yn rhugl yn y Gymraeg ac mae'r ddau wedi mynd yn eu blaenau i fynychu prifysgolion. Yn anffodus nid yw'r un o'r ddau wedi gallu dod nôl i fyw i'w pentref genedigol i fagu teuluoedd oherwydd y prisiau tai uchel. Mae'n ymddangos na ystyriwyd ansawdd bywyd y bobl leol na'u dymuniadau pan wnaethpwyd y penderfyniadau.		Pe byddai penderfyniad i gau'r ysgol, mi fydd cyfle i ystyried opsiynau ar gyfer ôl-ddefnydd yr ysgol, gan gymryd i ystyriaeth y gweithgareddau cymunedol sy'n cael eu cynnal yn yr ysgol ar hyn o bryd.
23	Am siom gwirioneddol fyddai colli ysgol gynradd yn Abersoch. Mae wedi bod ac yn parhau i fod yn ran enfawr o'r gymuned ac wedi addysgu llawer iawn o blant lleol yr ardal dros y blynyddoedd. Mae'n bwysig iawn i blant deimlo bod eu hysgol yn rhan o le mae'n nhw'n byw ac i ddysgu ynghyd â ffrindiau a chymdogion.		Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwadau am yr effaith negyddol a allasai cau Ysgol Abersoch ei gael ar y pentref. Wrth ddatblygu unrhyw gynigion yn ymwneud â moderneiddio addysg, rhaid rhoi ystyriaeth lawn i'r effaith bosibl ar y gymuned.
24	HOLLLOL YN ERBYN CAE YSGOL ABERSOCH!! Dwi mor drist hefo cyngor Gwynedd, wedi gwilltio, wedi synu, wedi upsetio gymaint!! Allai ddim coelio bod Ysgol Bach Cymraeg yn cael ei gau, ar plant yn cael ei symyd allan or ffordd, fel pe bau yn llwch. Be Cymraeg sydd ar ol yn y pentref??? Dim cymuned ar ol, dim meddyg, dim banc a rwan dim Ysgol!! Ond oes mae hotel hull wedi cael y go ahead, llawer o tai haf newydd braf- da iawn chi wedi gwerthu allan I Lloegr unwaith eto! Abersoch = Tryweryn 2! Trist! Trist! Trist!!!		Fel rhan o'r broses ymgynghori, cwblhaodd y Cyngor asesiad o effaith cymunedol ar yr opsiynau ystyriwyd er mwyn gallu cymharu'r effaith tebygol y byddai'r opsiynau yn eu cael ar y cymunedau dan sylw. Yn unol â gofynion Cod Trefniadaeth Ysgolion 011/2018, yn dilyn y cyfnod ymgynghori, cwblhawyd asesiad pellach o'r cynnig a phob un o'r opsiynau amgen a ystyriwyd. Gellir gweld copi o'r asesiad llawn ar wefan y Cyngor www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg
25	Hoffwn fynegi fy ngwrthwynebiad cryf i'r cynnig i gau Ysgol Abersoch. Mae'r ysgol hon yn, a dylai barhau i fod, wrth galon y gymuned fach ac arbennig iawn yma.		Nododd yr asesiad, drwy gau Ysgol Abersoch y bydd rhai elfennau o ddigwyddiadau cymunedol yn cael eu heffeithio ac y byddai peth effaith negyddol yn deillio o gau'r ysgol. Fodd bynnag, nodir fod 9 (35%) o ddisgyblion meithrin - Bl.3 sydd yn byw yn nalgylch Ysgol Abersoch eisoes yn mynychu Ysgol Sarn Bach. O ganlyniad, deuir i'r casgliad fod cyswllt rhwng yr ysgol amgen a'r ardal ehangach eisoes.
26	Dwi'n gwrthwynebu yn gryf i'r cynnig arfaethedig i gau Ysgol Abersoch. Ysgolion yw dyfodol ac sydd wrth galon cymunedau.		
27	Nodaf fy mod yn gwrthwynebu i'r cynnig i gau Ysgol Abersoch ar sail yr effaith a gaiff ar y gymuned leol.		I liniaru unrhyw effaith negyddol bosib ar y gymuned pe byddai'r cynnig yn cael ei wireddu, mae'r asesiad yn nodi pwysigrwydd sicrhau fod cymuned Abersoch yn cael ei chynnwys yng ngweithgarwch yr ysgol amgen, ac i annog cydweithio cymunedol rhwng yr ysgol amgen a chymuned Abersoch, lle'n briodol.
28	Mi fydd cymryd addysg oddi ar y gymuned leol yn difrodi'r cyfleoedd i blant lleol ac athrawon ac mi fydd yn gwthio'r bobl leol i ffwrdd o'r pentref hyd yn oed yn fwy i ffafrio twristiaid tymhorol, gan ddifrodi unrhyw hanes sydd gan y pentref.		
29	Mae'n ganolog i'r pentref a chanddi gysylltiadau agos i'r gymuned a'i gweithgareddau.		O ganlyniad, pe byddai'r cynnig yn cael ei weithredu, bydd yn ofynnol fel rhan o'r broses i annog trafodaethau rhwng yr ysgol amgen a rhieni disgyblion Ysgol Abersoch

30	Mae hon yn fwy nag ysgol, mae hi'n ran hanfodol o'n cymuned a bydd ei chau yn achosi difrod pellach i galon Abersoch.		fel bod modd i rieni a disgyblion fanteisio ar eu cyfleusterau a gweithgareddau ar ôl ysgol, ac i annog yr ysgol amgen i fanteisio ar gyfleusterau cymuned Abersoch yn ogystal.
31	Bydd cymryd addysg oddi ar y gymuned leol yn difrodi'r cyfleoedd i blant lleol ac athrawon a bydd yn gwthio'r bobl leol i ffwrdd o'r pentref i ffafrio twristiaid tymhorol, gan ddifrodi unrhyw hanes neu dreftadaeth sydd gan y pentref.		Pe byddai penderfyniad i gau'r ysgol, mi fydd cyfle i ystyried opsiynau ar gyfer ôl-ddefnydd yr ysgol, gan gymryd i ystyriaeth y gweithgareddau cymunedol sy'n cael eu cynnal yn yr ysgol ar hyn o bryd.
32	Mae pobl yn tynnu sylw at y ffaith bod cymuned Abersoch yn dirywio, ond os bydd yr ysgol yn cau pa obaith sydd gan Abersoch am blant lleol fydd yn rhan o'r gymuned ac yn gobeithio cymryd drosodd busnesau teuluoedd ac aros yn lleol, beth fydd yr atyniad i deuluoedd newydd? Mae pob plentyn a theulu yn haeddu'r cyfle i addysg hygyrch ac i blant deimlo'n rhan o'u cymuned leol.		
33	Bydd y difrod i'r gymuned yn ddinistriol a di-droi'n-ôl i'r bobl leol & ymwelwyr.		Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwadau am yr effaith negyddol a allasai cau Ysgol Abersoch ei gael ar y pentref.
34	Plis peidiwch â chau ysgol Abersoch, mae hi'n ran mor bwysig o'r gymuned. Mae gan ei phlant feddwl y byd ohoni.		Wrth ddatblygu unrhyw gynigion yn ymwneud â moderneiddio addysg, rhaid rhoi ystyriaeth lawn i'r effaith bosibl ar y gymuned.
35	Rydych yn tynnu cymaint o gyfleoedd y plant i ddysgu a gwerthfawrogi eu haddysg blyneddododd cynnar yn y modd unigryw a ddarperir gan yr ysgol hon, yn ogystal â chyswllt cymunedol a chefnogaeth i'r iaith Gymraeg.		Fel rhan o'r broses ymgynghori, cwblhaodd y Cyngor asesiad o effaith cymunedol ar yr opsiynau ystyriwyd er mwyn gallu cymharu'r effaith tebygol y byddai'r opsiynau yn eu cael ar y cymunedau dan sylw. Yn unol â gofynion Cod Trefniadaeth Ysgolion 011/2018, yn dilyn y cyfnod ymgynghori, cwblhawyd asesiad pellach o'r cynnig a phob un o'r opsiynau amgen a ystyriwyd. Gellir gweld copi o'r asesiad llawn ar wefan y Cyngor www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg
36	Bydd cau ysgol fach mor hyfryd yn cael effaith enfawr a hirdymor ar gymuned Abersoch.		
37	Dwi wedi fy ffieiddio gan eich penderfyniad i gau ysgol ein cymuned a'r diffyg cefnogaeth gennyh i'n cymuned leol.		
38	Dw i'n ysgrifennu pwt yn ffurfiol i ddangos fy ngwrthwynebiad i gau Ysgol Abersoch. Ni fydd y penderfyniad hwn yn un adeiladol i'r gymuned. Mae'n bwysig ei chadw ar agor.		Nododd yr asesiad, drwy gau Ysgol Abersoch y bydd rhai elfennau o ddigwyddiadau cymunedol yn cael eu heffeithio ac y byddai peth effaith negyddol yn deillio o gau'r ysgol. Fodd bynnag, nodir fod 9 (35%) o ddisgyblion meithrin - Bl.3 sydd yn byw yn nalgylch Ysgol Abersoch eisoes yn mynychu Ysgol Sarn Bach. O ganlyniad, deuir i'r casgliad fod cyswllt rhwng yr ysgol amgen a'r ardal ehangach eisoes.
39	Mi fydd cau'r ysgol hon yn y gymuned yn cael effaith dinistriol.		
40	Mae hi'n nwydd gwerthfawr o fewn y pentref. Mae fy wyrion wedi mynychu yr ysgol ac wedi cael y cyfleoedd i ddatblygu a gwneud cynnydd. Mae cymaint o bethau a ellir ei wneud i sicrhau bod yr ysgol hon yn fwy hyfyw.		
41	Mae pwysigrwydd yr ysgol fel adnodd yn amlwg ond efallai nad ydyw'n cael ei werthfawrogi'n llwyr pan nad ydynt i'w gweld o amgylch y pentref naill ai'n canu carolau dros y Nadolig, yn cynnal dosbarthiadau awyr agored ar y traeth neu'n ymweld â'r henoed mewn boreau coffi. Mewn gwirionedd, mae buddion rhyngweithio rhwng pobl ifanc a'r henoed wedi ei gydnabod yn ddiweddar. Yn wir, gan mai ychydig iawn o Saesneg mae pobl hyn Gymraeg		I liniaru unrhyw effaith negyddol bosib ar y gymuned pe byddai'r cynnig yn cael ei wireddu, mae'r asesiad yn nodi pwysigrwydd sicrhau fod cymuned Abersoch yn cael ei chynnwys yng ngweithgarwch yr ysgol amgen, ac i annog cydweithio cymunedol rhwng yr ysgol amgen a chymuned Abersoch, lle'n briodol.

	<p>yr ardal yn ei siarad mae'r plant yn fendith. Byddai colli'r ysgol i'w deimlo ledled pentref Abersoch a thu hwnt. Mi fyddwn wir yn gweld colli Llysenhadol bach yr iaith Gymraeg.</p> <p>Yn ddiweddar dwi wedi derbyn holiadur ail gartrefi. Mae'r holiadur yn ucheloleuo effaith pethau fel hyn ar adnoddau lleol gan gynnwys ysgolion. Mae hyn yn awgrymu bod y cyngor lleol yn cydnabod y byddai cau'r ysgol yn drasiedi ac yn cael effaith negyddol enfawr.</p>		<p>O ganlyniad, pe byddai'r cynnig yn cael ei weithredu, bydd yn ofynnol fel rhan o'r broses i annog trafodaethau rhwng yr ysgol amgen a rhieni disgyblion Ysgol Abersoch fel bod modd i rieni a disgyblion fanteisio ar eu cyfleusterau a gweithgareddau ar ôl ysgol, ac i annog yr ysgol amgen i fanteisio ar gyfleusterau cymuned Abersoch yn ogystal.</p> <p>Pe byddai penderfyniad i gau'r ysgol, mi fydd cyfle i ystyried opsiynau ar gyfer ôl-ddefnydd yr ysgol, gan gymryd i ystyriaeth y gweithgareddau cymunedol sy'n cael eu cynnal yn yr ysgol ar hyn o bryd.</p>
42	<p>Mi fyddai ein mab yn mynychu'r ysgol ac rydym yn teimlo ei fod yn gyfraniad hanfodol i'n pentref. Mae yna lawer o deuluoedd ifanc yn symud i'r ardal a fydd angen ysgol leol i ddysgu ein plant. Dwi'n annog fy mab i siarad Cymraeg ac yn dysgu Cymraeg ar gyfer ein busnes yma.</p>		<p>Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwadau am yr effaith negyddol a allasai cau Ysgol Abersoch ei gael ar y pentref.</p> <p>Wrth ddatblygu unrhyw gynigion yn ymwneud â moderneiddio addysg, rhaid rhoi ystyriaeth lawn i'r effaith bosibl ar y gymuned.</p>
43	<p>Mae pentra Abersoch wedi colli cymaint dros y blynyddoedd dweutha. Rwyn erfyn arnoch chi i beidio gael gwared o Ysgol bach y pentra sydd môr bwysig i'r gymuned hon !!! Heb Ysgol beth fydd dyfodol Abersoch !! Pentra gwyliau i pobol o ffwrdd a neb yn byw yna yn y Gaeaf !!!</p>		<p>Fel rhan o'r broses ymgynghori, cwblhaodd y Cyngor asesiad o effaith cymunedol ar yr opsiynau ystyriwyd er mwyn gallu cymharu'r effaith tebygol y byddai'r opsiynau yn eu cael ar y cymunedau dan sylw. Yn unol â gofynion Cod Trefniadaeth Ysgolion 011/2018, yn dilyn y cyfnod ymgynghori, cwblhawyd asesiad pellach o'r cynnig a phob un o'r opsiynau amgen a ystyriwyd. Gellir gweld copi o'r asesiad llawn ar wefan y Cyngor www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg</p>
44	<p>Yn fy mharn i, mae'n edrych fel rydych yn rhoid i fynu rhy sydyn ar yr ysgol. Os rwyf wedi ddarllen yn iawn, mae'r ysgol mond yn 25% llawn. Fysa'n bosib defnyddio'r ysgol yma fel esiampl o sut mae'n bosib adfeddianu ysgolion a sicrhau fod fyddynt yn rhan o dyfodol ein cymunedau. Rwyf wedi canmol Cyngor Gwynedd sawl tro, ac yn feddwl fod chi'n esiampl o sut ddylsa Cyngor delio hefo'r penderfyniadau sydd yn effeithio cymunedau Cymraeg ; ond mae'n bechod, mae'n tebyg rydych wedi rhoid ffidil yn yr to hefo'r fater hon.</p>		<p>Nododd yr asesiad, drwy gau Ysgol Abersoch y bydd rhai elfennau o ddigwyddiadau cymunedol yn cael eu heffeithio ac y byddai peth effaith negyddol yn deillio o gau'r ysgol. Fodd bynnag, nodir fod 9 (35%) o ddisgyblion meithrin - Bl.3 sydd yn byw yn nalgylch Ysgol Abersoch eisoes yn mynychu Ysgol Sarn Bach. O ganlyniad, deuir i'r casgliad fod cyswllt rhwng yr ysgol amgen a'r ardal ehangach eisoes.</p>
45	<p>Fel eiriolwr angerddol dros ansawdd addysg i flynyddoedd cynnar a phobl ifanc ysgrifennaf atoch heddiw i erfyn arnoch i ail-ystyried eich penderfyniad i gau Ysgol Abersoch sy'n hanfodol i oroesiad cymuned Abersoch ac sy'n ffagl ddisglair wrth ddarparu cyfleoedd dysgu rhagorol i'w blant a'u heffaith ar hyrwyddo'r iaith a'r diwylliant Cymraeg yn y pentref a'r gymuned ehangach.</p>		<p>I liniaru unrhyw effaith negyddol bosib ar y gymuned pe byddai'r cynnig yn cael ei wireddu, mae'r asesiad yn nodi pwysigrwydd sicrhau fod cymuned Abersoch yn cael ei chynnwys yng ngweithgarwch yr ysgol amgen, ac i annog cydweithio cymunedol rhwng yr ysgol amgen a chymuned Abersoch, lle'n briodol.</p>
46	<p>Mae'r ysgol yn rhan allweddol o'r pentref yn ei chyfanrwydd. Mae codi arian ar gyfer a gan yr ysgol wastad wedi bod yn hynod llwyddiannus, gan bod y gymuned wedi ymglymu â'r ysgol a llwyddiant ei disgyblion.</p> <p>Mae'r plant yn rhyngweithio â busnesau'r pentref a'r trigolion i wneud y mwyaf o adnoddau naturiol ar garreg y drws. Fe allaf eich sicrhau bod llawer</p>		<p>O ganlyniad, pe byddai'r cynnig yn cael ei weithredu, bydd yn ofynnol fel rhan o'r broses i annog trafodaethau rhwng yr ysgol amgen a rhieni disgyblion Ysgol Abersoch</p>

	o ysgolion yn eiddigeddus o wersi Addysg Gorfforol Ysgol Abersoch ar y traeth!		<p>fel bod modd i rieni a disgyblion fanteisio ar eu cyfleusterau a gweithgareddau ar ôl ysgol, ac i annog yr ysgol amgen i fanteisio ar gyfleusterau cymuned Abersoch yn ogystal.</p> <p>Pe byddai penderfyniad i gau'r ysgol, mi fydd cyfle i ystyried opsiynau ar gyfer ôl-ddefnydd yr ysgol, gan gymryd i ystyriaeth y gweithgareddau cymunedol sy'n cael eu cynnal yn yr ysgol ar hyn o bryd.</p>
47	<p>Mae'r ysgol yn unigryw ac yn allweddol i gadw diwylliant y pentref anhygoel hwn. Mi fydd ei chau yn dinistrio rhan allweddol o fywyd lleol mewn ardal sydd eisoes dan fygythiad perchnogion ail gartrefi. Mae'r Cyngor yn iawn i leisio ei bryder am golli tai lleol ac yn gwneud beth a allai i annog mwy o bobl i fyw a gweithio yn Llŷn, bydd cau'r ysgol yn atal teuluoedd ifanc rhag gweithio a byw yn y pentref a'i gwneud hi llawer anoddach i gadw diwylliant lleol a'r gymuned yn fyw. Mae'r ysgol yn unigryw ac yn allweddol i gadw diwylliant y pentref anhygoel hwn. Mi fydd ei chau yn dinistrio rhan allweddol o fywyd lleol mewn ardal sydd eisoes dan fygythiad perchnogion ail gartrefi. Mae'r Cyngor yn iawn i leisio ei bryder am golli tai lleol ac yn gwneud beth a allai i annog mwy o bobl i fyw a gweithio yn Llŷn, bydd cau'r ysgol yn atal teuluoedd ifanc rhag gweithio a byw yn y pentref a'i gwneud hi llawer anoddach i gadw diwylliant lleol a'r gymuned yn fyw. Bydd cau ein hysgol yn rhwygo'r calon o'r pentref, a fe ddylai ein cyngor wneud mwy i ail-adeiladu cymuned Abersoch, yn hytrach na thynnu ei sylfaen oddi tani.</p>		<p>Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwadau am yr effaith negyddol a allasai cau Ysgol Abersoch ei gael ar y pentref.</p> <p>Wrth ddatblygu unrhyw gynigion yn ymwneud â moderneiddio addysg, rhaid rhoi ystyriaeth lawn i'r effaith bosibl ar y gymuned.</p> <p>Fel rhan o'r broses ymgynghori, cwblhaodd y Cyngor asesiad o effaith cymunedol ar yr opsiynau ystyriwyd er mwyn gallu cymharu'r effaith tebygol y byddai'r opsiynau yn eu cael ar y cymunedau dan sylw. Yn unol â gofynion Cod Trefniadaeth Ysgolion 011/2018, yn dilyn y cyfnod ymgynghori, cwblhawyd asesiad pellach o'r cynnig a phob un o'r opsiynau amgen a ystyriwyd. Gellir gweld copi o'r asesiad llawn ar wefan y Cyngor www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg</p> <p>Nododd yr asesiad, drwy gau Ysgol Abersoch y bydd rhai elfennau o ddigwyddiadau cymunedol yn cael eu heffeithio ac y byddai peth effaith negyddol yn deillio o gau'r ysgol. Fodd bynnag, nodir fod 9 (35%) o ddisgyblion meithrin - Bl.3 sydd yn byw yn nalgylch Ysgol Abersoch eisoes yn mynychu Ysgol Sarn Bach. O ganlyniad, deuir i'r casgliad fod cyswllt rhwng yr ysgol amgen a'r ardal ehangach eisoes.</p>
48	Dwi'n deall pwysigrwydd Ysgol Abersoch i'r gymuned leol. Heb y pileri hyn mewn cymuned mae pentref yn dlotach lle o'r herwydd.		
49	Nid moderneiddio yw rhwygo'r calon o'n cymuned a'n pentref, yn hytrach dyma gymryd cam yn ôl. Moderneiddio fyddai ailadeiladu ein cymuned, gan ddarparu addysg unigryw i deuluoedd ifanc ac atynnu pobl i fyw a gweithio yn Abersoch, lle gwerthfawr ym Mhen Llŷn a Gwynedd. Bydd dinistrio ein cymuned yn gadael Abersoch yn gragen, wedi siapio i dwristiaid gan Gyngor Gwynedd.		<p>I liniaru unrhyw effaith negyddol bosib ar y gymuned pe byddai'r cynnig yn cael ei wireddu, mae'r asesiad yn nodi pwysigrwydd sicrhau fod cymuned Abersoch yn cael ei chynnwys yng ngweithgarwch yr ysgol amgen, ac i annog cydweithio cymunedol rhwng yr ysgol amgen a chymuned Abersoch, lle'n briodol.</p>
50	Dyma gymuned fychan lle mae cyfeillgarwch ac undod yn hanfodol. Mae Ysgol Abersoch yn darparu amgylchedd sy'n meithrin plant y pentref i dyfu yn gorfforol ac emosiynol cyn symud yn eu blaenau i ysgol fwy. Mae nhw'n ran		<p>O ganlyniad, pe byddai'r cynnig yn cael ei weithredu, bydd yn ofynnol fel rhan o'r broses i annog trafodaethau rhwng yr ysgol amgen a rhieni disgyblion Ysgol Abersoch fel bod modd i rieni a disgyblion fanteisio ar eu cyfleusterau a gweithgareddau ar ôl</p>

	mawr o bopeth mae Abersoch yn ei gynrychioli ac mi fyddai ei chau yn warthus.		ysgol, ac i annog yr ysgol amgen i fanteisio ar gyfleusterau cymuned Abersoch yn ogystal.
51	Dwi'n gwrthwynebu'n gryf i'r cynnig i gau yr ysgol gan y byddai'n cael effaith negyddol ar y pentref a'r gymuned. Er nad wyf yn lleol dwi wedi ymweld ag Abersoch ar wyliau am flynyddoedd lawer ac wedi bod ddigon ffodus i weld yr ysgol hon ar waith a gweld y plant o amgylch y pentref mewn grwpiau ysgol. Am ddiwrnod trist fyddai honno i blant lleol. Mi fyddai gwaredu â gwasanaeth lleol yn drobwynt i Abersoch a'i throi'n gyrchfan poblogaidd yn hytrach na chymuned Gymraeg hardd. Dyma'r pethau sy'n cynnal swyn Abersoch.		Pe byddai penderfyniad i gau'r ysgol, mi fydd cyfle i ystyried opsiynau ar gyfer ôl-ddefnydd yr ysgol, gan gymryd i ystyriaeth y gweithgareddau cymunedol sy'n cael eu cynnal yn yr ysgol ar hyn o bryd.
52	Ysgrifennaf atoch i roi gwybod fy mod i yn gwrthwynebu'n llwyr i'r cynnig i gau Ysgol Abersoch ar ôl gweld yr orymdaith drwy'r pentref. Dwi ddim yn cytuno y dylid cau'r ysgol hon o gwbl, a chredaf y byddai'n siom enbyd i'r gymuned.		Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwadau am yr effaith negyddol a allasai cau Ysgol Abersoch ei gael ar y pentref. Wrth ddatblygu unrhyw gynigion yn ymwneud â moderneiddio addysg, rhaid rhoi ystyriaeth lawn i'r effaith bosibl ar y gymuned. Fel rhan o'r broses ymgynghori, cwblhaodd y Cyngor asesiad o effaith cymunedol ar yr opsiynau ystyriwyd er mwyn gallu cymharu'r effaith tebygol y byddai'r opsiynau yn eu cael ar y cymunedau dan sylw. Yn unol â gofynion Cod Trefniadaeth Ysgolion 011/2018, yn dilyn y cyfnod ymgynghori, cwblhawyd asesiad pellach o'r cynnig a phob un o'r opsiynau amgen a ystyriwyd. Gellir gweld copi o'r asesiad llawn ar wefan y Cyngor www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg
53	Plis cadwch ysgol Abersoch ar agor. Dyma fyddai orau i addysg y plant a byddai'n dangos bod Abersoch yn gymuned sy'n gofalu dros blant lleol.		
54	Dwi'n gwrthwynebu'n llwyr i'r cynnig i gau Ysgol Abersoch. Credaf y byddai'n ddinistriol iawn i'r gymuned, ac i'r plant.		
55	Mae gan Abersoch gymuned gryf ac mif yddai'n golled enbyd i gollir ysgol lleol ac annwyl i bobl. Mi fydd hyn yn atal teuluoedd rhag symud i fyw i'r pentref sy eisoes dan ei sang gan dwristiaid yn ystod y gwyliau. Siawns ei bod yn hanfodol cadw ysgol ragorol a blaengar ar agor a rhoi cyfle i blant ddysgu trwy fynd i'w hysgol leol		Nododd yr asesiad, drwy gau Ysgol Abersoch y bydd rhai elfennau o ddigwyddiadau cymunedol yn cael eu heffeithio ac y byddai peth effaith negyddol yn deillio o gau'r ysgol. Fodd bynnag, nodir fod 9 (35%) o ddisgyblion meithrin - Bl.3 sydd yn byw yn nalgylch Ysgol Abersoch eisoes yn mynychu Ysgol Sarn Bach. O ganlyniad, deuir i'r casgliad fod cyswllt rhwng yr ysgol amgen a'r ardal ehangach eisoes. I liniaru unrhyw effaith negyddol bosib ar y gymuned pe byddai'r cynnig yn cael ei wireddu, mae'r asesiad yn nodi pwysigrwydd sicrhau fod cymuned Abersoch yn cael ei chynnwys yng ngweithgarwch yr ysgol amgen, ac i annog cydweithio cymunedol rhwng yr ysgol amgen a chymuned Abersoch, lle'n briodol.
56	Dwi'n gwrthwynebu yn llwyr i'r cynnig i gau Ysgol Abersoch. Mae'r ysgol hyfryd wrth galon cymuned sydd angen fynnu drwy'r flwyddyn – yn hytrach na dod yn gyrchfan i dwristiaid yn unig. Gyda chartrefi fforddiadwy wedi eu codi yng nghanol y pentref ac wedi creu cyfle i'r genhedlaeth nesaf o deuluoedd Abersoch – gyda'r potensial i barhau adeiladu'r economi leol ac i fagu plant yn Abersoch, oni ddylai'r plant gael y cyfle i gerdded i'r ysgol?? Plis ail-ystyriwch y cynnig i gau Ysgol Abersoch, mi wyddoch nad yw'n iawn i amddifadu pentref y plant.		

57	<p>Byddai cymryd cyllid oddi wrth a chau'r ysgol yn Abersoch fel rhwygo'r enaid, hunaniaeth a synnwyr o berthyn oddi ar y plant ifanc hynny sy'n ei mynychu. Y mae'r penderfyniad anghywir i chi wadu'r plant lleol o'r gallu i ddysgu a thyfu yn bobl ifanc cyfrifol, a hynny yn ddiogel o fewn eu cymuned leol, ac ni ddylai hyn gael cefnogaeth. Mae Ysgol Abersoch yn darparu Adnoddau cymdeithasol gwerthfawr i deuluoedd lleol, y plant a'r rhieni, Abersoch yw eu cartref, ac i'r teuluoedd nid cyrchfan wyliau dros dro sydd yma fel y gwelir Abersoch gan y Cyngor yn aml. Mae hon yn ran o strwythr bywyd Abersoch, i'r teuluoedd yma bydd fel petaech yn cefnu arnynt, yn eu hamddifadu o'r addysg lleol y mae pob Cymdeithas Gymraeg yn ei haeddu. Byddai tynnu un o sefydliadau olaf Cymraeg oddi ar y pentref, sy'n rym er daioni yno, yn cydlynnu gwersi a dysgu drwy gyfrwng y Gymraeg, yn trosglwyddo hanes Gogledd Cymru a gwerthoedd y genedl, yn awgrymu eich bod wedi colli Abersoch i weddill Y Deyrnas Unedig. Y mae'n ddyletswydd arnoch i ddarparu addysg leol ac mi fyddai cau'r ysgol gyfystyr â diffeithio eich dyletswydd.</p>		<p>O ganlyniad, pe byddai'r cynnig yn cael ei weithredu, bydd yn ofynnol fel rhan o'r broses i annog trafodaethau rhwng yr ysgol amgen a rhieni disgyblion Ysgol Abersoch fel bod modd i rieni a disgyblion fanteisio ar eu cyfleusterau a gweithgareddau ar ôl ysgol, ac i annog yr ysgol amgen i fanteisio ar gyfleusterau cymuned Abersoch yn ogystal.</p> <p>Pe byddai penderfyniad i gau'r ysgol, mi fydd cyfle i ystyried opsiynau ar gyfer ôl-ddefnydd yr ysgol, gan gymryd i ystyriaeth y gweithgareddau cymunedol sy'n cael eu cynnal yn yr ysgol ar hyn o bryd.</p>
58	<p>Teimlaf yn gryf eich bod yn gwneud cam mawr a chymuned wrth gau ysgol Abersoch.</p> <p>Mae'r pentref a'i chymuned yn dioddef yn barod wrth i bobl leol gael eu prisio allan o allu aros a byw yn eu hardal gan brisiau anfforddiadwy y tai yno, a bydd cau yr ysgol yr hoelen olaf i ladd yr iaith Gymraeg yn y pentref.</p> <p>Deallaf yn iawn fod y niferoedd isel sydd ar y funud yn mynychu'r ysgol yn gostus i'r cyngor, ond rwyf hefyd ar ddeall fod nifer o blant lleol a allai fynychu'r ysgol yn mynd i ysgolion eraill fel Llanbedrog er enghraifft, sydd yn 'llawn' i fod!?</p>		<p>Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwadau am yr effaith negyddol a allasai cau Ysgol Abersoch ei gael ar y pentref.</p> <p>Wrth ddatblygu unrhyw gynigion yn ymwneud â moder neiddio addysg, rhaid rhoi ystyriaeth lawn i'r effaith bosibl ar y gymuned.</p> <p>Fel rhan o'r broses ymgynghori, cwblhaodd y Cyngor asesiad o effaith cymunedol ar yr opsiynau ystyriwyd er mwyn gallu cymharu'r effaith tebygol y byddai'r opsiynau yn eu cael ar y cymunedau dan sylw. Yn unol â gofynion Cod Trefniadaeth Ysgolion 011/2018, yn dilyn y cyfnod ymgynghori, cwblhawyd asesiad pellach o'r cynnig a phob un o'r opsiynau amgen a ystyriwyd. Gellir gweld copi o'r asesiad llawn ar wefan y Cyngor www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg</p>
59	<p>Mae cymaint o wasg negyddol o amgylch ail gartrefi Abersoch ar hyn o bryd. Os bydd yr ysgol yn cau, beth fydd ar ôl i'r bobl lleol? Mae'r swyddfa bost wedi cau a bellach yn gownter fychan yn Londis. Mae'r siop trin gwallt wedi mynd oherwydd prisiau rent uchel. Does dim banc yma dim ond peiriant arian. Mae siopau stryd fawr wedi mynd. A rŵan yr ysgol.</p> <p>Dwi'n teimlo bod y gymuned wedi dioddef digon a bod yn straen di-angen ar deuluoedd mewn cyfnod ansicr.</p> <p>Ychydig iawn o'r hen Abersoch sydd ar ôl yn y pentref oni bai am yr ysgol ac mi fyddai tynnu hon oddi ar y pentref yn gamgymeriad trasig. Dwi'n hapus i</p>		<p>Nododd yr asesiad, drwy gau Ysgol Abersoch y bydd rhai elfennau o ddigwyddiadau cymunedol yn cael eu heffeithio ac y byddai peth effaith negyddol yn deillio o gau'r ysgol. Fodd bynnag, nodir fod 9 (35%) o ddisgyblion meithrin - Bl.3 sydd yn byw yn nalgylch Ysgol Abersoch eisoes yn mynychu Ysgol Sarn Bach. O ganlyniad, deuir i'r casgliad fod cyswllt rhwng yr ysgol amgen a'r ardal ehangach eisoes.</p>

	barhau i gefnogi'r ysgol hyfryd hon, y rhieni ymroddedig a'r llywodraethwyr sy'n gwneud popeth o fewn eu gallu i gadw'r ysgol hon ar agor.		I liniaru unrhyw effaith negyddol bosib ar y gymuned pe byddai'r cynnig yn cael ei wireddu, mae'r asesiad yn nodi pwysigrwydd sicrhau fod cymuned Abersoch yn cael ei chynnwys yng ngweithgarwch yr ysgol amgen, ac i annog cydweithio cymunedol rhwng yr ysgol amgen a chymuned Abersoch, lle'n briodol.
60	Bydd cau Ysgol Abersoch yn cael effaith ar lawer o genedlaethau, nid yn unig yr rheiny sy'n mynychu ar hyn o bryd neu yn y dyfodol. Mae hi yng nghanol ein pentref, ein Cymuned a bywydau llawer ohonom. Mae plant yr ardal angen yr adnodd lleol a bydd ei chau yn cymryd rhan bwysig o strwythr ein cymuned lleol oddi arnom.		O ganlyniad, pe byddai'r cynnig yn cael ei weithredu, bydd yn ofynnol fel rhan o'r broses i annog trafodaethau rhwng yr ysgol amgen a rhieni disgyblion Ysgol Abersoch fel bod modd i rieni a disgyblion fanteisio ar eu cyfleusterau a gweithgareddau ar ôl ysgol, ac i annog yr ysgol amgen i fanteisio ar gyfleusterau cymuned Abersoch yn ogystal.
61	Mae cenedlaethau o deuluoedd wedi gallu cerdded yn ddiogel i'r ysgol hon lle cawsant ddechrau rhagorol i'w haddysg yng nghalon ein cymuned, a'r hyn sydd ei angen arnom yw cefnogaeth briodol i alluogi teuluoedd i fyw yn y pentref mewn niferoedd cynaliadwy unwaith eto.		Pe byddai penderfyniad i gau'r ysgol, mi fydd cyfle i ystyried opsiynau ar gyfer ôl-ddefnydd yr ysgol, gan gymryd i ystyriaeth y gweithgareddau cymunedol sy'n cael eu cynnal yn yr ysgol ar hyn o bryd.
62	Plis peidiwch â chau yr ysgol uchod mae gwir angen ar y plant a'r gymuned yr ysgol. Achubwch Ysgol Abersoch.		
63	Mae gan Ysgol Abersoch gymaint i'w gynnig. Wedi ei leoli yng nghanol pentref prysur, y mae o fewn pellter cerdded hawdd i'r traeth, siopau a busnesau lleol. Mae'r capel dros y ffordd a'n neuadd bentref y drws nesaf. Mae'r neuadd bentref ar gael i'w ddefnyddio yn aml, heb gost i'r cyngor. Mae'r caeau chwarae yn agos a diwrnod chwaraeon yr ysgol wedi cael ei gynnal yno yn y gorffennol. Mae hyn oll yn ategu at synnwyr o gymuned, parch a chariad tuag at y pentref i'r disgyblion.		
64	Heb galon o ysgol a Chylch Meithrin ni fuasai digon o deuluoedd yn byw a gweithio'n lleol yma i ddarparu staff heini a galluog i'r criwiau hyn a fyddai'n gadael bwch peryglus yn narpariaeth yr hyn sy'n wasanaethau brys hanfodol.		Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwadau am yr effaith negyddol a allasai cau Ysgol Abersoch ei gael ar y pentref.
65	Nodaf y bore 'ma fod rhai cyfeiriadau at gyflwr ysgol enwog arall yng Nghymru wedi cael eu hamlygu, sef Ysgol a Phentref Tryweryn, dwi'n siŵr y byddwch chi i gyd yn gyfarwydd â nhw, gan mai dyma oedd y gwir sylfaen ar gyfer ffurfio ac ehangu dilynol o'r blaid wleidyddol rydyn ni i gyd yn ei hadnabod heddiw fel Plaid Cymru. Roedd dinistr y pentref a'r ysgol gymunedol yn sioc enbyd i Gymru gyfan, a'r un sioc a arweiniai at ffurfio eich plaid sydd i'w deimlo yn Abersoch ar hyn o bryd, ond y tro hwn y mae'n cael ei arwain, nid gan aelodau preifat Saesneg, ond gan yr union blaid y sonnir amdano yma. Eich ethos, fel sydd eisoes wedi ei grybwyll yw cadwraeth yr iaith Gymraeg, diwylliant Cymraeg a chymunedau Cymraeg, ond y mae'n		Wrth ddatblygu unrhyw gynigion yn ymwneud â moderneiddio addysg, rhaid rhoi ystyriaeth lawn i'r effaith bosibl ar y gymuned. Fel rhan o'r broses ymgynghori, cwblhaodd y Cyngor asesiad o effaith cymunedol ar yr opsiynau ystyriwyd er mwyn gallu cymharu'r effaith tebygol y byddai'r opsiynau yn eu cael ar y cymunedau dan sylw. Yn unol â gofynion Cod Trefniadaeth Ysgolion 011/2018, yn dilyn y cyfnod ymgynghori, cwblhawyd asesiad pellach o'r cynnig a phob un o'r opsiynau amgen a ystyriwyd. Gellir gweld copi o'r asesiad llawn ar wefan y Cyngor www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg

	ymddangos eich bod yn benderfynol o ddirnstrio'r ychydig sydd gennym ar ôl a'r ychydig sy'n annwyl iawn i ni. Nid wyf yn awgrymu am eiliad y bydd Abersoch yn diflannu, ond yn araf deg, bydd cymuned Abersoch a'i thrigolion lleol, yn gweld y gymuned yn diflannu. Dros y blynnyddoedd diwethaf mae Abersoch wedi gweld colled ei syrjerei doctor, Swyddfa Bost, Banc, Siop Trin Gwallt, a'r milfeddyg. A rŵan y mae'n debyg y gwelwn gau ysgol gynradd 100 mlwydd oed sy'n ganolbwynt ac yn ddyfodol i gymuned fechan od angerddol, ysgol sy'n ymroddedig i gadwraeth treftadaeth Gymraeg ac, yn anad popeth, yr iaith Gymraeg. Heb ysgol, ni fydd gan Abersoch ganolbwynt, a bydd calon ac enaid y pentref wedi diflannu ynghyd â nifer o anghenrheidiau eraill sydd angen ar gymunedau modern, er na chaiff ei ddirnstrio yn yr un modd â Thryweryn, mae arbedion ariannol parhaus Cyngor Gwynedd a Phlaid Cymru yn dinistrio cymunedau, nid arbedion ariannol yw'r datrysiaid pob tro gan fod rhai pethau'n fwy gwerthfawr nag arian.		<p>Nododd yr asesiad, drwy gau Ysgol Abersoch y bydd rhai elfennau o ddigwyddiadau cymunedol yn cael eu heffeithio ac y byddai peth effaith negyddol yn deillio o gau'r ysgol. Fodd bynnag, nodir fod 9 (35%) o ddisgyblion meithrin - Bl.3 sydd yn byw yn nalgylch Ysgol Abersoch eisoes yn mynychu Ysgol Sarn Bach. O ganlyniad, deuir i'r casgliad fod cyswllt rhwng yr ysgol amgen a'r ardal ehangach eisoes.</p> <p>I liniaru unrhyw effaith negyddol bosib ar y gymuned pe byddai'r cynnig yn cael ei wireddu, mae'r asesiad yn nodi pwysigrwydd sicrhau fod cymuned Abersoch yn cael ei chynnwys yng ngweithgarwch yr ysgol amgen, ac i annog cydweithio cymunedol rhwng yr ysgol amgen a chymuned Abersoch, lle'n briodol.</p> <p>O ganlyniad, pe byddai'r cynnig yn cael ei weithredu, bydd yn ofynnol fel rhan o'r broses i annog trafodaethau rhwng yr ysgol amgen a rhieni disgyblion Ysgol Abersoch fel bod modd i rieni a disgyblion fanteisio ar eu cyfleusterau a gweithgareddau ar ôl ysgol, ac i annog yr ysgol amgen i fanteisio ar gyfleusterau cymuned Abersoch yn ogystal.</p> <p>Pe byddai penderfyniad i gau'r ysgol, mi fydd cyfle i ystyried opsiynau ar gyfer ôl-ddefnydd yr ysgol, gan gymryd i ystyriaeth y gweithgareddau cymunedol sy'n cael eu cynnal yn yr ysgol ar hyn o bryd.</p>
66	Mae gen i brofiad personol o'r ysgol a'r disgyblion a gwn faint y gwerthfawrogir yr ysgol heddiw a faint y mae hi'n cyfrannu tuag at fywyd y pentref.		
67	Mae'r ysgol hon yn cynnig addysg ragorol i blant Ysgol Abersoch ac mi fyddai ei chau yn cael effaith anfesuradwy ar ein cymuned, iaith a diwylliant.		
68	Hoffwn gofrestru fy ngwrthwynebiad i gau'r ysgol yn Abersoch. Mae hi'n rhan mor bwysig o gymuned pentref Abersoch.		
69	Plis peidiwch â dinistrio'r gymuned sy'n byw yn y pentref a'r ardaloedd cyfagos.		
70	Mae hi mor bwysig bod gan deuluoedd Abersoch fynediad i ysgol leol – heb hynny bydd Abersoch yn ddim byd ond lle gwyliau i dwristiaid am ychydig fisoedd y flwyddyn ac yn ddim byd am weddill y misoedd.		
71	Plis rydym yn erfyn arnoch Adran Addysg Gwynedd i ail-ystyried y cau oherwydd bydd y pentref yn dioddef colled ased gwerthfawr iawn i'r gymuned bwysig iawn hon.		<p>Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwadau am yr effaith negyddol a allasai cau Ysgol Abersoch ei gael ar y pentref.</p> <p>Wrth ddatblygu unrhyw gynigion yn ymwneud â moderneiddio addysg, rhaid rhoi ystyriaeth iawn i'r effaith bosibl ar y gymuned.</p> <p>Fel rhan o'r broses ymgynghori, cwblhaodd y Cyngor asesiad o effaith cymunedol ar yr opsiynau ystyriwyd er mwyn gallu cymharu'r effaith tebygol y byddai'r opsiynau yn eu cael ar y cymunedau dan sylw. Yn unol â gofynion Cod Trefniadaeth Ysgolion 011/2018,</p>
72	Nid wyf yn cytuno â'r cynnig statudol i gau Ysgol Abersoch, mae gan yr ysgol botensial aruthrol ac mae'n anhepgor i'r gymuned.		
	Rydym yn byw yn Llanbedrog ac mae gennym blant sydd wedi mynychu "ti a fi" yno ac felly'n ymwybodol pa mor allweddol yw'r angen am lefydd fel hyn i		

	deuluoedd â babanod neu blentyn ifanc, mi fyddai cymryd hyn yn cael effaith negyddol enfawr nid yn unig yn Abersoch ond ar y pentrefi cyfagos hefyd.		yn dilyn y cyfnod ymgynghori, cwblhawyd asesiad pellach o'r cynnig a phob un o'r opsiynau amgen a ystyriwyd. Gellir gweld copi o'r asesiad llawn ar wefan y Cyngor www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg
73	Byddai cau Ysgol Abersoch yn anfon allan arwydd anghywir a damniol o ran amcanion corfforaethol eraill y Cyngor - o ran y Gymraeg, o ran meithrin gofal am yr amgylchedd ac o ran gwrandao ar y cyhoedd. Byddai'n rhoi'r argraff fod Cyngior Gwynedd wedi "rhoi i fyny" ar gymuned Abersoch, a dyna gychwyn llethr llithrig iawn o ran dyfodol ein cymunedau Cymraeg sy'n disgwyl arweiniad gan y Cyngor.		Nododd yr asesiad, drwy gau Ysgol Abersoch y bydd rhai elfennau o ddigwyddiadau cymunedol yn cael eu heffeithio ac y byddai peth effaith negyddol yn deillio o gau'r ysgol. Fodd bynnag, nodir fod 9 (35%) o ddisgyblion meithrin - Bl.3 sydd yn byw yn nalgylch Ysgol Abersoch eisoes yn mynychu Ysgol Sarn Bach. O ganlyniad, deuir i'r casgliad fod cyswllt rhwng yr ysgol amgen a'r ardal ehangach eisoes.
74	Plîs peidiwch â chau'r ysgol hon sydd wrth galon y pentref		
75	Mae'r ysgol yn darparu addysg ragorol i blant Ysgol Abersoch ac mi gaiff ei chau effaith anfesuradwy ar ein cymuned, iaith a diwylliant.		
76	Dwi'n gwrthwynebu i gau Ysgol Abersoch Mae cymunedau gwledig yn y pentrefi bychan Cymreig yn colli pob cyfleuster ac ni ddylai hyn gael caniatâd i ddigwydd		I liniaru unrhyw effaith negyddol bosib ar y gymuned pe byddai'r cynnig yn cael ei wireddu, mae'r asesiad yn nodi pwysigrwydd sicrhau fod cymuned Abersoch yn cael ei chynnwys yng ngweithgarwch yr ysgol amgen, ac i annog cydweithio cymunedol rhwng yr ysgol amgen a chymuned Abersoch, lle'n briodol.
77	Mae'r ysgol yn darparu addysg ragorol i blant Ysgol Abersoch ac mi gaiff ei chau effaith anfesuradwy ar ein cymuned, iaith a diwylliant.		O ganlyniad, pe byddai'r cynnig yn cael ei weithredu, bydd yn ofynnol fel rhan o'r broses i annog trafodaethau rhwng yr ysgol amgen a rhieni disgyblion Ysgol Abersoch fel bod modd i rieni a disgyblion fanteisio ar eu cyfleusterau a gweithgareddau ar ôl ysgol, ac i annog yr ysgol amgen i fanteisio ar gyfleusterau cymuned Abersoch yn ogystal.
78	Ysgrifennaf atoch i ddatgan fy mhryderon ynglŷn â'r cynnig i gau ysgol Abersoch. Mae ysgolion ei thebyg yn hanfodol i'r gymuned a phlant leol. Mae gallu cael addysg mewn ysgol bentref leol yn hyrwyddo'r Gymraeg ac yn annog teuluoedd i setlo yn Abersoch. Mae prisiau tai'r ardal yn cynyddu oherwydd y masnach twristiaid, mae angen gwneud mwy i annog teuluoedd ifanc i symud i'r ardal. Tai fforddiadwy i deuluoedd lleol ac ysgol sydd wrth graidd hyn.		Pe byddai penderfyniad i gau'r ysgol, mi fydd cyfle i ystyried opsiynau ar gyfer ôl-ddefnydd yr ysgol, gan gymryd i ystyriaeth y gweithgareddau cymunedol sy'n cael eu cynnal yn yr ysgol ar hyn o bryd.
79	Plîs derbyniwch yr e-bost hwn fel fy ngwrthwynebiad i'r cynnig i gau Ysgol Abersoch. Mae ysgol yn hanfodol i'r gymuned.		
80	Gyda chau cyfleusterau lleol a'r sefyllfa dai waharddol, mae ysgol y pentref yn un o'r ychydig sefydliadau sy'n dal i gefnogi hanfod bywyd cymunedol a phentref. Mae cenedlaethau o fy nheulu a chymaint o rai eraill wedi elwa o'r cyfleuster rhagorol ac unigryw hwn, ac y mae ei botensial yn amlwg ac anfesuradwy i gyfoethogi bywydau cymaint o deuluoedd sy'n byw, neu sydd eto i ddod i fyw, yn yr ardal bellach yn bwysicach na erioed. Byddai'n ergyd drasig a niweidiol iawn i bentref Abersoch, yr ardal gyfagos, a'i bobl, pe bai'r adnodd hanfodol hwn yn rhoi'r gorau i ddarparu i'r sawl sy'n		

	dibynnu arno; yn uniongyrchol ac yn anuniongyrchol, y gymuned yn gyffredinol, a rheini'r dyfodol sydd bellach mewn perygl o gael y cyfle i fwynhau ac elwa o gefnogaeth hynod hanfodol a maethlon yr ysgol bentref hon a'i staff.		
81	Anfonaf e-bost i gofnodi fy ngwrthwynebiad i gau Ysgol Abersoch. Mae hi'n rhan allweddol o'r gymuned leol.		Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwadau am yr effaith negyddol a allasai cau Ysgol Abersoch ei gael ar y pentref. Wrth ddatblygu unrhyw gynigion yn ymwneud â moderneiddio addysg, rhaid rhoi ystyriaeth lawn i'r effaith bosibl ar y gymuned.
82	Mae ysgolion fel hyn yn hanfodol i gymunedau bychan. Dwi wedi bod yn yr union yr un sefyllfa yn y gorffennol gyda fy mhlant yn ysgolion yn y Coombs yn Sir Darbi ac fe enillom. Aeth yr ysgol o nerth i nerth ac y mae hi bellach yn boblogaidd iawn ymysg yr ardal ehangach.		Fel rhan o'r broses ymgynghori, cwblhaodd y Cyngor asesiad o effaith cymunedol ar yr opsiynau ystyriwyd er mwyn gallu cymharu'r effaith tebygol y byddai'r opsiynau yn eu cael ar y cymunedau dan sylw. Yn unol â gofynion Cod Trefniadaeth Ysgolion 011/2018, yn dilyn y cyfnod ymgynghori, cwblhawyd asesiad pellach o'r cynnig a phob un o'r opsiynau amgen a ystyriwyd. Gellir gweld copi o'r asesiad llawn ar wefan y Cyngor www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg
83	Nid wyf yn cytuno â chau'r ysgol yn Abersoch. Dwi'n athro fy hun mewn pentref bychan a dwi'n deall pwysigrwydd cymuned, diwylliant a threftadaeth i bawb. Dyma sy'n ein mowldio fel pobl a'n paratoi ar gyfer bywyd ymhellach ymlaen. Yr adegau a gweithgareddau bychan, dinod efallai, sy'n digwydd mewn ysgol sy'n cymysgu hi â'r gymuned a gwneud defnydd naturiol o ddsbarthiadau awyr agored yn cael effaith aruthrol ar bob oed o blant i'r hen oed. Mae'n ymwneud â dathlu cyfalaf diwylliannol pob plentyn yng nghymuned yr ysgol leol. Byddai hyn yn cael ei golli am byth ac yn dod yn ysbryd cymunedol sy'n dirywio gyda cholli'r ysgol sy'n galon pentref Abersoch yn y pentref.		Nododd yr asesiad, drwy gau Ysgol Abersoch y bydd rhai elfennau o ddigwyddiadau cymunedol yn cael eu heffeithio ac y byddai peth effaith negyddol yn deillio o gau'r ysgol. Fodd bynnag, nodir fod 9 (35%) o ddisgyblion meithrin - Bl.3 sydd yn byw yn nalgylch Ysgol Abersoch eisoes yn mynychu Ysgol Sarn Bach. O ganlyniad, deuir i'r casgliad fod cyswllt rhwng yr ysgol amgen a'r ardal ehangach eisoes.
84	Dwi'n methu deall pam bod yr awdurdodau, sy'n cyrraedd penderfyniadau pell gyrhaeddol, yn meddwl ei fod o fudd i'r iaith Gymraeg a'r gymuned lleol, i dynnu eu prif wythïen oddi arnynt. Tynnwch yr ysgol ac ni fydd dyfodol ar gyfer yr iaith, diwylliant na chymuned, gan mai dyma lle mae meithrin yr hadau ers degawdau wrth ymwneud â chymuned y pentref, yn wahanol i'r pentrefannau cyfagos !! Gwyddwn am deulu sy'n y broses o symud i'r pentref ar hyn o bryd ac mae'n hollol anghywir eich bod yn gwrthod dau o'u plant y cyfle i fynychu eu hysgol lleol.		I liniaru unrhyw effaith negyddol bosib ar y gymuned pe byddai'r cynnig yn cael ei wireddu, mae'r asesiad yn nodi pwysigrwydd sicrhau fod cymuned Abersoch yn cael ei chynnwys yng ngweithgarwch yr ysgol amgen, ac i annog cydweithio cymunedol rhwng yr ysgol amgen a chymuned Abersoch, lle'n briodol. O ganlyniad, pe byddai'r cynnig yn cael ei weithredu, bydd yn ofynnol fel rhan o'r broses i annog trafodaethau rhwng yr ysgol amgen a rhieni disgyblion Ysgol Abersoch fel bod modd i rieni a disgyblion fanteisio ar eu cyfleusterau a gweithgareddau ar ôl ysgol, ac i annog yr ysgol amgen i fanteisio ar gyfleusterau cymuned Abersoch yn ogystal.
85	Mae'r ysgol hon wedi bod yn ran o'r gymuned ers blynnyddoedd lawer. Addysgid fy niweddar daid yma ac mi fyddai yn dorcalonnus o wybod bod pobl ifanc Abersoch yn cael eu hamddifadu o addysg o fewn eu cymuned leol. Mae gan Abersoch ddiwydiant twristiaid rhagorol ond i lawer dyma adref, ac mae'r plant yn haeddu cael ysgol wrth galon hynny.		Pe byddai penderfyniad i gau'r ysgol, mi fydd cyfle i ystyried opsiynau ar gyfer ôl-ddefnydd yr ysgol, gan gymryd i ystyriaeth y gweithgareddau cymunedol sy'n cael eu cynnal yn yr ysgol ar hyn o bryd.

	Plîs ystyriwch eu colled nhw cyn dod i benderfyniad.		
86	Felly gofynnaf i Bennaeth Addysg i wneud y peth iawn. I newid ei benderfyniad, I Barhau i gefnogi a thyfu Ysgol Abersoch, ynghyd â chefnogaeth ein busnesau lleol, teuluoedd a chyfeillion, a chymuned Abersoch i sicrhau bod yr ysgol hon yn parhau wrth Galon pentref Abersoch a pheidio gadael iddi fod yn ystadegun ariannol yn unig.		
87	Mae hi'n rhan hanfodol o'r gymuned leol ac yn sicrhau bod calon Abersoch yn parhau ynghyd â'r twristiaeth sy'n cefnogi'r economi leol.		
88	Hoffwn weld y gymuned leol yn cael ei hamddiffyn. Dwi'n gwrthwynebu i gau Ysgol Abersoch.		
89	Gwrthwynebaf i gau Ysgol Abersoch! Mae hi'n golygu cymaint i'r ardal ac mi fyddai'r pentref ar ei cholled hebdi!		
90	Plîs derbyniwch yr e-bost hwn fel fy ngwrthwynebiad i gau Ysgol Abersoch... rhan hanfodol o'r gymuned leol.		
	Hoffwn Wrthwynebu i gau Ysgol Abersoch gan bod yr ysgol hon wedi bod yn rhan o'r gymuned am flynyddoedd lawer mi fyddai'n ofnadwy iddi gau.		
91	Rwy'n drist ac yn gwrthwynebu i gynnig Ysgol Abersoch. Dylai pobl ifanc gael mynychu ysgol leol. Mae ysgol yn helpu adeiladu cymuned, rhywbeth y dylwn ni i gyd amddiffyn. Nid yw popeth modern o fudd. Dwi wir yn gobeithio y byddwn yn ailystyried ac yn cadw'r ysgol gymunedol Gymreig hyfryd hon ar agor a pheidio ei chau, dim ond i werthu'r tir er mwyn adeiladu tai arno.		<p>Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwadau am yr effaith negyddol a allasai cau Ysgol Abersoch ei gael ar y pentref.</p> <p>Wrth ddatblygu unrhyw gynigion yn ymwneud â moderneiddio addysg, rhaid rhoi ystyriaeth lawn i'r effaith bosibl ar y gymuned.</p>
92	Mae'r ysgol hon yn darparu addysg ragorol i blant Ysgol Abersoch a byddai ei chau yn cael effaith anfesuradwy ar gymuned, iaith a diwylliant Abersoch. Ni fydd teuluoedd ifanc yn symud i Abersoch heb ysgol, a nhw yw dyfodol cymuned Abersoch. Mae cyn-ddisgyblion wedi mynd yn eu blaenau i ennill cymhwysterau rhagorol gyda gyrfaoedd ledled y byd, pam cau ased o'r fath?		<p>Fel rhan o'r broses ymgynghori, cwblhaodd y Cyngor asesiad o effaith cymunedol ar yr opsiynau ystyriwyd er mwyn gallu cymharu'r effaith tebygol y byddai'r opsiynau yn eu cael ar y cymunedau dan sylw. Yn unol â gofynion Cod Trefniadaeth Ysgolion 011/2018, yn dilyn y cyfnod ymgynghori, cwblhawyd asesiad pellach o'r cynnig a phob un o'r opsiynau amgen a ystyriwyd. Gellir gweld copi o'r asesiad llawn ar wefan y Cyngor www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg</p>
93	Rwy'n rheoli caffi yn Abersoch, ac rydym yn caru gweld y plant yn dod i mewn a chanu o amgylch y pentref yn ystod y Nadolig. Nid fi yn unig, ond pawb yn y gymuned. Rydym yn cynnal cystadleuaeth addurno ffenestri siopau lle mae'r plant yn cymryd rhan i ddewis yr ennillydd. Nid yn aml mae ysgolion yn ymwneud mor agos â busnesau bach. Mae hi'n dod â phawb ynghyd fel Cymuned fychan, ond sy'n tyfu ar hyn o bryd. Felly, dwi'n gwrthwynebu i'r cau.		<p>Nododd yr asesiad, drwy gau Ysgol Abersoch y bydd rhai elfennau o ddigwyddiadau cymunedol yn cael eu heffeithio ac y byddai peth effaith negyddol yn deillio o gau'r ysgol. Fodd bynnag, nodir fod 9 (35%) o ddisgyblion meithrin - Bl.3 sydd yn byw yn nalgylch Ysgol Abersoch eisoes yn mynychu Ysgol Sarn Bach. O ganlyniad, deuir i'r casgliad fod cyswllt rhwng yr ysgol amgen a'r ardal ehangach eisoes.</p>

94	<p>A ystyriwyd yr effaith a gaiff cau'r ysgol ar y gymuned a'r iaith, heb sôn am addysg y plant? Ymladdwn yn galed i warchod yr iaith a meithrin mewnfudwyr fod yn ddwyieithog ac o'i chau tynnir y sylfaen honno oddi wrthym. Os na fydd ysgol yma yn Abersoch, ni fydd y plant sy'n byw yma – os bydd rhai – yn ein hadnabod ni na ninnau yn eu hadnabod hwythau ac ni fydd defnydd o'r iaith yn gymdeithasol; collwn dalp arall o'n hiaith a'n hunaniaeth Un o amcanion Merched y Wawr yw:</p> <p>“hybu unrhyw achos er budd merched yng Nghymru, yn arbennig i rymuso addysg gyhoeddus a hyrwyddo diwylliant Cymreig, addysg a'r celfyddydau yng Nghymru trwy gyfrwng yr iaith Gymraeg”.</p> <p>Ceisia Aelodau Cangen Abersoch – y seithfed i'w sefydlu trwy Gymru yn 1967 ag aelodaeth o 110 – lynu at yr amcanion ond, heb ysgol yn y pentref, ni ellir gwneud hynny.</p> <p>Erfyniwn ar Gyngor Gwynedd ailystyried ei benderfyniad a pheidio â darnio cymdeithas bentrefol ymhellach.</p>		<p>I liniaru unrhyw effaith negyddol bosib ar y gymuned pe byddai'r cynnig yn cael ei wireddu, mae'r asesiad yn nodi pwysigrwydd sicrhau fod cymuned Abersoch yn cael ei chynnwys yng ngweithgarwch yr ysgol amgen, ac i annog cydweithio cymunedol rhwng yr ysgol amgen a chymuned Abersoch, lle'n briodol.</p> <p>O ganlyniad, pe byddai'r cynnig yn cael ei weithredu, bydd yn ofynnol fel rhan o'r broses i annog trafodaethau rhwng yr ysgol amgen a rhieni disgyblion Ysgol Abersoch fel bod modd i rieni a disgyblion fanteisio ar eu cyfleusterau a gweithgareddau ar ôl ysgol, ac i annog yr ysgol amgen i fanteisio ar gyfleusterau cymuned Abersoch yn ogystal.</p> <p>Pe byddai penderfyniad i gau'r ysgol, mi fydd cyfle i ystyried opsiynau ar gyfer ôl-ddefnydd yr ysgol, gan gymryd i ystyriaeth y gweithgareddau cymunedol sy'n cael eu cynnal yn yr ysgol ar hyn o bryd.</p>
95	<p>Dwi'n gwrthwynebu i gau Ysgol Abersoch. Mae'r ysgol yn hanfodol i'r gymuned leol, Bydd cau'r ysgol yn golygu llai o bobl lleol â theuluoedd yn gallu byw ym mhentref Abersoch.</p>		
96	<p>Dwi'n gwrthwynebu i gau Ysgol Abersoch, hon yw calon y pentref sy'n brwydro yn erbyn tai haf, plŷs peidiwch â chymryd yr ysgol hefyd neu beth fydd ar ôl i'r bobl leol?!</p>		
97	<p>Mae'r ysgol hon yn hanfodol i'r gymuned leol gyda llawer o deuluoedd ifanc yn setlo yn y pentref gan bod yr ysgol yn bresennol. Mae gan fy nheulu gartref yn Abersoch ers dros 50 nlynedd ac mae'r ysgol wedi bod yn rhan o galon y gymuned erioed. Byddai cau'r ysgol yn golygu llai o bobl lleol Cymraeg â theuluoedd yn medru byw ym mhentref Abersoch, ac mi allai arwain at dranc y pentref mewn un ffordd neu'r llall. Nid yw cymuned yn gymuned heb ysgol.</p>		<p>Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwadau am yr effaith negyddol a allasai cau Ysgol Abersoch ei gael ar y pentref.</p> <p>Wrth ddatblygu unrhyw gynigion yn ymwneud â moderneiddio addysg, rhaid rhoi ystyriaeth lawn i'r effaith bosibl ar y gymuned.</p> <p>Fel rhan o'r broses ymgynghori, cwblhaodd y Cyngor asesiad o effaith cymunedol ar yr opsiynau ystyriwyd er mwyn gallu cymharu'r effaith tebygol y byddai'r opsiynau yn eu cael ar y cymunedau dan sylw. Yn unol â gofynion Cod Trefniadaeth Ysgolion 011/2018, yn dilyn y cyfnod ymgynghori, cwblhawyd asesiad pellach o'r cynnig a phob un o'r opsiynau amgen a ystyriwyd. Gellir gweld copi o'r asesiad llawn ar wefan y Cyngor www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg</p>
98	<p>Dwi'n gwrthwynebu i gau Ysgol Abersoch. Mae'r ysgol yn hanfodol i'r gymuned leol, Bydd cau'r ysgol yn golygu llai o bobl lleol â theuluoedd yn gallu byw ym mhentref Abersoch.</p>		
99	<p>Byddai cau yr Ysgol hon a llawer un ei thebyg, yn cael effaith negyddol iawn ac yn ei gwneud hi'n anodd iawn i deuluoedd sydd eisiau'r gorau i'w plant i</p>		

	fyw yn Abersoch ac ac felly'n colli'r cyfraniad i'r gymuned leol, ei heconomi a'i diwylliant.		Nododd yr asesiad, drwy gau Ysgol Abersoch y bydd rhai elfennau o ddigwyddiadau cymunedol yn cael eu heffeithio ac y byddai peth effaith negyddol yn deillio o gau'r ysgol. Fodd bynnag, nodir fod 9 (35%) o ddisgyblion meithrin - Bl.3 sydd yn byw yn nalgylch Ysgol Abersoch eisoes yn mynychu Ysgol Sarn Bach. O ganlyniad, deuir i'r casgliad fod cyswllt rhwng yr ysgol amgen a'r ardal ehangach eisoes.
100	Byddai cau yr ysgol yn niweidiol i'r gymuned hyfryd hon. Mae hi mor bwysig cadw ysgolion bychan i fynd. Dwi'n aml yn gweld plant ar y Traeth yn dysgu, mae hi'n ysgol mor hyfryd. Plis peidiwch â'i chau...!		
101	Dros yr 16 mis diwethaf rydym wedi dysgu bod cymunedau yn bwysicach na dim materyddol fel arian. Rydym oll wedi dibynnu ar ysbryd cymunedol a dod ynghyd i ddod drwy amser anodd iawn. Mae gennych ran hardd o'r wlad yma. Mae'r harddwch yn denu ymwelwyr sy'n dod â busnes i bobl lleol. Nid yw'r "harddwch" yn gyfyngedig i'r tirwedd, traethi, môr, mynyddoedd a chaeau gwyrddion. Mae hefyd yn y cymunedau bychan y cerddwn yn eu mysg, sy'n amlwg yn poeni yn arw am eu cartrefi a'u bywydau. Mae nhw'n helpu creu y lle hwn a'i wneud yn leoliad ymwelwyr i'w genfigen. Mae'n rhaid i chi stopio tynnu eich cymuned lleol a gwneud mwy i helpu cadw cymuned o'r fath. Fel arall bydd y lle hwn yn colli ei hunaniaeth pentrefol ac yn troi'n le diysbryd llawn pobl rhodresgar ac ymwelwyr rhan amser. Mi fydd y lle yn colli ei apêl, a bydd ymwelwyr yn mynd ymaith a bydd y llywodraeth lleol yn colli refeniw. Ond yn anad dim bydd y gymuned lleol, un yr ydych i fod i warchod a gofalu amdani, yn colli cyfleuster gwerthfawr arall. Rhowch eich plant a'ch cymuned yn anad cyllid. Mae pobl llawer pwysicach nag arian, siawns ein bod wedi dysgu hyn yn ddiweddar.		I liniaru unrhyw effaith negyddol bosib ar y gymuned pe byddai'r cynnig yn cael ei wireddu, mae'r asesiad yn nodi pwysigrwydd sicrhau fod cymuned Abersoch yn cael ei chynnwys yng ngweithgarwch yr ysgol amgen, ac i annog cydweithio cymunedol rhwng yr ysgol amgen a chymuned Abersoch, lle'n briodol. O ganlyniad, pe byddai'r cynnig yn cael ei weithredu, bydd yn ofynnol fel rhan o'r broses i annog trafodaethau rhwng yr ysgol amgen a rhieni disgyblion Ysgol Abersoch fel bod modd i rieni a disgyblion fanteisio ar eu cyfleusterau a gweithgareddau ar ôl ysgol, ac i annog yr ysgol amgen i fanteisio ar gyfleusterau cymuned Abersoch yn ogystal. Pe byddai penderfyniad i gau'r ysgol, mi fydd cyfle i ystyried opsiynau ar gyfer ôl-ddefnydd yr ysgol, gan gymryd i ystyriaeth y gweithgareddau cymunedol sy'n cael eu cynnal yn yr ysgol ar hyn o bryd.
102	Mae Ysgol Abersoch yn unigryw ac yn galon i bentref Abersoch. Nid oes angen profi mor ganolog yw'r ysgol fechan hon i'r pentref – mae gymaint o dystiolaeth eisoes wedi'i chyflwyno am hyn, fel y gallaf innau fel cyn-ddisgybl sydd wedi cefnogi'r ysgol drwy'r blynyddoedd dystio. Nid oes cwestiwn am safon yr addysg a ddarperir. Mae addysgu plant mewn ysgol fechan yn gostus ond mae cost ei chau ac effaith hynny yn llawer mwy pellgyrhaeddol. Mae'r ysgol yn rhan greiddiol o ddyfodol pentref Abersoch – lle mae diwylliant, yr iaith Gymraeg, ffyniant economaidd, 'hawl i fyw adra', tai fforddiadwy ac addysg i gyd yn cydblethu – gwerthoedd sy'n ganolog i Gyngor Gwynedd fe gredaf. Onid dyletswydd Gyngor Gwynedd yw edrych ar y darlun cyflawn ac ar ffyniant y pentref cyfan yn hytrach nag ystyried		Mae'r Gyngor yn nodi'r sylwadau am yr effaith negyddol a allasai cau Ysgol Abersoch ei gael ar y pentref. Wrth ddatblygu unrhyw gynigion yn ymwneud â moderneiddio addysg, rhaid rhoi ystyriaeth lawn i'r effaith bosibl ar y gymuned. Fel rhan o'r broses ymgynghori, cwblhaodd y Gyngor asesiad o effaith cymunedol ar yr opsiynau ystyriwyd er mwyn gallu cymharu'r effaith tebygol y byddai'r opsiynau yn eu cael ar y cymunedau dan sylw. Yn unol â gofynion Cod Trefniadaeth Ysgolion 011/2018, yn dilyn y cyfnod ymgynghori, cwblhawyd asesiad pellach o'r cynnig a phob un o'r

	dyfodol yr ysgol allan o gyd-destun ac ar ei phen ei hun? Pe gwneir hyn byddai cyfle i gynnis rhywbeth arloesol, unigryw a gwahanol yn Abersoch.		opsiynau amgen a ystyriwyd. Gellir gweld copi o'r asesiad llawn ar wefan y Cyngor www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg
103	Gwyddwn o brofiad personol o'r ysgol hon a'i disgyblion faint y gwerthfawrogir yr ysgol heddiw a faint ei chyfraniad i fywyd y pentref. Mae hi'n rhan fawr o fywyd y pentref a gan ei bod hi yng nghanol y pentref mae gan y plant fynediad hawdd a diogel iddi sydd reit yng nghanol y pentref.		Nododd yr asesiad, drwy gau Ysgol Abersoch y bydd rhai elfennau o ddigwyddiadau cymunedol yn cael eu heffeithio ac y byddai peth effaith negyddol yn deillio o gau'r ysgol. Fodd bynnag, nodir fod 9 (35%) o ddisgyblion meithrin - Bl.3 sydd yn byw yn nalgylch Ysgol Abersoch eisoes yn mynychu Ysgol Sarn Bach. O ganlyniad, deuir i'r casgliad fod cyswllt rhwng yr ysgol amgen a'r ardal ehangach eisoes.
104	Dwin credu fod y syniad yn dangos diffyg dealltwriaeth o bwysigrwydd cymuned, ar fantais i'r plant i deimlo'n rhan o'r ardal leol.		I liniaru unrhyw effaith negyddol bosib ar y gymuned pe byddai'r cynnig yn cael ei wireddu, mae'r asesiad yn nodi pwysigrwydd sicrhau fod cymuned Abersoch yn cael ei chynnwys yng ngweithgarwch yr ysgol amgen, ac i annog cydweithio cymunedol rhwng yr ysgol amgen a chymuned Abersoch, lle'n briodol.
105	Bydd cost diwylliannol o golli'r ysgol yn fwy o lawer nag unrhyw gost ariannol y byddwch yn ei arbed o'i chau – bydd hyn yn cael effaith pell gyrhaeddol ar y gymuned ehangach, nid dim ond ar Abersoch.		O ganlyniad, pe byddai'r cynnig yn cael ei weithredu, bydd yn ofynnol fel rhan o'r broses i annog trafodaethau rhwng yr ysgol amgen a rhieni disgyblion Ysgol Abersoch fel bod modd i rieni a disgyblion fanteisio ar eu cyfleusterau a gweithgareddau ar ôl ysgol, ac i annog yr ysgol amgen i fanteisio ar gyfleusterau cymuned Abersoch yn ogystal.
106	Erfyniaf arnoch plis i beidio cau yr 'ysgol fach' hyfryd, hynod bwysig, sy'n annwyl iawn i bobl ac sydd wedi meithrin ei phobl bach a'u rhyddhau i'r byd hwn, yn bobl caredig, meddylgar a chwrtais sy'n gofalu am yr amgylchedd o'u cwmpas. Plis gwnewch y peth cywir, dwi'n addo y byddwch yn teimlo lot gwell o wybod eich bod wedi achub pentref a chymuned hyfryd.		Pe byddai penderfyniad i gau'r ysgol, mi fydd cyfle i ystyried opsiynau ar gyfer ôl-ddefnydd yr ysgol, gan gymryd i ystyriaeth y gweithgareddau cymunedol sy'n cael eu cynnal yn yr ysgol ar hyn o bryd.
107	Yn gynta fe hoffwn cadarnhau fy nghefnogaeth llwyr i'r gwrthwynebiadau sydd wedi ei gyrru atoch oddi wrth corff Llywodraethwyr a Ffrindiau Ysgol Abersoch, mae'r datganiadau yn ardderchog ac yn drwyadl, hefyd yn esiambl gwyh o'r hyn mae'r Gymuned yn ei gefnogi, yn sicr fe fyddwch yn cydnabod y gwaith craff sydd wedi ei wneud gan y Llywodraethwyr a'r Gymuned i'r argymhellion o gau yr Ysgol yma yn Abersoch. Yn hanesyddol mae Ysgol Abersoch wedi bod dan fygythiad o gau, ond trwy siarad a thrafod roedd y cyn Swyddogion ac Aelodau yn ystyried bod yr Ysgol yn hanfodol i'r Gymdeithas ac i'r Iaith Gymraeg mewn Pentre fel Abersoch, a bod hyn yn flaenoriaeth i'r penderfyniad, ac rydym wedi bod yn ddiolchgar iddynt am sefyll i fynny dros yr egwyddorion yna. Ond mae amser yn newid, a chyllid nawr sydd yn ganolog i sawl benderfyniad, ac rydym yn deall bod Llywodraeth Leol wedi derbyn torriadau cyllidol enfawr trwy y Plaid Geidwadol yn Llundain, ac bod yna pwysau arnoch i gynnal y gwasanaethau a gwneud penderfyniadau cyllidol yn unol a'r arweiniad,		

	<p>Fe fydd eich argymhelliad o gau Ysgol Abersoch, yn creu rhaniad a rhwyg gymdeithasol, yn gwbwl diystyru yr hyn mae'r Ysgol wedi ei wneud i gynnal ein diwylliant ag iaith Gymraeg ac ymestyn allan Cymreictod i fusnesau, cymdeithasau a'r gwasanaethau brys, felly yn hanfodol at gynnal y dyfodol i'r iaith Gymraeg,</p> <p>Felly rwyf yn gweld yr argymhelliad yn debyg iawn i'r hyn mae'r Ceidwadwyr wedi ei wneud a Brexit a Gogledd Iwerddon, heb sylweddoli y lanast mae wedi i wneud i'r Gymdeithas yno, oherwydd ei bod heb ystyried yr holl opsiynau sydd a'r gael, felly eich argymhelliad chi yng nghyswllt Addysg yn y dalgylch yma.</p> <p>Er budd ein dyfodol ein Plant a'r Gymdeithas sydd ohonni ein gobaith y byddwch yn ymateb yn gadarnhaol i'r Llywodraethwyr ymroddedig yr Ysgol.</p>		
108	<p>Mae hon yn ysgol wych ac wrth galon y gymuned.</p> <p>Mae'r ysgol yn darparu addysg ragorol i blant Abersoch a byddai ei chau yn cael effaith anfesuradwy ar y gymuned, iaith a diwylliant.</p>		<p>Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwadau am yr effaith negyddol a allasai cau Ysgol Abersoch ei gael ar y pentref.</p>
109	<p>Ysgrifennwn atoch fel trigolion Abersoch sydd hefyd yn gweithio yn y pentref, i fynegi ein cefnogaeth i'r ymgyrch i barhad Ysgol Abersoch er budd pentref Abersoch a'r amgylchoedd uniongyrchol. Mae Abersoch yn bentref unigryw. Mae'n boblogaidd iawn ymysg ymwelwyr a thwristiaid sydd, er yn dod â llawer o fuddion i'r ardal, hefyd yn dod â phwysau unigryw i wead y pentref a chynaliadwyedd y gymuned.</p> <p>Gyda'i phrisiau tai eithriadol o uchel ac economi sydd bron yn gyfan gwbl dymhorol. Mae ei chynaliadwyedd yn hynod fregus. Mae angen ar y pentref Gynllun Strategol i sicrhau ei dyfodol ond yn y cyfamser y mae'n hanfodol bod yr ysgol yn parhau i fod wrth galon y pentref i gadw ei chymeriad fel Cymuned wirioneddol gyda bywyd pentrefol â dyfodol realistig.</p> <p>Ar hyn o bryd mae'r ysgol yn darparu cyfleoedd i deuluoedd lleol i weld eu plant yn cael eu haddysgu yn y pentref y'i magwyd, yn smentio perthnasau â'u cyd-ddisgyblion gan helpu i ddiffinio dyfodol cymeriad y pentref fel rhywle i deuluoedd lleol dyfu a datblygu, efo'r cyfle i gyfrannu i fywyd pentref a chymuned leol a'r economi yn hytrach na bod y pentref yn le tymhorol yn unig heb wreiddiau na wead cynaliadwy.</p>		<p>Wrth ddatblygu unrhyw gynigion yn ymwneud â moderneiddio addysg, rhaid rhoi ystyriaeth iawn i'r effaith bosibl ar y gymuned.</p> <p>Fel rhan o'r broses ymgynghori, cwblhaodd y Cyngor asesiad o effaith cymunedol ar yr opsiynau ystyriwyd er mwyn gallu cymharu'r effaith tebygol y byddai'r opsiynau yn eu cael ar y cymunedau dan sylw. Yn unol â gofynion Cod Trefniadaeth Ysgolion 011/2018, yn dilyn y cyfnod ymgynghori, cwblhawyd asesiad pellach o'r cynnig a phob un o'r opsiynau amgen a ystyriwyd. Gellir gweld copi o'r asesiad llawn ar wefan y Cyngor www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg</p> <p>Nododd yr asesiad, drwy gau Ysgol Abersoch y bydd rhai elfennau o ddigwyddiadau cymunedol yn cael eu heffeithio ac y byddai peth effaith negyddol yn deillio o gau'r ysgol. Fodd bynnag, nodir fod 9 (35%) o ddisgyblion meithrin - Bl.3 sydd yn byw yn nalgylch Ysgol Abersoch eisoes yn mynychu Ysgol Sarn Bach. O ganlyniad, deuir i'r casgliad fod cyswllt rhwng yr ysgol amgen a'r ardal ehangach eisoes.</p> <p>I liniaru unrhyw effaith negyddol bosib ar y gymuned pe byddai'r cynnig yn cael ei wireddu, mae'r asesiad yn nodi pwysigrwydd sicrhau fod cymuned Abersoch yn cael ei</p>

	<p>Gwyddwn o brofiad fy rôl fel Prif Olygydd cylchgrawn Abersoch Life pa mor bwysig yw'r ysgol i ddyfodol, yn ogystal ag hanes, y pentref a'r gymuned leol. Mae'n amlwg hefyd sut mae'r cyfleoedd unigryw y mae lleoliad yr ysgol yn eu cyflwyno yn gallu ychwanegu ymhellach at gynaliadwyedd y pentref, gan fod y disgyblion yn gallu ymgolli yn y materion amgylcheddol sy'n effeithio ar y pentref yn ogystal â mwynhau cyfleoedd dysgu awyr agored unigryw'r traeth a harbwr cyfagos. Mae hefyd yn amlwg pa mor bwysig yw bodolaeth yr ysgol i'r economi dymhorol. Rwy'n gallu gweld o fy rôl, er efallai na fydd twristiaid ac ymwelwyr yma trwy'r flwyddyn, eu bod nhw wir yn gwerthfawrogi natur gymunedol Abersoch sy'n cyfrannu at ei werth fel lle gwyliau. Er gwaethaf y pwysau ar y pentref mae'n dal i fod yn le 'go iawn', felly yn yr un modd ag y mae'r gymuned leol yn angerddol am iddo aros felly, mae ymwelwyr hefyd yn un modd awyddus i ymweld â rhywle y maen nhw'n gwybod bod gan y lle dyfodol fel cymuned gynaliadwy, a phentref go iawn gyda gwead. Ni ellir gorbwysleisio rôl yr ysgol yn y dyfodol a'r ffabrig hwnnw.</p> <p>Mae Sally yn gyn-athrawes Blynyddoedd Cynnar gyda dros 40 mlynedd o brofiad mewn llawer o wahanol ysgolion mewn gwahanol leoliadau, o'r dref i gefn gwlad, ac felly yn deall pa mor hanfodol yw'r rôl y chwaraea sgol mewn bywyd a chynaliadwyedd Cymuned. Mae aelodau teuluoedd yn dilyn aelodau eraill i'r un ysgol, a chenhedlaeth yn dilyn cenhedlaeth.</p>	<p>chynnwys yng ngweithgarwch yr ysgol amgen, ac i annog cydweithio cymunedol rhwng yr ysgol amgen a chymuned Abersoch, lle'n briodol.</p> <p>O ganlyniad, pe byddai'r cynnig yn cael ei weithredu, bydd yn ofynnol fel rhan o'r broses i annog trafodaethau rhwng yr ysgol amgen a rhieni disgyblion Ysgol Abersoch fel bod modd i rieni a disgyblion fanteisio ar eu cyfleusterau a gweithgareddau ar ôl ysgol, ac i annog yr ysgol amgen i fanteisio ar gyfleusterau cymuned Abersoch yn ogystal.</p> <p>Pe byddai penderfyniad i gau'r ysgol, mi fydd cyfle i ystyried opsiynau ar gyfer ôl-ddefnydd yr ysgol, gan gymryd i ystyriaeth y gweithgareddau cymunedol sy'n cael eu cynnal yn yr ysgol ar hyn o bryd.</p>
110	<p>Fel cyn ddisgybl, riant, llywodraethwyr a rheolwr siop yn y pentref, yr wyf yn gwybod fod colli ein Ysgol fach arbennig ni yma yn Abersoch yn mynd i gael effaith enfawr ar ein cymuned ac yr iaith.</p> <p>Ychydig iawn o ysgolion fedrai gynnig y profiadau mae y plant yma yn ei gael, trwy y gwersi nofio yn wythnosol trwy'r flwyddyn, adnoddau dysgu naturiol, gwersi natur a cadw'n heini ar lan y mor, buarth a cae diogel i cael mwynhau amser chwarae ar y beiciau ac hefyd cael gwersi tu allan ar ddyddiau mae'r tywydd yn caniatáu, cadw'r iaith yn fyw trwy cyfathrebu gyda'r bobl lleol a perchennogion y siopau trwy'r iaith gymraeg, cael Aur gan menter iaith.</p> <p>Yr wyf wedi cael mwynhau sawl cyngerdd gan y plant yn Neuadd Abersoch trwy'r flwyddyn. Fel busnes yr ydym drost y blynyddoedd wedi casglu llawer iawn o arian i'r Ysgol ac wedi mwynhau gwneud. Mae'r cwsmeriaid a'r gymuned wrth eu bodd yn ein cefnogi ond fwyaf oll, cefnogi Ysgol Abersoch.</p>	<p>Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwadau am yr effaith negyddol a allasai cau Ysgol Abersoch ei gael ar y pentref.</p> <p>Wrth ddatblygu unrhyw gynigion yn ymwneud â moderneiddio addysg, rhaid rhoi ystyriaeth lawn i'r effaith bosibl ar y gymuned.</p> <p>Fel rhan o'r broses ymgynghori, cwblhaodd y Cyngor asesiad o effaith cymunedol ar yr opsiynau ystyriwyd er mwyn gallu cymharu'r effaith tebygol y byddai'r opsiynau yn eu cael ar y cymunedau dan sylw. Yn unol â gofynion Cod Trefniadaeth Ysgolion 011/2018, yn dilyn y cyfnod ymgynghori, cwblhawyd asesiad pellach o'r cynnig a phob un o'r opsiynau amgen a ystyriwyd. Gellir gweld copi o'r asesiad llawn ar wefan y Cyngor www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg</p>

111	<p>Credaf, yn gryf , mai camgymeriad difrifol iawn gan Adran Addysg Cyngor Gwynedd yw'r cynnig hwn i gau'r ysgol hon, sydd wedi, ac yn dal i fod yn ganolbwynt diwylliannol holl bwysig i bentref a chymuned Abersoch.</p> <p>Os mai cau'r ysgol fydd y penderfyniad, bydd y golled i'r pentref a'r gymuned oll yn sicr yn golled llawer mwy nag unhyw gost ariannol sydd dan ystyriaeth ar hyn o bryd.</p> <p>Mae yma gyfle i edrych i'r dyfodol er mwyn ceisio datblygu diwylliant a Chymreictod y gymuned a'i phlant drwy ohirio'r penderfyniad i gau'r ysgol.</p>		<p>Nododd yr asesiad, drwy gau Ysgol Abersoch y bydd rhai elfennau o ddigwyddiadau cymunedol yn cael eu heffeithio ac y byddai peth effaith negyddol yn deillio o gau'r ysgol. Fodd bynnag, nodir fod 9 (35%) o ddisgyblion meithrin - Bl.3 sydd yn byw yn nalgylch Ysgol Abersoch eisoes yn mynychu Ysgol Sarn Bach. O ganlyniad, deuir i'r casgliad fod cyswllt rhwng yr ysgol amgen a'r ardal ehangach eisoes.</p> <p>I liniaru unrhyw effaith negyddol bosib ar y gymuned pe byddai'r cynnig yn cael ei wireddu, mae'r asesiad yn nodi pwysigrwydd sicrhau fod cymuned Abersoch yn cael ei chynnwys yng ngweithgarwch yr ysgol amgen, ac i annog cydweithio cymunedol rhwng yr ysgol amgen a chymuned Abersoch, lle'n briodol.</p>
112	<p>Mae'r ysgol hon yn rhan mor bwysig o fywyd y pentref a bydd ei chau yn niweidiol i ysgolion eraill yr ardal sydd dros eu capasiti.</p>		
113	<p>Credaf y dylai'r ysgol gael cyfle gwell i brofi na ddylid ei chau ac i gael y gefnogaeth y mae hi ei hangen. Mae hi mor bwysig i ddod o hyd i ffyrdd i gynnal y symbol gweledol hwn sy'n atgoffa twristiaid bod yma gymuned sy'n ffynnu yn Abersoch y tu hwnt i'r tymor wyliau, a bod iaith a diwylliant mor bwysig heddiw ag y bu erioed.</p>		<p>O ganlyniad, pe byddai'r cynnig yn cael ei weithredu, bydd yn ofynnol fel rhan o'r broses i annog trafodaethau rhwng yr ysgol amgen a rhieni disgyblion Ysgol Abersoch fel bod modd i rieni a disgyblion fanteisio ar eu cyfleusterau a gweithgareddau ar ôl ysgol, ac i annog yr ysgol amgen i fanteisio ar gyfleusterau cymuned Abersoch yn ogystal.</p> <p>Pe byddai penderfyniad i gau'r ysgol, mi fydd cyfle i ystyried opsiynau ar gyfer ôl-ddefnydd yr ysgol, gan gymryd i ystyriaeth y gweithgareddau cymunedol sy'n cael eu cynnal yn yr ysgol ar hyn o bryd.</p>
114	<p>Dysgir a gwerthfawrogir ysbryd cymunedol gwell mewn ysgol leol a erys weddill oes y disgyblion. Cynhaliodd Ysgol Aber-soch werthoedd sy'n cydfynd â'r addysg sy'n greiddiol i flynyddoedd cynnar plant mewn ysgol fach wrth osod seiliau iaith, moeseg a chyfathrebu cymdeithasol a hynny mewn awyrgylch glos, deuluol a phentrefol.</p> <p>Mae ysgolion bychain yn fwy llwyddiannus o safbwynt y Gymraeg, gan y trochir y disgyblion ynddi'n ddyddio</p> <p>Mae pob ysgol fach yn ei chymuned ei hun yn endid unigryw – â'i gwerthoedd a'i dyheadau mae'n awyddus i'w gwarchod a'i datblygu i'r dyfodol.</p>		<p>Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwadau am yr effaith negyddol a allasai cau Ysgol Abersoch ei gael ar y pentref.</p> <p>Wrth ddatblygu unrhyw gynigion yn ymwneud â moderneiddio addysg, rhaid rhoi ystyriaeth lawn i'r effaith bosibl ar y gymuned.</p> <p>Fel rhan o'r broses ymgynghori, cwblhaodd y Cyngor asesiad o effaith cymunedol ar yr opsiynau ystyriwyd er mwyn gallu cymharu'r effaith tebygol y byddai'r opsiynau yn eu cael ar y cymunedau dan sylw. Yn unol â gofynion Cod Trefniadaeth Ysgolion 011/2018, yn dilyn y cyfnod ymgynghori, cwblhawyd asesiad pellach o'r cynnig a phob un o'r opsiynau amgen a ystyriwyd. Gellir gweld copi o'r asesiad llawn ar wefan y Cyngor www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg</p>
115	<p>[Yr ysgol] yn rhan hanfodol o'r gymuned ac, yn wir, wedi'i hannog yn bendant i ddatblygu'r berthynas hon dros nifer fawr o flynyddoedd. Buasai'r cynnig yn torri'r cysylltiad pwysig, llwyddiannus a gwerthfawr hwn na ellir ei atgynhyrchu gan Ysgol Sarn Bach. Nid oes unrhyw amheuaeth fod y penderfyniad i gau Ysgol Abersoch yn groes i ddymuniad y gymuned. Mae'r</p>		<p>Nododd yr asesiad, drwy gau Ysgol Abersoch y bydd rhai elfennau o ddigwyddiadau cymunedol yn cael eu heffeithio ac y byddai peth effaith negyddol yn deillio o gau'r ysgol. Fodd bynnag, nodir fod 9 (35%) o ddisgyblion meithrin - Bl.3 sydd yn byw yn</p>

	amser a'r ymdrech a fuddsoddiwyd yn yr ymgynghoriad gan bawb sy'n ymwneud ag o, heb os nac oni bai, yn haeddu ymchwiliad llawnach a chraffu ar yr achos yn erbyn cau, yn arbennig o ystyried y teimlad amlwg o gefnogaeth a'r mynegiant o bwysigrwydd addysg cyfrwng Cymraeg y blynyddoedd cynnar a ddylai aros yng nghanol pentref Abersoch.		nalgylch Ysgol Abersoch eisoes yn mynychu Ysgol Sarn Bach. O ganlyniad, deuir i'r casgliad fod cyswllt rhwng yr ysgol amgen a'r ardal ehangach eisoes.
116	Nid oes unman yn fwy amlwg nag yn achos Abersoch, cymuned sy'n drech nag ail gartrefi, lle mai'r ysgol fwy neu lai yw'r unig symbol sy'n weddill o iaith, diwylliant a threftadaeth Gymraeg yn y pentref.		I liniaru unrhyw effaith negyddol bosib ar y gymuned pe byddai'r cynnig yn cael ei wireddu, mae'r asesiad yn nodi pwysigrwydd sicrhau fod cymuned Abersoch yn cael ei chynnwys yng ngweithgarwch yr ysgol amgen, ac i annog cydweithio cymunedol rhwng yr ysgol amgen a chymuned Abersoch, lle'n briodol.
117	Mae Ysgol Abersoch yn rhoi dechrau rhagorol mewn bywyd i'r plant sydd wedi derbyn y fraint i'w fynychu, ysgol sydd yn cynnig ymdeimlad o berthyn ac yn deulu, lle mae'r iau, a'r hŷn, yn naturiol yn dysgu o bob un gyda'i gilydd. Nid yw'n bosibl rhoi pris ar yr hyn y mae Ysgol Abersoch yn ei roi i'n plant.		O ganlyniad, pe byddai'r cynnig yn cael ei weithredu, bydd yn ofynnol fel rhan o'r broses i annog trafodaethau rhwng yr ysgol amgen a rhieni disgyblion Ysgol Abersoch fel bod modd i rieni a disgyblion fanteisio ar eu cyfleusterau a gweithgareddau ar ôl ysgol, ac i annog yr ysgol amgen i fanteisio ar gyfleusterau cymuned Abersoch yn ogystal.
118	7.4. Effaith ar y Gymuned Mae cryn bryder am effaith colli'r ysgol o gymuned pentref Abersoch. Datgana'r Adran Addysg "y deuir i'r casgliad fod cysylltiad rhwng yr ysgol â'r ardal ehangach yn bodoli eisoes" ar y sail y mynychu plant Abersoch Ysgol Sarn Bach eisoes ond, eto nid oes gan Ysgol Sarn Bach broffil yn Abersoch ac, o wybod am heriau'r lleoliad a thrafnidiaeth, mae'n anodd gweld sut y newidia hynny. Byddai dod â phlant Ysgol Sarn Bach i'r pentref yn gofyn am logi bws yn ogystal â chostau eraill fel taliadau parcio a'r angen am staff ychwanegol; ar hyn o bryd mae hyn yn cael ei wneud am ddim yn Ysgol Abersoch. Ni all ysgol nad yw yn y pentref gynhyrchu nac atgynhyrchu'r un lefel o ddiddordeb, cefnogaeth neu ymwneud cymunedol o fewn y gymuned leol a busnesion.		Pe byddai penderfyniad i gau'r ysgol, mi fydd cyfle i ystyried opsiynau ar gyfer ôl-ddefnydd yr ysgol, gan gymryd i ystyriaeth y gweithgareddau cymunedol sy'n cael eu cynnal yn yr ysgol ar hyn o bryd.
119	5.3. Cryfderau a Gwendidau Gwendid y Sefyllfa Bresennol - Diffyg cyfle i gymdeithasu Mae yna'r Urdd, Clybiau Crefft, ac wrth gwrs digon o glybiau y tu allan i'r ysgol a chyfleoedd chwaraeon. Mae'r ysgol ar gyfer dysgu ac mae gan blant ddigon o ffrindiau y tu allan i'r amgylchedd hwn.		
120	Cau Ysgol Abersoch a'r disgyblion i gael eu haddysgu yn Ysgol Sarn Bach "rhywfaint o effaith negyddol ar y gymuned" Ar ran y staff, y disgyblion, a'r llywodraethwyr, rydym yn gweld y sylw hwn yn sarhaus iawn ar ôl yr ymdrech enfawr a'r effaith y mae gweithgareddau'r ysgol yn ei chael yn y gymuned. Mae disgyblion Ysgol Abersoch yn llysgenhadon dros bentref Abersoch. Nid oes gan Ysgol Sarn Bach broffil yn Abersoch ac o ystyried yr heriau lleoliad a thrafnidiaeth mae'n anodd gweld sut y byddai hyn yn newid. Ni		

	allwn weld sut y bydd ysgol nad yw yn y pentref yn cynhyrchu nac yn ailadrodd yr un lefel o ddiddordeb, cefnogaeth neu ymglymiad cymunedol yn y gymuned leol a busnesau.		
121	(Cyswllt cymunedol) Ni ellid gwneud hyn yn Sarn Bach, gan mai ysgol yng nghanol cae ydyw, oherwydd gofynion trafniadaeth/costau llogi bws ac, o ganlyniad, collir y cysylltiad cymunedol.		
122	Mae'r tabl yn CIAR 4.4 yn rhestru'r holl gyfleusterau a gynigir ym mhentref Abersoch. Nid yw'r cyfleusterau cymunedol a gynigir gan Ysgol Sarn Bach yn cyfateb i hyn. Mae'r ffaith nad yw'r tabl hwn yn cael ei gyflwyno yma yn rhagfarnllyd iawn yn erbyn Ysgol Abersoch.		Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwadau am yr effaith negyddol a allasai cau Ysgol Abersoch ei gael ar y pentref.
123	Mae cefnogaeth y gymuned i'r ysgol yn aruthrol. Mae gennym ddwy ddeiseb ar y gweill sydd wedi'i atodi: <ul style="list-style-type: none"> · electronig â 1,870 llofnod · papur â 1,050 llofnod. O gau Ysgol Abersoch, mae'r Cyngor yn mynd yn groes i ddymuniaid y gymuned ac yn gwrthod derbyn ei rôl yn y sefyllfa yr ydym ynddi ar hyn o bryd. Chwaraea Ysgol Abersoch rhan ganolog yn ein cymuned, drwy hyrwyddo a defnyddio'r iaith Gymraeg ac mae ganddi gysylltiad agos â'r sectorau gwirfoddol a busnes, ynghyd â chymuned Neuadd y Pentref. Ni ellir rhoi gwerth ar y golled sy'n gysylltiedig â chau Ysgol Abersoch.		Wrth ddatblygu unrhyw gynigion yn ymwneud â moderneiddio addysg, rhaid rhoi ystyriaeth iawn i'r effaith bosibl ar y gymuned. Fel rhan o'r broses ymgynghori, cwblhaodd y Cyngor asesiad o effaith cymunedol ar yr opsiynau ystyriwyd er mwyn gallu cymharu'r effaith tebygol y byddai'r opsiynau yn eu cael ar y cymunedau dan sylw. Yn unol â gofynion Cod Trefniadaeth Ysgolion 011/2018, yn dilyn y cyfnod ymgynghori, cwblhawyd asesiad pellach o'r cynnig a phob un o'r opsiynau amgen a ystyriwyd. Gellir gweld copi o'r asesiad llawn ar wefan y Cyngor www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg
124	Mae'r ysgol yn rhan annatod o'r gymuned. O dan arweiniad gofalus ein pennaeth, Linda Jones, mae'r disgyblion yn chwarae rhan allweddol yn y gwaith o hyrwyddo'r iaith Gymraeg a diwylliant Cymru, drwy fentrau llwyddiannus fel annog siopau lleol i gyflwyno arwyddion dwyieithog a chymryd rhan mewn digwyddiadau lleol. Mae'r rhain yn gyfleoedd gwerthfawr i gyfalafu ar ein cynnig unigryw a hyrwyddo ein treftadaeth i gynulleidfa ehangach.		Nododd yr asesiad, drwy gau Ysgol Abersoch y bydd rhai elfennau o ddigwyddiadau cymunedol yn cael eu heffeithio ac y byddai peth effaith negyddol yn deillio o gau'r ysgol. Fodd bynnag, nodir fod 9 (35%) o ddisgyblion meithrin - Bl.3 sydd yn byw yn nalgylch Ysgol Abersoch eisoes yn mynychu Ysgol Sarn Bach. O ganlyniad, deuir i'r casgliad fod cyswllt rhwng yr ysgol amgen a'r ardal ehangach eisoes.
125	Mae'r ysgol yn berl arbennig iawn yng nghanol y pentref ac yn rhan annatod o galon cymdeithas Gymreig Abersoch		I liniaru unrhyw effaith negyddol bosib ar y gymuned pe byddai'r cynnig yn cael ei wireddu, mae'r asesiad yn nodi pwysigrwydd sicrhau fod cymuned Abersoch yn cael ei chynnwys yng ngweithgarwch yr ysgol amgen, ac i annog cydweithio cymunedol rhwng yr ysgol amgen a chymuned Abersoch, lle'n briodol.
126	Mae ein hysgolion a'r isadeiledd sy'n eu hamgylchu wrth galon ein cymunedau. Boed yn bentref, tref neu ddinas mae rôl sylweddol swyddogaethau dinesig wedi eu gwreiddio yn enwedig wrth ddod allan o bandemig a chyfnod lle'r oedd adferiad a gwynwch yn bwysicach nag erioed. Dwi'n dweud hyn o safbwynt personol a phroffesiynol fel aelod o'r Sefydliad Cynllunio Tref Frenhinol â phrofiad sylweddol mewn adfywio economaidd a rheoli canol tref.		O ganlyniad, pe byddai'r cynnig yn cael ei weithredu, bydd yn ofynnol fel rhan o'r broses i annog trafodaethau rhwng yr ysgol amgen a rhieni disgyblion Ysgol Abersoch fel bod modd i rieni a disgyblion fanteisio ar eu cyfleusterau a gweithgareddau ar ôl ysgol, ac i annog yr ysgol amgen i fanteisio ar gyfleusterau cymuned Abersoch yn ogystal.

			Pe byddai penderfyniad i gau'r ysgol, mi fydd cyfle i ystyried opsiynau ar gyfer ôl-dddefnydd yr ysgol, gan gymryd i ystyriaeth y gweithgareddau cymunedol sy'n cael eu cynnal yn yr ysgol ar hyn o bryd.
127	Yn ogystal, mae'r tabl CIAR 4.4 yn parhau i fod yn ffeithiol anghywir. Nid oes eglwys na chapel yn Sarn Bach, ac hyd y gwyddom ni, dim Cylch Meithrin / Ti a Fi yn Ysgol Foel Gron, tra bod gan Abersoch swyddfa bost. Mae gan Llanbedrog a Mynytho neuaddau pentref nad ydyn nhw wedi'u nodi ar y bwrdd.		Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad ac wedi diweddarau'r wybodaeth/tablau lle'n briodol – cyflwynwyd fersiwn diwygiedig o'r asesiad fel atodiad i'r adroddiad ar yr ymgynghoriad.
128	Mae CIAR4.6 yn dangos yn anghywir fod Cylch Meithrin a Ti a Fi yn ymwneud yn rheolaidd ag Ysgol Sarn Bach		Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad ac wedi diweddarau'r wybodaeth/tablau lle'n briodol – cyflwynwyd fersiwn diwygiedig o'r asesiad fel atodiad i'r adroddiad ar yr ymgynghoriad.
129	7.8 Y Gymuned tabl 1: Mae'r tabl isod yn nodi'r defnydd cymunedol cyfredol a wneir o adeiladau'r ddwy ysgol. Croesgyfeiriad i Adran 2.6 o'r ddogfen LIAR hefyd. Nid yw Ysgol Sarn Bach yn cynnal Urdd. Mae'r Urdd yng Nghanolfan Gymunedol Llanengan, er eu bod yn achlysurol iawn (unwaith mewn 2 flynedd) yn defnyddio cae Ysgol Sarn Bach ar gyfer sesiynau ymarfer rygbi. Mae gan Ysgol Abersoch nifer o glybiau ar ôl ysgol nad ydyn nhw'n cael eu cydnabod e.e. Clwb Garddio, clwb crefft Hunaniaith, Urdd Tudwal. Nid yw Ysgol Sarn Bach yn ymgysylltu'n weithredol â'r un gymuned â'r gymuned ehangach chwaith. Er enghraifft, Cyngerdd Nadolig Clwb Rotari Pwllheli 2020 a Rotary Santa; nid oedd presenoldeb o Ysgol Sarn Bach... Nid yw CIAR 4.5 yn dangos bod clybiau ar ol ysgol yn Ysgol Abersoch....		Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad ac wedi diweddarau'r wybodaeth/tablau lle'n briodol – cyflwynwyd fersiwn diwygiedig o'r asesiad fel atodiad i'r adroddiad ar yr ymgynghoriad
130	7.8 Y Gymuned tabl 2: Gweithgareddau neu grwpiau y mae'r ysgol yn ymwneud â nhw'n rheolaidd wedi eu nodi'n y tabl isod. Nid yw Ysgol Sarn Bach yn ymwneud ag unrhyw Cylch Meithrin na Ti a Fi. Caodd y Cylch Meithrin yng Nghanolfan Gymunedol Llanengan oherwydd nad oedd pwyllgor yn barod i redeg y Cylch.		Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad ac wedi diweddarau'r wybodaeth/tablau lle'n briodol – cyflwynwyd fersiwn diwygiedig o'r asesiad fel atodiad i'r adroddiad ar yr ymgynghoriad
131	6.3.3. Asesiad o'r Effaith Tebygol ar y Gymuned Cau Ysgol Abersoch a'r disgyblion i'w haddysgu yn Ysgol Sarn Bach "mae cysylltiad eisoes yn bodoli rhwng yr ysgol a'r ardal ehangach" "pwysigrwydd sicrhau bod cymuned Abersoch yn cael ei chynnwys yng ngweithgareddau'r dewis arall ysgol " Meintiolwch â thystiolaeth gefnogol beth yw ystyr "cyswllt eisoes yn bodoli rhwng yr ysgol a'r ardal ehangach" heblaw am y ffaith bod y plant yn mynd i Ysgol Sarn Bach.		Mae'r ystyriaethau sydd wedi eu cynnwys yn yr Asesiad Effaith Cymunedol yn cyfarch yr awgrymiadau o'r hyn y gellir ei gynnwys mewn Asesiad Effaith ar y Gymraeg a'r gymuned a geir yn Atodiad C: Asesiadau o'r effaith ar y gymuned a'r effaith ar y Gymraeg, Cod Trefniadaeth Ysgolion 011/2018. Bu i'r Awdurdod gynnig yr Asesiad Effaith a chanfod barn ar y cynnig o'r effaith drwy gyfrwng yr ymgynghoriad. Yn unol â gofynion Cod Trefniadaeth Ysgolion 011/2018, yn

			<p>dilyn y cyfnod ymgynghori, cwblhawyd asesiad pellach o'r cynnig a phob un o'r opsiynau amgen a ystyriwyd. Gellir gweld copi o'r asesiad llawn ar wefan y Cyngor www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg</p> <p>Wrth gydnabod yr effaith negyddol y gallai cau'r ysgol gael ar gymuned Abersoch, nodir bod 9 (35%) o ddisgyblion (3- 8) sy'n byw yn nalgylch Abersoch eisoes yn mynychu Ysgol Sarn Bach. Credir felly fod cyswllt eisoes yn bodoli rhwng yr ysgol amgen â'r gymuned yn Abersoch. O weithredu'r cynnig bydd cyfle i adeiladu ar y cysylltiadau hyn sydd rhwng y gymuned yn Abersoch ac Ysgol Sarn Bach trwy gynnal trafodaethau fyddai'n hybu cynnwys cymuned Abersoch yng ngweithgarwch cymunedol yr ysgol.</p>
132	<p>5.2. Diogelwch a'r Amgylchedd</p> <p>Dosbarthwyd y daith o Abersoch i Ysgol Sarn Bach yn 'beryglus' a olyga bod rhaid cael cludiant. Datgana Atodiad C 'Ardrawiad Cymunedol' y Cod Trefniadaeth Ysgolion, "gallai cynigwyr gynnwys y canlynol: yr effaith ar iechyd a llesiant, e.e. pe bai disgyblion yn llai abl i gerdded neu feicio i'r ysgol". Eto, ni chredwn y deliwyd â hyn na'r angen o gludiant ar yr ardrawiad amgylcheddol, sy'n meithrin ymhellach o oed cynnar, nad yw materion amgylcheddol o bwys.</p>		<p>Manylwyd ymhellach ar drefniadau teithio a chludiant yn Adran 7.10 o'r ddogfen ymgynghori a gweler copi o'r asesiad llawn o'r Effaith Tebygol ar Drefniadau Teithio ar y wefan www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg</p> <p>Bu i'r Awdurdod gynnig yr Asesiad Effaith debygol ar wahanol drefniadau teithio a chanfod barn ar y cynnig o'r effaith drwy gyfrwng yr ymgynghoriad. Yn unol â gofynion Cod Trefniadaeth Ysgolion 011/2018, yn dilyn y cyfnod ymgynghori, cwblhawyd asesiad pellach o'r cynnig a phob un o'r opsiynau amgen a ystyriwyd. Gellir gweld copi o'r asesiad llawn ar wefan y Cyngor www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg</p> <p>Gan fod bws eisoes yn cludo plant cyfnod allweddol 2 o Abersoch i Ysgol Sarn Bach, ac ein bod yn rhagweld bydd digon o le yn y bws yma (neu un mwy) ar gyfer plant dalgylch Ysgol Abersoch, ni ragwelir y bydd cynnydd yn allyriadau CO2.</p>
133	<p>4.2 Gwybodaeth ystadegol ysgolion</p> <p>Mae'r tabl o dan bwynt 4.2 nifer y disgyblion yn Ysgol Llanbedrog yn 95 ar y gofrestr, ond mae'r tabl nesaf yn nodi 103.</p> <p>Mae'r gwallau amlwg hyn yn tanseilio hyder ac yn peryglu cyfanrwydd yr Ymgynghoriad.</p>		<p>Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad.</p> <p>Er eglurder, roedd 102 o ddisgyblion (M-BI.6) yn Ysgol Llanbedrog yn Medi 2020 – fel y nodir yn adran 4.6 o'r ddogfen ymgynghori</p>
134	<p>MODEL 3 Ffederasiwn</p> <p>Effaith ar gyfleusterau / gwasanaethau eraill a ddarperir yn yr ysgol CIAR</p> <p>Onid pwynt y Ffederasiwn yw bod cyfleusterau / gwasanaethau eraill a ddarperir yn yr ysgol yn cael eu gwella trwy rannu staff ac adnoddau? Dylai hyn felly fod yn gadarnhaol?</p>		<p>Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad ac wedi cyfarch y pwynt wrth ail ymweld â'r asesiad cymunedol. Mae'r fersiwn diweddaraf (Mai 2021) i'w weld ar ein gwefan www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg</p>

	Effaith gyffredinol ar y gymuned leol - "nodir cyfleoedd i gymuned Abersoch a'r ysgol arall a fyddai'n rhan o'r model ffederal ddod ynghyd". Pam nad yw hyn yn gadarnhaol?		
135	MODEL 4 - CAU YSGOL ABERSOCH A CHYNNIG LLE I DDISGYBLION MEWN YSGOL AMGEN Effaith ar gyfleusterau / gwasanaethau eraill a ddarperir yn yr ysgol Mae hyn yn oddrychol iawn a dylai fod yn negyddol. Os bydd Ysgol Abersoch yn cau, mae'n anodd rhagweld y byddai'r Cylch Meithrin a Ti a Fi yn parhau.		Mae'r Cyngor yn ymwybodol bod Cylch Meithrin yn cael ei gynnal ar safle Ysgol Abersoch, a phwysleisir nad ydynt yn rhan o'r cynnig a roddwyd trwy'r rhybudd statudol. Os âi'r cynnig yn ei flaen, mae'r Cyngor yn awyddus i drafod y posibilïadau o safbwynt y Cylch Meithrin gyda chynrychiolwyr perthnasol – gallai'r posibilïadau gynnwys aros yn y lleoliad presennol, neu symud i safle arall yn ardal Abersoch.
136	Adroddiad Effaith Asesiad Cydraddoldeb Ysgol Abersoch Annog perthnasoedd da, gall "cyfleoedd i adeiladu ymhellach ar y berthynas â'r gymuned yn Abersoch ddeillio o roi'r cynnig ar waith." Nid ydym yn cytuno â'r datganiad hwn. Ym mha ffordd y bydd hyn yn digwydd a pha gyfleoedd sydd wedi'u nodi? Nid yw hyn wedi'i nodi. Yn logistaidd ni all plant gael mynediad i amwynderau'r pentref mewn rhinwedd 'ffurfiol'.... 6. Casgliad yr Adroddiad Effaith Cymunedol "Er mwyn lliniaru'r effaith hon, nodir cyfleoedd i sicrhau bod cymuned Abersoch yn ymwybodol o weithgareddau'r ysgol amgen, ac anogir cydweithredu cymunedol rhwng yr ysgol amgen a chymuned Abersoch, lle bo hynny'n briodol." Sut y bydd hyn yn cael ei wneud o ystyried cafeatau cynharach am ddiffyg perthynas hirsefydlog rhwng Ysgol Sarn Bach a chymuned Abersoch. Nid yw'r adroddiad hwn yn adlewyrchu barn y gymuned ers iddi gael ei chwblhau heb ofyn i drigolion ac aelodau'r gymuned. Felly, yn ddiodyn nid yw'n dangos pa effaith y mae colli ysgol yn ei chael ar y gymuned ac sy'n rhagfarnllyd yn erbyn yr ysgol.		Wrth gydnabod yr effaith negyddol y gallai cau'r ysgol gael ar gymuned Abersoch, nodir bod 9 (35%) o ddisgyblion (3- 8) sy'n byw yn nalgylch Abersoch eisoes yn mynychu Ysgol Sarn Bach. Credir felly fod cyswllt eisoes yn bodoli rhwng yr ysgol amgen â'r gymuned yn Abersoch. O weithredu'r cynnig bydd cyfle i adeiladu ar y cysylltiadau hyn sydd rhwng y gymuned yn Abersoch ac Ysgol Sarn Bach trwy gynnal trafodaethau fyddai'n hybu cynnwys cymuned Abersoch yng ngweithgarwch cymunedol yr ysgol. Mae'r ystyriaethau sydd wedi eu cynnwys yn yr Asesiad Effaith Cymunedol ac Ieithyddol yn cyfarch yr awgrymiadau o'r hyn y gellir ei gynnwys mewn Asesiad Effaith ar y Gymraeg a'r gymuned a geir yn Atodiad C: Asesiadau o'r effaith ar y gymuned a'r effaith ar y Gymraeg, Cod Trefniadaeth Ysgolion 011/2018. Bu i'r Awdurdod gynnig yr Asesiad Effaith a chanfod barn ar y cynnig o'r effaith drwy gyfrwng yr ymgynghoriad. Yn unol â gofynion Cod Trefniadaeth Ysgolion 011/2018, yn dilyn y cyfnod ymgynghori, cwblhawyd asesiad pellach o'r cynnig a phob un o'r opsiynau amgen a ystyriwyd. Gellir gweld copi o'r asesiad llawn ar wefan y Cyngor www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg Dymuna'r Awdurdod nodi ei fod yn gwbl ddiuedd a thryloyw yn yr hyn a gyflwynir fel rhan o ddogfennaeth yr ymgynghoriad
137	Nid wyf yn ymwybodol bod ysgolion eraill yr ardal yn cynnig profiadau mor eang. Yn y ddogfen ymgynghori mae'n amlwg bod llawer mwy o amwynderau lleol ar gael i Ysgol Abersoch o gymharu ag ysgolion eraill yn yr ardal leol. Nid yw'r agwedd hon yn cael sylw ddigonol yn y cynnig gan ei bod yn amlwg bod gwahaniaeth gyda lleoliad Ysgol Sarn Bach, sydd ar wahân i raddau helaeth oddi wrth unrhyw amwynderau cymunedol.		Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwadau am yr effaith negyddol a allasai cau Ysgol Abersoch ei gael ar y pentref. Wrth ddatblygu unrhyw gynigion yn ymwneud â moderneiddio addysg, rhaid rhoi ystyriaeth lawn i'r effaith bosibl ar y gymuned.

138	Mae lleoliad yr ysgol yn werth chweil – reit yng nghanol y pentref sy'n galluogi rhieni gerdded eu plant i ac o'r ysgol, medru tywys y disgyblion i'r traeth, siopau lleol ac, wrth gwrs, i Neuadd y Pentref sydd reit drws nesaf i'r ysgol – NID YSGOL MEWN PENTREFAN YW HON. Mae hi'n ysgol ar drothwy drws pawb yn y pentref ac sy'n cyfrannu at fywyd pawb sy'n byw yn Abersoch, e.e. Clwb Dros 50; oedolion hŷn yn medru cerdded i'r Ysgol a'r Neuadd i weld sioeau Nadolig a chyngherddau'r disgyblion a.y.y.b.		Fel rhan o'r broses ymgynghori, cwblhaodd y Cyngor asesiad o effaith cymunedol ar yr opsiynau ystyriwyd er mwyn gallu cymharu'r effaith tebygol y byddai'r opsiynau yn eu cael ar y cymunedau dan sylw. Yn unol â gofynion Cod Trefniadaeth Ysgolion 011/2018, yn dilyn y cyfnod ymgynghori, cwblhawyd asesiad pellach o'r cynnig a phob un o'r opsiynau amgen a ystyriwyd. Gellir gweld copi o'r asesiad llawn ar wefan y Cyngor www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg
139	Anogir "cydweithio cymunedol rhwng yr ysgol amgen a chymuned Abersoch lle bo'n briodol". Sut? Nid oes dim yn gyffredin, dim cysylltiad yn sicr o ran yr ochr fusnesion.		Nododd yr asesiad, drwy gau Ysgol Abersoch y bydd rhai elfennau o ddigwyddiadau cymunedol yn cael eu heffeithio ac y byddai peth effaith negyddol yn deillio o gau'r ysgol. Fodd bynnag, nodir fod 9 (35%) o ddisgyblion meithrin - Bl.3 sydd yn byw yn nalgylch Ysgol Abersoch eisoes yn mynychu Ysgol Sarn Bach. O ganlyniad, deuir i'r casgliad fod cyswllt rhwng yr ysgol amgen a'r ardal ehangach eisoes.
140	Hyfryd yw cael gweld y plant yn cymryd rhan yn y gwasanaethau – yn y ddau gapel – megis y Nadolig a'r Pasg dros y blynyddoedd. Ni fuasai hyn yn digwydd o symud y plant i Sarn Bach. Byddai'r pentref yn colli'r gweithgareddau, sy'n gwneud cyfraniad mor sylweddol at gadw'r Gymraeg yn fyw ym mhentref Aber-soch.		I liniaru unrhyw effaith negyddol bosib ar y gymuned pe byddai'r cynnig yn cael ei wireddu, mae'r asesiad yn nodi pwysigrwydd sicrhau fod cymuned Abersoch yn cael ei chynnwys yng ngweithgarwch yr ysgol amgen, ac i annog cydweithio cymunedol rhwng yr ysgol amgen a chymuned Abersoch, lle'n briodol.
141	O gau'r ysgol, dieithrir y plant o'u pentref – yma mae eu lle nhw, yn eu pentref eu hunain ble mae pawb yn adnabod ei gilydd. Dysga a gwerthfawroga plant ysbryd cymunedol gwell mewn ysgol leol ac erys hyn â hwy weddill eu hoes.		O ganlyniad, pe byddai'r cynnig yn cael ei weithredu, bydd yn ofynnol fel rhan o'r broses i annog trafodaethau rhwng yr ysgol amgen a rhieni disgyblion Ysgol Abersoch fel bod modd i rieni a disgyblion fanteisio ar eu cyfleusterau a gweithgareddau ar ôl ysgol, ac i annog yr ysgol amgen i fanteisio ar gyfleusterau cymuned Abersoch yn ogystal.
142	Lleihau mae cynulleidfaoedd capeli oherwydd oedran yr aelodau ac, yn sicr, gan nad oes tai fforddiadwy ar gyfer teuluoedd ifainc, cau bydd eu hanes hwythau hefyd. O gau'r ysgol, nid oes gobaith denu aelodau newydd, gan mai tai haf yw'r mwyafrif o dai yn Aber-soch erbyn hyn.		Pe byddai penderfyniad i gau'r ysgol, mi fydd cyfle i ystyried opsiynau ar gyfer ôl-ddefnydd yr ysgol, gan gymryd i ystyriaeth y gweithgareddau cymunedol sy'n cael eu cynnal yn yr ysgol ar hyn o bryd.
143	Mae trigolion a busnesau Aber-soch yn ymwybodol o fodolaeth y Gymraeg oherwydd yr holl waith a wna'r athrawon a'r disgyblion o'i hybu drwy ymweld â nhw'n rheolaidd – mae'n ysgol yng nghanol bwrlwm ei chymuned.		
144	Mae ymdeimlad o deulu bach hapus yn Ysgol Aber-soch – ymdeimlad o gymuned deuluol sy'n rhoi seiliau cadarn i'r plant. Maent yn gwneud cyfraniad pwysig yn nigwyddiadau a gweithgareddau diwylliannol yr ardal.		
145	Byddai'r pentref yn colli'r gweithgareddau sydd yn gwneud cyfraniad mor sylweddol at gadw'r Gymraeg ym mhentref Aber-soch.		
146	O gau'r ysgol, dieithrir y plant o'u pentref, Seisnigir y gymuned a byddid yn gyfrifol am atgyfnerthu'r darlun stereoteipio parhaus a wna ddrwg i'r pentref fel riferia y di-gymraeg		

147	Mae trigolion a busnesau Aber-soch yn ymwybodol o fodolaeth y Gymraeg oherwydd yr holl waith a wna'r athrawon a'r disgyblion o'i hybu drwy ymweld â nhw'n rheolaidd – mae'n ysgol yng nghanol bwrlwm ei chymuned.		
148	Roeddwn yn bryderus o ddarganfod bod Ysgol Abersoch am gau yn fuan – ysgol sydd wrth galon ei chymuned. Plis ailystyriwch gan y gwyddwn yn bersonol gwerth addysg dda yn enwedig o ystyried y pandemic hefyd, a'r effaith y byddai wedi ei gael ar iechyd meddwl yn ogystal ag addysg.		
149	Mae ysgol wrth galon cymuned ac os oes bygythiad parhaus i gau'r ysgol, fel sydd wedi bod ers blynnyddoedd bellach sut mae modd atynnu mwy o ddisgyblion? Un o'r rhesymau yw nad yw'r ysgol yn hyfyw ond mae angen mwy o gymorth nid ei chau!!! Efallai wedyn y bydd teuluoedd yn fwy parod i'w plant ddefnyddio'r gwasanaethau wrth galon Abersoch yn hytrach na'u gyrru i ysgolion mwy. Mae rhai plant yn ffynnu mewn ysgolion llai fel dwi wedi ei weld fy hun. Plis ail-ystyriwch eich penderfyniad i gau'r ysgol.		Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwadau am yr effaith negyddol a allasai cau Ysgol Abersoch ei gael ar y pentref. Wrth ddatblygu unrhyw gynigion yn ymwneud â moderneiddio addysg, rhaid rhoi ystyriaeth lawn i'r effaith bosibl ar y gymuned. Fel rhan o'r broses ymgynghori, cwblhaodd y Cyngor asesiad o effaith cymunedol ar yr opsiynau ystyriwyd er mwyn gallu cymharu'r effaith tebygol y byddai'r opsiynau yn eu cael ar y cymunedau dan sylw. Yn unol â gofynion Cod Trefniadaeth Ysgolion 011/2018, yn dilyn y cyfnod ymgynghori, cwblhawyd asesiad pellach o'r cynnig a phob un o'r opsiynau amgen a ystyriwyd. Gellir gweld copi o'r asesiad llawn ar wefan y Cyngor www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg
150	Mae'r ysgol yn greiddiol i fywyd cymdeithasol Aber-soch a gwneir defnydd rheolaidd o'r Neuadd, a roddwyd (fel yr ysgol) at ddefnydd y pentrefwyr i gymdeithasu a chynnal gweithgareddau.		
151	Gall cau ysgol effeithio ar y gymuned – nid yn unig nad yw'r Gymraeg yn iaith y plant ar y stryd ond, nid oes plant ar y stryd.		
152	Rhinwedd arbennig ysgol yw'r ymdeimlad o gymuned deuluol sy'n rhoi seiliau cadarn i'r plant. Maent yn gwneud cyfraniad pwysig i ddiwylliant yr ardal.		Nododd yr asesiad, drwy gau Ysgol Abersoch y bydd rhai elfennau o ddigwyddiadau cymunedol yn cael eu heffeithio ac y byddai peth effaith negyddol yn deillio o gau'r ysgol. Fodd bynnag, nodir fod 9 (35%) o ddisgyblion meithrin - Bl.3 sydd yn byw yn nalgylch Ysgol Abersoch eisoes yn mynychu Ysgol Sarn Bach. O ganlyniad, deuir i'r casgliad fod cyswllt rhwng yr ysgol amgen a'r ardal ehangach eisoes.
153	Collir un peth allweddol – cysylltiad â'r gymuned ac ymroddiad y gymuned honno i'r ysgol.		
154	Cymuned naturiol yn marw – colli etifeddiaeth a'r iaith a throi'r pentref yn ddim ond cyrchfan gwyliau'n llawn tai haf, dim teuluoedd.		
155	Mae'r ysgol yn greiddiol i fywyd cymdeithasol Abersoch.		
156	Mae plant yn dysgu a gwerthfawrogi ysbryd cymunedol gwell mewn ysgol leol ac erys hyn â hwy weddill eu hoes.		
157	Mae ymdeimlad o deulu bach hapus yn Ysgol Aber-soch – ymdeimlad o gymuned deuluol sy'n rhoi seiliau cadarn i'r plant. Maent yn gwneud cyfraniad pwysig at ddigwyddiadau a gweithgareddau diwyllianol yr ardal.		O ganlyniad, pe byddai'r cynnig yn cael ei weithredu, bydd yn ofynnol fel rhan o'r broses i annog trafodaethau rhwng yr ysgol amgen a rhieni disgyblion Ysgol Abersoch

158	Rhinwedd arbennig ysgol yw'r ymdeimlad o gymuned deuluol sy'n rhoi seiliau cadarn i'r plant. Maent yn gwneud cyfraniad pwysig i ddiwylliant yr ardal.		fel bod modd i rieni a disgyblion fanteisio ar eu cyfleusterau a gweithgareddau ar ôl ysgol, ac i annog yr ysgol amgen i fanteisio ar gyfleusterau cymuned Abersoch yn ogystal.
159	Mae'r ysgol yng nghanol y gymuned a gall gynnig rheswm i deuluoedd newydd symud yn ôl i'r pentref ac annog yr Iaith Gymraeg i ffynnu yn ein cymuned. Heb ysgol ni fydd gan y pentref yr un i'w cynnig ag y gwnaeth ar un adeg.		Pe byddai penderfyniad i gau'r ysgol, mi fydd cyfle i ystyried opsiynau ar gyfer ôl-ddefnydd yr ysgol, gan gymryd i ystyriaeth y gweithgareddau cymunedol sy'n cael eu cynnal yn yr ysgol ar hyn o bryd.
160	Ysgrifennaf atoch, ar ran Swyddogion ac Aelodau'r Capel, i fynegi ein gwrthwynebiad llwyr i'r bwriad o gau Ysgol Aber-soch... Erfynnir arnoch ailystyried eich penderfyniad o gau Ysgol Aber-soch ar fyrder. O wneud hynny, gobeithir y bydd yn parhau cynnal y gwerthoedd sy'n cyd-fynd â'r addysg sy'n greiddiol i flynyddoedd cynnar plant mewn ysgol fach wrth osod seiliau iaith, moeseg a chyfathrebu cymdeithasol a hynny mewn awyrgylch glos, deuluol a phentrefol.		
161	Mae llawer o bobl wedi dod ymlaen i gynnig eu cefnogaeth inni, ac wedi mynegi diddordeb brwd yn nyfodol yr ysgol. Mae plant yr ysgol hon yn eiriolwyr a llysgenhadon rhagorol mewn ysgol bentref wirioneddol ysbrydoledig. Mae'r pennaeth Mrs Jones yn golygu'r byd i'r plant hyn ac ni ellir bywiogi ei hangerdd a'i hymrwymiad. Byddai cau'r ysgol hon yn cael effaith niweidiol ar yr Iaith Gymraeg, y gymuned, y plant a chi'ch hun, fe'ch gelwir yn gyngor a fethodd â chefnogi ysgol a'i chadw ar agor mewn cymuned sydd mor llwyddiannus yn ariannol ag Abersoch. Byddwch yn boddi lleisiau cenedlaethau o blant yn y gymuned yn y gorffennol a'r dyfodol, nid yw'r sefyllfa hon ond yn tynnu sylw at yr anghyfiawnderau a achosir i gymunedau fel Cofiwch Dryweryn, ymddiheuriad 40 mlynedd yn rhy hwyr. Dim Ysgol, Dim Cymuned, Dim Gobaith.		
162	Mi fuasai'r effeithiau o'r cau yn cael goblygiadau a fyddai'n adleisio llawer ymhellach na sydd wedi cael eu hystyried gan y Cyngor. Fel rhan o genhedlaeth nesaf Abersoch, teimlaf fod hyn yn gamgymeriad gref ar eich rhan, ac rwyf yn erfyn arnoch i ailystyried er mwyn y gymuned, ein haddysg a'r cenedlaethau i ddod.		
163	Yn llai hysbys, i'r ardal to hwnt, yw bod Abersoch o fewn bro a chymuned wledig Gymraeg ei hiaith ac mae'r bygythiad i Ysgol Abersoch a Chylch Meithrin a Ti a Fi Abersoch yn her uniongyrchol i oroesiad y diwylliant		

	Cymraeg ym Mhenrhyn Llyn. Ynwir, mae llawer yn credu, trwy gau'r ysgol a bygwth y CMA, y byddwch yn tynnu calon guro'r pentref ac yn gorfodi mwy fyth o deuluoedd i symud allan o Abersoch sydd eisoes wedi gweld canolfan feddygol, banciau a swyddfa bost annibynnol ein pentref i gyd yn cau. Mae'n debygol bydd y pentref yn dod yn gyrchfan haf a stryd siopa i ymwelwyr; yn wag yn ystod misoedd y Gaeaf, nid yw'r pentref yn ffynnu fel y gallai. Yn hytrach na chau, dylai'r ddarpariaeth yma fod yn arddangos y gorau (Jr hyn sydd gan yr iaith a diwylliant Cymru ei gynnig.		
164	Rwyf wedi bod yn siomedig iawn o weld natur arwynebol yr Asesiadau Effaith Cymunedol ac iaith yn benodol, sy'n ymddangos yn barod heb unrhyw fewnbwn cymunedol go iawn. Yn syml, nid wyf yn derbyn y canlyniad na fydd unrhyw effaith ar y Gymraeg yn Abersoch pe bai'r ysgol yn cau.		Mae'r ystyriaethau sydd wedi eu cynnwys yn yr Asesiad Effaith Cymunedol ac Ieithyddol yn cyfarch yr awgrymiadau o'r hyn y gellir ei gynnwys mewn Asesiad Effaith ar y Gymraeg a'r gymuned a geir yn Atodiad C: Asesiadau o'r effaith ar y gymuned a'r effaith ar y Gymraeg, Cod Trefniadaeth Ysgolion 011/2018.
165	Syndod yw darllen y cwblhaodd y Cyngor asesiad o effaith cymunedol ar yr opsiynau – sut a holi pwy? Noda casgliad yr asesiad na ragwelir y byddai unrhyw un o'r opsiynau yn cael effaith negyddol sylweddol ar y gymuned.		Yn unol â gofynion Cod Trefniadaeth Ysgolion 011/2018, yn dilyn y cyfnod ymgynghori, cwblhawyd asesiad pellach o'r cynnig a phob un o'r opsiynau amgen a ystyriwyd. Gellir gweld copi o'r asesiadau llawn ar wefan y Cyngor www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg
166	Wrth drafod y Gymuned trwy gydol eich cynigion, roeddech yn canolbwyntio ar dynnu sylw at nodweddion cadarnhaol Ysgol Sarn Bach felly hoffwn pe baech yn cynnwys mwy o gynrychiolaeth o Ysgol Abersoch yn y canfyddiadau hyn i sicrhau osgoi unrhyw ragfarn, er mwyn i'r cyhoedd allu seilio eu penderfyniadau ar gywirdeb yn hytrach na chamliwio. Efallai i chi sylwi mai Ysgol Abersoch ac Ysgol Foel Gron oedd yn cynrychioli'r ardal leol yn sioe Nadolig Rotari Pwllheli, roedd absenoldeb Ysgol Sarn Bach ac Ysgol Llanbedrog yn cadarnhau ymhellach gefnogaeth barhaus Ysgol Abersoch yn y gymuned. Aeth Ysgol Abersoch hefyd gyda fflôt nadolig y Rotary o amgylch Pentref Abersoch eto gydag absenoldeb amlwg Ysgol Sarn Bach. Dyma'r pethau nad wyf yn eu gweld yn eich tystiolaeth i gefnogi y bydd plant Ysgol Abersoch yn cael Addysg gyfoethocach mewn ysgolion eraill. Roedd fy mhlant yn falch iawn pan gaeodd y Parchedig Andrew Jones sioe Rotari Pwllheli gyda'i stori yn sôn bod disgybl o Ysgol Abersoch wedi gwneud iddo edrych ar bethau mewn ffordd wahanol, bod y plentyn wedi cwestiynu a gwneud i'r Parchedig weld pethau o safbwynt wahanol, soniodd ddim ond am Ysgol Abersoch yn ei araith gloi, ni chrybwyllwyd unrhyw ysgol arall,		Roedd yr ystyriaethau oedd wedi eu cynnwys yn yr Asesiad Effaith Cymunedol fel rhan o'r Ymgynghoriad Statudol yn cyfarch yr awgrymiadau o'r hyn y gellir ei gynnwys mewn Asesiad Effaith ar y Gymraeg a'r gymuned a geir yn Atodiad C: Asesiadau o'r effaith ar y gymuned a'r effaith ar y Gymraeg, Cod Trefniadaeth Ysgolion 011/2018. Bu i'r Awdurdod gynnig yr Asesiad Effaith ac yn canfod barn ar y cynnig o'r effaith drwy gyfrwng yr ymgynghoriad. Yn unol â gofynion Cod Trefniadaeth Ysgolion 011/2018, yn dilyn y cyfnod ymgynghori, cwblhawyd asesiad pellach o'r cynnig a phob un o'r opsiynau amgen a ystyriwyd. Gellir gweld copi o'r asesiadau llawn ar wefan y Cyngor www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg Yn dilyn y cyfnod ymgynghori statudol, yn unol â gofynion y Cod Trefniadaeth Ysgolion 011/2018 cyflwynwyd adroddiad ar yr ymgynghoriad i'r Cabinet er mwyn crynhoi'r materion a godwyd gan yr ymgynghorai a nodi ymateb y Cyngor i'r materion hynny. Yn dilyn ystyried yr adroddiad, penderfynodd y Cabinet y dylid bwrw ymlaen a'r cynnig gan gynnal cyfnod gwrthwynebu statudol ar y cynnig.

	dywedodd fy merch fach 'rydym wedi gwneud gwahaniaeth go iawn, rhywun mor bwysig â'r Parchedig Andrew yn siarad am fy ysgol'.		
167	Hoffwn hefyd dynnu sylw at y gweithgareddau ar ôl ysgol sydd wedi digwydd na wnaethoch chi sôn amdanynt yn eich adroddiad manwl: - Dosbarthiadau HITT 6 wythnos a chwaraeon y talwyd amdanynt gan y Gymdeithas Rhieni - dosbarth Rygbi 6 wythnos, y talwyd amdano gan Gymdeithas y rhieni. - Dosbarth ioga rhieni a phlant 6 wythnos, y telir amdano gan y Gymdeithas Rhieni - Clwb Garddio 6 wythnos - Talwyd amdano gan y Gymdeithas Rhieni - Cwrs ioga 6 wythnos yn ystod oriau ysgol y telir amdano gan y Gymdeithas Rhieni - Ochr yn ochr â'r gweithgareddau ar ôl ysgol eraill a'u cynhelir trwy gydol y flwyddyn. Mae'r Gymdeithas Rhieni wedi gwneud ymholiadau am gwrs Achub Bywydau 6 wythnos, ond gohiriwyd hyn oherwydd pandemig cyfredol Covid 19.		<p>Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad.</p> <p>Pe byddai penderfyniad i gau'r ysgol, byddai rhaid ystyried opsiynau ar gyfer ôl-ddefnydd yr ysgol, gan gymryd i ystyriaeth y gweithgareddau sy'n cael eu cynnal yn yr ysgol ar hyn o bryd.</p>
168	Mae cynaliadwyedd cymunedau gwledig ym mhobman yn cael eu bygwth gan gostau cynnal adnoddau pwysig fel capeli, llyfrgelloedd a neuaddau pentref. Mae ein pentref yn hynod ffodus bod Neuadd Abersoch yn cael ei ariannu'n dda iawn gan refeniw o'i faes parcio, ac mae'n fraint i'r ysgol gyfagos fwynhau'r defnydd am ddim o gyfleusterau rhagorol y neuadd.		<p>Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad.</p> <p>Fe nodir yn yr asesiad cymunedol "gan nad oes neuadd yn Ysgol Abersoch mae'r ysgol yn gwneud defnydd cyson o'r neuadd gymunedol sydd gyfagos."</p> <p>Pe byddai'r opsiwn o gau Ysgol Abersoch a chynnig lle i ddisgyblion mewn ysgol cyfagos yn cael ei wireddu, rhagwelir y byddai'n cael peth effaith ar rai elfennau o ddigwyddiadau cymunedol. O ganlyniad, pe byddai'r cynnig yn cael ei weithredu, bydd yn ofynnol fel rhan o'r broses i annog trafodaethau rhwng yr ysgol amgen a rhieni disgyblion Ysgol Abersoch fel bod modd i rieni a disgyblion fanteisio ar eu cyfleusterau a gweithgareddau ar ôl ysgol, ac i annog yr ysgol amgen i fanteisio ar gyfleusterau cymuned Abersoch yn ogystal.</p>
169	7.3. Cysylltiad â'r Gymuned Mae'r cyfleusterau cymunedol a gynigir ym mhentref Abersoch yn drech na'r rhai a gynigir yn Sarn Bach (CIAR 4.4, dogfen gefndir) ond, eto'n ddiddorol, ni chyflwynir yr wybodaeth bwysig hon yn y prif adroddiad, a ymddengys yn rhagfarnllyd yn erbyn Ysgol Abersoch.		<p>Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwadau ac yn pwysleisio fod y ddogfen ymgynghori wedi ei llunio yn unol â gofynion y Cod Trefniadaeth Ysgolion 2018. Mae'r Cod hwn yn rhestru gwybodaeth benodol y mae'n rhaid ei chynnwys yn y ddogfen ymgynghori.</p>
170	Tablau'n anghywir o ran defnydd cymunedol... Gweithgareddau/Grwpiau – anghywir o ran Ysgol Sarn Bach. Ni chynhaliwyd Cylch Meithrin yn yr ysgol – yng Nghanolfan Gymdeithasol Llanengan y gwnaed hynny a daeth i ben yn 2019 oherwydd na ellid ffurfio pwyllgor...		<p>Mae'r Cyngor yn derbyn y sylwad ac wedi diweddarau'r wybodaeth/tablau lle'n briodol.</p> <p>Yn unol â gofynion Cod Trefniadaeth Ysgolion 011/2018, yn dilyn y cyfnod ymgynghori, cwblhawyd asesiad pellach o'r cynnig a phob un o'r opsiynau amgen a ystyriwyd. Gellir</p>

	Adrannau nid Aelwydydd yr Urdd. Nid oes Adran yn Ysgol Sarn Bach – hyfforddir y disgyblion ar gyfer yr Eisteddfod yno ond, yng Nghanolfan Gymdeithasol Llanengan gyda’r nos y cynhelir Adran yr Urdd Llanengan. Cynhelir Adran Tudwal yn syth ar ôl yr ysgol yn Aber-soch ac fe’i mynychir gan gyn-ddisgyblion yn ogystal.		gweld copi o'r asesiadau llawn ar wefan y Cyngor www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg
171	Mae'r tablau yn yr asesiadau hyn yn parhau i gynnwys gwybodaeth ffug, er enghraifft nid oes eglwys na chapel yn Sarn Bach. Fel cyn-ddisgybl Ysgol Sarn Bach, cefais fy synnu o ddarganfod bod yr ysgol, yn ôl map yn yr adroddiad, wedi symud i gaeau Fferm Ty Newydd. Mae gwallau mewn ffeithiau a gwybodaeth mor sylfaenol yn parhau i danseilio fy hyder ym meysydd mwy cymhleth yr adroddiad.		
172	Mae'r gefnogaeth y mae'r ysgol yn ei dderbyn o'r gymuned yn amlwg a chadarn, ond efallai yn fwy o syndod yw'r gefnogaeth a gynigir gan y di-Gymraeg. Mae hyn yn arwydd clir, er gwaethaf y seisnigeiddio ymddangosiadol o Abersoch, fod yr iaith a'r diwylliant Cymraeg yn uchel eu gwerth, ac yn ddiodyn yn cynrychioli'r angeni ddiogelu, cynnal a chryfhau'r asedau hyn.		Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwadau am yr effaith negyddol a allasai cau Ysgol Abersoch ei gael ar y pentref. Wrth ddatblygu unrhyw gynigion yn ymwneud â moderneiddio addysg, rhaid rhoi ystyriaeth lawn i'r effaith bosibl ar y gymuned.
173	Mae'r gymuned Gymreig yn Abersoch er yn fach erbyn heddiw, yn un gref. Mae'r Ysgol yn rhan bwysig o hyn, a brofir gyda gwobr aur y Siarter Iaith.		Fel rhan o'r broses ymgynghori, cwblhaodd y Cyngor asesiad o effaith cymunedol ar yr opsiynau ystyriwyd er mwyn gallu cymharu'r effaith tebygol y byddai'r opsiynau yn eu cael ar y cymunedau dan sylw. Mae'r ystyriaethau sydd wedi eu cynnwys yn yr Asesiad Effaith Cymunedol ac Ieithyddol yn cyfarch yr awgrymiadau o'r hyn y gellir ei gynnwys mewn Asesiad Effaith ar y Gymraeg a'r gymuned a geir yn Atodiad C: Asesiadau o'r effaith ar y gymuned a'r effaith ar y Gymraeg, Cod Trefniadaeth Ysgolion 011/2018.
174	Ysgrifennaf e-bost atoch er mwyn gwrthwynebu'r cynnig i gau'r ysgol bentref wych hon. Dwi'n gweld y plant yn edrych mor hapus bob tro o amgylch y pentref. Mae'r gofal bugeiliol mae'r plant yn eu derbyn yn yr ysgol bentref hon yn gymorth mawr i blant o aelwydydd uniaith Saesneg. Dydi'r ffaith bod Cyngor Gwynedd wastad yn ceisio dod o hyd i ffyrdd newydd o alluogi mwy o deuluoedd ifanc lleol i brynu eiddo a byw yn y pentref ac yna'n gwneud y penderfyniad i gau'r ysgol bentref yn gwneud dim synnwyr o gwbl. Mae'n mynd yn hollol groes i'r hyn y mae Cyngor Gwynedd hyrwyddo eu bod yn ceisio cyflawni dros y gymuned leol.		Yn unol â gofynion Cod Trefniadaeth Ysgolion 011/2018, yn dilyn y cyfnod ymgynghori, cwblhawyd asesiad pellach o'r cynnig a phob un o'r opsiynau amgen a ystyriwyd. Gellir gweld copi o'r asesiadau llawn ar wefan y Cyngor www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg
175	Atodaf fy llythyr blaenorol yr hoffwn hefyd gael ei cyfri fel gwrthwynebiad, ac anogaf aelodau'r Cabinet i feddwl eto a chymryd y cyfle hwn i wneud safiad a dangos cefnogaeth i blant a chymuned Abersoch, yn anad dim presenoldeb Cymraeg fel iaith fyw yng nghanol y pentref.		Nododd yr asesiad, drwy gau Ysgol Abersoch y bydd rhai elfennau o ddiwyddiadau cymunedol yn cael eu heffeithio ac y byddai peth effaith negyddol yn deillio o gau'r ysgol. Fodd bynnag, nodir fod 9 (35%) o ddisgyblion meithrin - Bl.3 sydd yn byw yn

176	<p>Yr ysgol yw gwir calon y gymuned sy'n adnewyddu fel y gwelwn mwy o deuluoedd yn dymuno byw yn yr ardal ac i gael yr addysg arbennig gan dîm o athrawon ymrwymedig, rhieni a staff. Mae'r ysgol yn rhan hanfodol o'r pentref a dwi'n falch iawn o weld y penderfyniad i barhau gwella safonau ac i ddarparu addysg wych i blant y pentref. Fel cyn-athro, nid wyf wedi gweld ymroddiad o'r fath i ysgol a chymuned o'r blaen a chredaf y byddai'n ofnadwy i gymryd hyn i ffwrdd. Nid yw canoli addysg yn fuddiol i lawer o ddisgyblion a mae datblygu cyfeillgarwch mewn amgylchedd o'r fath a hwn yn rywbeth i ddathlu ac i ddyheu amdano.</p>		<p>nalgylch Ysgol Abersoch eisoes yn mynychu Ysgol Sarn Bach. O ganlyniad, deuir i'r casgliad fod cyswllt rhwng yr ysgol amgen a'r ardal ehangach eisoes.</p> <p>I liniaru unrhyw effaith negyddol bosib ar y gymuned pe byddai'r cynnig yn cael ei wireddu, mae'r asesiad yn nodi pwysigrwydd sicrhau fod cymuned Abersoch yn cael ei chynnwys yng ngweithgarwch yr ysgol amgen, ac i annog cydweithio cymunedol rhwng yr ysgol amgen a chymuned Abersoch, lle'n briodol.</p> <p>O ganlyniad, pe byddai'r cynnig yn cael ei weithredu, bydd yn ofynnol fel rhan o'r broses i annog trafodaethau rhwng yr ysgol amgen a rhieni disgyblion Ysgol Abersoch fel bod modd i rieni a disgyblion fanteisio ar eu cyfleusterau a gweithgareddau ar ôl ysgol, ac i annog yr ysgol amgen i fanteisio ar gyfleusterau cymuned Abersoch yn ogystal.</p> <p>Pe byddai penderfyniad i gau'r ysgol, mi fydd cyfle i ystyried opsiynau ar gyfer ôl-ddefnydd yr ysgol, gan gymryd i ystyriaeth y gweithgareddau cymunedol sy'n cael eu cynnal yn yr ysgol ar hyn o bryd.</p>
177	<p>Arwynebol tu hwnt yw'r astudiaetheffaith o gau'r ysgol ar y Gymraeg ac ar y gymuned. Cyfyngor yr astudiaeth i unrhyw effaith ar gyfrwng addysg y plant (wrth gwrs nad yw hynny'n newid gan mai mynd at ysgol Gymraeg arall y maent, a chyfyngor yr astudiaeth o'r effaith ar y gymuned i gyfarfodydd cymdeithasol ffurfiol, yn hytrach na gwead organig cymuned. Yr ysgol yw canolfan Gymraeg Abersoch lle mae'r iaith a'r gymuned leol dan bwysau mawr - yn rhannol oherwydd diffygion Llywodraeth Leol a Chanolg dros y blynyddoedd i'w gwarchod. O dynnu'r ganolfan Gymraeg yna, mae'n hunan-amlwg y daw effaith niweidiol iawn i'r gymuned ac i'r iaith.... Mae'r ffaith fod yr ymateb i'r cynnig a fu yn destun ymgynghoriad mor lethol o wrthwynebus yn rheswm i swyddogion o leiaf ailystyried a gweld llwyodraethwyr ac aelodau cydwybodol o'r gymuned leol yn bartneriaid, nid fel gelynion i'w trechu.</p>		
178	<p>Mae ymwybyddiaeth yn cynyddu am bwysigrwydd diwylliannol ac economaidd sicrhau bod pentrefi bychan gweledig ger y môr yn goroesi. Sut y methwyd hyn gan Gyngor Gwynedd? Mae eich cynnig i gau Ysgol Abersoch yn gwrthdweud y polisiâu ac amcanion Llywodraeth Cymru ac felly ei phobl a'i phleidleiswyr.</p>		<p>Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad.</p>

C	Materion Addysgol		
	Niferoedd Disgyblion		
179	Mae mwy o ddisgyblion bwriadedig ar gyfer y flwyddyn academaidd nesaf		<p>Mae'r Awdurdod wedi blaenoriaethu Ysgol Abersoch ar gyfer adolygiad o'r ddarpariaeth addysgol oherwydd bod nifer o heriau yn ei hwynebu. Mae niferoedd disgyblion yr ysgol wedi gostwng yn gyson ers 2016 ac yn fregus ers peth amser.</p> <p>O ganlyniad i'r niferoedd isel presennol, mae'r ysgol mewn sefyllfa fregus ac o dan bwysau cyllidebol cynyddol, yn benodol:</p> <ol style="list-style-type: none"> Mae niferoedd yr ysgol yn peri pryder. Ym Medi 2020, roedd 8 disgybl llawn amser, a 2 ddisgybl meithrin. Mae maint y dosbarthiadau yn fychan – gyda 10 disgybl yn cael eu dysgu mewn un dosbarth cymysg eu hoedran. Mae rhagolygon yn dangos 10 o ddisgyblion yn 2021, 12 o ddisgyblion yn 2022, a 12 o ddisgyblion yn 2023 Dengys data 2020 fod 26 disgybl yn byw yn nalgylch Abersoch gyda 21 ohonynt yn mynychu ysgolion eraill. Dengys hefyd bod 5 disgybl tu allan i ddalgylch Abersoch yn mynychu Ysgol Abersoch. Mae Ysgol Abersoch yn derbyn swm ychwanegol i'r dyraniad arferol trwy'r polisi gwarchodaeth lleiafswm staffio (sy'n gwarantu o leiaf pennaeth ac athro ym mhob ysgol, a phennaeth a chymhorthydd mewn ysgolion sydd a llai na 15 o ddisgyblion). Cyfanswm y swm yn ystod y flwyddyn ariannol 2020/21 (seiliedig ar niferoedd Medi 2019) yw £52,582. Cost fesul disgybl Ysgol Abersoch yn y flwyddyn ariannol 2020/21 yw £17,404 o gymharu â chyfartaledd Sirol cost y disgybl am yr un cyfnod yn £4,198 Nifer o lefydd gweigion – 76% o lefydd gweigion yn yr ysgol (32 mewn nifer) <p>Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwadau, fodd bynnag, o ystyried maint y cynnydd yn nifer y disgyblion a ragwelir, mae'n debygol y bydd yr heriau sy'n wynebu Ysgol Abersoch yn parhau.</p>
180	Os nad yw data yn gallu yn cael ei ystyried yn arbennig o bwysig mewn gwirionedd, yna pam y dylid ei ddefnyddio fel ffactor wrth adeiladu'r achos i gau ysgol?		
181	Plîs nodwch, oherwydd Coronafeirws, bod pobl wedi sylweddoli y gallent weithio o adref a bod modd symud i Abersoch, felly bydd niferoedd plant mewn angen addysg o safon dda yn tyfu. Teimlaf ei bod hi'n niweidiol i'r pentref i gau'r ysgol a gofynna i chi ailystyried.		
182	Gobeithio o dan yr amgylchiadau y bydd mwy o tegrwydd yn cael ei ystyried ac mwy o amser i ffigyrau yr ysgol godi heb y cwmwl o ansicrwydd uwch ei phen.		
183	Tydio ddim yn ddeg i ddefnyddio esgis bod na ddim llawer o blant yn yr ysgol. Fel na mae hi wedi bod o bryd i'w gilydd dros y blynyddoedd. Weithiau fydd na dipyn go-lew o blant a weithiau ddim cyn gymaint !!!		
184	Fel sydd wedi arddangos yn tablau yr Adran Addysg mae rhif disgyblion yr Ysol yn gallu cynyddu yn sydyn yn ogystal a gostwng mae rhifau disgyblion yr Ysgol wedi aros yn debyg yn ddiweddar ond mae diddordeb wedi ei ddangos gan rhieni i gofrestru ei plant i fynychu ar ysgol yn y dyfodol hyn er yr cwmwl mawr sydd wedi bod dros yr ysgol y flwyddyn diwethaf yma. Mae y Meithrinfa ar grwp Ti a Fi yn brysur ac yn datblygu yn ffrwythlon ar profiad yn llefydd eraill yw fod hyn yn dilyn cynnydd mewn rhifau disgyblion.		
185	Ar y pwynt o 'niferoedd': rwy'n siŵr nad all Ysgol Foel Gron gynnal 61 o blant, nag Ysgol Abersoch gynnal 42. O adnabod y ddwy ysgol, mae'r ddau ffigwr yna yn swnio'n llawer rhy uchel. A allwch gadarnhau bod y ffigyrau yn 'Appendix 4' yn gywir, rhag ofn eu bod yn gamarweiniol?		
186	Mae y swm sydd yn cael ei adrodd yn dderbyniol ar rhifau disgyblion ac gyda edrych mewn ffordd uchelgeisiol ar hyn os bydd y rhifau yn codi fel mae rhywun yn obeithiol o ddigwydd ni fydd y swm £52,582 yn perthnasol. Cyfeiriaf at		

	ymateb v.mae ddigon phosib ni fydd y gwahaniaeth yma yn bod os bydd rhifau yn cynyddu		mwyn dod a'r gost yn agos i'r cyfartaledd sirol a nid ydi rhagamcanion yn argymell fydd hyn yn debygol o ddigwydd.																																										
187	Mae defnydd dethol o ddatganiadau yma. "Mae nifer y disgyblion yn yr ysgol wedi gostwng yn gyson ers 2016 ..." yn methu â chydabod y cynnydd yn y derbyniad ym mis Medi 2020 pan gychwynnodd 5 disgybl ar Ysgol Abersoch.		<p>Mae'r niferoedd Ysgol Abersoch wedi eu datgan yn llawn yn adran 7.5 o'r ddogfen ymgynghori. Er bod 2 ddisgybl meithrin a 3 disgybl derbyn wedi cychwyn ym mis Medi 2020, yn anffodus nid yw hyn wedi arwain at gynnydd sylweddol yn y niferoedd.</p> <p>8 disgybl llawn amser, a 2 ddisgybl rhan amser oedd ar gofrestr yr ysgol ym mis Medi 2020, i gymharu â 2 ddisgybl rhan amser a 7 disgybl llawn amser ym mis Medi 2019.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Ysgol</th> <th>Meithrin</th> <th>Derbyn</th> <th>BI 1</th> <th>BI 2</th> <th>BI 3</th> <th>BI 4</th> <th>BI 5</th> <th>BI 6</th> <th>Cyfanswm</th> <th>Nifer y dosbarthiadau</th> <th>Dosbarth mwyaf</th> <th>Dosbarth lleiaf</th> <th>Maint dosbarth ar gyfartaledd</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Abersoch</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>2</td> <td>-</td> <td>3</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>10</td> <td>1</td> <td>10</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>Sarn Bach</td> <td>3</td> <td>2</td> <td>5</td> <td>4</td> <td>8</td> <td>5</td> <td>10</td> <td>11</td> <td>48</td> <td>2</td> <td>34</td> <td>14</td> <td>24</td> </tr> </tbody> </table> <p><i>Ffynhonnell: Cyfrifiad Medi 2020</i></p>	Ysgol	Meithrin	Derbyn	BI 1	BI 2	BI 3	BI 4	BI 5	BI 6	Cyfanswm	Nifer y dosbarthiadau	Dosbarth mwyaf	Dosbarth lleiaf	Maint dosbarth ar gyfartaledd	Abersoch	2	3	2	-	3	-	-	-	10	1	10	10	10	Sarn Bach	3	2	5	4	8	5	10	11	48	2	34	14	24
Ysgol	Meithrin	Derbyn	BI 1	BI 2	BI 3	BI 4	BI 5	BI 6	Cyfanswm	Nifer y dosbarthiadau	Dosbarth mwyaf	Dosbarth lleiaf	Maint dosbarth ar gyfartaledd																																
Abersoch	2	3	2	-	3	-	-	-	10	1	10	10	10																																
Sarn Bach	3	2	5	4	8	5	10	11	48	2	34	14	24																																
188	Anghytunir â'r awgrym "...y byddai unrhyw gynnydd yn y niferoedd yn Ysgol Aber-soch o ganlyniad i ymestyn yr ystod oed, yn arwain at leihad yn niferoedd Ysgol Sarn Bach ac, o bosib, yn yr ysgolion cyfagos"; credir mai oedi'r trosglwyddiad a fyddai.		Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad.																																										
189	Ar aelwyd yr ysgol mae traeth a chyfle i ddysgu ac ymchwilio i natur. Darganfais llawer ar lan y môr ac mae gennaf atgofion o gael hwyl a gwneud arbrofion yno.		Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad.																																										
190	'Lleihau niferoedd llefydd gweigion o fewn yr ysgolion' - ni amharodd llefydd gweigion ar addysg neb hyd yma. Teimlir y poenir mwy am y rheiny nag am y plant eu hunain.		O ganlyniad i'r niferoedd isel o ddisgyblion, mae nifer o lefydd gweigion yn Ysgol Abersoch (Derbyn – BI.3) 26 (76%). Nodir yn y Cod Trafniadeth Ysgolion (Llywodraeth Cymru) "Mae'n bwysig bod cyllid ar gyfer addysg yn gosteffeithiol. Dylai cyrff perthnasol ystyried y ffactorau canlynol mewn perthynas â'r adnoddau addysg: pa effaith y bydd cynigion yn ei chael ar nifer y lleoedd sydd dros ben yn yr ardal; Mae angen rhai lleoedd gwag fel y gall ysgolion ymdopi ag																																										

			amrywiadau mewn niferoedd disgyblion, ond mae gormod o leoedd gwag, y gellid eu dileu, yn golygu bod adnoddau'n cael eu gwastraffu'n ddiangen."
	Rhagamcanion		
191	Amcan-gyfrifiad yn unig yw nifer y disgyblion a ragamcanir ar gyfer y blynyddoedd i ddod, ar y gorau, yn seiliedig ar dueddiadau diweddar y gorffennol ond yn hanesyddol mae niferoedd y disgyblion wedi amrywio gyda thua 20 yn feincnod rhesymol. Os nad oes ysgol bentref yna ni fydd cyfle i'r niferoedd gynyddu.		Mae'r rhagamcanion niferoedd i'r dyfodol wedi eu creu drwy ddefnyddio gwybodaeth am dueddiadau'r gorffennol. Darperir rhagamcanion 3 blynedd gan benaethiaid yr ysgolion unigol a chyfrifir rhagamcanion blwyddyn 4 a 5 gan yr awdurdod.
192	Rwy'n bryderus iawn bod y Cyngor yn seilio ei benderfyniad ar amcangyfrifon disgyblion diffygiol iawn sy'n anghydnaws ag amcangyfrifon Cyngor Gwynedd sy'n nodi y bydd nifer y plant oed ysgol yn cynyddu dros yr 20 mlynedd nesaf yn ogystal â data diweddar sy'n dangos y bydd nifer y disgyblion yn Ysgol Abersoch ac mae'r ysgolion cyfagos wedi bod yn tyfu dros y 5 mlynedd diwethaf. Mae hyn mewn gwrthgyferbyniad llwyr â rhagolygon yr Adran Addysg sy'n dangos dirywiad serth yn y niferoedd. Mae angen profi ffynhonnell yr amcangyfrifon hyn a chyfiawnhau gwahaniaethau o dueddiadau poblogaeth cyffredin.		Cydnabyddir nad yw cyfrifo rhagamcanion yn wyddoniaeth, ac mae'n debygol y bydd y niferoedd yn amrywio ychydig mewn gwirionedd. Serch hynny, mae'r Adran Addysg o'r farn, ar sail y niferoedd Medi 2020, a chyfartaledd niferoedd derbyn y 3 mlynedd flaenorol, y bydd y niferoedd yn parhau'n isel yn Ysgol Abersoch am y bum mlynedd nesaf:
193	Mae amcanestyniadau disgyblion yr Adran Addysg yn amhosibl i'w cadarnhau ac, yn y byd newydd ôl-Covid hwn, mae'r ffigurau hyn yn ddarostyngedig i newid sylweddol yn y tymor canol a hir.		
194	Lle mae tystiolaeth rhan y rhagolygon cynyddu o cynyddiad o ddim ond dau l 2023 fel sydd wedi ei ddangos yn y dyfodol mae cynyddiad rhifau disgyblion yn gallu digwydd yn sydyn ac yn annisgwyl felly mae beth sydd yn yr adroddiad yn gamarweiniol.		
195	Mae pob ysgol yn mynd trwy gyfnod o lawn a thrai.		Ym Medi 2020, o'r 26 disgybl (3-8 oed) oedd byw yn nalgylch Ysgol Abersoch, 5 o'r plant hynny oedd yn mynychu Ysgol Abersoch, gyda 21 (81%) ohonynt yn mynychu ysgolion tu allan i'r dalgylch. O ganlyniad, mewn ymateb i'r sylwadau sy'n nodi y bydd niferoedd a phoblogaeth plant yr ardal yn cynyddu dros yr 20-25 mlynedd nesaf, ar sail ffigurau Medi 2020, deuir i'r casgliad nad oes modd gwarantu y byddai'r plant hynny yn dewis mynychu Ysgol Abersoch.

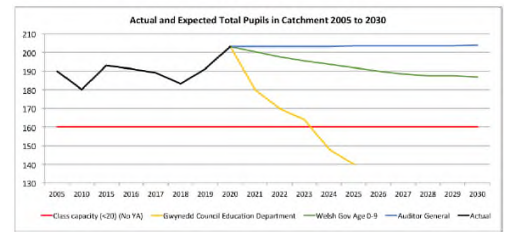
Tabl 1 – Amcangyfrifon niferoedd Ysgol Abersoch

	M	D	1	2	3	4	5	6	Cyfanswm
Medi 2020	2	3	2	0	3	-	-	-	10
Amcangyfrif Medi 2021	3	2	3	2	0	-	-	-	10
Amcangyfrif Medi 2022	2	3	2	3	2	-	-	-	12
Amcangyfrif Medi 2023	2	2	3	2	3	-	-	-	12
Amcangyfrif Medi 2024	2	2	2	3	2	-	-	-	11
Amcangyfrif Medi 2025	2	2	2	2	3	-	-	-	11

Tidd 193-194

196 Mae Crynodeb Archwilio Cyngor Gwynedd 2020 a gyhoeddwyd ar 12 Chwefror 2021 yn nodi “Rhagwelir y bydd poblogaeth Gwynedd yn cynyddu 5.3% rhwng 2020 a 2040 o 124,670 i 131,314, gan gynnwys cynnydd o 0.4% yn nifer y plant, cynnydd o 0.9% yn nifer y poblogaeth o oedran gweithio a chynnydd o 20.8% yn nifer y bobl 65 oed a hŷn.”

Ffigur 1: Gwir Gyfanswm a Disgwyliedig Disgyblion yn y Dalgylch 2005 i 2030

197 **Tud. 82** 2.3. Niferoedd Amcanestyniad
 Mae rhagolygon poblogaeth disgyblion yn bwysig i ddeall os oes digon o gapasiti yn y pedair ysgol i gynnig maint dosbarth o rhwng 12 ac 20 nawr ac yn y dyfodol. Paratôdd yr Adran Addysg amcanestyniadau pum mlynedd o niferoedd disgyblion yn yr ardal. Dangosir hwn isod (Ffigur 1) ochr yn ochr ag amcanestyniadau nifer plant Crynodeb Archwiliad Blyneddol Cyngor Gwynedd 20203 gan y Archwilydd Cyffredinol ynghyd ag amcangyfrif newidiadau Llywodraeth Cymru4 ym mhoblogaeth y rhai 0 – 9 oed yng Nghymru. Canfuwyd y dengys amcangyfrif yr Adran Addysg duedd tipyn gwahanol i ragolygon Yr Archwilydd Cyffredinol a gyhoeddodd ar Gyngor Gwynedd a’r boblogaeth Gymreig ehangach ac, o ganlyniad, mae angen ystyriaeth ofalus i sicrhau amrediad realistig o senarios i’w hystyried. Nid yw’r amcangyfrif hwn yn cydfynd â thueddiad rhagolygon y boblogaeth yng Nghymru na’r Archwilydd Cyffredinol.
Ffigur 1: Gwir Gyfanswm a Disgwyliedig Disgyblion yn y Dalgylch 2005 i 2030

Mae’r Cyngor yn nodi’r sylwadau cynhwysfawr ynglŷn â’r rhagamcanion niferoedd a’r effaith bosib ar faint o ddsbarthiadau’r ardal.

Mae’r rhagamcanion niferoedd i’r dyfodol wedi eu creu drwy ddefnyddio gwybodaeth am dueddiadau’r gorffennol. Darperir rhagamcanion 3 blynedd gan benaethiaid yr ysgolion unigol a chyfrifir rhagamcanion blwyddyn 4 a 5 gan yr awdurdod.

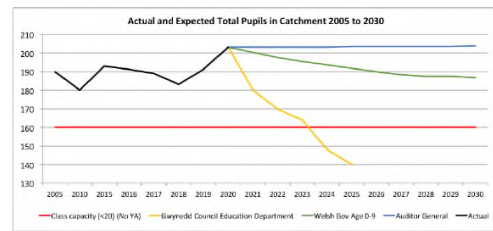
Cydnabyddir nad yw cyfrifo rhagamcanion yn wyddoniaeth, ac mae’n debygol y bydd y niferoedd yn amrywio ychydig mewn gwirionedd. Serch hynny, mae’r Adran Addysg o’r farn, ar sail y niferoedd Medi 2020, a chyfartaledd niferoedd derbyn y 3 mlynedd flaenorol, y bydd y niferoedd yn parhau’n isel yn Ysgol Abersoch am y bum mlynedd nesaf:

Tabl 1 – Amcangyfrifon niferoedd Ysgol Abersoch

	M	D	1	2	3	4	5	6	Cyfanswm
Medi 2020	2	3	2	0	3	-	-	-	10
Amcangyfrif Medi 2021	3	2	3	2	0	-	-	-	10
Amcangyfrif Medi 2022	2	3	2	3	2	-	-	-	12
Amcangyfrif Medi 2023	2	2	3	2	3	-	-	-	12
Amcangyfrif Medi 2024	2	2	2	3	2	-	-	-	11
Amcangyfrif Medi 2025	2	2	2	2	3	-	-	-	11

Ym Medi 2020, o’r 26 disgybl (3-8 oed) oedd byw yn nalgylch Ysgol Abersoch, 5 o’r plant hynny oedd yn mynychu Ysgol Abersoch, gyda 21 (81%) ohonynt yn mynychu ysgolion tu allan i’r dalgylch. O ganlyniad, mewn ymateb i’r sylwadau sy’n nodi y bydd niferoedd a phoblogaeth plant yr ardal yn cynyddu dros yr 20-25 mlynedd nesaf, ar sail ffigyrau Medi 2020, deuir i’r casgliad nad oes modd gwarantu y byddai’r plant hynny yn dewis mynychu Ysgol Abersoch.

Ffigur 1: Gwir Gyfanswm a Disgwyliedig Disgyblion yn y Dalgylch 2005 i 2030

Mae gennym hefyd dystiolaeth gan sawl teulu â phlant nad yw'n cael ei adlewyrchu yn y niferoedd hyn. Er enghraifft, mae o leiaf 11 o blant y gwyddom amdanynt a fyddai'n gymwys o bosib i ddechrau yn Ysgol Abersoch yn y 3 mlynedd nesaf o gymharu â rhagamcan 7 yr Adran Addysg. Awgryma Comisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol y dylid edrych 25 – 50 o flynyddoedd i'r dyfodol, gan bwysleisio'r pwysigrwydd o anghenion tymor byr â'r angen i ddiogelu'r gallu i fedru wynebu anghenion hirdymor.

I gynorthwyo dod i benderfyniad, mae'n rhesymol ystyried tri senario o niferoedd disgyblion y dyfodol a sut gallasai hwnnw ddylanwadau ar gapasiti dosbarth cymysg petai Ysgol Abersoch yn aros ar agor neu gau a'r plant fynd i Ysgol Sarn Bach (Atodiad B – Adolygiad o Feintiau Dosbarth, Capasiti a Rhagolygon y Boblogaeth – Adroddiad gan Gyfeillion Ysgol Abersoch Chwefror 2021 /Appendix B – Review of Class Sizes, Capacity and Population Forecasts – A report by Cyfellion Ysgol Abersoch Friends, February 2021). I grynhoi, dros y pedair ysgol:

- **Achos Uwch o 25 disgybl ym mhob flwyddyn ysgol** / cyfanswm o 200 disgybl sy'n cydfynd â chyfartaledd blynyddoedd diweddar a barn yr Archwilydd Cyffredinol.
- **Achos Canolig o 22 disgybl ym mhob flwyddyn ysgol** / cyfanswm o 176 disgybl sy'n cydfynd â nifer mwyaf cyffredin disgyblion yn y blynyddoedd diweddar.
- **Achos Isel o 18 disgybl ym mhob flwyddyn ysgol** / cyfanswm o 144 disgybl sy'n cydfynd â rhagamcan y Cyngor.

O ddefnyddio'r amcanestyniadau uchod, pe gwiredid yr Achos Isel ac y caeid Ysgol Abersoch, byddai'r tair ysgol ar ôl yn gweithredu bron yn llawn capasiti, gan ddarparu bron ddim amrediad amrywiadau arferol yn y niferoedd ysgol blynyddol neu ddarparu llwybr at ddatblygiad economaidd a thai yn yr ardal. Yn

Ein disgwyliad yw y bydd dosbarthiadau o faint priodol mewn ysgolion cynradd, cyn belled ag y bo modd, fel bod plant o fewn y sir yn derbyn y profiadau a'r cyfleoedd gorau posibl.

Dengys y tabl isod maint dosbarthiadau Ysgol Abersoch ac Ysgol Sarn Bach ym Medi 2020:

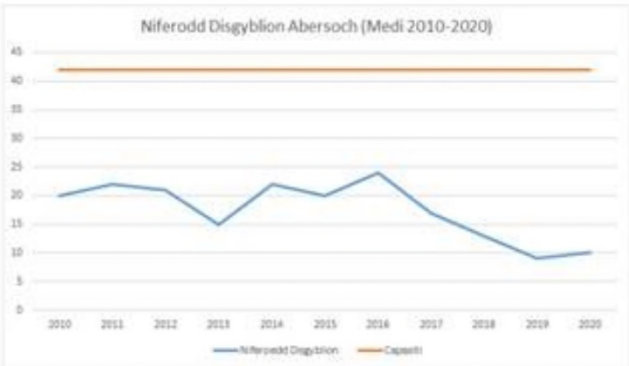
Ysgol	Meithrin	Derbyn	BI 1	BI 2	BI 3	BI 4	BI 5	BI 6	Cyfanswm	Nifer y dosbarthiadau	Dosbarth mwyaf	Dosbarth leiaf	Maint dosbarth ar gyfartaleid
Abersoch	2	3	2	-	3	-	-	-	10	1	10	10	10
Sarn Bach	3	2	5	4	8	5	10	11	48	2	34	14	24

Ffynhonnell: Cyfrifiad Medi 2020

Pe gwiredid y cynnig, rhagwelir y byddai 21 plentyn yn y Cyfnod Sylfaen a 37 yn CA2 yn Ysgol Sarn Bach. Mi fyddai disgwyl i Bennaeth a Chorff Llywodraethol yr ysgol amgen roi sylw priodol i bennu maint dosbarthiadau addas ac adnoddau staff yr ysgol i ymateb i'r niferoedd diweddaraf. Mi fyddai'r cynnydd yn eu cyllideb flynyddol yn hwyluso opsiynau i ystyried dosbarth/iadau a staff ychwanegol.

O ganlyniad i'r niferoedd isel o ddisgyblion, mae nifer o lefydd gweigion yn Ysgol Abersoch (Derbyn - BI.3) 26 (76%). Mae 21 (32%) o lefydd gweigion yn Ysgol Sarn Bach. Wrth gynnwys capasiti a niferoedd Meithrin y ddwy ysgol, mae gan Ysgol Abersoch 32 (75%) o lefydd gweigion ac Ysgol Sarn Bach 25 (34%) o lefydd gweigion. Gyda 21 o lefydd gweigion, (a 4 lle gwag yn y Meithrin), mae gan Ysgol Sarn Bach gapasiti digonol ar gyfer disgyblion presennol Ysgol Abersoch ac Ysgol Sarn Bach, am y bum mlynedd nesaf. Ar hyn o bryd, rhwng Ysgol Abersoch ac Ysgol Sarn Bach, mae 47 (47%) o lefydd gweigion yn yr ardal. Byddai gwireddu'r cynnig arfaethedig yn gostwng llefydd gweigion yr ardal i 19 (29%) (Derbyn - BI.6).

Mae ymateb i'r sylwad fod y datganiad "niferoedd disgyblion wedi lleihau ers 2016" yn gamarweiniol - cadarnheir mai niferoedd disgyblion Ysgol Abersoch a gyfeirir ato yma.

	<p>y senarios Canolig ac Uwch, addysgir nifer cynyddol o ddisgyblion mewn dosbarthiadau oed cymysg o fwy nag 20. O gymryd y senario Uwch, sy'n cydfynd ag amcanestyniadau'r Archwilydd Cyffredinol i Wynedd, pe caeid Ysgol Abersoch addysgir 100% o blant mewn dosbarthiadau cymysg maint mwy na'r arfer. Ar gyfartaledd, rhaid ystyried pe caeid Ysgol Abersoch y dysgid holl ddisgyblion y tair ysgol sy'n weddill mewn dosbarthiadau mwy na'r arfer er eu hanfantais addysgol ac yn erbyn strategaeth ddatganedig Cyngor Gwynedd o addysg o'r ansawdd gorau mewn Ysgolion Cynradd.</p>		<p>Fel y gwelir o'r graff isod, mae niferoedd disgyblion yr ysgol wedi gostwng yn gyson ers 2016 ac yn fregus er peth amser:</p> <table border="1"> <caption>Niferoedd Disgyblion Abersoch (Medi 2010-2020)</caption> <thead> <tr> <th>Yr</th> <th>Niferoedd Disgyblion</th> <th>Capasiti</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>2010</td><td>20</td><td>42</td></tr> <tr><td>2011</td><td>23</td><td>42</td></tr> <tr><td>2012</td><td>21</td><td>42</td></tr> <tr><td>2013</td><td>15</td><td>42</td></tr> <tr><td>2014</td><td>23</td><td>42</td></tr> <tr><td>2015</td><td>20</td><td>42</td></tr> <tr><td>2016</td><td>24</td><td>42</td></tr> <tr><td>2017</td><td>18</td><td>42</td></tr> <tr><td>2018</td><td>14</td><td>42</td></tr> <tr><td>2019</td><td>10</td><td>42</td></tr> <tr><td>2020</td><td>10</td><td>42</td></tr> </tbody> </table>	Yr	Niferoedd Disgyblion	Capasiti	2010	20	42	2011	23	42	2012	21	42	2013	15	42	2014	23	42	2015	20	42	2016	24	42	2017	18	42	2018	14	42	2019	10	42	2020	10	42
Yr	Niferoedd Disgyblion	Capasiti																																					
2010	20	42																																					
2011	23	42																																					
2012	21	42																																					
2013	15	42																																					
2014	23	42																																					
2015	20	42																																					
2016	24	42																																					
2017	18	42																																					
2018	14	42																																					
2019	10	42																																					
2020	10	42																																					
Tud. 84	<p>198 Ymrwymodd Cyngor Gwynedd i strategaeth o 'Addysg Gynradd o'r Ansawdd Gorau i Blant yng Ngwynedd' Yn y strategaeth hon, dynodir meintiau dosbarth fel elfen bwysig er mwyn i blant feithrin y profiadau a'r cyfleoedd gorau posibl. Mae gan y pedair ysgol yn y dalgylch (Ysgolion Abersoch, Sarn Bach, Llanbedrog a Foel Gron) ddisbarthiadau oed cymysg fel yr arferol. O ddefnyddio'r amcanestyniadau uchod, pe gwireddid yr Achos Isel ac y caeid Ysgol Abersoch, byddai'r tair ysgol ar ôl yn gweithredu bron yn llawn capasiti, gan ddarparu bron ddim amrediad amrywiadau arferol yn y niferoedd ysgol blyneddol neu ddarparu llwybr at ddatblygiad economaidd a thai yn yr ardal. Yn y senarios Canolig ac Uwch, addysgir nifer cynyddol o ddisgyblion mewn dosbarthiadau oed cymysg o fwy nag 20. O gymryd y senario Uwch, sy'n cydfynd ag amcanestyniadau'r Archwilydd Cyffredinol i Wynedd, pe caeid Ysgol Abersoch addysgir 100% o blant mewn dosbarthiadau cymysg maint mwy na'r arfer. Ar gyfartaledd, rhaid ystyried pe caeid Ysgol Abersoch y dysgid holl ddisgyblion y tair ysgol sy'n weddill mewn dosbarthiadau mwy na'r arfer er eu hanfantais addysgol ac yn erbyn strategaeth ddatganedig Cyngor Gwynedd o addysg o'r ansawdd gorau mewn Ysgolion Cynradd.</p>																																						
199	<p>"Mae niferoedd y disgyblion wedi gostwng yn gyson ers 2016" Mae'r datganiad hwn yn gamarweiniol i'r ardal leol. Mae'r tabl ar dudalen 14 yn dangos bod nifer y plant a addysgwyd yn yr ardal wedi bod yn gyson er 1980. Mae disgyblion wedi cynyddu 5% rhwng 2005 a 2020 (190-204). 204 o ddisgyblion yn 2020 yw'r trydydd nifer uchaf erioed, gyda nifer y disgyblion yn cynyddu'n gyson yn ystod y 5 mlynedd diwethaf. Mae'r sail ar gyfer niferoedd yr amcanestyniadau yn Ysgol Abersoch yn aneglur. Rydym yn gwybod am o leiaf 11 o blant a fydd o bosib yn mynychu ysgol yn nalgylch Ysgol Abersoch i ddechrau yn ystod y 3 blynedd nesaf o gymharu â rhagamcaniad 7 yr Adran Addysg. Mae potensial ar gyfer cynnydd pellach yn y niferoedd hefyd yn dilyn y pandemig os y bydd pobl symud allan o</p>																																						

	ardaloedd trefol i ardaloedd gwledig. Cwestiynnwn ddilysrwydd niferoedd rhagamcanol disgyblion Ysgol Sarn Bach, 40 yn 2021 yn gostwng i 17 yn 2025. Mae amcangyfrif Cyngor Gwynedd yn dangos tuedd sylweddol wahanol i boblogaeth ehangach Cymru. O ganlyniad, mae angen ystyried yr amcanestyniadau hyn yn ofalus i sicrhau bod ystod realistig o senarios yn cael eu hystyried (Gweler Atodiad B: Adolygiad o Faint Dosbarth, Rhagolygon Capasiti a Phoblogaeth - Adroddiad gan Gyfeillion Ysgol Abersoch Cyfeillion) ac am gyfnod digonol o amser. Mae Comisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol wedi nodi y dylid ystyried y tueddiadau tymor hir h.y. 25-50 mlynedd i'r dyfodol.		
200	Mae Adran Addysg Cyngor Gwynedd wedi defnyddio pen isaf yr ystod o 18 o ddisgyblion ym mhob blwyddyn ar draws y pedair ysgol i ragweld nifer y disgyblion yn y dyfodol. Mae'r amcangyfrif hwn yn wahanol i dueddiadau poblogaeth a ragwelir yng Nghymru a rhagamcaniad yr Archwilydd Cyffredinol ar gyfer Gwynedd.		
201	<p>Casgliadau:</p> <p>Mae adolygiad o'r tri senario yn dangos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gall newidiadau cymharol fach yn nifer y disgyblion blynyddol gael effaith sylweddol ar faint dosbarthiadau cymysg yn y pedair ysgol sy'n cael eu hystyried. • Os gwireddir yr achos Isel ac os yw Ysgol Abersoch yn cau, bydd y tair ysgol sy'n weddill yn gweithredu mor agos at eu llawn gapasiti, heb fawr o gyfle i amrywiadau arferol yn nifer yr ysgolion blynyddol neu ddarparu llwybr ar gyfer datblygu economaidd yn yr ardal. • Yn y senarios Canol ac Uchel, bydd nifer cynyddol o ddisgyblion yn cael eu haddysgu mewn dosbarthiadau cymysg sy'n fwy nag 20. • Yn y senario Uchel, sy'n adlewyrchu rhagamcanion yr Archwilydd Cyffredinol, mae 100% o blant yn cael eu haddysgu mewn dosbarthiadau oedran cymysg rhy fawr, gyda chymaint â 26 ym mhob dosbarth oedran cymysg. Mae cau Ysgol Abersoch yn golygu nad yw Cyngor Gwynedd yn cyflawni ei amcanion ac yn peryglu darpariaeth addysg i'r disgyblion. • Ar gyfartaledd, rhaid ystyried y bydd cau Ysgol Abersoch yn golygu y bydd pob disgybl yn y tair ysgol sy'n weddill yn cael eu haddysgu mewn dosbarthiadau cymysg rhy fawr er anfantais addysgol iddynt ac yn erbyn strategaeth ddatganedig rhagoriaeth addysgol Cyngor Gwynedd mewn ysgolion cynradd. • Yn ogystal, bydd cau Ysgol Abersoch ar draul cymuned Abersoch a bydd y diffyg capasiti yn yr ysgolion sy'n weddill yn golygu na fydd disgyblion yn gallu dewis eu hysgol leol o oedran cynradd cynnar. 		

202	<p>Rwyf hefyd yn ymwybodol bod mwy o rieni eisiau anfon eu plant i Ysgol Abersoch yn enwedig os caniateir iddo gyflawni ei Statws Ysgol Traeth awyr agored. Rwy'n anghytuno y bydd y niferoedd yn aros yn isel, mae sawl rhiant wedi mynegi diddordeb yn yr ysgol. Nid yw hyn ond yn profi bod pobl yn dilyn ffordd wahanol o fyw yn dilyn Pandemic Covid ac yn gweithio gartref, felly hoffwn ichi ystyried Ysgol Abersoch i aros ar agor am ddwy flynedd, gan gynnig y cyfleuster ysgol traeth awyr agored, gan ganiatáu i'r Cylch Meithrin i ffynnu gan ein bod wedi cael ffyniant genedigaethau yn yr ardal. Ni welaf unrhyw sôn yn yr adroddiad ynghylch genedigaethau a phlant a fydd yn dechrau yn yr ysgol yn ystod y tair blynedd nesaf. Byddwn wedi meddwl bod hwn yn bwynt pwysig i ymchwilio iddo, yn enwedig os ydych chi'n ceisio cau ysgol, efallai na fyddai hyn yn ateb eich pwrpas gan y byddai'n dangos angen i gadw'r ysgol ar agor. Gwahaniaeth rhwng yr amcanestyniadau disgyblion ardal leol a gyflwynir yn y dogfennau ymgynghori sy'n ymddangos i awgrymu gostyngiad mawr mewn niferoedd disgyblion, ac amcangyfrifon Llywodraeth Cymru a Cyngor Gwynedd sy'n niferoedd sefydlog a chynyddol ledled Cymru a Gwynedd. Gellir cynnig bod hyn yn ganlyniad i amcanestyniadau a wnaed gan benaethiaid sydd ddim yn preswyllo yn y dalgylch, gan seilio eu rhagamcanion ar dueddiadau diweddar yn hytrach na thystiolaeth sy'n cynnig amcangyfrifon mwy dibynadwy. Er enghraifft, gwyddom am o leiaf 11 o blant yn nalgylch Ysgol Abersoch a fyddai'n gymwys i ddechrau yn ystod y 3 blynedd nesaf o gymharu â rhagamcaniad yr Adran Addysg o 7. Oni ddylai'r Cyngor ystyried newidiadau amlwg yn y boblogaeth leol a rhagamcanion ffurfiol, cyhoeddedig yn hytrach na rhagamcanion a allai fod yn ddi-sail ac yn gamarweiniol?</p>	<p>Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwadau ynglŷn â phryderon am gywirdeb a sail y rhagamcanion niferoedd.</p> <p>Mae'r rhagamcanion niferoedd i'r dyfodol wedi eu creu drwy ddefnyddio gwybodaeth am dueddiadau'r gorffennol. Darperir rhagamcanion 3 blynedd gan benaethiaid yr ysgolion unigol a chyfrifir rhagamcanion blwyddyn 4 a 5 gan yr awdurdod.</p> <p>Cydnabyddir nad yw cyfrifo rhagamcanion yn wyddoniaeth, ac mae'n debygol y bydd y niferoedd yn amrywio ychydig mewn gwirionedd. Serch hynny, mae'r Adran Addysg o'r farn, ar sail y niferoedd Medi 2020, a chyfartaledd niferoedd derbyn y 3 mlynedd flaenorol, y bydd y niferoedd yn parhau'n isel yn Ysgol Abersoch am y bum mlynedd nesaf:</p> <p style="text-align: center;">Tabl 1 – Amcangyfrifon niferoedd Ysgol Abersoch</p> <table border="1" data-bbox="1288 651 1995 810"> <thead> <tr> <th></th> <th>M</th> <th>D</th> <th>1</th> <th>2</th> <th>3</th> <th>4</th> <th>5</th> <th>6</th> <th>Cyfanswm</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Medi 2020</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>2</td> <td>0</td> <td>3</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>Amcangyfrif Medi 2021</td> <td>3</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>2</td> <td>0</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>Amcangyfrif Medi 2022</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>2</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>12</td> </tr> <tr> <td>Amcangyfrif Medi 2023</td> <td>2</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>12</td> </tr> <tr> <td>Amcangyfrif Medi 2024</td> <td>2</td> <td>2</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>2</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>11</td> </tr> <tr> <td>Amcangyfrif Medi 2025</td> <td>2</td> <td>2</td> <td>2</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>11</td> </tr> </tbody> </table> <p>Ym Medi 2020, o'r 26 disgybl (3-8 oed) oedd byw yn nalgylch Ysgol Abersoch, 5 o'r plant hynny oedd yn mynychu Ysgol Abersoch, gyda 21 (81%) ohonynt yn mynychu ysgolion tu allan i'r dalgylch. O ganlyniad, mewn ymateb i'r sylwadau sy'n nodi y bydd niferoedd a phoblogaeth plant yr ardal yn cynnyddu dros yr 20-25 mlynedd nesaf, ar sail ffigyrau Medi 2020, deuir i'r casgliad nad oes modd gwarantu y byddai'r plant hynny yn dewis mynychu Ysgol Abersoch.</p>		M	D	1	2	3	4	5	6	Cyfanswm	Medi 2020	2	3	2	0	3	-	-	-	10	Amcangyfrif Medi 2021	3	2	3	2	0	-	-	-	10	Amcangyfrif Medi 2022	2	3	2	3	2	-	-	-	12	Amcangyfrif Medi 2023	2	2	3	2	3	-	-	-	12	Amcangyfrif Medi 2024	2	2	2	3	2	-	-	-	11	Amcangyfrif Medi 2025	2	2	2	2	3	-	-	-	11
	M	D	1	2	3	4	5	6	Cyfanswm																																																															
Medi 2020	2	3	2	0	3	-	-	-	10																																																															
Amcangyfrif Medi 2021	3	2	3	2	0	-	-	-	10																																																															
Amcangyfrif Medi 2022	2	3	2	3	2	-	-	-	12																																																															
Amcangyfrif Medi 2023	2	2	3	2	3	-	-	-	12																																																															
Amcangyfrif Medi 2024	2	2	2	3	2	-	-	-	11																																																															
Amcangyfrif Medi 2025	2	2	2	2	3	-	-	-	11																																																															
203	<p>Awgryma daroganaau yr Adran Addysg yr hanera niferoedd disgyblion Ysgol Sarn Bach o fewn y bum mlynedd nesaf. Ymddengys y sylfeinir y rhain ar asesiadau penaethiaid ond, eto, rhagamcana Crynodeb Archwiliad Blynnyddol Cyngor Gwynedd 20201 gynnydd mewn poblogaeth o 5.3% rhwng 2020 a 2040 gan gynnwys cynnydd o 0.4% yn nifer y plant. Ymddengys y ffafria'r Adran Addysg ddibynnu ar asesiadau anffurfiol penaethiaid sydd ddim yn byw yn y gymuned i gefnogi ei dadleuon dros gau, yn hytrach na daroganiadau ffurfiol a gyhoeddwyd gan y Cyngor.</p> <p><i>Pa mor sicr yw'r dadansoddiad tueddiadau niferoedd disgyblion a adnabyddid yn yr adroddiad?</i></p>																																																																							

204	Nodir bod y rhagamcanion yn parhau'n isel dros y pum mlynedd nesaf. Dywed Noda Comisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol y dylid edrych 25 – 50 mlynedd i'r dyfodol ac, o astudio'r dangosyddion, dylai Aber-soch ffynnu yn ystod y cyfnod yma.		Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad. Serch hynny, yn unol â gofynion y Cod Trefniadaeth Ysgolion 2018, gofynnir i'r cynigwyr nodi "rhagolygon pum mlynedd o'r disgyblion ar y gofrestr ymhob un o'r ysgolion presennol y mae'r cynigion yn debygol o effeithio arnynt, a hynny ar hyn o bryd (h.y. yn seiliedig ar y ffordd y mae ysgolion wedi'u trefnu ar hyn o bryd)"
Maint Dosbarthiadau			
205	Ymhellach, nid wyf yn derbyn y ddadl bod dosbarthiadau llai yn niweidiol i addysg disgyblion. Mae'n gwneud synnwyr greddfoll y bydd mwy o sylw unigol yn arwain at ganlyniadau gwell.		Mae Ysgol Abersoch wedi ei blaenoriaethu ar gyfer adolygiad o'r ddarpariaeth addysgol oherwydd bod nifer o heriau yn ei hwynebu. Mae niferoedd disgyblion yr ysgol wedi gostwng yn gyson ers 2016 ac yn fregus ers peth amser. O ganlyniad, mae'n debygol felly bod yr ysgol yn wynebu heriau cynyddol, gan gynnwys:
206	Nid yw anfon plant Ysgol Abersoch i ddosbarthiadau mwy yn Ysgol Sarn Bach gyda chymysgedd o oeddrannau a galluoedd i weld yn opsiwn amgen gwell. Ar hyn o bryd addysgir y plant yn Ysgol Abersoch drwy gyfrwng y Cwricwlwm Cymraeg newydd, a dylid dathlu hynny. Efallai bod canlyniadau diweddaraf y plant yn ucheloleuo pa mor ragorol a buddiol yw Ysgol Abersoch		<ul style="list-style-type: none"> • Niferoedd disgyblion isel: Yn Medi 2020, roedd 8 disgybl llawn amser, a 2 ddisgyblion meithrin wedi eu cofrestru yn yr ysgol. • Rhagamcanion niferoedd: Rhagwelir y bydd y niferoedd yn parhau yn isel dros y blynyddoedd nesaf (Medi 2021 = 10; Medi 2022 = 12; Medi 2023 = 12.) • Canran uchel o lefydd gweigion: Yn seiliedig ar ffigyrau Medi 2020, mae o ddeutu 76% o lefydd gweigion yn yr ysgol (26 mewn nifer) (D-BI.3) • Maint dosbarthiadau bychain: Mae'r 10 disgybl yn cael eu dysgu mewn un dosbarth cymysg eu hoedran. • Amrediad oedran eang o fewn dosbarthiadau: Addysgir y disgyblion mewn un dosbarth gydag amrediad oed hyd at 5 mlynedd (3-8 oed). • Adnoddau Ariannol: Mae Ysgol Abersoch yn derbyn swm ychwanegol i'r dyraniad arferol trwy'r polisi lleiafswm staffio. Cyfanswm y swm yn ystod y flwyddyn ariannol 2020-21 yw £52,582. Y gost fesul disgybl yn Ysgol Abersoch yn y flwyddyn ariannol 2020/21 yw £17,404 – y cyfartaledd sirol ar gyfer cost fesul disgybl yw £4,198. • Anedd disgyblion: Dengys data 2020 fod 26 o ddisgyblion 3-8 oed yn byw yn nalgyllch Ysgol Abersoch gyda 21 (81%) ohonynt yn mynychu ysgolion tu allan i'r dalgyllch.
Tud. 87 207	Efallai eich bod yn cymysgu'ch adroddiad ag Ysgol Sarn Bach, lle mae grwpiau mwy o ystodau oedran cymysg yn cael eu haddysgu mewn un ystafell. Mewn gwirionedd rwy'n teimlo'n drist y bydd fy merch a fydd yn symud i flwyddyn pedwar yn Ysgol Sarn Bach yn cael ei dysgu gyda Blwyddyn tri, rwy'n teimlo bod y plant yn colli eu hunaniaeth, gan eu bod yn cael eu haddysgu yn y grŵp mwy hwn o alluoedd cymysg iawn, ond yn flaenorol yn Ysgol Abersoch roedd hi'n ddysgwyr annibynnol i raddau helaeth a ganiatawyd iddi archwilio ac annog hyd eithaf ei gallu wrth ddilyn y cwricwlwm gan ganiatáu iddi hi a fy mab ragori.		
208	Ymrwymodd Cyngor Gwynedd i strategaeth o 'Addysg Gynradd o'r Ansawdd Gorau i Blant yng Ngwynedd'1. Yn y strategaeth hon, dynodir meintiau dosbarth fel elfen bwysig er mwyn i blant feithrin y profiadau a'r cyfleoedd gorau posibl. Mae gan y pedair ysgol yn y dalgyllch (Ysgolion Abersoch, Sarn Bach, Llanbedrog a Foel Gron) ddosbarthiadau oed cymysg fel yr arferol. Ymrwymodd Cyngor Gwynedd sicrhau bod yna, ar gyfartaledd, dim mwy nag 20 neu lai na 12 disgybl mewn unrhyw ddosbarth oed cymysg ond, eto, mae meintiau dosbarth 2020 – 2021 yn uwch nag 20 mewn chwe dosbarth allan o naw (Atodiad B – Adolygiad o Feintiau Dosbarth, Capasiti a Rhagolygon y Boblogaeth – Adroddiad gan Gyfeillion Ysgol Abersoch Chwefror 2021 /Appendix B – Review of Class Sizes, Capacity and Population Forecasts – A report by Cyfeillion Ysgol Abersoch Friends, February 2021).		Roedd adran 7.3 o'r Ddogfen Ymgynghori yn darparu gwybodaeth ar sefyllfa bresennol maint dosbarthiadau Ysgol Abersoch ac Ysgol Sarn Bach.

209	<p>Mae dwy ystafell ddosbarth gorfforol, ac mae'r plant yn treulio tua 50% o amser gyda 2 athro (wedi'u rhannu'n 2 ystafell ddosbarth), a 50% o'u hamser gydag 1 athro ac 1 cynorthwydd.</p> <p>Yn Ysgol Sarn Bach mae dau ddosbarth - un ar gyfer Meithrin i Flwyddyn 3 (pedair ystod oedran) ac un ar gyfer Blynyddoedd 3,4,5 a 6 (pedair ystod oedran). Esboniwch sut y byddai cau Ysgol Abersoch yn gwella'r ddarpariaeth addysg?</p>		<p>Gyda 21 o lefydd gweigion, (a 4 lle gwag yn y Meithrin), mae gan Ysgol San Bach gapasiti digonol ar gyfer disgyblion presennol Ysgol Abersoch ac Ysgol Sarn Bach, am y bum mlynedd nesaf.</p> <p>Pe gwireddir y cynnig, rhagwelir y bydd 21 plentyn yn y Cyfnod Sylfaen a 37 yn CA2 yn Ysgol Sarn Bach. Mi fyddai disgwyl i Bennaeth a Chorff Llywodraethol yr ysgol amgen roi sylw priodol i bennu maint dosbarthiadau addas ac adnoddau staff yr ysgol i ymateb i'r niferoedd diweddaraf. Mi fyddai'r cynnydd yn eu cyllideb flynyddol yn hwyluso opsiynau i ystyried dosbarth/iadau a staff ychwanegol.</p>
210	<p>"Byddai gweithredu'r opsiwn hwn yn rhoi cyfle i ddisgyblion gael eu haddysgu mewn grwpiau cymheiriaid sydd â llawer llai o ystod oedran a chyfle i wella profiad addysgol a chymdeithasol y disgyblion, yn ddyddiol."</p> <p>Beth yw'r dystiolaeth ar gyfer hyn? Meintiau dosbarth Ysgol Sarn Bach yw Meithrin, Derbyn, Blynyddoedd 1,2 mewn un dosbarth, yna Blynyddoedd 3, 4, 5 a 6 mewn ail ddosbarth. Yn Ysgol Abersoch y dosbarth yw Meithrin - Blwyddyn 3 ond wedi'i rhannu ar draws 2 athro.</p> <p>Nodwch ym mha ffyrdd y byddai'r addysg yn gwella.</p>		<p>Yn unol â'r Cod Trefniadaeth Ysgolion 2018, yn achos cynnig i ad-drefnu ysgolion, mae'n rhaid i'r ddogfen ymgynghori gynnwys manylion am yr holl ysgolion cyfagos y gellid ystyried yn rhesymol y bydd disgyblion yn dymuno trosglwyddo iddynt. O ganlyniad, bu i fanylion Ysgol Sarn Bach, Ysgol Llanbedrog ac Ysgol Foel Gron gael eu cynnwys yn y ddogfen ymgynghori yn ychwanegol i'r manylion am Ysgol Abersoch.</p>
211	<p>7.3 Maint Dosbarth ac Ystod Oedran Briodol "Nod Cyngor Gwynedd yw cael dim mwy na 2 ystod oedran o fewn yr un dosbarth"</p> <p>Mae'r dosbarthiadau yn Ysgol Sarn Bach i gyd yn fwy na'r amcan o ystod dwy oed o fewn yr un dosbarth. Mae gan Ysgol Sarn Bach 2 ddosbarth o 4 ystod oedran: Meithrin, Derbyn, Blynyddoedd 1,2 mewn un dosbarth, yna Blynyddoedd 3, 4, 5 a 6 mewn ail ddosbarth.</p> <p>O ganlyniad i beidio â chyrraedd yr amcanion strategol a nodwyd, rydym yn teimlo na all Ysgol Sarn Bach letya plant ychwanegol oherwydd natur yr ystafelloedd dosbarth sydd ar gael yn Ysgol Sarn Bach. Bydd canlyniad negyddol i addysg plant yn y ddwy ysgol.</p>		<p>Pwysleisir mai'r cynnig oedd yn destun i'r ymgynghoriad statudol, ac a roddwyd yn ddiweddarach drwy rybudd statudol yw cau Ysgol Abersoch a chynnig lle i ddisgyblion yn Ysgol Sarn Bach. Ni ystyrir felly fod maint dosbarthiadau'r ysgolion cyfagos (Ysgol Foel Gron ac Ysgol Llanbedrog) yn berthnasol i'r cynnig.</p> <p>Yn seiliedig ar ganlyniad yr asesiad o'r Effaith Tebygol ar Ansawdd a Safonau Addysg, deuir i'r casgliad fod safon yr addysg a ddarperir yn Ysgol Sarn Bach ar yr un lefel â safon yr addysg yn Ysgol Abersoch. Abersoch a throsglwyddo disgyblion i Ysgol Sarn Bach. Mae'r wybodaeth yn yr asesiad o'r effaith debygol ar ansawdd yr addysg yn dilyn arolygon diweddaraf Estyn yn yr ysgolion dan sylw yn nodi fod pob un o'r ysgolion wedi eu gosod mewn categori cyfatebol fan lleiaf i Ysgol Abersoch, a phob un o'r ysgolion wedi eu gosod yn y categori melyn, neu wyrdd o safbwynt categori cefnogaeth Llywodraeth Cymru. O ganlyniad felly, ni ragwelir y byddai unrhyw effaith negyddol o safbwynt ansawdd a safonau addysg yn deillio o'r cynnig.</p>
212	<p>7.16 Manteision ac anfanteision disgwylidig y cynnig "Meintiau dosbarth"</p> <p>Mae maint dosbarthiadau yn Ysgol Sarn Bach eisoes yn uwch nag argymhelliad "Addysg Gynradd Ardderchog i Blant yng Ngwynedd" Cyngor Gwynedd ar gyfer maint dosbarth oedran cymysg o 20. Bydd cau Ysgol Abersoch yn gwaethygu'r sefyllfa.</p>		
213	<p>Mae'r dadansoddiad isod yn dangos bod maint y dosbarthiadau ar gyfer 2020-21 yn uwch na 20 mewn 6 dosbarth allan o 9 yn y pedair ysgol.</p> <p>Yn ogystal, mae dros 80% o ddisgyblion yn cael eu haddysgu mewn dosbarthiadau cymysg rhy fawr.</p>		

	Casgliad: Mae angen ystyried maint dosbarthiadau yn ofalus wrth wneud penderfyniadau fel y gall Cyngor Gwynedd gyflawni ei strategaeth o'r sefyllfa bresennol hon.		
214	Mae'r tabl isod yn crynhoi maint cyfredol y dosbarthiadau ar gyfer pob un o'r pedair ysgol. Gellir arsylwi bod nifer o 'flynyddoedd mawr', fodd bynnag, mae'r ystod nodweddiadol o niferoedd disgyblion blynyddol fesul grŵp blwyddyn yn amrywio o 18 i 33, gyda chyfartaledd cyffredinol o 25 o ddisgyblion fesul grŵp blwyddyn a nifer fwyaf cyffredin o 22.		
215	Tra yn nhermau addysgol mai un 'dosbarth' sydd yn Ysgol Abersoch, hoffem wirio a sylweddolodd aelodau'r Cabinet bod ynddi ddau ddosbarth ar wahân, â'r Cylch Meithrin mewn trydydd dosbarth? Petai niferoedd y disgyblion yn cynyddu yn yr ysgol, a gwir angen am ofod, buasai'r Cylch Meithrin yn fodlon iawn adleoli i adeilad addas ar y buarth. Gyda llaw, mae gan lunwedd yr ysgol ddarpariaeth ddigonol ar gyfer cyfleusterau toiledau hollol ar wahân i blant y Cylch a disgyblion yr ysgol; bu hyn yn hynod fanteisiol yn ystod y pandemig.		
216	Mae meintiau dosbarthiadau yn berffaith ar gyfer pob disgybl yn unigol petai'r cyngor yn gwerthfawrogi dyfodol Ysgol Abersoch; gan hynny yn atal gorniferoedd dosbarthiadau yn y 3 ysgol lleol arall.		
217	Y mae casgliadau'r swyddogion i'r ymatebion i'r ymgynghoriad yn seiliedig ar ddadleuon generig ac ystrydebol, heb sail tystiolaeth, ac heb fod yn benodol i achos Abersoch - yn groes i'r ddyletswydd sydd gan y Cyngor i werthuso'r sefyllfa yn ôl amgylchiadau penodol yr ysgol dan sylw * Gosodir fel ffaith fod dosbarthiadau cymysg-oedran yn anfantais addysgol. Mae'r gwir sefyllfa'n llawer mwy cymhleth. Wrth gwrs fod creu gaith ychwanegol i athrawon, ond mae gwerth addysgol i'r mentora rhwng disgyblionhŷn ac iau, ac mae strategaethau mewn lle i ddosbarth gyfan astudio thema, ond ar efelau sy'n gweddu i'r disgyblion unigol. Ni chynigir unrhyw dystiolaeth fod ysgolion sydd â dosbarthiadau cymysg-oedran yn cael canlyniadau addysgol gwaeth nag ysgolion trefol mwy o faint. Gallesid gwneud astudiaeth o gyrhaeddiadau cymharol disgyblion mewn addysg uwchradd, ond ni chynigir unrhyw dystiolaeth, dim ond gosod y safbwynt fel ffaith. Fle prawf o wacter y ddadl, mae'n debyg y byddai'r disgyblion yn cael eu cyfeirio at ysgol arall lle byddai hefyd dosbarthiadau cymysg-oedran, eto gyda chanlyniadau digon boddhaol.		

218	Roedd llawer o drafodaeth y Cabinet yn canolbwyntio ar ystod oedran yr ystafell ddosbarth, gyda'r awgrym y byddai ystod oedran llawer llai yn cael ei chael yn Ysgol Sarn Bach. Ac eto, fel rhan o'r broses benderfynu ni cheisiodd yr Adran Addysg egluro i'r Cabinet (rhag ofn nad oeddent wedi darllen y ddogfennaeth) bod gan Ysgol Sarn Bach ystod oedran dosbarth tebyg (Meithrin - Bl 2 mewn un ystafell ddosbarth) o'i gymharu â Meithrin - Bl 3 yn Ysgol Abersoch (wedi'i rannu rhwng 2 ystafell ddosbarth ac un athro amser llawn ac un athro rhan-amser). Mae'n ymddangos yn annidwyll bod pwysau o'r fath wedi'i roi ar yr un ochr hon heb ei bwyso yn erbyn y dewis arall arfaethedig.		
219	Mae beth sydd wedi ei cyflwyno ynglŷn ar pryder plant rhan gwahaniaeth oedran yn yr un dosbarth yn gamarweiniol oherwydd mae hyn yn digwydd yn yr ysgol sydd wedi ei penodi ar gyfer disgyblion Ysgol Abersoch.		
220	Ymhellach, nid wyf yn derbyn y ddadl bod dosbarthiadau llai yn niweidiol i addysg disgyblion. Mae'n gwneud synnwyr greddfoll y bydd mwy o sylw unigol yn arwain at ganlyniadau gwell.		Ansawdd yr addysg yw'r dylanwad mwyaf ar gyrhaeddiad disgyblion. Addysgir disgyblion Ysgol Abersoch mewn un dosbarth gydag amrediad oed hyd at 5 mlynedd (3-8 oed). Mae'r 10 disgybl yn cael eu dysgu mewn un dosbarth cymysg eu hoedran.
Tud. 90 221	Rhan maint yr Dosbarthiadau mae pryder wedi ei ymddangos gan llywodraeth cymru rhan maint dosbarthiadau gan ddweud fod well cael dosbarthiadau llai. Felly mae elfen positif i dosbarth bach.		Mae her sylweddol i'r athrawon baratoi gwaith a fydd yn herio ac ymestyn pob plentyn. Mae Awdurdod o'r farn y gall niferoedd isel iawn o blant ymhob blwyddyn arwain at lai o gystadleuaeth a symbyliad academaidd, a llai o gyfle i fanteisio ar amrediad amrywiol o brofiadau cwricwlaidd ac allgyrsiol.
222	Ar hyn o bryd mae 12 o blant o dan 3 a fyddai'n elwa o fynychu'r ysgol ac, wedi dysgu am 35 mlynedd, credaf mai dosbarthiadau llai yw'r gorau. Dwi wedi dysgu mewn ysgolion gyda chyfartaledd o 30 mewn dosbarth ac mewn ysgolion â chyfartaledd o 4. Mae athrawon yn amryddawn ond ni all hyd yn oed yr athrawon fwyaf ymroddedig a thrylwyr roi'r un chwarae teg i 30 o blant fel y gellir i 4.		Ceir tystiolaeth fod bron i 80% o'r hyn y mae plant yn ei ddysgu yn cael ei ddysgu oddi wrth ei gilydd ac felly wrth gyfyngu'r nifer o blant o'r un oed i un neu ddau gall gael effaith ar gynnydd.
223	Y cychwyn gorau i unrhyw blentyn cymraeg, saesneg neu unrhyw iaith, mi fuasain frainnt iddynt cael fod yn rhan o'r ysgol gyda'r athrawon gwych ymroddedig yma. Oherwydd ei fod yn ysgol fach ac ddim yn orlawn fel rhai cyfagos, maen't yn cael yr amser 'un i un' ar chwarae teg gan yr athrawon, na allai gael yn y dosbarthiadau llawn.		Mae bron yn amhosibl i ysgol fach gyflwyno'r un amrediad o brofiadau cwricwlaidd, allgyrsiol a chymdeithasol ag ysgol fwy, er enghraifft mae angen mwy o blant i gynnal gemau tîm. Yn ogystal fe all bod mewn ysgol fwy amlygu i'r plant yn fwy effeithiol y gwahaniaethau naturiol a geir rhwng plant a theuluoedd o gefndiroedd gwahanol, rhan allweddol o ddatblygiad plentyn.
224	Tra bod meintiau dosbarthiadau yn llai na'r rhai mewn ysgolion cyfagos, buasai'r mwyafrif o bobl yn tystio ei fod o fantais i'r plant yn nhermau canlyniadau addysgol gwell. Mewn cymhariaeth, sylwyd ar ddosbarthiadau mawr mewn ysgolion cyfagos sydd, gyda llaw, yn fwy na maint y dosbarthiadau a nodwyd gan		Mae'r Awdurdod o'r farn y gall hyn effeithio ar allu ysgol i ddatblygu disgyblion i'w llawn botensial.

	Gyngor Gwynedd ei hun, a allai arwain at ganlyniadau gwaelach. Mae'n syndod y rhodda'r Adran Addysg fwy o bwyslais ar ryngweithiad cymdeithasol na chyrhaeddiad addysgol.		Mae Cyngor Gwynedd yn anelu i gael maint dosbarthiadau addas, gyda dim mwy na dau ystod oedran o fewn yr un dosbarth yn y cynradd.
225	Eto, anghytunir "y buasai cau Ysgol Aber-soch ac addysgu'r disgyblion yn Sarn Bach yn gwella eu profiad addysgiadol a chymdeithasol". Mae dosbarthiadau bychain yn galluogi cyrhaeddiad uwch ac maent yn cyfarfod eu cyfoedion mewn clybiau eraill tu allan i oriau'r ysgol.		Gall ysgolion gyda niferoedd uwch o blant gynig strwythur mwy cadarn i gynllunio a darparu'r cwricwlwm trwy sefydlu timau rheoli canol ac arweinwyr pwnc a chwricwlwm. Yn ogystal, gellir canoli nifer o gyfrifoldebau megis rhai yn ymwneud a'r cwricwlwm a materion rheolaethol, sy'n gallu bod yn faich i sefydliadau bach, e.e. trefniadau arfarnu, cynlluniau datblygu, rheoli perfformiad. Mae'n fwy o her i ysgolion llai i fedru creu rhaglenni hyfforddi datblygiad proffesiynol a chynlluniau datblygu penodol ynghyd a chynnig cyfleoedd teg i staff ddatblygu arbenigaeth pwnc a rhannu ymarfer da gyda chyfoedion.
226	Anghytunir â'r sylw "yr effeithia'r dosbarthiadau bychain iawn a niferoedd isel ar brofiadau'r plant o gymdeithasu a chydweithio'n ddyddiol â chyfoedion" – maent yn aelodau o wahanol glybiau megis Clwb Syrffio Llŷn a phêl-droed/rygbi un ai yma yn Aber-soch neu ym Mhwlheli a chynhelir gwersi/gweithgareddau nofio/hwyllo ar ôl ysgol fel disgyblion ysgolion eraill.		Nododd Estyn (2013): "Mae arweinyddiaeth a phrosesau i wella ansawdd fel arfer wedi'u datblygu'n well mewn ysgolion cynradd mawr. Mewn ysgolion cynradd bach, mae gan lawer o benaethiaid gyfrifoldeb addysgu sylweddol sy'n cyfyngu ar yr amser y gallent ei neilltuo i arwain a rheoli ac fe gânt lai o gyfleoedd i arfarnu safonau ac ysgogi gwelliant."
227	Gall presenoldeb plant o wahanol oedrannau yn yr un dosbarth fod yn adlewyrchiad cywirach o fywyd y gymdeithas a'r cartref na'r grwpiau mawr a geir mewn ysgolion mwy... Galluoga'r dosbarthiadau bychain gyrraeddiad uwch ac ni effeithia niferoedd isel ar brofiadau'r plant o gymdeithasu a chydweithio'n ddyddiol â chyfoedion		Yn seiliedig ar ganlyniad yr asesiad o'r Effaith Tebygol ar Ansawdd a Safonau Addysg, deuir i'r casgliad fod safon yr addysg a ddarperir yn Ysgol Sarn Bach ar yr un lefel â safon yr addysg yn Ysgol Abersoch a throsglwyddo disgyblion i Ysgol Sarn Bach. Mae'r wybodaeth yn yr asesiad o'r effaith debygol ar ansawdd yr addysg yn dilyn arolygon diweddaraf Estyn yn yr ysgolion dan sylw yn nodi fod pob un o'r ysgolion wedi eu gosod mewn categori cyfatebol fan lleiaf i Ysgol Abersoch, a phob un o'r ysgolion wedi eu gosod yn y categori melyn, neu wyrdd o safbwynt categori cefnogaeth Llywodraeth Cymru. O ganlyniad felly, ni ragwelir y byddai unrhyw effaith negyddol o safbwynt ansawdd a safonau addysg yn deillio o'r cynnig.
228	Adeilad, man ac awyrgylch arbennig iawn (clos, cynnes a chefnogol). Gallaf ddweud, fel cyn-ddisgybl a rhiant i ddau o blant sydd wedi mynychu'r ysgol, bod cael treulio blynyddoedd cynnar ein haddysg yno wedi bod yn fanteisiol iawn. Nid anfantais yw cael eich dysgu mewn grŵp bach o ddisgyblion ym mlynyddoedd cynnar eich addysg. Mae'r naws deuluol o gymorth mawr i'r broses o drawsnewid o gael eich magu gartref i ddechrau mewn awyrgylch addysgol. Mae hi'n ysgol arbennig i fabanod a'r blynyddoedd cynnar.		
229	Credwn y cynhwysa lefelau staffio Ysgol Sarn Bach bennaeth llawn amser, athrawes rhan amser ac athrawon achlysurol, yn ogystal â chymorthyddion dysgu. Rhennir y plant i ddau ddsbarth ffurfiol mewn tair ystafell ddsbarth. Dysga'r pennaeth Meithrin – Blwyddyn 2 mewn dosbarth sengl a'r athrawes ran-amser Flynyddoedd 3, 4, 5 a 6 mewn dwy ystafell ddsbarth wedi'u cefnogi gan gymhorthydd dysgu. Credwn y dysgir y plant ym Mlynyddoedd 5 a 6 gan gymhorthydd dosbarth ddeuddydd yr wythnos. Mae'n rhesymol gofyn pam fod cynyddu maint dosbarthiadau, trwy gynnwys disgyblion Ysgol Abersoch, yn		Roedd adran 7.3 o'r Ddogfen Ymgynghori yn darparu gwybodaeth ar sefyllfa bresennol maint dosbarthiadau Ysgol Abersoch ac Ysgol Sarn Bach. Pe gwreiddir y cynnig, yna disgwylir y bydd Pennaeth a Chorff Llywodraethol yr ysgol amgen yn rhoi sylw priodol i bennu maint dosbarthiadau a dosbarthiadau addas ac adnoddau staff yr ysgol i ymateb i'r niferoedd newydd. Mi fyddai'r cynnydd yn eu cyllideb blynyddol yn hwyluso opsiynau i ystyried dosbarth/iadau a staff ychwanegol.

	<p>"Cynnig addysg o'r ansawdd uchaf posibl" a "byddai addysgu'r plant yn Ysgol Sarn Bach yn cael effaith positif". O gymharu, dysgir plant Ysgol Abersoch bob amser gan athrawes, fel y disgwylir mewn ysgol...</p>		
230	<p>Pam y cyfeirir yma at lefelau staffio yn Ysgol Abersoch ond nid Ysgol Sarn Bach? Beth yw'r lefelau staffio yn Ysgol Sarn Bach, fesul dosbarth ac ystafell ddosbarth, gyda chymarebau athro i blentyn? A oes athro ym mhob ystafell ddosbarth bob dydd?</p> <p>Mae gennym reswm i gredu bod 1 pennaeth amser llawn, 1 athro rhan-amser, athro achlysurol yn ogystal â chymhorthyddion dysgu</p> <p>Nid yw'r datganiad hwn yn adlewyrchu'r cynnig addysgu presennol yn Ysgol Sarn Bach ac nid yw'n hysbysu rhieni nad yw plant yn cael eu haddysgu gan athro cymwys pob tro.</p> <p>Rydym yn deall bod dosbarthiadau yn Ysgol Sarn Bach yn cael eu haddysgu gan 1 pennaeth llawn amser, 1 athro rhan-amser, ac athrawon achlysurol, yn ogystal â chymorthyddion dysgu. Rhennir y plant i 2 ddosbarth ffurfiol, ar draws 3 ystafell ddosbarth. Mae'r pennaeth yn dysgu Meithrin - Blwyddyn 2 mewn un ystafell ddosbarth, yr athro rhan-amser yn dysgu blynyddoedd 3,4,5 a 6 ar draws 2 ystafell ddosbarth gyda chefnogaeth cymhorthydd dysgu. Mae diwrnodau rheolaidd yr wythnos pan fydd y plant ym Mlynnyddoedd 3,4, 5 a 6 yn cael eu dysgu gan y cymhorthydd dysgu yn unig. Er enghraifft, yn ystafell ddosbarth Blwyddyn 5 a 6, mae'r plant yn cael eu haddysgu gan yr athro rhan-amser 2 ddiwrnod yr wythnos, gan athro achlysurol 1 diwrnod yr wythnos a chan gymhorthydd dysgu 2 ddiwrnod yr wythnos. Mae 21 o blant yn yr ystafell ddosbarth hon, ynghyd â 13 o blant eraill yn ystafell ddosbarth Blwyddyn 3 a 4. Felly cyfunwyd 34 o blant ar draws dwy ystafell ddosbarth ar wahân, a rheiny yn cael eu haddysgu gan gyfuniad o athro rhan-amser, athro achlysurol, a chymorthydd dysgu.</p> <p>Ym mha ffordd, trwy gynnwys disgyblion Ysgol Abersoch, y mae maint dosbarthiadau cynyddol yn cwrdd â'r amcan o 'ddarparu addysg o'r ansawdd gorau posibl' pan fydd y dosbarthiadau'n fwy ac mewn rhai achosion yn uwch na uchafswm cyfreithiol Cyngor Gwynedd o 30 ac hefyd y disgyblion ddim yn cael eu haddysgu gan athro ar nifer o ddyddiau'r wythnos?</p> <p>I'r gwrthwyneb, yn Ysgol Abersoch mae plant bob amser yn cael eu haddysgu gan athro, fel y byddai disgwyl i gyfarch y nod o "Ddarparu addysg o'r ansawdd gorau posibl".</p>		<p>Mater i Gorff Llywodraethol ysgol unigol yw penderfynu ar ei strwythur staffio mwyaf addas. Pe byddai nifer disgyblion yn cynyddu gall Ysgol Sarn Bach benderfynu addasu'r strwythur staffio i gynnwys mwy o athrawon.</p> <p>Ni all y Cyngor rhagweld penderfyniad y Corff Llywodraethol ac o ganlyniad ni fyddai'n briodol amlygu lefelau staffio posib i'r dyfodol.</p> <p>Pe byddai'r nifer disgyblion yn cynyddu tu hwnt i'r canllawiau statudol byddai'n rhaid i'r ysgol newid y strwythur staffio.</p> <p>Mae nifer helaeth o ysgolion yn gwneud defnydd o uwch gymorthyddion er mwyn darparu amser digyswllt i athrawon dosbarth gynllunio, paratoi ac asesu. Mae'r gwaith a fydd yn cael ei gyflwyno wedi ei baratoi gan yr athro neu athrawes dosbarth o flaen llaw a gan amlaf yn barhad o'r hyn y mae'r athro neu athrawes ddosbarth wedi ei gyflwyno o flaen llaw.</p> <p>Mae'r dyraniad ychwanegol a dderbynnir gan Ysgol Abersoch yn sgil niferoedd isel o blant yn sicrhau lefelau staffio uwch na'r hyn a dderbynnir mewn ysgolion sydd y tu allan i'r warchodaeth yma. Nid yw Ysgol Sarn Bach yn derbyn lefel uchel o warchodaeth ac o ganlyniad maent yn wynebu her i gynnal lefelau staffio cyffelyb ac Ysgol Abersoch. Fodd bynnag gwelir o arolwg Estyn o Ysgol Sarn Bach yn 2017 nad yw hyn yn effeithio ar ansawdd profiadau dysgu'r plant a bod y dysgu ac addysgu ac ansawdd profiadau dysgu'r plant.</p>

231	Nid yw'r Cyngor wedi darparu asesiad effaith ar faint dosbarthiadau os trosglwyddir disgyblion Ysgol Abersoch i Ysgol Sarn Bach fel y cynigir. Pe bai hyn yn digwydd, yna maint y dosbarthiadau yn Ysgol Sarn Bach fydd 21 a 37 yn y drefn honno. Mae hyn yn amlwg yn fwy na'r 20 a ddatganwyd fel maint dosbarth cymysg ar y mwyaf. Yn ogystal â fy mhryderon fy hun, credaf y byddai llywodraethwyr a rhieni Ysgol Sarn Bach hefyd yn bryderus ac mae angen ystyried eu barn yn yr ymgynghoriad.		Roedd adran 7.3 o'r Ddogfen Ymgynghori yn darparu gwybodaeth ar sefyllfa bresennol maint dosbarthiadau Ysgol Abersoch ac Ysgol Sarn Bach. Pe gwireddir y cynnig, yna disgwylir y bydd Pennaeth a Chorff Llywodraethol yr ysgol amgen yn rhoi sylw priodol i bennu maint dosbarthiadau a dosbarthiadau addas ac adnoddau staff yr ysgol i ymateb i'r niferoedd newydd. Mi fyddai'r cynnydd yn eu cyllideb blynyddol yn hwyluso opsiynau i ystyried dosbarth/iadau a staff ychwanegol.
232	Nid oes sôn am Bennaeth na Llywodraethwyr Aber-soch dan Reolaeth ac Arweinyddiaeth; ac mae Pennaeth Mewn Gofal yn bresennol oherwydd sefyllfa anghyffredin oherwydd rhesymau trist.		Darparwyd gwybodaeth parthed strwythur staffio'r ysgol yn y ddogfen ymgynghori a gyhoeddwyd ym mis Ionawr 2021 (tudalen 28). Mae'r cyngor o'r farn na fyddai'n briodol manylu ar sefyllfa bersonol unrhyw aelod o'r staff mewn dogfen ymgynghori statudol yn ymwneud â chynnig i ad-drefnu ysgolion.
233	Maint presennol y dosbarth yn Ysgol Abersoch yw 10 o blant, ac yn Ysgol Sarn Bach maint cyfartalog y dosbarth yw 24, sydd eisoes yn fwy na datganiad Cyngor Gwynedd yn 'Strategaeth Addysg Gynradd o'r Ansawdd Gorau'. Mae'n peri penbleth y gall Cyngor Gwynedd gyfiawnhau gwthio drwy benderfyniad a fydd yn cynyddu maint dosbarthiadau uwchlaw ei arfer gorau ei hun ar sail 'lles'. O ystyried cyd-destun y dogfennau ymgynghori, mae'n ymddangos nad yw'r Adran Addysg yn ystyried y ddarpariaeth addysg bresennol yn Ysgol Abersoch i gynhyrchu 'dinasyddion dwyieithog, llwyddiannus a chyflawn' mewn 'cymdeithas naturiol Gymraeg'.		Pe gwireddir y cynnig, rhagwelir y byddai 21 plentyn yn y Cyfnod Sylfaen a 37 yn CA2 yn Ysgol Sarn Bach. Mi fyddai disgwyl i Bennaeth a Chorff Llywodraethol yr ysgol amgen roi sylw priodol i bennu maint dosbarthiadau addas ac adnoddau staff yr ysgol i ymateb i'r niferoedd diweddaraf. Mi fyddai'r cynnydd yn eu cyllideb blynyddol yn hwyluso opsiynau i ystyried dosbarth/iadau a staff ychwanegol.
234	'Addysgu'r plant mewn dosbarthiadau o faint mwy addas' -nodir fod cyfartaledd maint dosbarthiadau Ysgol Sarn Bach ym mis Medi 2020 yn 24. Os felly, fe'u cynyddir â disgyblion Ysgol Aber-soch ac, o ganlyniad, buasai hyn yn groes i'r hyn a nodir ym mhwynt 4.1.3 Addysg Gynradd o'r Ansawdd Gorau i Blant Gwynedd pan nodir, "Anelu at sicrhau nad oes gan unrhyw ddogarth oed cymysg mwy nag 20 disgybl na llai na 12 disgybl".		Pe gwireddir y cynnig, rhagwelir y byddai 21 plentyn yn y Cyfnod Sylfaen a 37 yn CA2 yn Ysgol Sarn Bach. Mi fyddai disgwyl i Bennaeth a Chorff Llywodraethol yr ysgol amgen roi sylw priodol i bennu maint dosbarthiadau addas ac adnoddau staff yr ysgol i ymateb i'r niferoedd diweddaraf. Mi fyddai'r cynnydd yn eu cyllideb blynyddol yn hwyluso opsiynau i ystyried dosbarth/iadau a staff ychwanegol.
235	Yn ogystal rwy'n gweld y modd y daw'r Cyngor i benderfyniadau hefyd yn wallus. Wrth gymharu strategaeth 'Addysg Gynradd Ragorol i Blant Gwynedd' i'r penderfyniad hwn, fy nealltwriaeth i yw y bydd y plant a'u haddysgir ar hyn o bryd yn Ysgol Abersoch dan anfantais wrth ymuno â dosbarthiadau aml-flwyddyn yr ysgolion cyfagos. Bydd hyn hefyd yn cael effaith negyddol ar addysg plant eraill yr ardal. Ymddengys mai arbedion ariannol yw cymhelliant y Cyngor yn hytrach na gwerth addysg i blant sy'n rhan werthfawr ein cymuned heddiw ac i'r dyfodol.		

236	<p>Rwy'n hynod o rhwystredig ynglun a honiadau y Cyngor am maint dosbarthiadau. Ni allwn anghytuno mwy â'r awgrym bod dosbarthiadau llai yn niweidiol i addysg plentyn. Credaf yn gryf pe pawn i heb derbyn yr addysgu pwrpasol ac empathig a roddir gan ddosbarthiadau llai Ysgol Abersoch, ni fyddai fy mhotensial academaidd wedi'i cydnabod neu ei feithrin. Nid oes dim drwy gydol fy addysg yn gymharu a'r sylw a chefnogaeth personol cefais yn Ysgol Abersoch, tan yr ymgysylltiad un ar un rwy'n derbyn ym Mhrifysgol Caergrawnt.</p>	<p>Ansawdd yr addysg yw'r dylanwad mwyaf ar gyrhaeddiad disgyblion. Addysgir disgyblion Ysgol Abersoch mewn un dosbarth gydag amrediad oed hyd at 5 mlynedd (3-8 oed). Mae'r 10 disgybl yn cael eu dysgu mewn un dosbarth cymysg eu hoedran.</p> <p>Mae her sylweddol i'r athrawon baratoi gwaith a fydd yn herio ac ymestyn pob plentyn. Mae Awdurdod o'r farn y gall niferoedd isel iawn o blant ymhob blwyddyn arwain at lai o gystadleuaeth a symbyliad academaidd, a llai o gyfle i fanteisio ar amrediad amrywiol o brofiadau cwricwlaidd ac allgyrsiol.</p> <p>Ceir tystiolaeth fod bron i 80% o'r hyn y mae plant yn ei ddysgu yn cael ei ddysgu oddi wrth ei gilydd ac felly wrth gyfyngu'r nifer o blant o'r un oed i un neu ddau gall gael effaith ar gynnydd.</p> <p>Mae bron yn amhosibl i ysgol fach gyflwyno'r un amrediad o brofiadau cwricwlaidd, allgyrsiol a chymdeithasol ag ysgol fwy, er enghraifft mae angen mwy o blant i gynnal gemau tîm. Yn ogystal fe all bod mewn ysgol fwy amlygu i'r plant yn fwy effeithiol y gwahaniaethau naturiol a geir rhwng plant a theuluoedd o gefndiroedd gwahanol, rhan allweddol o ddatblygiad plentyn.</p> <p>Mae'r Awdurod o'r farn y gall hyn effeithio ar allu ysgol i ddatblygu disgyblion i'w llawn botensial</p> <p>Mae Cyngor Gwynedd yn anelu i gael maint dosbarthiadau addas, gyda dim mwy na dau ystod oedran o fewn yr un dosbarth yn y cynradd.</p> <p>Gall ysgolion gyda niferoedd uwch o blant gynnig strwythur mwy cadarn i gynllunio a darparu'r cwricwlwm trwy sefydlu timau rheoli canol ac arweinwyr pwnc a chwricwlwm. Yn ogystal, gellir canoli nifer o gyfrifoldebau megis rhai yn ymwneud a'r cwricwlwm a materion rheolaethol, sy'n gallu bod yn faich i sefydliadau bach, e.e. trefniadau arfarnu, cynlluniau datblygu, rheoli perfformiad. Mae'n fwy o her i ysgolion llai i fedru creu rhaglenni hyfforddi datblygiad proffesiynol a chynlluniau datblygu penodol ynghyd a chynnig cyfleoedd teg i staff ddatblygu arbenigaeth pwnc a rhannu ymarfer da gyda chyfoedion.</p> <p>Nododd Estyn (2013):</p>
-----	--	--

		<p>“Mae arweinyddiaeth a phrosesau i wella ansawdd fel arfer wedi’u datblygu’n well mewn ysgolion cynradd mawr. Mewn ysgolion cynradd bach, mae gan lawer o bennaethiaid gyfrifoldeb addysgu sylweddol sy’n cyfyngu ar yr amser y gallent ei neilltuo i arwain a rheoli ac fe gânt lai o gyfleoedd i arfarnu safonau ac ysgogi gwelliant.”</p> <p>Yn seiliedig ar ganlyniad yr asesiad o’r Effaith Tebygol ar Ansawdd a Safonau Addysg, deuir i’r casgliad fod safon yr addysg a ddarperir yn Ysgol Sarn Bach ar yr un lefel â safon yr addysg yn Ysgol Abersoch a throsglwyddo disgyblion i Ysgol Sarn Bach. Mae’r wybodaeth yn yr asesiad o’r effaith debygol ar ansawdd yr addysg yn dilyn arolygon diweddaraf Estyn yn yr ysgolion dan sylw yn nodi fod pob un o’r ysgolion wedi eu gosod mewn categori cyfatebol fan lleiaf i Ysgol Abersoch, a phob un o’r ysgolion wedi eu gosod yn y categori melyn, neu wyrdd o safbwynt categori cefnogaeth Llywodraeth Cymru. O ganlyniad felly, ni ragwelir y byddai unrhyw effaith negyddol o safbwynt ansawdd a safonau addysg yn deillio o’r cynnig.</p>
	Manteision Ysgolion Bach	
237	<p>Hefyd, ni allwn ddod o hyd i unrhyw beth yn yr adroddiad ynghylch y Pandemig Covid cyfredol, gan edrych ar bethau fel; presenoldeb disgyblion trwy gydol y cyfnod hwn. Dwi’n ymwybodol o sawl plentyn o ysgolion eraill yn yr ardal na fynychodd yr ysgol, oherwydd bod rhieni'n bryderus am y dosbarthiadau mwy. Elwodd Ysgol Abersoch o faint dosbarthiadau llai gan fod rhieni'n teimlo'n hyderus i'w hanfon i'r ysgol gan y byddai'r gyfradd R yn sylweddol is. A oes gennych ffigurau absenoldeb yn ystod mis Medi i fis Rhagfyr 2020? Sylwais hefyd fod yn rhaid i Ysgol Llanbedrog glustnodi dwy amser wahanol i godi plant gan fod y llwybr troed cyhoeddus lle mae rhieni'n aros i gyfarch eu plant yn orlawn o dagfeydd, does dim sôn am hyn yn unman. Fodd bynnag, mae buddion Ysgol Abersoch yn cynnwys ei lleoliad wrth ymyl Maes Parcio mawr sy'n galluogi rhieni i gasglu plant mewn modd diogel a theimlaf y dylid nodi hyn hefyd wrth lunio'ch asesiad.</p>	<p>Mae pob ysgol yng Ngwynedd yn dilyn gweithdrefnau priodol o ran rheolau ymbellhau cymdeithasol ac mae ysgolion wedi addasu amseroedd casglu plant oherwydd y coronafirws.</p> <p>Nid yw'n briodol i rannu gwybodaeth sensitif am bresenoldeb disgyblion.</p>
238	<p>O ran sefyllfa Covid, fel y gwyddoch, mae angen ystyried faint o awyr iach a phellter sydd rhwng disgyblion. Mae cael llai o blant mewn dosbarth ac ysgol am fod yn hanfodol bwysig yn y bywyd newydd sydd o'n blaenau ar ôl y cyfnod clo. O ran iechyd a lles plant Abersoch a'r cyffiniau, dylai'r Cyngor weld gwerth ysgol fach a'r ffaith bod traeth dim ond pum munud i lawr y lôn. Yn eironig iawn, mae eich dadl o gau'r ysgol oherwydd nifer bychan o ddisgyblion a'u cludo mewn bws gyda'i gilydd i ysgol gyda mwy o ddisgyblion ynnddi yn gwbl afresymol a ddim yn</p>	<p>Mae pob ysgol yng Ngwynedd yn dilyn gweithdrefnau priodol o ran rheolau ymbellhau cymdeithasol ac awyru oherwydd y coronafirws.</p>

	cyd-fynd â'r hyn sydd ei angen oherwydd y pandemig ac sydd am fod yn llesol i blant Abersoch.		
	Ansawdd yr Addysg		
239	Gwrthwynebaf yn llwyr i'r cynnig i gau Ysgol Abersoch. Mae'r ysgol ragorol hon yn darparu profiad addysgol o'r safon uchaf ac nid yw'r penderfyniad i gau'r ysgol ar sail safon yr addysg yn gwneud synnwyr o gwbl. Rwy'n rhiant i blentyn a fynychodd yr ysgol a gallaf gadarnhau bod yr addysg a gynigir yma o'r safon uchaf ac wedi llywio fy mab ar y trywydd gorau o ran ei ddyfodol.		Yn seiliedig ar ganlyniad yr asesiad o'r Effaith Tebygol ar Ansawdd a Safonau Addysg, deuir i'r casgliad fod safon yr addysg a ddarperir yn Ysgol Sarn Bach ar yr un lefel â safon yr addysg yn Ysgol Abersoch. O ganlyniad felly, ni ragwelir y byddai unrhyw effaith negyddol o safbwynt ansawdd a safonau addysg yn deillio o'r cynnig i gau Ysgol Abersoch a throsglwyddo disgyblion i Ysgol Sarn Bach. Mae'r wybodaeth yn yr asesiad yn dilyn arolygon diweddaraf Estyn yn yr ysgolion dan sylw yn nodi fod pob un o'r ysgolion wedi eu gosod mewn categori cyfatebol fan lleiaf i Ysgol Abersoch, a phob un o'r ysgolion wedi eu gosod yn y categori melyn, neu wyrdd o safbwynt categori cefnogaeth Llywodraeth Cymru. Byddai gwireddu'r opsiwn hwn yn rhoi cyfleoedd i ddisgyblion gael eu haddysgu mewn grwpiau o gyfoedion sydd â llawer llai o amrediad oedran a chyfle i wella profiad addysgiadol a chymdeithasol y disgyblion, yn ddyddiol. Bydd anghenion unrhyw grwpiau agored i niwed, gan gynnwys plant ac anghenion dysgu ychwanegol, yn cael ei asesu a'i weithredu yn unol â pholisi a gweithdrefnau'r awdurdod. Manylwyd ymhellach ar ansawdd a safonau addysg yn Adran 7.2 o'r ddogfen ymgynghori a gweler yr asesiad llawn o'r effaith tebygol ar ansawdd a safonau addysg ar y wefan www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg .
Tud. 96 41	240 Rwy'n arbennig o hoff o'r model Montessori a ddatblygwyd gan y Meddyg Eidalaid Maria Montessori 'gan bwysleisio Annibyniaeth' mae hyn yn amlwg i'w weld pan fydd y plant yn mynd ar y bws yn wythnosol ac yn teithio i Nofio, maen nhw'n gofyn ac yn talu'r gyrrwr gyda'u harian eu hunain, mae pob plentyn yn gallu nofio erbyn iddynt adael Ysgol Abersoch yn 8 oed. Mae'r plant yn ffonio ac yn archebu prydau ysgol yn annibynnol, fe wnaethant hefyd ffonio'r R.S.P.C.A i adrodd fod aderyn wedi anafu a cafodd ei ddal yn ddiweddarach ac y bu'n rhaid ei roi i gysgu. Gwnaeth gymaint o argraff ar y dyn fod y plant ifanc hyn ddangos cymaint o aeddfedrwydd a thosturi yn gofyn cwestiynau a oedd yn dangos deallusrwydd ac empathi. Rwy'n teimlo y gall Cyngor Gwynedd frolio cynnal ysgol sy'n cynnig y safonau uchel manwl gywir hyn.		
	41 O ran buddion Addysgol, enillodd plant Ysgol Abersoch £ 1,000 mewn cystadleuaeth a gynhaliwyd gan Llaeth y Llan, dim ond 8 o blant yn Ysgol Abersoch a roddodd eu meddyliau creadigol ynghyd â'u hathrawon ysbrydoledig ac fe wnaethant ennill. Mae'r athrawon yn annog dysgwyr i addasu gan ddefnyddio adnoddau naturiol ac annog datblygiad trwy ddysgu, gan gwmpasu bod pob plentyn yn cyrraedd ei botensial a bod yr holl arddulliau gwahaniaethu a dysgu unigol yn cael eu diwallu. Roedd y plant yn hapus i gymryd rhan yn yr her hon, fodd bynnag, fe wnaethant weithio ar y cyd ac ennill, gan atgyfnerthu fy marn y gall ysgol fach ddarparu addysg ragorol ac ysbrydoli hyder.		
242	7.2.2. Ansawdd yr Addysg a'r Safonau yn y Ddwyr Ysgol a Gynhwysir yn yr Ymgynghoriad mae Estyn yn adrodd am Ysgol Abersoch ac Ysgol Sarn Bach. O ran Ysgol Sarn Bach "Yn ogystal, nodwyd bod yr ysgol wedi elwa o arweinyddiaeth glir sy'n seiliedig ar godi safonau a sicrhau lles y disgybl." Mae defnydd dethol o ddyfyniadau o adroddiadau Estyn yn rhagfarnllyd yn erbyn Ysgol Abersoch. Dim cydnabyddiaeth o'r arweinyddiaeth yn Ysgol Abersoch lle mewn gwirionedd nododd Adroddiad Ysgol Abersoch Estyn 2017, t8: "Ers cael ei phenodi, mae'r athro â gofal, gyda chefnogaeth a chyfraniad		Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwadau. Mae'r Awdurdod wedi cynnwys barn Estyn ar y pum maes arolygu yn gwbl agored a thryloyw yn y ddogfen ymgynghori: Crynodeb o adroddiadau Estyn:

	<p>Mae'r plant yn mynychu gwersi nofio trwy gydol y flwyddyn gydag Ysgol Abersoch, a bydd yn niweidiol i'r plant golli hyn gan mai ein hethos yw "bydd pob plentyn sy'n mynychu Ysgol Abersoch tan Flwyddyn 3 yn gadael yr ysgol yn gallu nofio".</p>	<p>Byddai gwireddu'r cynnig yn rhoi cyfleoedd i ddisgyblion gael eu haddysgu mewn grwpiau o gyfoedion sydd â llawer llai o amrediad oedran a chyfle i wella profiad addysgiadol a chymdeithasol y disgyblion, yn ddyddiol.</p> <p>Mewn ymateb i'r sylwad am sefyllfa staffio Ysgol Sarn Bach, dymuna'r Cyngor nodi mai mater i Gorff Llywodraethol ysgol unigol ydi penderfynu ar ei strwythur staffio mwyaf addas. Pe byddai nifer disgyblion yn cynyddu gall Ysgol Sarn Bach benderfynu addasu'r strwythur staffio i gynnwys mwy o athrawon. Ni all y Cyngor rhagweld penderfyniad y Corff Llywodraethol ac o ganlyniad ni fyddai'n briodol amlygu lefelau staffio posib i'r dyfodol.</p> <p>Pe byddai'r nifer disgyblion yn cynyddu tu hwnt i'r canllawiau statudol byddai'n rhaid i'r ysgol newid y strwythur staffio.</p> <p>Mae nifer helaeth o ysgolion yn gwneud defnydd o uwch gymorthyddion er mwyn darparu amser i di gyswllt i athrawon dosbarth gynllunio, paratoi ac asesu. Mae'r gwaith a fydd yn cael ei gyflwyno wedi ei baratoi gan yr athro neu athrawes dosbarth o flaen llaw a gan amlaf yn barhad o'r hyn y mae'r athro neu athrawes ddosbarth wedi ei gyflwyno o flaen llaw.</p> <p>Mae'r dyraniad ychwanegol a dderbynnir gan Ysgol Abersoch yn sgil niferoedd isel o blant yn sicrhau lefelau staffio uwch na'r hyn a dderbynnir mewn ysgolion sydd y tu allan i'r gwarchodaeth yma. Nid yw Ysgol Sarn Bach yn derbyn lefel uchel o warchodaeth ac o ganlyniad maent yn wynebu her i gynnal lefelau staffio cyffelyb ac Ysgol Abersoch. Fodd bynnag gwelir o arolwg Estyn o Ysgol Sarn Bach yn 2017 nad yw hyn yn effeithio ar ansawdd profiadau dysgu'r plant a bod y dysgu ac addysgu ac ansawdd profiadau dysgu'r plant.</p>
245	<p>Nid oes unrhyw sail i'r datganiad "byddai addysgu'r plant yn Ysgol Sarn Bach yn cael effaith gadarnhaol" ac mae'n oddrychol iawn. Dim ond newydd ddechrau oedd y pennaeth newydd yn Ysgol Abersoch pan gynhaliwyd adolygiad Estyn. Mae natur y datganiad hwn yn gogwyddo'n amhriodol yn erbyn Ysgol Abersoch. Newidiwyd cynllun yr adroddiad rhwng y ddau arolygiad yn 2017, gydag Ysgol Abersoch yn adrodd dim ond ar "les" ac Ysgol Sarn Bach yn cael ei hasesu ar "les ac agweddau at ddysgu". Mae'r testun ar gyfer y ddwy ysgol yn debyg iawn. Efallai bod y gwahaniaeth o ganlyniad i gyfraddau presenoldeb; yn ôl natur, mae ysgol fach yn fwy sensitif i gyfraddau presenoldeb lle mae pob plentyn yn cyfrif.</p>	<p>Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwadau. Fodd bynnag, mewn perthynas â'r sylw am gyhoeddi data perfformiad ysgolion unigol, yn 2018 bu i Lywodraeth Cymru gyflwyno newidiadau sylweddol i sut yr adroddir ar fesurau perfformiad. Yn dilyn ymgynghoriad Llywodraeth Cymru ar gyhoeddi asesiadau athrawon, bellach nid oes cyhoeddi data cymharol ar gyfer y Cyfnod Sylfaen, Cyfnod Allweddol 2 a Chyfnod Allweddol 3 yn yr ysgol, lefel yr Awdurdod Lleol na chonsortia. Felly y tu hwnt i gymhariaeth â chyfartaledd cenedlaethol, nid oes unrhyw wybodaeth gymharol na meincnodol ar gael.</p>

Mae cyfraddau presenoldeb yn ystod y blynyddoedd diwethaf yn gyson uchel, hyd yn oed yn fwy trawiadol o ystyried bod yr ysgol mewn lleoliad tymhorol lle mae'n ofynnol i rieni weithio yn ystod gwyliau ysgol (2018-2019 = 96.3%, 2017-2018 = 94.2%). Ysgol Abersoch: "Mae bron pob disgybl yn teimlo'n ddiogel ac yn hapus yn yr ysgol ac yn gwybod at bwy i fynd os oes unrhyw beth yn eu poeni. Maent yn trin ei gilydd gyda gofal a pharch ac yn cynnig cefnogaeth i'w cyd-ddisgyblion yn ddigymell mewn gwarsi neu mewn sefyllfaoedd mwy anffurfiol yn gyffredinol, mae'r rhan fwyaf o ddisgyblion yn frwdfrydig ac yn dangos diddordeb yn eu gwaith ac yn aros ar dasg am gyfnodau penodol. Trwy fod yn ymwybodol o'u targedau, mae llawer yn gwybod pa mor dda y maent yn perfformio a beth sydd angen iddynt ei wneud i wella.

Yn gyffredinol, mae bron pob disgybl yn ymwybodol o bwysigrwydd bwyta ac yfed yn iach a chadw'n iach. Maent yn cymryd rhan yn frwd mewn gweithgareddau corfforol o fewn y cwricwlwm a thrwy weithgareddau allgyrsiol. Mae disgyblion yn chwarae rhan bwysig ym mywyd yr ysgol, ac mae llawer yn mwynhau cyfrifoldebau ysgwyddo, er enghraifft wrth ffonio ysgol gyfagos i archebu cinio bob dydd. Mae cyngor yr ysgol, y 'Sgwad Syniadau', yn dechrau datblygu ymwybyddiaeth o'i gyfrifoldebau. Mae wedi dechrau gweithredu yn yr ysgol ac yn trefnu gweithgareddau codi arian ar gyfer y rhai mewn angen. Mae'r aelodau'n deall eu cyfrifoldeb i gefnogi eraill wrth godi arian at elusennau, fel Taith Gerdded Mike Peters a Phlant Mewn Angen. O ganlyniad, mae disgyblion yn datblygu ymdeimlad da o gyfrifoldeb cymdeithasol. Dros y pedair blynedd diwethaf, mae lefelau presenoldeb wedi gosod yr ysgol yn y 25% isaf o'i chymharu ag ysgolion tebyg. Mae prydlondeb disgyblion yn dda" Ysgol Sarn Bach: "Mae gan bron pob disgybl ddealltwriaeth drylwyr o bwysigrwydd bwyta ac yfed yn iach. Mae llawer o ddisgyblion yn y cyfnod sylfaen yn siarad yn hyderus am ba fwydydd sy'n iach neu'n llai iach iddynt, a pha fwydydd sy'n cael effaith niweidiol ar eu dannedd. Mae gan ddisgyblion hŷn ddealltwriaeth gadarn o'r angen i gadw'n iach trwy yfed dŵr, bwyta'n gall, a chymryd rhan mewn gweithgareddau corfforol i sicrhau eu ffitrwydd. Mae disgyblion yn gwerthfawrogi cyfleoedd i gymryd rhan mewn gymnasteg a nofio yn y ganolfan hamdden, sy'n eu galluogi i gymryd rhan mewn cystadlaethau. Mae cyfleoedd i fynd ar ymweliadau preswyl, er enghraifft â Phlas Menai, yn gwneud cyfraniad cadarnhaol at ddatblygu eu sgiliau ffitrwydd a chymdeithasol. Mae bron pob disgybl yn ymddwyn yn dda ac yn trin ei gilydd, staff ac ymwelwyr â pharch. Mae disgyblion hynaf yr ysgol yn ofalgar iawn tuag at y disgyblion ieuengaf; er

	<p>enghraifft, mae'r 'ffrindiau ffyddlon' yn sicrhau bod y disgyblion ieuengaf yn ddiogel ac yn hapus ar y bws nofio. Mae'r rhan fwyaf o ddisgyblion yn hyderus bod yr ysgol yn ymateb yn brydlon i unrhyw bryderon sydd ganddynt ac yn delio'n dda ag unrhyw achosion o fwlio. Mae disgyblion yn manteisio'n rheolaidd ar gyfleoedd gwerthfawr i fynegi barn ar yr hyn maen nhw'n ei ddysgu trwy ddewis thema'r tymor. Bob wythnos, mae disgyblion yn mynegi eu barn ar y gweithgareddau yr hoffent eu gwneud nesaf o fewn y thema. Agweddau mwyafrif y disgyblion tuag at ddysgu yw un o gryfderau'r ysgol. Mae bron pob disgybl yn frwdfrydig ac yn gweithio'n ddiwyd am gyfnodau estynedig wrth gwblhau eu gweithgareddau. Maent yn cefnogi dysgu ei gilydd yn effeithiol trwy dderbyn cefnogaeth gan eu cyfoedion cyn gofyn am gefnogaeth gan oedolyn. Mae hyn yn datblygu eu sgiliau annibynnol ac yn eu paratoi i fod yn oedolion cymwynasgar. O oedran ifanc, mae gan y mwyafrif o ddisgyblion ddealltwriaeth gadarn o'r hyn y mae angen iddynt ei wneud i wella eu gwaith. Mae'r disgyblion ieuengaf yn egluro cod marcio'r ysgol yn glir ac yn deall sut mae hyn yn eu helpu i wella eu gwaith. Mae'r rhan fwyaf o ddisgyblion yn ymwybodol o bwysigrwydd mynychu'r ysgol yn rheolaidd ac yn brydlon. "</p> <p>7.5 Rheolaeth ac Arweinyddiaeth 7.5.1. Effaith ar Reolaeth ac Arweinyddiaeth Gall ysgolion sydd â niferoedd uwch o blant gynnig strwythur mwy cadarn i gynllunio a darparu'r cwricwlwm trwy sefydlu timau rheoli canolog ac arweinwyr pwnc a chwricwlwm.</p> <p>A yw pethau'n debygol o newid yn Ysgol Sarn Bach ar yr adeg hon os yn cau Ysgol Abersoch? Annhebygol, mae hwn yn bwynt dadleuol.</p> <p>Mae Ysgol Abersoch yn cynnig prosiectau cymunedol sydd wedi'u cyfoethogi'n gymdeithasol yn ddyddiol bob wythnos. Mae'r plant yn ymgysylltu ac yn rhyngweithio â phob grŵp oedran yn y gymuned ac fe'u hanogwyd i feddwl y tu allan i'r bocs. Dylid egluro anfanteision y golled hon o brofiadau cyfoethog. Er ein bod yn cydnabod nad yw Cymru yn cymharu ysgolion mewn tablau cyngair, gofynnwn yn ymateb Cyngor Gwynedd am ganlyniadau ar gyfer pob ysgol o ran cyflawni dangosyddion CA D5 + ar gyfer pob ysgol (Ysgol Abersoch, Ysgol Sarn Bach, Ysgol Llanbedrog, Ysgol Foel Gron) ar gyfer y 5 mlynedd diwethaf. Nid ydym yn credu bod rheswm dilys pam na fyddai Cyngor Gwynedd yn cyflawni'r cais hwn.</p>		
246	Teimlir y dirmygir yr addysg a geir yn Ysgol Aber-soch yn 'Llesiant ac Agweddau Dysgu' Tabl Pum Maes Arolygu Estyn wrth ddweud "...deuir i'r casgliad y byddai		Yn y tabl Pum Maes Arolygu Estyn y cyfeirir ato, yr hyn a wna'r Awdurdod yw dwyn cymhariaeth rhwng sylwadau a barn ESTYN ar Ysgol Abersoch a'r ysgol amgen, sef Ysgol Sarn Bach. Gan mai 'digonol' oedd canlyniad y dangosydd 'Lles' gan Estyn ar gyfer Ysgol

	addysgu'r plant yn YSB yn cael effaith bositif". Pwysleisir y gall plant Aber-soch "addysgu'n annibynnol" hefyd.		Abersoch yn eu harolwg diwethaf yn 2017, tra bod canlyniad Ysgol Sarn Bach yn yr un maes yn 'dda'. Yn seliedig ar ganfyddiadau'r arolygon Estyn hyn, felly, deuir i'r casgliad y byddai addysgu'r plant yn Ysgol Sarn Bach yn cael effaith gadarnhaol yng nghyd-destyn 'Lles'.
Tud. 101	247 Gwireddir Strategaeth Addysg Gynradd o'r Ansawdd Gorau i Blant Gwynedd, sef: <i>"Cynnig addysg o'r ansawdd uchaf posibl fydd yn rhoi'r profiadau, sgiliau a'r hyder i blant y Sir a'u galluogi i ddatblygu bod yn ddinasyddion dwyieithog, llwyddiannus a chyflawn."</i>		Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad. Yn anffodus, o ganlyniad i'r niferoedd isel presennol, mae'r ysgol mewn sefyllfa fregus ac o dan bwysau cyllidebol cynyddol, yn benodol: <ul style="list-style-type: none"> i. Mae niferoedd yr ysgol yn peri pryder. Ym Medi 2020, roedd 8 disgybl llawn amser, a 2 ddisgybl meithrin. ii. Mae maint y dosbarthiadau yn fychan – gyda 10 disgybl yn cael eu dysgu mewn un dosbarth cymysg eu hoedran. iii. Mae rhagolygon yn dangos 10 o ddisgyblion yn 2021, 12 o ddisgyblion yn 2022, a 12 o ddisgyblion yn 2023 iv. Dengys data 2020 fod 26 disgybl yn byw yn nalgylch Abersoch gyda 21 ohonynt yn mynychu ysgolion eraill. Dengys hefyd bod 5 disgybl tu allan i ddalgylch Abersoch yn mynychu Ysgol Abersoch. v. Mae Ysgol Abersoch yn derbyn swm ychwanegol i'r dyraniad arferol trwy'r polisi gwarchodaeth lleiafswm staffio (sy'n gwarantu o leiaf pennaeth ac athro ym mhob ysgol, a phennaeth a chymhorthydd mewn ysgolion sydd a llai na 15 o ddisgyblion). Cyfanswm y swm yn ystod y flwyddyn ariannol 2020/21 (seiliedig ar niferoedd Medi 2019) yw £52,582. vi. Cost fesul disgybl Ysgol Abersoch yn y flwyddyn ariannol 2020/21 yw £17,404 o gymharu â chyfartaledd Sirol cost y disgybl am yr un cyfnod yn £4,198 vii. Nifer o lefydd gweigion – 76% o lefydd gweigion yn yr ysgol (32 mewn nifer)
	248 Ansawdd yr Addysg Ymddengys bod adroddiad yr Ymgynghoriad yn ddethol yn ei ddewis o gynnwys a geiriad, gan amlygu buddion Ysgol Sarn Bach ond, eto'n eithrio rhai Ysgol Abersoch. Er enghraifft, penodwyd pennaeth Ysgol Abersoch, Linda Jones yn Gydlynnydd Clwstwr Siarter Iaith i gefnogi'r Sector Uwchradd ond eto ni chydnyddir dim o hyn. Awgryma hyn bod mwy i'w ennill nac o'i golli o gau Ysgol Abersoch. Buasai'r mwyafrif o bobl yn ystyried meintiau dosbarthiadau llai yn gyfle atyniadol â chanlyniadau addysgol gwell. Mae'n syndod y rhodda'r Adran Addysg fwy o bwyslais ar agweddau cymdeithasol dosbarthiadau mwy		Dymuna'r Awdurdod nodi ei fod yn gwbl ddi-duedd a thryloyw yn yr hyn a gyflwynwyd fel rhan o ddogfennaeth yr ymgynghoriad ym mis Ionawr 2021. Mewn perthnasedd i'r sylwad am rôl y Cydlynnydd Clwstwr, bu i'r Awdurdod wahodd datganiadau o ddi-ddordeb ar gyfer y rôl ar draws Gwynedd, ac yn sgil hynny, ceir 13 Cydlynnydd Clwstwr yn y sir, sef un i bob dalgylch. O ystyried hyn, nid yw'r Awdurdod o'r farn fod y rôl yn benodol berthnasol yng nghyd-destun creu mantais nac anfantais i Ysgol Abersoch.

	dros ganlyniadau addysgol gwell. Ni theimlwn yr ysgrifennwyd yr adroddiad mewn modd a rodda chwarae teg cyfartal i Ysgol Abersoch.		
Tud. 102	249 Cyfeiriai adroddiad yr Adran Addysg a'r drafodaeth Cabinet mai'r 'unig ffordd i sicrhau lleihad yn yr ardrawiad negyddol posibl yw trwy leihau'r cyfnodau pan fo rhaid i blant drosglwyddo yn ystod eu gyrfa addysgol yn y lle cyntaf'. Felly, a fydd y Cyngor yn bwrw ymlaen â chau ysgolion babanod eraill sydd angen trosglwyddo yn ystod eu haddysgu cynradd yng Ngwynedd, e.e. Ysgol Morfa Nefyn? (Adran 6.6.8 a 6.6.12)		<p>Cred y Cyngor fod symud ysgol neu bontio o un ysgol i'r llall ar unrhyw amser mewn gyrfa addysgol yn gallu arwain at darfu ar gynydd rhai plant wrth iddynt gynefino mewn ysgol ac amgylchedd newydd ac yn ogystal gall danseilio gwydnwch rhai disgyblion.</p> <p>Gan fod sefyllfa Ysgol Abersoch yn gymharol unigryw o ran pryd mae'r plant yn symud, prin yw'r dystiolaeth i brofi neu ddatbrofi'r rhagdybiaeth hwn ar gyfer pontio ar ddiwedd blwyddyn 3. Fodd bynnag ceir tystiolaeth o ffynonellau eraill, lle y cyfeirir at bontio cynradd / uwchradd arferol, megis adroddiad ddiweddar Estyn (<i>Gwydnwch dysgwyr - meithrin gwydnwch mewn ysgolion cynradd, ysgolion uwchradd ac unedau cyfeirio disgyblion Gorffennaf 2020</i>) lle nodi'r "Mae adegau pontio, fel symud ysgol, yn gyfnodau lle gall plant ddiodeff gofid emosiynol, neu ostyngiad mewn cynnydd ac ymrwymiad i ddysgu, y gall pob un ohonynt danseilio gwydnwch."</p> <p>Drwy leihau'r nifer o weithiau y bydd plant yn pontio cred y Cyngor y bydd llai o siawns i'r plant ddiodeff gofid emosiynol, gostyngiad mewn cynnydd ac ymrwymiad i ddysgu.</p> <p>Mae cysondeb a chyd gynllunio'n allweddol ar gyfer pontio effeithiol.</p> <p>Nid yw pryd y mae'r plant yn pontio i ysgol arall yr unig ffactor i'w hystyried wrth geisio lleihau'r effaith. Cred y Cyngor mae'r unig ffordd o sicrhau lleihad effeithiau negyddol posib pontio yw drwy leihau'r cyfnodau lle mae'n rhaid i blant bontio yn ystod ei gyrfa addysgol yn y lle cyntaf.</p>
	250 Ymhellach, nid oes dim tystiolaeth i gefnogi y bydd y ddarpariaeth addysgol yn Ysgol Sarn Bach yn well, pan ddatgana adroddiad Estyn nad oes gwahaniaeth rhwng y ddau osodiad. Felly, mae'n amheus os daethpwyd i benderfyniad ar y ffeithiau llawn neu dim ond y rhai y dymunai'r Adran Addysg eu pwysleisio o ran Ysgol Abersoch.		<p>Mae'r Cyngor yn nodi'r sywlladau.</p> <p>Dymuna'r Awdurdod nodi ei fod yn gwbl ddi-duedd a thryloyw yn yr hyn a gyflwynwyd fel rhan o ddogfennaeth yr ymgynghoriad a gyhoeddwyd yn Ionawr 2021.</p>
	251 A allwch chi egluro i mi pam bod y Cyngor yn credu y byddai'n cryfhau addysg yr ardal yn y dyfodol? Pa dystiolaeth sydd gennych i gefnogi'r honiad hwn? Mae gen i ddiddordeb hefyd yn yr hyn y mae'r Undebau Addysgu yn ei feddwl am ddatganiadau o'r fath, a ydych chi felly'n awgrymu y bydd fy mhientyn yn cael gwell addysg a addysgir gan Gymhorthydd Dosbarth hytrach nag Athro		<p>Yn seiliedig ar ganlyniad yr asesiad o'r Effaith Tebygol ar Ansawdd a Safonau Addysg, deuir i'r casgliad fod safon yr addysg a ddarperir yn Ysgol Sarn Bach ar yr un lefel â safon yr addysg yn Ysgol Abersoch. O ganlyniad felly, ni ragwelir y byddai unrhyw effaith negyddol o safbwynt ansawdd a safonau addysg yn deillio o'r cynnig i gau Ysgol Abersoch a throsglwyddo disgyblion i Ysgol Sarn Bach. Mae'r wybodaeth yn yr asesiad</p>

	Cymwysedig Llawn? Nid oes gennyf unrhyw amheuan ynghylch Rhinweddau Cymhorthyddion Dosbarth, fodd bynnag, mae'n ymddangos eich bod yn tanseilio pwysigrwydd rhywun â lefel 8 yn hytrach na thystysgrif lefel 4.		yn dilyn arolygon diweddaraf Estyn yn yr ysgolion dan sylw yn nodi fod pob un o'r ysgolion wedi eu gosod mewn categori cyfatebol fan lleiaf i Ysgol Abersoch, a phob un o'r ysgolion wedi eu gosod yn y categori melyn, neu wyrdd o safbwynt categori cefnogaeth Llywodraeth Cymru. Byddai gwireddu'r opsiwn hwn yn rhoi cyfleoedd i ddisgyblion gael eu haddysgu mewn grwpiau o gyfoedion sydd â llawer llai o amrediad oedran a chyfle i wella profiad addysgiadol a chymdeithasol y disgyblion, yn ddyddiol. Bydd anghenion unrhyw grwpiau agored i niwed, gan gynnwys plant ac anghenion dysgu ychwanegol, yn cael ei asesu a'i weithredu yn unol â pholisi a gweithdrefnau'r awdurdod. Manylwyd ymhellach ar ansawdd a safonau addysg yn Adran 7.2 o'r ddogfen ymgynghori a gweler yr asesiad llawn o'r effaith tebygol ar ansawdd a safonau addysg ar y wefan www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg .
252	<p>Mae'r annigonolrwydd a welaf [yn yr adroddiad] fel a ganlyn:</p> <p>Mae Ysgol Abersoch yn ysgol ragorol, mae ansawdd yr addysg o safon uchel iawn, mewn gwirionedd yn eithriadol, mae'r plant yn ymgysylltu â'i gilydd, eu hathrawon a'r gymuned. Yn ddiweddar, aeth fy mab ar ei unig drip ysgol i'r traeth, yr un traeth pan oedd yn Ysgol Abersoch yr ymwelodd ag ef sawl gwaith yr wythnos i gymryd rhan yn ei ddysgu awyr agored bob dydd. Felly, mae Sarn Bach yn cynnig llai o gyfleoedd o ran teithiau awyr agored ac ymgysylltu yn y gymuned. Yn ddiweddar, aeth plant Ysgol Abersoch i Fferm Gwnigod yng Ngricieth, gan dynnu sylw at y gwahaniaethau o ddydd i ddydd yn y ddwy ysgol gan eich bod mor aml wedi cymharu a chyferbynnu. Teimlaf eich bod yn parhau i gyfeirio'n ôl at adroddiad Estyn nad yw wedi cael cyfle i gael ei ddiweddarau oherwydd Pandemig Covid. Felly, dim ond ar ganlyniadau profion plant sy'n mynd yn ôl tair blynedd y gallwch chi seilio'ch tystiolaeth, fodd bynnag, nid ydych chi wedi gwneud hyn. Efallai dyliech eu cymharu a'u cyferbynnu ag Ysgol Sarn Bach, gan fod cynnydd addysgol yn sicr yn flaenoriaeth.</p>		

Ch	Yr Iaith Gymraeg		
253	Ydi aelodau Plaid Cymru yn barod i droi cefn ar y gymuned hon? Dylai'r penderfyniad fod ar gydwybod aelodau'r Cabinet o ran yr iaith a diwylliant ein cymunedau – hoelen olaf yn arch Cymreictod Aber-soch.		Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwadau a'r pryderon ynglŷn â'r effaith ar yr iaith Gymraeg.
254	Deil yr Aelodau'n unfrydol y dylid cadw'r ysgol ar agor er mwyn hyrwyddo'r Gymraeg ymhellach yn Aber-soch a buasai'n hwb at darged Llywodraeth Cymru o gael miliwn o bobl yn siarad yr iaith erbyn 2050.		Yn unol â gofynion y Cod Trefniadaeth Ysgolion 011/2018, cwblhawyd asesiad o ardrawiad ieithyddol y cynnig i gau Ysgol Abersoch ac addysgu'r disgyblion yn Ysgol Sarn Bach. Mae'r asesiad ar gael ar wefan y Cyngor www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg
255	Hwb bwysig i'r iaith Gymraeg		
256	Mae hi'n hwb i'r iaith Gymraeg yn Abersoch, lle mae gwir ei hangen.		
257	Miliwn o Siaradwyr Cymraeg 2050 – buasai ei chadw ar agor yn hwb sylweddol at hynny trwy godi ymwybyddiaeth mewnfudwyr ac ymwelwyr o fodolaeth yr iaith.		Deur i gasgliad yn yr asesiad hwn, na ragwelir effaith negyddol ar yr iaith Gymraeg pe byddai'r cynnig yn cael ei weithredu. Mae hyn yn bennaf gan fod yr ysgol amgen yn cynnig addysg trwy gyfrwng Cymraeg, fel sydd yn cael ei gynnig yn Ysgol Abersoch ar hyn o bryd. Yr un yw'r Polisi Iaith ar gyfer holl ysgolion cynradd Gwynedd, felly'r un fyddai'r ddarpariaeth i'r disgyblion waeth pa ysgol y byddent yn dewis mynychu.
258	Rydym yn syfrdan bod Cyngor Gwynedd yn troi ei gefn ar y canolbwynt Cymraeg hwn sy'n hwb gwydd iddo a chymuned leol Abersoch.		
259	Mae hefyd yn hybu'r iaith a diwylliant Cymraeg ac yn darparu sylfaen ragorol i ddatblygiad addysgol y plant. Mynychodd fy nau blentyn Ysgol Abersoch a dod yn siaradwyr Cymraeg rhugl ac wedi tyfu i fod yn oedolion llwyddiannus â sail dda gydag atgofion melys o Ysgol Abersoch a phopeth sydd ganddi i gynnig		Yn ogystal, fe ymddengys fod sefyllfa ieithyddol Ysgol Sarn Bach yn gryf. Gyda 57% o ddisgyblion Ysgol Sarn Bach yn dod o gartrefi Cymraeg. O gymharu â 33% o ddisgyblion Ysgol Abersoch sy'n dod o gartrefi Cymraeg.
260	Bydd yr effaith ar a cholled i'r iaith Gymraeg yn anamnewidiadwy.	2	
261	Mae gan yr ysgol unigryw hon hanes hir arbennig ac at hynny ... yn hyrwyddo a thrysori'r iaith Gymraeg a'i diwylliant ,		Mae Ysgol Abersoch wedi gweithio'n galed i ddatblygu sgiliau dwyieithog y dysgwyr yn ogystal â hyrwyddo pwysigrwydd y diwylliant Cymraeg. Llwyddodd yr ysgol i ennill gwobr aur y Siarter Iaith Gymraeg yn 2019. Mae'n hollbwysig felly bod y cynnig arfaethedig yn cydnabod yr angen i gefnogi a pharhau â'r gwaith hwn.
262	Mae hi'n esiampl o arfer da mewn ysgol bentref sy'n hyrwyddo'r iaith Gymraeg a'i diwylliant.		
263	Dal heb ddilyn hyn i fyny a'i amyglu'n gadarnhaol . * effaith ar yr iaith Gymraeg heb ei hasesu'n llawn		
264	Effaith cymdeithasol - Mae hon yn ardal lle mae gennyf brofiad personol ohoni. Mae gen i ffrind sydd gan blant sy'n mynychu'r ysgol. Pan symudais yma bŵm yn siarad â hi am ddysgu Cymraeg. Roedd hyn yn bwysig iawn i ni gan ein bod yn awyddus iawn i gefnogi'r iaith Gymraeg ac am ein bod yn disgwyl ein wŷr cyntaf teimlem yr hanfod i ddysgu hyd yn oed fwy. Pan ddechreuom y gwersi yn neuadd bentref Abersoch roeddem yn aml yn clywed y plant yn y cyntedd. Roeddem yn caru eu clywed yn siarad Cymraeg a dechreuom geisio adnabod ambell air. Wrth i'n dysgu ddod yn ei flaen roeddem yn medru cynnal sgwrs â'r plant. Roedd hyn yn werth chweil ar y ddwy ochr. Cynyddodd ein hyder a dwi'n teimlo bod y plant hefyd wedi elwa rhywbeth.		

265	Mae ysgolion bychain yn fwy llwyddiannus o safbwynt y Gymraeg, gan y trochir y disgyblion ynddi'n ddyddiol...		Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwadau a'r pryderon ynglŷn â'r effaith ar yr iaith Gymraeg.
266	Os yw'r ysgol ar gau a bod disgyblion yn symud i Sarn Bach eu haddysg Gymraeg yn parhau ond bydd Abersoch yn colli cyfleuster hanfodol mewn ysgol leol i rwymo'r pentref gyda'i gilydd, bydd llai o Gymraeg yn cael ei siarad a bydd y gymuned yn dioddef.		Yn unol â gofynion y Cod Trefniadaeth Ysgolion 011/2018, cwblhawyd asesiad o ardrwiad ieithyddol y cynnig i gau Ysgol Abersoch ac addysgu'r disgyblion yn Ysgol Sarn Bach. Mae'r asesiad ar gael ar wefan y Cyngor www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg
267	O gau Ysgol Aber-soch, gyrrir unrhyw deulu ifanc (sy'n siarad yr iaith) oddi yma ac atalir unrhyw un arall (a chymryd y gallent ei fforddio) rhag symud yma.		Deur i gasgliad yn yr asesiad hwn, na ragwelir effaith negyddol ar yr iaith Gymraeg pe byddai'r cynnig yn cael ei weithredu. Mae hyn yn bennaf gan fod yr ysgol amgen yn cynnig addysg trwy gyfrwng Cymraeg, fel sydd yn cael ei gynnig yn Ysgol Abersoch ar hyn o bryd. Yr un yw'r Polisi Iaith ar gyfer holl ysgolion cynradd Gwynedd, felly'r un fyddai'r ddarpariaeth i'r disgyblion waeth pa ysgol y byddent yn dewis mynychu.
268	Mae Abersoch yn adnabyddus yn lleol ac yn genedlaethol am fod yn ardal sydd dan bwysau eithriadol yn sgil prisiau tai uchel a pherchnogaeth ail gartref, fforddiadwyaeth tai, twristiaeth ddwys a'r effaith y mae'r rhain yn eu cael ar ein hiaith a diwylliant Cymraeg.		Yn ogystal, fe ymddengys fod sefyllfa ieithyddol Ysgol Sarn Bach yn gryf. Gyda 57% o ddisgyblion Ysgol Sarn Bach yn dod o gartrefi Cymraeg. O gymharu â 33% o ddisgyblion Ysgol Abersoch sy'n dod o gartrefi Cymraeg.
269	Mae'r Ysgol yn gwneud gwaith rhagorol yn helpu'r plant I gael hanes a diwylliant y pentra a hybu y iaith Gymraeg i'r plant. Mae y plant sydd yn dod o deuluoedd ddi-gymraeg wedi dysgu y iaith yn rhugl ac mae ei rhieni yn falch iawn o hynnu.		Mae Ysgol Abersoch wedi gweithio'n galed i ddatblygu sgiliau dwyieithog y dysgwyr yn ogystal â hyrwyddo pwysigrwydd y diwylliant Cymraeg. Llwyddodd yr ysgol i ennill gwobr aur y Siarter Iaith Gymraeg yn 2019. Mae'n hollbwysig felly bod y cynnig arfaethedig yn cydnabod yr angen i gefnogi a pharhau â'r gwaith hwn.
270	Teimlaf yn freintiedig iawn i fod yn berchen ar eiddo yn y pentref gan fod fy nghariad tuag at Abersoch yn ymestyn dros 62 o flynyddoedd ac mae'r gymuned leol wastad wedi rhoi croeso mawr i mi ac wedi gwneud i mi deimlo'n rhan ohoni. Dros y blynyddoedd diwethaf dwi wedi gweld â fy llygaid fy hun yr ysgol leol yn defnyddio'r traeth a harddwch naturiol eu hamgylchedd i wella addysg y plant, yn annog busnesau lleol i ddefnyddio'r iaith Gymraeg yn eu gwaith papur a hysbysebion, a dysgu twristiaid i ddysgu'r iaith er mwyn iddyn nhw fedru parchu'r pentref a'r gymuned.		
271	Mae angen i Gyngor Gwynedd fynd ati o ddifri i ymateb i'r argyfwng sydd yn bygwth ein cymunedau o ganlyniad i'r galw am ail gartrefi, mae cau ysgolion yn un canlyniad i'r broblem yma. Mae'r penderfyniad i gau'r ysgol yn ergyd sylweddol i'r iaith gymraeg yn y pentref, roedd yr ysgol yn cynnig gobaith, cenhedlaeth newydd o siaradwyr cymraeg.		Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwadau, fodd bynnag, dymuna'r Cyngor nodi nad oes ganddo reolaeth dros y farchnad dai agored.
272	Dyma fydd diwedd bywyd y pentref, a diwedd ar yr iaith Gymraeg yn yr ardal. Mae hon yn ysgol arbennig a ddylid ei dathlu a'i hefelychu, nid ei chau.		Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwadau.
273	Allwch chi ddim ail-feddwl a cheisio hybu yr ysgol, ei ethos glud, unigryw i deuluoedd eraill yr ardal? Mae Abersoch yn hen ddigon Saesnegidd fel ag y		Yn unol â gofynion y Cod Trefniadaeth Ysgolion 011/2018, cwblhawyd asesiad o ardrwiad ieithyddol y cynnig i gau Ysgol Abersoch ac addysgu'r disgyblion yn

	<p>mai ac wrth gau ysgol Gymraeg y pentref, dyna fydd diwedd tyfiant yr iaith yn Abersoch!</p> <p>Fel person sydd wedi tyfu i fyny yn yr ardal mae gweld y dirywiad yn yr iaith ym mhentref Abersoch yn dorcalonus a bydd eich dewis o gau yr unig hwb bositif i hybu'r iaith trwy y plant yn y gymuned yn gam enfawr ar eich rhan.</p>	<p>Ysgol Sarn Bach. Mae'r asesiad ar gael ar wefan y Cyngor www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg</p> <p>Deur i gasgliad yn yr asesiad hwn, na ragwelir effaith negyddol ar yr iaith Gymraeg pe byddai'r cynnig yn cael ei weithredu. Mae hyn yn bennaf gan fod yr ysgol amgen yn cynnig addysg trwy gyfrwng Cymraeg, fel sydd yn cael ei gynnig yn Ysgol Abersoch ar hyn o bryd. Yr un yw'r Polisi Iaith ar gyfer holl ysgolion cynradd Gwynedd, felly'r un fyddai'r ddarpariaeth i'r disgyblion waeth pa ysgol y byddent yn dewis mynychu.</p> <p>Yn ogystal, fe ymddengys fod sefyllfa ieithyddol Ysgol Sarn Bach yn gryf. Gyda 57% o ddisgyblion Ysgol Sarn Bach yn dod o gartrefi Cymraeg. O gymharu â 33% o ddisgyblion Ysgol Abersoch sy'n dod o gartrefi Cymraeg.</p> <p>Mae Ysgol Abersoch wedi gweithio'n galed i ddatblygu sgiliau dwyieithog y dysgwyr yn ogystal â hyrwyddo pwysigrwydd y diwylliant Cymraeg. Llwyddodd yr ysgol i ennill gwobr aur y Siarter Iaith Gymraeg yn 2019. Mae'n hollbwysig felly bod y cynnig arfaethedig yn cydnabod yr angen i gefnogi a pharhau â'r gwaith hwn.</p>
274	<p>Fel cyn-ddisgybl, a mab bedydd i gyn-Brifathrawes, ŵyr i lywodraethwr y gorffennol, mae hi wedi chwarae rhan allweddol yn fy mywyd ac wedi distyllu fy niwylliant Cymraeg i galon fy modolaeth. Plis peidiwch â dwyn y synnwyr hyn o falchder a lwc dda oddi ar cenedlaethau presennol a'r dyfodol.</p> <p>Defnyddiwch hyn fel modd o foderneiddio addysg yng nghalon yr iaith a diwylliant yn hytrach na rhoi diwedd arni.</p>	
275	<p>Mae Ysgol Abersoch yn symbol hanfodol o ddiwylliant a threftadaeth Gymreig yng nghanol ein pentref, sy'n chwarae rhan mor bwysig wrth hyrwyddo a chryfhau'r Gymraeg.</p> <p>Mae croeso i blant o bob cefndir ddod i'r ysgol gyda breichiau agored ac yn cael y dechrau gorau mewn bywyd, gan ddatblygu ymdeimlad o le a chymuned sy'n para am oes, ynghyd â rhodd werthfawr y iaith Gymraeg.</p>	
276	<p>...Abersoch/unrhyw bentref arall heb ysgol ddim yn denu Cymru ifanc i fyw yno, a chaniatáu y gallent fforddio tŷ yno. Hyn yn arwain at fwy o fewnfudwyr cyfoethog, ac yn y pendraw, tranc yr iaith yn Abersoch.</p> <p>....Byddai colli'r cnewyllyn cryf o Gymreictod ifanc yn drasedi, gan adael dim ond y tô hŷn y siarad Cymraeg, a hynny am ba hyd.....?</p>	<p>Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwadau a'r pryderon ynglŷn â'r effaith ar yr iaith Gymraeg.</p> <p>Yn unol â gofynion y Cod Trefniadaeth Ysgolion 011/2018, cwblhawyd asesiad o ardrwiad ieithyddol y cynnig i gau Ysgol Abersoch ac addysgu'r disgyblion yn Ysgol Sarn Bach. Mae'r asesiad ar gael ar wefan y Cyngor www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg</p> <p>Deur i gasgliad yn yr asesiad hwn, na ragwelir effaith negyddol ar yr iaith Gymraeg pe byddai'r cynnig yn cael ei weithredu. Mae hyn yn bennaf gan fod yr ysgol amgen yn cynnig addysg trwy gyfrwng Cymraeg, fel sydd yn cael ei gynnig yn Ysgol Abersoch ar hyn o bryd. Yr un yw'r Polisi Iaith ar gyfer holl ysgolion cynradd Gwynedd, felly'r un fyddai'r ddarpariaeth i'r disgyblion waeth pa ysgol y byddent yn dewis mynychu.</p>
277	<p>Ysgrifennaf atoch mewn gwrthgwynebiad i'r cynlluniadau i gau Ysgol Abersoch. Drwy gau'r ysgol, fyddwch chi yn sicrhau marwolaeth yr iaith Gymraeg, a unrhyw obaith o sefydlu cymuned ifanc yn Abersoch. Rwyf yn erfyn arnoch i atal hyn rhag ddigwydd.</p>	
278	<p>Pam fyddech chi'n ystyried cau ysgol a fydd yn effeithio ar y Gymraeg mewn cymuned.</p>	
279	<p>Mae Abersoch yn brysur yn cael ei seisneigio a mae tynnu adnodd pwysig yma yn saff o gael effaith ar yr iaith gymraeg.</p> <p>Mae aelod o fy staff i wedi symyd o Blackburn i ardal Abersoch a wedi rhoi y plant saesneg yn Ysgol Abersoch ac ar ol tri mis mae'r plant bellach yn</p>	

	cyfathrebu yn ddwy ieithog yn ddi drafferth. Mae un rhiant yn gymraeg yn barod ar llall yn brysur ddysgu y Gymraeg. Enghraifft dda fod yr Ysgol ac addysg yn bwysig Gobeithio neith y Cyngor ail gysidro y penderfyniad a disgwyl i weld am gyfnod pellach beth fydd effaith tai newydd Penrhos ar y gofyn ar pwysau fydd am addysg yn lleol.	Yn ogystal, fe ymddengys fod sefyllfa ieithyddol Ysgol Sarn Bach yn gryf. Gyda 57% o ddisgyblion Ysgol Sarn Bach yn dod o gartrefi Cymraeg. O gymharu â 33% o ddisgyblion Ysgol Abersoch sy'n dod o gartrefi Cymraeg. Mae Ysgol Abersoch wedi gweithio'n galed i ddatblygu sgiliau dwyieithog y dysgwyr yn ogystal â hyrwyddo pwysigrwydd y diwylliant Cymraeg. Llwyddodd yr ysgol i ennill gwobr aur y Siarter Iaith Gymraeg yn 2019. Mae'n hollbwysig felly bod y cynnig arfaethedig yn cydnabod yr angen i gefnogi a pharhau â'r gwaith hwn.
280	Dwi'n gwrthwynebu i gau Ysgol Abersoch. Pan adeiladwyd yr ysgol, noddodd fy nhaid, Frank Minoprio, goed i godi'r adeilad, ac mae gan fy nheulu gysylltiadau agos â'r pentref a'i phobl. Siawns bod rhywbeth y gellir ei wneud i achub yr ysgol, yn enwedig a hithau'n ysgol Gymraeg. Y mae'n drist iawn i ddarllen bod yr iaith yn marw.	Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwadau a'r pryderon ynglŷn â'r effaith ar yr iaith Gymraeg. Yn unol â gofynion y Cod Trefniadaeth Ysgolion 011/2018, cwblhawyd asesiad o ardrawiad ieithyddol y cynnig i gau Ysgol Abersoch ac addysgu'r disgyblion yn Ysgol Sarn Bach. Mae'r asesiad ar gael ar wefan y Cyngor www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg
281	Roedd gan y teuluoedd a roddodd y tir ac adeiladu'r ysgol (i hyrwyddo addysg yn y pentref) yn ôl yn y 1920'au weledigaeth ac roeddent yn fodlon buddsoddi yn y dyfodol. Mae Polisi Iaith Cyngor Gwynedd fod yn rymus a chadarn – ac yn yr achos yma yn Ysgol Aber-soch a'r gymuned ehangach – mae gwir angen ei ddefnyddio, gan mai iaith a diwylliant sy'n greiddiol i'w hachub.	Deur i gasgliad yn yr asesiad hwn, na ragwelir effaith negyddol ar yr iaith Gymraeg pe byddai'r cynnig yn cael ei weithredu. Mae hyn yn bennaf gan fod yr ysgol amgen yn cynnig addysg trwy gyfrwng Cymraeg, fel sydd yn cael ei gynnis yn Ysgol Abersoch ar hyn o bryd. Yr un yw'r Polisi Iaith ar gyfer holl ysgolion cynradd Gwynedd, felly'r un fyddai'r ddarpariaeth i'r disgyblion waeth pa ysgol y byddent yn dewis mynychu.
282	Mae'n bryder gen i, gyda'r holl ffocws & phwyslais ar yr iaith Gymraeg ym Mhenllyn & Gogledd Cymru yn gyffredinol, y byddwch yn dewis cau ffynhonnell mor bwysig o gymuned leol & iaith. Heb yr ysgol hon, ni fydd Abersoch yn ddim mwy na phentref twristiaid - estyniad o faes carafanau'r Warren. GYDA'r ysgol hon, bydd Abersoch yn dal i'w gwreiddiau. Ei Diwylliant Cymraeg. Ei iaith Gymraeg & yn bwysicach, ei ddyfodol Cymraeg. Mae dyfodol ein plant yn gobeithio medru byw a gweithio lle y'i magwyd. I fyw & siarad yr iaith Gymraeg a sicrhau ei pharhad yn y pentref bychan hwn ymhell ar ôl ein cenhedlaeth ni... Mae Ysgol Abersoch yn anadlu bywyd i fywydau pawb a gallai, gyda'r cyfle iawn, dyfu a ffynnu. Unwaith y bydd wedi diflannu ni fydd modd ei ddisodli & eto y mae cynlluniau ar y gweill i helpu ddenu teuluoedd lleol yn ôl i'r pentref gyda thai cymdeithasol & fforddiadwy... dewch i ni feddwl y tu hwnt i'r bocs & ymlaen tua'r dyfodol, lle gellir clywed yr iaith Gymraeg ar y strydoedd & yn y	Yn ogystal, fe ymddengys fod sefyllfa ieithyddol Ysgol Sarn Bach yn gryf. Gyda 57% o ddisgyblion Ysgol Sarn Bach yn dod o gartrefi Cymraeg. O gymharu â 33% o ddisgyblion Ysgol Abersoch sy'n dod o gartrefi Cymraeg. Mae Ysgol Abersoch wedi gweithio'n galed i ddatblygu sgiliau dwyieithog y dysgwyr yn ogystal â hyrwyddo pwysigrwydd y diwylliant Cymraeg. Llwyddodd yr ysgol i ennill gwobr aur y Siarter Iaith Gymraeg yn 2019. Mae'n hollbwysig felly bod y cynnig arfaethedig yn cydnabod yr angen i gefnogi a pharhau â'r gwaith hwn.

	siopau & ar y traeth. Efallai ei fod yn fwy costus ar hyn o bryd ond mewn ychydig flynyddoedd bydd hyn oll werth bob ceiniog.		
283	Mae ein prif athrawes ynghyd â'i staff a chymhorthyddion yn allweddol wrth annog goroesiad yr iaith Gymraeg lafar. Mae hi ei hun ynghyd â'r plant yn aml i'w gweld yn cerdded o amgylch y pentref ac yn mynd mewn i'r siopau gyda phosteri wedi'w gwneud â llaw neu wedi'w paentio i'w gosod yn y ffenestri gyda chystadlaethau neu geiriau Cymraeg hawdd i annog perchnogion siopau ac ymwelwyr i siarad Cymraeg.		
284	Gallaf ganlyn nad yw'r awdurdodau wir yn poeni am yr iaith Gymraeg na'i diwylliant na chymuned os ydyn nhw'n parhau i orfodi cau calon y pentref.		Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwadau.
285	Mae effaith difrifol am fod ar y ddiwylliant ar iaith Cymraeg wrth cau yr ysgol a ac er fod yna effaith cyllidol ar hyn o brud does dim mesur or colled yma mewn ardal sydd ai iaith ai ddiwylliant od dan ffasiwn her ac be fydd y costau l unrhyw syniad neu project l ymateb l achub yr iaith ar diwylliant yma – berig fydd arbed wrth gau a gwario mwy ar materion llawer llai effeithiol yn y dyfodol.		Ein disgwyliad yw bod ysgolion cynradd y sir yn cefnogi ac yn gwella'r defnydd o'r iaith Gymraeg fel iaith gymdeithasol ac iaith addysg eu disgyblion. Wrth ddatblygu unrhyw gynigion ynghylch ad-drefnu ysgolion, rhaid rhoi ystyriaeth lawn i'r effaith ar yr iaith Gymraeg. Mae cynnal a gwella'r defnydd o'r iaith Gymraeg fel iaith gymdeithasol ac iaith addysg bob amser yn ystyriaeth allweddol wrth lunio cynigion ac wrth asesu dewisiadau.
286	7.2. Mentrau ac Effaith ar yr Iaith Gymraeg Gwesteia Ysgol Abersoch nifer o fentrau sy'n hyrwyddo a dathlu'r Gymraeg, gan gynnwys Yr Urdd, gweithgareddau Hunaniaith, yn ogystal â bod yn rhan o'r cynllun 'Shwmae S'mae'. O fynd â'r iaith i'n cymuned leol ac at fusnesion cymaint fu'r llwyddiant hwn fel y dangosa nifer o'r siopau arwyddion dwyieithog erbyn hyn. Datgana Adran 7.9 y ddogfen ymgynghori, "Deuir i gasgliad...na ragwelir effaith negyddol ar yr iaith Gymraeg pe byddai'r cynnig yn cael ei weithredu." Fodd bynnag, mae colli'r hyrwyddiad a defnydd o'r iaith trwy berthynas â'r gymuned a busnes yn sylweddol.		Yn unol â gofynion y Cod Trefniadaeth Ysgolion 011/2018, cwblhawyd asesiad o ardrawiad ieithyddol y cynnig i gau Ysgol Abersoch ac addysgu'r disgyblion yn Ysgol Sarn Bach. Mae'r asesiad ar gael ar wefan y Cyngor www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg Deuir i gasgliad yn yr asesiad hwn, na ragwelir effaith negyddol ar yr iaith Gymraeg pe byddai'r cynnig yn cael ei weithredu. Mae hyn yn bennaf gan fod yr ysgol amgen yn cynnig addysg trwy gyfrwng Cymraeg, fel sydd yn cael ei gynnig yn Ysgol Abersoch ar hyn o bryd. Yr un yw'r Polisi Iaith ar gyfer holl ysgolion cynradd Gwynedd, felly'r un fyddai'r ddarpariaeth i'r disgyblion ni waeth pa ysgol y byddent yn dewis mynychu.
287	Mae Miliwn o Siaradwyr Cymraeg 2050 yn strategaeth allweddol gan Lywodraeth Cymru. Pam nad oes cyfeiriad at hyn ac effaith cau'r ysgol y strategaeth hon?		Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwadau. Fel y nodir yn y ddogfen ymgynghori "Mae unrhyw drafodaethau yn ymwneud ag ad-drefnu angen nodi ymdrech Llywodraeth Cymru i gyrraedd y nod o filiwn o siaradwyr Cymraeg erbyn 2050."

		<p>Bu i'r Awdurdod gynnig yr Asesiadau Effaith a chanfod barn rhanddeiliad ar y cynnig o'r effaith drwy gyfrwng yr ymgynghoriad a gynhaliwyd yn gynharach eleni.</p> <p>O safbwynt yr asesiad effaith ar yr iaith derbyniwyd sylwad oedd yn cwestiynau pam nad oedd cyfeiriad i'r strategaeth Miliwn o Siaradwyr Cymraeg 2050. O ganlyniad bu i'r wybodaeth a'r manylion hynny gael eu cynnwys yn y fersiwn diweddaraf o'r asesiad effaith ieithyddol diweddaraf (Mai 2021)</p> <p>www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg</p>
288	<p>7.9 Yr Iaith Gymraeg "Deuir i'r casgliad yn yr asesiad hwn na ragwelir unrhyw effaith negyddol ar y Gymraeg, pe bai'r cynnig yn cael ei wireddu." A 3. EFFAITH AR YR IAITH 3.1 Opsiynnau Pecyn cefndir t211</p> <p>Asesu effaith ieithyddol cau Ysgol Abersoch a chynnig lle i ddisgyblion yn Ysgol Sarn Bach o gymharu â'r sefyllfa bresennol.</p> <p>Defnyddio Cymraeg yn y gymuned. Mae hwn yn ddatganiad niwtral sydd, yn ein barn ni, yn effaith negyddol gref. Mae disgyblion Ysgol Abersoch yn ymwneud yn helaeth â hyrwyddo'r iaith ac maent wedi'u hintegreiddio y tu allan i'r ysgol yn y gymuned Gymraeg leol o'i chymharu ag Ysgol Sarn Bach, nad ydynt yn mentro allan.</p> <p>Mae mwy i hyn nag addysg Gymraeg. Mae'r asesiad hwn yn syml yn edrych ar yr ysgolion ac mae'n ymddangos bod y gymuned yn cael ei thrin ar wahân i'r ysgol. Sut mae'r effaith ar y Gymraeg yn y gymuned wedi'i hasesu? Mae Ysgol Abersoch yn chwarae rhan fawr yn y gwaith o hyrwyddo'r Gymraeg yn Abersoch, gyda chanlyniadau diriaethol (e.e. arweiniodd gweithredu at gyflwyno arwyddion dwyieithog mewn siopau).</p> <p>At hynny, nid oes asesiad o effaith y Cylch Meithrin a Cylch Ti a Fi ar gefnogi a chryfhau'r Gymraeg a'i rôl wrth gyfrannu at strategaeth Cymraeg 2050: Miliwn o siaradwyr Cymraeg Llywodraeth Cymru.</p>	<p>Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwadau.</p> <p>Mae'r ystyriaethau sydd wedi eu cynnwys yn yr Asesiad Effaith Ieithyddol yn cyfarch yr awgrymiadau o'r hyn y gellir ei gynnwys mewn Asesiad Effaith ar y Gymraeg a geir yn Atodiad C: Asesiadau o'r effaith ar y gymuned a'r effaith ar y Gymraeg, Cod Trefniadaeth Ysgolion 011/2018.</p> <p>Mae copi o'r asesiad ieithyddol ar gael ar wefan y Cyngor</p> <p>www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg</p> <p>Deuir i gasgliad yn yr asesiad hwn, na ragwelir effaith negyddol ar yr iaith Gymraeg pe byddai'r cynnig yn cael ei weithredu. Mae hyn yn bennaf gan fod yr ysgol amgen yn cynnig addysg trwy gyfrwng Cymraeg, fel sydd yn cael ei gynnig yn Ysgol Abersoch ar hyn o bryd. Yr un yw'r Polisi Iaith ar gyfer holl ysgolion cynradd Gwynedd, felly'r un fyddai'r ddarpariaeth i'r disgyblion waeth pa ysgol y byddent yn dewis mynychu.</p> <p>Fe ymddengys fod sefyllfa ieithyddol Ysgol Sarn Bach yn gryf. Gyda 57% o ddisgyblion Ysgol Sarn Bach yn dod o gartrefi Cymraeg. O gymharu â 33% o ddisgyblion Ysgol Abersoch sy'n dod o gartrefi Cymraeg.</p> <p>Yn ogystal, noda'r asesiad effaith ar y gymuned y rhagwelir y byddai peth effaith negyddol yn deillio o gau'r ysgol. Fodd bynnag, nodir fod 9 (35%) o ddisgyblion Meithrin – Bl. 3 sydd yn byw yn nalgylch Ysgol Abersoch eisoes yn mynychu Ysgol Sarn Bach. O ganlyniad, deuir i'r casgliad fod cyswllt rhwng yr ysgol a'r ardal ehangach eisoes.</p>

		<p>I liniaru unrhyw effaith negyddol bosib ar y gymuned pe byddai'r cynnig yn cael ei wireddu, mae'r asesiad yn nodi pwysigrwydd sicrhau fod cymuned Abersoch yn cael ei chynnwys yng ngweithgarwch yr ysgol amgen, ac i annog cydweithio cymunedol rhwng yr ysgol amgen a chymuned Abersoch, lle'n briodol.</p> <p>Mae'r Cyngor yn ymwybodol bod Cylch Meithrin yn cael ei gynnal ar safle Ysgol Abersoch, ac nid yw'r Cylch Meithrin a'r Cylch Ti a Fi wedi ei gynnwys fel rhan o'r Asesiad Effaith Ieithyddol gan nad ydynt yn rhan o'r cynnig. Os bydd y cynnig yn mynd yn ei flaen, mae'r Cyngor yn awyddus i drafod y posibilïadau o safbwynt y Cylch Meithrin gyda chynrychiolwyr perthnasol – gallai'r posibilïadau gynnwys aros yn y lleoliad presennol, neu symud i safle arall yn ardal Abersoch.</p>
289	<p>2. PROFFIL LINGUISTIG ARDAL DALU ABERSOCH 2. 5 Ystadegau Siarter Iaith (Haf 2019)</p> <p>Nid yw'r ystadegau a'r data hynny mor ddibynadwy, perthnasol na chynrychioliadol oherwydd y niferoedd bach dan sylw ac mae'r mwyaf diweddar yn flwydd oed + beth bynnag (Gwanwyn 2019, PLASC Ionawr 2020). Rhowch dystiolaeth bod y sampl o blant a lenwodd yr holiadur hwn yn gynrychioliadol o ddemograffig yr ysgol gyfan. Pa grwpiau oedran yn Ysgol Llanbedrog a gwblhaodd yr holiadur hwn, a beth yw iaith eu cartref?</p> <p>Adroddwyd ar gyfer Ysgol Llanbedrog (n = 9/102) bod 100% o blant sy'n siarad Cymraeg â'u hathrawon o gymharu ag Ysgol Abersoch (n = 6/10) a nododd 67% yn Ysgol Abersoch.</p> <p>Mae plant Ysgol Abersoch yn grŵp iau (3-8 oed) ac (gan dybio bod canlyniadau PLASC 2020 yn dal yn wir) daw mwy o gartrefi nad ydynt yn siarad Cymraeg nag ysgolion eraill, felly nid yw'n syndod bod rhai o'r plant iau yn Ysgol Abersoch ond megis dysgu siarad Cymraeg.</p>	<p>Mewn perthnasedd i'r sylwad am y sampl o blant ddaru gwblhau'r holiadur gwe iaith, gall yr Awdurdod gadarnhau mai sampl o blant Cyfnod Sylfaen ymhob un o'r ysgolion a ddefnyddiwyd yn yr Asesiad Effaith Ieithyddol, a hynny er mwyn sicrhau cymhariaeth deg ac ystyrlon ar draws yr ysgolion. Yn sgil niferoedd isel Ysgol Abersoch, cydnabyddir bod sampl y data yn fychan, fodd bynnag mae'r data yn seiliedig ar wybodaeth a gyflwynodd y disgyblion eu hunain yn yr holiadur yn nodi eu harferion o ran defnydd o'r Gymraeg mewn gwahanol sefyllfaoedd.</p> <p>Er bod y disgyblion o'r un grŵp oedran ymhob un o'r ysgolion wedi cwblhau'r holiadur, nid yw'n annisgwyl bod data Ysgol Abersoch yn dangos mai o dan arweiniad athro neu gymhorthydd y mae'r disgyblion yn fwyaf hyderus i siarad Cymraeg, gan fod 67% o ddisgyblion Ysgol Abersoch yn dod o gartrefi di-Gymraeg, ac nad yw'r gyfundrefn addysg wedi cael cyfle digonol i'w trochi yn y Gymraeg er mwyn sicrhau bod ganddynt yr hyder a'r sgiliau i ddefnyddio'r Gymraeg mewn amrywiol gyd-destunau.</p>
290	<p>3. EFFAITH AR YR IAITH GYMRAEG 3.1 Opsiynau Asesu effaith ieithyddol cau Ysgol Abersoch a chynnig lle i ddisgyblion yn Ysgol Sarn Bach o'i gymharu â'r sefyllfa bresennol.</p> <p>Gan fod disgyblion Ysgol Abersoch yn symud i fyny i Ysgol Sarn Bach beth bynnag, mae unrhyw effaith "bositif" eisoes yn cael eu profi pan fydd plant Ysgol Abersoch yn symud i fyny felly ni ddylai'r un o'r rhain fod yn "bositif" ond yn "niwtralau" ar y mwyaf.</p>	<p>Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad.</p>
291	<p>3. EFFAITH AR YR IAITH GYMRAEG 3.1 Opsiynau Asesu effaith ieithyddol cau Ysgol Abersoch a chynnig lle i ddisgyblion yn Ysgol Sarn Bach o'i gymharu â'r sefyllfa bresennol.</p>	<p>Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad.</p>

	<p>"Gweithgareddau cyn / ar ôl ysgol"</p> <p>Pam mae "gweithgareddau Cyn / Ar ôl Ysgol" yn cael ei restru fel rhywbeth positif pan mae gan Ysgol Abersoch fwy o glybiau e.e. Clwb Garddio, clwb crefft Hunaniaith, Urdd Tudwal. Dylai hwn fod yn negyddol yn hytrach nag yn positif ac eto'n dangos rhagfarn yn erbyn Ysgol Abersoch.</p>		
292	<p>Adroddiad Effaith Asesiad Cydraddoldeb Ysgol Abersoch Y Gymraeg</p> <p>Nid ydym yn credu bod y datganiad hwn o ddim effaith ar y Gymraeg yn ddilys.</p>		<p>Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad.</p> <p>Yn unol â gofynion y Cod Trefniadaeth Ysgolion 011/2018, cwblhawyd asesiad o ardrawiad ieithyddol y cynnig i gau Ysgol Abersoch ac addysgu'r disgyblion yn Ysgol Sarn Bach. Mae'r asesiad ar gael ar wefan y Cyngor www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg</p> <p>Deur i gasgliad yn yr asesiad hwn, na ragwelir effaith negyddol ar yr iaith Gymraeg pe byddai'r cynnig yn cael ei weithredu. Mae hyn yn bennaf gan fod yr ysgol amgen yn cynnig addysg trwy gyfrwng Gymraeg, fel sydd yn cael ei gynnis yn Ysgol Abersoch ar hyn o bryd. Yr un yw'r Polisi Iaith ar gyfer holl ysgolion cynradd Gwynedd, felly'r un fyddai'r ddarpariaeth i'r disgyblion waeth pa ysgol y byddent yn dewis mynychu.</p>
293	<p>Mae dogfennau'r Ymgynghoriad yn cynnig nad effeithir ar yr iaith a'r gymuned yn ormodol o gau Ysgol Abersoch. Eto, nid yw natur yr ymarfer 'ticio'r blwch' hwn yn cynnwys mewnbwn gan y gymuned ac felly ni all ystyried y gwir effaith ar yr iaith a'r gymuned. Mae disgyblion Ysgol Abersoch yn llysgenhadon i ddyfodol yr iaith a'r diwylliant Cymraeg â'r capasiti i effeithio ar wir newid, fel y tystiolaetha eu llwyddiannau yn cynyddu arwyddion dwyieithog yn siopau'r pentref. Mae parhad y gymuned yn amlwg trwy deulu'r ysgol; mae'r Pennaeth, y Cadeirydd a'r Is-gadeirydd, ynghyd â Llywodraethwyr a rhieni yn gyn-ddisgyblion. Profa hyn bwysigrwydd y cysylltiad gydol oes a geir mewn ysgol bentref fach ag unigolion yn fodlon camu i rolau amlwg yn y gymuned a chyfrannu a chryfhau'r edeifion cymdeithasol a ffurfia wneuthuriad cymuned.</p> <p>Mae'r ysgol yn ffagl i'r iaith a diwylliant Cymreig, gan arddangos ein treftadaeth heddiw a sicrhau ei pherthnasedd yn y dyfodol</p>		<p>Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwadau.</p> <p>Mae'r ystyriaethau sydd wedi eu cynnwys yn yr Asesiad Effaith Ieithyddol yn cyfarch yr awgrymiadau o'r hyn y gellir ei gynnwys mewn Asesiad Effaith ar y Gymraeg a geir yn Atodiad C: Asesiadau o'r effaith ar y gymuned a'r effaith ar y Gymraeg, Cod Trefniadaeth Ysgolion 011/2018.</p> <p>Yn ogystal, bu i'r Awdurdod gynnig yr Asesiadau Effaith a chanfod barn rhanddeiliad ar y cynnig o'r effaith drwy gyfrwng yr ymgynghoriad a gynhaliwyd yn gynharach eleni.</p> <p>Mae copi o'r asesiad ieithyddol diweddaraf ar gael ar wefan y Cyngor www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg</p> <p>Deur i gasgliad yn yr asesiad hwn, na ragwelir effaith negyddol ar yr iaith Gymraeg pe byddai'r cynnig yn cael ei weithredu. Mae hyn yn bennaf gan fod yr ysgol amgen yn cynnig addysg trwy gyfrwng Gymraeg, fel sydd yn cael ei gynnis yn Ysgol Abersoch ar hyn o bryd. Yr un yw'r Polisi Iaith ar gyfer holl ysgolion cynradd</p>

		<p>Gwynedd, felly'r un fyddai'r ddarpariaeth i'r disgyblion waeth pa ysgol y byddent yn dewis mynychu.</p> <p>Fe ymddengys fod sefyllfa ieithyddol Ysgol Sarn Bach yn gryf. Gyda 57% o ddisgyblion Ysgol Sarn Bach yn dod o gartrefi Cymraeg. O gymharu â 33% o ddisgyblion Ysgol Abersoch sy'n dod o gartrefi Cymraeg.</p> <p>Yn ogystal, noda'r asesiad effaith ar y gymuned y rhagwelir y byddai peth effaith negyddol yn deillio o gau'r ysgol. Fodd bynnag, nodir fod 9 (35%) o ddisgyblion Meithrin – Bl. 3 sydd yn byw yn nalgylch Ysgol Abersoch eisoes yn mynychu Ysgol Sarn Bach. O ganlyniad, deuir i'r casgliad fod cyswllt rhwng yr ysgol a'r ardal ehangach eisoes.</p> <p>I liniaru unrhyw effaith negyddol bosib ar y gymuned pe byddai'r cynnig yn cael ei wireddu, mae'r asesiad yn nodi pwysigrwydd sicrhau fod cymuned Abersoch yn cael ei chynnwys yng ngweithgarwch yr ysgol amgen, ac i annog cydweithio cymunedol rhwng yr ysgol amgen a chymuned Abersoch, lle'n briodol.</p>
294	mae'n linc arbennig i'r mewnfudwyr a'r bobl ddi-gymraeg sy'n byw ac yn rhedeg busnesau lleol yn y pentref, drwy eu hybu a'u hannog i fod yn ymwybodol o bwysigrwydd defnyddio'r iaith Gymraeg o ddydd i ddydd.	Mae'r Cyngor yn nodi'r sylw
295	Pam na nodwyd canran siaradwyr Cymraeg Ysgol Aber-soch (PLASC 2020) fel tair ysgol arall y dalgylch?	Mae'r data ieithyddol (PLASC 2020) ar gyfer Ysgol Abersoch a'r ysgolion cyfagos (Ysgol Foel Gron, Ysgol Llanbedrog ac Ysgol Sarn Bach) wedi eu nodi yn adran 2.3 a 2.4 o'r asesiad effaith ar yr iaith.
296	Yn yr un modd, pam na nodwyd canrannau siaradwyr Cymraeg (Cyfrifiad 2011) Ysgolion Llanbedrog a Foel Gron?	Mae dalgylch Ysgol Abersoch, o fewn ward Abersoch gyda dalgylch Ysgol Sarn Bach ac Ysgol Foel Gron o fewn ward Llanengan a dalgylch Ysgol Llanbedrog o fewn ward Llanbedrog (Swyddfa Ystadegol Gwladol). Mae proffil ieithyddol wardiau'r ysgolion hyn wedi eu crynhoi yn y tabl yn adran 2.2.1 yn yr asesiad effaith ar yr iaith.
297	Mae cymharu nifer y siaradwyr Cymraeg (Cyfrifiad 2011) yn sicr o fod yn wahanol oherwydd prinder tai fforddiadwy i deuluoedd yn Aber-soch a daw mwyafrif plant Ysgol Sarn Bach o deuluoedd amaethyddol cynhenid.	Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad.
298	Gwerthuso Opsiynau - Teimlir nad ystyriwyd y rhain yn ddigon manwl, yn arbennig o ran y bygythiadau i'r gymuned a'r Gymraeg.	

299	Teimlir, hefyd, nad ystyrir cyfraniad ysgol at iaith yr ardal wrth ystyried ei dyfodol.		<p>Mae'r Awdurdod yn ystyried cau Ysgol Abersoch o ganlyniad i'r tuedd o niferoedd isel sydd wedi bod yn yr ysgol er rhai blynyddoedd. Ym mis Medi 2020, 10 o ddisgyblion oedd ar y gofrestr. Mae Cyngor Gwynedd wedi ystyried sawl opsiwn ar gyfer addysg gynradd yn nalgylch Ysgol Abersoch er mwyn sicrhau darpariaeth gynaliadwy i'r dyfodol, gan ymateb yn benodol i'r niferoedd isel o ddisgyblion.</p> <p>Yn unol â gofynion y Cod Trefniadaeth Ysgolion, cwblhaodd y Cyngor asesiad o effaith cymunedol ac ieithyddol ar yr opsiynau er mwyn gallu cymharu'r effaith tebygol y byddent yn ei gael ar y cymunedau dan sylw a'r iaith. Mae copi o'r adroddiadau llawn wedi ei gynnwys yn y pecyn cefndirol ar wefan y Cyngor www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg</p>
300	Hyfryd yw cael gweld y plant yn cymryd rhan yn y gwasanaethau – yn y ddau gapel – megis y Nadolig a'r Pasg dros y blynyddoedd. Ni fuasai hyn yn digwydd o symud y plant i Sarn Bach. Byddai'r pentref yn colli'r gweithgareddau, sy'n gwneud cyfraniad mor sylweddol at gadw'r Gymraeg yn fyw ym mhentref Aber-soch.		<p>Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwadau.</p> <p>I liniaru unrhyw effaith negyddol bosib ar y gymuned pe byddai'r cynnig yn cael ei wireddu, mae'r asesiad yn nodi pwysigrwydd sicrhau fod cymuned Abersoch yn cael ei chynnwys yng ngweithgarwch yr ysgol amgen, ac i annog cydweithio cymunedol rhwng yr ysgol amgen a chymuned Abersoch, lle'n briodol.</p>
301	Hoffwn hefyd dynnu eich sylw at sylwad a wnaed na fyddai cau Ysgol Abersoch yn cael unrhyw effaith niweidiol ar yr iaith Gymraeg yn y gymuned fel y'i cymerir o Adran 7.9 o'r ddogfen ymgynghori "Deuir i'r casgliad ... na ragwelir, pe bai'r cynnig yn cael ei wireddu, y bydd unrhyw effaith negyddol ar yr iaith Gymraeg." Felly a yw hyn yn gwrth-ddweud ac yn awgrymu nad yw eich 'Siarter Iaith Gymraeg' yn cael unrhyw effaith mewn cymuned? Rwy'n gobeithio nad ydych chi'n awgrymu bod y penderfyniad hwn wedi'i wneud er ymarfer blwch ticio yn unig, fedrwch chi roi tystiolaeth i gefnogi'ch hawliadau yn fwy manwl		<p>Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwadau.</p> <p>Mae'r ystyriaethau sydd wedi eu cynnwys yn yr Asesiad Effaith Ieithyddol yn cyfarch yr awgrymiadau o'r hyn y gellir ei gynnwys mewn Asesiad Effaith ar y Gymraeg a geir yn Atodiad C: Asesiadau o'r effaith ar y gymuned a'r effaith ar y Gymraeg, Cod Trefniadaeth Ysgolion 011/2018.</p> <p>Deuir i gasgliad yn yr asesiad hwn ieithyddol, na ragwelir effaith negyddol ar yr iaith Gymraeg pe byddai'r cynnig yn cael ei weithredu. Mae hyn yn bennaf gan fod yr ysgol amgen yn cynnig addysg trwy gyfrwng Gymraeg, fel sydd yn cael ei gynneg yn Ysgol Abersoch ar hyn o bryd. Yr un yw'r Polisi Iaith ar gyfer holl ysgolion cynradd Gwynedd, felly'r un fyddai'r ddarpariaeth i'r disgyblion waeth pa ysgol y byddent yn dewis mynychu.</p>
302	mae cyfle yma i gael 'stori newydd da'. Mae gan Abersoch, er gwell neu'n waeth, broffil uchel yng Ngwynedd. Rydym yn gymuned nad yw heb ein heriau, yn ymdrechu i gadw ein 'Cymreictod' yn fyw, mae anawsterau gyda thai a chyfleoedd cyflogaeth drwy gydol y flwyddyn. Ac eto, fel pentref, mae'n dyrnu uwchlaw ei bwysau; mae dros 50 o siopau llewyrchus, sy'n darparu cyflogaeth ac incwm i'r Cyngor. Mae'r dyfodol yn ddisglair, gyda chynlluniau ar gyfer gwesty mawr ar y gweill â chyflogaeth bellach; mae ynni o fewn ein pentref i wthio ffiniau, gwella ein cynigion a gwneud hyn mewn ffordd sy'n arddangos diwylliant Cymru. Drwy feddwl yn synhwyrol, mae'r gost fach i gadw Ysgol		<p>Fe ymddengys fod sefyllfa ieithyddol Ysgol Sarn Bach yn gryf. Gyda 57% o ddisgyblion Ysgol Sarn Bach yn dod o gartrefi Cymraeg. O gymharu â 33% o ddisgyblion Ysgol Abersoch sy'n dod o gartrefi Cymraeg.</p>

	Abersoch ar agor yn rhoi'r gweledd y mae'n ei haeddu i'r iaith a diwylliant Cymreig, yn hytrach na'i roi i'r don o seisnigeiddio. Mae cadw'r ysgol ar agor yn rhan hanfodol o hyn.		Yn ogystal, noda'r asesiad effaith ar y gymuned y rhagwelir y byddai peth effaith negyddol yn deillio o gau'r ysgol. Fodd bynnag, nodir fod 9 (35%) o ddisgyblion Meithrin – Bl. 3 sydd yn byw yn nalgylch Ysgol Abersoch eisoes yn mynychu Ysgol Sarn Bach. O ganlyniad, deir i'r casgliad fod cyswllt rhwng yr ysgol a'r ardal ehangach eisoes.
303	Teimlaf os nad oedd Ysgol Abersoch yn bresennol ac yn cymryd rôl actif yn y gymuned, buasai'r defnydd o'r iaith Gymraeg wedi diflannu yn gyfan gwbl o'r pentref erbyn hyn, ac mi fyddai ein diwylliant a hanes cyfoethog wedi cael ei golli.		I liniaru unrhyw effaith negyddol bosib ar y gymuned pe byddai'r cynnig yn cael ei wireddu, mae'r asesiad yn nodi pwysigrwydd sicrhau fod cymuned Abersoch yn cael ei chynnwys yng ngweithgarwch yr ysgol amgen, ac i annog cydweithio cymunedol rhwng yr ysgol amgen a chymuned Abersoch, lle'n briodol.
304	Mae'r Asesiad Effaith yn cydnabod, er mor amharod, y gwirionedd hunan-amlwg y byddai cau'r ysgol yn cael effaith negyddol ar y gymuned, ac yn benodol ar yr iaith Gymraeg. Ni ellir mesur yr effaith ar yr iaith o gyfyngu'r ymarferiad i ddadansddiad ystadegol o gyfrwng yr addysg, iaith gartre'r plant, a nifer y gweithgareddau ffurfiol. Mae'r llywodraethwyr yn tystio'n hytrach i effaith lawer mwy sylfaenol o ran ffurfio agweddau yn y gymuned leol, yn cynnwys mewnfudwyr, tuag at y Gymraeg a theimlo perchnogaeth arni gan weld yr iaith yng nghyd-destun y gymuned ble maent yn byw.		
305	Fel cyn-ddisgybl a chyn-riant rwy'n ofni y bydd cau yr ysgol yn bygwth natur cymraeg y pentref. A yw'r cyngor wedi ystyried o ddifrif y goblygiadau ar ein cymuned a'r Gymraeg pe bai Ysgol Abersoch yn cau? Rwy'n byw ac yn gweithio yn y pentref, ac wedi gwneud ar hyd fy oes, ac nid wyf yn gwybod am unrhyw un y gofynnwyd iddynt am eu barn neu a ddarparwyd ffurflen i'w llenwi ar gyfer unrhyw asesiad effaith.		<p>Mae'r ystyriaethau sydd wedi eu cynnwys yn yr Asesiad Effaith Cymunedol ac leithyddol yn cyfarch yr awgrymiadau o'r hyn y gellir ei gynnwys mewn Asesiad Effaith ar y Gymraeg a'r gymuned a geir yn Atodiad C: Asesiadau o'r effaith ar y gymuned a'r effaith ar y Gymraeg, Cod Trefniadaeth Ysgolion 011/2018.</p> <p>Bu i'r Awdurdod gynnig yr Asesiadau Effaith a chanfod barn rhanddeiliad ar y cynnig o'r effaith drwy gyfrwng yr ymgynghoriad a gynhaliwyd yn gynharach eleni.</p> <p>Yn unol â gofynion Cod Trefniadaeth Ysgolion 011/2018, yn dilyn y cyfnod ymgynghori, cwblhawyd asesiad pellach o'r cynnig a phob un o'r opsiynau amgen a ystyriwyd. Gellir gweld copi o'r asesiad llawn ar wefan y Cyngor www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg</p> <p>Fe nodwyd yn yr asesiad diweddaraf fod nifer fawr o ymatebion i'r ymgynghoriad wedi pwysleisio y byddai'r cynnig i gau'r ysgol yn cael effaith negyddol ar y pentref a'r gymuned leol.</p> <p>I liniaru unrhyw effaith negyddol bosib ar y gymuned pe byddai'r cynnig yn cael ei wireddu, mae'r asesiad yn nodi pwysigrwydd sicrhau fod cymuned Abersoch yn cael ei chynnwys yng ngweithgarwch yr ysgol amgen, ac i annog cydweithio cymunedol rhwng yr ysgol amgen a chymuned Abersoch, lle'n briodol.</p>

306	Rydym wedi ein hymrwymo gan ymdeimlad cyffredin o dreftadaeth ac yn perthyn i'r lle arbennig hwn, ac mae ein hargyhoeddiad cryf fod Abersoch yn haeddu ysgol, ynghyd â phenderfyniad i beidio â cholli'r Gymraeg fel iaith fyw yng nghanol y pentref.		Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad.
-----	---	--	--------------------------------

D	Cylch meithrin a'r Cylch Ti a Fi	
307	(Mae'r ysgol) yn gynaliadwy oherwydd bod yr ysgol yn adeiladu'n barhaus ar weithgareddau amgen fel Cylch Meithrin a Chylch Ti&Fi	
308	Mae'n nhw wedi cychwyn Cylch yno sy'n tyfu'n araf ac wedi cael caniatâd y cyngor i ganiatáu plant i aros am flwyddyn ychwanegol yn yr ysgol cyn symud ymlaen i Sarn Bach.	
309	Mae'r ysgol yn rhagweithiol iawn yn ei awydd i gynyddu niferoedd disgyblion ac mae wedi dilyn llawer o fentrau gan greu Cylch Meithrin Abersoch, gofal plant blynyddoedd cynnar, mewn ystafell bwrpasol o fewn yr ysgol, a Chylch Ti & Fi, a grŵp rhiant a phlentyn ifanc. Mae'r mentrau yn cynnwys teuluoedd â phlant ifanc yn yr ardal o fewn cymuned yr ysgol.	
310	Mae genyf bryderion dybryd am effaith cau Ysgol Abersoch ar y gymuned a chryfder, pellach <i>bodoliaeth</i> , yr iaith Gymraeg yn y pentref. Mae genedigaeth cyflym y Cylchoedd Meithrin a Ti a Fi yn cynrychioli ail wynt i'r ysgol, a sylfaen cadarn i ei ddatblygiad yn y dyfodol. Sut allwn cymryd o ddirif adroddiad nid yw'n cydnabod ei effaith ar rhagolygon niferoedd yr ysgol?	
311	Yn ddiweddar, mae'r brif athrawes a'i meddwl blaengar hefyd wedi cychwyn Cylch Meithrin i annog plant iau i gychwyn ar eu taith addysg yn Ysgol Abersoch.	
312	Mater i eraill yw penderfynu ar union rôl yr ysgol yn y dyfodol, ond credwn mai'r ffordd orau o wasanaethu'r pentref pe bai'r ysgol yn gweithredu trwy gryfhau ei darpariaeth Feithrin ar gyfer pob teulu lleol er mwyn sicrhau llif o ddisgyblion i'r dyfodol i'r dosbarth derbyn ac uwch, a chadw'r ddarpariaeth hyd at Flwyddyn 3. Mae'r ddarpariaeth Feithrin hon wedi'i chryfhau yn hanfodol - mae'n darparu parhad addysg i rieni a phlant ym mlynnyddoedd cynnar pwysicaf eu bywyd ysgol. Mantais ychwanegol hyn yw y gall yr ysgol, trwy gychwyn mwy o blant lleol yn eu meithrinfa leol, helpu i sicrhau ei dyfodol cynaliadwy a thrwy hynny gynaliadwyedd y pentref. Byddem yn hapus iawn i ymhelaethu ar ein meddyliau, yn ysgrifenedig neu (pe bai'r amodau'n caniatáu) yn bersonol.	
313	Mae'r Ysgol wedi sefydlu Cylch Meithrin ac mae hyn wedi bod yn llwyddiannus iawn mewn cyfnod byr iawn ac er bod yr ysgol dan fygythiad o gau. Mae gan y Cylch Meithrin y fantais ychwanegol hefyd o ddenu disgyblion ar gyfer mynychu Ysgol Abersoch o'r flwyddyn dderbyn ymlaen, yn yr un modd ag y	

Mae'r Awdurdod yn cydnabod perthynas Cylchoedd Ti a Fi a Chylchoedd Meithrin gydag ysgolion yng Ngwynedd, fodd bynnag, yn achos Ysgol Abersoch, o ystyried maint y cynnydd fyddai'n deillio o'r Cylch Meithrin, bydd yr heriau sy'n wynebu Ysgol Abersoch yn parhau.

Mae'r rhagamcanion a gyflwynir yn y ddogfen ymgynghori wedi ei seilio ar ragamcanion 3 blynedd a gyflwynwyd gan benaethiaid yr ysgolion. Amcangyfrif y rhagamcanion 5 mlynedd ar sail cyfartaledd niferoedd derbyn yr ysgol dros y dair blynedd ddiwethaf. Yn sgil hynny, mae'r Adran Addysg o'r farn, ar sail y niferoedd Medi 2020, a chyfartaledd niferoedd derbyn y 3 mlynedd blaenorol, y bydd y niferoedd yn parhau'n isel yn Ysgol Abersoch am y bum mlynedd nesaf:

Tabl 1 – Amcangyfrifon niferoedd Ysgol Abersoch

	M	D	1	2	3	4	5	6	Cyfanswm
Medi 2020	2	3	2	0	3	-	-	-	10
Amcangyfrif Medi 2021	3	2	3	2	0	-	-	-	10
Amcangyfrif Medi 2022	2	3	2	3	2	-	-	-	12
Amcangyfrif Medi 2023	2	2	3	2	3	-	-	-	12
Amcangyfrif Medi 2024	2	2	2	3	2	-	-	-	11
Amcangyfrif Medi 2025	2	2	2	2	3	-	-	-	11

Dylid nodi fod y rhagamcanion uchod wedi eu cyfrifo ar sail niferoedd yn y mis Medi 2020 yn dilyn sefydlu'r Cylch Meithrin.

At hyn, yn Medi 2020, o'r 26 disgybl (3-8 oed) sy'n byw yn nalgylch Ysgol Abersoch, 5 o'r plant hynny oedd yn mynychu Ysgol Abersoch, gyda 21 (81%) ohonynt yn mynychu ysgolion tu allan i'r dalgylch. O ganlyniad, mewn ymateb i'r sylwadau sy'n nodi y bydd niferoedd a phoblogaeth plant yr ardal yn cynyddu dros yr 20-25 mlynedd nesaf, ar sail ffigyrau Medi 2020, deuir i'r casgliad nad oes modd gwarantu y byddai'r plant hynny yn dewis mynychu Ysgol Abersoch.

Fel welir yn y tabl uchod rydym yn nodi rhagamcan o gynnydd o 2 yn y niferoedd erbyn Medi 2021 a 2022. Er mwyn i unrhyw opsiwn ymateb i'r heriau sy'n wynebu'r ysgol, byddai'n rhaid i'r cynnydd yn y niferoedd fod yn sylweddol. Nid yw'r

	byddai hyn hefyd o fudd i Ysgol Sarn Bach gan fod y plant yn tueddu i symud i'r ysgol hon ar ddiwedd Blwyddyn 3. Yn y pentref mae gennym oddeutu 12 o blant i gyd o dan dair oed a fyddai'n elwa o ddefnyddio'r Cylch ac yn yr ysgol yn y pen draw. Mae o fewn pellter cerdded i'r pentref ac wedi'i leoli'n berffaith ac yn gyfleus i'r rhai sy'n gweithio ym mhentref Abersoch.		Awdurdod o farn fod cynnydd o 2 ddisgybl yn gynnydd digonol i gyfarch heriau'r ysgol.
314	Ein safbwynt ni yw y rhagwelir y bydd y niferoedd yn cynyddu a bod hon yn senario mwy credadwy na datganiad Cyngor Gwynedd o ddim gwarantau.		
315	Rwy'n hyderus, gydag amser, y bydd mentrau'r Cylch Meithrin ac Ysgol Traeth yn cefnogi ysgol sydd yn fynnu yn ein cymuned leol. Wrth wneud hynny, mae potensial ar gyfer cynnydd enfawr wrth inni hyrwyddo ein Cymreictod.		
316	A gyfrifwyd niferoedd mynychwyr Ti a Fi a'r Cylch Meithrin yn y rhagamcanion?		
317	Mi fysa cau yr Ysgol yn ergid drom iawn i Abersoch a'r gymuned gyfa !!! Mae pawb sydd wedi bod yn yr Ysgol dros y cenhedloedd yn brolio yr addysg a gafodd hwy yno .Does neb eisiau gweld hi'n cau - tydi'r cylch meithrin heb gael cyfle eto chwaith i sefydlu ei hyn a mewn amser dwi shwr fydd na fwy o blant yn mynychu yr Ysgol ar cylch meithrin.		
B18	<p>Ffurfiwyd y CMA mewn ymateb i'r niferoedd llai o blant yn mynychu Ysgol Abersoch er mwyn greu mewnlif naturiol a hefyd i greu darpariaeth gofal plant lleol mawr ei angen yn Abersoch a'r pentrefi cyfagos: "<i>[i ganiatou i deuluoedd] fanteisio ar y cyfle i gychwyn ar daith eu plant i addysg gyfrwng Cymraeg</i>" (Mudiad Meithrin 22/01/2021). Mae'r Mudiad Meithrin wedi ymrwymo'n llwyr wrth i ni sefydlu'r Cylch Meithrin yn ein hardal, ac wedi ein cefnogi trwy gyhoeddi grant Sefydlu a Symud fel rhan o'i nod i agor 40 o Gylchoedd newydd erbyn 2021 o dan raglen Cymraeg 2050. Mae Llywodraeth Cymru trwy Gyngor Gwynedd hefyd wedi cefnogi'r CMA trwy ei Grant Cychwyn Busnes Newydd Llywodraeth Cymru (cymorth ariannol Covid-19).</p> <p>Fel rhan o'n strategaeth i symud tuag at agor y Cylch Meithrin a Ti a Fi i ddarparu gwasanaeth amser llawn, mae'r CMA wedi cofrestru gyda:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Y Comisiwn Elusennau fel Sefydliad Corfforedig Elusennol (SCE) • Gydag Arolygiaeth Gofal Cymru (AGC) • Cynllun Plant / Gofal Plant Cynnig Gofal 30 awr • Cyllid a Thollau EM fel cyflogwr lleol (mawr ei angen) 		<p>Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwadau.</p> <p>Yn anffodus, yn dilyn yr ymgynghoriad fe ddaeth i'r amlwg nad oedd cynrychiolwyr y Cylch Meithrin wedi derbyn y ddogfen ymgynghoriad fel sy'n ofynnol yn unol â'r Cod Trefniadaeth Ysgolion 011/2018, mae'n ymddangos bod camgymeriad gweinyddol wedi bod wrth anfon e-bost yn cyhoeddi'r ymgynghoriad.</p> <p>Fel nodir yn y ddogfen ymgynghori, roeddem wedi cynnwys y cylch fel ymgynghorai yn y rhestr dosbarthu ar gyfer yr e-bost cyhoeddi, ond fe ymddengys fod bod cyfeiriad e-bost y Cylch wedi ei sillafu'n anghywir a hoffem ymddiheuro am y camgymeriad yma.</p> <p>I sicrhau fod y Cylch yn cael cyfle i ystyried y ddogfen ymgynghori yn unol â'r amserlen a roddir yn y Cod Trefniadaeth rhoddwyd cyfle i gynrychiolwyr y cylch anfon unrhyw sylwadau pellach atom erbyn 1yp dydd Mercher 21 Ebrill 2021, ac y byddai'r sylwadau hynny yn cael eu derbyn a'u hystyried fel ymateb i'r ymgynghoriad statudol.</p> <p>Mae'r Cyngor yn ymwybodol fod Cylch Meithrin a Chylch Ti a Fi yn cael ei gynnal ar hyn o bryd ar safle Ysgol Abersoch ac yn nodi'r sylwadau.</p>

	Wrth i ni agosau at amseroedd gwell, mae'r CMA ar fin ail-ddechrau darparu gofal ac addysg cyfnod cynnar trwy'r cyfrwng Cymraeg a bydd eto'n darparu adnodd cymdeithasol gwerthfawr dros ben i deuluoedd gyda'r gwasanaeth Cylch a'r Ti a Fi. Bydd y CMA yn ail-agor ei drysau cyn gynted a phosibl ar of yr hanner tymor ac, oherwydd ymdrechion gwych ein harweinydd Cylch, cyn pen awr ar olcyrraedd y penderfyniad i ail-agor, mae gennym blant wedi cofrestru i fod yn bresennol.		<p>Mae'n gywir nodi, pe byddai'r cynnig yn cael ei wireddu, yna byddai'r ysgol amgen yn darparu addysg o 3 oed i fyny. Ond o ran darpariaeth y Cylch Meithrin, os fydd y cynnig yn mynd yn ei flaen, mae'r Cyngor yn awyddus i drafod y posibiladau hefo'r cynrychiolwyr perthnasol – gallai'r posibiladau gynnwys aros yn y lleoliad presennol, ail-leoli i'r ysgol amgen, neu symud i safle arall ym mhentref Abersoch.</p> <p>Fe nodir yn yr asesiad effaith cymunedol "Cynhelir Cylch Meithrin a Chylch Ti a Fi yn adeilad yr ysgol. Pe byddai penderfyniad i gau'r ysgol, byddai rhaid ystyried opsiynau ar gyfer ôl-ddefnydd yr ysgol, gan gymryd i ystyriaeth y gweithgareddau sy'n cael eu cynnal yn yr ysgol ar hyn o bryd."</p>																																																																						
319	I grynhoi, os yw Ysgol Abersoch yn cau, mae'r CMA dan fygythiad uniongyrchol o gau gyda cholled o ddwy swydd yn ychwanegol i'r golled o'r gwasanaeth angenrheidiol hon.		<p>Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwadau.</p> <p>Pe byddai'r cynnig yn mynd yn ei flaen byddai rhaid ystyried opsiynau ar gyfer ôl-ddefnydd yr ysgol, gan gymryd i ystyriaeth y gweithgareddau sy'n cael eu cynnal yn yr ysgol ar hyn o bryd.</p> <p>Ond o ran darpariaeth y Cylch Meithrin, pe byddai'r cynnig yn mynd yn ei flaen, mae'r Cyngor yn awyddus i drafod y posibiladau hefo'r cynrychiolwyr perthnasol – gallai'r posibiladau gynnwys aros yn y lleoliad presennol, ail-leoli i'r ysgol amgen, neu symud i safle arall ym mhentref Abersoch.</p> <p>Tra'n cydnabod effaith gadarnhaol bosib y gall lleoli cylch meithrin ar safle Ysgol Abersoch gael ar y niferoedd, nid oes modd gwarantu hyn. Rhagwelir y byddai niferoedd ynghyd â'r rhagamcanion yn parhau'n isel, dosbarthiadau yn parhau'n fychain, ac ystod oedran eang o fewn dosbarthiadau yn parhau.</p>																																																																						
320	Mae'r Corff Llywodraethol yn falch, a chynhyrfus, o gefnogi a chroesawu'r Cylch Ti a Fi a'r Cylch Meithrin mewn dosbarth pwrpasol yn adeilad yr ysgol, gan y profodd y grwpiau hyn gynnydd yn niferoedd disgyblion mewn ysgolion eraill yn yr ardal.																																																																								
321	Nid yw'r cynigion wedi ystyried effaith colli Cylch Meithrin. Mae'n amlwg bod galw am y gwasanaeth hwn, heb unrhyw Cylch arall yn nalgylch Ysgol Abersoch / Ysgol Sarn Bach ac mae Cylch Llanbedrog yn llawn, neu'n agos at ei lawn.																																																																								
322	Ochr yn ochr a'n pryderon ynghylch cael ein gorfodi i gau'r CMA, rydym yn tynnu eich sylw at y diffyg difrifol wrth eithrio'r CMA o'r broses ymgynghori a disgwyliwn eich ymateb i'r hepgor hyn.																																																																								
323	7.16 Manteision ac anfanteision disgwyliedig y cynnig "Ystyriaethau eraill." Rydym yn cwestiynu pam nad oes unrhyw gydnabyddiaeth o golli'r Cylch Meithrin a Ti a Fi.		<p>Tabl 1 – Amcangyfrifon niferoedd Ysgol Abersoch</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>M</th> <th>D</th> <th>1</th> <th>2</th> <th>3</th> <th>4</th> <th>5</th> <th>6</th> <th>Cyfanswm</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Medi 2020</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>2</td> <td>0</td> <td>3</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>Amcangyfrif Medi 2021</td> <td>3</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>2</td> <td>0</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>Amcangyfrif Medi 2022</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>2</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>12</td> </tr> <tr> <td>Amcangyfrif Medi 2023</td> <td>2</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>12</td> </tr> <tr> <td>Amcangyfrif Medi 2024</td> <td>2</td> <td>2</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>2</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>11</td> </tr> <tr> <td>Amcangyfrif Medi 2025</td> <td>2</td> <td>2</td> <td>2</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>11</td> </tr> </tbody> </table> <p>Fel welir o'r tabl uchod ein bod yn rhagweld cynnydd o 2 yn y niferoedd erbyn Medi 2021 a 2022. Er mwyn i unrhyw opsiwn ymateb i'r heriau sy'n wynebu'r ysgol,</p>		M	D	1	2	3	4	5	6	Cyfanswm	Medi 2020	2	3	2	0	3	-	-	-	10	Amcangyfrif Medi 2021	3	2	3	2	0	-	-	-	10	Amcangyfrif Medi 2022	2	3	2	3	2	-	-	-	12	Amcangyfrif Medi 2023	2	2	3	2	3	-	-	-	12	Amcangyfrif Medi 2024	2	2	2	3	2	-	-	-	11	Amcangyfrif Medi 2025	2	2	2	2	3	-	-	-	11
	M	D	1	2	3	4	5	6	Cyfanswm																																																																
Medi 2020	2	3	2	0	3	-	-	-	10																																																																
Amcangyfrif Medi 2021	3	2	3	2	0	-	-	-	10																																																																
Amcangyfrif Medi 2022	2	3	2	3	2	-	-	-	12																																																																
Amcangyfrif Medi 2023	2	2	3	2	3	-	-	-	12																																																																
Amcangyfrif Medi 2024	2	2	2	3	2	-	-	-	11																																																																
Amcangyfrif Medi 2025	2	2	2	2	3	-	-	-	11																																																																

			byddai'n rhaid i'r cynnydd yn y niferoedd fod yn sylweddol. Nid yw'r Awdurdod o farn fod cynnydd o 2 ddisgybl yn gynydd digonol i gyfarch heriau'r ysgol.
324	Yn dilyn ymchwil, a chyda cefnogaeth lawn Mudiad Meithrin, ffurfiwyd pwyllgor annibynnol a sefydlwyd y ddwy fenter mewn cyfnod byr iawn, gan agor ym mis Chwefror 2020. Ond, eto, dewisodd yr Adran Addysg anwybyddu unrhyw effaith posibl o'r ymdrechion hyn ar niferoedd y disgyblion.... <i>Mae'r ffaith bod yr Adran Addysg wedi diystyru effaith y Cylch Meithrin ar nifer y disgyblion yn hepgoriad difrifol</i>		<p>Mae'r Cyngor yn ymwybodol bod Cylch Meithrin yn cael ei gynnal ar safle Ysgol Abersoch, fodd bynnag, pwysleisir nad yw'r Cylch Meithrin a'r Cylch Ti a Fi yn rhan o'r cynnig i gau Ysgol Abersoch.</p> <p>Mae'r ysgol wedi ei blaenoriaethu ar gyfer adolygiad o'r ddarpariaeth addysgol oherwydd bod nifer o heriau yn ei hwynebu. Mae niferoedd disgyblion yr ysgol wedi gostwng yn gyson ers 2016 ac yn fregus ers peth amser. O ganlyniad, mae'n debygol felly bod yr ysgol yn wynebu heriau cynyddol, gan gynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niferoedd disgyblion isel: Yn Medi 2020, roedd 8 disgybl llawn amser, a 2 ddisgyblion meithrin wedi eu cofrestru yn yr ysgol. • Rhagamcanion niferoedd: Rhagwelir y bydd y niferoedd yn parhau yn isel dros y blynyddoedd nesaf (Medi 2021 = 10; Medi 2022 = 12; Medi 2023 = 12.) • Canran uchel o lefydd gweigion: Yn seiliedig ar ffigurau Medi 2020, mae o ddeutu 76% o lefydd gweigion yn yr ysgol (26 mewn nifer) (D-BI.3) • Maint dosbarthiadau bychain: Mae'r 10 disgybl yn cael eu dysgu mewn un dosbarth cymysg eu hoedran. • Amrediad oedran eang o fewn dosbarthiadau: Addysgir y disgyblion mewn un dosbarth gydag amrediad oed hyd at 5 mlynedd (3-8 oed). • Anedd disgyblion: Dengys data 2020 fod 26 o ddisgyblion 3-8 oed yn byw yn nalgylch Ysgol Abersoch gyda 21 (81%) ohonynt yn mynychu ysgolion tu allan i'r dalgylch. <p>Mae'r Awdurdod yn cydnabod perthynas Cylchoedd Ti a Fi a Chylchoedd Meithrin gydag ysgolion yng Ngwynedd, fodd bynnag, yn achos Ysgol Abersoch, o ystyried maint y cynnydd fyddai'n deillio o'r Cylch Meithrin, rhagwelir y bydd yr heriau sy'n wynebu Ysgol Abersoch yn parhau.</p> <p>Os bydd y cynnig yn mynd yn ei flaen, mae'r Cyngor yn awyddus i drafod y posibilïadau o safbwynt y Cylch Meithrin gyda chynrychiolwyr perthnasol – gallai'r posibilïadau gynnwys aros yn y lleoliad presennol, neu symud i safle arall yn ardal Abersoch.</p>
325	<p>6.1 Cymharu Opsiynau Opsiwn 1 - Statws Quo Opsiwn 8 - Sefydlu Cylch Meithrin yn Ysgol Abersoch "Tra'n cydnabod yr effaith gadarnhaol bosibl y gallai lleoli Cylch Meithrin ar safle Ysgol Abersoch ei gael ar niferoedd y disgyblion, ni ellir gwarantu hyn, ac mae'n yn rhagweld y byddai'r heriau'n parhau "</p> <p>Mae'r effaith ar Cylch Meithrin Abersoch yn cael ei diswyddo'n ddiannod. Mae tystiolaeth i ddangos bod Cylch Meithrin yn cynyddu niferoedd. Er enghraifft, yn Ysgol Llanbedrog, er bod y Cylch ar draws y ffordd mae'n rheswm bod pobl wedi dewis anfon plant i Ysgol Llanbedrog.</p>		
326	Mae'r modd diystyriol y mae potensial y Cylch Ti a Fi a Cylch Meithrin newydd wedi eu trin yn destun pryder mawr. Mae hyn yn fy arwain i gwestiynu didwylledd bwriad y Cyngor, a fynegwyd yng nghyfarfod rhanddeiliaid cyntaf yr adolygiad anffurfiol, i gefnogi a helpu'r ysgol i ddod o hyd i ffyrdd o gynyddu nifer y disgyblion i lefel fwy cynaliadwy.		

327	Bellach mae Cylch Meithrin newydd ar y safle wedi'i osod yn ddiweddar ac mae'r llywodraethwyr wedi annog y Cabinet i ganiatáu "amser i ffynnu" i'r rhaglen, a allai ddylanwadu ar ddisgyblion newydd i ymuno.	Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwadau yn gofyn am amser i'r Cylch Meithrin ddatblygu a chynyddu mewn niferoedd.																																																																						
328	Er yn cydnabod bod canran uchel o blant y pentref yn mynychu ysgolion all-ddalgylch, anghytunir â'r farn "nad yw'r ddarpariaeth bresennol yn opsiwn hyfyw ar gyfer y dyfodol" – pam na roddir cyfle i'r mentrau o sefydlu Ti a Fi a'r Cylch Meithrin gyfle i wreiddio a ffynnu? Hefyd, effeithiwyd ar hynny gan y pandemig.	Rydym yn cydnabod perthynas Cylchoedd Ti a Fi a Chylchoedd Meithrin gydag ysgolion yng Ngwynedd, fodd bynnag, yn achos Ysgol Abersoch, o ystyried maint y cynnydd fyddai'n deillio o'r Cylch Meithrin, bydd yr heriau sy'n wynebu Ysgol Abersoch yn parhau.																																																																						
329	Mae ein gweithredoedd a'n hawgrymiadau cadarnhaol mewn ymateb i hyn, gan gynnwys y mentrau a gefnogir gan Mudiad Meithrin, ynghyd â chysyniad Ysgol y Traeth, ac ychwanegu blwyddyn ysgol ychwanegol, i gyd yn opsiynau sydd â siawns go iawn o gael effaith gadarnhaol ar gynaliadwyedd tymor hir Ysgol Abersoch, a minnau, ynghyd â llawer o rai eraill, yn credu y dylid rhoi cyfle teg iddynt ffynnu.	<p>Ni allwn fel awdurdod ymrwymo i beidio ac ymdrin a'r ysgol am gyfnod amhenodol. Mae niferoedd y disgyblion yn Ysgol Abersoch wedi gostwng yn gyson ers 2016 ac yn fregus ers peth amser.</p> <p>Mae'r Awdurdod o'r farn na fyddai parhau â'r ddarpariaeth addysg bresennol yn opsiwn hyfyw ar gyfer y dyfodol. Mae'r Adran Addysg o'r farn nad yw'n ymarferol parhau â'r sefyllfa bresennol yn bennaf oherwydd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dosbarthiadau bychain iawn. • Niferoedd isel a diffyg profiadau o gymdeithasu a chydweithio yn ddyddiol gyda chyfoedion ar gyfer y disgyblion. • Rhagamcanion ar gyfer y dyfodol yn dangos y bydd niferoedd yn parhau'n isel dros y 5 mlynedd nesaf, gyda 9 disgybl yn mynychu erbyn 2025. <p>Mae'r Cyngor yn ymwybodol fod Cylch Meithrin a Chylch Ti a Fi wedi ei agor ar safle'r ysgol ym mis Chwefror 2020. Serch hynny, ac er yn cydnabod yr effaith gadarnhaol bosib gall lleoli Cylch Meithrin ar safle Ysgol Abersoch ei gael ar niferoedd, nid oes modd gwarantu y byddai'n arwain at gynydd sylweddol yn y niferoedd, a rhagwelir y byddai heriau'r ysgol yn parhau.</p> <p>Dengys y tabl isod na ragwelir cynnydd mawr yn y niferoedd dros y 5 mlynedd nesaf:</p> <p style="text-align: center;">Tabl 1 – Amcangyfrifon niferoedd Ysgol Abersoch</p> <table border="1" data-bbox="1182 1225 1883 1382"> <thead> <tr> <th></th> <th>M</th> <th>D</th> <th>1</th> <th>2</th> <th>3</th> <th>4</th> <th>5</th> <th>6</th> <th>Cyfanswm</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Medi 2020</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>2</td> <td>0</td> <td>3</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>Amcangyfrif Medi 2021</td> <td>3</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>2</td> <td>0</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>Amcangyfrif Medi 2022</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>2</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>12</td> </tr> <tr> <td>Amcangyfrif Medi 2023</td> <td>2</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>12</td> </tr> <tr> <td>Amcangyfrif Medi 2024</td> <td>2</td> <td>2</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>2</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>11</td> </tr> <tr> <td>Amcangyfrif Medi 2025</td> <td>2</td> <td>2</td> <td>2</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>11</td> </tr> </tbody> </table>		M	D	1	2	3	4	5	6	Cyfanswm	Medi 2020	2	3	2	0	3	-	-	-	10	Amcangyfrif Medi 2021	3	2	3	2	0	-	-	-	10	Amcangyfrif Medi 2022	2	3	2	3	2	-	-	-	12	Amcangyfrif Medi 2023	2	2	3	2	3	-	-	-	12	Amcangyfrif Medi 2024	2	2	2	3	2	-	-	-	11	Amcangyfrif Medi 2025	2	2	2	2	3	-	-	-	11
	M	D	1	2	3	4	5	6	Cyfanswm																																																															
Medi 2020	2	3	2	0	3	-	-	-	10																																																															
Amcangyfrif Medi 2021	3	2	3	2	0	-	-	-	10																																																															
Amcangyfrif Medi 2022	2	3	2	3	2	-	-	-	12																																																															
Amcangyfrif Medi 2023	2	2	3	2	3	-	-	-	12																																																															
Amcangyfrif Medi 2024	2	2	2	3	2	-	-	-	11																																																															
Amcangyfrif Medi 2025	2	2	2	2	3	-	-	-	11																																																															

330	Teimlwn fod yr Adran Addysg yn annidwyll yn y ffordd yr anwybyddodd effaith y Cylch Meithrin ar ddyfodol niferoedd disgyblion Ysgol Abersoch ond, eto, yn “awyddus i drafod y posibiladau” â'r Cylch Meithrin a Ti a Fi.		Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwadau.
331	Ar nodyn bersonol mi fyddwn yn torri fy nghalon pe bai'r ysgol yn cau. Dwi eisoes wedi dweud fy mod yn disgwyl wŷr ac roeddwn yn gobeithio ei gofrestru ar gyfer dosbarthiadau cyn-ysgol/meithrin. Felly mae cau'r ysgol yn cael effaith uniongyrchol arna i a fy nheulu.		Mae'r Cyngor yn ymwybodol bod Cylch Meithrin yn cael ei gynnal ar safle Ysgol Abersoch, fodd bynnag, pwysleisir nad yw'r Cylch Meithrin a'r Cylch Ti a Fi yn rhan o'r cynnig i gau Ysgol Abersoch.
332	Mae'r Cylchoedd Meithrin a Ti a Fi yn syniadau gwych i gynyddu nifer y disgyblion a chyflwyniad rhagorol i addysg gyfrwng Cymru ar gyfer cartrefi nad ydynt yn siarad Cymraeg, ond oherwydd Covid nid ydynt wedi cael cyfle i fynd ati'n iawn eto.		Mae'r ysgol wedi ei blaenoriaethu ar gyfer adolygiad o'r ddarpariaeth addysgol oherwydd bod nifer o heriau yn ei hwynebu. Mae niferoedd disgyblion yr ysgol wedi gostwng yn gyson ers 2016 ac yn fregus ers peth amser. O ganlyniad, mae'n debygol felly bod yr ysgol yn wynebu heriau cynyddol, gan gynnwys: <ul style="list-style-type: none"> • Niferoedd disgyblion isel: Yn Medi 2020, roedd 8 disgybl llawn amser, a 2 ddisgyblion meithrin wedi eu cofrestru yn yr ysgol. • Rhagamcanion niferoedd: Rhagwelir y bydd y niferoedd yn parhau yn isel dros y blynyddoedd nesaf (Medi 2021 = 10; Medi 2022 = 12; Medi 2023 = 12.) • Canran uchel o lefydd gweigion: Yn seiliedig ar ffigurau Medi 2020, mae o ddeutu 76% o lefydd gweigion yn yr ysgol (26 mewn nifer) (D-BI.3) • Maint dosbarthiadau bychain: Mae'r 10 disgybl yn cael eu dysgu mewn un dosbarth cymysg eu hoedran. • Amrediad oedran eang o fewn dosbarthiadau: Addysgir y disgyblion mewn un dosbarth gydag amrediad oed hyd at 5 mlynedd (3-8 oed). • Anedd disgyblion: Dengys data 2020 fod 26 o ddisgyblion 3-8 oed yn byw yn nalgylch Ysgol Abersoch gyda 21 (81%) ohonynt yn mynychu ysgolion tu allan i'r dalgylch.
333	Mae i gau Ysgol Abersoch ôl-effaith sef cau gorfodedig Cylch Meithrin a Ti a Fi Abersoch, sydd ill dau yn cael eu cynnal drwy gyfrwng y Gymraeg ac â diwylliant Cymreig wrth galon eu dysgu a chwarae, mae hyn yn adlewyrchiad trist ar y meddylfryd byr dymor a'r penderfyniadau sydd mor amlwg yng ngwleidyddiaeth heddiw. Er mai economaidd yw'r prif reswm dros y cau arfaethedig, mae llywodraeth Cymru yn arllwys arian – a ddisgrifir fel dim ond £38M ar hyn o bryd (Cymraeg 2050) i gyflawni'r miliwn o siaradwyr erbyn 2050. Mae'r fenter hon yn arwain at gyrsiau â chymhorthdal uchel sydd o fudd i ddysgwyr hŷn yn bennaf sydd, a bod yn onest, yn agosach at ddiwedd eu taith na'r dechrau; gallaf siarad o brofiad am hyn gan fy mod yn un o'r buddiolwyr sy'n talu dim ond £45 am flwyddyn lawn, 32 wythnos o hyfforddiant wyneb yn wyneb. Gosodwch hyn yn erbyn dysgeidiaeth Cymraeg yr ysgol, Cylch Meithrin a Ti a Fi a fydd yn cael ei symud o bentref Abersoch oherwydd y cau hwn gan adael y pentref yn gyrchfan wyliau yn unig heb ysgol, Cylch Meithrin, meddygfa na gwasanaethau eraill sy'n hanfodol i ddenu teuluoedd â phlant i fyw a gweithio yma. Mae gan Lywodraeth Cymru hefyd nod penodol o agor 40+ cylchoedd (isod) sy'n hollol groes i'r hyn y bydd cau ysgol Abersoch yn ei gyflawni gan y bydd rhaid cau'r adeilad fforddiadwy.		Mae'r Awdurdod yn cydnabod perthynas Cylchoedd Ti a Fi a Chylchoedd Meithrin gydag ysgolion yng Ngwynedd, fodd bynnag, yn achos Ysgol Abersoch, o ystyried maint y cynnydd fyddai'n deillio o'r Cylch Meithrin, rhagwelir y bydd yr heriau sy'n wynebu Ysgol Abersoch yn parhau. Os bydd y cynnig yn mynd yn ei flaen, mae'r Cyngor yn awyddus i drafod y posibiladau o safbwynt y Cylch Meithrin gyda chynrychiolwyr perthnasol – gallai'r posibiladau gynnwys aros yn y lleoliad presennol, neu symud i safle arall yn ardal Abersoch.

334	Bellach mae amheuaeth ddifrifol ynghylch gallu Cylch Meithrin Abersoch i ailagor ym mis Medi oherwydd diffyg staff, yn eironig nid diffyg arian, sy'n sefyllfa a achosir yn uniongyrchol gan yr ansicrwydd ynghylch dyfodol yr ysgol.		Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad.
335	Rwy'n gobeithio mynychu sesiynau Ti a Fi yn Ysgol Abersoch pan ganiateir iddynt gael eu cynnal eto gan fy mod yn credu y byddai hyn yn ein galluogi i gwrdd â rhai plant bach mwy lleol.		Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad.
336	<p>Mae aelodau pwyllgor Cylch Meithrin Abersoch yn hynod siomedig bod y Cabinet wedi pleidleisio i gau Ysgol Abersoch ar 31 Rhagfyr 2021.</p> <p>Rydym yn parhau i wrthwynebu yn gryf i'r cynlluniau i gau Ysgol Abersoch. Atodwn ein llythyr blaenorol a gofynnwn iddo gael ei ystyried a'i gyfrif fel gwrthwynebiad swyddogol.</p> <p>Yn fwyaf anffodus, mae'r penderfyniad hwn wedi ein gadael heb arweinydd Cylch ar gyfer mis Medi. Oherwydd ansicrwydd ynghylch dyfodol yr ysgol ac felly parhad y Cylch, bu rhaid i'n harweinydd ymddiswyddo o'r swydd yr oedd hi'n ei charu er mwyn sicrhau cyfle mwy diogel mewn safle arall. Mae ein cynorthwydd Cylch yn dychwelyd i addysg ym mis Medi ac felly mae bellach hefyd wedi gadael.</p> <p>Mae'n anodd iawn i lenwi'r swyddi hyn, heb amheuaeth oherwydd ansicrwydd parhaus y sefyllfa ddrwg hon, sy'n tynnu'n ddealladwy o'r apêl o ymgeisio am y swyddi. Mewn gwirionedd, rydym ar hyn o bryd yn hysbysebu'r swyddi hyn am y trydydd tro.</p> <p>Er gwaethaf nodi pwynt 6.16.4 yn eich adroddiad a gyhoeddwyd ddiwedd mis Mai, "mae'r Cyngor yn awyddus i drafod y posibilïadau gyda'r cynrychiolwyr perthnasol", rydym yn synnu nad ydym eto i dderbyn unrhyw ohebiaeth ynghylch "posibiliadau", er ein bod wedi ein gadael allan o'r trefniadau Ymgynghori Statudol gwreiddiol, ond efallai nad yw'n hollol annisgwyl. Rydym hefyd yn gweld dull yr Adran Addysg yma o natur ffuantus, o ystyried eu mynnu na fyddai'r Cylch Meithrin yn cael unrhyw effaith ar niferoedd Ysgol Abersoch, ac eto mae'n ymddangos nad yw'r syniad am golli'r adnodd rhagorol</p>		<p>Mae'r Cyngor yn ymwybodol bod Cylch Meithrin yn cael ei gynnal ar safle Ysgol Abersoch, fodd bynnag, pwysleisir nad yw'r Cylch Meithrin a'r Cylch Ti a Fi yn rhan o'r cynnig statudol i gau Ysgol Abersoch.</p> <p>Fe nodwyd yn yr asesiad effaith cymunedol "Cynhelir Cylch Meithrin a Chylch Ti a Fi yn adeilad yr ysgol. Pe byddai penderfyniad i gau'r ysgol, byddai rhaid ystyried opsiynau ar gyfer ôl-ddefnydd yr ysgol, gan gymryd i ystyriaeth y gweithgareddau sy'n cael eu cynnal yn yr ysgol ar hyn o bryd."</p> <p>Pe byddai'r cynnig yn mynd yn ei flaen, mae'r Cyngor yn awyddus i drafod y posibilïadau hefo'r cynrychiolwyr perthnasol – gallai'r posibilïadau gynnwys aros yn y lleoliad presennol, ail-leoli i'r ysgol amgen, neu symud i safle arall ym mhentref Abersoch.</p> <p>Mae'n anffodus fod y Cylch yn colli staff ond fel nodiwyd eisoes, pe byddai penderfyniad i gau'r ysgol, byddai rhaid i'r awdurdod ystyried opsiynau ar gyfer ôl-ddefnydd yr ysgol, gan gymryd i ystyriaeth y gweithgareddau sy'n cael eu cynnal yn yr ysgol ar hyn o bryd. Os bydd y cynnig yn mynd yn ei flaen, mae'r Cyngor yn awyddus i drafod y posibilïadau o safbwynt y Cylch Meithrin gyda chynrychiolwyr perthnasol – gallai'r posibilïadau gynnwys aros yn y lleoliad presennol, neu symud i safle arall yn ardal Abersoch.</p> <p>Fel ymateb i'r sylw y dylai'r Awdurdod fod wedi cychwyn trafod y posibilïadau hyn gyda'r Cylch yn gynharach, mae rhaid nodi y bydda gwneud hynny cyn i'r Cabinet wneud y penderfyniad terfynol ar ddyfodol Ysgol Abersoch, wedi bod yn gynamserol ac o bosib yn rhagfarnu'r broses.</p>

	hwn yn apelio. Mae'r Adran Addysg yn ôl pob golwg fel petai eisiau 'gael eu cacen a'i bwyta hefyd'.		
--	---	--	--

Dd	Sylwadau am y broses statudol	
337	Dwi hefyd yn methu credu eich bod wedi parhau â'r cynlluniau i gau yng nghanol pandemig, mae hyn wedi cael effaith negyddol ac ansicr ar les y plant a'u haddysg. Credaf y dylai cyngor dda wrando ar ei gymuned, fel arall nid yw'n ddemocratig. Dwi'n ymwybodol o e-byst a llythyrau eraill yr ydych wedi eu derbyn, a chredaf mai lleisiau'r plant sy'n cyseinio uchaf, wrth iddynt orfod protestio yn erbyn cau eu hysgol eu hunain.	<p>Mae'r Cyngor yn nodi'r feirniadaeth a gyflwynwyd mewn perthynas ag amseriad yr ymgynghoriad, yn benodol o safbwynt y cyfyngiadau pandemig Covid.</p> <p>Serch hynny, rydym yn hyderus fod y broses ymgynghori statudol a gynhaliwyd yn cydymffurfio a gofynion a chanllawiau'r Cod Trefniadaeth Ysgolion 011/2018. Fel rhan o'r ymgynghoriad statudol:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cyhoeddwyd dogfen ymgynghori, a'r dogfennau cefndirol perthnasol, ar ffurf copi electroneg ar wefan y Cyngor (gyda chopiau caled ar gael ar gais) • Dosbarthwyd copiau electroneg o'r ddogfen i'r rhan-ddeiliaid perthnasol (yn unol â gofynion y Cod) • Derbyniwyd sylwadau/ymatebion ysgrifenedig drwy'r post ac e-bost. <p>Nid yw'r Cod yn gosod gofyniad i gynnal cyfarfodydd cyhoeddus/ymgynghori. Yn hytrach, fe nodir yn y Cod "gall cynigwyr ddefnyddio ffyrdd eraill o ymgysylltu ag ymgynghoreon, fel sy'n briodol yn eu barn hwy".</p>
338	<p>Unwaith ETO, mae Cyngor Gwynedd wedi parhau ag Ymgynghoriad Statudol ar y cynnig i gau Ysgol Abersoch. Mae hyn yn nodiadol o anheg a dan llechwraidd yn ystod y cyfnod o straen ac anghyffredin hwn o gyfnod clo a Covid-19.</p> <p>Mae costau cyfarfodydd, cynghorwyr a biwrocratiaeth dros y blynyddoedd wedi bod yn gost eithriadol i ni, y treth dalwyr.</p> <p>Mae nhw hefyd wedi achosi ansicrwydd eithriadol ar ddewis addysg rhieni, wedi tanseilio addysgu / cynllunio'r staff ac hyder pawb yn y dyfodol.</p>	<p>Mewn ymgynghoriadau blaenorol, mae'r Adran Addysg wedi cynnal sesiynau "Galw heibio" er mwyn trafod y cynnig arfaethedig gyda rhieni, llywodraethwyr a staff yr ysgol dan sylw. Yn sgil cyfyngiadau Covid-19, nid oedd yn bosib cynnal y sesiynau "Galw heibio" yn yr un modd. Serch hynny, er mwyn sicrhau fod rhan-ddeiliaid Ysgol Abersoch yn derbyn yr un cyfle i gael gwybodaeth, holi am eglurhad a chyflwyno sylwadau, cynhaliwyd sesiynau "Galw heibio" dros gyfwng meddalwedd cyfarfodydd rhithiol. Yn ychwanegol i hynny, rhoddwyd cyfle i ran-ddeiliaid gyflwyno cwestiynau ynglŷn â'r cynnig dros e-bost i'r Adran Addysg.</p> <p>Cydymdeimlir â'r pryderon o gynnal ymgynghoriad yn ystod y pandemig, serch hynny, pwysleisir na allwn fel awdurdod ymrwmo i beidio ag ymdrin â'r ysgol am gyfnod amhenodol. Yn ychwanegol i hynny, bu i Lywodraeth Cymru gyhoeddi hysbysiad ar 8 Ionawr 2021 er mwyn caniatáu i gynigion ynghylch trefniadaeth ysgolion barhau, lle nad yw pob ysgol ar agor.</p>
339	Er mai dim ond 10 oed ydw i, dwi ddim yn meddwl ei bod hi'n iawn i gau ysgol yn ystod pandemig Covid mae fy chwaer yn bryderus iawn fel mae hi, efallai y dylech feddwl yn debycach i Roald Dahl a gofyn beth sydd orau i'r plant?	
340	Hefyd yn ystod y cyfnod hwn o bryderon byd-eang COVID a ddylwn barhau a'r cau. Ni all pawb dan sylw gyfarfod yn effeithlon i drafod eu pryderon a chael cefnogaeth, heb dorri'r canllawiau. Yn fy marn i mae parhau â'r broses yn ystod y cyfnod hwn yn ormesol yn erbyn rhyddid barn a chynrychiolaeth effeithiol. Arweiniais hyn at apeladau hir ac oedi pellach.	
341	Hoffwn hefyd holi'r cyngor pam yn ystod cyfnod o greisis Cenedlaethol eu bod yn ei gweld yn amser addas i gynnal ymgynghoriad cyhoeddus pan gwaherddir pobl rhag ymgynnyll?, siawns mai'r penderfyniad fwyaf synhwyrol fyddai i roi gorau i'r broses o gau yn gyfan gwbl a chynnal ymgynghoriad iawn gyda phawb sydd â diddordeb pan fydd y creisis wedi dod i ben, ac i feddwl am ffyrdd i integreiddio i'r rhaglen addysgu gyfredol	

	y hytrach na chau'r ysgol. At y diben hwn dwi'n cynnig bod y cyfnod ymgynghoriad yn dod i ben ac i'r ysgol gael o leiaf deuddeg mis arall neu un flwyddyn academiaidd llawn, yn cychwyn Medi 2021 i feddwl am gynigion ar symud ymlaen er mwyn sicrhau ei bod hi'n sefydliad hyfyw am 100 mlynedd arall.	
342	Ysgol Abersoch yw calon y pentref ac wedi bod ers 98 o flynyddoedd. Mae penderfyniad y cyngor i barhau â'r ymgynghoriad yn ystod pandemic covid-19 yn ddi-galon, hunanol ac yn amlwg yn dangos tuedd yn erbyn yr ysgol ac wedi atal unrhyw gyfle go iawn i wrthwynebu ond wedi ffafrio dewis y cyngor.	
343	Ysgrifennwn atoch eto fel Aelodau Merched y Wawr Abersoch i fynegi ein siomedigaeth ym mhenderfyniad Cabinet Cyngor Gwynedd ar Fehefin 15fed, 2021 i gyflwyno Rhybudd Statudol Cau Ysgol Abersoch ar Ragfyr 31ain, 2021. O ganlyniad, ni allwn ond ysgrifennu i fynegi ein gwrthwynebiad llwyr i'r bwriad a gofyn yn garedig i'r Aelodau ailstyried eu penderfyniad. Mynegwn, hefyd, syndod at y dyddiad bwriadedig, sef diwedd tymor cyntaf blwyddyn addysgol – dyddiad annheg iawn i unrhyw ddisgybl, gan ei fod yn tarfu ar ei addysg.	
344	I would like to object to the closing of Abersoch school. I feel it is important for the village to have a school where the local children can go. I think it is vital to finish at the end of the school year if it does have to shut so that the children can have a bit of normality after all the time they have been through in the last 18 months and then change schools over the summer holidays if it has to be closed.	
345	Fel cyn-ddisgybl, dydw i ddim yn gwybod be sy'n mwy frawychus, y ffaith bod Ysgol Abersoch o dan fygythiad o gau - a'r hyn wedi'i seilio ar adroddiad hynod wallus a chamarweiniol - neu bod yr Ymgynghoriad Statudol yn cael ei gynnal o dan cyfyngiadau y pandemig, ac yn bellach tra bod y brifathrawes yn absennol oherwydd trasiedi personol.	
346	Mae y fater fod y Penderfyniad gan y Cabinet wedi cael ei alw I fewn gan y Pwyllgor Craffu Addysg ar argymhelliad gan y Pwyllgor Craffu Addysg I'r Cabinet ail ystyrio yr penderfyniad yn arwydd cryf fod pryderon dros y Penderfyniad Cabinet I parhau gyda'r broses ymgynghori... Ymgynghoriad.	

	Yr rwyf or farn fod yn amhosib cael ymgynghoriad cyflawn a theg yn yr amgylchiadau COVID mae yr ymgynghoriad yn glir fod gwrthwynebiad clir I gau yr ysgol ac os bydd hyn yn mynd ymlaen mae hyn yn groes I awydd y gymdeithas yn cynnwys y plant y rhieni, y trigolion, Staff yr Ysgol, Cyngor Cymuned Aelod Lleol ar Aelod Seneddol.		
347	Mae'r penderfyniad a'r brys i gyflawni'r nod hwn wedi cael ei baratoi i anwybyddu'r cyfyngiadau digynsail ar gymdeithas pandemig, gan fwrw ymlaen â phroses sydd, er ei bod yn cael ei chaniatáu'n gyfreithiol, yn cael ei hystyried gan lawer yn foisol anghywir.		
348	Parhawn fod yn siomedig y teimlwyd ei bod yn addas parhau â'r Ymgynghoriad Statudol, er gwaethaf y pandemig cyfredol a'r cyfyngiadau eithafol cysylltiedig, a'n hataliodd rhag cynnal unrhyw gyfarfod staff, rhieni neu gymunedol nac unrhyw drafodaeth naturiol, effeithiol ar y mater difrifol hwn.		
349	Yn sefyllfa bresennol Covid 19 a'i holl gyfyngiadau, mae peidio â gallu trafod y mater hwn ymhellach wyneb yn wyneb, yn anffodus iawn ac ynddo'i hun gall fod yn rheswm digon da i ohirio'r penderfyniad nes ein bod yn gwybod beth fydd canlyniad y 'Cyfnod clo' yn gliriach		
350	Credwn fodd bynnag mai camgymeriad ar ran yr Awdurdod, er i'r Gweinidog Addysg ddiwygio'r Côt ar frys ar 7.1.21 i ganiatau hyn, oedd dewis cynnal yr ymgynghoriad statudol holl-bwysig tra roedd yr ysgol ar gau am yr holl gyfnod, y rhieni a'r llywodraethwyr dan bwysau oherwydd y pandemig a'u gallu i drefnu gwrthwynebiad i'r cynnig yn gyfyngedig oherwydd rheol "aros adre".Credwn y dylai'r Awdurdod gymryd hyn i ystyriaeth wrth ddod i benderfyniad.		
351	Yn bwysicach, efallai, parodd y penderfyniad o barhau gryn ofid i'r plant, sydd wedi gorfod ymdopi nid yn unig ag absenoldeb eu Pennaeth ac amodau ofnadwy Covid ond, hefyd, â'r syniad gofidus o gau eu hysgol. Teimlwn yn bendant na wnaed y penderfyniad hwn er lles y plant.		
352	Mae'n ymddangos bod elfen o dicio blychau yn digwydd yma. Mae'r broses wedi teimlo ychydig yn wahanol i safbwynt y rhanddeiliaid nag yr ymddengys iddi o ongl Cyngor Gwynedd.		Cynhaliwyd cyfres o gyfarfodydd lleol i drafod yr heriau sy'n wynebu Ysgol Abersoch ac opsiynau posib fydda'n ymateb iddynt cyn cytuno ar yr opsiwn fyddai'n debygol o ymateb orau i'r heriau hynny.
353	Cadarnhawyd fy amheuan wrth weld y diffyg diddordeb hwn bod y penderfyniad i fwrw ymlaen â'r Ymgynghoriad eisoes wedi'i wneud, ymhell cyn i aelodau'r Cabinet ddod i mewn i'r cyfarfod, ac ar ben hynny,		Cynhaliwyd ymgynghoriad ar y cynnig arfaethedig hwnnw, sef i gau Ysgol Abersoch a chynnig lle i ddisgyblion yn Ysgol Sarn Bach, rhwng 12 Ionawr a 23 o Chwefror 2021 ac, yn

	bod yr holl broses wedi bod yn ymarfer ticio blwch o'r dechrau, gyda'r cyngor yn mynd trwy'r cynigion i roi'r argraff o ymgynghori ystyrllon.		unol â gofynion y Cod Trefniadaeth Ysgolion 011/2018. Yn dilyn yr ymgynghoriad statudol, cyflwynwyd adroddiad ar yr ymgynghoriad i'r Cabinet er mwyn crynhoi'r materion a godwyd gan yr ymgynghorai a nodi ymateb y Cyngor i'r materion hynny. Yn dilyn ystyried yr adroddiad cynhwysfawr hwn bu i'r Cabinet ganiatáu rhyddhau rhybudd statudol ar y cynnig gan gynnal cyfnod gwrthwynebu er mwyn i unrhyw un allu gwrthwynebu'r cynnig.
354	Rwy'n dal i fod yn argyhoeddedig am reswm da pam nad oedd un opsiwn a awgrymwyd gan y rhanddeiliaid yn haeddu cael ei gynnwys yn y tri opsiwn olaf. Felly, gobeithio eich bod yn deall pam ei bod yn anodd cael gwared â'r teimlad, er gwaethaf y broses adolygu anffurfiol, mai'r cynnig i gau Ysgol Abersoch fu'r unig eitem ar yr agenda o'r dechrau.		
355	Mae'n aneglur pa fewnbwn gan rhanddeiliaid sydd wedi'i gynnwys yn y cynnig gan ein harwain i gwestiynu a oedd barn rhanddeiliaid wedi derbyn gwrandawriad teg mewn gwirionedd. Teimlir fel pe bai Cyngor Gwynedd yn dilyn ei agenda ei hun a'u bod yn benderfynol o gau Ysgol Abersoch.		Cynhaliwyd cyfnod gwrthwynebu ar y cynnig rhwng 25 Mehefin a 23 Gorffennaf 2021. Mae'r adroddiad hwn yn nodi'r gwrthwynebiadau dderbyniwyd a chynnig ymateb y Cyngor iddynt er mwyn i'r Cabinet eu hystyried a gwneud penderfyniad ar ddyfodol Ysgol Abersoch. Credir fod y camau hyn yn dystiolaeth glir nad ydi'r penderfyniad wedi ei wneud ac ein bod yn rhoi sylw teg i sylwadau rhanddeiliaid cyn gwneud unrhyw benderfyniad terfynol.
356	Mae cau ysgol yn fater difrifol a byddwn yn disgwyl cwestiynau difrifol, a thrafodaeth heriol dros fanylion y dogfennau ymgynghori, ynghyd ag ystyriaeth deg o'r materion a godwyd gan rhanddeiliaid a dderbyniwyd yn ystod y cyfnod ymgynghori, cyn i unrhyw benderfyniad gael ei wneud.		Yn unol â gofynion y Cod Trefniadaeth Ysgolion bydd rhaid cyflwyno adroddiad ar yr ymgynghoriad i'r Cabinet er mwyn crynhoi'r materion a godwyd gan yr ymgynghorai a nodi ymateb y Cyngor i'r materion hynny. Bydd y Cabinet yn ystyried yr adroddiad hwn cyn penderfynu a ddylid bwrw ymlaen a'r cynnig ai peidio.
357	Nid oes unrhyw gyfeiriad at amgylchiadau ac effaith anghyffredin Covid 19, heb sôn am oblygiadau tymor hir Coronavirus a ddylai, yn sicr, gael ei adlewyrchu yn y strategaeth a chynllunio adnoddau o hyn ymlaen?		Mae'r Cyngor wedi ystyried goblygiadau Covid trwy gydol y broses ac wedi addasu trefniadau i'r sefyllfa newidiol tra'n sicrhau bod gofynion y broses statudol yn cael eu cyfarch. Bydd y Cyngor yn dilyn arweiniad cenedlaethol mewn perthynas â Covid wrth wireddu neu gynllunio strategaethau i'r dyfodol. Nid oes sicrwydd y byddai newidiadau demograffig i'r dyfodol yn cynyddu niferoedd disgyblion Ysgol Abersoch. Pe gweithredir y cynnig, byddai plant a phobl ifanc y dalgylch yn cael cynnig addysg o ansawdd uchel yn Ysgol Sarn Bach sydd 1.4 milltir i ffwrdd o bentref Abersoch.
358	Rwy'n ystyried bod llawer o gynnwys y dogfennau ymgynghori yn cael ei gyflwyno mewn modd camarweiniol ac annheg. Er enghraifft, mae'r ystod oedran yn Ysgol Abersoch dair blynedd yn llai nag ystod oedran yr ysgolion cyfagos, y mae'n cael ei chymharu'n gyson â hi ar draws ystod o ddata, sy'n golygu nad yw llawer o'r wybodaeth a gyflwynir yn cymharu tebyg â thebyg, gan ei rhoi ar y gorau yn ddryslyd iawn, ac ar y gwaethaf bron yn ddiystyr.		Dymuna'r Awdurdod nodi ei fod yn gwbl di-duedd a thryloyw yn yr hyn a gyflwynir fel rhan o ddogfennaeth yr ymgynghoriad. Mewn perthnasedd i'r sylwad am ystod oedran Ysgol Abersoch o gymharu ag ystod oedran yr ysgolion cyfagos, mae'r Awdurdod yn ystyried pob ysgol fel endidau cyfan waeth beth fo eu hystod oedran, ac er bod gwahaniaethau, ni fyddai'n ystyrllon dwyn cymhariaeth rhwng Ysgol Abersoch a rhai blynyddoedd penodol yn unig o'r ysgolion cyfagos.

359	Credwn hefyd fod yr amserlen a roddir yn anffodus. Petai'r cynnig yn cael ei gadarnhau, ni byddai ond mis o amser ar ddiwedd tymor yr haf wedi hysbysu rhieni o'r penderfyniad terfynol iddynt ystyried yr opsiwn mwyaf priodol wedyn ar gyfer addysg eu plant – a'u penderfyniad nhw yw hwn yn gyfreithiol. Mae hyn yn groes i arfer gorau cydnabyddiedig o roi tymor cyfan o rybudd i rieni am unrhyw newid sylfaenol. Byddai gosod dyddiad mwy realistig o Fedi 2022 i gychwyn unrhyw drefn newydd yn caniatáu digon o amser ar gyfer trafod yr opsiynau amgen y cyfeiriwyd atynt cyn cyhoeddi penderfyniad terfynol... byddai glynu at ddyddiad o Fedi 2021 i weithredu unrhyw newid yn gwbl afresymol. Ni buasai'r opsiynau wedi cael eu gwintyllu'n iawn, ac ni byddai mis o rybudd i rieni am y drefn newydd yn deg o gwbl.....		Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad. Mewn ymateb i'r pryderon hyn a ddatganwyd yn ystod y cyfnod ymgynghori, addaswyd dyddiad gweithredu'r cynnig i gau Ysgol Abersoch ar 31 Rhagfyr 2021 a darparu lle i ddisgyblion yn Ysgol Sarn Bach ar 1 Ionawr 2022.
360	Byddai modd i chi drafod y rhain (Opsionau Amgen) yn anffurfiol eleni, gan geisio cytundeb, ac yna gynnal ymgynghoriad statudol ar gynnig ffordd newydd ymlaen pan na fyddai'r pandemig yn cyfyngu ar drafodaeth ystyrlon.... Galwn felly ar Gabinet Cyngor Gwynedd, wrth ystyried yr adroddiad ar yr ymatebion i ymgynghori, i oedi'r broses tan fis Tachwedd er mwyn caniatáu amser i ysgolion a chymunedau'r ardal geisio ffordd gytûn ymlaen sy'n bodloni amcanion yr Awdurdod. Byddai proses wedyn yn mynd trwodd yn gyflym yn niwedd 2021 naill ai oherwydd fod cytundeb neu oherwydd fod pob opsiwn wedi ei wintyllu'n llwyr, a gellid gweithredu unrhyw newid yn ddiogel at Fedi 2022.		Mae'r Cyngor yn nodi y bu iddynt gynnal cyfres o gyfarfodydd lleol dros gyfnod estynedig lle'r rhoddwyd cyfle i randdeiliaid wyntyllu opsiynau amgen. Bu i'r Cyngor werthuso'r opsiynau yma cyn llunio' cynnig. Bu i hyn ddigwydd cyn cyfnod Covid. Mae'r Cyngor o'r farn fod rhanddeiliad allweddol wedi medru cyfrannu'n llawn i'r ymgynghoriad hwn gyda nifer y cyfranogwyr yn dystiolaeth o hyn. Mae'r Cyngor o'r farn fod ymestyn y broses ymgynghori ymhellach na'r angen yn arwain at fwy o ansicrwydd a phryder i'r holl randdeiliad. Oherwydd hyn mae'r Cyngor yn bwrw ymlaen a'r broses yn unol a'r hyn sydd yn ymarferol bosib.
361	Rydym yn amlygu ein pryderon ynglŷn a chyfreithlondeb y broses ymgynghori... Roedd yr ymgynghoriad gyda'r disgyblion yn anheg o ystyried ei h'oedran a'i deallusrwydd..... Cynhwysa dogfen Ymgynghoriad Statudol i Blant gwestiynau arweiniol, mae'n gamarweiniol a rhagfarnllyd yn erbyn Ysgol Abersoch. Datgana'r ddogfen bod 'gwell defnydd o adnoddau, e.e. offer TG', 'cyfle i gyfarfod a chwarae â ffrindiau newydd', 'mwy o athrawon' yn Ysgol Sarn Bach. Cynlluniwyd y geiriad hwn i ddenu plant ac awgryma bod TG gwell a mwy o athrawon yn Ysgol Sarn Bach; ni chredwn fod hyn yn wir. Ymhellach, dim ond buddion ymddangosiadol (os yn gywir) a nodir, heb gyfeirio dim at yr hyn y gellid ei golli.		Fel rhan o'r ymgynghoriad gyda phlant a phobl ifanc, paratowyd dogfennau priodol ar gyfer disgyblion Ysgol Abersoch a Chyngor Ysgol; Ysgol Sarn Bach, a trefnwyd bod hwylusydd yn cynnal 3 chyfarfod dros y we (Google Meet) gyda'r ddwy ysgol i drafod y cynnig gyda'r plant er mwyn sicrhau eu bod yn deall yr hyn oedd yn cael ei gynnig ac er mwyn rhoi cyfle iddynt ddatgan barn am y cynnig. Roedd rhieni Ysgol Abersoch yn bresennol ac anogwyd hwy gan yr hwylusydd i siarad ar ran eu plant er mwyn cryfhau'r broses o gasglu barn y plant am yr effaith posib arnynt pe byddai'r ysgol yn cau. Yn achos Ysgol Sarn Bach, roedd pedwar disgybl y Cyngor Ysgol yn cynrychioli pob blwyddyn o'r Adran Iau ac un rhiant (i aelod o'r Cyngor Ysgol) yn bresennol (ac yn cyfrannu ond er mwyn gwneud barn ei phlentyn yn gliriach i'r hwylusydd).
362	Mae pryderon ynghylch natur yr ymgynghoriad â phlant. Mae'r Ddogfen Ymgynghori ar gyfer Plant yn darparu cwestiynau arweiniol, mae'n gamarweiniol ac yn rhagfarnllyd yn erbyn Ysgol Abersoch.		Esboniwyd y byddai'r newid yn golygu: - Y byddai Ysgol Abersoch yn cau.

363	(Dogfen Ymgynghori i blant) Nid yw'n glir y byddant yn mynd o gymhareb o 10: 1 i uwch na 20: 1.		- Y byddai disgyblion Ysgol Abersoch yn trosglwyddo i Ysgol Sarn Bach ym Medi 2021.
364	(Dogfen Ymgynghori i blant) A yw hyn yn ffeithiol gywir? Sut mae mwy o athrawon - mae 2 yn Ysgol Sarn Bach, 2 yn Ysgol Abersoch. Onid yw'r gymhareb athro i ddisgybl yn llawer uwch? Gofynnwn ichi ddarparu'r wybodaeth hon.		Roedd pob sesiwn yn cymryd tri chwarter awr i awr i'w gwblhau ac wedi eu rhannu i dri grŵp, Disgyblion Blwyddyn 3 Ysgol Abersoch, disgyblion y Cyfnod Sylfaen Ysgol Abersoch a Chyngor Ysgol Sarn Bach. Roedd yn cynnwys esbonio'r cynnig a rhoi cyfle i ddisgyblion fynegi eu meddyliau a'u teimladau. Roedd yr hwylusydd eisoes wedi derbyn holiaduron cyn cychwyn y broses o holi dros Google Meet. Yn dilyn y cyfarfod derbyniwyd sylwadau un disgybl o Ysgol Abersoch ar ffurf fideo a gymerwyd gan ei fam a'i hanfon i sylw'r hwylusydd drwy law yr ysgol.
365	(Dogfen Ymgynghori i blant) Sut mae plentyn i fod i ddehongli'r datganiad hwn? Beth sydd ddim yn deg ar hyn o bryd?		
366	(Dogfen Ymgynghori i blant) Mae hwn yn bwynt annilys - bydd y disgyblion eisoes wedi bod yn Ysgol Sarn Bach am 3 blynedd o ysgol gyn-ysgol waeth beth fo'r senario bresennol.		
367	Dwi'n teimlo'n drist iawn nad ydych wedi gofyn wrthyf a fy ffrindiau eraill sydd wedi mynychu Ysgol Abersoch am ein hamser yn yr ysgol. Pe baech wir eisiau adrodd ar y ddwy ysgol yna mi fydddech wedi cyfwell pobl a fynychodd y ddwy.		Mewn ymateb i'r cwestiynau yngylch sefyllfa staffio, fe nodwyd yn y ddogfen ymgynghori fod "strwythur staffio presennol Ysgol Abersoch yn cynnwys un pennaeth llawn amser, athrawes rhan amser, athrawes CPA rhan amser, a chymhorthydd rhan amser. Mae gan y pennaeth ymrwymiad dysgu 70% o'i hamser ac yn derbyn 30% o amser digyswllt ar gyfer materion rheolaethol ac arweinyddiaeth. Yn Ysgol Sarn Bach, mae pennaeth, dwy athrawes rhan amser (cyfwerth ag athrawes llawn amser 1.0), a thri cymhorthydd rhan amser. Mae'r pennaeth yn dysgu 80% o'r amser ac yn derbyn 20% o amser digyswllt ar gyfer materion rheolaethol ac arweinyddiaeth." Mewn perthynas â'r datganiad "Pan ddaw'n amser i fynd i'r Ysgol Uwchradd, byddwch yn adnabod mwy o blant a fydd yn symud yno gyda chi." – mae'r Cyngor yn derbyn nad yw'n bwynt dilys gan fod disgyblion eisoes yn trosglwyddo i Ysgol Sarn Bach ar ôl blwyddyn 3.
368	...pryderon ynglŷn a chyfreithlondeb y broses ymgynghori... Mae'r ffurflen ymateb yn annigonol. Nid oes manylion o sut all pobol ofyn cwestiynau pellach ynglŷn a'r cynnig neu cynnig dewisiadau amgen. Nid yw'r ymgynghoreion wedi cael gwybod o'r cyfleon i wneud sylwadau am ddewisiadau amgen i gau yr Ysgol sydd wedi ei adnabod gan Cyngor Gwynedd ynghyd a'u prif ddewis. Nid yw'r ymgynghoreion wedi cael gwybod am y cyfle i gynnig syniadau amgen i gau fyddai hefyd yn ymateb i rhesymau dros gloi (h.y y brif sialens mae'r Ysgol yn ei wynebu).		Mae'r Awdurdod yn hyderus fod ein prosesau a'r ffurflen ymateb a ddarparwyd yn ystod yr ymgynghoriad yn cyfarch gofynion y Cod Trefniadaeth Ysgolion 011/2018. Fe nodwyd ar dudalen 38 o'r ddogfen ymgynghori "Yn ystod yr ymgynghoriad hwn, gall yr ymatebion gynnwys sylwadau neu gwestiynau ar unrhyw agwedd o'r cynnig neu awgrymu opsiynau eraill."
369pryderon ynglŷn a chyfreithlondeb y broses ymgynghori.		Mae'r Cyngor yn cydnabod fod rhagfynegi nifer plant i'r dyfodol yn anodd yn arbennig felly gan nad oes rheidrwydd ar rieni i yrru eu plant i'r ysgol ddalgylch.

	<p>.... Mae diffyg eglurhad/rhesymeg dros y tafluniad 5 mlynedd o niferoedd disgyblion yr ysgol. Mae penderfyniad Cyngor Gwynedd i beidio â ystyried ardrawiad Ti a Fi a'r Cylch Meithrin ar niferoedd amcan yr Ysgol yn anheg.</p>	<p>Mae'r rhagamcanion a gyflwynir yn y ddogfen wedi ei seilio ar ragamcanion 3 blynedd a gyflwynwyd gan benaethiaid yr ysgolion. Amcangyfrifir y rhagamcanion 5 mlynedd ar sail cyfartaledd niferoedd derbyn yr ysgol dros y dair blynedd ddiwethaf.</p> <p>Mae'r Awdurdod yn cydnabod perthynas Cylchoedd Ti a Fi a Chylchoedd Meithrin gydag ysgolion yng Ngwynedd, fodd bynnag, yn achos Ysgol Abersoch, o ystyried maint y cynnydd fyddai'n deillio o'r Cylch Meithrin, bydd yr heriau sy'n wynebu Ysgol Abersoch yn parhau.</p>
370	<p>Ymddengys bod cynnwys a natur cwblhau'r asesiadau effaith yn ymarfer ticio'r blwch cyfyngedig a gwblhawyd gan staff y Cyngor, yn hytrach nag ymgais gydnabyddedig i ganfod gwir gynrychiolaeth o'r effaith o fewn y gymuned a effeithir.... Effaith gyffredinol o gau ar y gymuned leol LIAR CIAR</p> <p>Ac eto, mae'r Asesiadau Effaith Cymunedol ac laith yn ymarferion ticio blwch a gwblhawyd gan benaethiaid sy'n byw y tu allan i'r gymuned. Nid yw'r rhain yn mynd i'r afael yn ddigonol ag effaith gyffredinol cau ar y gymuned leol.</p>	<p>Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwadau.</p> <p>Mae'r ystyriaethau sydd wedi eu cynnwys yn yr Asesiad Effaith Cymunedol ac leithyddol yn cyfarch yr awgrymiadau o'r hyn y gellir ei gynnwys mewn Asesiad Effaith ar y Gymraeg a'r gymuned a geir yn Atodiad C: Asesiadau o'r effaith ar y gymuned a'r effaith ar y Gymraeg, Cod Trefniadaeth Ysgolion 011/2018.</p> <p>Yn unol â gofynion Cod Trefniadaeth Ysgolion 011/2018, yn dilyn y cyfnod ymgynghori, cwblhawyd asesiadau pellach o'r cynnig a phob un o'r opsiynau amgen a ystyriwyd. Gellir gweld copi o'r asesiad llawn ar wefan y Cyngor www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg</p>
371	<p>Mynna'r Cod Trefniadaeth Ysgolion bod "Ffactorau penodol i'w hystyried ar gyfer cynigion i ychwanegu neu ddileu dosbarthiadau meithrin". Yn gyntaf, nis ymgynghorwyd â'r Cylch Meithrin a'r Cylch Ti a Fi sydd ar y safle ynglŷn â'r Ymgynghoriad Statudol er gwaethaf bod yn rhanddeiliad cydnabyddedig ac ni chynhaliwyd trafodaeth parthed goblygiadau cau'r ysgol ar y ddarpariaeth o addysg blynnyddoedd cynnar yn Abersoch. Mae'r hepgoriad hwn yn tansilio ymddiriedaeth dull cynnal yr ymgynghoriad.... A yw'r wybodaeth am yr ymgynghoriad wedi'i dosbarthu'n ddigon eang? Faint o sefydliadau eraill a oedd i fod i gael eu hysbysu na chawsant wybod?</p> <p>Mae'r hepgoriad hwn yn tansilio'r broses ac yn peryglu ffydd bod y broses yn cael ei chynnal yn deg.... Nid yw'n amlwg bod unrhyw ystyriaeth wedi cael ei rhoi i effaith cau'r ysgol ar y gwasanaethau hyn.... Nid yw effaith cynigion ar sefydliadau eraill gan gynnwys darparwyr sector preifat a thrydydd sector (Cylch Meithrin Abersoch) ac i ba raddau y bydd y cynigion yn integreiddio addysg blynnyddoedd cynnar â gwasanaethau gofal plant wedi'i chynnwys yn yr ymgynghoriad.</p>	<p>Yn anffodus, yn dilyn yr ymgynghoriad fe ddaeth i'r amlwg nad oedd cynrychiolwyr y Cylch Meithrin wedi derbyn y ddogfen ymgynghoriad fel sy'n ofynnol yn unol â'r Cod Trefniadaeth Ysgolion 011/2018, mae'n ymddangos bod camgymeriad gweinyddol wedi bod wrth anfon e-bost yn cyhoeddi'r ymgynghoriad.</p> <p>Fel nodir yn y ddogfen ymgynghori, roeddem wedi cynnwys y Cylch fel ymgynghorai yn y rhestr dosbarthu ar gyfer yr e-bost cyhoeddi, ond fe ymddengys fod bod cyfeiriad e-bost y Cylch wedi ei sillafu'n anghywir a hoffem ymddiheuro am y camgymeriad yma.</p> <p>I sicrhau fod y Cylch yn cael cyfle i ystyried y ddogfen ymgynghori yn unol â'r amserlen a roddir yn y Cod Trefniadaeth rhoddwyd cyfle i gynrychiolwyr y cylch anfon unrhyw sylwadau pellach atom erbyn 1yp dydd Mercher 21 Ebrill 2021, ac y byddai'r sylwadau hynny yn cael eu derbyn a'u hystyried fel ymateb i'r ymgynghoriad statudol.</p> <p>Mae'r Cyngor yn ymwybodol fod Cylch Meithrin a Chylch Ti a Fi yn cael ei gynnal ar hyn o bryd ar safle Ysgol Abersoch ac yn nodi'r ymatebion i'r ymgynghoriad statudol.</p>

		<p>Mae'n gywir nodi, pe byddai'r cynnig yn cael ei wireddu, yna byddai'r ysgol amgen yn darparu addysg o 3 oed i fyny. Ond o ran darpariaeth y Cylch Meithrin, os fydd y cynnig yn mynd yn ei flaen, mae'r Cyngor yn awyddus i drafod y posibiladau hefo'r cynrychiolwyr perthnasol – gallai'r posibiladau gynnwys aros yn y lleoliad presennol, ail-leoli i'r ysgol amgen, neu symud i safle arall ym mhentref Abersoch.</p> <p>Fe nodir yn yr asesiad effaith cymunedol y "Cynhelir Cylch Meithrin a Chylch Ti a Fi yn adeilad yr ysgol. Pe byddai penderfyniad i gau'r ysgol, byddai rhaid ystyried opsiynau ar gyfer ôl-ddefnydd yr ysgol, gan gymryd i ystyriaeth y gweithgareddau sy'n cael eu cynnal yn yr ysgol ar hyn o bryd."</p>
372	<p>Awgrymiadau Cyngor Gwynedd yw'r tri opsiwn hyn [opsiynau rhestr fer]. Mae awgrymiadau arfaethedig Ysgol Abersoch wedi cael eu diystyru gan ein harwain i gredu nad oes neb wedi gwrandao arnom.</p>	<p>Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad. Pwysleisir mai pwrpas y cyfnod ymgynghori statudol oedd i gasglu sylwadau a barn rhan-ddeiliaid ar y cynnig arfaethedig.</p> <p>Yn dilyn yr ymgynghoriad statudol, cyflwynwyd adroddiad ar yr ymgynghoriad i'r Cabinet er mwyn crynhoi'r materion a godwyd gan yr ymgynghorai a nodi ymateb y Cyngor i'r materion hynny. Yn dilyn ystyried yr adroddiad cynhwysfawr hwn bu i'r Cabinet ganiatáu rhyddhau rhybudd statudol ar y cynnig gan gynnal cyfnod gwrthwynebu er mwyn i unrhyw un allu gwrthwynebu'r cynnig.</p> <p>Cynhaliwyd cyfnod gwrthwynebu ar y cynnig rhwng 25 Mehefin a 23 Gorffennaf 2021. Mae'r adroddiad hwn yn nodi'r gwrthwynebiadau dderbyniwyd a chynnig ymateb y Cyngor iddynt er mwyn i'r Cabinet eu hystyried a gwneud penderfyniad ar ddyfodol Ysgol Abersoch.</p> <p>Credir fod y camau hyn yn dystiolaeth glir fod yr awdurdod yn rhoi sylw teg i sylwadau rhanddeiliaid cyn gwneud unrhyw benderfyniad terfynol.</p>
373	<p>Mae goblygiad yma bod Ysgol Abersoch, fel rhan o'r "panel adolygu", yn cytuno â'r cynnig a gafodd ei "ddatblygu". Nid yw hyn yn wir. Eglurwch os gwelwch yn dda.</p>	<p>Sefydlwyd Panel Adolygu Ysgol (PAY) Abersoch ym mis Hydref 2019 a chynhaliwyd cyfres o gyfarfodydd rhwng mis Hydref 2019 ac Ionawr 2020, gyda'r olaf ar 6 Ionawr 2020. Roedd y PAY yn cynnwys pennaeth yr ysgol, llywodraethwyr, yr Aelod Lleol, rhieni, a staff. Yn ystod y cyfarfodydd, ystyriwyd sawl opsiwn ar gyfer addysg gynradd dalgyloch Ysgol Abersoch er mwyn sicrhau darpariaeth gynaliadwy i'r dyfodol, gan ymateb yn benodol i'r niferoedd isel o ddisgyblion, a maint bychain y dosbarthiadau.</p> <p>Bu i'r Adran Addysg gwblhau gwerthusiad o'r holl opsiynau er mwyn crynhoi prif gryfderau, gwendidau, cyfleoedd a bygythiadau'r opsiynau o dan ystyriaeth. Gwerthuswyd yr holl opsiynau yn erbyn ffactorau'r Strategaeth Addysg Gynradd o'r Ansawdd Gorau i Blant Gwynedd gan roi ystyriaeth i'r Cod Trefniadaeth Ysgolion, ac ystyriaethau perthnasol eraill.</p>

			Yn dilyn gwerthusiad o'r opsiynau, y cyfeiriad a ffafrir a'r cynnig a oedd yn destun yr ymgynghoriad statudol ac yna'r rhybudd statudol yw cau Ysgol Abersoch, gyda'r disgyblion i gael eu haddysgu yn Ysgol Sarn Bach.
374	6.1 Cymharu Opsiynau (Opsiw 4) - Pam fyddai'r ddwy ysgol wedyn yn dibynnu ar bolisi staffio lleiaf?		Rhagwelir y byddai'r opsiwn hwn yn arwain at gynnydd yn niferoedd ddisgyblion cyfnod sylfaen Ysgol Abersoch, ond yn lleihau niferoedd yr ysgol gyfagos. Byddai amrediad oedran hyd at 4 mlynedd yn parhau yn y dosbarth cyfnod sylfaen a'r dosbarth cyfnod allweddol 2. Er y byddai'n lleihau swm gwarchodaeth ariannol yn Ysgol Abersoch, mae'n bosib y byddai'n arwain at sefyllfa ble y byddai'r ddwy ysgol sydd yn rhan o'r ffederasiwn yn ddibynol ar ddyraniad cyllidol ychwanegol trwy'r polisi gwarchodaeth lleiafswm staffio gan y byddai'n lleihau niferoedd yr ysgol gyfagos (Ysgol Sarn Bach).
375	6.1 Cymharu Opsiynau Opsiw 5 - "... byddai'n arwain at sefyllfa lle byddai'r tair ysgol sydd wedi'u cynnwys yn y ffederasiwn yn dibynnu ar ddyraniad ariannol ychwanegol trwy'r polisi amddiffyn staff lleiaf". A yw hwn yn opsiwn rhagweladwy credadwy pe bai Ysgol Abersoch, Ysgol Sarn Bach ac Ysgol Llanbedrog yn ffederaleiddio fel 3 ysgol? Ar hyn o bryd mae mwy na 160 o ddisgyblion ym mhob un o'r 3 ysgol, gan ostwng i ddim llai na 100 os yw'r rhagamcanion ysgol i'w credu.		<p>Rhagwelir y byddai'r opsiwn hwn yn arwain at gynnydd yn niferoedd ddisgyblion cyfnod sylfaen Ysgol Abersoch, ond yn lleihau niferoedd y ddwy ysgol gyfagos. Byddai amrediad oedran hyd at 4 mlynedd yn parhau yn y dosbarth cyfnod sylfaen. Er y byddai'n lleihau'r swm gwarchodaeth ariannol yn Ysgol Abersoch, mae'n bosib y byddai'n arwain at sefyllfa ble mae'r tair ysgol sydd yn rhan o'r ffederasiwn yn ddibynol ar ddyraniad cyllidol ychwanegol trwy'r polisi gwarchodaeth lleiafswm staffio.</p> <p>Mae trefniadau cyllido ysgolion ffederal yn golygu y bydd y tair ysgol yn derbyn cyllidebau ar wahân ac oherwydd hyn nid yw cyfanswm y plant ar y tri safle yn ffactor.</p> <p>Un o anafteision y model yw y byddai'n golygu fod angen i blant symud o un safle i'r llall, ac oherwydd hyn yn methu perthnasu yr un mor effeithiol ac y maent ar hyn o bryd i'w ardal leol.</p> <p>Wrth drafod yr opsiynau hefo'r Panel Adolygu Ysgol yn Ionawr 2020, nodwyd pryder y gallasai'r newid arwain at rieni'n dewis peidio anfon eu plant i'r ysgol – mae'n deg nodi felly y gallasai'r newid arwain at leihad yn niferoedd y disgyblion yn y tair ysgol fyddai'n rhan o'r ffederasiwn, ac o ganlyniad, gall arwain at sefyllfa ble mae'r tair ysgol sydd yn rhan o'r ffederasiwn yn ddibynol ar ddyraniad cyllidol ychwanegol trwy'r polisi gwarchodaeth lleiafswm staffio.</p>
376	"Serch hynny, ar ôl gwerthuso'r opsiynau yn erbyn ffactorau strategaeth Addysg Gynradd Ardderchog i Blant Gwynedd, daethpwyd i'r casgliad nad oedd yr opsiynau hyn yn llwyddo i gwrdd, na datrys, y prif heriau a wynebai'r ysgol (fel y manylir yn adran 5.1). " Ar ba sail y daethpwyd â hyn i ben?		Wrth ddatblygu'r cynnig, cwblhawyd gwerthusiad o'r holl opsiynau er mwyn crynhoi prif gryfderau, gwendidau, cyfleoedd a bygythiadau'r opsiynau o dan ystyriaeth. Gwerthuswyd yr holl opsiynau yn erbyn ffactorau'r Strategaeth Addysg Gynradd o'r Ansawdd Gorau i Blant Gwynedd gan roi ystyriaeth i'r Cod Trefniadaeth Ysgolion, ac ystyriaethau perthnasol eraill.

	<p>Pam nad oes unrhyw sôn am y goblygiad ar y meintiau dosbarth oedran cymysg uchaf a argymhellir a'r cymarebau staff: staff uwch?</p>	<p>Roedd 'Maint dosbarthiadau ac amrediad oedran' yn un o'r ffactorau a ystyriwyd wrth werthuso'r opsiynau, ac fe nodwyd yr 'Amrediad oedran hyd at 4 mlynedd' fel un o anfoneision yr opsiwn ffafredig. Os gweithredir y cynnig, disgwylir y bydd Corff Llywodraethol Ysgol Sarn Bach yn rhoi sylw priodol i bennu maint dosbarthiadau a dosbarthiad adnoddau staff yr ysgol.</p> <p>Gellir gweld copi o'r gwerthusiad opsiynau cyflawn ar ein gwefan www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg.</p>
377	<p>...Newid ystod oedran Cynnydd Opsiwn Ysgol Abersoch i 3-11 Pam na chyflwynwyd hyn? Anogodd Cyngor Gwynedd Ysgol Abersoch i edrych ar ystod oedran 3-11, yna ei diystyru. Nid oedd hwn erioed yn opsiwn mewn gwirionedd ond sgrin fwg.</p>	<p>Trafodwyd dau opsiwn i ymestyn ystod oed yr ysgol, sef ymestyn i 3-9 ac ymestyn i 3-11.</p> <p>Dylid nodi mai'r opsiwn a ffafriwyd yn lleol oedd yr opsiwn i ymestyn ystod oed yr ysgol i 3-9, gan gynnwys datblygiad y Cylch Meithrin. Ffaffriwyd yr opsiwn yma yn lleol am resymau ymarferol megis gwell defnydd o'r gofod gwag yn adeilad yr ysgol yn sgil darparu lleoliad ar gyfer y Cylch Meithrin, ac i liniaru'r effaith bosib allasai'r newid ei gael ar niferoedd Ysgol Sarn Bach (yr ysgol sydd yn darparu addysg i ddisgyblion 9-11 dalgyloch Abersoch).</p> <p>Wrth gymharu'r ddau opsiwn, daethpwyd i'r canlyniad mai'r opsiwn gorau ar gyfer ystyriaeth bellach oedd yr opsiwn i ymestyn yr ystod oed i 3-11. Diystyriwyd yr opsiwn 3-9 oed am sawl rheswm, yn benodol:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ni ragwelir y byddai ychwanegu blwyddyn addysgol yn arwain at gynnydd digonol yn y niferoedd. O ganlyniad, byddai'r heriau sy'n wynebu'r ysgol yn parhau. • Ni fyddai'r ystod oed yn gyson gyda mwyafrif ysgolion cynradd y sir. • Ni fyddai'n caniatáu i'r ysgol gynnig darpariaeth CA2 cyflawn. Byddai'r disgyblion yn parhau i drosglwyddo i Ysgol Sarn Bach er mwyn cwblhau eu haddysg gynradd. <p>Credir y byddai'r opsiwn i ymestyn yr ystod oed i 3-11 yn cynnig mwy o fanteision o safbwynt cyfle i godi niferoedd yr ysgol. Byddai'r opsiwn hefyd yn cysoni'r ystod oed gyda gweddill ysgolion y sir, ac yn golygu fod yr ysgol yn cynnig darpariaeth CA2 cyflawn.</p> <p>Er mwyn i'r opsiwn ymateb i'r heriau sy'n wynebu'r ysgol, byddai'n rhaid i'r cynnydd hwn fod yn un sylweddol. Serch hynny, mae'n debygol y byddai unrhyw gynnydd yn y niferoedd Ysgol Abersoch o ganlyniad i ymestyn yr ystod oed, yn achosi lleihad yn niferoedd Ysgol Sarn Bach, ac o bosib, yr ysgolion cyfagos.</p>

			Yn dilyn ystyriaeth bellach, daethpwyd i'r casgliad na fyddai'r opsiwn yn ddatrysiad cynaliadwy i'r dyfodol ar gyfer yr ysgol, a gall gael effaith ar niferoedd disgyblion yr ysgolion cyfagos.
378	<p>Effaith ar Gymraeg</p> <p>Defnyddiwyd gwahanol ddata o'i gymharu â'r asesiad drafft - Haf 2019 yn hytrach na mis Hydref 2019.</p> <p>Pam mae set ddata hŷn yn cael ei defnyddio yn y fersiwn hon? A yw hyn i gyflwyno data sy'n adlewyrchu dibenion Cyngor Gwynedd ei hun?/ Sylwaf fod data ar ddefnydd y Gymraeg a gyflwynir yn y dogfennau drafft, wedi cael eu ddiystyru o blaid set wahanol o ddata sy'n fwy ffafriol i'r naratif gwrth Ysgol Abersoch, a thrwy hynny ychwanegu cryfder at y ddadl sy'n ceisio cyfiawnhau'r cynnig i gau'r ysgol.</p>	2	<p>Mewn perthnasedd i'r sylwad am y sampl o blant ddaru gwblhau'r holiadur gwe iaith, gall yr Awdurdod gadarnhau mai sampl o blant Cyfnod Sylfaen ymhob un o'r ysgolion a ddefnyddiwyd yn yr Asesiad Effaith Ieithyddol, a hynny er mwyn sicrhau cymhariaeth deg ac ystyrlon ar draws yr ysgolion. Nid oedd gwybodaeth gyffelyb ar gael ar gyfer tymor yr Hydref 2019.</p> <p>Yn sgil niferoedd isel Ysgol Abersoch, cydnabyddir bod sampl y data yn fychan, fodd bynnag mae'r data yn seiliedig ar wybodaeth a gyflwynodd y disgyblion eu hunain yn yr holiadur yn nodi eu harferion o ran defnydd o'r Gymraeg mewn gwahanol sefyllfaoedd.</p>
379	<p>7.15 Risgiau Posibl - Diffyg gwneud penderfyniadau - Anallu i roi newid ar waith oherwydd diffyg gwneud penderfyniadau sy'n cynyddu'r tebygolrwydd o darfu ar addysg y disgyblion. Gallai niweidio enw da'r Cyngor.</p> <p>Bydd yn cael ei niweidio os bydd Cyngor Gwynedd yn mynnu gwthio trwy gynlluniau amhoblogaidd yn ystod pandemig a heb ofal a sylw dyladwy i fanylion a'r effeithiau ar y gymuned a'r iaith yn Abersoch.</p>		Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad.
380	<p>7.15 Risgiau Posibl Ansawdd yr addysg yn y tymor byr tra bo sefyllfa'r ysgol yn cael ei hadolygu – Peryglu ansawdd y ddarpariaeth addysg ar gyfer y disgyblion</p> <p>Mae hwn yn sylw sarhaus i ymroddiad staff addysgu a chymorth Ysgol Abersoch. Gofynnwn ichi dynnu'r datganiad hwn yn ôl a chyhoeddi ymddiheuriad.</p>		<p>Mewn perthnasedd i'r sylwad am yr effaith posib ar ansawdd yr addysg, gall yr Awdurdod gadarnhau nad oedd yn cyfeirio at weithlu Ysgol Abersoch yn benodol, ond yn hytrach yn cyfleu ac yn cydnabod yr effaith y gall proses o newid megis ad-drefnu ysgolion ei gael ar berfformiad y gweithlu â effeithir yn ystod y cyfnod.</p> <p>Mae sawl astudiaeth Rheoli Newid Sefydliadol yn cadarnhau (hyd yn oed mewn achosion lle mae'r gweithlu yn rhagori a'r rheolaeth ac arweinyddiaeth o'r newid yn gadarn) mae risg syfrdanol bod gostyngiad ansawdd perfformiad yn ddisgwyliedig ac angen ei gydnabod fel rhan o'r broses.</p> <p>"Self-esteem and performance can drop during periods of change. In a sense this is unavoidable – a natural and normal reaction to change affecting individuals" (<i>MAKING SENSE OF CHANGE MANAGEMENT Esther Cameron and Mike Green 2012</i>)</p> <p>Mae astudiaeth Roffey Park (Devine 1999) yn cadarnhau hyn hefyd wrth nodi, mae anghydfod rhwng 2 safbwynt a barn ddiwylliannol wahanol (sy'n arwain at ymgynghoriadau o newid sefydliadol), yn anochel yn arwain at rhwng 25% - 30% o ostyngiad mewn ansawdd perfformiad oherwydd y posibilid o'r canlynol:</p> <ul style="list-style-type: none"> Sylw yn mynd at feddylfryd "nhw a ni" yn hytrach nag undod o gyfeiriad

			<ul style="list-style-type: none"> • Ymdrech ac egni yn mynd tuag at y broses o naillai Newid neu warchod beth sy'n bodoli • Clymbleidiau anffurfiol a ffurfiol yn ymgeisio arwain • Portreadu naill ochr yn well na'r llall. <p>Mae'r awdurdod yn cydnabod bod cyfnodau o newid yn gallu creu ansefydlogrwydd a pheri pryder personol i bob unigolyn sydd hefyd yn cynyddu'r risg o ostyngiad mewn perfformiad. Mae'r ymdrechion sydd wedi eu gweithredu gan yr awdurdod i gynnwys safbwyntiau staff yr ysgol a'u hannog i fod yn "rhan o'r newid" wedi arwain at y tebygolrwydd o lai o effaith ar ansawdd yr addysg a'r gwaith dydd i ddydd o addysgu, ac felly llai o risg o effaith ar berfformiad.</p>
381	Sut y gellid cefnogi ymgysylltiad rhieni a disgyblion â'r ysgol amgen ac unrhyw gyfleusterau y gallai eu cynnig Nid aethpwyd i'r afael â hyn er ei fod yn rhan o'r CTY.		Fel rhan o'r broses statudol, wrth ddatblygu cynnig/cynigion ar gyfer ad-drefnu ysgol/ysgolion, mae'n rhaid i'r Awdurdod gynnal asesiad o'r effaith debygol ar y gymuned, yn unol â Chod Trefniadaeth Ysgolion (011/2018). Rydym o'r farn fod yr asesiadau effaith a gyflwynwyd yn cyd-fynd â chanllawiau cenedlaethol Llywodraeth Cymru ar gyfer ad-drefnu ysgolion.
382	"Rhaid i gynigion sy'n effeithio ar elusennau fod yn gyson â chyfraith elusennau neu bwrpas datganedig yr ymddiriedolaeth elusennol. " Rydym wedi cysylltu â'r Comisiwn Elusennau ac yn aros am ymateb.		Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad.
383	Mae'n werth nodi nad yw barn rhieni yn cael ei chofnodi yn y ddogfen ymgynghori.		Pwrpas yr ymgynghoriad statudol oedd canfod barn rhan-ddeiliaid, gan gynnwys rhieni, ar y cynnig arfaethedig. Yn ddiweddarach, cynhaliwyd cyfnod gwrthwynebu statudol, ac fel rhan o'r broses, roedd cyfle i unrhyw un wrthwynebu'r cynnig.
384	Ymddengys bod adroddiad yr Ymgynghoriad yn ddethol yn ei ddewis o gynnwys a geiriad, gan amlygu buddion Ysgol Sarn Bach ond, eto'n eithrio rhai Ysgol Abersoch. Er enghraifft, penodwyd pennaeth Ysgol Abersoch, Linda Jones yn Gydlynnydd Clwstwr Siarter Iaith i gefnogi'r Sector Uwchradd ond eto ni chydabyddir dim o hyn. Awgryma hyn bod mwy i'w ennill nac o'i golli o gau Ysgol Abersoch.		Dymuna'r Awdurdod nodi ei fod yn gwbl di-duedd a thryloyw yn yr hyn a gyflwynwyd fel rhan o ddogfennaeth yr ymgynghoriad. Mewn perthnasedd i'r sylwad am rôl y Cydlynnydd Clwstwr, bu i'r Awdurdod wahodd datganiadau o ddi-ddordeb ar gyfer y rôl ar draws Gwynedd, ac yn sgil hynny, ceir 13 Cydlynnydd Clwstwr yn y sir, sef un i bob dalgylch. O ystyried hyn, nid yw'r Awdurdod o'r farn fod y rôl yn berthnasol i'r cynnig o ystyried nad ydyw'n creu mantais nac anfantais i Ysgol Abersoch.
385	Rwyf yn ei chael hi'n anodd i ddod o hyd i unrhyw beth yn y dogfennau sy'n taflu goleuni ar lwyddiant neu gyflawniadau'r ysgol		Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad. Pwysleisir fod cynnwys y ddogfen ymgynghori wedi ei lunio yn unol â gofynion y Cod Trefniadaeth Ysgolion 2018.
386	Ni leolir Ysgol Sarn Bach yng nghanol y pentref – mae ar ei gyrion.		

387	Mae'n werth tynnu sylw bod lleoliad Ysgol Sarn Bach, fel y dynodir ar dudalen 35 y Ddogfen Ymgynghoriad Statudol, yn anghywir. Efallai y cydiodd yr Adran Addysg yn ein syniad o Ysgol Draeth (Atodiad C) ac y dymuna ddatblygu Ysgol Sarn Bach yn Ysgol Fferm? Arweinia hyn at achos pryder yn anad dim ynghylch cywirdeb rhannau mwy cymhleth yr adroddiad.		Mae'r Cyngor yn debryn y sylwadau. Dyma fap diwygiedig sy'n nodi lleoliad Ysgol Sarn Bach.
388	Mae'n werth tynnu sylw bod lleoliad Ysgol Sarn Bach, fel y dynodir ar dudalen 35 y Ddogfen Ymgynghoriad Statudol, yn anghywir. Efallai y cydiodd yr Adran Addysg yn ein syniad o Ysgol Draeth (Atodiad C) ac y dymuna ddatblygu Ysgol Sarn Bach yn Ysgol Fferm? Arweinia hyn at achos pryder yn anad dim ynghylch cywirdeb rhannau mwy cymhleth yr adroddiad.		
389	Gwnaeth swmp sylweddol yr wybodaeth hi'n amhosibl i ni ymateb, yn unol â chais yr Adran Addysg, mewn unrhyw ffordd yn ystod penwythnos cyntaf yr ymgynghoriad, yn arbennig pan na dderbyniwyd y copïau caled a ofynnwyd amdanynt ar Ionawr 6ed yn llawn tan Ionawr 19eg.		<p>Yn unol â gofynion y Cod Trefniadaeth Ysgolion, anfonwyd e-bost at yr ymgynghorai perthnasol â oedd yn cynnwys linc at y ddogfen ymgynghori electroneg. Darparwyd copïau caled ar gais yn ogystal.</p> <p>Ailgyhoeddwyd yr ymgynghoriad ar 12 Ionawr 2021 (gyda dyddiad cau diwygiedig o 23 Chwefror), a bu i'r Tîm Moderneiddio Addysg ddsbarthu'r copïau caled cyfredol erbyn 19 Ionawr 2021.</p>
390	Nid yw pwyllgor a staff y CMA wedi cael gwybod am y bwriad i gau'r ysgol a ni ymgynghoriwyd â hwy er ei bod yn ofyniad statudol o dan y Cod Trefniadaeth Ysgolion (CTY). Nid ydym wedi derbyn gwahoddiad i gyfarfodydd rhanddeiliaid felly anwybyddwyd ein mewnbwn yn llwyr.... Nid yw'r CMA wedi derbyn y ddogfen ymgynghori mewn unrhyw fformat ac mae'n llawer rhy hwyr i ni gael unrhyw fewnbwn ystyrlon i broses hyd yn hyn oni bai a cyflwynir oedi i'r broses hon!		<p>Yn anffodus, yn dilyn yr ymgynghoriad fe ddaeth i'r amlwg nad oedd cynrychiolwyr y Cylch Meithrin wedi derbyn y ddogfen ymgynghoriad fel sy'n ofynnol yn unol â'r Cod Trefniadaeth Ysgolion 011/2018, mae'n ymddangos bod camgymeriad gweinyddol wedi bod wrth anfon e-bost yn cyhoeddi'r ymgynghoriad.</p> <p>Fel nodir yn y ddogfen ymgynghori, roeddem wedi cynnwys y Cylch fel ymgynghorai yn y rhestr dosbarthu ar gyfer yr e-bost cyhoeddi, ond fe ymddengys bod cyfeiriad e-bost y Cylch wedi ei sillafu'n anghywir a hoffem ymddiheuro am y camgymeriad yma.</p>
391	Mae'n amlwg bod y cyngor wedi methu ag ymgynghori nac ystyried y CMA yn yr holl broses hon sydd, yn enwedig yng nghanol pandemig, yn anodd iawn ei gyfiawnhau a'i chyflawni.		I sicrhau fod y Cylch yn cael cyfle i ystyried y ddogfen ymgynghori yn unol â'r amserlen a roddir yn y Cod Trefniadaeth rhoddwyd cyfle i gynrychiolwyr y cylch anfon unrhyw

			sylwadau pellach atom erbyn 1yp dydd Mercher 21 Ebrill 2021 , ac y byddai'r sylwadau hynny yn cael eu derbyn a'u hystyried fel ymateb i'r ymgynghoriad statudol.
392	Mae teuluoedd yn cael eu digalonni rhag anfon eu plant i Ysgol Abersoch a'r CMA gan eu bod yn pryderu y bydd y rhain yn cau.		Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad.
393	Opsiwn 9... Dyma'r opsiwn a ffefrir gan Ysgol Abersoch ond cafodd ei ddiystyru gan Gyngor Gwynedd. Dylid nodi y gallai rhieni fod yn fwy tueddol o deimlo ei bod yn werth anfon eu plant i Ysgol Abersoch pe bai blwyddyn ychwanegol yn cael ei chynnig. Byddai hyn yn cynyddu nifer y disgyblion ac yn lleihau'r gost y pen ac fel y nodwyd uchod mae'n ddull naturiol a chyffredin o ddysgu Blynyddoedd 3 a 4 gyda'i gilydd mewn un ystafell ddosbarth.		Mae'r Cyngor yn nodi'r gefnogaeth i'r opsiwn i ymestyn ystod oed Ysgol Abersoch i 3-9 oed. Fel y nodir yn y ddogfen ymgynghori (adran 6.4), yr opsiwn a ffafriwyd yn lleol oedd yr opsiwn i ymestyn ystod oed yr ysgol i 3-9 oed, gan gynnwys datblygiad y cylch meithrin. Ffaffriwyd yr opsiwn yma'n lleol am resymau ymarferol megis gwell defnydd o'r gofod gwag yn adeilad yr ysgol gan ddarparu lleoliad ar gyfer y Cylch Meithrin, ac i liniaru'r effaith bosib allasai'r newid ei gael ar niferoedd Ysgol Sarn Bach (yr ysgol sydd yn darparu addysg i ddisgyblion 9-11 oed ardal Ysgol Abersoch).
394	Newid ystod oedran Ysgol Abersoch "Ni ragwelir y byddai ychwanegu un flwyddyn addysgol yn arwain at gynnydd digonol yn y niferoedd." Mae hwn yn fater o farn. Byddai'r opsiwn hwn yn darparu hyd at 7 mlynedd o addysg barhaus ar un safle (1 flwyddyn Cylch Meithrin, Meithrin, Derbyn, Blynyddoedd 1,2,3,4, ynghyd â 2 flynedd arall bosibl yn Ti a Fi). Mae'r rhieni a'r plant wedi gofyn amdano a byddai'n cael effaith ariannol gadarnhaol, gan leihau'r gost fesul disgybl. Rhagwelir y bydd blynyddoedd 4-6 yn Sarn Bach yn parhau i fod yn uwch na 20 am y 2 flynedd nesaf. Byddai caniatáu blwyddyn ychwanegol yn Ysgol Abersoch yn helpu i leddfu'r pwysau ar y dosbarthiadau rhy fawr yn Ysgol Sarn Bach (yn ogystal ag Ysgol Llanbedrog mae'n debyg).		Diystyriwyd yr opsiwn 3-9 oed am y rhesymau a ganlyn: <ul style="list-style-type: none"> Ni ragwelir y byddai ychwanegu un flwyddyn addysgol yn arwain at gynnydd digonol yn y niferoedd. O ganlyniad, byddai'r heriau sy'n wynebu'r ysgol yn parhau. Ni fyddai'r ystod oed yn gyson gyda mwyafrif ysgolion cynradd y sir. Ni fyddai'n caniatáu i'r ysgol gynnig darpariaeth CA2 cyflawn. Byddai'r disgyblion yn parhau i drosglwyddo i Ysgol Sarn Bach er mwyn cwblhau eu haddysg gynradd. <p>Ym mis Medi 2020, roedd holl ddisgyblion Ysgol Abersoch (Meithrin i Bl.3) yn cael eu haddysgu mewn un dosbarth gyda 10 disgybl. Cyfartaledd maint dosbarthiadau Ysgol Sarn Bach yn Medi 2020 yw 24.</p> <p>Dengys y tabl isod maint dosbarthiadau Ysgol Abersoch ac Ysgol Sarn Bach yn Medi 2020.</p>

Ysgol	Meithrin	Derbyn	BI 1	BI 2	BI 3	BI 4	BI 5	BI 6	Cyfanswm	Nifer y dosbarthiadau	Dosbarth mwyaf	Dosbarth lleiaf	Maint dosbarth ar gyfartaledd
Abersoch	2	3	2	-	3	-	-	-	10	1	10	10	10
Sarn Bach	3	2	5	4	8	5	10	11	48	2	34	14	24

Ffynhonnell: Cyfrifiad Medi 2020

Byddai gwireddu'r cynnig arfaethedig yn golygu fod disgyblion Ysgol Abersoch yn cael eu haddysgu mewn dosbarthiadau mwy hyfwr, a gyda mwy o blant o'r un grŵp oedran.

Gyda 21 o lefydd gweigion, (a 4 lle gwag yn y Meithrin), mae gan Ysgol Sarn Bach gapasiti digonol ar gyfer disgyblion presennol Ysgol Abersoch ac Ysgol Sarn Bach, am y bum mlynedd nesaf.

Os gweithredir y cynnig, disgwylir y bydd Corff Llywodraethol Ysgol Sarn Bach yn rhoi sylw priodol i bennu maint dosbarthiadau a dosbarthiad adnoddau staff yr ysgol.

Yn dilyn ystyriaeth, daethpwyd i'r casgliad na fyddai'r opsiwn ymestyn ystod oed yr ysgol i 3-9 oed yn ddatrysiaid cynaliadwy i'r dyfodol ar gyfer yr ysgol. Ni ragwelir y byddai ychwanegu un flwyddyn addysgol yn arwain at gynnydd digonol yn y niferoedd. O ganlyniad, byddai'r heriau sy'n wynebu'r ysgol yn parhau. Rhagwelir y byddai niferoedd a'r rhagamcanion yn parhau'n isel, dosbarthiadau yn parhau'n fychain, ac ystod oedran eang o fewn dosbarthiadau yn parhau.

Er bod manteision i ffederaleiddio, mae'r awdurdod o'r farn y byddai'n annhebygol y byddai'r opsiwn yn cyfarch y prif heriau y mae Ysgol Abersoch yn ei hwynebu megis niferoedd isel, maint dosbarthiadau bychan, ac o ganlyniad, byddai heriau cyllidol yr ysgol yn parhau.

Bu i swyddogion yr Adran Addysg gwrdd â phennaeth a chadeirydd llywodraethwyr Ysgol Sarn Bach ac Ysgol Llanbedrog ym mis Ionawr 2020 i drafod yr opsiwn o ffederaleiddio gydag Ysgol Abersoch. Oherwydd natur anffurfiol y trafodaethau hyn, ni chofnodwyd y cyfarfodydd. Roedd y cyfarfod hwn hefyd yn gyfle i ddiweddarau penaethiaid a'r

- 395 Ffederaleiddio gydag ysgol gyfagos. "Cynhaliwyd trafodaethau gydag Ysgol Sarn Bach ac Ysgol Llanbedrog."
Beth oedd canfyddiadau'r trafodaethau hyn? Pam nad oes cofnodion o'r trafodaethau hyn? Os na fydd Cyngor Gwynedd yn adrodd hyn, ni ddylid codi hyn fel pwynt.
Diystyrwyd hyn ar y sail mai "Nid yr opsiwn gorau" ydoedd - wel mae'n well na chau Ysgol Abersoch. Byddai'n cadw ysgol a'r iaith yn y gymuned.
- 396 Mae gan yr opsiwn ffederaleiddio bethau cadarnhaol ond cafodd ei ddiystyru am resymau aneglur. Nid oes tystiolaeth ddigonol i nodi pam na aethpwyd ati i ffederaleiddio ymhellach.

397pryderon ynglŷn a chyfreithlondeb y broses ymgynghori. Mae diffyg tryloywder ynglŷn a sut wnaeth Cyngor Gwynedd ymgynghori gyda'r ysgolion cyfagos ac yn benodol nid yw barn yr ysgolion ac ei cyrff llywodraethu ynglŷn a ffederaleiddio yn hysbys. Mae'r diffyg gwybodaeth yma wedi cael ardrawiad ar allu yr ymgynghoreion i ymateb yn ystyrion i'r cynigion.... Nid yr ydym yn credu bod ffederaliaeth wedi'i archwilio'n ddigonol.		cadeiryddion ynghylch yr opsiynau a drafodwyd yn y cyfarfodydd lleol, gan amlygu unrhyw effaith bosib gallai rhai o'r opsiynau gael ar eu hysgol. Ni fu i unrhyw un o'r ddwy ysgol ddatgan diddordeb mewn ymchilio'n mehlach i fodel federal.
398	Nodir bod hyn wedi cael ei ystyried, ond y penderfyniad a wnaed gan Gyngor Gwynedd oedd nad oedd hyn yn berthnasol gan na fyddai'n effeithio ar nifer y disgyblion. Ac eto mae Ysgol Llanbedrog yn orlawn. Mae achos cryf yma nad yw hyn wedi'i gyfiawnhau'n llawn. Pa dystiolaeth sydd wedi'i darparu? E-bost ymateb Cyngor Gwynedd 8/12/20 "Mewn ymateb i'ch ymholiad ynglŷn â natur yr ymgynghoriad a wnaed gydag Ysgol Sarn Bach ac Ysgol Llanbedrog parthed yr opsiwn i ffederaleiddio gydag Ysgol Abersoch, cadarnhaf ein bod wedi cwrdd â phennaeth a chadeirydd llywodraethwyr y ddwy ysgol ar wahân yn ôl ym mis Ionawr 2020 i drafod yr opsiwn o ffederaleiddio gydag Ysgol Abersoch. Oherwydd natur anffurfiol y trafodaethau hyn, ni chofnodwyd y cyfarfodydd. Roedd y cyfarfodydd hyn hefyd yn gyfle i ddiweddarau penaethiaid a'r cadeiryddion ynghylch yr opsiynau a drafodwyd yn y cyfarfodydd lleol, gan amlygu unrhyw effaith bosib gallai rhai o'r opsiynau hynny gael ar eu hysgol."		Yn dilyn pwyso a mesur rhinweddau a gwendidau'r model, daethpwyd i'r casgliad na fyddai ffederaleiddio yn ddatrasiad cynaliadwy ar gyfer yr ysgol. Nid oes dystiolaeth amlwg y byddai ffederaleiddio yn arwain at gynnydd mewn niferoedd. O ganlyniad felly, pe byddai'r opsiwn yma'n cael ei wireddu, rhagwelir y byddai'r her o niferoedd isel, maint dosbarthiadau bychain, a'r heriau cyllidol y mae'r ysgol yn eu hwynebu yn parhau. Ystyrir felly nad ffederaleiddio yw'r opsiwn gorau ar gyfer sefyllfa'r ysgol. Mae trefniadau cyllido ysgolion ffederal yn golygu y bydd y tair ysgol yn derbyn cyllidebau ar wahân a fyddai'n seiliedig ar y niferoedd plant ymhob ysgol. Mae'r Cyngor o'r farn na fyddai model ffederal yn cynnig unrhyw arbediad cyllidol. Er mwyn cael y gorau o fodel ffederal mae'n arferol, ond nid yn rheidrwydd, y byddai'r ysgolion yn rhannu Pennaeth. Gan fod Pennaeth ymhob un o'r ysgolion mae'r Cyngor o'r farn y gall model federal mwyaf effeithiol arwain at ddiswyddiadau gorfodol.
399	Hefyd bydd pryder ynglŷn ar opsiynau oedd yn cael ei rhoi wrth law ar eglurhad ar y ffordd oedd dilyn yr opsiynau hyn i fynnu, enghraifft o hyn oedd opsiwn ffederaleiddio gyda ysgol arall.		
400	Ni ystyriwn y cynhaliwyd yr ymgynghoriad â'r ysgolion cyfagos yn briodol a chyda'r gofal a'r sylw dyledus. Cadarnheir hyn gan ddiffyg cofnodion o'r cyfarfod a gynhaliwyd rhwng Swyddogion yr Adran Addysg a Chyrff Llywodraethol Ysgolion Llanbedrog a Sarn Bach. Cyfeirir atynt, ym mhapurau'r Awdurdod Addysg, fel cyfarfodydd anffurfiol a gynhaliwyd ym mis Rhagfyr 2019 a mis Ionawr 2020. Mae hyn yn gadarnhad pellach o sut deliodd yr Awdurdod Addysg â'r broses o gau Ysgol Abersoch fel ymarfer ticio blwch yn hytrach na phroses ystyrion ac agored.		Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad. Bu i swyddogion yr Adran Addysg gwrdd â phennaeth a chadeirydd llywodraethwyr Ysgol Sarn Bach ac Ysgol Llanbedrog ym mis Ionawr 2020 i drafod yr opsiwn o ffederaleiddio gydag Ysgol Abersoch. Oherwydd natur anffurfiol y trafodaethau hyn, ni chofnodwyd y cyfarfodydd. Roedd y cyfarfod hwn hefyd yn gyfle i ddiweddarau penaethiaid a'r cadeiryddion ynghylch yr opsiynau a drafodwyd yn y cyfarfodydd lleol, gan amlygu unrhyw effaith bosib gallai rhai o'r opsiynau gael ar eu hysgol. Ni fu i unrhyw un o'r ddwy ysgol ddatgan diddordeb mewn ymchwilio ymehllach i fodel ffederal.

401	Rhan y Cyflwyniad ir Adroddiad sydd yn sôn am y cyfarfodydd dechreuol ir broses mae yna wedi bod o pryder ar y ffordd cafodd yr cyfarfodydd yn ei chynnal a bydd derbyn ambell cwyn ynglyn a safon yr cyflwyniadau ar trafodaethau.		Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad
402	Cafodd yr ymateb enfawr i'r Ymgynghoriad Statudol ei yrru'n llwyr gan ymgyrch a gydlynwyd gan y Llywodraethwyr, rhieni a Cyfeillion, ac roedd yn gamp fawr yn ystod cyfnod clo ac yn bandemig llawn ofn. Fodd bynnag, ymddengys bod ein hymdrechion i annog trafodaeth ac ymgysylltiad ystyrllon wrth ystyried y materion hyn wedi bod yn ofer. I'r gwrthwyneb, efallai bod y nifer fawr o ohebiaeth a gynhyrchwyd wedi gweithio yn ein herbyn, gan fod y ddogfen enfawr a gyflwynwyd i'r Cabinet yn ysgubol, a tybed faint o aelodau sydd wedi rhydio trwy'r rhesymau manwl, y dystiolaeth a'r arsylwadau a ddarparwyd gan gefnogwyr yr ysgol?		<p>Cynhaliwyd cyfres o gyfarfodydd lleol i drafod yr heriau sy'n wynebu Ysgol Abersoch ac opsiynau posib fydda'n ymateb iddynt cyn cytuno ar yr opsiwn fyddai'n debygol o ymateb orau i'r heriau hynny.</p> <p>Cynhaliwyd ymgynghoriad ar y cynnig arfaethedig hwnnw, sef i gau Ysgol Abersoch a chynnig lle i ddisgyblion yn Ysgol Sarn Bach, rhwng 12 Ionawr a 23 o Chwefror 2021 ac, yn unol â gofynion y Cod Trefniadaeth Ysgolion 011/2018. Yn dilyn yr ymgynghoriad statudol, cyflwynwyd adroddiad ar yr ymgynghoriad i'r Cabinet er mwyn crynhoi'r materion a godwyd gan yr ymgynghorai a nodi ymateb y Cyngor i'r materion hynny. Yn dilyn ystyried yr adroddiad cynhwysfawr hwn bu i'r Cabinet ganiatáu rhyddhau rhybudd statudol ar y cynnig gan gynnal cyfnod gwrthwynebu er mwyn i unrhyw un allu gwrthwynebu'r cynnig.</p> <p>Cynhaliwyd cyfnod gwrthwynebu ar y cynnig rhwng 25 Mehefin a 23 Gorffennaf 2021. Mae'r adroddiad hwn yn nodi'r gwrthwynebiadau dderbyniwyd a chynnig ymateb y Cyngor iddynt er mwyn i'r Cabinet eu hystyried a gwneud penderfyniad ar ddyfodol Ysgol Abersoch.</p> <p>Credir fod y camau hyn yn dystiolaeth glir nad ydi'r penderfyniad wedi ei wneud ac fod yr Awdurdod yn rhoi sylw teg i sylwadau rhanddeiliaid cyn gwneud unrhyw benderfyniad terfynol.</p>
403	Mae eraill wedi dod o hyd i wallau ac anghywirdebau yn eich Dogfen Ymgynghori Statudol na wnaif ymhelaethu arny'n nhw yma, ond beth sydd yn bwysig yw eich bod wedi dewis anwybyddu'r gwallau hyn fel petai nhw ddim yn bwysig, ond rwy'n anghytuno. Yn sicr pan y dewch i ganlyniad y bydd yn cael effaith enfawr, felly onid yw'n bwysig cael y ffeithiau i gyd yn gywir? Pe bawn i'n cyflwyno adroddiad yn y fath modd yn fy ngwaith byddai goblygiadau, nail ai yn bersonol neu i'r cwmni rwy'n ei gynrychioli!		<p>Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad, ac eisoes wedi ei gyfarch fel rhan o'r adroddiad i'r ymgynghoriad, ymhle nodwyd:</p> <p>"Mae'r Cyngor yn hyderus yng nghywirdeb yr wybodaeth a gyflwynwyd yn y ddogfen ymgynghori. Mae'r Cyngor yn derbyn fod lleoliad Ysgol Sarn Bach ar fab yn y ddogfen yn anghywir ond nad ydi hyn yn effeithio yr ymgynghoriad".</p> <p>Bu i'r awdurdod dderbyn sylwadau parthed gwallau yn yr asesiadau effaith yn ogystal yn ystod yr ymgynghoriad, ac mewn ymateb i'r sylwadau hynny nodwyd fod y "Cyngor yn derbyn y sylwad ac wedi diweddarau'r wybodaeth/tablau lle'n briodol – cyflwynir fersiwn</p>

			diwygiedig o'r asesiadau fel atodiad i'r adroddiad ar yr ymgynghoriad". Gellir gweld yr asesiadau diweddaraf yn www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg
404	<p>Cyflwynwyd gwrthwynebiad cymunedol cryf i'r Ymgynghoriad Statudol o gau Ysgol Abersoch a gofynnwn i bob un o'r ymatebion hyn, a gyhoeddwyd yn ystod cyfnod yr Ymgynghoriad Statudol (Ionawr – Chwefror 2021), gael ei ystyried yn wrthwynebiad.</p> <p>Rydym yn hollol grediniol y nodi'r dystiolaeth y sylwyd arno hyd yma yn y penderfyniad mai proses o dicio blychau i fodloni'r Côd Trefniadaeth Ysgolion a bod y penderfyniad hwn i gau Ysgol Abersoch wedi ei wneud ymlaen llaw. Mae'n amlwg fod y broses wedi'i ogwyddo o blaid y Cyngor oherwydd, unwaith yn rhagor, anwybyddir llais y gymuned heb sail. Ni atebwyd y cwestiynau a ofynnwyd yn yr ymatebion i'r Ymgynghoriad Statudol yn foddhaol.</p> <p>O ganlyniad, cwestiynwn ddilysrwydd y penderfyniad</p>		<p>Cynhaliwyd cyfres o gyfarfodydd lleol i drafod yr heriau sy'n wynebu Ysgol Abersoch ac opsiynau posib fydda'n ymateb iddynt cyn cytuno ar yr opsiwn fyddai'n debygol o ymateb orau i'r heriau hynny.</p> <p>Cynhaliwyd ymgynghoriad ar y cynnig arfaethedig hwnnw, sef i gau Ysgol Abersoch a chynnig lle i ddisgyblion yn Ysgol Sarn Bach, rhwng 12 Ionawr a 23 o Chwefror 2021 ac, yn unol â gofynion y Cod Trefniadaeth Ysgolion 011/2018. Yn dilyn yr ymgynghoriad statudol, cyflwynwyd adroddiad ar yr ymgynghoriad i'r Cabinet er mwyn crynhoi'r materion a godwyd gan yr ymgynghorai a nodi ymateb y Cyngor i'r materion hynny. Yn dilyn ystyried yr adroddiad cynhwysfawr hwn bu i'r Cabinet ganiatáu rhyddhau rhybudd statudol ar y cynnig gan gynnal cyfnod gwrthwynebu er mwyn i unrhyw un allu gwrthwynebu'r cynnig.</p>
405	<p>Parhawn i ailadrodd mai dull o weithredu llawdrwm a ddeliwyd gan yr Adran Addysg wrth fynnu y parheid cynnal y broses ymgynghori er gwaethaf y pandemig. Tra gwnaeth Cyfeillion Ysgol Abersoch gwaith rhagorol, fel y gwelir o gynifer eithriadol yr ymatebion a'r gwrthwynebiadau i'r broses ymgynghori, nid yw'r ymateb rhithiol hwn yn disodli'r cyfle a geir trwy gyfarfodydd iawn, wyneb yn wyneb a chyhoeddus. Mae yna ddiffyg cywilyddus o ewyllys o fewn y Cyngor i ddilyn ymwneud mwy cyhoeddus agored, a gyfiawnheir trwy guddio tu ôl i'r safonau lleiaf posibl sydd ei angen ar gyfer y Côt Trefniadaeth Ysgolion.</p>		<p>Cynhaliwyd cyfnod gwrthwynebu ar y cynnig rhwng 25 Mehefin a 23 Gorffennaf 2021. Mae'r adroddiad hwn yn nodi'r gwrthwynebiadau dderbyniwyd a chynnig ymateb y Cyngor iddynt er mwyn i'r Cabinet eu hystyried a gwneud penderfyniad ar ddyfodol Ysgol Abersoch.</p> <p>Credir fod y camau hyn yn dystiolaeth glir nad ydi'r penderfyniad wedi ei wneud ac ein bod yn rhoi sylw teg i sylwadau rhanddeiliaid cyn gwneud unrhyw benderfyniad terfynol.</p>
406	<p>Tra'n dechnegol gywir, datgana adroddiad yr Awdurdod Addysg 'bod y mwyafrif o'r ymatebwyr yn mynegi gwrthwynebiadau', mae'n hollol amlwg bod hwn yn fwyafrif ysgubol ac eto'n profi fod y Cyngor yn benderfynol o gyflwyno ffeithiau mewn ffordd sy'n ei siwtio ei hun (Adran 6.2).</p>		<p>Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad.</p>
407	<p>Anodd yw credu yr anfonwyd dros 150 gwrthwynebiad i'r ymgynghoriad – a brofa bod cefnogaeth gref i Ysgol Aber-soch gan y gymuned. Tybed a dderbyniodd unrhyw ysgol arall gystal gefnogaeth a hynny heb gynnal cyfarfodydd cymunedol?</p>		<p>Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad.</p>
408	<p>Ond, dim ond parhau â'r penderfyniad wnaeth yr Aelodau, h.y. cadarnhau un a wnaed cyn dechrau unrhyw drafodaeth nac ymgynghoriad.</p>		<p>Cynhaliwyd cyfres o gyfarfodydd lleol i drafod yr heriau sy'n wynebu Ysgol Abersoch ac opsiynau posib fydda'n ymateb iddynt cyn cytuno ar yr opsiwn fyddai'n debygol o ymateb orau i'r heriau hynny.</p>

		<p>Cynhaliwyd ymgynghoriad ar y cynnig arfaethedig hwnnw, sef i gau Ysgol Abersoch a chynnig lle i ddisgyblion yn Ysgol Sarn Bach, rhwng 12 Ionawr a 23 o Chwefror 2021 ac, yn unol â gofynion y Cod Trefniadaeth Ysgolion 011/2018. Yn dilyn yr ymgynghoriad statudol, cyflwynwyd adroddiad ar yr ymgynghoriad i'r Cabinet er mwyn crynhoi'r materion a godwyd gan yr ymgynghorai a nodi ymateb y Cyngor i'r materion hynny. Yn dilyn ystyried yr adroddiad cynhwysfawr hwn bu i'r Cabinet ganiatáu rhyddhau rhybudd statudol ar y cynnig gan gynnal cyfnod gwrthwynebu er mwyn i unrhyw un allu gwrthwynebu'r cynnig.</p> <p>Cynhaliwyd cyfnod gwrthwynebu ar y cynnig rhwng 25 Mehefin a 23 Gorffennaf 2021. Mae'r adroddiad hwn yn nodi'r gwrthwynebiadau dderbyniwyd a chynnig ymateb y Cyngor iddynt er mwyn i'r Cabinet eu hystyried a gwneud penderfyniad ar ddyfodol Ysgol Abersoch.</p> <p>Credir fod y camau hyn yn dystiolaeth glir nad ydi'r penderfyniad wedi ei wneud ac ein bod yn rhoi sylw teg i sylwadau rhanddeiliaid cyn gwneud unrhyw benderfyniad terfynol.</p>
409	<p>Ysgrifennaf atoch gan fy mod yn gyn-ddisgybl yn Ysgol Abersoch a nid ydych wedi gofyn wrthym am ein barn ar ein hamser yn yr ysgol, roedd yn amser pwysig iawn i mi.</p> <p>Roeddwn yn caru fy hen ysgol, roeddwn i'n licio'r athrawon yn fawr iawn ac roedden nhw'n fy helpu ar y pryd, roedden nhw'n fy helpu i wella fy sgiliau meddwl ac i ddefnyddio fy nychymyg mewn modd greadigol.</p>	<p>Yn unol â'r Cod Trefniadaeth Ysgolion, mae'n ofynnol fel rhan o unrhyw ymgynghoriad statudol i gynnal ymgynghoriad gyda phlant a phobl ifanc yr ysgolion sy'n destun yr ymgynghoriad. Mae adroddiad ar yr ymgynghoriad gyda phlant a phobl ifanc wedi'i gynnwys fel atodiad i'r adroddiad ar yr ymgynghoriad (www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg)</p> <p>Fel rhan o'r ymgynghoriad gyda phlant a phobl ifanc, paratowyd dogfennau priodol ar gyfer disgyblion Ysgol Abersoch a Chyngor Ysgol; Ysgol Sarn Bach, a trefnwyd bod hwylusydd yn cynnal 3 chyfarfod dros y we (Google Meet) gyda'r ddwy ysgol i drafod y cynnig gyda'r plant er mwyn sicrhau eu bod yn deall yr hyn oedd yn cael ei gynnig ac er mwyn rhoi cyfle iddynt ddatgan barn am y cynnig.</p>
410	<p>Credwn fod yr ymgynghoriad â'r broses dysgwyr wedi'i gyflwyno'n wael ac anaddas ac, unwaith yn rhagor, fe'i cynhaliwyd fel ymarfer ticio blwch. Diystyriwyd dymuniadau a theimladau'r dysgwyr, pob un ohonynt dan wyth oed.</p> <p>Cynhaliwyd yr ymgynghoriad â'r dysgwyr yn rhithiol ar Chwefror 10fed. Derbyniodd y rhieni hysbysiad, trwy neges destun o'r ysgol, y cynhelid dau gyfarfod plattform rhithiol ar wahân. Ni dderbyniwyd unrhyw ohebiaeth ymlaen llaw oddi wrth yr Awdurdod Addysg ac ni ddarparwyd dogfennaeth a fuasai wedi caniatáu staff yr ysgol neu'r rhieni baratoi'r plant ar gyfer y cyfarfod er mwyn iddynt gael cyfrannu at y trafodaethau. O ganlyniad, y rhieni oedd prif gyfranwyr y cyfarfod. Roedd y plant yn swil</p>	<p>Mewn ymateb i'r sylwad na ofynwyd caniatad rhieni, noder fod rhieni Ysgol Abersoch wedi bod yn bresennol yn y sesiwn ymgynghori ac anogwyd hwy gan yr hwylusydd i siarad ar ran eu plant er mwyn cryfhau'r broses o gasglu barn y plant am yr effaith posib arnynt pe byddai'r ysgol yn cau. Yn achos Ysgol Sarn Bach, roedd pedwar disgybl y Cyngor Ysgol yn cynrychioli pob blwyddyn o'r Adran Iau ac un rhiant (i aelod o'r Cyngor Ysgol) yn bresennol (ac yn cyfrannu ond er mwyn gwneud barn ei phlentyn yn gliriach i'r hwylusydd).</p>

	<p>a nerfus ac roedd yn amlwg eu bod yn anghysurus. Gwrthododd un plentyn â chymryd rhan gan ei fod yn ofidus ac roedd y plant eraill yn ddagreuol.</p> <p>Bu camddealltwriaeth o ran amser y cyfarfod â'r dysgwyr ifanc ac roedd hyn yn dda i ddim. Roedd sain y cyfarfod ar brydiau'n wael iawn ac roedd yna atsain barhaus.</p> <p>Derbyniodd y dysgwyr holiaduron y plant rhwng Chwefror 8fed a'r 10fed. Roeddent i'w dychwelyd erbyn Chwefror 12fed - amserlen afresymol. Dosbarthwyd yr un holiadur i ddysgwyr Ysgol Abersoch ac Ysgol Sarn Bach heb ystyried eu hoedran. Mae'n aneglur os derbyniodd holl ddisgyblion Ysgol Sarn Bach yr holiadur. Cred Corff Llywodraethol Ysgol Abersoch fod cwestiynau'r holiadur papur yn annheg a charmarweiniol. Un o'r cwestiynau oedd, "A oes rhywbeth yn dy boeni?" Rhaid oedd dychwelyd yr holiaduron i Ysgol Sarn Bach ac arweiniodd hyn at rai disgyblion fod yn bryderus a gofyn, "Pwy welith yr holiaduron?"</p>	<p>Esboniwyd y byddai'r newid yn golygu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Y byddai Ysgol Abersoch yn cau. - Y byddai disgyblion Ysgol Abersoch yn trosglwyddo i Ysgol Sarn Bach ym Medi 2021. <p>Roedd pob sesiwn yn cymryd tri chwarter awr i awr i'w gwblhau ac wedi eu rhannu i dri grŵp, Disgyblion Blwyddyn 3 Ysgol Abersoch, disgyblion y Cyfnod Sylfaen Ysgol Abersoch a Chyngor Ysgol Sarn Bach. Roedd yn cynnwys esbonio'r cynnig a rhoi cyfle i ddisgyblion fynegi eu meddyliau a'u teimladau. Roedd yr hwylusydd eisoes wedi derbyn holiaduron cyn cychwyn y broses o holi dros Google Meet. Yn dilyn y cyfarfod derbyniwyd sylwadau un disgybl o Ysgol Abersoch ar ffurf fideo a gymerwyd gan ei fam a'i hanfon i sylw'r hwylusydd drwy law yr ysgol.</p> <p>Mae'r Awdurdod yn hyderus fod ein prosesau yn cyfarch gofynion y Cod Trefniadaeth Ysgolion 011/2018.</p>
411	<p>Roeddwn i fel rhiant wedi fy ffeiddio at y ffordd rydych chi wedi trin ein plant trwy gydol y broses hon, roedd y taflenni y gwnaethoch chi eu hanfon allan yn sarhad ar ein plant, roedd y gwallau ar y gwaith papur yn ceisio camarwain y plant dim ond yn dangos mewn gwirionedd nad oeddech chi wedi gwneud eich ymchwil yn iawn 'mwy o athrawon' 'gwell TG' 'gwneud mwy o ffrindiau' pan aethom i weld Ysgol SarnBach dywedwyd wrthym fod plant blwyddyn 4 yn bwyta cinio mewn ystafell yr oeddent wedi bod yn gweithio ynddi ac i ffwrdd oddi wrth y plant eraill . Rwy'n sylweddoli bod hyn oherwydd Covid, fodd bynnag, fe anfonoch y taflenni hynny allan yn ystod y pandemig covid felly dylech fod wedi sicrhau eu bod yn gywir. Rwyf am wneud hyn yn glir iawn ar unrhyw adeg na wnaethoch ofyn am ganiatâd y rhieni i gynnal cyfweiliad gyda'n plant.</p> <p>Ar dudalen 303 o'ch adroddiad 'Paratowyd dogfennau priodol ar gyfer disgyblion Ysgol Abersoch a Chyngor Ysgol Sarn Bach' Pa ddogfennau ydych yn cyfeirio atynt? A ydych chi'n cyfeirio at y taflenni camarweiniol a dryslyd anghywir?</p> <p>Derbyniwyd saith holiadur gan Ysgol Sarn Bach rai dyddiau ar ôl y sesiynau ymgynghori â disgyblion yn y ddwy ysgol. 'Derbyniodd fy mab ei holiadur ar y 10fed o Chwefror (Y diwrnod y cafodd fy merch ei hymgyngoriad)</p>	

	<p>nododd ar y ffurflen' i fod wedi'i gwblhau erbyn y 12fed o Chwefror am 12o'r gloch, i'w drosglwyddo i Ysgol Sarn Bach, mae gen i'r amlen ddyddiedig a llun o'r ffurflen hon. Felly roedd yn ymddangos eich bod wedi anfon y ffurflenni hyn at rai o'r plant fel ôl-ystyriaeth. Rwy'n adnabod sawl person na chawsant hyd yn oed un o'r ffurflenni hyn. Hefyd yn werth nodi bod plant Blwyddyn chwech wedi cael un o'r ffurflenni hyn i'w llenwi, yn fy meddwl roedd hwn yn ymarfer dibwrpas gan na fyddai angen eu cynnwys gan na fyddent yn yr ysgol mwyach pan symudodd plant Ysgol Abersoch i fyny . Felly nid oedd gan bawb ffurflen, roedd y saith ymateb hwyr oherwydd i chi eu hanfon allan yn hwyr mewn gwirionedd, diwygiwch eich adroddiad gyda'r tro mwy cywir hwn o ddigwyddiadau.</p> <p>Mynegodd fy hun a rhieni eraill hefyd pe byddech yn gwneud eich adroddiad cyfiawnder, efallai y byddwch yn gofyn i fyfyrwyr blaenorol Ysgol Abersoch am eu meddyliau ar yr addysg a gawsant yn Ysgol Abersoch ac Ysgol Sarn Bach, byddai hyn yn rhoi cynrychiolaeth wirioneddol o'r ddwy ysgol. Mae'r addysg a dderbynnir yn Ysgol Abersoch o ansawdd uchel iawn a chredaf na ellir dadlau yn erbyn hyn. O'r holl blant yn Ysgol Sarn Bach, dim ond 19 holiadur a gawsoch yn ôl, pam oedd hwn? Yn eich cyfweiliadau a gynhaliwyd yn Ysgol Sarn Bach, faint o blant ar y cyngor sydd ym mlwyddyn 6?</p>		
412	<p>Ysgrifennaf i wrthwynebu'n gryf i benderfyniad y Cabinet ar 15 Mehefin 2021 i gau Ysgol Abersoch ar 31 Rhagfyr 2021. Mae'r sail ar gyfer y penderfyniad hwn yn aneglur i mi. O ganlyniad, credaf fod y penderfyniad yn ddi-sail gan ei fod yn dibynnu ar set ragfarnllyd o ffeithiau sy'n methu ag ymgorffori persbectif ehangach o addysg mewn ysgolion cyfagos. Yn ogystal, rwy'n teimlo mai ymddygiad y Cyngor drwyddo draw oedd i wrthod unrhyw dystiolaeth sy'n gwrth-ddweud eu barn gul ac ar brydiau mae eu hymddygiad wedi bod yn amharchus.</p> <p>Nododd Garem Jackson yng nghyfarfod y Cabinet (15 Mehefin) nad yw'n derbyn mai penderfyniad ariannol yw hwn a'i fod yn ymwneud ag ansawdd yr addysg a'r profiadau a ddarperir i'r plant. Rwy'n ei chael hi'n anodd credu bod yr Adran Addysg a'r Cabinet yn gallu gwneud asesiad o</p>		<p>Yn dilyn ystyried yr adroddiad ar yr ymgynghoriad, ar 15 Mehefin 2021, bu i Gabinet Cyngor Gwynedd gefnogi'r argymhelliad i ryddhau rhybudd statudol ar y cynnig i gau Ysgol Abersoch. Daeth yr argymhelliad i gymeradwyo'r cynnig yn dilyn ystyriaeth o ystod o opsiynau a gwerthuswyd yr opsiynau hyn yn llawn wrth gymharu prif fanteision ac anfanteision yn erbyn ffactorau penodol.</p> <p>Yn dilyn ystyried yr holl ymatebion a dderbyniwyd yn ystod y cyfnod ymgynghori statudol, ystyriwyd fod y cynnig a ymgynghorwyd arno yn parhau i gynnis yr opsiwn gorau ar gyfer dyfodol addysg dalgylch Abersoch. Daethpwyd i'r casgliad mai'r cynnig hwn fyddai'r ymateb mwyaf priodol i'r prif heriau y mae'r ysgol yn ei wynebu am y rhesymau a nodwyd yn adrannau 4.1 a 4.7 o'r adroddiad ar yr ymgynghoriad. Gellir gweld copi o'r adroddiad llawn yn www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg</p>

	<p>ansawdd yr addysg a'r profiadau a ddarperir i'r plant heb hyd yn oed gamu y tu mewn i ddrysau'r ysgol. Mae adroddiad Estyn yn 2017 ar Ysgol Abersoch yn dosbarthu'r ysgol yn dda ac mae'r plant yn gyson yn cyflawni ac yn rhagori ar y targedau addysgol disgwylidig wrth wneud y gorau o'r amgylchedd awyr agored y mae Ysgol Abersoch wedi'i hamgylchynu â hi. Mae'n anodd credu bod y penderfyniad i gau'r ysgol yn seiliedig ar ansawdd yr addysg a'r profiadau, ac yn cwestiynu a yw'r Cabinet yn ddigon gwybodus i wneud penderfyniad mor bwysig.</p>	
413	<p>5.3. Cryfderau a Gwendidau'r Sefyllfa Bresennol "Nodir bod y gwendidau'n gorbwyso'r cryfderau" Ar ba sail y gwnaed yr asesiad hwn? Mae cynllun y tabl yn ddiodyn yn gwneud iddo edrych fel bod mwy o wendidau na chryfderau gan fod yr holl gryfderau wedi'u rhestru mewn rhes sengl yn hytrach na rhesi lluosog ac felly'n gogwyddo ar unwaith yn erbyn yr ysgol. Hepgorir cryfderau eraill e.e. presenoldeb Cylch Meithrin.</p>	<p>Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad.</p> <p>Pe byddai'r cynnig yn mynd yn ei flaen byddai rhaid ystyried opsiynau ar gyfer ôl-ddefnydd yr ysgol, gan gymryd i ystyriaeth y gweithgareddau sy'n cael eu cynnal yn yr ysgol ar hyn o bryd.</p> <p>Ond o ran darpariaeth y Cylch Meithrin, pe byddai'r cynnig yn mynd yn ei flaen, mae'r Cyngor yn awyddus i drafod y posibiladau hefo'r cynrychiolwyr perthnasol – gallai'r posibiladau gynnwys aros yn y lleoliad presennol, ail-leoli i'r ysgol amgen, neu symud i safle arall ym mhentref Abersoch.</p> <p>Tra'n cydnabod effaith gadarnhaol bosib y gall lleoli cylch meithrin ar safle Ysgol Abersoch gael ar y niferoedd, nid oes modd gwarantu hyn. Rhagwelir y byddai niferoedd ynghyd â'r rhagamcanion yn parhau'n isel, dosbarthiadau yn parhau'n fychain, ac ystod oedran eang o fewn dosbarthiadau yn parhau.</p> <p>Fel welir yn y ddogfen ymgynghori ein bod yn nodi rhagamcan o gynnydd o 2 yn y niferoedd erbyn Medi 2021 a 2022. Er mwyn i unrhyw opsiwn ymateb i'r heriau sy'n wynebu'r ysgol, byddai'n rhaid i'r cynnydd yn y niferoedd fod yn sylweddol. Nid yw'r Awdurdod o farn fod cynnydd o 2 ddisgybl yn gynnydd digonol i gyfarch heriau'r ysgol.</p>
414	<p>Yn gyntaf hoffwn ofyn beth yw eich rhesymau dros gau'r ysgol? oherwydd ar ôl darllen eich adroddiad a gwranddo ar gyfarfod y cabinet, nid yw wedi cael ei egluro ac rwy'n teimlo nad ydych wedi ateb y cwestiwn. Mae pawb a ddarllenodd eich adroddiad ac a wylodd eich cyfarfod i gyd ar gollod. Nid yw peth o'r wybodaeth yn eich adroddiad yn hollol gywir a theimlaf eich bod wedi seilio peth o'r dystiolaeth ar resymu annelwig. Ni fyddai</p>	<p>Mae'r rhesymau tu ôl i'r angen am ystyried dyfodol Ysgol Abersoch wedi bod yn glir o gychwyn trafodaethau lleol gyda Ysgol Abersoch, yn dilyn caniatad Cabinet i wneud hyn ar 15 Medi 2020, gan bod y prif heriau y mae'r ysgol yn eu hwynebu wedi eu amlinellu bryd hynny, yn benodol:</p>

	<p>cyflwyno adroddiad gyda'r annigonolrwydd hyn yn fy meddwl yn gynrychiolaeth wirioneddol o'r bobl y gwnaethoch ei gyflwyno iddynt wrth beidio â chael yr holl ffeithiau ac yn sicr nid canfyddiadau cwbl gywir, felly sut allwch chi seilio'ch penderfyniad i gau ysgol gyda hyn tystiolaeth?</p>	<ol style="list-style-type: none"> i. niferoedd yr ysgol yn peri pryder. Ym Medi 2020, roedd 8 disgybl llawn amser, a 2 ddisgybl meithrin. ii. maint y dosbarthiadau yn fychan – gyda 10 disgybl yn cael eu dysgu mewn un dosbarth cymysg eu hoedran. iii. rhagolygon yn dangos 10 o ddisgyblion yn 2021, 12 o ddisgyblion yn 2022, a 12 o ddisgyblion yn 2023. iv. data Medi 2020 yn dangos bod 26 disgybl yn byw yn nalgylch Abersoch gyda 21 ohonynt yn mynychu ysgolion eraill. Dengys hefyd bod 5 disgybl tu allan i ddalgylch Abersoch yn mynychu Ysgol Abersoch. v. Ysgol Abersoch yn derbyn swm ychwanegol i'r dyraniad arferol trwy'r polisi gwarchodaeth lleiafswm staffio (sy'n gwarantu o leiaf pennaeth ac athro ym mhob ysgol, a phennaeth a chymhorthydd mewn ysgolion sydd â llai na 15 o ddisgyblion). Cyfanswm y swm ychwanegol yma yn ystod y flwyddyn ariannol 2020/21 (yn seiliedig ar niferoedd Medi 2019) oedd £52,582. vi. Cost fesul disgybl Ysgol Abersoch yn y flwyddyn ariannol 2020/21 oedd £17,404 o gymharu â chyfartaledd Sirol cost y disgybl am yr un cyfnod o £4,198 vii. Nifer o lefydd gweigion – mae 76% o lefydd gweigion yn yr ysgol (32 mewn nifer) <p>Mae'r Cyngor o'r farn byddai cau Ysgol Abersoch a cynnig lle i plant yn Ysgol Sarn Bach yn ymateb i'r heriau hyn.</p> <p>Yn dilyn ystyried yr adroddiad ar yr ymgynghoriad, ar 15 Mehefin 2021, bu i Gabinet Cyngor Gwynedd gefnogi'r argymhelliad i ryddhau rhybudd statudol ar y cynnig i gau Ysgol Abersoch. Daeth yr argymhelliad i gymeradwyo'r cynnig yn dilyn ystyriaeth o ystod o opsiynau a gwerthuswyd yr opsiynau hyn yn llawn wrth gymharu prif fanteision ac anfanteision yn erbyn ffactorau penodol.</p> <p>Yn dilyn ystyried yr holl ymatebion a dderbyniwyd yn ystod y cyfnod ymgynghori statudol, ystyriwyd fod y cynnig a ymgynghorwyd arno yn parhau i gynnis yr opsiwn gorau ar gyfer dyfodol addysg dalgylch Abersoch. Daethpwyd i'r casgliad mai'r cynnig hwn fyddai'r ymateb mwyaf priodol i'r prif heriau y mae'r ysgol yn ei wynebu am y rhesymau a nodwyd yn adrannau 4.1 a 4.7 o'r adroddiad ar yr ymgynghoriad. Gellir gweld copi o'r adroddiad llawn yn www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg</p>
415	<p>Ail-olygwyd fy llythyr rhif 101 yn rhannol, ni roddais ganiatâd ichi wneud hyn, rhoddais ganiatâd ichi ddefnyddio fy llythyr, fodd bynnag, cymerodd 112 diwrnod ichi ddweud wrthyf fy mod wedi cael fy ail-olygu, yn eironig</p>	<p>Yn ystod yr ymgynghoriad statudol, derbyniwyd un ymateb oedd yn cyfeirio at drefniadau a safon cyflwyniad a roddwyd mewn cyfarfod ymgysylltu (Panel Adolygu Ysgol) a</p>

	<p>36 munud cyn ichi gyflwyno'ch adrodd i'r cabinet, fodd bynnag, yn y cyfarfod dywedaso'ch fod yr holl ymatebion, lle derbyniwyd caniatâd, wedi'u hargraffu'n llawn'. Fodd bynnag, ni roddais fy nghaniatâd i chi fy ail-olygu, unwaith eto rydych wedi dangos anghywirdeb arall yr ydych wedi dangos hynny trwy ail-olygu fy llais fel Rhiant Lywodraethwr rydych yn ceisio tawelu fy llais.</p> <p>Rwy'n gweld hyn yn wrthun ac rydych chi wedi dangos mai'ch gwybodaeth sgiw yw'r unig wybodaeth y gwnaethoch chi ei datgelu yn eich adroddiad. Fel Pennaeth Addysg dylech hongian eich pen mewn cywilydd, yn gyntaf am y ffordd y gwnaethoch gynnal eich cyfarfodydd trwy fethu â chadw at Ddeddf Cydraddoldeb 2010, ac yn ail am ail-olygu fy llais pan adroddais hyn yn fy llythyr yn tynnu sylw at y ffordd yr oeddwn yn teimlo – gwahaniaethwyd yn fy erbyn yn y cyfarfodydd. Mae arnaf ofn na fydd y broblem hon yn diflannu. Rwy'n teimlo tristwch mawr y gallai hyn ddigwydd i rywun arall yn y dyfodol ac rwy'n mynd i sicrhau na fydd hyn byth yn digwydd, yn enwedig gan Adran Addysg lle dylai cadw at y safonau hyn fod yn flaenoriaeth!</p>	<p>gynhaliwyd gyda rhan-ddeiliaid Ysgol Abersoch gan nodi pryderon am ddiffyg cynwysoldeb gan nad oedd posib i bawb ddilyn y cyflwyniad.</p> <p>Gan nad oedd rhan yma o'r ymateb yn ymwneud yn uniongyrchol â'r cynnig, ac yn cynnwys gwybodaeth bersonol awdur y sylwad yn ogystal ag unigolyn arall oedd yn bresennol yn y cyfarfod, teimlwyd ni fyddai'n briodol cyhoeddi'r ymateb yn llawn. Oherwydd hyn penderfynwyd ymateb i'r mater a'r gwyn dan sylw drwy gysylltu yn uniongyrchol gyda'r unigolyn.</p>
416	<p>Rwy'n teimlo'n siomedig iawn eich bod wedi diystyru lleisiau'r plant sy'n mynychu'r ysgol, y rhieni, athrawon, Llywodraethwyr a'r gymuned. Yn ddiweddar cymerodd y plant ran mewn gwrthdystiad i leisio'u barn, i'w hatal rhag cael eu distewi. Mae'r plant hefyd yn cynrychioli lleisiau'r ysgol a'r gymuned yn y gorffennol gan fod hyn yn ddawnus ac yn rhan o'u hanes, gellir clywed lleisiau'r hynafiaid yn atseinio trwy'r deg plentyn. Cafodd y plant sylw gwych ac mae sawl taenlen wedi gofyn am ffotograffau fel y gallant ddilyn y stori hon.</p>	<p>Cynhaliwyd cyfres o gyfarfodydd lleol i drafod yr heriau sy'n wynebu Ysgol Abersoch ac opsiynau posib fyddai'n ymateb iddynt cyn cytuno ar yr opsiwn fyddai'n debygol o ymateb orau i'r heriau.</p> <p>Ymgynghoriad ar y cynnig arfaethedig hwnnw, sef i gau Ysgol Abersoch a chynnig lle i ddisgyblion yn Ysgol Sarn Bach, rhwng 12 Ionawr a 23 o Chwefror 2021 ac, yn unol â gofynion y Cod Trefniadaeth Ysgolion 011/2018, ble roedd cyfle i unrhywrai gynnig ymateb i'r cynnig. Roedd hyn yn cynnwys ymgynghori gyda disgyblion o'r 2 ysgol. Yn dilyn yr ymgynghoriad statudol, cyflwynwyd adroddiad ar yr ymgynghoriad i'r Cabinet er mwyn crynhoi'r materion a godwyd gan yr ymgynghorai a nodi ymateb y Cyngor i'r materion hynny. Yn dilyn ystyried yr adroddiad cynhwysfawr hwn bu i'r Cabinet ganiatáu rhyddhau rhybudd statudol ar y cynnig gan gynnal cyfnod gwrthwynebu er mwyn i unrhyw un wrthwynebu'r cynnig.</p>
417	<p>Rwyf hefyd yn gwrthwynebu oherwydd credaf nad yw'r cynnig hwn ar gyfer cau wedi cael gwrandawriad teg, yn hynny o beth, bu diffyg ystyriaeth i gynigion yr ydym ni fel Llywodraethwyr wedi'u cyflwyno. Nid wyf yn teimlo ein bod ni, fel Rhieni, Llywodraethwyr, Athrawon a'r gymuned, wedi cael dweud ein dweud yn y broses hon, nad yw ein lleisiau wedi cael eu gwrandao, eu bod yn cael eu hanwybyddu a'u dileu o'm safbwynt i.</p>	<p>Cynhaliwyd cyfnod gwrthwynebu ar y cynnig rhwng 25 Mehefin a 23 Gorffennaf 2021, ble roedd cyfle i unrhywrai wrthwynebu y cynnig. Mae'r adroddiad hwn yn nodi'r gwrthwynebiadau dderbyniwyd a chynnig ymateb y Cyngor iddynt er mwyn i'r Cabinet eu hystyried a gwneud penderfyniad ar ddyfodol Ysgol Abersoch.</p>

			Credir felly ein bod yn rhoi sylw teg i sylwadau rhanddeiliaid cyn penderfynu yn drerfynol.
418	<p>O ran yr holiadur a roesoch i'r disgyblion, rwy'n teimlo bod angen i mi fynd i'r afael â rhai o'ch datganiadau a'ch materion yr wyf i a rhieni eraill wedi'u codi. Darllenodd fy merch eich pamffled cyn darllen yr holiadur a dywedodd hi, sydd ond yn 8 oed, ei fod yn gamarweiniol, 'bydd gan ddisgyblion yr opsiwn i symud i Sarn Bach'. Felly, diffiniad y gair 'opsiwn' yw; 'peth a all gael ei ddewis neu beidio' ac felly meddai fy merch nad yw hi'n dewis gadael Ysgol Abersoch. Dyfyniad arall yw 'y bydd Mwy o Athrawon yn... ..' gwiriwch a yw hynny'n ffeithiol oherwydd ar hyn o bryd mae fy merch yn cael ei haddysgu gan Athrawon Cymwysedig Llawn, ni chredaf fod hyn yn wir yn Ysgol Sarn Bach felly byddwn i yn ddiolchgar pe gallech ymhelaethu ymhellach ar hyn. 'Gwell defnydd o adnoddau e.e. TG ', - A allech chi wirio hefyd a yw hynny'n ffeithiol, mae gan bob dysgwr yn Ysgol Abersoch offer TG rhagorol ac rydw i fy hun wedi ei chael hi'n anodd gweithredu mwy nag un ddyfais ar unwaith, fodd bynnag, os oes angen mwy o offer mae'r Gymdeithas Rhieni yn darparu hyn i'r plant heb unrhyw gost i'r cyngor. 'Cyfle i gwrdd a chwarae gyda ffrindiau' - A ydych yn awgrymu nad oes gan blant Ysgol Abersoch ffrindiau eisoes? Mae gan fy mhllant ffrindiau ledled Gwynedd, fodd bynnag, dewisiom Ysgol Abersoch yn ôl ei rhinweddau addysgol, a ydych chi'n awgrymu bod gwneud ffrindiau yn bwysicach? Mae mwyafrif ffrindiau fy mhllant yn mynychu Ysgol Llanbedrog felly pe bawn i eisiau iddyn nhw ddewis ffrindiau dros addysg byddwn wedi eu symud i Ysgol Llanbedrog.</p>		<p>Yn unol â'r Cod Trefniadaeth Ysgolion, mae'n ofynnol fel rhan o unrhyw ymgynghoriad statudol i gynnal ymgynghoriad gyda phlant a phobl ifanc yr ysgolion sy'n destun yr ymgynghoriad. Mae adroddiad ar yr ymgynghoriad gyda phlant a phobl ifanc wedi'i gynnwys fel atodiad i'r adroddiad ar yr ymgynghoriad (www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg)</p> <p>Fel rhan o'r ymgynghoriad gyda phlant a phobl ifanc, paratowyd dogfennau priodol ar gyfer disgyblion Ysgol Abersoch a Chyngor Ysgol; Ysgol Sarn Bach, a trefnwyd bod hwylusydd yn cynnal 3 chyfarfod dros y we (Google Meet) gyda'r ddwy ysgol i drafod y cynnig gyda'r plant er mwyn sicrhau eu bod yn deall yr hyn oedd yn cael ei gynnig ac er mwyn rhoi cyfle iddynt ddatgan barn am y cynnig. Roedd rhieni Ysgol Abersoch yn bresennol ac anogwyd hwy gan yr hwylusydd i siarad ar ran eu plant er mwyn cryfhau'r broses o gasglu barn y plant am yr effaith posib arnynt pe byddai'r ysgol yn cau. Yn achos Ysgol Sarn Bach, roedd pedwar disgybl y Cyngor Ysgol yn cynrychioli pob blwyddyn o'r Adran Iau ac un rhiant (i aelod o'r Cyngor Ysgol) yn bresennol (ac yn cyfrannu ond er mwyn gwneud barn ei phlentyn yn gliriach i'r hwylusydd).</p> <p>Esboniwyd y byddai'r newid yn golygu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Y byddai Ysgol Abersoch yn cau. - Y byddai disgyblion Ysgol Abersoch yn trosglwyddo i Ysgol Sarn Bach ym Medi 2021. <p>Roedd pob sesiwn yn cymryd tri chwarter awr i awr i'w gwblhau ac wedi eu rhannu i dri grŵp, Disgyblion Blwyddyn 3 Ysgol Abersoch, disgyblion y Cyfnod Sylfaen Ysgol Abersoch a Chyngor Ysgol Sarn Bach. Roedd yn cynnwys esbonio'r cynnig a rhoi cyfle i ddisgyblion fynegi eu meddyliau a'u teimladau. Roedd yr hwylusydd eisoes wedi derbyn holiaduron cyn cychwyn y broses o holi dros Google Meet. Yn dilyn y cyfarfod derbyniwyd sylwadau un disgybl o Ysgol Abersoch ar ffurf fideo a gymerwyd gan ei fam a'i hanfon i sylw'r hwylusydd drwy law yr ysgol.</p> <p>Mewn ymateb i'r cwestiynau yngylch sefyllfa staffio, fe nodir yn y ddogfen ymgynghoriad fod "strwythur staffio presennol Ysgol Abersoch yn cynnwys un pennaeth llawn amser,</p>
419	<p>Derbyniodd fy Mab holiadur a anfonwyd trwy'r post ar Chwefror yr 8fed a oedd yn ofynnol iddo gael ei bostio yn ôl erbyn Chwefror y 12fed yn gofyn yr un cwestiynau iddo ag y gwnaethoch chi ei ofyn i blant Ysgol Abersoch. Ni allaf weld perthnasedd yr holiadur hwn, nid oedd y cwestiynau'n glir iawn, ar C4, at ba ysgol rydych chi'n cyfeirio? A oedd hwn yn holiadur cyffredinol i bawb ac heb ei deilwra mewn gwirionedd ar gyfer yr unigolion? Roeddwn hefyd yn ei chael yn rhyfedd iawn bod yr holiaduron yn cael eu hanfon yn ôl i Ysgol Sarn Bach ac nid yn uniongyrchol atoch chi'ch hun. Dywedodd fy mab nad oedd yn teimlo y gallai fod yn agored i fynegi ei feddyliau a'i deimladau rhag ofn i'w Bennaeth adnabod ei lawysgrifen, credaf fod hyn yn wir am blant eraill hefyd. A allwch ddweud</p>		

	<p>wrthf pam na anfonwyd y llythyrau yn ôl yn uniongyrchol at Gyngor Gwynedd? A allwch hefyd ddweud wrthf faint o ymatebion a gawsoch gan Ysgol Sarn Bach? Y rheswm dwi'n gofyn hyn yw oherwydd fy mod yn gwybod am rai teuluoedd na chafodd holiadur, felly a oedd yr holiadur yn ymarfer dibwrpas sydd ddim yn gynrychiolaeth wirioneddol o ffigurau?</p>		<p>athrawes rhan amser, athrawes CPA rhan amser, a chymhorthydd rhan amser. Mae gan y pennaeth ymrwymiad dysgu 70% o'i hamser ac yn derbyn 30% o amser digyswllt ar gyfer materion rheolaethol ac arweinyddiaeth. Yn Ysgol Sarn Bach, mae pennaeth, dwy athrawes rhan amser (cyfwerth ag athrawes llawn amser 1.0), a thri cymhorthydd rhan amser. Mae'r pennaeth yn dysgu 80% o'r amser ac yn derbyn 20% o amser digyswllt ar gyfer materion rheolaethol ac arweinyddiaeth.</p>
420	<p>Mae'n rhyfedd na ofynnodd neb a oedd yn bresennol pam fod rhan fawr o un o'r ymatebion i'r ymgynghoriad wedi'i duo'n ddirgel, gan ddangos diffyg chwilfrydedd a sylw i fanylion, neu efallai erbyn y 101fed llythyr roedd pawb eisoes wedi colli diddordeb?</p>		<p>Roedd yna un ymateb a dderbyniwyd oedd yn cyfeirio at drefniadau a safon cyflwyniad a roddwyd mewn cyfarfod ymgysylltu (Panel Adolygu Ysgol) a gynhaliwyd gyda rhan-ddeiliaid Ysgol Abersoch gan nodi pryderon am ddiffyg cynwysoldeb gan nad oedd posib i bawb ddilyn y cyflwyniad.</p>
421	<p>Dwi'n gwrthwynebu ar sail nad ydy lleisiau'r gymuned wedi cael gwrandawriad teg gan i chi ymateb i lythyr fy chwaer, yn rhoi taw ar ei llais, pan mae ei merch yn mynychu'r ysgol. Pwy wnaeth y penderfyniad hwnnw? Pwy sy'n penderfynu llais pwy a'i clywir, a llais pwy sydd ddim i'w glywed? Onid dyna'r penderfyniad ydych chi'r cyngor wedi'w wneud?</p>		<p>Gan nad oedd rhan yma o'r ymateb yn ymwneud yn uniongyrchol â'r cynnig, ac yn cynnwys gwybodaeth bersonol awdur y sylwad yn ogystal ag unigolyn arall oedd yn bresennol yn y cyfarfod, teimlwyd ni fyddai'n briodol cyhoeddi'r ymateb yn llawn. Oherwydd hyn penderfynwyd ymateb i'r mater a'r gwyn dan sylw drwy gysylltu yn uniongyrchol gyda'r unigolyn.</p>
422	<p>Sylwaf i chi ddiddymu rhan o lythyr (enw wedi ei ddileu) a theimlaf felly eich bod wedi ymyrryd â democratiaeth yma Mae angen ar y plant i'w lleisiau gael eu clywed nid eu tawelu.</p>		
423	<p>Golygiad – Fe'n brawychwyd â'r golygiad i ymateb 101 i'r ymgynghoriad; ymddengys y cafodd ei olygu oherwydd na hoffai'r Adran Addysg gynnwys y llythyr. Tawelwyd yr ymatebwr er gwaethaf caniatáu cyhoeddiad llawn a Gareem Jackson yn datgan bod pob ymateb i'r Ymgynghoriad i'w gweld yn llawn yn Atodiad Ch. Ni dderbyniwyd ymateb boddhaol i'r ymholiad pam y'i golygwyd ac nid yw'r gweithrediad annemocrataidd hwn yn un sydd er lles y cyhoedd a dylid ei dynnu cyn gynted â phosibl.</p>		
424	<p>Ysgwn i faint o wybodaeth y gwrthwynebiadau cychwynnol a basiwyd ymlaen i aelodau'r cabinet ac rwyf hefyd yn ei weld yn wallgof eich bod wedi diddymu rhannau health o lythyrau gwrthwynebu (enw wedi ei ddileu), er ei bod hi wedi rhoi caniatad i chi gyhoeddi ei hymateb yn llawn. A wnaethoch chi ofyn caniatad i ddiddymu rhannau o'i llythyr? Efallai bod y rhannau hynny yn taflu golau anffafriol ar yr adran addysg oherwydd y diystyriaeth i Ddeddf Cydraddoldeb a brofodd (enw wedi ei ddileu), ac eraill yn bresennol yn y cyfarfodydd?</p>		

425	<p>Rwyf hefyd ar ddeall y dylai'r ymgynghoriad statudol fod yn deg ac yn dryloyw ac y dylai pob gohebiaeth gael gwrandawriad – felly gofynnaf pam nad yw pob llais wedi cael gwrandawriad llawn? Rwy'n ymwybodol y cyflwynwyd llythyr gan (enw wedi ei ddileu), a bod rhannau ohonno ynglŷn â'r modd y cafodd yr ysgol ei drin a thorri Deddf Cydraddoldeb gael ei ddiddymu.</p> <p>Efallai mai dyma'r ffordd o wneud pethau'n y gorffennol, Ond ai dyma'r ffordd y mae Cyngor Gwynedd wir eisiau parhau â'i fusnes yn y dyddiau modern?</p>		
426	<p>Mae'n rhyfedd na ofynnodd neb a oedd yn bresennol pam fod rhan fawr o un o'r ymatebion i'r ymgynghoriad wedi'i duo'n ddirgel, gan ddangos diffyg chwilfrydedd a sylw i fanylion, neu efallai erbyn y 101fed llythyr roedd pawb eisoes wedi colli diddordeb?</p>		
427	<p>Yn yr ymatebion a wnaed gan y Cyngor hyd yn hyn, ychydig iawn o sylw a roddir, os o gwbl, i'r dystiolaeth a mewnwleidiadau ychwanegol a ddarparwyd gan y cannoedd â diddordeb sydd wedi ysgrifennu atoch i fynegi eu cefnogaeth i barhad yr ysgol. Mae'n ymddangos nad yw'r Cyngor eisiau gwrandawrio ar y Gymuned y mae'n ei wasanaethu. O ganlyniad teimlaf y dylai fod gan y Cyngor a'r sawl sy'n gweithio i'r Cyngor gywilydd o'r ffordd y maent wedi arwain ar yr hyn sydd i bob pwrpas yn 'broses cogio bach' lle mae'r penderfyniad eisoes wedi'i wneud.</p> <p>Cwestiynaf pam y golygwyd llythyr 101 er i Garem Jackson nodi bod pob ymateb, a dderbyniwyd caniatâd, ar gael yn llawn. Mae dileu disgrifiad sy'n fanwl gywir o ddigwyddiadau sy'n taflu golau anffafriol ar yr Adran Addysg yn annemocrataidd.</p>		
428	<p>Rwyf hefyd yn cwestiynu pam mae rhai rhannau o lythyr (enw wedi ei ddileu) (ymatebydd 101) wedi'u cuddio er bod Garem Jackson wedi nodi yng nghyfarfod y Cabinet bod yr holl ymatebion, lle derbyniwyd caniatâd, wedi'u hargraffu'n llawn. Mae'r testun sydd wedi'i guddiad yn ddisgrifiad cywir o ddigwyddiadau a ddigwyddodd fel rhan o'r broses Ymgynghori hon, ac eto mae'r Adran Addysg wedi distewi'r llais hon, yn ôl pob tebyg oherwydd i'r cynnwys eu cyflwyno mewn golau gwael. Roedd ymddygiad</p>		

	<p>cynrychiolwyr yr Adran Addysg yn ystod y broses ymgynghori anffurfiol yn amharchus iawn ar brydiau. Mewn un cyfarfod, cipiwyd taflenni a osodwyd wrth y drws mynediad, oddi wrth fynychwyr a'u cododd ar ddechrau'r cyfarfod, roedd y cyflwyniadau yn aml yn annarllenadwy ac roeddem yn teimlo bod atebion Pennaeth yr Adran Addysg i nifer o'n cwestiynau yn nawddoglyd o ran ei natur. Mae cuddiad testun sy'n tynnu sylw at arfer annerbyniol gan weithwyr Cyngor Gwynedd yn dangos dull caeedig ac yn awgrymu nad yw'r cyngor yn gallu, neu'n anfodlon, derbyn beirniadaeth gyhoeddus.</p>		
429	<p>Roeddwn yn flin iawn pan dynnoch chi lythyr ymateb rhif 101, sef un fy merch, a oedd yn lleisio ei phryderon ynglŷn â'r modd amhriodol y cynhaliwyd eich cyfarfod, mae hyn yn dangos i bobl na chafodd pawb ei drin yn gyfartal ac nad oedd pawb yn gymwys i roi mewnbwn yn llawn mewn sgwrs mor bwysig ynghylch yr ysgol. Mae gan fy merch sawl anabledd sydd yn anweledig ac mae tynnu ei llais oddi arni yn y fath modd yn ofnadwy, yn enwedig gan adran addysg.</p>		
430	<p>Cyn pleidleisio, mae'n ymddangos bod aelodau'r Cabinet yn dibynnu ar wybodaeth a barn, a gyflwynir yn aml fel ffeithiau, ar ffurf gryno a baratowyd gan yr Adran Addysg, wrth ddiystyru'r achos manwl a gyflwynir gan blant, rhieni, llywodraethwyr a'r gymuned sy'n gefnogi Ysgol Abersoch.</p> <p>Tybed faint o Aelodau'r Cabinet fyddai'n pleidleisio dros gau ysgol yn eu pentref neu eu cymuned eu hunain? Efallai y gellid trefnu ymweliad ag Ysgol Abersoch cyn gwneud penderfyniad terfynol? Byddai hwn yn ymddangos yn gais rhesymol, achos oherwydd y pandemig, nid yw'r cyhoedd wedi gallu eistedd i mewn i arsylwi cyfarfodydd y Cabinet a fyddai fel arfer wedi bod yn bosibl, a byddai'n dod â'r materion yn fyw i aelodau sydd wedi bod yn ystyried y mater hwn felly o bell ar-lein.</p>		<p>Er mwyn gallu ystyried y cynnig mae'r Cabinet yn derbyn crynodeb o'r holl wrthwynebiadau a sylwadau dderbyniwyd gan blant, rhieni, llywodraethwyr a'r gymuned yn ystod y cyfnod gwrthwynebu (Atodiad A).</p> <p>Mae'r Cabinet hefyd yn ymwybodol o'r rhesymau tu ôl i'r cynnig ers iddynt ganiatáu cychwyn trafodaethau lleol gyda Ysgol Abersoch ar 15 Medi 2020 gan bod y prif heriau y mae'r ysgol yn eu hwynebu wedi eu amlinellu bryd hynny, yn benodol:</p> <ul style="list-style-type: none"> • niferoedd yr ysgol yn peri pryder. Ym Medi 2020, roedd 8 disgybl llawn amser, a 2 ddisgybl meithrin. • maint y dosbarthiadau yn fychan – gyda 10 disgybl yn cael eu dysgu mewn un dosbarth cymysg eu hoedran. • rhagolygon yn dangos 10 o ddisgyblion yn 2021, 12 o ddisgyblion yn 2022, a 12 o ddisgyblion yn 2023. • data Medi 2020 yn dangos bod 26 disgybl yn byw yn nalgylch Abersoch gyda 21 ohonynt yn mynychu ysgolion eraill. Dengys hefyd bod 5 disgybl tu allan i ddalgylch Abersoch yn mynychu Ysgol Abersoch. • Ysgol Abersoch yn derbyn swm ychwanegol i'r dyraniad arferol trwy'r polisi gwarchodaeth lleiafswm staffio (sy'n gwarantu o leiaf pennaeth ac athro ym mhob
431	<p>Awgrymwn y dylai aelodau'r Cabinet, o leiaf, ymweld ag Ysgolion Abersoch a Sarn Bach cyn dod i benderfyniad terfynol. Mae'r ysgol a'r gymuned yn real iawn fel bydd y torcalon a'r tristwch pe gweithredid y bwriad o gau. Ymddengys yn hollol annheg y gwneir penderfyniad mor hanfodol bwysig mewn cyfarfod rhithiol gan bobl nad ymwelodd â'r ysgol</p>		

	<p>erioed nac ymgysylltu â'r staff, plant, unigolion a chymuned sydd â'u dyfodol mewn perygl. Nid yw'r adroddiad sych a baratowyd o hyd braich gan yr Adran Addysg yn cyfleu gwirionedd y sefyllfa. Buasai ymweld â'r ddwy ysgol i weld y lleoliadau a'u cyfleusterau yn ddiameduol o fudd i ddeall y sefyllfa.</p>		<p>ysgol, a phennaeth a chymhorthydd mewn ysgolion sydd â llai na 15 o ddisgyblion). Cyfanswm y swm ychwanegol yma yn ystod y flwyddyn ariannol 2020/21 (yn seiliedig ar niferoedd Medi 2019) oedd £52,582.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cost fesul disgybl Ysgol Abersoch yn y flwyddyn ariannol 2020/21 oedd £17,404 o gymharu â chyfartaledd Sirol cost y disgybl am yr un cyfnod o £4,198 • Nifer o lefydd gweigion – mae 76% o lefydd gweigion yn yr ysgol (32 mewn nifer) <p>Ni ragwelir fydda ymweliad â Ysgol Abersoch yn cynnig unrhyw eglurder pellach i gynorthwyo'r aelodau'r Cabinet i ddeall yr heriau yma yn well.</p>
432	<p>Fel un o drigolion Abersoch, rydw i'n ymwybodol o barn am fy mhentref, sydd yn aml yn cael ei "dileu" gan eraill, fel dim mwy na pentref wyliau saesneg gyfoethog. Mae'n ymddangos yn hollol deg a phriodol y gellid dyrannu cyfran fach o'r arian a gynhyrchir gan yr ail gartrefi hyn i gefnogi ysgol y pentref fel rhan hanfodol o'r gymuned yr effeithiwyd yn ddifrifol arni. Rwy'n gobeithio y bydd Cyngor Gwynedd yn gwneud pob ymdrech i fynd i'r afael ag effaith ail gartrefi ar ein pentref, a gallant wneud dechrau gwych ar hyn o bryd trwy wrando ar farn leol a buddsoddi yn y bobl ifanc sydd am barhau i ddysgu a thyfu i fyny mewn Abersoch cynaliadwy.</p> <p>Mae'r diffyg cefnogaeth a ddangoswyd gan Plaid Cymru wedi bod yn frawychus i mi, ac o ganlyniad ni fydd fi na neb arall yn fy nheulu byth yn rhoi ein pleidlais i'r blaid honno. Gwn nad ydym ar ein pennau ein hunain yn teimlo fel hyn.</p> <p>Atodaf fy llythyr blaenorol yr hoffwn hefyd gael ei cyfri fel gwrthwynebiad, ac anogaf aelodau'r Cabinet i feddwl eto a chymryd y cyfle hwn i wneud safiad a dangos cefnogaeth i blant a chymuned Abersoch, yn anad dim presenoldeb Cymraeg fel iaith fyw yng nghanol y pentref.</p>		<p>Mae'r Premiwm Treth Cyngor ar ail gartrefi yn cael ei neilltuo er mwyn ariannu rhai o brosiectau'r Cynllun Gweithredu Tai. Manylir ar brosiectau unigol a ffynonellau ariannu yma: https://democratiaeth.gwynedd.llyw.cymru//documents/s27957/Eitem%206%20-%20Atodiad%20A%20-%20Cynllun%20Gweithredu%20Tai.pdf?LLL=1</p> <p>Ym mis Rhagfyr 2020 fe wnaeth Cyngor Gwynedd fabwysiadu Cynllun Gweithredu a fydd yn buddsoddi £77m mewn dros 30 o gynlluniau penodol i daclo'r her gynyddol o ddiffyg tai addas i drigolion y Sir, gan gynnwys cynyddu'r nifer o dai fforddiadwy ar gael i bobl leol. Caiff y Cynllun ei weithredu dros y 6 mlynedd nesaf gan gynnwys prosiectau megis cynyddu'r nifer o dai cymdeithasol yng Ngwynedd; prynu cyn-dai cymdeithasol a thai preifat i'w gosod ar rent fforddiadwy i drigolion Gwynedd; datblygu ein tai ein hunain er mwyn cynyddu'r cyfleoedd i drigolion Gwynedd gystadlu; gwrthod ceisiadau i godi amod person lleol ar gyn "dai Cyngor"; Cynllun Cymorth Prynu a Grantiau Prynwyr Tro Cyntaf i adnewyddu tai gwag. Mae union leoliadau rhai o'r cynlluniau hyn i'w cadarnhau yn dilyn ymarferiad o ymgynghori gyda chymunedau er mwyn sefydlu eu anghenion tai.</p> <p>Mae'r Cyngor yn ymwybodol y bydd angen cyfres o fesurau, nifer ohonynt tu hwnt i reolaeth uniongyrchol y Cyngor ar hyn o bryd, os am allu sicrhau gwir degwch i drigolion lleol yn y maes tai. Mae'r Cynllun Gweithredu Tai yn un o'r mesurau hyn ac yn caniatáu i ni anelu i weithredu i'r eithaf o'n gallu uniongyrchol er mwyn ceisio unioni'r sefyllfa bresennol. Rydym hefyd yn cydnabod y byddwn angen parhau i ymgyrchu am newidiadau pellach cenedlaethol er mwyn cryfhau ein gallu i weithredu o fewn Gwynedd a bydd y Cyngor yn parhau i wneud hynny ar bob cyfle posib yn y maes tai, trethiant, trwyddedu a chynllunio.</p>
433	<p>Mae'n teimlo bod y broses hon wedi bod yn hynod annemocrataidd o'r dechrau. Swyddogion etholedig y Cabinet yn unig sy'n gwneud y</p>		

	<p>penderfyniadau ar sail argymhellion yr Adran Addysg. Anwybyddir y cannoedd o leisiau (a miloedd os cymerwch y ddeiseb i ystyriaeth) y gymuned yn ddetholus, heb fawr mwy na gwasanaeth gwefus yn cael ei dalu, wedi'i guddio y tu ôl i fodloni'r gofynion statudol mwyaf sylfaenol yn unig fel yr amlinellir yn y Cod Trefniadaeth Ysgolion. Mae'n teimlo bod y penderfyniad hwn wedi'i wneud ymhell cyn i'r broses ymgynghori gychwyn, ac mae'n ymddangos bod yr Adran Addysg yn benderfynol o wthio drwodd gyda cau'r ysgol ar bob cyfrif.</p>	<p>Cynhaliwyd cyfres o gyfarfodydd lleol i drafod yr heriau sy'n wynebu Ysgol Abersoch ac opsiynau posib fydda'n ymateb iddynt cyn cytuno ar yr opsiwn fyddai'n debygol o ymateb orau i'r heriau.</p> <p>Ymgynghoriad ar y cynnig arfaethedig hwnnw, sef i gau Ysgol Abersoch a chynnig lle i ddisgyblion yn Ysgol Sarn Bach, rhwng 12 Ionawr a 23 o Chwefror 2021 ac, yn unol â gofynion y Cod Trefniadaeth Ysgolion 011/2018, ble roedd cyfle i unrhywrai gynnig ymateb i'r cynnig. Yn dilyn yr ymgynghoriad statudol, cyflwynwyd adroddiad ar yr ymgynghoriad i'r Cabinet er mwyn crynhoi'r materion a godwyd gan yr ymgynghorai a nodi ymateb y Cyngor i'r materion hynny. Yn dilyn ystyried yr adroddiad cynhwysfawr hwn bu i'r Cabinet ganiatáu rhyddhau rhybudd statudol ar y cynnig gan gynnal cyfnod gwrthwynebu er mwyn i unrhyw un wrthwynebu'r cynnig.</p>
434	<p>Eisteddaf yma gan bendroni beth yw pwrpas ysgrifennu'r gwrthwynebiad hwn, hyd yn hyn mae pob dadl resymol dros gadw'r Ysgol ar agor wedi'u gwrthod, anwybyddu, derbyn anogaeth lac neu wedi dadlau'n ei erbyn yn seiliedig ar wybodaeth anghywir ac wedi dyddio.</p> <p>Dywedwyd wrthym mai'r rheswm dros gau'r ysgol yw safon yr addysg (er bod Estyn barnu safon yr ysgol yn dda), yna mai nifer bychan y disgyblion a chost y pen sydd wedi arwain at y cau arfaethedig. Fodd bynnag, teimlaf yn gryf bod y broses ddemocrataidd honedig wedi bod yn un ffug o'r dechrau a bod dyfodol Ysgol Abersoch wedi ei selio ymhell cyn hynny. Teimlaf yn siomedig iawn dros yr Athrawon, Llywodraethwyr a'r bobl hyfryd sydd wedi rhoi eu hamser gwerthfawr sydd wedi eu harwain gan eich swyddogion i gredu bod gobaith ac y bydden nhw'n gwneud popeth o fewn eu gallu i gadw'r ysgol hon ar agor.</p>	<p>Cynhaliwyd cyfnod gwrthwynebu ar y cynnig rhwng 25 Mehefin a 23 Gorffennaf 2021, ble roedd cyfle i unrhywrai wrthwynebu y cynnig. Mae'r adroddiad hwn yn nodi'r gwrthwynebiadau dderbyniwyd a chynnig ymateb y Cyngor iddynt er mwyn i'r Cabinet eu hystyried a gwneud penderfyniad ar ddyfodol Ysgol Abersoch.</p> <p>Credir fod y camau hyn yn dystiolaeth glir nad ydi'r penderfyniad wedi ei wneud ac ein bod yn rhoi sylw teg i sylwadau rhanddeiliaid cyn penderfynu yn drerfynol.</p>
435	<p>Credwn y golygodd y datganiadau charmarweiniol a ddigwyddodd yn ystod trafodaeth y Cabinet na seiliwyd y penderfyniad ar ffeithiau. Deil yn aneglur ar ba sail y penderfynwyd cau Ysgol Abersoch. Er gwaethaf ein he-bost i'r Adran Addysg ar Fehefin 24ain, 2021, ni dderbyniom ateb boddhaol ar ba sail y gwnaed y penderfyniad i'w chau.</p>	<p>Mae'r rhesymau tu ôl i'r angen am ystyried dyfodol Ysgol Abersoch wedi bod yn glir o gychwyn trafodaethau lleol gyda Ysgol Abersoch, yn dilyn caniatad Cabinet i wneud hyn ar 15 Medi 2020, gan bod y prif heriau y mae'r ysgol yn eu hwynebu wedi eu amlinellu bryd hynny, yn benodol:</p> <ol style="list-style-type: none"> i. niferoedd yr ysgol yn peri pryder. Ym Medi 2020, roedd 8 disgybl llawn amser, a 2 ddisgybl meithrin. ii. maint y dosbarthiadau yn fychan – gyda 10 disgybl yn cael eu dysgu mewn un dosbarth cymysg eu hoedran. iii. rhagolygon yn dangos 10 o ddisgyblion yn 2021, 12 o ddisgyblion yn 2022, a 12 o ddisgyblion yn 2023.

		<ul style="list-style-type: none"> iv. data Medi 2020 yn dangos bod 26 disgybl yn byw yn nalgylch Abersoch gyda 21 ohonynt yn mynychu ysgolion eraill. Dengys hefyd bod 5 disgybl tu allan i ddalgylch Abersoch yn mynychu Ysgol Abersoch. v. Ysgol Abersoch yn derbyn swm ychwanegol i'r dyraniad arferol trwy'r polisi gwarchodaeth lleiafswm staffio (sy'n gwarantu o leiaf pennaeth ac athro ym mhob ysgol, a phennaeth a chymhorthydd mewn ysgolion sydd â llai na 15 o ddisgyblion). Cyfanswm y swm ychwanegol yma yn ystod y flwyddyn ariannol 2020/21 (yn seiliedig ar niferoedd Medi 2019) oedd £52,582. vi. Cost fesul disgybl Ysgol Abersoch yn y flwyddyn ariannol 2020/21 oedd £17,404 o gymharu â chyfartaledd Sirol cost y disgybl am yr un cyfnod o £4,198 vii. Nifer o lefydd gweigion – mae 76% o lefydd gweigion yn yr ysgol (32 mewn nifer) <p>Yn dilyn ystyried yr adroddiad ar yr ymgynghoriad, ar 15 Mehefin 2021, bu i Gabinet Cyngor Gwynedd gefnogi'r argymhelliad i ryddhau rhybudd statudol ar y cynnig i gau Ysgol Abersoch. Daeth yr argymhelliad i gymeradwyo'r cynnig yn dilyn ystyriaeth o ystod o opsiynau a gwerthuswyd yr opsiynau hyn yn llawn wrth gymharu prif fanteision ac anfanteision yn erbyn ffactorau penodol.</p> <p>Yn dilyn ystyried yr holl ymatebion a dderbyniwyd yn ystod y cyfnod ymgynghori statudol, ystyriwyd fod y cynnig a ymgynghorwyd arno yn parhau i gynnig yr opsiwn gorau ar gyfer dyfodol addysg dalgylch Abersoch. Daethpwyd i'r casgliad mai'r cynnig hwn fyddai'r ymateb mwyaf priodol i'r prif heriau y mae'r ysgol yn ei wynebu am y rhesymau a nodwyd yn adrannau 4.1 a 4.7 o'r adroddiad ar yr ymgynghoriad – www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg</p>
436	o glywed y cwestiwn a ofynnodd Cyng. Ioan Thomas yn y cyfarfod hwnnw o ran argaeledd trafndiaeth a chapasiti bws i'r plant i Ysgol Sarn Bach, pan fo'r atebion wedi'u nodi'n glir iawn yn adroddiad yr Adran Addysg, arweinir ni i gredu na ddarllenodd Aelodau'r Cabinet naill ai'r adroddiad hwn na'r rhai blaenorol, ymhle disgrifir y cynllun trafndiaeth dro ar ôl tro.	Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad.
437	Ymhellach i'r cyfarfod Cabinet Cyngor Gwynedd a gynhaliwyd ar Fehefin 15fed, 2021 fe'n gadawyd yn syfrdan o ymhle'n union y digwyddodd yr ystyriaeth fanwl a gofalus a thrafodaeth ar ddyfodol Ysgol Abersoch. Yn sicr, yn ein tyb ni, ni ddigwyddodd yn y cyfarfod Cabinet!	Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad.

- Profodd ymholiad y cynghorydd parthed trafndiaeth na ddarllenodd y dogfennau a baratowyd yn fanwl iawn.
- Ni atebwyd cwestiwn Cyng. Nia Jeffreys yn foddhaol parthed yr effaith ar yr iaith Gymraeg pan ofynnodd pa gamau oedd Ysgol Sarn Bach am ymgymryd â nhw i atgynhyrchu'r berthynas rhwng Ysgol Abersoch a'i chymuned. (Y gwir yw, **bydd** effaith negyddol ar y gymuned a defnydd o'r iaith yn Abersoch. Yn syml, **nid yw'n bosibl** i Ysgol Sarn Bach ymgysylltu'n ystyrlon â chymuned Abersoch yn yr un modd oherwydd ei lleoliad a'i diffyg cysylltiad hanesyddol â'r pentref.)

Mae'n amlwg, yr unig feini prawf a ystyrir a ddylai fod yn berthnasol i'w penderfyniad yw'r rhai a gyflwynwyd gan yr Adran Addysg; barn a safbwyntiau a gyflwynid fel ffeithiau a rhai, a ymddengys, a dderbynnid heb eu herio gan Aelodau'r Cabinet.

Ymddengys ei bod yn well gan yr Adran Addysg guddio tu ôl i ddehongliad caeth canllawiau'r broses ymgynghori a bod dilyn y cyngor hwn yn robotaidd yn ddigonol dderbyniol. Anghytunwn, a dymunwn fynegi o'n safbwynt ni, y teimlir bod y broses gyfan yn brofiad hollol anfoddhaol, un a ymddengys wedi'i reoli gan anghydbwysedd anghyfartal a'i ffafrio'n unochrog iawn o blaid y Cyngor a'r Adran Addysg. Teimlwn fel ein bod wedi ein mathru, na wrandawyd ar ein lleisiau ac y diystyrwyd ac anwybyddwyd ein syniadau'n barhaus.

E	Cludiant a Theithio	
438	Mae plant yr ysgol yn cerdded o Ysgol Abersoch ac yn cymryd rhan mewn llawer o weithgareddau ar y traeth. Mae'n hyfryd gweld y plant yn ymgysylltu cystal â'u hamgylchedd lleol.	Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwadau.
439	Yn fy marn i mae Ysgol Abersoch yn ganolbwynt bywyd y pentref. Mae hi'n darparu mynediad hawdd i'r rhieni sydd ddim yn dreifio yn ogystal ag yn gyrchfan cyrfarfod i rieni sengl. Mae buddion hynny wedi ei ddogfennu eisoes o ran sefyllfaoedd ariannol teuluoedd a iechyd meddwl. Os bydd yr ysgol yn cau sut, gofynnaf, y bydd rhieni sengl sydd ddim yn dreifio ac ar gyflogau isel yn mynd â'u plant i ysgol sydd filltiroedd i ffwrdd.	Yn unol â Pholisi Cludiant Cyngor Gwynedd, disgwylir i ddysgwyr sy'n derbyn addysg gynradd neu uwchradd (ac eithrio dysgwyr ag anghenion dysgu ychwanegol neu anabledau), gerdded hyd at 2 filltir i gwrdd ag unrhyw gludiant a ddarperir gan Gyngor Gwynedd ar hyd y llwybr byrraf. Gan fod y llwybr o Abersoch i Ysgol Sarn Bach yn cael ei hystyried fel un peryglus, byddai cludiant yn cael ei ddarparu am ddim i plant cymwys yn unol â Pholisi Cludiant ysgolion y Sir.
440	Mae Ysgol Abersoch mewn sefyllfa dda yng nghanol y pentref, gan alluogi mynediad hawdd i gynifer o adnoddau naturiol heb faich costau cludo gwaharddol, ac mae'r disgyblion hyd yn oed yn defnyddio opsiwn economaidd ac amgylcheddol gyfeillgar y gwasanaeth bws cyhoeddus i fynychu gwersi nofio wythnosol yn Pwllheli	Pe byddai'r cynnig yn cael ei wireddu, ni ragwelir y bydd angen i unrhyw ddisgybl deithio pellter afresymol i gyrraedd safle addysgol, yn unol â'r strategaeth. Mae Ysgol Abersoch wedi ei lleoli 1.4 milltir o safle presennol Ysgol Sarn Bach a rhagwelir y byddai'r daith oddeutu 5 munud bob ffordd mewn car neu fws.
441	Cerdded neu feicio i'r ysgol wna disgyblion Ysgol Aber-soch er lles eu hiechyd, rhyngweithiad cymdeithasol a'r amgylchedd. Ychwanega teithio i Sarn Bach at gynydd mewn ôl-troed carbon wrth eu cludo ar fws/car – nid yw'n lles i'r amgylchedd, yn arbennig yn y dyddiau yma o newid hinsawdd sylweddol.	Byddai cludiant yn cael ei ddarparu yn unol â Pholisi Cludiant ysgolion y Sir, ac ni ragwelir y byddai costau ychwanegol o ddarparu cludiant i blant presennol Ysgol Abersoch gan fod bws eisoes yn cludo disgyblion o Abersoch i Ysgol Sarn Bach, a deallwn fod seddi gweigion digonol ar gael ar y bws hwnnw. O ganlyniad, ni ragwelir y bydd cynnydd yn allyriadau CO2.
442	Mae'n rhan o fywyd pentref a mae gan blant y pentref fynediad hawdd a diogel i'r ysgol sydd wedi ei leoli yng nghanol y pentref. I fynychu Ysgol Sarn Bach, yr ysgol amgen, bydd rhaid i'r mwyafrif ddefnyddio trafndiaeth yno ac adref sy'n anghyfleus i rieni. Mae'r ffordd i Sarn Bach o Abersoch yn brysur iawn lle nad oes palmant i blant felly mi fydden nhw mewn perygl os y dewisent gerdded i Sarn Bach.	
443	Soniwch hefyd fod y ffordd i Sarn Bach yn rhy beryglus i gerdded arni ac felly mae bron yn amhosibl i rieni gerdded eu plant pe dymument.	
444	I fynychu ysgol Sarn Bach, yr opsiwn amgen arfaethedig, bydd rhaid i'r mwyafrif gael trafndiaeth i'w cludo yno ac yn ôl sy'n anghyfleus iawn i'r rhieni sy'n gweithio yn yr ysgol.	
445	Mae addysg y plant yn greiddiol i ddatblygiad plant a ni ddylent orfod teithio' bell i dderbyn yr addysg hanfodol y mae arnynt ei angen.	

446	Bydd rhaid i bobl lleol yrru eu plant i ysgolion sydd yn bell i ffwrdd. Mae ar blant oed ysgol gynradd angen i fynychu ysgol yn lleol. Byddai cau'r ysgol yn atal pobl rhag symud yma yn barhaol i fagu teulu.	
447	Rwy'n dal i fod eisiau gofyn pam rydych chi'n meddwl ei bod hi'n iawn cau ysgol y gall plant a rhieni gerdded iddi, nid yw'n dda i'r amgylchedd ac i rai plant mae'r daith gerdded ddyddiol hon trwy eu cymuned, mae treulio amser gwerthfawr gyda rhieni yn amhrisiadwy.	
448	7.10 Ffactorau daearyddol - lleoliad newydd Mae'r llwybr i Ysgol Sarn Bach wedi'i ddsbarthu fel un "perylus" ond mae'r CIAR (Model 4) yn nodi "Gellir gollwng plant yn y maes parcio, p'un ai mewn car neu darsi / bws mini, ac mae arhosfan bysiau (gwasanaeth bws cyhoeddus) y tu allan i ffiniau'r ysgol. Felly, os yw disgyblion yn llai abl i gerdded neu feicio, nid ydym yn rhagweld anhawster i gyrraedd yr ysgol. " A yw Cyngor Gwynedd yn argymhell y dylai plant fod yn cerdded neu'n beicio i'r ysgol ar hyd llwybr perylus? Mae'r Cod Trefniadaeth Ysgolion, Atodiad C, Effaith Cymunedol yn nodi "gallai cynigwyr gynnwys y canlynol: effaith ar iechyd a lles e.e. a fyddai disgyblion yn llai abl i gerdded neu feicio i'r ysgol". Nid aethpwyd i'r afael â hyn. Mae cludiant cerbyd yn gysylltiedig ag effaith amgylcheddol, mae'n groes i egwyddorion fel "byw yn fyd-eang, gweithredu'n lleol" ac mae'n ennyn cred o oedran ifanc nad yw materion amgylcheddol o unrhyw bwys.	Yn unol â pholisi cludiant Cyngor Gwynedd, disgwylir i ddysgwyr sy'n derbyn addysg gynradd neu uwchradd (ac eithrio dysgwyr ag anghenion dysgu ychwanegol neu anabledau), gerdded hyd at 2 filltir i gwrdd ag unrhyw gludiant a ddarperir gan Gyngor Gwynedd ar hyd y llwybr byrraf. Ysgol Sarn Bach yw'r ysgol dalgylch ar gyfer disgyblion rhwng 8 ac 11 oed ardal Abersoch. Gan fod y llwybr i'r ysgol yn cael ei hystyried fel un perylus, mae'r awdurdod eisoes yn darparu cludiant di-dâl i ddisgyblion cymwys. Noder felly fod bws ysgol gynradd eisoes yn weithredol rhwng Abersoch ac Ysgol Sarn Bach, a rhagwelir y byddai digon o seddi gweigion ar gyfer disgyblion presennol Ysgol Abersoch. Gan fod bws eisoes yn cludo plant cyfnod allweddol 2 o Abersoch i Ysgol Sarn Bach, ac ein bod yn rhagweld bydd digon o le yn y bws yma (neu un mwy) ar gyfer plant dalgylch Ysgol Abersoch, ni ragwelir y bydd cynnydd yn allyriadau CO2.
449	Petaech wedi gofyn i mi aros yn Abersoch hyd at Fotwnnog byddwn wedi dweud iawn, hoffwn fynd yn ôl i'r ysgol a dwi'n drist iawn fy mod wedi gadael yr ysgol. Dwi'm yn licio mynd i'r ysgol ar y bws, weithiau mae'r plant hyn yn gas gyda'r rhai ieuengaf a dwi'n drist iawn am hynny, dwi'n dweud wrth yr athrawon a'r gyrrwr bws. Unwaith, roedd rhaid i'r gyrrwr stopio'r bws a disgwyl i'r plant ymdawelu gan ei bod hi'n rhy beryglus iddo yrru oherwydd eu bod yn tynnu ei sylw.	Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad. Serch hynny, mater i'r ysgol a'r cwmni bysiau ydi sicrhau fod plant yn ymddwyn yn briodol ar y bws. Hyderwn fod y camymddwyn wedi dod i ben yn dilyn codi'r mater gyda'r ysgol a'r gyrrwr.
450	Nid yw'r llwybrau cerdded sydd wedi'u marcio ar y map i gyd yn cael eu defnyddio'n aml, ac nid ydynt yn darparu llwybr cerdded cyflawn, diogel i'r ysgol o Abersoch. Nid oes palmentydd ar y ffyrdd. Mae Cyngor Gwynedd yn weid camdeall lleoliad Ysgol Sarn Bach. Nid ydym yn credu ei fod wedi'i leoli yn Fferm Ty Newydd.	Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwadau ynglŷn a'r llwybrau cerdded i'r ysgol amgen. Yn unol â pholisi cludiant Cyngor Gwynedd, disgwylir i ddysgwyr sy'n derbyn addysg gynradd neu uwchradd (ac eithrio dysgwyr ag anghenion dysgu ychwanegol neu anabledau), gerdded hyd at 2 filltir i gwrdd ag unrhyw gludiant a ddarperir gan Gyngor Gwynedd ar hyd y llwybr byrraf.

		<p>Gan fod y llwybr o Abersoch i Ysgol Sarn Bach yn cael ei hystyried fel un peryglus, mae'r awdurdod eisoes yn darparu cludiant di-dâl i rai disgyblion cymwys. Noder felly fod bws ysgol gynradd eisoes yn weithredol rhwng Abersoch ac Ysgol Sarn Bach, a rhagwelir y byddai digon o seddi gweigion ar gyfer disgyblion presennol Ysgol Abersoch.</p> <p>Gan fod bws eisoes yn cludo plant cyfnod allweddol 2 o Abersoch i Ysgol Sarn Bach, ac ein bod yn rhagweld bydd digon o le yn y bws yma (neu un mwy) ar gyfer plant dalgylch Ysgol Abersoch, ni ragwelir y bydd cynnydd yn allyriadau CO2.</p>
451	<p>Nid ydym yn credu bod gan Ysgol Sarn Bach faes parcio fel y cyfryw. Mae man parcio ceir bach ar ochr y ffordd lle mae staff addysgu yn parcio, ond mae nifer y lleoedd yn gyfyngedig. Mae'r trefniadau i ollwng a chasglu plant yn ei gwneud yn ofynnol i rieni barcio ar ymyl y ffordd / ar ochr y ffordd; rhaid i ddrysau ceir naill ai agor yn syth ar y ffordd neu i mewn i dip yn yr yml. Mae hyn yn beryglus.</p>	<p>Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad.</p> <p>Mi fydd plant Abersoch yn cael cynnig cludiant i Ysgol Sarn Bach pe bydda'r cynnig yn cael ei wireddu, yn unol â Polisi Cludiant Cyngor Gwynedd.</p>
452	<p>Ar y cam hwn, rwy'n teimlo bod angen i chi ymhelaethu ar faterion trafniadaeth, soniais am hyn wrth Gwern yng nghyfarfod Zoom ar y 3ydd o Chwefror. Yn eich adroddiad rydych wedi cynnwys swm o £14,000 wrth ochr trafniadaeth, gofynnais i Gwern a oedd hwn yn ffigur realistig, gofynnais hefyd a oedd Cyngor Gwynedd wedi llunio arolwg yn gofyn i holl rieni Ysgol Sarn Bach a fyddent yn derbyn cynnig Cyngor Gwynedd am gludiant am ddim? Dywedodd Gwern 'y byddai angen i'r ysgol wneud hyn ym mis Medi', Onid yw mis Medi yn rhy hwyr i fod yn gofyn y cwestiwn hwn? O ganlyniad, rwyf wedi cymryd arnaf fy hun i ofyn i rai rhieni sy'n gyrru eu plant i'r ysgol ar hyn o bryd gan na allant fforddio talu am y bws. O'r rhieni yr wyf wedi gofyn hyd yn hyn, dywedodd pawb y byddent yn eu hanfon ar y bws.</p> <p>Cyn Covid, gwasanaeth cyhoeddus oedd cyn y bws i Sarn Bach, fodd bynnag, rwy'n teimlo bod hyn yn amhriodol ac mae gen i bryderon gyda phlant ifanc yn mynd ar fws gydag aelodau o'r cyhoedd.</p> <p>Rwy'n meddwl bod angen ymchwilio ymhellach i gost y drafnidiaeth gan fy mod yn credu nad ydi'r ffigur o £14,000 yn realistig a byddwn yn croesawu gweld y dystiolaeth o sut rydych chi wedi cyrraedd y swm hwn. Hefyd os yw'r ffigurau amcanestyniad yn anghywir neu efallai bod niferoedd y</p>	<p>Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwadau.</p> <p>Mae bws ysgol gynradd eisoes yn rhedeg rhwng Abersoch ac Ysgol Sarn Bach, a rhagwelir y byddai digon o seddi gweigion ar gyfer disgyblion presennol Ysgol Abersoch - felly ni ragwelir costau cludiant ychwanegol yn deillio o weithredu'r cynnig arfaethedig.</p> <p>Pe byddai angen darparu cludiant i holl ddisgyblion dalgylch Ysgol Abersoch, gan gynnwys y disgyblion sydd eisoes yn mynychu Ysgol Sarn Bach, yna byddai angen addasu trefniadau cludiant cyfredol Ysgol Sarn Bach. Gallai hyn olygu fod angen bws pwrpasol (bore a phrynhawn) ar gyfer disgyblion Ysgol Sarn Bach, ar gost ychwanegol o oddeutu £14,000 y flwyddyn, ac o ganlyniad, byddai'r arbedion net a ragwelir yn debygol o fod yn £96,062 y flwyddyn.</p> <p>Os gweithredir y cynnig, byddwn yn trefnu arolwg gyda rhieni/gwarcheidwaid plant sy'n dymuno trosglwyddo i Ysgol Sarn Bach er mwyn canfod faint o ddisgyblion fydd angen cludiant am ddim o Abersoch unwaith y bydd unrhyw benderfyniad wedi ei wneud. Bydd hyn yn rhoi niferoedd pendant i'r Awdurdod benderfynu a fydda angen bws mwy ai peidio.</p> <p>Cyn Covid, roedd y bws gwasanaeth cyhoeddus a arferai cludo plant i Ysgol Sarn Bach yn y bore, yn cludo plant yn llwyddiannus heb ddigwyddiad na phryder. Pe bai trefniadau'n</p>

	disgyblion yn amrywio, neu os yw'r bws yn llawn, neu er enghraifft dau blentyn arall yn ymuno ag Ysgol Sarn Bach, a fyddwch chi'n darparu bws arall? Mae angen cyfrif am y sefyllfaoedd hyn ac mae gan y cyhoedd hawl i wybod manylion y costau dan sylw.	newid yn y bore i ddefnyddio bws ysgol pwrpasol, yn hytrach na thrafnidiaeth gyhoeddus, byddai'r Awdurdod yn wynebu costau ychwanegol oddeutu £14,000 y flwyddyn. Y gost bresennol o gludo disgyblion o Abersoch i Ysgol Sarn Bach yw £16,500. Pe byddai angen addasu'r trefniadau presennol, amcangyfrifir y byddai angen bws 49 sedd, fyddai'n darparu cludiant ar gyfer holl ddisgyblion Derbyn i Blwyddyn 6 y dalgylch yn costio £30,500. Byddai hyn felly yn arwain at gost uwch o £14,000.
453	A allwch chi hefyd sôn am gostau'r drafnidiaeth fel y gofynnwyd yn flaenorol.	
454	Petaech wedi gofyn i mi aros yn Abersoch hyd at Fotwnnog byddwn wedi dweud iawn, hoffwn fynd yn ôl i'r ysgol a dwi'n drist iawn fy mod wedi gadael yr ysgol. Dwi'm yn licio mynd i'r ysgol ar y bws, weithiau mae'r plant hŷn yn gas gyda'r rhai ieuengaf a dwi'n drist iawn am hynny, dwi'n dweud wrth yr athrawon a'r gyrrwr bws. Unwaith, roedd rhaid i'r gyrrwr stopio'r bws a disgwyl i'r plant ymdawelu gan ei bod hi'n rhy beryglus iddo yrru oherwydd eu bod yn tynnu ei sylw.	Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad. Serch hynny, mater i'r ysgol a'r cwmni bysiau yw rheoli ymddygiad ar y bysiau a thybiwn fod y mater anffodus hwn wedi'i ddatrys ar ôl rhoi gwybod i'r athrawon a'r gyrrwr bws.
455	7.10.1 Trefniadau Teithio a Thrafnidiaeth Arfaethedig "Ni fyddai unrhyw gostau ychwanegol yn gysylltiedig â darparu cludiant i 8 disgybl presennol Ysgol Abersoch (Derbyn-Y3) yn ogystal â disgyblion o ddalgylch Abersoch sydd eisoes yn mynychu Ysgol Sarn Bach. Deallir bod bws eisoes yn cludo disgyblion o Abersoch i Ysgol Sarn Bach, ac rydym yn deall y byddai digon o seddi gwag ar y bws ar gyfer y disgyblion presennol yn Ysgol Abersoch. Gellid dadlau y byddai gweithredu'r cynnig yn gwneud defnydd fwy cost effeithiol o'r trefniadau trafndiaeth presennol ar gyfer cludo disgyblion i Ysgol Sarn Bach. " Byddai costau ychwanegol trafndiaeth oddeutu £ 14,000 y flwyddyn pe bai pob disgybl yn nalgylch presennol Ysgol Abersoch yn dewis mynychu Ysgol Sarn Bach yn y dyfodol, ac angen cludiant." A oes cost cludo ychwanegol ai peidio? Mae'r ddau bwynt hyn yn groes i'w gilydd. Ar ba sail yr amcangyfrifwyd y gost o £ 14,000 y flwyddyn ac a yw'n cynrychioli? A yw Cyngor Gwynedd wedi darganfod faint o blant fydd angen cludiant bws i Ysgol Sarn Bach, gan ystyried plant Abersoch rhwng 3 ac 8 oed sy'n mynychu Ysgol Sarn Bach allan o'r dalgylch ar hyn o bryd? Ar gyfer triapiau	Mae bws ysgol gynradd eisoes yn weithredol rhwng Abersoch ac Ysgol Sarn Bach, a rhagwelir y byddai digon o seddi gweigion ar gyfer disgyblion presennol Ysgol Abersoch - felly ni ragwelir costau cludiant ychwanegol yn deillio o weithredu'r cynnig arfaethedig. Pe byddai angen darparu cludiant i holl ddisgyblion dalgylch Ysgol Abersoch, gan gynnwys y disgyblion sydd eisoes yn mynychu Ysgol Sarn Bach, yna byddai angen addasu trefniadau cludiant cyfredol Ysgol Sarn Bach. Gallai hyn olygu fod angen bws pwrpasol (bore a phrynhawn) ar gyfer disgyblion Ysgol Sarn Bach, ar gost ychwanegol o oddeutu £14,000 y flwyddyn, ac o ganlyniad, byddai'r arbedion net a ragwelir yn debygol o fod yn £96,062 y flwyddyn. Os gweithredir y cynnig, byddwn yn trefnu arolwg gyda rhieni/gwarcheidwaid plant sy'n dymuno trosglwyddo i Ysgol Sarn Bach er mwyn canfod faint o ddisgyblion fydd angen cludiant am ddim o Abersoch unwaith y bydd unrhyw benderfyniad wedi ei wneud. Bydd hyn yn rhoi niferoedd pendant i'r Awdurdod benderfynu a fyddai angen bws mwy ai peidio. Cyn Covid, roedd y bws gwasanaeth cyhoeddus a arferai cludo plant i Ysgol Sarn Bach yn y bore, yn cludo plant yn llwyddiannus heb ddigwyddiad na phryder. Pe bai trefniadau'n

	<p>ysgol a teithiau i'r ganolfannau hamdden - faint o fysiau fyddai eu hangen ar Ysgol Sarn Bach pe bai Ysgol Abersoch yn cau, a beth yw'r costau hyn?</p> <p>Mae'n ymddangos bod Cyngor Gwynedd yn ceisio cyfiawnhau ei resymu ei hun y tu ôl i'w gynnig trwy awgrymu y byddai'n gwneud defnydd mwy cost-effeithiol o drefniadau trafniadaeth.</p> <p>Rydym hefyd wedi gofyn dro ar ôl tro i Gyngor Gwynedd ddarparu gwybodaeth ar ba gyfran o blant yn Ysgol Sarn Bach sy'n mynychu Ysgol Sarn Bach allan o'r dalgylch (Meithrinfa i Flwyddyn 3) sy'n derbyn cludiant cyhoeddus am ddim pan fydd yn rhaid iddynt dalu amdano. Mae gennym reswm i ddeall bod nifer o blant yn y blynyddoedd hyn yn dal y bws am ddim, a'r gost i Gyngor Gwynedd o ddarparu'r gwasanaeth hwn. Gall hyn ddylanwadu ar eraill i'w dilyn pan fydd yn ymddangos nad oes modd troi at y rheolau.</p>	<p>newid yn y bore i ddefnyddio bws ysgol bwrpasol, yn hytrach na thrafnidiaeth gyhoeddus, byddai'r Awdurdod yn wynebu costau ychwanegol oddeutu £14,000 y flwyddyn.</p> <p>Y gost bresennol o gludo disgyblion o Abersoch i Ysgol Sarn Bach yw £16,500. Pe byddai angen addasu'r trefniadau presennol, amcangyfrifir y byddai angen bws 49 sedd, fyddai'n darparu cludiant ar gyfer holl ddisgyblion Derbyn i Flwyddyn 6 y dalgylch, yn £30,500. Byddai hyn felly yn arwain at gost uwch o £14,000.</p> <p>Fel rhan o'r Cynllun Seddi Gwag, mae'r Cyngor yn fodlon ystyried ceisiadau gan ddysgwyr sy'n mynychu ysgol (neu safle ysgol) heblaw ysgol (neu safle ysgol) y dalgylch ar gyfer manteisio ar unrhyw seddi gwag ar gerbydau cytundeb trwy dalu ffi gyfredol tu allan i'r dalgylch. Mae manteisio ar y cynllun yn amodol ar:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bod seddi gwag ar gael - Nid oedd angen i'r cerbyd wyro oddi ar ei daith arferol - Dim costau ychwanegol i'r Cyngor - Dalu'r ffi gyfredol am seddi gwag. <p>Byddai'r holl ddysgwyr a wnaeth gais am gludiant wedi talu am gynllun sedd wag i deithio ar y bws ysgol ddynodedig. Mae rhwng 3 a 6 o ddysgwyr wedi manteisio ar y cynllun hwn ers 2017.</p>
456	<p>5.1. Costau</p> <p>Amcangyfrifwyd cost ychwanegol o £14,000 y flwyddyn i gludo plant Ysgol Abersoch yn ôl a blaen i Ysgol Sarn Bach gan yr Adran Addysg. Eto, cydnabyddia'r Cyngor y gallai hwn fod yn dan amcangyfrifiad, o ystyried y mynychu nifer o blant tair i wyth oed Abersoch Ysgol Sarn Bach eisoes ac y dylid cynnwys y gost o gludo'r plant hyn hefyd yn y swm terfynol.</p>	
457	<p>Tra yn y cyfarfod hwn gofynnem y cwestiwn 'a yw pob plentyn sydd o dan wyth oed ac yn byw yn Abersoch ond yn mynychu Ysgol Sarn Bach yn talu am eu tocyn bws?' Dywedasochn y byddech yn edrych i mewn i hyn ac yn dod yn ôl atom ar y pwynt hwn. Dwi'n dal i ddisgwyl ateb, felly, gan fod eich tablau trwy gydol eich proses ymgynghori yn mynd yn ôl i 2017, a allwch roi'r wybodaeth ganlynol imi: A yw'r holl docynnau bws o 2017 tan heddiw wedi'u talu'n llawn ar gyfer pob disgybl dan 8 oed yn defnyddio'r gwasanaeth bws? Amlygom hefyd, pe bai hyn yn wir, efallai nad ydy rhai o'r plant wedi talu am eu tocynnau bws a ddylai fod wedi ac felly rydym angen codi ymwybyddiaeth ynghylch hyn ar union gan bod hyn yn galluogi plant i osgoi polisi dalgylch lleol a mynd yn erbyn eich polisiâu eich hun.</p>	
458	<p>O edrych ar ddarpariaeth feithrinfa leol, dydy blant o dan 5 oed ddim yn gallu teithio'n annibynnol a'r bws felly byddai angen i deuluoedd gael eu cludiant eu hunain er mwyn anfon eu plant ifanc yno. Nid yw'n bosibl i lawer o deuluoedd gan nod oes ganddynt gar teulu.</p>	<p>Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwadau.</p> <p>Mae Cyngor Gwynedd yn darparu cludiant di-dâl i ddysgwyr sy'n derbyn addysg gynradd ac sy'n byw 2 filltir neu ymhellach o'r ysgol yn eu dalgylch, neu'r ysgol agosaf (dim yn cynnwys disgyblion dosbarth meithrin).</p>
459	<p>5.3. Mynediad i Blant "Blwyddyn Meithrin"</p>	

	Golyga cyfyngiad amserlen trafndiaeth gyhoeddus ei bod bron yn amhosibl i blant Meithrin, sy'n dod i'r ysgol rhwng naw ac 11 o'r gloch y bore, fedru mynychu heb drafndiaeth bersonol.	Yn unol â Pholisi Cludiant Gwynedd, cyfrifoldeb rhieni yw gwneud trefniadau cludiant ar gyfer disgyblion oedran meithrin.
460	<p>MODEL 4 - CAU YSGOL ABERSOCH A CHYNNIG LLE I DDISGYBLION MEWN YSGOL AMGEN</p> <p>Goblygiadau'r newid ar ddarpariaethau trafndiaeth gyhoeddus</p> <p>Mae hyn yn oddrychol iawn a dylai fod yn negyddol.</p> <p>Sut y bydd plant heb fynediad at gludiant preifat yn gallu mynychu'r flwyddyn Feithrin, 9-11am, a heb gar? Nid yw gwasanaethau trafndiaeth gyhoeddus yn opsiwn ymarferol: Amseroedd bysiau gwasanaeth: Abersoch i Ysgol Sarn Bach 08.40 - 08.46, bws nesaf Ysgol Sarn Bach i Abersoch 10.00 - 10.09. Abersoch i Ysgol Sarn Bach 10.52 - 10.58, bws nesaf Ysgol Sarn Bach i Abersoch am 10.58 - 12.36 (1awr 38 munud), neu Ysgol Sarn Bach i Abersoch 12.50 - 12.59.</p> <p>Yr effaith fyddai y byddai'r plant hyn yn cael eu heithrio o'r Feithrinfa, gallai teuluoedd ifanc fod yn llai tebygol o symud i'r gymuned.</p>	
461	<p>Roeddwn wedi dychryn yn fy nghyfarfod Zoom pan ofynnais pa ddarpariaethau yr oeddech wedi'u rhoi ar waith ynghylch plant rhwng 3 a 5 oed a fyddai'n mynychu'r ysgol am ddwy awr? Mae'r plant hyn yn dysgu sgiliau hanfodol ac yn hyrwyddo dysgu trwy chwarae gan ddefnyddio Cyfrwng y Gymraeg (y tro cyntaf i rai ohonynt glywed neu ddefnyddio'r iaith), i allu cyrraedd yr ysgol, os nad oes gan eu rhieni unrhyw gludiant.</p> <p>Dywedodd Gwern nad yw'n ofyniad statudol, nid yw'r ffaith nad yw hynny'n wir yn ei gwneud yn dderbyniol. Ni welaf sôn am hyn yn eich adroddiad ac rwy'n teimlo bod angen gwneud hyn yn hollol amlwg, efallai y bydd rhai teuluoedd yn colli'r achubiaeth hon ac rwy'n teimlo ei bod yn bwysicach nag erioed yn ystod yr amser hwn o ansicrwydd fod plant yn mynd i'r ysgol, gallai hyn hefyd effeithio iechyd meddwl y rheini a'r plant yn negyddol iawn.</p> <p>A yw'r Cyngor wedi ymchwilio i'r mater hwn ac wedi mynd i'r afael â rhieni y dylai eu plant fod angen dwy awr o ysgol ac egluro'r materion sy'n ymwneud â hyn? A allwch chi ddarparu rhagor o wybodaeth a chyngor ar sut y byddwch yn cyflawni hyn?</p>	<p>Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwadau.</p> <p>Mae Cyngor Gwynedd yn darparu cludiant di-dal i ddysgwyr sy'n derbyn addysg cynradd a sy'n byw 2 filltir neu ymhellach o'r ysgol yn eu dalgyrch, neu'r ysgol agosaf (dim yn cynnwys disgyblion dosbarth meithrin).</p> <p>Yn unol â Pholisi Cludiant Gwynedd, cyfrifoldeb rhieni yw gwneud trefniadau cludiant ar gyfer disgyblion oedran meithrin.</p>
462	<p>Adroddiad Asesiad Effaith Cydraddoldeb Ysgol Abersoch</p> <p>Oedran</p> <p>Rydym yn anghytuno â'r datganiad hwn. Bydd plant iau 3 - 4 oed yn y Feithrinfa yn cael eu gwahardd os nad oes ganddyn nhw gludiant preifat</p>	

463	<p>Gofynnais ichi o'r blaen am y plant sy'n bump oed ac iau sy'n mynychu'r ysgol am ddwy awr yn y bore. Nid yw rhai rhieni yn gyrru ac yn methu â mynd iddynt i Ysgol Sarn Bach. Soniodd Gwern mewn cyfarfod Zoom na fyddai'r plant yn cael defnyddio'r drafnidiaeth gyhoeddus, ac ni fyddai unrhyw riant eisiau anfon eu plant dan bump oed ar y bus ysgol yn unig. Heb ddull cludo rydych chi'n cau ei addysg blynyddoedd cynnar, rydych chi'n dileu hawl plentyn i'w addysg, rwy'n credu bod angen i chi grybwyll mwy o hyn yn eich adroddiad.</p>	
-----	---	--

F	Effaith ar ddysgwyr		
464	Byddai plant yn dioddef pe bai Ysgol Abersoch yn cau gan y byddai'n rhaid iddynt ddechrau eto mewn ysgol newydd. Er ei bod yn wir bod rhai plant yn teimlo'n gyffyrddus mewn ysgol newydd o fewn ychydig o wythnosau, gall eraill gymryd llawer mwy o amser i addasu. A oes gwir angen gorfodi plant ifanc i deimlo'n ofnus ac yn bryderus?		<p>Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwadau, ac yn cydnabod fod y cyfnod hwn yn un o ansicrwydd a all arwain at straen ac effaith ar ddysgwyr.</p> <p>Mae'r Cyngor o'r farn y byddai'r opsiwn o gau Ysgol Abersoch a chynnig lle i ddisgyblion yn Ysgol Sarn Bach yn golygu y byddwn yn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lleihau niferoedd llefydd gweigion o fewn yr ysgolion • Cynnig profiadau i ddisgyblion i gymdeithasu a chydweithio yn ddyddiol gyda chyfoedion • Addysgu'r plant mewn dosbarthiadau o faint mwy addas • Lleihau'r amrediad o lwfans y pen ar gyfer holl ddisgyblion y Sir • Sicrhau bod plant yn trosglwyddo un waith yn ystod eu haddysg gynradd ac uwchradd yn hytrach na dwywaith
465	Rwy'n gwrthwynebu i gau'r ysgol yn Abersoch – Sarn Bach. Beth a wnaiff y plant druan? Mor anheg. Plis ailystyriwch eich penderfyniad cyn cau'r ysgol.		
466	Y plant a ddylai fod eich blaenoriaeth yma, ac rwy'n gweld dim tystiolaeth yn eich adroddiad mai plant Ysgol Abersoch a roddwyd yn gyntaf. Pam eu tynnu o ysgol y maen nhw'n ei garu, lle maen nhw'n derbyn addysg ragorol ac yn derbyn cefnogaeth y gymuned, lle mae pawb yn adnabod eu henwau.		<p>Yn ogystal, mae'r ysgol amgen yn cynnig addysg o ansawdd cyfatebol fan lleiaf, gan gynnig mwy o brofiadau i'r disgyblion gydweithio a chymdeithasu gyda'u cyfoedion, ac yn galluogi'r disgyblion i fanteisio ar ystod o brofiadau cwricwlaidd ac allgyrsiol.</p>
	Dylech wneud enghraifft o'r ysgol hon fel un o obaith, dylech fod yn falch o'r ysgol, dylech weithio gyda hi, fel y mae'r Cyngor yn gwneud ag ysgolion yng Nghonwy gyda 10/12 o ddisgyblion.		<p>Pe byddai'r cynnig yn cael ei weithredu, nodir yr Awdurdod y bwriad i wneud pob ymdrech i gynorthwyo disgyblion i setlo yn eu hysgol newydd.</p>

Ff	Staff		
467	Nid y plant fyddai'r unig rai i ddiodeff. Beth am yr athrawon? Rydych chi nid yn unig yn mynd â'r ysgol i ffwrdd, ond hefyd swyddi, swyddi sydd eu hangen i dalu biliau a chael lle i fyw. A ydych wedi ystyried yr effeithiau ar iechyd meddwl a'r pryderon ariannol y gall eu hachosi?		<p>Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad.</p> <p>Pe byddai'r cynnig i gau Ysgol Abersoch yn cael ei weithredu, rhagwelir y bydd goblygiadau staffio yn arwain at ddiswyddiadau gan y byddai'r swyddi yn dod i ben pan fyddai'r ysgol yn cau. Ymgynghorwyd yn benodol â staff a chynrychiolwyr yr Undebau fel</p>

		<p>rhan o'r cyfnod ymgynghori statudol. Bydd rhaid i unrhyw ddiswyddiadau sy'n deillio o'r cynnig gydymffurfio â'r gyfraith cyflogaeth berthnasol a chynllun Diswyddo Gwynedd. Bydd cyfathrebu eglur ac agored gyda staff yn chwarae rhan greiddiol wrth weithredu ar unrhyw gynnig.</p> <p>Yn ystod yr ymgynghoriad, cynhaliwyd sesiynau galw heibio rhithwir lle roedd posib trefnu i swyddogion o wasanaeth Adnoddau Dynol y Cyngor fod yn bresennol os oedd unrhyw aelod o staff yn dymuno trafod eu sefyllfa. Rhoddwyd gwybod fod croeso hefyd i staff gysylltu â'r gwasanaeth Adnoddau Dynol yn uniongyrchol os oeddent yn dymuno cael trafodaethau un i un. Cynigir pecyn cymorth, gan gynnwys hyfforddiant os yw'n briodol, i'r holl staff a effeithir arnynt gan y cynnig.</p>
--	--	---

G	Ysgolion cyfagos																																																									
468	<p>Hoffwn ddatgan fy mhryder or ffaith fod Cyngor Gwynedd bellach yn bwriadu cau Ysgol Abersoch a colli Ysgol sydd yn rhan bwysig or gymuned.</p> <p>Rwyf or farn fod y Cyngor yn neidio i mewn yn rhy fuan i drio cwtogi costau bychan iawn sef cost o redeg Ysgol Abersoch heb gysidro yr angen lleol sydd ar y gorwel.</p> <p>Mae cynlluniau ar y gweill i ddarparu tai newydd ar safle Pwyliaid Penrhos fydd dros 70-100 uned dros y 3-4 blynedd nesaf fydd yn gartrefi fforddiadwy i bobl leol ag o sgil hynny mwy o blant yn lleol.</p> <p>Mae Ysgol Llanbedrog eisioes hefo gormod o blant a dylsa Abersoch gael ei ddefnyddio yn well i roi yr adnodd addysg gymunedol. Bydd creu y tai newydd yn Penrhos yn rhoi gofyn am ddarpariaeth addysg lleol felly rwyf or farn dylsa y Cyngor gysidro hyn cyn cau ysgol a difaru pam mae yn rhy hwyr.</p>	<p>Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwadau.</p> <p>Dengys y tabl isod sawl disgybl sy'n mynychu ysgolion dalgylch ac all-ddalgylch yn Ysgol Abersoch, Ysgol Sarn Bach a'r ysgolion cyfagos.</p> <table border="1" data-bbox="1137 405 1818 804"> <thead> <tr> <th colspan="2" rowspan="2"></th> <th colspan="4">Byw yn Dalgylch... (Medi 2020)</th> <th rowspan="2">Arall</th> <th rowspan="2">Cyfanswm Ysgol (M-B16) *(M-B1. 3 yn ochos Ysgol Abersoch)</th> </tr> <tr> <th>Abersoch</th> <th>Sarn Bach</th> <th>Llanbedrog</th> <th>Foel Gron</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <th rowspan="5">Mynychu Ysgol ... (Medi 2020)</th> <th>Abersoch</th> <td>5</td> <td>1</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>4</td> <td>10</td> </tr> <tr> <th>Sarn Bach</th> <td>9</td> <td>28</td> <td>-</td> <td>2</td> <td>9</td> <td>48</td> </tr> <tr> <th>Llanbedrog</th> <td>6</td> <td>6</td> <td>58</td> <td>15</td> <td>17</td> <td>102</td> </tr> <tr> <th>Foel Gron</th> <td>2</td> <td>4</td> <td>4</td> <td>24</td> <td>9</td> <td>43</td> </tr> <tr> <th>Arall</th> <td>4</td> <td>2</td> <td>2</td> <td>1</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <th colspan="2">Cyfanswm</th> <td>26</td> <td>41</td> <td>64</td> <td>42</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p><i>Ffynhonnell: Cyfrifiad Ysgolion Medi 2020</i></p> <p>Mae'r Awdurdod o'r farn nad yw sefyllfa niferoedd Ysgol Llanbedrog yn berthnasol i'r cynnig i gau Ysgol Abersoch a chynnig lle i'r disgyblion yn Ysgol Sarn Bach, am y rhesymau a ganlyn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Yn Medi 2020, roedd 26 (81%) o ddisgyblion (3-8 oed) dalgylch Ysgol Abersoch yn mynychu ysgolion all-ddalgylch - dim ond 6 o'r disgyblion hynny oedd yn mynychu Ysgol Llanbedrog. • Yn Medi 2020, dim ond 5 (20%) o ddisgyblion dalgylch Ysgol Abersoch sy'n dewis mynychu'r ysgol. Daeth gweddill disgyblion yr ysgol (5, sef 50% o niferoedd yr ysgol) o du allan i dalgylch yr ysgol. <p>Gyda 21 o lefydd gweigion, (a 4 lle gwag yn y Meithrin), mae gan Ysgol Sarn Bach gapasiti digonol ar gyfer disgyblion presennol Ysgol Abersoch ac Ysgol Sarn Bach, ac am y bum mlynedd nesaf.</p>			Byw yn Dalgylch... (Medi 2020)				Arall	Cyfanswm Ysgol (M-B16) *(M-B1. 3 yn ochos Ysgol Abersoch)	Abersoch	Sarn Bach	Llanbedrog	Foel Gron	Mynychu Ysgol ... (Medi 2020)	Abersoch	5	1	-	-	4	10	Sarn Bach	9	28	-	2	9	48	Llanbedrog	6	6	58	15	17	102	Foel Gron	2	4	4	24	9	43	Arall	4	2	2	1			Cyfanswm		26	41	64	42		
		Byw yn Dalgylch... (Medi 2020)				Arall	Cyfanswm Ysgol (M-B16) *(M-B1. 3 yn ochos Ysgol Abersoch)																																																			
		Abersoch	Sarn Bach	Llanbedrog	Foel Gron																																																					
Mynychu Ysgol ... (Medi 2020)	Abersoch	5	1	-	-	4	10																																																			
	Sarn Bach	9	28	-	2	9	48																																																			
	Llanbedrog	6	6	58	15	17	102																																																			
	Foel Gron	2	4	4	24	9	43																																																			
	Arall	4	2	2	1																																																					
Cyfanswm		26	41	64	42																																																					
469	<p>Mae datblygiadau tai enfawr ar y gweill, un ym Mhenrhos ar waith – lle bydd y plant hyn i gyd yn mynd? Bydd rhaid i rai fynychu'r ysgol orlawn yn Llanbedrog – tybed ydych chi wedi ystyried sgil effeithiau hyn?</p>																																																									
470	<p>Rwyf yn barod wedi ymateb I rhai or pwyntiau ac ddim am ail ddweud ond mae chynhwysedd ddau ysgol cyfagos Ysgol Llanbedrog a Ysgol Sarn Bach yn fy mhoeni. Mae eto sôn am capacity Ysgol Abersoch sef 32 nid yw yr ysgol erioed wedi cyrraedd y rhif yma?</p>																																																									
471	<p>Credaf nad yw adeilad Ysgol Sarn Bach yn addas o ran llunwedd i gynyddu niferoedd disgyblion.</p>																																																									

			<p>Yn unol â'r Cod Derbyn i Ysgolion, bydd yr awdurdod yn cydymffurfio â dewis rhieni nes cyrraedd rhif mynediad yr ysgol. Mae'r rhif mynediad yn adlewyrchu gallu ysgol i dderbyn plant ar sail arwynebedd llawr yr ysgol a chyfrifir yn defnyddio fformiwla Llywodraeth Cymru.</p> <p>Nodir fod safle Pwyliaid Penrhos yn syrthio o fewn dalgylch Ysgol Gynradd Llanbedrog felly byddai unrhyw blant yn y tai newydd yn cael cynnig lle yn yr ysgol honno, yn unol â Polisi Mynediad Cyngor Gwynedd.</p>																																																									
472	Nid oes yr un plentyn yn byw ym mhentref Sarn Bach ei hun. Mae nifer o ddisgyblion Ysgol Sarn Bach yn all-ddalgylch hefyd, heb gynnwys y rhai a drosglwyddodd yn wyth oed o Ysgol Aber-soch.		Roedd tabl yn adran 5.1 o'r ddogfen ymgynghori yn nodi annedd disgyblion Ysgol Abersoch a'r ysgolion cyfagos, gan gynnwys Ysgol Llanbedrog ac Ysgol Sarn Bach.																																																									
473	Pam na soniwyd am nifer y plant all-ddalgylch sydd yn Ysgol Llanbedrog? Aiff nifer ohonynt yno o Aber-soch.		<p>Yn Medi 2020, roedd 20 allan o'r 48 o ddisgyblion yn Ysgol Sarn Bach yn byw y tu allan i'r dalgylch. Roedd 6 o ddisgyblion Ysgol Llanbedrog (102) yn byw yn dalgylch Ysgol Abersoch.</p> <p>Dylid nodi fod Ysgol Sarn Bach eisoes yn derbyn disgyblion ardal Abersoch ym mis Medi yn dilyn eu penblwydd yn 8 oed (mae ardal dalgylch Ysgol Abersoch yn perthyn i dalgylch Ysgol Sarn Bach i ddisgyblion Blwyddyn 4 – 6). Pe byddai'r cynnig arfaethedig yn cael ei weithredu byddai dalgylch Ysgol Sarn Bach yn cael ei addasu i gynnwys ardal yr ysgol bresennol, yn ogystal ag ardal dalgylch presennol Ysgol Abersoch.</p>																																																									
474	4.2 Cymariaethau anaddas ac anghywir. Wrth gydnabod y mynychu canran o ddisgyblion Abersoch ysgolion tu allan i'w dalgylch, rydym yn anghydwed y gall y ffigur hwn fod cyn uchred ag 81% gan y trosglwyddodd nifer o'r plant yn gyfreithlon i Ysgol Sarn Bach ar ôl Blwyddyn 3. Ymdebyga hyn i sefyllfa ddu a gwyn ac mae'n gamarweiniol ac anghywir.		Dengys y tabl isod faint o ddisgyblion sy'n mynychu ysgolion dalgylch ac all-dalgylch yn Ysgol Abersoch, Ysgol Sarn Bach a'r ysgolion cyfagos.																																																									
475	Mae hyn hefyd yn wir am Ysgol Sarn Bach; Mae 15 allan o 42 o ddisgyblion dalgylch cartref yn mynychu Ysgol Llanbedrog. Nid yw hyn yn anarferol oherwydd polisi dewis rhieni LIC.																																																											
476	Dogfen ymgynghori 5.1: Mae'r tabl hwn yn gwbl gamarweiniol. Dim ond hyd at Flwyddyn 3 y mae Ysgol Abersoch yn ei gymryd, felly mae'r niferoedd yn ddiodyn yn rhagfarnllyd yn erbyn yr ysgol. Bydd nifer o ddisgyblion Ysgol Abersoch sy'n mynychu Ysgol Sarn Bach yn mynychu ers iddynt drosglwyddo eisoes ym mlwyddyn 4. Mae'r cymariaethau'n amhriodol ac yn cymharu afalau â gellyg. Byddai'n fwy priodol cymharu pob plentyn 3-8 oed.		<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2" rowspan="2"></th> <th colspan="5">Byw yn Dalgylch... (Medi 2020)</th> <th rowspan="2">Cyfanswm Ysgol (M-B16) *(M-B1. 3 yn achos Ysgol Abersoch)</th> </tr> <tr> <th>Abersoch</th> <th>Sarn Bach</th> <th>Llanbedrog</th> <th>Foel Gron</th> <th>Arall</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <th rowspan="5">Mynychu Ysgol ... (Medi 2020)</th> <th>Abersoch</th> <td>5</td> <td>1</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>4</td> <td>10</td> </tr> <tr> <th>Sarn Bach</th> <td>9</td> <td>28</td> <td>-</td> <td>2</td> <td>9</td> <td>48</td> </tr> <tr> <th>Llanbedrog</th> <td>6</td> <td>6</td> <td>58</td> <td>15</td> <td>17</td> <td>102</td> </tr> <tr> <th>Foel Gron</th> <td>2</td> <td>4</td> <td>4</td> <td>24</td> <td>9</td> <td>43</td> </tr> <tr> <th>Arall</th> <td>4</td> <td>2</td> <td>2</td> <td>1</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <th colspan="2">Cyfanswm</th> <td>26</td> <td>41</td> <td>64</td> <td>42</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p><i>Ffynhonnell: Cyfrifiad Ysgolion Medi 2020</i></p>			Byw yn Dalgylch... (Medi 2020)					Cyfanswm Ysgol (M-B16) *(M-B1. 3 yn achos Ysgol Abersoch)	Abersoch	Sarn Bach	Llanbedrog	Foel Gron	Arall	Mynychu Ysgol ... (Medi 2020)	Abersoch	5	1	-	-	4	10	Sarn Bach	9	28	-	2	9	48	Llanbedrog	6	6	58	15	17	102	Foel Gron	2	4	4	24	9	43	Arall	4	2	2	1			Cyfanswm		26	41	64	42		
		Byw yn Dalgylch... (Medi 2020)					Cyfanswm Ysgol (M-B16) *(M-B1. 3 yn achos Ysgol Abersoch)																																																					
		Abersoch	Sarn Bach	Llanbedrog	Foel Gron	Arall																																																						
Mynychu Ysgol ... (Medi 2020)	Abersoch	5	1	-	-	4	10																																																					
	Sarn Bach	9	28	-	2	9	48																																																					
	Llanbedrog	6	6	58	15	17	102																																																					
	Foel Gron	2	4	4	24	9	43																																																					
	Arall	4	2	2	1																																																							
Cyfanswm		26	41	64	42																																																							

			<p>Cadarnheir fod 81% o blant (3-8 oed) dalgylch Ysgol Abersoch yn mynychu ysgolion all-dalgylch yn Medi 2020. Er eglurder, nid yw disgyblion blwyddyn 4, 5 a 6 sy'n byw yn yr ardal wedi eu cynnwys yn y ffigur yma gan fod ardal dalgylch Abersoch yn cael ei ystyried fel rhan o ddalgylch Ysgol Sarn Bach ar gyfer plant blynyddoedd 4, 5 a 6.</p> <p>Mewn ymateb i'r sylwad ynglŷn â'r nifer o ddisgyblion dalgylch Ysgol Sarn Bach sy'n mynychu ysgolion all-ddalgylch, nodir fod 13 (32%) o ddisgyblion y dalgylch yn mynychu ysgolion all-ddalgylch, dim ond 6 (15%) o'r disgyblion hynny sy'n mynychu Ysgol Llanbedrog.</p>
477	<p>Ymestyn dalgylch Ysgol Sarn Bach</p> <p>O ystyried polisi Llywodraeth Cymru, mae perthnasedd dalgylchoedd yn amheus gan fod gan rieni ddewis rhydd o ysgolion, hyd yn oed os yw ysgol nad yw'n dalgylch dros-gapasiti, fel y dangosir gan Ysgol Llanbedrog.</p>		<p>Mae'r Awdurdod yn gweithredu polisi dalgylchol ac fel arfer mae disgyblion yn mynychu'r ysgol yn y dalgylch y maent yn byw ynddi a lle bydd yr Awdurdod wedi gwneud darpariaeth o ran gofod, staffio ac adnoddau eraill yn cynnwys cludiant ysgol. Mae gan bob ysgol ddalgylch ddiffiniedig a gellir cael golwg ar fapiau swyddogol yn dangos y ffiniau, yn y Swyddfa Addysg neu yn yr ysgolion unigol. Bydd yr Awdurdod yn cydymffurfio â dewis rhieni nes cyrraedd rhif mynediad yr ysgol. Mae'r rhif mynediad yn adlewyrchu gallu ysgol i dderbyn plant ar sail arwynebedd llawr yr ysgol a chyfrifir yn defnyddio fformwla Llywodraeth Cymru.</p>
478	<p>Eto, mae niferoedd Ysgol Llanbedrog wedi gordansgrifio o fwy nag 20%, gyda 102 o blant yn mynychu o gymharu â'i capasiti o 83, gyda 43% o'r disgyblion sy'n ei mynychu yn all-ddalgylch. Ni chredwn fod Cyngor Gwynedd yn dilyn y Cod Trefniadaeth Ysgolion na'i bolisiau ei hun o ran mynediad, uchafswm meintiau dosbarthiadau o 20 disgybl i blant mewn dosbarthiadau oed cymysg nac, ychwaith, mewn rhai achosion lefel cyfreithiol y Cyngor ei hun o 30 mewn dosbarth....</p>		<p>Awdurdod Addysg Cyngor Gwynedd yw'r Awdurdod Mynediad ar gyfer ysgolion cymuned a'r rhai sydd o dan reolaeth wirfoddol, a chaniateir mynediad i'r ysgol hynny yn unol â Pholisi Mynediad Ysgolion y Sir. Mae'r polisi mynediad yn cyd-fynd â gofynion y Cod Derbyn i Ysgolion, Llywodraeth Cymru.</p> <p>Fe nodir yn y Cod Derbyn i Ysgolion:</p> <p>"Rhaid i ALLau beidio ag awgrymu y dylai rhieni ddweud mai ysgol eu dalgylch lle y maent yn byw sydd orau ganddynt, na bod lle wedi'i neilltuo iddynt yn yr ysgol honno, cyn iddynt fynegi eu dewis. Er y dylid esbonio canlyniadau posibl peidio â gwneud hynny, rhaid i ALLau ei gwneud yn glir bod gan rieni'r hawl i enwi unrhyw ysgol fel yr un sydd orau ganddynt."</p>
479	<p>Rydym yn cwestiynu pam mae Cyngor Gwynedd yn caniatáu i Ysgol Llanbedrog barhau i dderbyn plant y tu allan i'r dalgylch pan fyddant eisoes yn uwch na'r capasiti os oes gwarged mewn man arall.</p>		
480	<p>Yn ogystal, mae Ysgol Llanbedrog wedi parhau i dderbyn plant sy'n fwy na'i therfynau capasiti ac mae'n addysgu plant mewn dosbarthiadau o faint sy'n fwy nag 20 ar gyfer dosbarth oedran cymysg. Mae'r ddau ffactor hyn yn mynd yn groes i'r strategaeth "Addysg Gynradd Ardderchog i Blant yng Ngwynedd" Cyngor Gwynedd. Mae'n ymddangos bod yr Adran Addysg ac Ysgol Llanbedrog wedi caniatáu i'r gor-dansgrifio hwn ddiwydd er anfantais bosibl i addysg disgyblion</p>		<p>Yn unol â'r Cod Derbyn i Ysgolion, bydd yr awdurdod yn cydymffurfio â dewis rhieni nes cyrraedd rhif mynediad yr ysgol. Mae'r rhif mynediad yn adlewyrchu gallu ysgol i dderbyn plant ar sail arwynebedd llawr yr ysgol a chyfrifir yn defnyddio fformiwla Llywodraeth Cymru.</p>

	Ysgol Llanbedrog wrth fygwth parhad ysgolion eraill yn y dalgylch. Mae angen cywiro'r sefyllfa hon.		Dengys y tabl isod sawl disgybl sy'n mynychu ysgolion dalgylch ac all-ddalgylch yn Ysgol Abersoch, Ysgol Sarn Bach a'r ysgolion cyfagos.
481	Gofynnodd fy merch wrthyhch pam eich bod yn caniatáu i ysgol 2 filltir i ffwrdd fod 20% dros gapasiti, yn caniatáu i blant o bentref Abersoch symud yno o'u dalgylch i fynychu ysgol sydd eisoes dros ei gapasiti, pan wyddoch bod gan Ysgol Abersoch lefydd gweigion. Mae hyn yn erbyn eich polisiau, felly plis atebwch sut mae fy mhlentyn 8 oed ac eglurwch sut y daeth hyn i fod?		
482	Mae'r ddeddf yn nodi bod angen "cydbwysio anghenion tymor byr yn erbyn y gallu i ddiwallu anghenion tymor hir" a "defnyddio eu hadnoddau i atal problemau rhag gwaethygu neu rhag digwydd yn y lle cyntaf". A all Cyngor Gwynedd wneud sylwadau ar arwyddocâd mynd dros gapasiti yn Ysgol Llanbedrog a phroblemau dilynol i ysgolion cyfagos? Mae Comisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol wedi nodi y dylid ystyried y tueddiadau tymor hir hy 25-50 mlynedd i'r dyfodol.		
483	Mae'r adroddiad yn tynnu sylw at sefyllfa bryderus iawn yn Ysgol Llanbedrog, lle gwelwn niferoedd y disgyblion ymhell dros gapasiti'r ysgol, gan arwain at sefyllfa lle nad yw plant o'r pentref hwnnw'n gallu mynychu eu hysgol bentref eu hunain.		Mae'r Awdurdod o'r farn nad yw sefyllfa niferoedd Ysgol Llanbedrog yn berthnasol i'r cynnig i gau Ysgol Abersoch a chynnig lle i'r disgyblion yn Ysgol Sarn Bach, am y rhesymau a ganlyn:
484	Mae'r Adran Addysg yn rhoi pwyslais mawr ar ddata lleoedd dros ben a chapasiti ysgol, yr wyf yn deall sy'n cael ei gyfrifo gan ddefnyddio fformiwla. Ymddengys bod hyn wedi cael ei ddiystyru'n llwyr yn achos Ysgol Llanbedrog, a byddwn yn awgrymu y gallai hyn arwain at effaith ar ganlyniadau dysgu disgyblion, heb sôn am faterion iechyd a diogelwch posib gorlenwi?		<ul style="list-style-type: none"> Yn Medi 2020, roedd 26 (81%) o ddisgyblion (3-8 oed) dalgylch Ysgol Abersoch yn mynychu ysgolion all-ddalgylch - dim ond 6 o'r disgyblion hynny oedd yn mynychu Ysgol Llanbedrog. Yn Medi 2020, dim ond 5 (20%) o ddisgyblion dalgylch Ysgol Abersoch sy'n dewis mynychu'r ysgol. Daeth gweddill disgyblion yr ysgol (5, sef 50% o niferoedd yr ysgol) o du allan i dalgylch yr ysgol.
485	Methiant Cyngor Gwynedd i gynnal ei bolisiau cyhoeddedig ei hun o ran capasiti a dewis rhieni. Mae'r ffaith fod yr Adran Addysg wedi caniatáu i Ysgol Llanbedrog derbyn mwy nag 20% o blant dros ei gapasiti, gyda 43% o'i disgyblion o'r tu allan i'r dalgylch pan fo capasiti ar gael mewn ysgolion cyfagos yn enghraifft o hyn. Mae'r Adran Addysg, er mwyn gwasanaethu ei hangen ei hun, yn amlwg yn ddewisol ym mha un o'i pholisiau y mae'n dewis ei gweithredu ac felly mae'n uniongyrchol atebol am y sefyllfa yr ydym yn ei chael ein hunain		Gyda 21 o lefydd gweigion, (a 4 lle gwag yn y Meithrin), mae gan Ysgol Sarn Bach gapasiti digonol ar gyfer disgyblion presennol Ysgol Abersoch ac Ysgol Sarn Bach, am y bum mlynedd nesaf.

		Byw yn Dalgylch... (Medi 2020)					Cyfanswm Ysgol (M-B16) *(M-B1. 3 yn achos Ysgol Abersoch)
		Abersoch	Sarn Bach	Llanbedrog	Foel Gron	Arall	
Mynychu Ysgol ... (Medi 2020)	Abersoch	5	1	-	-	4	10
	Sarn Bach	9	28	-	2	9	48
	Llanbedrog	6	6	58	15	17	102
	Foel Gron	2	4	4	24	9	43
	Arall	4	2	2	1		
Cyfanswm		26	41	64	42		

Ffynhonnell: Cyfrifiad Ysgolion Medi 2020

	ynddynt. Byddwn yn disgwyl, o ran budd y cyhoedd, y bydd y Cabinet yn dwyn yr Adran Addysg i gyfrif am ei methiant i ddilyn ei pholisiau ysgrifenedig ei hun.		
486	Mae Ysgol Abersoch, fel y nodwyd gennych yn y ddogfen ymgynghori, o dan ei chapasiti, ond mae hi hefyd yn werth nodi bod Ysgol Llanbedrog dros ei chapasiti. Mae nifer o ddisgyblion yn nalgylch Ysgol Abersoch sy'n dewis mynychu Ysgol Llanbedrog, felly mae'n rhaid i mi holi'r Cyngor, sut gellir caniatáu i bentref cyfagos i fod dros ei chapasiti pan rydych yn gwneud eich gorau glas i gau Ysgol Abersoch, pan yn hawdd y gallai niferoedd dros y capasiti yn Llanbedrog fynychu Abersoch?. Onid yw hyn hefyd yn mynd yn groes i reoliadau lechyd a Diogelwch i gael gormod o blant mewn ysgol sydd â chapasiti penodol er mwyn diogelwch pawb sy'n mynychu?		
487	Wrth ddarllen pecyn cefndir yr Ymgynghoriad, cefais fy synnu gan niferoedd Ysgol Llanbedrog (Appendix 4). Caniatéir iddi drwy ryw ddirgel ffordd, i gymeryd pedwar ar bymtheg o blant yn fwy na'r capasiti! Pedwar ar bymtheg a ddylai fod wedi ei rhannu rhwng ysgolion cyfagos! Dim ond Yr Adran Addysg allai fod wedi rhoi'r caniatád i hyn. Sut bod hyn yn bosib? Sut y caniatáwyd hyn? O ran ' rhagamcanion o ddisgyblion' (ffigwr 5.2) a'r dyfyniad oddi tano: "I'r gwrthwyneb, mae niferoedd Ysgol Llanbedrog wedi cynyddu 15% yn yr un cyfnod" - yr un 15% ag mae'r ysgol dros ei chapasiti! Ni wn sut yr amcangyfrifir y rhagamcanion hyn ond rwy'n mawr obeithio nad ydych yn ceisio cau ysgol ar amcangyfrifiad o lai na 10 plentyn. Rwyf ar ddeall bod nifer o blant o dan oed ysgol yn y cylch - un ar ddeg yn ôl bob sôn. Pe na byddai Ysgol Llanbedrog wedi cael 'caniatád' i fynd dros gapasiti, yna mae'n debyg na fyddai Ysgol Abersoch mewn sefyllfa i chi fod yn dadlau dros ei chau.		
488	Y mae wedi dod i'n sylw fel grŵp bod gan Ysgol Llanbedrog, sy eisoes yn ffynu fel ysgol, blant ar y rhestr aros a dwi'n siŵr y byddai'r rhain yn medru cael eu hidlo i Abersoch i gadw mwy o ddisgyblion yn yr ysgol.		Awdurdod Addysg Cyngor Gwynedd yw'r Awdurdod Mynediad ar gyfer ysgolion cymuned a'r rhai sydd o dan reolaeth wirfoddol, a chaniateir mynediad i'r ysgol hynny yn unol â Pholisi Mynediad Ysgolion y Sir. Mae'r polisi mynediad yn cyd-fynd â gofynion y Cod Derbyn i Ysgolion, Llywodraeth Cymru.
489	Mae hefyd yn anodd deall pam mae'r mater gor-gapasiti Ysgol Llanbedrog yn cael ei roi o'r neilltu gan yr Adran Addysg. Yng nghyfarfod y Cabinet (15 Mehefin), nododd Gareem Jackson nad yw polisi'r Cyngor yn caniatáu hyrwyddo un ysgol dros yr ysgol arall. Ac		Fe nodir yn y Cod Derbyn i Ysgolion:

	eto maent wedi caniatáu i Ysgol Llanbedrog fynd yn or-gapasiti sylweddol (> 20%). Mae hyn yn groes i Gyngor Gwynedd 'Gwybodaeth i Rieni 2021- 2022' sy'n nodi "Bydd yr Awdurdod yn cydymffurfio â dewis rhieni nes cyrraedd rhif mynediad yr ysgol." Siawns nad yw hyn yn rhan annatod o'r conundrum presennol ac na ellir ei ddiswyddo mor hawdd?		<p>"Rhaid i ALLau beidio ag awgrymu y dylai rhieni ddweud mai ysgol eu dalgylch lle y maent yn byw sydd orau ganddynt, na bod lle wedi'i neilltuo iddynt yn yr ysgol honno, cyn iddynt fynegi eu dewis. Er y dylid esbonio canlyniadau posibl peidio â gwneud hynny, rhaid i ALLau ei gwneud yn glir bod gan rieni'r hawl i enwi unrhyw ysgol fel yr un sydd orau ganddynt."</p> <p>Yn unol â'r Cod Derbyn i Ysgolion, bydd yr awdurdod yn cydymffurfio â dewis rhieni nes cyrraedd rhif mynediad yr ysgol. Mae'r rhif mynediad yn adlewyrchu gallu ysgol i dderbyn plant ar sail arwynebedd llawr yr ysgol a chyfrifir yn defnyddio fformiwla Llywodraeth Cymru.</p> <p>Nid yw'r Awdurdod o'r farn fod sefyllfa niferoedd Ysgol Llanbedrog yn berthnasol i'r cynnig i gau Ysgol Abersoch a chynnig lle i'r disgyblion yn Ysgol Sarn Bach.</p> <p>Gyda 21 o lefydd gweigion, (a 4 lle gwag yn y Meithrin), mae gan Ysgol Sarn Bach gapasiti digonol ar gyfer disgyblion presennol Ysgol Abersoch ac Ysgol Sarn Bach, am y bum mlynedd nesaf.</p>
490	Methu i gwrsitynu pam y caniateir i rifau godi dros gapasiti Ysgol Llanbedrog a ddylai fod bwysicaf, yn enwedig gan mai chi oedd fwyaf awyddus i wthio eich cynlluniau i ffederaleiddio gyda'r ysgol.		
491	Yn anffodus nid yw'n gyfrinach bod yr ysgol agosaf yn Llanbedrog yn beryglus o llawn bellach gyda dros 102 o ddisgyblion.		
492	Yn eich adroddiad gwnaethoch ddiystyru'r ffaith bod Ysgol Llanbedrog yn rhedeg ar 20% dros gapasiti, pam na fyddech chi eisiau canolbwyntio mwy ar y pwynt hwn? Pwy sydd wedi caniatáu i hyn ddigwydd?		
493	Teimlir ei bod yn groes i'r graen adeiladu mwy o ofod yn Ysgol Llanbedrog, fel yr awgrymodd aelod o'r Adran Addysg mewn cyfarfod anffurfiol, pan fo ysgol addas â chapasiti yn Abersoch.		<p>Nid oes bwriad rhoi estyniad ar Ysgol Llanbedrog fel rhan o'r cynnig. Er eglurder, y cynnig arfaethedig yw cau Ysgol Abersoch, a chynnig lle i'r disgyblion yn Ysgol Sarn Bach.</p> <p>Wrth gynnwys capasiti a niferoedd Meithrin y ddwy ysgol, mae gan Ysgol Abersoch 32 (75%) o lefydd gweigion ac Ysgol Sarn Bach 25 (34%) o lefydd gweigion. Gyda 21 o lefydd gweigion, (a 4 lle gwag yn y Meithrin), mae gan Ysgol Sarn Bach gapasiti digonol ar gyfer disgyblion presennol Ysgol Abersoch ac Ysgol Sarn Bach, am y bum mlynedd nesaf.</p> <p>Yn Medi 2020, rhwng Ysgol Abersoch ac Ysgol Sarn Bach, roedd 47 (47%) o lefydd gweigion yn yr ardal. Pe byddai'r cynnig yn cael ei wireddu, rhagwelir y byddai o ddeutu 19 (29%) o lefydd gweigion (Derbyn – Bl.6) yn parhau yn yr ysgol amgen.</p>
494	Arweiniodd polisi dewis rhieni Llywodraeth Cymru, a methiant Cyngor Gwynedd o lynu at ei bolisiau ei hun, i'r sefyllfa o un ysgol fod dros-gapasiti ac, eto, un arall sy'n brwydro aros ar agor yn dangos yr atebwyd y criteria am Adolygu Dalgylch.		<p>Awdurdod Addysg Cyngor Gwynedd yw'r Awdurdod Mynediad ar gyfer ysgolion cymuned a'r rhai sydd o dan reolaeth wirfoddol, a chaniateir mynediad i'r ysgol hynny yn unol â Pholisi Mynediad Ysgolion y Sir. Mae'r polisi mynediad yn cyd-fynd â gofynion y Cod Derbyn i Ysgolion, Llywodraeth Cymru.</p>
495	Datgana'r Cyngor nad oes gan y sefyllfa bod Ysgol Llanbedrog dros ei chapasiti ddim i'w wneud â'r penderfyniad hwn. Ond, eto, nid yw'n gwneud dim synnwyr gan ei fod yn ymgais arall i dynnu sylw oddi ar ei fethiant i ddilyn ei bolisiau maint dosbarthiadau ei hun fel nodir ym		<p>Fe nodir yn y Cod Derbyn i Ysgolion:</p> <p>"Rhaid i ALLau beidio ag awgrymu y dylai rhieni ddweud mai ysgol eu dalgylch lle y maent yn byw sydd orau ganddynt, na bod lle wedi'i neilltuo iddynt yn yr ysgol honno, cyn iddynt</p>

	Mholisi Addysg Gynradd o'r Ansawdd Gorau i Blant yng Ngwynedd'. Ymhellach, mae eglurhad yr Adran Addysg o beidio â chynnal Adolygiad Dalgylch, pan fo problemau dros gapasiti yn Ysgol Llanbedrog sy'n sail i adolygiad dalgylch, yn anfoddfaol.		fynegi eu dewis. Er y dylid esbonio canlyniadau posibl peidio â gwneud hynny, rhaid i ALLau ei gwneud yn glir bod gan rieni'r hawl i enwi unrhyw ysgol fel yr un sydd orau ganddynt."
496	penderfyniadau (neu ddiffyg penderfyniadau) mewn polisi cyhoeddus gan Lywodraeth Leol a Chanolog wedi cyfrannu at y problemau, a bod cyfrifoldeb arbennig felly i chwilio pob datrysiad posibl.		Yn unol â'r Cod Derbyn i Ysgolion, bydd yr awdurdod yn cydymffurfio â dewis rhieni nes cyrraedd rhif mynediad yr ysgol. Mae'r rhif mynediad yn adlewyrchu gallu ysgol i dderbyn plant ar sail arwynebedd llawr yr ysgol a chyfrifir yn defnyddio fformiwla Llywodraeth Cymru.
497	Pe bai niferoedd y disgyblion yn cael eu rheoli'n well ar draws y pedair ysgol yn y dalgylch, yna byddai maint dosbarthiadau 12-20 yn fwy cyffredin ym mhob ysgol er budd yr holl ddisgyblion yn y dalgylch. Mae'n ofynnol i barhad dosbarthiadau yn Ysgol Abersoch gyflawni'r nod hwn ym mhob ysgol yn y dalgylch. Yn ogystal, mae'n debygol y byddai'r gost gyfartalog fesul disgybl yn y dalgylch yn fwy unol â normau addysgol.		Yn ei gyfarfod ar 17 Medi 2019 bu i Gabinet Cyngor Gwynedd roi caniatâd i'r Adran Addysg gynnal trafodaethau ffurfiol gyda chorff llywodraethol a budd-ddeiliaid perthnasol eraill Ysgol Abersoch i alluogi llunio ystod o opsiynau posibl yn ymwneud â dyfodol yr ysgol, yn sgil pryderon ynghylch niferoedd disgyblion yr ysgol. Yn dilyn penderfyniad y Cabinet ar 17 Medi 2019, sefydlwyd Panel Adolygu Ysgol (PAY) i drafod sefyllfa'r ysgol, ynghyd ag ystyried yr opsiynau posib gyda rhan-ddeiliad yr ysgol. Yn ystod y cyfarfodydd, ystyriwyd sawl opsiwn ar gyfer addysg gynradd yn nalgylch Ysgol Abersoch er mwyn sicrhau darpariaeth gynaliadwy i'r dyfodol gan ymateb yn benodol i'r prif heriau y mae'r ysgol yn ei wynebu. Mae modd gweld cofnod o'r trafodaethau ar ein gwefan www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg
498	Mae posiblwydd y gallai'r disgyblion drosglwyddo i ysgolion eraill yn hytrach nag Ysgol Sarn Bach, gan fod y dewis ar gael i rieni.		Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad.
499	Pam bod gan rieni'r hawl i yrru eu plant i ysgolion sydd tu allan i'r dalgylch a'r ysgolion hynny dros eu capasiti. Dydi hyn ddim yn gwneud synnwyr.		Awdurdod Addysg Cyngor Gwynedd yw'r Awdurdod Mynediad ar gyfer ysgolion cymuned a'r rhai sydd o dan reolaeth wirfoddol, a chaniateir mynediad i'r ysgol hynny yn unol â Pholisi Mynediad Ysgolion y Sir. Mae'r polisi mynediad yn cyd-fynd a gofynion y Cod Derbyn i Ysgolion, Llywodraeth Cymru.
500	Rwy'n deall bod y rhesum y tu ôl i gau'r ysgol yn ganlyniad i'r niferoedd isel a'i bod yn anghynladwy, ond rwy'n credu bod cymaint o opsiynau eraill y dylech eu hystyried cyn y penderfyniad brys i gau'r ysgol. Os yw'r niferoedd yn isel yn ysgol abersoch, siawns y peth mwyaf synhwyrol buasai darganfod y rhesymau pam fod cynifer o rieni yn dewis peidio a gyrru eu plant i'r ysgol. Beth am i chi sefydlu arolwg er mwyn deall y rhesymau hyn. Wedi deallt y rhesymau awgrymaf gynllun gweithredu i gynyddu'r rhifau yn y'r ysgol.		Fe nodir yn y Cod Derbyn i Ysgolion: "Rhaid i ALLau beidio ag awgrymu y dylai rhieni ddweud mai ysgol eu dalgylch lle y maent yn byw sydd orau ganddynt, na bod lle wedi'i neilltuo iddynt yn yr ysgol honno, cyn iddynt fynegi eu dewis. Er y dylid esbonio canlyniadau posibl peidio â gwneud hynny, rhaid i ALLau ei gwneud yn glir bod gan rieni'r hawl i enwi unrhyw ysgol fel yr un sydd orau ganddynt."

501	Dwi hefyd yn ymwybodol bod ysgol llanbedrog dros ei chapasiti o 19 disgybl. Dwi hefyd yn ymwybodol bod o leiaf 10 babi newydd-anedig ym mhentref Abersoch y flwyddyn hon, Mae'r ffaith bod llanbedrog dros ei chapasiti yn awgrymu ei bod o dan bwysau ofnadwy ac y bydd cau yn cael effaith niweidiol ar yr ysgol. Siawns bod yr uchod yn gwneud achos cryf o blaid cadw'r ysgol ar agor.		Yn unol â'r Cod Derbyn i Ysgolion, bydd yr awdurdod yn cydymffurfio â dewis rhieni nes cyrraedd rhif mynediad yr ysgol. Mae'r rhif mynediad yn adlewyrchu gallu ysgol i dderbyn plant ar sail arwynebedd llawr yr ysgol a chyfrifir yn defnyddio fformiwla Llywodraeth Cymru.
502	Fel rhiant i blant yn yr ysgol ers 2008, mae un peth yn sefyll allan yn gryf i mi ac welaf fai ar polisi/rheolau y Cyngor ynglyn a pa mor hawdd ydi hi i rhieni symud eu plant o un ysgol i'r llall. Ni chaniateir hyn yn Lloegr. Ers 2009 mae hyn wedi digwydd nifer o weithiau yn ysgol Abersoch, heb esboniad cryf/da, fel oedd un yn mynd oedd lleill yn dilyn (fel defaid!!!). Pe bai hyn ddim wedi cael ei ganiatau, mi fuasai ffigyrau disgyblion Ysgol Abersoch yn gryf iawn.		

TUD. 172

Ng	Materion Cyllidol		
503	Dim ond swm pitw iawn yw'r arbediad ariannol.		Yn y flwyddyn ariannol 2020-21, dyrannwyd cyfanswm o £366,030 i ysgolion Abersoch a Sarn Bach. O ran costau refeniw, rhagwelir y byddai gweithredu'r cynnig arfaethedig yn creu arbediad blynyddol o £110,062, llai anghenion cludiant ychwanegol, sef o oddeutu £14,000 y flwyddyn. O ganlyniad, byddai'r arbedion net arfaethedig yn debygol o fod yn £96,062 y flwyddyn. Nid yw'r ffigyrau yn cymryd unrhyw gostau cynnal a chadw ar safle Ysgol Abersoch nac Ysgol Sarn Bach i ystyriaeth. Pe byddwn wedi ystyried y costau hyn mi fyddai'n golygu mwy o arbedion gan na fydda unrhyw gostau cynnal a chadw i Ysgol Abersoch i'r dyfodol. Tydi clystyru cost y 4 ysgol leol at ei gilydd i gyrraedd cyfartaledd cost o £5,000 ddim yn lleihau cost uchel y pen Ysgol Abersoch. Bydd unrhyw gostau diswyddo yn cael eu hariannu o'r arbedion hyn. Nid yw costau'r ymgynghoriad wedi'u cynnwys wrth gyfrifo arbedion gan eu bod yn annibynnol o gostau rhedeg gwirioneddol yr ysgolion dan sylw.
504	A fyddai'n bosibl i Gyngor Gwynedd ddarparu dadansoddiad manwl o'r costau yr ydych wedi sôn amdanynt yn fyr yn eich adroddiad. Ymddengys bod gan bopeth arall fwy o bwyslais a manylder na'r mater hwn, a allwch chi ymhelaethu gan fy mod i'n teimlo bod angen i chi fod yn fwy tryloyw ar feysydd fel: - Trafnidiaeth - Staffio - Diswyddiadau - Costau proses yr ymgynghoriad hyd yma; - Stampiau dosbarth cyntaf x 2 i holl ddisgyblion Sarn Bach, yna danfon llythyrau oddi wrth Sarn Bach atoch chi'ch hun? - Mr Arwel Jones - cyfwelydd - Cwnsela ar gyfer y plant pe bai ei angen arnynt. - Cyfarfodydd Cyhoeddus a gynhaliwyd gan Gyngor Gwynedd - Treuliau petrol a milltiroedd - Cyfieithydd ar gyfer cyfarfodydd - A fydd y plant yn cael Grant gwisg ysgol? (os ydyn nhw'n newid ysgolion, bydd y gwisgoedd a brynir yn ddiangen).		
505	Faint o arian ydych chi'n mynd i'w arbed? Diswyddiadau? Colli taliad ar eich cludiant, gan fod rhai plant yn teithio i Sarn Bach o Abersoch nad ydynt yn gymwys i gael cludiant am ddim ar hyn o bryd, ond rydym yn dal i aros ichi ateb y cwestiwn hwn, a ofynasom ichi yn un o'r cyfarfodydd, yn ffaith rydym yn dal i aros i chi ateb sawl cwestiwn o'r cyfarfodydd hynny.		

506	<p>Mae'r cynnig i gau yn gysylltiedig i raddau helaeth ag arian, Pwy sydd â'r hawl i roi gwerth ariannol ar addysg plentyn, ysgol Gymraeg wych ac Ysgol Traeth sy'n ymdrechu fod yn esiampl i eraill? Mae'n ymddangos mai arian sy'n mynd â hi. Efallai y bydd Abersoch fel pentref wedi dod yn gyrchfan i dwristiaid ffyniannus i bobl sy'n ymweld am y dydd, pobl ar eu gwyliau a pherchnogion ail gartref, ond ble mae'r gŵyn gan y cyngor nad yw'r holl arian ychwanegol y mae hyn yn ei gynhyrchu o unrhyw ddi-ddordeb i'r cyngor? Dydyn nhw ddim! Mae Abersoch fel pentref yn cynhyrchu refeniw llawer uwch i'r cyngor na Sarn Bach felly pam na fydd y cyngor yn gweithio gydag Ysgol Abersoch i helpu a chefnogi'r ysgol? Neu fel mae'n ymddangos eu bod eisiau cymryd yr arian ychwanegol a'i gau yn unig? Y penderfyniad i gynyddu'r dreth gyngor i 200% i berchnogion ail gartref yw atal prynwyr, fe allai neu beidio, ond gofynnaf i ble mae'r arian ychwanegol hwn am ddim yn mynd nawr? Mae'n debyg nad yw'n mynd ar addysg!</p>		<p>Mae gan Ysgol Sarn Bach wisg ysgol swyddogol ac mae'r ysgol yn annog pawb i'w gwisgo. Mae disgwyliad ar rieni disgyblion blwyddyn 3 brynu wisg ysgol wrth iddynt drosglwyddo i Ysgol Sarn Bach beth bynnag. Gall plant sydd yn trosglwyddo o Ysgol Abersoch barhau i wisgo ei wisg (Ysgol Abersoch) hyd at ddiwedd blwyddyn 3 os mai dyma ddymuniad y rhieni.</p> <p>Pwysleisir na benderfynwyd cyhoeddi rhybudd statudol ar y cynnig i gau Ysgol Abersoch ar sail materion cyllidol yn unig.</p> <p>Mae'r ysgol wedi ei blaenoriaethu ar gyfer adolygiad o'r ddarpariaeth addysgol oherwydd bod nifer o heriau yn ei hwynebu. Mae niferoedd disgyblion yr ysgol wedi gostwng yn gyson ers 2016 ac yn fregus ers peth amser. O ganlyniad, mae'n debygol felly bod yr ysgol yn wynebu heriau cynyddol, gan gynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niferoedd disgyblion isel: Yn Medi 2020, roedd 8 disgybl llawn amser, a 2 ddisgyblion meithrin wedi eu cofrestru yn yr ysgol. • Rhagamcanion niferoedd: Rhagwelir y bydd y niferoedd yn parhau yn isel dros y blynyddoedd nesaf (Medi 2021 = 10; Medi 2022 = 12; Medi 2023 = 12.) • Canran uchel o lefydd gweigion: Yn seiliedig ar ffigyrau Medi 2020, mae o ddeutu 76% o lefydd gweigion yn yr ysgol (26 mewn nifer) (D-BI.3) • Maint dosbarthiadau bychain: Mae'r 10 disgybl yn cael eu dysgu mewn un dosbarth cymysg eu hoedran. • Amrediad oedran eang o fewn dosbarthiadau: Addysgir y disgyblion mewn un dosbarth gydag amrediad oed hyd at 5 mlynedd (3-8 oed). • Anedd disgyblion: Dengys data 2020 fod 26 o ddisgyblion 3-8 oed yn byw yn nalgylch Ysgol Abersoch gyda 21 (81%) ohonynt yn mynychu ysgolion tu allan i'r dalgylch.
507	<p>Mae'r costau i ariannu parhad cyllido Ysgol Abersoch fel y nodwyd yn ymddangos yn uchel ac nid ydynt yn ddigon tryloyw i roi sylwadau arnynt.</p>		
508	<p>Mae'r ddogfen ymgynghori yn nodi y bydd arbediad net blynyddol o oddeutu £ 96k. Mae hyn tua 0.01% o gyllideb gyffredinol Adran Addysg Gwynedd. Dydi sut mae'r arbediad wedi'i gyfrifo ddim yn aneglur, heb ddarparu dadansoddiad o'r costau e.e. a yw costau addysgu'r plant mewn ysgol arall a chynnal a chadw parhaus yr ysgol, sy'n gyfrifoldeb i'r Cyngor, wedi'u cynnwys? Mae'n destun pryder mawr bod penderfyniadau'n cael eu cyflwyno i'r Cabinet gyda dadl sy'n seiliedig ar gost fesul disgybl yn hytrach na chost absoliwt o redeg yr ysgol.</p> <p>Gan fynd â'r pedair ysgol at ei gilydd, fel dalgylch mae'r gost fesul disgybl oddeutu £ 5k y disgybl. Mae hyn yn unol ag ysgolion gwledig eraill yr ardal.</p>		
509	<p>8.1. Arbedion Amcangyfrifedig Mae'r arbedion o £110,000 yn gyfartaledd bychan (0.1%) o gyllideb gyfan Cyngor Gwynedd o £90.4 miliwn. Ond, eto, yn nhermau tryloywder, nid yw'n glir pa gostau a gynhwyswyd ac na chynhwyswyd yn yr amcangyfrifon hyn. O ystyried y dibynna mwyafrif dadl Cyngor</p>		

	Gwynedd ar gost, mae'n syndod nad yw'n dweud llawer am hyn o gymharu â'r manylder a geir yng ngweddill y ddogfennaeth.		
510	Er budd tryloywder, gofynnwn i Gyngor Gwynedd ddarparu'r cyfrifiadau i gefnogi'r arbediad rhagamcanol hwn. Nid yw'n eglur pa gostau sydd wedi'u cynnwys neu eu heithrio yn y cyfrifiadau hyn. O ystyried bod llawer o ddadl Cyngor Gwynedd yn dibynnu ar gost, mae'n syndod nad yw'r un lefel o fanylion a roddir i weddill y ddogfen yn cael ei rhoi i'r ymarfer costio.		
511	7.16 Manteision ac anfanteision disgwylidig y cynnig "Effaith ar gyflogaeth staff" Mae diswyddo yn ddud ac o bosibl yn ddiangen os oes angen i Ysgol Sarn Bach gyflogi mwy o athrawon. A yw costau diswyddo wedi'u cynnwys yn y cyfrifiadau cost? A yw'r dadleuon ariannol yn cynnwys unrhyw gostau ychwanegol yn Ysgol Sarn Bach? Er tryloywder, darparwch y manylion hyn. O ystyried bod llawer o ddadl Cyngor Gwynedd yn dibynnu ar gost, mae'n syndod nad yw'r un lefel o fanylion a roddir i weddill y ddogfen yn dryloyw.		
512	Deallir bod cost i barhau i gadw'r ysgol ar agor ond siawns na fyddai'r buddion yn gorbwyso costau cynnal y status quo presennol.		Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad.
513	Bydd cau Ysgol Abersoch yn cael effaith amherthnasol ar y gyllideb, ond byddai'n erydu safonau addysg yn ddifrifol ar gyfer y 200 o ddisgyblion yn Abersoch a'r ysgolion cyfagos.		<p>Pwysleisir na benderfynwyd cyhoeddi rhybudd statudol ar y cynnig i gau Ysgol Abersoch ar sail materion cyllidol yn unig. Crynhoir y rhesymau dros flaenoriaethu'r adolygiad yn y blwch uchod.</p> <p>Yn seiliedig ar ganlyniad yr asesiad o'r Effaith Tebygol ar Ansawdd a Safonau Addysg, deuir i'r casgliad fod safon yr addysg a ddarperir yn Ysgol Sarn Bach ar yr un lefel â safon yr addysg yn Ysgol Abersoch. O ganlyniad felly, ni ragwelir y byddai unrhyw effaith negyddol o safbwynt ansawdd a safonau addysg yn deillio o'r cynnig i gau Ysgol Abersoch a throsglwyddo disgyblion i Ysgol Sarn Bach.</p> <p>Byddai gwredden y cynnig hwn yn rhoi cyfleoedd i ddisgyblion gael eu haddysgu mewn grwpiau o gyfoedion sydd â llawer llai o amrediad oedran a chyfle i wella profiad addysgiadol a chymdeithasol y disgyblion, yn ddyddiol.</p>
514	Mae ysgol fach i gyd yn ymwneud â'r synnwyr o berthyn. Yn naturiol, mae unrhyw un yn costio mwy i'w chynnal ond, edrychwn ar hyn fel iawndal.		Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad
515	Nid yw'r adroddiad yn mynd i'r afael â'r effaith ar adnoddau ychwanegol sydd eu hangen yn Sarn Bach i gefnogi'r safon addysgol		Pe gweithredir y cynnig, yn seiliedig ar ddyraniad 2020/21, byddai trosglwyddo disgyblion Ysgol Abersoch yn arwain at ddyraniad ychwanegol o £27,078 ar gyfer Ysgol Sarn Bach.

	barhaus trwy gynnwys y plant ychwanegol. Nodwch beth fydd y rhain a'r costau a ragwelir.		Disgwylir y byddai Corff Llywodraethol Ysgol Sarn Bach yn penderfynu ar y defnydd gorau o'r dyraniad ychwanegol hwn.
516	Rydym yn tynnu sylw yn barhaus ei bod yn amhriodol cymharu'r gost fesul disgybl ag ysgolion mwy. Darparwch cymhariaeth cost fesul disgybl o'i gymharu ag ysgolion bach tebyg eraill.		Ysgol Abersoch sydd â'r nifer lleiaf o ddisgyblion a'r gost uchaf fesul disgybl yng Ngwynedd, felly dwyn cymariaethau ag ysgolion mwy a chyfartaledd y sir yw'r unig opsiwn.
517	Ar ddechrau'r adolygiad anffurfiol, ym mis Medi 2019, derbyniodd bod niferoedd disgyblion is yn arwydd o'r angen am newid, a diolch i symbyliad y cyfarfodydd dechreuol, darganfuwyd nifer o bethau newydd i wella cynladwyedd yr ysgol. Yr ydym nawr hefyd wedi sicrhau bod y strwythur staffio yn cydfynd â'r gyllideb. Yn ystod cyfnod heriol, mae Ysgol Abersoch wedi bachu ar y cyfle ac wedi cyflwyno mesurau cynaliadwy i wynebu niferoedd disgyblion isel		Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad fod Ysgol Abersoch bellach wedi balansio ei chyllideb ar gyfer 2020-21. Serch hynny, dylid nodi fod Ysgol Abersoch yn derbyn swm ychwanegol i'r dyraniad arferol trwy'r polisi lleiafswm staffio. Cyfanswm y swm yn ystod y flwyddyn ariannol 2020-21 oedd £52,582. Y gost fesul disgybl yn Ysgol Abersoch yn y flwyddyn ariannol 2020/21 oedd £17,404 - y cyfartaledd sirol ar gyfer cost fesul disgybl ar gyfer y un flwyddyn oedd £4,198.
518	Ymrwymodd Ysgol Abersoch i falansio ei chyllideb yn nhermau dyraniad ariannol a strwythur staffio. Datryswyd unrhyw ddiffygion cyllidebol ar gyfer 2021 – 2022 erbyn hyn hefyd.		Pwysleisir na benderfynwyd cyhoeddi rhybudd statudol ar y cynnig i gau Ysgol Abersoch ar sail materion cyllidol yn unig.
519	5.3. Cryfderau a Gwendidau'r Sefyllfa Bresennol Mae Ysgol Abersoch yn parhau i dderbyn swm ychwanegol i'r dyraniad ariannol arferol trwy'r polisi staffio lleiaf. Polisi Cyngor Gwynedd yw hwn ac nid gwendid.		Mae'r ysgol wedi ei blaenoriaethu ar gyfer adolygiad o'r ddarpariaeth addysgol oherwydd bod nifer o heriau yn ei hwynebu. Mae niferoedd disgyblion yr ysgol wedi gostwng yn gyson ers 2016 ac yn fregus ers peth amser. O ganlyniad, mae'n debygol felly bod yr ysgol yn wynebu heriau cynyddol, gan gynnwys: <ul style="list-style-type: none"> • Niferoedd disgyblion isel: Yn Medi 2020, roedd 8 disgybl llawn amser, a 2 ddisgyblion meithrin wedi eu cofrestru yn yr ysgol. • Rhagamcanion niferoedd: Rhagwelir y bydd y niferoedd yn parhau yn isel dros y blynyddoedd nesaf (Medi 2021 = 10; Medi 2022 = 12; Medi 2023 = 12.) • Canran uchel o lefydd gweigion: Yn seiliedig ar ffigurau Medi 2020, mae o ddeutu 76% o lefydd gweigion yn yr ysgol (26 mewn nifer) (D-BI.3) • Maint dosbarthiadau bychain: Mae'r 10 disgybl yn cael eu dysgu mewn un dosbarth cymysg eu hoedran. • Amrediad oedran eang o fewn dosbarthiadau: Addysgir y disgyblion mewn un dosbarth gydag amrediad oed hyd at 5 mlynedd (3-8 oed). • Anedd disgyblion: Dengys data 2020 fod 26 o ddisgyblion 3-8 oed yn byw yn nalgylch Ysgol Abersoch gyda 21 (81%) ohonynt yn mynychu ysgolion tu allan i'r dalgylch.

H	Opsiynau Amgen																																																																								
	Oedi'r broses																																																																								
520	Ailystyriwch eich cynnig neu o leiaf gohiriwch y penderfyniad am o leiaf 2 flynedd arall i weld pa effaith y mae Covid 19 yn ei chael ar ein cymuned leol.		Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwadau.																																																																						
521	Mae'n bosibl y bydd nifer y bobl sydd bellach wedi profi gweithio gartref mewn trefi a dinasoedd yn parhau i dyfu a byddant yn sylweddoli y gallant fyw a gweithio yn unrhyw le, gan roi hwb i fwy o deuluoedd sy'n symud i fyw mewn pentref ag addysg dda integredig ac ati. dyweder Abersoch, rheswm arall i ohirio cau unrhyw ysgol.		<p>Serch hynny, ni allwn fel awdurdod ymrwymo i beidio ymdrin â'r ysgol am gyfnod amhenodol. Mae niferoedd y disgyblion yn Ysgol Abersoch wedi gostwng yn gyson ers 2016 ac yn fregus ers peth amser.</p> <p>Mae'r Awdurdod o'r farn na fyddai parhau â'r ddarpariaeth addysg bresennol yn opsiwn hyfyw ar gyfer y dyfodol. Mae'r Adran Addysg o'r farn nad yw'n ymarferol parhau â'r sefyllfa bresennol yn bennaf oherwydd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dosbarthiadau bychan iawn. • Niferoedd isel a diffyg profiadau o gymdeithasu a chydweithio yn ddyddiol gyda chyfoedion ar gyfer y disgyblion. • Rhagamcanion ar gyfer y dyfodol yn dangos y bydd niferoedd yn parhau'n isel dros y 5 mlynedd nesaf, gyda 11 disgybl yn mynychu erbyn 2025. <p>Dengys y tabl isod na ragwelir cynnydd mawr yn y niferoedd dros y 5 mlynedd nesaf:</p>																																																																						
522	... mae cyfle i hyn. Fel y dangoson ni yn ein hymateb yn yr atodiad, y mae ffenest gyfle. Mae'r rhybudd presennol yn cynnig y cam anarferol o gau Ysgol Abersoch ar ganol blwyddyn academiaidd - Rhagfyr 2021. Gellid yn rhwydd cael caniatad y Gweinidog Addysg i beidio â gwehredu'n syth ar y Rhybudd yn benodol er mwyn trafod yr opsiynau amgen gyda'r rhan-ddeiliaid y tymor nesaf. Ar sail hynny, yn hymor y gwanwyn, gellid naill ai (1) rhjoi cynng newid a gwell, gyda chefnogaeth leol, gerbron neu (2) Os na byddai'r trafodaethau dwys ar opsiynau amgen yn arwain at gonsensws, byddai dal cyfle i ail-gyhoeddi Rhybudd i gau'r ysgol ar ddiwedd yr un flwyddyn academiaidd yng Ngorffennaf 2022.		<p>Tabl 1 – Amcangyfrifon niferoedd Ysgol Abersoch</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>M</th> <th>D</th> <th>1</th> <th>2</th> <th>3</th> <th>4</th> <th>5</th> <th>6</th> <th>Cyfanswm</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Medi 2020</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>2</td> <td>0</td> <td>3</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>Amcangyfrif Medi 2021</td> <td>3</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>2</td> <td>0</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>Amcangyfrif Medi 2022</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>2</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>12</td> </tr> <tr> <td>Amcangyfrif Medi 2023</td> <td>2</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>12</td> </tr> <tr> <td>Amcangyfrif Medi 2024</td> <td>2</td> <td>2</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>2</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>11</td> </tr> <tr> <td>Amcangyfrif Medi 2025</td> <td>2</td> <td>2</td> <td>2</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>11</td> </tr> </tbody> </table>		M	D	1	2	3	4	5	6	Cyfanswm	Medi 2020	2	3	2	0	3	-	-	-	10	Amcangyfrif Medi 2021	3	2	3	2	0	-	-	-	10	Amcangyfrif Medi 2022	2	3	2	3	2	-	-	-	12	Amcangyfrif Medi 2023	2	2	3	2	3	-	-	-	12	Amcangyfrif Medi 2024	2	2	2	3	2	-	-	-	11	Amcangyfrif Medi 2025	2	2	2	2	3	-	-	-	11
	M	D	1	2	3	4	5	6	Cyfanswm																																																																
Medi 2020	2	3	2	0	3	-	-	-	10																																																																
Amcangyfrif Medi 2021	3	2	3	2	0	-	-	-	10																																																																
Amcangyfrif Medi 2022	2	3	2	3	2	-	-	-	12																																																																
Amcangyfrif Medi 2023	2	2	3	2	3	-	-	-	12																																																																
Amcangyfrif Medi 2024	2	2	2	3	2	-	-	-	11																																																																
Amcangyfrif Medi 2025	2	2	2	2	3	-	-	-	11																																																																
	Ymestyn ystod oed (3-9 oed)																																																																								
523	Mae'n nhw yn awyddus i ymestyn yr ystod oedran fel bod modd i fwy o ddisgyblion fynychu nid yw ymestyn ystod oedran yr ysgol wedi ei archwilio'n ddigonol Yn wir mae'r uchod hefyd yn cefnogi'r ddadl bod angen i'r ysgol ymestyn ei hystod oedran i gynnwys blynyddoedd 3 a 4. Mae llawer o fanteision i ganiatáu ystod y dysgu a derbyn mwy o ddisgyblion aeddfetach i symud ymlaen i'w hysgol nesaf.		<p>Dymuna'r Awdurdod nodi y trafodwyd 2 opsiwn i ymestyn ystod oed yr ysgol, sef ymestyn i 3-9 ac ymestyn i 3-11.</p> <p>Dylid nodi mai'r opsiwn a ffafriwyd yn lleol oedd yr opsiwn i ymestyn ystod oed yr ysgol i 3-9, gan gynnwys datblygiad y Cylch Meithrin. Ffaffriwyd yr opsiwn yma yn lleol am resymau ymarferol megis gwell defnydd o'r gofod gwag yn adeilad yr ysgol yn sgil darparu lleoliad ar gyfer y Cylch Meithrin, ac i liniaru'r effaith bosib allasai'r newid ei gael ar niferoedd Ysgol Sarn Bach (yr ysgol sydd yn darparu addysg i ddisgyblion 9-11 dalgyloch Abersoch).</p>																																																																						

<p>Yr ydym yn gwybod fod yna lond llaw o blant yn barod i gychwyn yn yr ysgol trwy yn gyntaf "Ti a Fi" a'r meithrin newydd llwyddianus, fy nai yn un ohonynt,ac hefyd yn bendant mi fuasai fy meibion wedi aros ymlaen am y flwyddyn ychwanegol sef bl 4 ,pe byddai'r opsiwn yna.</p>		<p>Wrth gymharu'r ddau opsiwn, daethpwyd i'r canlyniad mai'r opsiwn gorau ar gyfer ystyriaeth bellach oedd yr opsiwn i ymestyn yr ystod oed i 3-11. Diystyriwyd yr opsiwn 3-9 am sawl rheswm, yn benodol:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ni ragwelir y byddai ychwanegu blwyddyn addysgol yn arwain at gynnydd digonol yn y niferoedd. O ganlyniad, byddai'r heriau sy'n wynebu'r ysgol yn parhau. Ni fyddai'r ystod oed yn gyson gyda mwyafrif ysgolion cynradd y sir. Ni fyddai'n caniatáu i'r ysgol gynnig darpariaeth CA2 cyflawn. Byddai'r disgyblion yn parhau i drosglwyddo i Ysgol Sarn Bach er mwyn cwblhau eu haddysg gynradd. <p>Credir y byddai'r opsiwn i ymestyn yr ystod oed i 3-11 yn cynnig mwy o fanteision o safbwynt cyfle i godi niferoedd yr ysgol. Byddai'r opsiwn hefyd yn cysoni'r ystod oed gyda gweddill ysgolion y sir, ac yn golygu fod yr ysgol yn cynnig darpariaeth CA2 cyflawn.</p> <p>Er mwyn i'r opsiwn ymateb i'r heriau sy'n wynebu'r ysgol, byddai'n rhaid i'r cynnydd hwn fod yn un sylweddol. Serch hynny, mae'n debygol y byddai unrhyw gynnydd yn y niferoedd Ysgol Abersoch o ganlyniad i ymestyn yr ystod oed, yn achosi lleihad yn niferoedd Ysgol Sarn Bach, ac o bosib, yr ysgolion cyfagos.</p> <p>Yn dilyn ystyriaeth bellach, daethpwyd i'r casgliad na fyddai'r opsiwn yn ddatrysiaid cynaliadwy i'r dyfodol ar gyfer yr ysgol, a gall gael effaith ar niferoedd disgyblion yr ysgolion cyfagos.</p>
<p>Trosglwyddo ar Ddiwedd Blwyddyn 3</p> <p>Awgryma'r cynnig trwy gael eu dysgu'n unig yn Ysgol Sarn Bach, ac nad oes angen trosglwyddo disgyblion yn ystod eu haddysg gynradd, yn fudd diriaethol ond, eto, ni ddarparir tystiolaeth i gefnogi'r pwynt hwn. Nid ydym yn ymwybodol o unrhyw effaith negyddol yn gysylltiedig â'r trosglwyddiad hwn. Nid oes sylfaen i'r datganiad ac mae'n hynod oddrychol.....</p> <p>7. Y Cynnig e) Sicrhau bod disgyblion yn trosglwyddo unwaith yn ystod eu haddysg gynradd ac uwchradd yn hytrach na dwywaith. Ar ba sail y mae hwn yn bwynt dilys? Pa dystiolaeth allwch chi ei darparu bod hon yn broblem. O ystyried polisi Llywodraeth Cymru, mae'n ymddangos bod plant yn torri ac yn newid ysgolion ar fypwy. Gellir dadlau bod plant sy'n dysgu addasu i newid ac yn fwy gwydn ac yn barod ar gyfer symud i'r ysgol uwchradd. Nid yw trafodaeth â disgyblion a rhieni presennol a blaenorol, yn ogystal â Llywodraethwyr a fynychodd yr ysgol wedi nodi unrhyw effaith negyddol sy'n</p>		<p>Cred y Cyngor fod symud ysgol neu bontio o un ysgol i'r llall ar unrhyw amser mewn gyrfa addysgol yn gallu arwain at darfu ar gynnydd rhai plant wrth iddynt gynefino mewn ysgol ac amgylchedd newydd ac yn ogystal gall danseilio gwydnwch rhai disgyblion.</p> <p>Gan fod sefyllfa Ysgol Abersoch yn gymharol unigryw o ran pryd mae'r plant yn symud, prin yw'r dystiolaeth i brofi neu ddad-brofi'r rhagdybiaeth hwn ar gyfer pontio ar ddiwedd blwyddyn 3. Fodd bynnag ceir tystiolaeth o ffynonellau eraill, lle y cyfeirir at bontio cynradd / uwchradd arferol, megis adroddiad ddiweddar Estyn (<i>Gwydnwch dysgwyr - meithrin gwydnwch mewn ysgolion cynradd, ysgolion uwchradd ac unedau cyfeirio disgyblion Gorffennaf 2020</i>) lle nodi'r "Mae adegau pontio, fel symud ysgol, yn gyfnodau lle gall plant ddiodeff gofid emosiynol, neu ostyngiad mewn cynnydd ac ymrwymiad i ddysgu, y gall pob un ohonynt danseilio gwydnwch."</p> <p>Drwy leihau'r nifer o weithiau y bydd plant yn pontio cred y Cyngor y bydd llai o siawns i'r plant ddiodeff gofid emosiynol, gostyngiad mewn cynnydd ac ymrwymiad i ddysgu.</p> <p>Mae cysondeb a chyd gynllunio'n allweddol ar gyfer pontio effeithiol.</p>

	gysylltiedig â'r trosglwyddiad hwn. A adroddwyd am unrhyw broblemau gan blant yn Ysgol Morfa Nefyn, sy'n darparu ar gyfer yr un ystod oedran?		Nid yw pryd y mae'r plant yn pontio i ysgol arall yr unig ffactor i'w hystyried wrth geisio lleihau'r effaith. Cred y Cyngor mae'r unig ffordd o sicrhau lleihad effeithiau negyddol posib pontio yw drwy leihau'r cyfnodau lle mae'n rhaid i blant bontio yn ystod ei gyrfa addysgol yn y lle cyntaf.
525	<p>4.4. Newid yr ystod oed o 3 – 8 i 3 – 9</p> <p>Rydym yn gadarn ein barn bod ymestyn yr ystod oed i gynnwys Blwyddyn 4 yn ddatrysiaid posibl ac ymarferol ond, eto, fe'i hanwybyddir gan y Cyngor heb eglurhad digonol. Nid yw'r awgrym hwn yn afresymol o feddwl y dysgir Blynnyddoedd 3 a 4 ar y cyd yn gyffredinol mewn dosbarthiadau oed cymysg yn ysgolion Gwynedd... Gwyddom y mynegodd rieni ddymuniad o gadw'u plant yn Ysgol Abersoch am flwyddyn ychwanegol pe bai dewis a buasai'n clymu'n daclus â'r drefn o addysgu plant Blynnyddoedd 3 a 4 â'i gilydd...</p> <p><i>6.1 Cymharu Opsiynau Opsiwn 2b - newid yr ystod oedran i 3-9 oed Mae'r cyfiawnhad dros ddweud na yn annigonol.</i></p> <p><i>Yn y mwyafrif o ddosbarthiadau oedran cymysg, addysgir blynnyddoedd 3 a 4 gyda'i gilydd felly mae hwn yn gam naturiol. "Ni fyddai'n caniatáu i'r ysgol gynnig darpariaeth Cyfnod Allweddol 2 gynhwysfawr." Mae'n ymddangos yn aneglur pam y byddai hyn yn broblem. Mae wedi bod yn llwyddiannus wrth wneud hynny ers degawdau lawer. Rhowch dystiolaeth a chyfiawnhad dros y pwyt hwn...</i></p> <p><i>Gall cynyddu'r ystod oedran wneud rhieni'n fwy tebygol o ddewis yr ysgol. Mae hyn yn gadarnhaol.</i></p>		<p>Mae'r Cyngor yn nodi'r gefnogaeth i'r opsiwn i ymestyn ystod oed Ysgol Abersoch i 3-9 oed.</p> <p>Cred y Cyngor fod symud ysgol neu bontio o un ysgol i'r llall ar unrhyw amser mewn gyrfa addysgol yn gallu arwain at darfu ar gynnydd rhai plant wrth iddynt gynefino mewn ysgol ac amgylchedd newydd ac yn ogystal gall danseilio gwydnwch rhai disgyblion.</p> <p>Gan fod sefyllfa Ysgol Abersoch yn gymharol unigryw o ran pryd mae'r plant yn symud, prin yw'r dystiolaeth i brofi neu ddad-brofi'r rhagdybiaeth hwn ar gyfer pontio ar ddiwedd blwyddyn 3. Fodd bynnag ceir tystiolaeth o ffynonellau eraill, lle y cyfeirir at bontio cynradd / uwchradd arferol, megis adroddiad ddiweddar Estyn (Gwydnwch dysgwyr - meithrin gwydnwch mewn ysgolion cynradd, ysgolion uwchradd ac unedau cyfeirio disgyblion Gorffennaf 2020) lle nodi'r "Mae adegau pontio, fel symud ysgol, yn gyfnodau lle gall plant ddiodeff gofid emosiynol, neu ostyngiad mewn cynnydd ac ymrwymiad i ddysgu, y gall pob un ohonynt danseilio gwydnwch."</p> <p>Drwy leihau'r nifer o weithiau y bydd plant yn pontio cred y Cyngor y bydd llai o siawns i'r plant ddiodeff gofid emosiynol, gostyngiad mewn cynnydd ac ymrwymiad i ddysgu.</p> <p>Mae cysondeb a chyd gynllunio'n allweddol ar gyfer pontio effeithiol.</p> <p>Nid yw pryd y mae'r plant yn pontio i ysgol arall yr unig ffactor i'w hystyried wrth geisio lleihau'r effaith. Cred y Cyngor mae'r unig ffordd o sicrhau lleihad effeithiau negyddol posib pontio yw drwy leihau'r cyfnodau lle mae'n rhaid i blant bontio yn ystod ei gyrfa addysgol yn y lle cyntaf.</p> <p>Yr opsiwn a ffafriwyd yn lleol oedd yr opsiwn i ymestyn ystod oed yr ysgol i 3-9 oed, gan gynnwys datblygiad y Cylch Meithrin. Ffafriwyd yr opsiwn yma'n lleol am resymau ymarferol megis gwell defnydd o'r gofod gwag yn adeilad yr ysgol gan ddarparu lleoliad ar gyfer y Cylch Meithrin, ac i liniaru'r effaith bosib allasai'r newid ei gael ar niferoedd Ysgol Sarn Bach (yr ysgol sydd yn darparu addysg i ddisgyblion 9-11 oed ardal Ysgol Abersoch).</p> <p>Diystyriwyd yr opsiwn 3-9 oed am y rhesymau a ganlyn:</p>
526	Rwyf wedi ysgrifennu at Kirsty Williams i ofyn 'Pam na chaiff fy chwaer aros yn Ysgol Abersoch hyd at flwyddyn pedwar meddai hi "Dwi ddim yn gwybod pam na chaiff dy chwaer aros yn yr ysgol tan Flwyddyn 4 ond dylai'r awdurdod lleol fedru dweud wrthat" Felly rwy'n gofyn wrthych PAM NA CHAIFF FY CHWAER AROS YN YR YSGOL AM FLWYDDYN YCHWANEGOL HYD AT FLWYDDYN 4?		
527	Ar y cyd â Thi a Fi, gallai addysg i gynnwys Blwyddyn 4 gynnig pecyn hirdymor o ymrwymiad, parhad a sefydlogrwydd i blentyn a'i rieni hyd at wyth neu naw mlynedd. Mae gan hyn botensial mawr i adeiladu cysylltiadau ar bob lefel o fewn yr ysgol a'r gymuned ehangach a, hefyd, buasai'n annog mwy o rieni wneud Ysgol Abersoch eu prif		

	<p>ddewis. Mae'n aneglur i ni pam yr anghytuna'r Adran Addysg â'r flwyddyn ychwanegol hon na pham y diystyrir dymuniadau'r plant a'r rhieni.</p> <p><i>Mae ychwanegu Blwyddyn 4 yn gwneud synnwyr greddfrol ac yn unol â dymuniad y plant a'r rhieni?</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> Ni ragwelir y byddai ychwanegu un flwyddyn addysgol yn arwain at gynnydd digonol yn y niferoedd. O ganlyniad, byddai'r heriau sy'n wynebu'r ysgol yn parhau. Ni fyddai'r ystod oed yn gyson gyda mwyafrif ysgolion cynradd y sir. Ni fyddai'n caniatáu i'r ysgol gynnig darpariaeth CA2 cyflawn. Byddai'r disgyblion yn parhau i drosglwyddo i Ysgol Sarn Bach er mwyn cwblhau eu haddysg gynradd. 																																										
528	Ni fuasai'r tro cyntaf i blant Ysgol Aber-soch drosglwyddo i Sarn Bach yn naw oed wrth newid yr ystod oedran o 3 – 8 i 3 – 9 oed, gan y gwneid hynny hyd at ddechrau/canol y pumdegau.	Ym mis Medi 2020, roedd holl ddisgyblion Ysgol Abersoch (Meithrin i Bl.3) yn cael eu haddysgu mewn un dosbarth gyda 10 disgybl. Cyfartaledd maint dosbarthiadau Ysgol Sarn Bach yn Medi 2020 yw 24.																																										
529	<p>Pam nad ydy Cyngor Gwynedd wedi ystyried o ddifrif caaniatáu i Ysgol Abersoch 4 gynnal blwyddyn, fel ysgolion eraill? Mae fy mhlentyn ar hyn o bryd ym mlwyddyn 3 yn Ysgol Abersoch ac mae hi wedi gofyn sawl gwaith pam na chaiff hi aros tan flwyddyn pedwar? Dwi'n methu ateb y cwestiwn hwn ac ni allaf feddwl am unrhyw reswm o gwbl pam na all hyn fod. Rydym fel llywodraethwyr a rheini wedi cynnig hyn ac wedi gofyn yr un cwestiwn i chi. Pryd bynnag y mae hyn wedi ei holi, eich ymateb pob tro yw 'byddai'n niweidiol i Ysgol Sarn Bach', fodd bynnag mae blynyddoedd 3 a 4 Ysgol Sarn Bach eisoes yn cael eu haddysgu gyda'u gilydd. Roedd yn ymddangos i mi pan ddechreuodd fy mab ym mlwyddyn 4 yn Sarn Bach ei fod yn mynd dros waith yr oedd eisoes wedi ei wneud ym mlwyddyn 3 yn Ysgol Abersoch. Mae'r adroddiad manwl iawn gan y Pennaeth Mrs Linda Jones yn cadarnhau hyn. Felly, teimlaf y byddai plant Ysgol Abersoch yn elwa mwy wrth fynd i Sarn Bach ym mlwyddyn 4. Hefyd teimlaf y byddai plant Sarn Bach yn elwa o hyn hefyd gan y byddai'n lleddfu pwysau dosbarthiadau mwy a'r cynnwrf y mae plant yn ymuno hanner ffordd drwy'r maes llafur yn ei achosi.</p>	<p>Dengys y tabl isod maint dosbarthiadau Ysgol Abersoch ac Ysgol Sarn Bach yn Medi 2020.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Ysgol</th> <th>Meithrin</th> <th>Derbyn</th> <th>Bl 1</th> <th>Bl 2</th> <th>Bl 3</th> <th>Bl 4</th> <th>Bl 5</th> <th>Bl 6</th> <th>Cyfanswm</th> <th>Nifer y dosbarthiadau</th> <th>Dosbarth mwyaf</th> <th>Dosbarth Isaf</th> <th>Maint dosbarth ar gyfartaledd</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Abersoch</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>2</td> <td>-</td> <td>3</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>10</td> <td>1</td> <td>10</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>Sarn Bach</td> <td>3</td> <td>2</td> <td>5</td> <td>4</td> <td>8</td> <td>5</td> <td>10</td> <td>11</td> <td>48</td> <td>2</td> <td>34</td> <td>14</td> <td>24</td> </tr> </tbody> </table> <p><small>Ffynhonnell: Cyfrifod Medi 2020</small></p> <p>Byddai gwireddu'r cynnig arfaethedig yn golygu fod disgyblion Ysgol Abersoch yn cael eu haddysgu mewn dosbarthiadau mwy hyfyw, a gyda mwy o blant o'r un grŵp oedran.</p> <p>Gyda 21 o lefydd gweigion, (a 4 lle gwag yn y Meithrin), mae gan Ysgol Sarn Bach gapasiti digonol ar gyfer disgyblion presennol Ysgol Abersoch ac Ysgol Sarn Bach, am y bum mlynedd nesaf.</p> <p>Os gweithredir y cynnig, disgwylir y bydd Corff Llywodraethol Ysgol Sarn Bach yn rhoi sylw priodol i bennu maint dosbarthiadau a dosbarthiad adnoddau staff yr ysgol.</p> <p>Yn dilyn ystyriaeth, daethpwyd i'r casgliad na fyddai'r opsiwn ymestyn ystod oed yr ysgol i 3-9 oed yn ddatrysiad cynaliadwy i'r dyfodol ar gyfer yr ysgol. Ni ragwelir y byddai ychwanegu un flwyddyn addysgol yn arwain at gynnydd digonol yn y niferoedd. O ganlyniad, byddai'r heriau sy'n wynebu'r ysgol yn parhau. Rhagwelir y byddai niferoedd a'r rhagamcanion yn parhau'n isel, dosbarthiadau yn parhau'n fychain, ac ystod oedran eang o fewn dosbarthiadau yn parhau.</p>	Ysgol	Meithrin	Derbyn	Bl 1	Bl 2	Bl 3	Bl 4	Bl 5	Bl 6	Cyfanswm	Nifer y dosbarthiadau	Dosbarth mwyaf	Dosbarth Isaf	Maint dosbarth ar gyfartaledd	Abersoch	2	3	2	-	3	-	-	-	10	1	10	10	10	Sarn Bach	3	2	5	4	8	5	10	11	48	2	34	14	24
Ysgol	Meithrin	Derbyn	Bl 1	Bl 2	Bl 3	Bl 4	Bl 5	Bl 6	Cyfanswm	Nifer y dosbarthiadau	Dosbarth mwyaf	Dosbarth Isaf	Maint dosbarth ar gyfartaledd																															
Abersoch	2	3	2	-	3	-	-	-	10	1	10	10	10																															
Sarn Bach	3	2	5	4	8	5	10	11	48	2	34	14	24																															
530	Dengys y ffigurau mai nifer naturiol y disgyblion fyddai 19, yn hytrach na 10, heblaw am benderfyniad i gyfyngu ar oedran disgyblion i'r blynyddoedd cynharaf.																																											
531	Yn eich adroddiad roedd yn ymddangos eich bod yn meddwl bod y plant yn Ysgol Abersoch i gyd yn cael eu haddysgu mewn un ystafell i	Trafodwyd yr opsiwn o ganiatáu i Ysgol Abersoch dderbyn plant rhwng 3-9 oed yn lle 3-8 oed yn ystod y cyfarfodydd cychwynnol rhwng Cyngor Gwynedd ac Ysgol Abersoch ac ni chafodd ei																																										

bob grŵp oedran gyda'i gilydd, fel y gwyddoch nad yw hyn yn gywir oherwydd dywedasom wrthy ch o'r blaen nad yw hyn yn wir, gan dynnu sylw ymhellach at anghywirdeb arall. Efallai mai dyma pam y gwnaethoch wrthod cais y rhieni i'w plant ym mlwyddyn tri aros am flwyddyn arall yn Ysgol Abersoch tan flwyddyn 4. Pam nad oedd y cais gan Blant, Athrawon, Rhieni a Llywodraethwyr i ymestyn ystod oedran yr ysgol archwilio ymhellach? Wedi'r cyfan, fe wnaethoch roi cymaint o bwys ar ddewis rhieni yn eich cyfarfodydd wrth drafod ysgolion eraill, pam mae ein dewisiadau rhieni a phlant wedi cael eu cymryd i ffwrdd.

ffafrio am y rhesymau a amlinellir yn y Ddogfen Ymgynghori Statudol hy. yn rhagweld y byddai'r niferoedd a'r rhagamcanion yn aros yn isel, y dosbarthiadau'n aros yn fach, a'r ystod oedran eang o fewn dosbarthiadau yn parhau.

Byddai hefyd yn anymarferol gweithredu'r trefniant hwn hyd yn oed am flwyddyn oherwydd, yn ôl Atodlen 2 Deddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013, mae ymestyn ystod oedran ysgol yn cael ei ystyried yn 'newid rheoledig', na ddylai wneud hynny gael ei gynnal oni bai bod yr awdurdod lleol perthnasol a / neu'r corff llywodraethu wedi cydymffurfio â gofynion Cod Trefniadaeth Ysgolion 011/2018. Felly, er mwyn ymestyn yr ystod oedran, byddai'n ofynnol i'r Awdurdod gyhoeddi cynnig a chynnal proses statudol cyn unrhyw newidiadau, na fyddai'n bosibl gan y byddai angen ei gynnal cyn mis Medi pe byddem yn gweithredu'r cynnig.

Felly o ganlyniad, nid yw'r Adran Addysg mewn sefyllfa i gytuno na gweithredu'ch cynnig i ymestyn ystod oedran Ysgol Abersoch i 3-9 oed a chynnig lleoedd i ddisgyblion o'r dderbynfa - blwyddyn 4 am flwyddyn o Medi 2021.

Dengys y tabl isod maint dosbarthiadau Ysgol Abersoch ac Ysgol Sarn Bach ym Medi 2020:

Ysgol	Meithrin	Derbyn	BI 1	BI 2	BI 3	BI 4	BI 5	BI 6	Cyfanswm	Nifer y dosbarthiadau	Dosbarth mwyaf	Dosbarth leiaf	Maint dosbarth ar gyfartaledd
Abersoch	2	3	2	-	3	-	-	-	10	1	10	10	10
Sarn Bach	3	2	5	4	8	5	10	11	48	2	34	14	24

Ffynhonnell: Cyfrifiad Medi 2020

532 Pe bai'r ddau blentyn wedi cael aros byddai'r niferoedd wedi codi i 12 eleni, oni fyddai hynny wedi ein achub o'r sefyllfa beryglus rydym ynddo gyda 10 plentyn?

Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwadau, fodd bynnag, o ystyried maint y cynnydd yn nifer y disgyblion y cyfeirir atynt yn y sylw, sy'n gynnydd o ddim ond dau ddisgybl, byddai'r heriau sy'n wynebu Ysgol Abersoch yn parhau.

Ffederaleiddio

533 Roedd yn ymddangos eich bod am dreulio dau gyfarfod yn trafod y ffederasiwn posibl gydag Ysgol Llanbedrog, ond pam na chofnodwyd y cyfarfodydd ag Ysgol Llanbedrog ac Ysgol Sarn Bach yn ffurfiol. Roedd yn ymddangos eu bod yn chwarae rhan annatod yn y cyfarfodydd fel eich bod wedi methu â gwranddo ar unrhyw un o'n lleisiau a'n hawgrymiadau. Rwy'n ei chael hi'n anhygoel na roddwyd mwy o ofal ac ystyriaeth i ryweth sy'n dal cymaint o bwys, gan ganiatáu i'r holl

Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwadau.

Mewn unrhyw drefn fel hon, mae'n allweddol rhoi ystyriaeth fanwl a phwyso a mesur manteision ac anfanteision unrhyw fodel a dyna geir yn y Gwerthusiad Llawn o'r Opsiynau.

	Lywodraethwyr o'r ddwy ysgol fod yn bresennol ac yn rhan o'r broses o leiaf. Rwy'n teimlo bod y broses hon yn annemocrataidd ac unwaith eto hoffwn weld eich cofnodion a'ch nodiadau yn cael eu gwneud o'ch cyfarfodydd. Pam na chofnodwyd cyfarfod o'r maint hwn yn swyddogol?		Er bod manteision i ffederaleiddio, mae'r awdurdod o'r farn y byddai'n annhebygol y byddai'r opsiwn yn cyfarch y prif heriau y mae Ysgol Abersoch yn ei hwynebu megis niferoedd isel, maint dosbarthiadau bychan, ac o ganlyniad, byddai heriau cyllidol yr ysgol yn parhau.
534	Gall yr ysgol fod yn rhan bwysig iawn mewn cynllun ffederaleiddio'r ysgolion lleol.		Mae'r Cyngor yn nodi yn y Ddogfen Ymgynghori'r rhesymau dros beidio â bwrw ymlaen efo Opsiwn 4 a 5 (Ffederaleiddio). Ni fyddai ffederaleiddio gydag ysgolion cyfagos yn ddatrysiad i'r heriau sydd yn wynebu Ysgol Abersoch.
535	Amlinellir opsiwn i ffederaleiddio gydag ysgol gyfagos fel opsiwn yn y ddogfen ymgynghori. Nid yw'r opsiwn hwn wedi cael ystyriaeth gyfartal o safbwynt cost heb unrhyw ffigurau ar gael i ddeall pa arbedion cost y gellid eu gwneud pe bai Ysgol Abersoch yn cael ei ffederaleiddio.		Nid yw ffederaleiddio ysgolion yn arwain at unrhyw newidiadau arwyddocaol ar gyfer rhieni na phlant. Er byddai ysgolion yn rhannu un corff llywodraethol, byddant yn parhau fel dwy ysgol ar wahân ac yn cadw'u henwau presennol, ac yn parhau i gael eu cyllido ar wahân yn unol â fformiwla Cyngor Gwynedd. Byddai plant yn parhau i gael eu haddysgu yn yr un ysgolion a chan yr un staff.
536	<p>Opsiwn 3 – Modelau Cydweithio ag ysgolion Cyfagos</p> <p>b. Ffederasiwn o nifer o ysgolion – Yn y ddogfen trafodir yn unig sefydlu ffederasiwn ag un ysgol arall tra bo'r Rheoliadau ar Ffederaleiddio'n caniatáu i nifer o ysgolion ffurfio ffederasiwn. Gallai fod ffederasiwn rhwng Ysgolion Llanbedrog, Abersoch a Sarn Bach. Er na allai'r un Bwrdd Llywodraethwyr Ffederal hefyd reoli Ysgol Foel Gron (oherwydd ei statws gwirfoddol), gallsai'r ffederasiwn ffurfiol gydweithio (mewn trefniant a elwir weithiau yn "ffederasiwn medal") gydag Ysgol Foel Gron at drefniadau a gweithgareddau arbennig. Byddai manteision (ac arbedion) potensial o ran gweinyddiaeth ac arweinyddiaeth integredig, potensial o ran defnyddio capasiti at ddibenion y ffederasiwn cyfan, a photensial ehangu profiad addysgol trwy fod gwahanol ysgolion yn canolbwyntio ar wahanol weithgareddau. Mae Cronfa Ysgolion Bach a Gwledig y Llywodraeth yn golygu fel arfer fod swm ar gael i gwrdd ag unrhyw gostau ychwanegol (e.e. teithio at ysgol arall i ymuno mewn gweithgarwch) sy'n ehangu profiadau addysgol a chymdeithasol ffederasiwn.</p> <p>c. FFEDERASIWN "ENLLI" – Gallai ffederasiwn fod ar ffurf mwy uchelgeisiol fyth e.e. gellid sefydlu ffurf blaengar newydd ar addysg yn yr ardal trwy fod yr holl ysgolion yn ffedereiddio – Llanbedrog, Abersoch, Sarn Bach, Pontygod a Chrud y Wern (gan</p>		<p>Bu i swyddogion yr Adran Addysg gwrdd â phennaeth a chadeirydd llywodraethwyr Ysgol Sarn Bach ac Ysgol Llanbedrog ym mis Ionawr 2020 i drafod yr opsiwn o ffederaleiddio gydag Ysgol Abersoch. Oherwydd natur anffurfiol y trafodaethau hyn, ni chofnodwyd y cyfarfodydd. Roedd y cyfarfod hwn hefyd yn gyfle i ddiweddarar penaeithiaid a'r cadeiryddion ynghylch yr opsiynau a drafodwyd yn y cyfarfodydd lleol, gan amlygu unrhyw effaith bosib gallai rhai o'r opsiynau gael ar eu hysgol.</p> <p>Yn dilyn pwyso a mesur rhinweddau a gwendidau'r model, daethpwyd i'r casgliad na fyddai ffederaleiddio yn ddatrysiad cynaliadwy ar gyfer yr ysgol. Nid oes tystiolaeth amlwg y byddai ffederaleiddio yn arwain at gynnydd mewn niferoedd. O ganlyniad felly, pe byddai'r opsiwn yma'n cael ei wireddu, rhagwelir y byddai'r her o niferoedd isel, maint dosbarthiadau bychain, a'r heriau cyllidol y mae'r ysgol yn eu hwynebu yn parhau. Ystyrir felly nad ffederaleiddio yw'r opsiwn gorau ar gyfer sefyllfa'r ysgol.</p> <p>Mae'r Awdurdod wedi blaenoriaethu Ysgol Abersoch ar gyfer adolygiad o'r ddarpariaeth addysgol oherwydd bod nifer o heriau yn ei hwynebu. Mae niferoedd disgyblion yr ysgol wedi gostwng yn gyson ers 2016 ac yn fregus ers peth amser. Nid yw'r Cyngor am gynnal ymgynghoriad dalgylch ar hyn o bryd.</p>

	<p>gydweithio'n anffurfiol gydag Ysgol Foel Gron). Mae'r Rheoliadau ar Ffederaleiddio'n caniatáu fod ffederasiwn yn cynnwys hefyd ysgol uwchradd. Byddai cynnwys Ysgol Botwnnog mewn ffederasiwn felly'n cryfhau datblygiad trwodd o lefel cynradd i uwchradd, ac yn cadarnhau addysg y fro mewn modd blaengar iawn a fyddai'n sicrhau ddenu cefnogaeth gan Lywodraeth Cymru oherwydd y gwersi y gellid eu dysgu. Yn ogystal ag ehangu profiadau, byddai potensial amlwg hefyd ar gyfer rhesymoli costau gweinyddol a chreu strwythurau integredig.</p> <p>Gallai unrhyw un o'r opsiynau cydweithio (nad ydynt hyd yma wedi derbyn sylw) hefyd cael eu cyfuno gydag opsiwn (1) neu/a (2) ar gyfer Ysgol Abersoch ei hun fel y byddai natur unigryw yr ysgol honno o fudd ehangach i ddisgyblion y fro.</p>	
537	<p>Cynigwn bod Ysgol Abersoch mewn sefyllfa ddelfrydol i ddarparu model amgen llwyddiannus, trwy ddatblygu ei ddarpariaeth addysgol trwy'r Cylch Ti a Fi, Cylch Meithrin ac arwain ar y syniad o Ysgol Draeth arloesol a allasai gynnwys bod yn rhan o ffederaleiddio neu ysgol aml-safle. Trwy ymrwymo cadw Ysgol Abersoch ar agor fel darpariaeth addysg hirdymor yng nghanol Abersoch, a'i chefnogi â strategaeth tai a chyflogaeth, mae yna gyfle unigryw i gyhoeddi stori economaidd lwyddiannus i Wynedd. Ni all hyn ond bod o fudd i'r gymuned gyfan a gwasanaethu'n flaenllaw i gryfhau a chynnal yr iaith Gymraeg a diwylliant yn yr ardal hynod weladwy hon o Wynedd.</p>	<p>Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwadau.</p> <p>Er bod manteision i ffederaleiddio, mae'r awdurdod o'r farn y byddai'n annhebygol y byddai'r opsiwn yn cyfarch y prif heriau y mae Ysgol Abersoch yn ei hwynebu megis niferoedd isel, maint dosbarthiadau bychan, ac o ganlyniad, byddai heriau cyllidol yr ysgol yn parhau.</p> <p>Yn dilyn pwysu a mesur rhinweddau a gwendidau'r model, daethpwyd i'r casgliad na fyddai ffederaleiddio yn ddatrysiad cynaliadwy ar gyfer yr ysgol. Nid oes tystiolaeth amlwg y byddai ffederaleiddio yn arwain at gynnydd mewn niferoedd. O ganlyniad felly, pe byddai'r opsiwn yma'n cael ei wireddu, rhagwelir y byddai'r her o niferoedd isel, maint dosbarthiadau bychain, a'r heriau cyllidol y mae'r ysgol yn eu hwynebu yn parhau. Ystyrir felly nad ffederaleiddio yw'r opsiwn gorau ar gyfer sefyllfa'r ysgol.</p>
538	<p>Mae rhai ffeithiau'n anghywir e.e.1 NID yw ffederasiwn yn llwyr ddibynol ar gydweithrediad parod ysgolion. Mae'r newidiadau a wnaed yn 2014 i'r Rheoliadau ar Ffederasiynau'n rhoi grymoedd i Awdurdodau Lleol i yrru'r broses e.e.2 - NID yw'n wir i ddweud na byddai model ysgol aml-safle yn effeithio ar faint dosbarth. Gallai llywodraethwyr ysgol aml-safle ddefnyddio'r safleoedd a threfnu dosbarthiadau ynddynt yn ôl yr hyn a welent yn dda. e.e.3- Awgrymir y gallai creu ffederasiwn fod yn ddrutach gan y byddai pob ysgol</p>	<p>Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad fod Rheoliadau ar Ffederasiynau yn rhoi'r pŵer i'r awdurdod yrru'r broses ffederaleiddio, serch hynny, yn dilyn pwysu a mesur rhinweddau a gwendidau'r model, daethpwyd i'r casgliad na fyddai ffederaleiddio yn ddatrysiad cynaliadwy ar gyfer yr ysgol. Nid oes tystiolaeth amlwg y byddai ffederaleiddio yn arwain at gynnydd mewn niferoedd. O ganlyniad felly, pe byddai'r opsiwn yma'n cael ei wireddu, rhagwelir y byddai'r her o niferoedd isel, maint dosbarthiadau bychain, a'r heriau cyllidol y mae'r ysgol yn eu hwynebu yn parhau. Ystyrir felly nad ffederaleiddio yw'r opsiwn gorau ar gyfer sefyllfa'r ysgol.</p>

	mewn ffederasiwn ar eu mantais. Ond ers blynyddoedd y mae cyllid yn dod gan lywodraeth ganolog yn benodol i gefnogi ffederasiynau ac ysgolion gwledig, a hyderwn fod y gyllid yn cael ei ddefnyddio at y dibenion cywir.		O safbwynt ysgol aml-safle, mae'r Cyngor yn nodi fod buddion i'r model, megis y gallu i ail-strwythuro'r drefniadaeth reolaethol, ond eto'n cadw presenoldeb addysg mewn mwyn nag un cymuned. Hefyd golyga nad yw safleoedd ysgolion bach yn cael eu gadael yn ynysig ond yn hytrach yn rhan o sefydliad addysg mwy. Fodd bynnag, rhai o anfanteision y model yma yw ei anallu i sicrhau a gwarantu fod maint ac amrediad dosbarthiadau rhai safleoedd addysg yn newid er gwell. Wrth ystyried yr opsiwn yn erbyn ffactorau'r Strategaeth Addysg Gynradd o'r Ansawdd Gorau i Blant Gwynedd, deuir i'r casgliad na fyddai'r opsiwn ysgol aml-safle yn llwyddo i gwrdd â, na datrys y prif heriau y mae Ysgol Abersoch yn ei wynebu e.e. niferoedd disgyblion isel, maint dosbarthiadau bychain, amrediad oedran eang o fewn dosbarthiadau a chost y disgybl uchel.
	Cydweithio Aml-safle		
539	1) Yr ydym yn falch fod y swyddogion wedi cynnwys nifer o'n hopsiynau amgen fel rhai gwerth ystyriaeth – sef * Ysgol aml-safle gan fanteisio ar gapasiti dros ben mewn un lleoliad a chapasiti llawn mewn lleoliad arall. * Ffederasiwn gyda nifer o ysgolion cyfagos gan resymoli'r defnydd o adnoddau ac yn ehangu'r profiad addysgol * Federasiwn blaengar yn cynnwys yr Ysgol Uwchradd a fyddai'n pontio rhwng addysg gynradd ac uwchradd.		Mae'r cyngor yn nodi'r sylwadau. Yn ystod y cyfarfodydd Adolygu Ysgol Lleol cynigwyd a thrafodwyd nifer o fodelau posibl yn unol â gofynion y Cod Trefniadaeth Ysgolion 011/2018. Yn achos Model Ysgol Ardal Aml-safle, mae'r ysgol yn un ysgol ac un endid cyfreithiol sy'n gwasanaethu ardal eang. Fodd bynnag, mae ysgol ardal aml-safle yn rhoi darpariaeth addysgol ar niferoedd o safleoedd. Budd y math yma o fodel yw'r gallu i ail-strwythuro'r drefniadaeth reolaethol, ond eto'n cadw presenoldeb addysg mewn mwy nag un gymuned. Mae'n fodel all weithio'n dda mewn ardaloedd gwledig iawn lle mae pellteroedd teithio hir nes cyrraedd ysgol amgen. Hefyd golyga nad yw safleoedd ysgolion bach yn cael eu gadael yn ynysig ond yn hytrach yn rhan o sefydliad addysg mwy. Gellir felly wneud gwell defnydd o adnoddau e.e. un pennaeth ar gyfer mwy nag un safle, rhannu adnoddau a staff rhwng safleoedd a dod a disgyblion safleoedd at ei gilydd i gynnal gweithgareddau gyda niferoedd uwch o ddisgyblion. Fodd bynnag, rhai o anfanteision y model yma yw ei anallu i sicrhau fod maint ac amrediad dosbarthiadau rhai safleoedd addysg yn newid er gwell. Nid yw'r model yn un sy'n rhoi'r arbedion refeniw uchaf posib, ond mae yn gwneud gwell defnydd o adnoddau ac yn rhesymoli cost y disgybl.
540	Nid gwneud cymwynas yn unig ag Ysgol Abersoch fyddai sefydlu trefniant cydweithio o'r fath. Mae'r staff a'r llywodraethwyr yn Ysgol Abersoch wedi datblygu dulliau blaengar o addysgu'r plant lleiaf i feistrolï cysyniadau pwysig trwy astudio eu cynefin naturiol. Mewn unrhyw fodel uchod o gydweithio, gallai'r cyfle i ddatblygu'r sgiliau hyn, ac ehangu'r profiad addysgol, fod ar gael i HOLL blant ysgolion yr ardal.		
	Canolfan Ddiwylliannol		
541	Opsiwn 1 - Datblygu Canolfan Ddiwylliannol Gymraeg Mae cyfrifoldeb felly i werthuso'n gadarnhaol pob opsiwn posibl. Deallwn awydd y gymuned leol i gynnal yr Ysgol fel Ysgol i Abersoch, yn cynnig rhan gyntaf addysg statudol Gymraeg, ac hefyd addysg feithrin ac yn ganolfan addysgol a diwylliannol Gymraeg i'r		Mae'r Cyngor yn nodi'r opsiwn i ddatblygu canolfan ddiwylliannol Gymraeg. Mae Ysgol Abersoch wedi ei blaenoriaethu ar gyfer adolygiad o'r ddarpariaeth addysgol oherwydd bod nifer o heriau yn ei hwynebu. Mae niferoedd disgyblion yr ysgol wedi gostwng yn

	<p>gymuned leol. Mae'r ddogfen ymgynghorol wedi cydnabod mai megis cychwyn y mae ychwanegu'r elfennau addysgol a diwylliannol Cymraeg at yr addysg statudol, a bod posibiladau denu incwm trwy ddefnyddwyr a thrwy geisio grantiau'n ymwneud â gweithgarwch diwylliannol. Mae'n bosibl y gellid denu cyllid ychwanegol trwy fod yr Ysgol yn manteisio are i safle yng nghanol y pentre e.e. Gwyliau Haf yr Ysgol yw'r 6 wythnos o dymor brig twristiaeth. A oes potensial i stafell yn yr ysgol, mewn cydweithrediad â Neuadd y pentre wrth ymyl, gael ei defnyddio i hybu profiad twristiaid llawer mwy Cymreig. Gallai'r gwasanaeth gynnwys gwybodaeth bersonol am yr ardal a'r gweithgareddau, rhaglen o adloniant Cymraeg yn y neuadd, gwybodaeth am yr arfordir a'r llwybrau gwledig (o bosib yn cysylltu ag Opsiwn 2 isod). Gall fod yn wasanaeth, ar ben y wybodaeth pamffledi safonol a baratoir ar hyn o bryd, o gynnig profiad Cymreiciach i ymwelwyr, ac yn gynllun peilot. Gallai hefyd fod yn ffynhonnell incwm o bwys. Pwysleisiwn mai un syniad penodol sydd yma, a allai fod yn hyfyw neu beidio, ond yr hyn a gynnigwyr yw cyfiawnhau'r gwariant ychwanegol ar ysgol – sydd fel arall yn llwyddo'n addysgol – trwy roi iddi swyddogaeth ychwanegol o ran ADFEDDIANNU ar gyfer y diwylliant Cymraeg. Gall hefyd gynhyrchu llif cyllid, a gellid gweithredu mewn partneriaeth gyda phwyllgor cyswllt lleol. Mae Abersoch, ac adeilad yr ysgol yn benodol, mewn sefyllfa unigryw i weithredu prosiect o'r fath.</p>	<p>gyson ers 2016 ac yn fregus ers peth amser. O ganlyniad, mae'n debygol felly bod yr ysgol yn wynebu heriau cynyddol, gan gynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niferoedd disgyblion isel: Yn Medi 2020, roedd 8 disgybl llawn amser, a 2 ddisgyblion meithrin wedi eu cofrestru yn yr ysgol. • Rhagamcanion niferoedd: Rhagwelir y bydd y niferoedd yn parhau yn isel dros y blynnyddoedd nesaf (Medi 2021 = 10; Medi 2022 = 12; Medi 2023 = 12.) • Canran uchel o lefydd gweigion: Yn seiliedig ar ffigyrau Medi 2020, mae o ddeutu 76% o lefydd gweigion yn yr ysgol (26 mewn nifer) (D-BI.3) • Maint dosbarthiadau bychain: Mae'r 10 disgybl yn cael eu dysgu mewn un dosbarth cymysg eu hoedran. • Amrediad oedran eang o fewn dosbarthiadau: Addysgir y disgyblion mewn un dosbarth gydag amrediad oed hyd at 5 mlynedd (3-8 oed). • Adnoddau Ariannol: Mae Ysgol Abersoch yn derbyn swm ychwanegol i'r dyraniad arferol trwy'r polis lleiafswm staffio. Cyfanswm y swm yn ystod y flwyddyn ariannol 2020-21 yw £52,582. Y gost fesul disgybl yn Ysgol Abersoch yn y flwyddyn ariannol 2020/21 yw £17,404 – y cyfartaledd sirol ar gyfer cost fesul disgybl yw £4,198. • Anedd disgyblion: Dengys data 2020 fod 26 o ddisgyblion 3-8 oed yn byw yn nalgylch Ysgol Abersoch gyda 21 (81%) ohonynt yn mynychu ysgolion tu allan i'r dalgylch. <p>Cydnabyddir y gall yr opsiwn yma wneud defnydd gwell o adeilad yr ysgol. Serch hynny, wrth ystyried yr opsiwn yn erbyn ffactorau'r Strategaeth Addysg Gynradd o'r Ansawdd Gorau i Blant Gwynedd, deuir i'r casgliad na fyddai'r opsiwn yn llwyddo i gwrdd â, na datrys y prif heriau y mae'r ysgol yn ei wynebu fel y nodir uchod e.e. niferoedd disgyblion isel, canran uchel o lefydd gweigion, maint dosbarthiadau bychain ac amrediad oedran eang o fewn dosbarthiadau.</p>
542	<p>Opsiwn 2 – Addysg Gyflawn ac Adnabod Bro Yr ail swyddogaeth y gellid ei ychwanegu at Ysgol Abersoch, er mwyn cyfiawnhau'r buddsoddiad ychwanegol wrth gynnal yr ysgol, yw fel cynllun peilot ar gyfer addysg gyflawn. Unwaith eto, mae Ysgol Abersoch mewn sefyllfa unigryw i weithredu cynllun peilot fel "Ysgol Traeth" ac "Ysgol Llwybrau Gwledig". Nid yn unig fod yr ysgol yn agos iawn at y traeth ac, mewn perthynas ag Ysgol Sarn Bach, at lwybrau gwledig y penrhyn, ond mae hefyd ymhlith y llywodraethwyr uchelgais i gyflwyno llawer o'r profiadau addysgol trwy astudio'r traeth a llwybrau gwledig, ac yn ieithyddol o ran dod allan o adeilad yr ysgol i fywyd ganol y pentre fel grym Cymreigio. Trwy bartneriaeth gyda llywodraethwyr a phwyllgor cyswllt lleol, nid yn unig y gellid</p>	<p>Mae'r Cyngor yn nodi'r opsiwn i weithredu cynllun peilot fel "Ysgol Traeth" ac "Ysgol Llwybrau Gwledig".</p> <p>Mae Ysgol Abersoch wedi ei blaenoriaethu ar gyfer adolygiad o'r ddarpariaeth addysgol oherwydd bod nifer o heriau yn ei hwynebu. Mae niferoedd disgyblion yr ysgol wedi gostwng yn gyson ers 2016 ac yn fregus ers peth amser. O ganlyniad, mae'n debygol felly bod yr ysgol yn wynebu heriau cynyddol, gan gynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niferoedd disgyblion isel: Yn Medi 2020, roedd 8 disgybl llawn amser, a 2 ddisgyblion meithrin wedi eu cofrestru yn yr ysgol. • Rhagamcanion niferoedd: Rhagwelir y bydd y niferoedd yn parhau yn isel dros y blynnyddoedd nesaf (Medi 2021 = 10; Medi 2022 = 12; Medi 2023 = 12.)

	<p>cyfoethogi profiad addysgol y disgyblion mewn modd unigryw, ond hefyd gweithredu fel cynllun peilot y gellid efelychu elfennau ohon wedyn mewn ysgolion eraill hefyd. Dyma ail ran agenda ADFEDDIANNU – sef adfer perthynas rhwng ysgol a'r gymuned o'i chwmpas fel y gall yr nysgol fod yn gyfrwng i hyrwyddo dealltwriaeth amgylcheddol yn ogystal â diwylliannol, ymhlith y disgyblion ac yn y gymuned.</p> <p>Gellid cyflawni'r "gwerth ychwanegol" hwn (Opsiyau 1 & 2) nail ai yng nghyd-destun ysgol annibynnol yn Abersoch neu fel rhan o drefn gydweithredol rhwng ysgolion.</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Canran uchel o lefydd gweigion: Yn seiliedig ar ffigyrau Medi 2020, mae o ddeutu 76% o lefydd gweigion yn yr ysgol (26 mewn nifer) (D-BI.3) • Maint dosbarthiadau bychain: Mae'r 10 disgybl yn cael eu dysgu mewn un dosbarth cymysg eu hoedran. • Amrediad oedran eang o fewn dosbarthiadau: Addysgir y disgyblion mewn un dosbarth gydag amrediad oed hyd at 5 mlynedd (3-8 oed). • Adnoddau Ariannol: Mae Ysgol Abersoch yn derbyn swm ychwanegol i'r dyraniad arferol trwy'r polisi lleiafswm staffio. Cyfanswm y swm yn ystod y flwyddyn ariannol 2020-21 yw £52,582. Y gost fesul disgybl yn Ysgol Abersoch yn y flwyddyn ariannol 2020/21 yw £17,404 – y cyfartaledd sirol ar gyfer cost fesul disgybl yw £4,198. • Annedd disgyblion: Dengys data 2020 fod 26 o ddisgyblion 3-8 oed yn byw yn nalgylch Ysgol Abersoch gyda 21 (81%) ohonynt yn mynychu ysgolion tu allan i'r dalgylch.
543	<p>1) Yr ydym yn falch fod y swyddogion wedi cynnwys nifer o'n hopsiynau amgen fel rhai gwerth ystyriaeth - sef</p> <p>* Defnyddio capasiti ychwanegol yn yr ysgol (yn ystod y tymor, ond yn fwy penodol mewn gwyliau haf a phenwythnosau) fel Canolfan Ddiwylliannol Gymraeg. Gallai fod yn hunan-gynhaliolyn ariannol gan fanteisio ar safle'r ysgol yng nghanol y pentref ac yn ymyl y neuadd i gynnig profiad o dwristiaeth dduwylliannol. Gallai hyn gyfrannu at amcanion eraill mewn polisi cyhoeddus fel magu twristiaeth fwy cynaladwy a pharchus o'r gymuned leol</p>		<p>Wrth ystyried opsiwn yn erbyn ffactorau'r Strategaeth Addysg Gynradd o'r Ansawdd Gorau i Blant Gwynedd, deur i'r casgliad na fyddai'r opsiwn yn llwyddo i gwrdd â, na datrys y prif heriau y mae'r ysgol yn ei wynebu fel y nodir uchod e.e. niferoedd disgyblion isel, canran uchel o lefydd gweigion, maint dosbarthiadau bychain ac amrediad oedran eang o fewn dosbarthiadau.</p>
	Ysgol Draeth		
544	<p>Y CWRICWLWM NEWYDD A'R YSGOL DRAETH</p> <p>Pwysleisiodd y drafodaeth ar yr angen o ddarparu addysg o'r safon uchaf er ffyniant y plant. Mae'r awgrym y gwneir y penderfyniad er lles y plant yn awdurdodol a sarhaus i'r rhieni, staff a'r llywodraethwyr. Ni chafwyd trafodaeth o ba mor ymochrol berffaith yw Ysgol Abersoch i'r cwricwlwm newydd ac mae'r diffyg diddordeb llwyr neu chwilfrydedd am yr ysgol draeth/allanol yn rhyfeddod. Cwestiynwn os yw aelodau'r Cabinet hyd yn oed yn ymwybodol beth ydyw a'i heffaith posibl. Gan na ofynnwyd yr un cwestiwn na gwneud sylw yn y cyfarfod, a ydym i ragdybio y gwnaethant ymchwilio i hyn yn llawn ac na adawodd yr wybodaeth a'r dystiolaeth unrhyw argraff arnynt?</p>		<p>Mae'r Cyngor yn nodi'r opsiwn i sefyldu Ysgol Draeth.</p> <p>Mae Ysgol Abersoch wedi ei blaenoriaethu ar gyfer adolygiad o'r ddarpariaeth addysgol oherwydd bod nifer o heriau yn ei hwynebu. Mae niferoedd disgyblion yr ysgol wedi gostwng yn gyson ers 2016 ac yn fregus ers peth amser. O ganlyniad, mae'n debygol felly bod yr ysgol yn wynebu heriau cynyddol, gan gynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niferoedd disgyblion isel: Yn Medi 2020, roedd 8 disgybl llawn amser, a 2 ddisgyblion meithrin wedi eu cofrestru yn yr ysgol. • Rhagamcanion niferoedd: Rhagwelir y bydd y niferoedd yn parhau yn isel dros y blynyddoedd nesaf (Medi 2021 = 10; Medi 2022 = 12; Medi 2023 = 12.) • Canran uchel o lefydd gweigion: Yn seiliedig ar ffigyrau Medi 2020, mae o ddeutu 76% o lefydd gweigion yn yr ysgol (26 mewn nifer) (D-BI.3)

545	1) Yr ydym yn falch fod y swyddogion wedi cynnwys nifer o'n hopsiynau amgen fel rhai gwerth ystyriaeth – sef* Ysgol Traeth a Natur		<ul style="list-style-type: none"> • Maint dosbarthiadau bychain: Mae'r 10 disgybl yn cael eu dysgu mewn un dosbarth cymysg eu hoedran. • Amrediad oedran eang o fewn dosbarthiadau: Addysgir y disgyblion mewn un dosbarth gydag amrediad oed hyd at 5 mlynedd (3-8 oed). • Adnoddau Ariannol: Mae Ysgol Abersoch yn derbyn swm ychwanegol i'r dyraniad arferol trwy'r polisi lleiafswm staffio. Cyfanswm y swm yn ystod y flwyddyn ariannol 2020-21 yw £52,582. Y gost fesul disgybl yn Ysgol Abersoch yn y flwyddyn ariannol 2020/21 yw £17,404 – y cyfartaledd sirol ar gyfer cost fesul disgybl yw £4,198. • Anedd disgyblion: Dengys data 2020 fod 26 o ddisgyblion 3-8 oed yn byw yn nalgylch Ysgol Abersoch gyda 21 (81%) ohonynt yn mynychu ysgolion tu allan i'r dalgylch. <p>Wrth ystyried opsiwn yn erbyn ffactorau'r Strategaeth Addysg Gynradd o'r Ansawdd Gorau i Blant Gwynedd, deuir i'r casgliad na fyddai'r opsiwn yn llwyddo i gwrdd â, na datrys y prif heriau y mae'r ysgol yn ei wynebu fel y nodir uchod e.e. niferoedd disgyblion isel, canran uchel o lefydd gweigion, maint dosbarthiadau bychain ac amrediad oedran eang o fewn dosbarthiadau.</p>
546	Buasai'r cynllun i greu Ysgol Draeth yn siŵr o roi Cyngor Gwynedd ar y map fel cyflogwr/ asiantaeth sydd ddim yn styc a meddwl yn gul. Mae modd i chi ddangos yma bod ffyrdd gwahanol o ddysgu sy'n hybu'r iaith Gymraeg, cadw cymuned â'i gilydd, hybu ac amddiffyn yr amgylchedd, gwneud yn fawr o'r adnoddau naturiol sydd wrth law a gwneud pwynt bod mwy i ddysgu na darllen ac ysgrifennu mewn un adeilad... Buasai cyfleoedd dysgu hwylio, cael mabolgampau ac yoga ar y traeth; dysgu yn uniongyrchol am fywyd gwyllt a physgota – mae'r rhestr yn ddi-baid. Mae'r Clwb Golff reit wrth ymyl hefyd... CYFLE I BARHAU AC YMESTYN CWRICWLWM Y PLANT A'I GYSYLLTU GYDA'R ADNODDAU SYDD O FEWN Y PENTREF.		
547	Dwi'n gwrthwynebu'r cynnig i gau'r ysgol ar y sail nad ydych yn ystyried unrhyw opsiwn amgen, fel yr ysgol draeth. Dyma'r dyfodol mae'n siŵr, gyda'r feirws presennol sydd o gwmpas.		
548	Buasai cefnogi'r Ysgol Draeth yn fenter arloesol a fuasai'n dod â budd i'r holl ddalgylch ac ysgolion lleol sy'n cydreddeg â'r Cwricwlwm Newydd trwy ei ymestyn a'i gysylltu ag adnoddau sydd ar gael... Addysg benigamp – nid arbed y geiniog yw popeth. Mae'n gyfle i Gyngor Gwynedd fynd tu hwnt i'r <i>status quo</i> a chefnogi syniad arloesol o Ysgol Draeth.		
549	Erfyniaf arnoch weld gwerth a photensial yr ysgol fach hon ac, yn hytrach na chael cynlluniau i'w chau, beth am gael cynllun modern sy'n mynd i gyd-fynd ac ailedrych ar y ffordd mae plant yn medru derbyn eu haddysg ôl-Covid.		
550	Mae'r ysgol yn ceisio bod yr "ysgol draeth" cyntaf yn yr ardal		
551	Dwi ddim yn deall pam nad yw'r cynnig i wneud Ysgol Abersoch yr ysgol draeth cyntaf yng Ngwynedd wedi ei gynnwys fel rhan o'r ymgynghoriad hwn. Mae teuluoedd lleol wedi dod o hyd i lefelau diddordeb cofrestru plant mewn ysgol draeth. Bydd gennym ddiddordeb pendant mewn cofrestru ein 2 plentyn os mai dyna fyddai'r achos, yn enwedig os fyddai'r ysgol yn fodlon derbyn plant		

	hyd at oedran uwchradd. Dylai hyn fod wedi cael ei ystyried fel rhan o'r ymgynghoriad.	
552	Ail-anfonaf fy e-bost yn gwrthwynebu'r cynnig i gau Ysgol Abersoch. Ers fy e-bost gwreiddiol dwi wedi symud i Lanengan gyda fy nheulu ac mae gen i 2 o ferched sy'n oedolion ac mae'n bosib y bydd gen i wyrion yn y dyfodol a fydd angen ysgol. Mae'r ysgol chwyldroadol, Abersoch, yn ysgol draeth unigryw sydd bendant werth ei hachub. Plis peidiwch â chau'r ysgol.	
553	Mae'r ysgol bellach wedi cofrestru fel Ysgol Draeth ac mae ganddi ystafell ymroddedig i Cylch Ti a Fi.	
554	Mae'n anodd dirnad tynnu potensial ysgol draeth awyr agored mewn oddi ar gymuned sydd wrth lan y môr.	2
555	Mae yn Ysgol Draeth cofrestredig, clod sy'n cynnig llawer o gyfleoedd naturiol awyr agored.	
556	Pam nad oedd llawer o sôn am yr Ysgol Draeth yn eich ymgynghoriad? Ffederaleiddio? Ymestyn yr ystod oedran? Effaith ieithyddol!!	
557	Hefyd bydd cofrestru fel ysgol draeth yn gwneud Ysgol Abersoch yn unigryw o fewn yr ardal a darparu teuluoedd y gymuned leol ac ehangach sy'n dymuno i'w plant dyfu i fyny gyda chyfleoedd i ddatblygu yn holistaidd gan gyfuno datblygiad meddyliol, corfforol, emosïynol, cymdeithasol ac ysbrydol unigolion. Wrth oi'r cyfleoedd i blant i ddatblygu mewn amgylchedd fel rhai Ysgolion Traeth, mae mwy o gyfleoedd i ddysgu. O redeg yn rhydd ar y traeth, i gynnu tannau, tostio malws melys, gwneud siapiau yn y tywod â ffyn, gwylio adar, cadw llygaid ar olion traed anifeiliaid, neidio dros y tonnau, archwilio cynefinoedd crancod, mae'r traeth yn cynnig cyfleoedd cyfoethog i ddysgu. Mae bod allan yn yr awyr agored a chael mynediad i'r cyfleoedd dysgu hyn ar y cyd â chael awyr iach ac arsylwi digwyddiadau naturiol, yn darparu hyd yn oed mwy o gyfleoedd anhygoel i blant. Mae Ysgol Draeth yn darparu'r cyfleoedd hyn oll ac hefyd yn darparu cyfleoedd i ysbrydoli meddyliau hudolus plant ifanc wrth feddwl am syniadau.	

	Mae'r holl fentrau uchod yn haeddu amser i gynyddu nifer y disgyblion ar gyfer ysgol unigryw mewn lleoliad arfordirol gwledig.	
558	Hoffwn eich holi pam nad ydych wedi gwrandao ar y syniad am ysgol draeth? Roeddwn yn caru fy amser yn Ysgol Abersoch, mae fy chwaer wedi cael gwneud cymaint o bethau cyffroes ers cychwyn yn ôl ers y cyfnod clo. Eu trip ysgol oedd ymweliad â'r Fferm Gwningod yng Nghriccieth, cerddais i'r traeth ond cafodd ei dorri'n fyrr oherwydd y glaw. Mae fy chwaer yn cael mynd i'r traeth o hyd, mae'n nhw'n cynnal gwersi allan a mi fedra i ddweud wrthyfch fy mod wedi dysgu cymaint o'r gwersi hyn.	
559	Amddifadir hefyd y plant o ysgol awyr agored a'u mwynhad o'r traeth mewn tywydd braf.	
560	Rydwyf yn ysgrifennu atoch i wrthwynebu cau ysgol Abersoch. Rwy'n siomedig iawn eich bod yn hudnod ystyried cau yr ysgol ynghanol pandemig covid. Mae genai diddordeb hefyd i wybod pam na wnaethoch ystyried yn ofalus y cynigiad traeth awyrl	
561	Rwy'n gwrthwynebu i gau Ysgol Abersoch. Mae hon yn ysgol ragorol, gyda dyfodol wych fel ysgol draeth awyragored. Mae'r iaith Gymraeg mor bwysig yn Abersoch felly plis cadwch yr ysgol hon ar agor. Sylwaf i chi dynnu llythyr ymateb (enw wedi ei ddileu) yn ôl ac felly teimlaf nad yw hynny'n ddemocrataidd yma. Mae angen ar y plant i gael eu clywed nid eu tawelu.	
562	Mae Ysgol Abersoch yn ymdrechu i fod yn Ysgol Draeth Cyntaf yng Nghymru, yn hyrwyddo Addysg Gymraeg a byddai'n dod yn enghraifft i Gyngor Gwynedd ac eraill i'w dilyn. Pam nad yw'r cyngor yn fodlon dangos ei gefnogaeth i'r amcanion hyn ac, o edrych yn ôl, yna'n meddi'r gwobrau pan fydd ysgolion eraill eisiau dilyn.	
563	Mae Ysgol Abersoch mewn lleoliad unigryw yn y pentref hwn ger y traeth ac felly dylid ei gyflwyno fel un o'r Ysgolion Draeth cyntaf.	
564	Rydych yn cymryd hawl rheini i ddewis i'w plant fynychu ysgol draeth llai gyda statws gyrmraeg . Dylai pob opsiwn aros .	
565	Dylai cynnig arloesol ysgol Traeth gael ei hyrwyddo gan Gyngor Gwynedd, yn enwedig mewn cyfnod o ansicrwydd fel pandemig covid,	

	bydd rhieni'n croesawu'r syniad o addysgu a dysgu awyr agored. Rwyf wedi gweld enghreifftiau o'r math hwn o ysgol ledled y byd ac roeddwn i'n ddigon ffodus i dreulio 8 mlynedd yn Alpau Ffrainc lle roeddwn i'n gallu gwyllo ysgol Goedwigaeth yn ffynnu a mynd o nerth i nerth. Trwy i Ysgol Abersoch addasu i'w hamgylchedd byddai hyn yn sicr o fod yn gymwys fel disglair Rhagoriaeth Addysgol, byddai defnyddio'r ysgol hon fel model arloesol yn sicr o osod Cyngor Gwynedd ar wahân a helpu'r adran Addysg i fwrw ymlaen yn y dyfodol.	
566	Ni ymddangosodd yr Ysgol Draeth Awyr Agored yn uchel iawn yn eich adroddiad, unwaith eto mae hyn yn siomedig iawn, yn enwedig gyda'r cwricwlwm Cymraeg newydd yn cael ei chwarae. Rwy'n teimlo nad ydych wedi archwilio'r syniad hwn ac wedi ei ddiystyru o'r dechrau, fodd bynnag mae'r holl athrawon, hwyluswyr ac unrhyw un sydd wedi eu cyffroi gan addysg wedi dweud pa gyfle anhygoel fyddai hwn i Gyngor Gwynedd, felly hoffwn ofyn pam yr ydych chi heb archwilio'r syniad hwn ymhellach? Mae'n ffordd i annog yr Iaith Gymraeg a datblygu ac annog yr iaith ymhellach i gael ei siarad a'i chlywed mwy yn ein cymuned.	
567	Mae eich swyddogion wedi annog ffurfio Cylch Ti a Fi yn agored i helpu gynyddu'r rhifau, maen nhw wedi gaddo cynnal sgysiau ag ysgolion eraill ynghylch ffederaleiddio – er hynny'n answyddogol ac heb gofnod o'r hyn a drafodwyd. Fodd bynnag, nid yw hynny nag unrhyw gynigion eraill fel Ysgol Draeth wedi cael ystyriaeth.	
Adolygiad Dalgylchol		
568	Ffederaleiddio a Adolygu Dalgylch Nid yr ydym yn credu bod ffederaliaeth wedi'i archwilio'n ddigonol. Ochr yn ochr â hyn noda 'Addysg Gynradd o'r Ansawdd Gorau i Blant yng Ngwynedd' Cyngor Gwynedd yr amodau sy'n briodol i Adolygu Dalgylch. Cynhwysa'r rhain '...pe byddai ysgolion y dalgylch yn ennill neu gollu dros 20% o'i disgyblion oherwydd yr effaith ar y gymdeithas gyfagos a'r dalgylch', 'llefydd gweigion ar draws y dalgylch', ac 'amrediad gwariant y pen pan fo'n fwy na 10% yn uwch neu'n is na'r cyfartaledd sirol'. Diwalla'r sefyllfa bresennol o fewn dalgylch y pedair ysgol leol yr holl griteria hyn ac, felly, gofynnwn am weithredu Adolygu'r Dalgylch.	Yn ei gyfarfod ar 17 Medi 2019 bu i Gabinet Cyngor Gwynedd roi caniatâd i'r Adran Addysg gynnal trafodaethau ffurfiol gyda chorff llywodraethol a budd-ddeiliaid perthnasol eraill Ysgol Abersoch i alluogi llunio ystod o opsiynau posibl yn ymwneud â dyfodol yr ysgol, yn sgil pryderon ynghylch niferoedd disgyblion yr ysgol, ynghyd â phryderon ynglŷn â'r rhagamcanion oedd yn rhagweld y niferoedd yn parhau'n isel. O ganlyniad i'r niferoedd isel presennol, mae'r ysgol mewn sefyllfa fregus ac o dan bwysau cyllidebol cynyddol, yn benodol: i. Mae niferoedd yr ysgol yn peri pryder. Ym Medi 2020, roedd 8 disgybl llawn amser, a 2 ddisgybl meithrin. .

569	<p>Nodwch ym mha ffordd y dilynodd y cynnig hyn, ac ym mha ffordd nad yw Ysgol Abersoch yn cwrdd â'r strategaeth hon.</p> <p>Er mwyn sicrhau tegwch, byddai'n dilyn y dylid dilyn y dull hwn hefyd ar gyfer pob un o'r ysgolion cyfagos, gan gyfeirio at ba elfennau o'r strategaeth sy'n cael eu diwallu ac na chânt eu diwallu, yn enwedig o ran yr ystod maint oedran cymysg o 12 - 20 o ddisgyblion.</p> <p>Credwn ei bod yn amhriodol bod yn ddetholus ynglŷn â hyn.</p>		
570	<p>Nodwyd y pryder hwn mor bell yn ôl â 2009. Pa gamau y mae Cyngor Gwynedd wedi'u cymryd i fynd i'r afael â'r pryder hwn, a pham y mae wedi caniatáu i hyn barhau, yn enwedig o ran bod rhai ysgolion yn > 20% yn or-gapasiti ac yn dal i dderbyn disgyblion y tu allan i'r dalgylch pan fydd gan ysgolion cyfagos leoedd?</p> <p>Mae'r dystiolaeth yn dangos bod adolygiad dalgylch yn briodol.</p>		
571	<p>Er mwyn gwneud penderfyniad mwy cytbwys, credaf fod yn rhaid i'r Cyngor:...</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ystyriwch adolygiad dalgylch a ffederaleiddio fel opsiynau go iawn y gellir eu dilyn. 		<ul style="list-style-type: none"> ii. Mae maint y dosbarthiadau yn fychan – gyda 10 disgybl yn cael eu dysgu mewn un dosbarth cymysg eu hoedran. iii. Mae rhagolygon yn dangos 10 o ddisgyblion yn 2021, 12 o ddisgyblion yn 2022, a 12 o ddisgyblion yn 2023 iv. Dengys data 2020 fod 26 disgybl yn byw yn nalgylch Abersoch gyda 21 ohonynt yn mynychu ysgolion eraill. Dengys hefyd bod 5 disgybl tu allan i ddalgylch Abersoch yn mynychu Ysgol Abersoch. v. Mae Ysgol Abersoch yn derbyn swm ychwanegol i'r dyraniad arferol trwy'r polisi gwarchodaeth lleiafswm staffio (sy'n gwarantu o leiaf pennaeth ac athro ym mhob ysgol, a phennaeth a chymhorthydd mewn ysgolion sydd a llai na 15 o ddisgyblion). Cyfanswm y swm yn ystod y flwyddyn ariannol 2020/21 (seiliedig ar niferoedd Medi 2019) yw £52,582. vi. Cost fesul disgybl Ysgol Abersoch yn y flwyddyn ariannol 2020/21 yw £17,404 o gymharu â chyfartaledd Sirol cost y disgybl am yr un cyfnod yn £4,198 vii. Nifer o lefydd gweigion – 76% o lefydd gweigion yn yr ysgol (32 mewn nifer)
572	<p>Er mwyn gwneud penderfyniad mwy cytbwys, credaf fod yn rhaid i'r Cyngor:.....</p> <ul style="list-style-type: none"> • gadarnhau amcanestyniadau disgyblion yr Adran Addysg gan gyfeirio at ystadegau twf poblogaeth mwy dibynadwy fel ei ystadegau Archwilydd Cyffredinol Cyngor Gwynedd ei hun <p>Unwaith y bydd amcangyfrifon mwy realistig o ddisgyblion wedi'u cadarnhau, dangoswch sut y bydd maint dosbarthiadau cymysg Ysgol Abersoch a'r ysgolion cyfagos yn yr ystod 12-20 am nawr a'r dyfodol.</p> <p>Mae hyn yn hanfodol i ddarparu rhagoriaeth addysgol i bob un o'r 200 o ddisgyblion yn y dalgylch.</p>		<p>Mae'r Strategaeth Addysg Gynradd o'r Ansawdd Gorau i Blant Gwynedd yn amlinellu'r weledigaeth i;</p> <p>“Gynnig addysg o'r ansawdd uchaf posibl fydd yn rhoi'r profiadau, y sgiliau a'r hyder i blant y Sir a'u galluogi i ddatblygu i fod yn ddinasyddion dwyieithog, llwyddiannus a chyflawn”.</p> <p>Defnyddiwyd ffactorau'r Strategaeth i'w mesur yn erbyn yr opsiynau. Mae'r asesiad hwn i'w weld ar www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg</p> <p>Yn ogystal, mae'r Strategaeth yn nodi:</p>
	<p>Parhawn i synnu y deil Ysgol Abersoch gael ei hystyried ar ei phen ei hun yn yr ardal hon. Metha'r agwedd dameidiog hon ag ystyried cyd-destun ehangach y pedair ysgol, ymhle mae un lleoliad dros gapasiti er anfantais i eraill a sut gellir diogelu darpariaeth hirdymor dosbarthiadau o feintiau addas. Ymddengys bod gwir angen adolygiad dalgylchol, a ddylai gynnwys adnabod darpariaeth ar gyfer plant oed meithrin.</p>		<p>“Tra bod awydd i arolygu trefniadaeth ysgolion y Sir yn strategol ac ar lefel dalgylch, mae ysgolion unigol wedi ysgrifennu at y Cyngor yn gofyn i'r Awdurdod adolygu'r sefyllfa yn lleol. Dylid bod yn agored i hyn ac ymateb yn gadarnhaol os yn bosib pan fydd cais o'r fath yn dod gerbron.</p> <p>Dylid ystyried gwybodaeth broffesiynol berthnasol er mwyn tynnu sylw at sefyllfaoedd argyfyngus o fewn y Sir sy'n amharu yn uniongyrchol ar ansawdd addysg a phrofiadau disgyblion (e.e. niferoedd bychan iawn mewn ysgol, cyflwr adeiladau'r ysgol yn hynod ddrwg, methu creiwrtio pennaeth).</p>

		Bydd sefyllfa argyfyngus ysgolion unigol a amlygir ar sail gwybodaeth broffesiynol berthnasol gan gynnwys ceisiadau penodol gan ysgolion unigol yn ystyriaeth wrth adnabod ardaloedd sydd angen sylw pellach.”
	Arall – opsiynau amgen	Pwysleisir nad yw'r adolygiad o sefyllfa Ysgol Abersoch yn rhan o strategaeth ehangach ar gyfer addysg yn yr ardal, ond hyn hytrach, yn ymateb i sefyllfa ysgol unigol.
574	Mae'r opsiynau amgen hyn wedi cael eu gwrthod am resymau generig ac ystrydebol braidd yn yr ymateb gan swyddogion i'r ymgynghoriad. FAN LEIAF, haeddant drafodaeth drylwyr a chyda'r holl ran-ddeiliaid. Ni allai neb honni mewn difri fod yr opsiynau amgen - a godwyd yn ystod yr ymgynghoriad (yng ngeiriau'r swyddogion) - wedi cael eu trafod yn drwyadl trwy ychydig o baragraffau gan y swyddogion yn unig. Byddai'r tymor o drafodaeth estynedig yn unswydd ar gyfer yr opsiynau amgen. Heb fod hynny'n digwydd, rhaid casglu nad yw'r Cyngor wedi cyflawni ei ddyletswydd i astudio pob opsiwn amgen. Dyma brif sail ein gwrthwynebiad.	Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwadau. Fel sy'n hysbys, yn unol â gofynion y Cod Trefniadaeth Ysgolion 11/2018, a Deddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013, cynhaliwyd cyfnod ymgynghori statudol ar y cynnig arfaethedig gydag ymgynghorai perthnasol rhwng 12 Ionawr 2021 a 23 Chwefror 2021. Yn dilyn yr ymgynghoriad, adroddwyd yn ôl i Gabinet ar 15 Mehefin 2021, a bu i'r Cabinet ystyried adroddiad yr ymgynghoriad, y sylwadau a'r opsiynau amgen a dderbyniwyd yn ystod y cyfnod ymgynghori statudol, a phenderfynu: i. Cymeradwyo cyhoeddi cynnig statudol i gau Ysgol Abersoch ar 31 Rhagfyr 2021, a darparu lle i ddisgyblion yn Ysgol Sarn Bach o 1 Ionawr 2022. ii. Cymeradwyo cyhoeddi rhybuddion statudol ar y cynnig yn (i) uchod yn unol â gofynion Adran 48 o Ddeddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013.
575	Er mwyn gwneud penderfyniad mwy cytbwys, credaf fod yn rhaid i'r Cyngor:... Nodi'r effaith amlwg negyddol ar gymuned Absersoch - pe bai Ysgol Abersoch yn cau.	
576	Er mwyn gwneud penderfyniad mwy cytbwys, credaf fod yn rhaid i'r Cyngor:... • Ymgynghori'n ffurfiol ag ysgolion cyfagos a'u rhannu ar y dewisiadau amgen o dan ystyriaeth.	Mae'r Cod Trefniadaeth Ysgolion 011/2018, yn nodi y gall ymgynghorai awgrymu opsiynau amgen eraill yn ogystal â sylwadau ar y cynnig penodol yn ystod yr ymgynghoriad. Cynigwyd 5 opsiwn amgen arall yn ystod yr ymgynghoriad. (Roedd nifer o'r ymatebion yn awgrymu y dylid rhoi ystyriaeth bellach i'r opsiwn i ymestyn ystod oed yr ysgol i 3-9 oed yn ogystal). Yn dilyn gwerthuso'r opsiynau amgen a ddaeth i law yn ystod yr ymgynghoriad (copi o'r gwerthusiad opsiynau ar ein Gwefan www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg), daethpwyd i'r casgliad y dylid rhoi ystyriaeth bellach i 3 opsiwn, sef: • Ysgol aml-safle (Safle Abersoch, Llanbedrog a Sarn Bach) • Ffederasiwn Ysgol Abersoch, Ysgol Llanbedrog, Ysgol Sarn Bach a threfniant cydweithio hefo Ysgol Foel Gron) • Ffederasiwn Enlli (Ysgolion Abersoch, Llanbedrog, Sarn Bach, Pont y Gof, Crud y Werin, Uwchradd Botwnnog a threfniant cydweithio hefo Ysgol Foel Gron)
577	Rwyf yn nodi yr opsiynau sydd gerllaw ond yn dal I pryderu rhan yr ymchwil I mewn ir opsiynau yma y bennaf y broses o Ffederaleiddio gyda Ysgol cyfagos a y phosib o cael plant o 3oed I 9oed nid rwyf yn derbyn fod hyn ddim yn cael effaith ar rhifau plant yn Abersoch a fod yr effaith o wneud hyn yn cael ddim effaith ar Ysgol Sarn Bach – nid rwyf yn teimlo fod hyn wedi ei trialu am cyfnod. Yr adborth rwyf yn dderbyn yn lleol fod yna canfyddiad yma o anwybyddu yn rhyw sylwad ar unig opsiwn sydd yn dderbyniol yw cau yr ysgol.	

578	<p>Nid oes tystioloeth bod yr opsiwn o Ffederaleiddio'r ysgol wedi gael ei archwilio yn ddigonol ac o ddifri. Mae Ysgol Llanbedrog dros ei gapasiti, ond mae effaith ar yr ysgolion cyfagos wedi ddiystyru'n llwyr gan yr Adran Addysg.</p>		<p>Serch hynny, yn dilyn asesu a gwerthuso'r opsiynau hyn yn erbyn ffactorau'r Strategaeth 'Addysg Gynradd o'r Ansawdd Gorau i Blant Gwynedd' (gan roi ystyriaeth i'r Cod Trefniadaeth Ysgolion 01/2018, ac ystyriaethau perthnasol eraill) (adran 6.22 o'r adroddiad ar yr ymgynghoriad www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg) daethpwyd i'r casgliad mai'r cynnig o gau</p>
579	<p>Anodd credu fod pob opsiwn posib dros gadw'r ysgol ar agor wedi'i diystyru a'u gwrthod – dewisiadau cadarn megis ffederaleiddio, sefydlu ysgol draeth, addysgu'r plant nes eu bônt yn 9 oed cyn trosglwyddo.</p> <p>Gwych fyddai gweld Cyngor Gwynedd yn gwneud safiad, yn arwain y ffordd ac yn dangos blaengarwch. Erfyniaf arnoch ail-ddechrau â dalen lân ond y tro yma ystyried rhesymau cadarnhaol dros gadw'r ysgol ar agor yn hytrach na phwysleisio'r rhesymau dros ei chau. Mae'n eithriadol bwysig credu a buddsoddi yn nyfodol yr ysgol amhrisiadwy hon a thrwy hynny ym mhentref Abersoch.</p>		<p>Ysgol Abersoch a darparu lle i holl blant dalgylch Ysgol Abersoch yn Ysgol Sarn Bach oedd yn parhau fel yr opsiwn mwyaf priodol i ymateb i'r heriau sydd yn wynebu'r ysgol (am y rhesymau a nodwyd yn adran 4.1 a 4.7 o'r adroddiad ar yr ymgynghoriad www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg).</p>
580	<p>Yn statudol, ni raid i chwi ystyried ond gwrthwynebiadau a godir yn awr mewn ymateb i'r Rhybudd i gau'r ysgol., ac yr ydych dan rwymedigaeth (Côd Trefniadaeth Ysgolion) i ystyried pob gwrthwynebiad "gyda meddwl agored". Hyd yma, er yr holl waith coladu manwl, nid oes unrhyw arwydd o ystyried gyda meddwl agored. Nid oes yr un gair (o blith y degau o filoedd o eiriau o ymatebion) i'w weld wedi peri unrhyw newid safbwynt o gwbl i swyddogion y Cyngor, ac mae lle felly i'r cyhoedd gwestiynu dilysrwydd yr ymgynghoriad. Nid ailadroddwn ein cynigion amgen, ond yn hytrach gofyn i chwi eu hystyried o'r newydd gyda meddwl agored yng ngoleuni'r tri phwynt canlynol sy'n ffurfio sail ein gwrthwynebiad i'r Rhybudd Statudol Mae'r opsiynau amgen hyn oll wedi eu rhestru'n gydwybodol gan swyddogion, ond tenau iawn yw'r rhesymau dros eu gwrthod.</p>		
581	<p>Tra bo'r adroddiad yn dynodi bod dewisiadau eraill i gau, cyfeirio at un yn benodol wna adroddiad yr Adran Addysg, sef cau Ysgol Abersoch a throsglwyddo'r disgyblion i Ysgol Sarn Bach er gwaethaf bod yn ymwybodol o'i cholled i'r gymuned. Yn hanesyddol, ni fu unrhyw ryngweithiad cymunedol yn Abersoch gan Ysgol Sarn Bach ac ni allwn weld sut bydd hyn yn newid, yn arbennig o ystyried yr ymatebion pitw</p>		

Fud. 192

<p>a gafwyd i'r cwestiwn hwn yng nghyfarfod y Cabinet ar Fehefin 15fed, 2021. Daliwn at y gred na thrafodwyd y dewisiadau eraill fel y dylid yn y cyfarfod. Ni thrafodwyd unrhyw ddewis arall ar wahân i gau ac mae'r diffyg gwybodaeth am y cyfarfodydd ffederaleiddio a gynhaliwyd ag Ysgolion Sarn Bach a Llanbedrog yn herio dilysrwydd y drafodaeth a'r penderfyniad.</p>		
--	--	--

	Deddf Llesiant		
582	<p>Byddai cydnabyddiaeth o bandemig Covid-19 yn briodol, gan gyfeirio at "y gallu i addasu i newid" Mae'r pandemig wedi arwain ac yn arwain at newidiadau cymdeithasol. Mae bywyd gwledig yn dod yn fwy deniadol wrth i fwy a mwy o bobl weithio gartref, maent yn llai cyfyngedig o ran lle sy'n rhaid byw; efallai y byddem yn disgwyl i ail gartrefi yn Abersoch ddod yn gartrefi cyntaf gyda gofynion addysg cysylltiedig. Mae'r adroddiad yn methu â chydabod hyn yn ei niferoedd capasiti.</p>		<p>Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad.</p> <p>Serch hynny, nid oes sicrwydd y byddai newidiadau demograffig i'r dyfodol yn cynyddu niferoedd disgyblion Ysgol Abersoch.</p>
583	<p>Collir y gallu i blant a rhieni gerdded i'r ysgol a chael mynediad at adnoddau naturiol fel y traeth ac ati ar droed yn ystod y diwrnod ysgol. Dim ond un tymor o wersi nofio y mae ysgolion eraill yn eu cynnig, sgil hanfodol a phwysig i blant sy'n byw mewn ardal arfordirol. Yng nghyd-destun Covid-19 mae grwpiau bach wedi'u creu mewn ysgolion i reoli haint, gan awgrymu felly bod ysgolion bach yn fwy diogel. Ni chydabyddir hyn.</p>		<p>Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwadau.</p> <p>Mae pob ysgol yng Ngwynedd yn dilyn gweithdrefnau priodol o ran rheolau ymbellhau cymdeithasol ac awyru oherwydd y coronafirws. Anogir pob ysgol i wneud defnydd o'r adnoddau awyr agored lleol.</p>

584	<p>Trwy weithredu'r cynnig bydd cyfle i adeiladu ar y cysylltiadau hyn rhwng cymuned Abersoch ac Ysgol Sarn Bach trwy gynnal trafodaethau a fyddai'n hyrwyddo cynnwys cymuned Abersoch yng ngweithgaredd cymunedol yr ysgol" Unwaith eto rydym yn cwestiynu dilysrwydd y datganiad hwn. Ar wahân i'r ffaith bod plant Abersoch yn mynychu'r ysgol, nid ydym yn ymwybodol o unrhyw gysylltiadau sydd gan Ysgol Sarn Bach â chymuned Abersoch.</p> <p>Gall union natur y cynnig i gau Ysgol Abersoch ymrannu, gan greu drwg deimlad o fewn y gymuned a chreu anghyngord ac anghytuno.</p>	<p>Cwblhaodd y Cyngor asesiad o effaith cymunedol ar yr opsiynau er mwyn cymharu'r effaith tebygol y byddent yn ei gael ar y cymunedau dan sylw. Mae copi o'r adroddiad llawn wedi ei gynnwys yn y pecyn cefndirol ar wefan y Cyngor: www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg</p> <p>Wrth ddatblygu unrhyw gynigion yn ymwneud â moderneiddio addysg, rhaid rhoi ystyriaeth lawn i'r effaith bosibl ar y gymuned. Nododd yr asesiad, drwy gau Ysgol Abersoch y bydd rhai elfennau o ddigwyddiadau cymunedol yn cael eu heffeithio.</p> <p>I liniaru unrhyw effaith negyddol bosib ar y gymuned pe byddai'r cynnig yn cael ei wireddu, mae'r asesiad yn nodi pwysigrwydd sicrhau fod cymuned Abersoch yn cael ei chynnwys yng ngweithgarwch yr ysgol amgen, ac i annog cydweithio cymunedol rhwng yr ysgol amgen a chymuned Abersoch, lle'n briodol.</p>
585	<p>Unwaith eto mae'r thema hon yn amlwg, ac eto ni chyflwynwyd tystiolaeth o ran sut y cynlluniwyd hyn na sut y byddai'n digwydd.</p>	<p>Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad.</p>
586	<p>Ni fydd cau ysgol Gymraeg mewn pentref lle mae'r Gymraeg dan bwysau yn "hyrwyddo ac amddiffyn diwylliant, treftadaeth a'r iaith Gymraeg." Yr ysgol yw'r hysbyseb orau a'r unig hysbyseb ar gyfer yr iaith Gymraeg, treftadaeth a diwylliant yn y pentref.</p> <p>Mae'r effaith hon bron yn amhosib ei chyfrifo mewn termau ariannol. Bydd bodolaeth y Gymraeg fel iaith fyw yn cael ei hisraddio gan na fydd ymwelwyr Abersoch yn clywed yr iaith naturiol yn cael ei defnyddio.</p> <p>Mae'r ysgol wedi ei lleoli yng nghanol y pentref ac mae prif faes parcio'r pentref wrth ymyl yr ysgol. Mae'r ysgol yn symbol o'r Gymraeg, yn weledol ac yn glywedol gan y plant y tu allan yn ystod y diwrnod ysgol.</p>	<p>Yn unol â gofynion y Cod Trefniadaeth Ysgolion 011/2018, cwblhawyd asesiad o ardrawiad ieithyddol y cynnig i gau Ysgol Abersoch ac addysgu'r disgyblion yn Ysgol Sarn Bach. Mae'r asesiad ar gael ar wefan y Cyngor www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg. Deur i gasgliad yn yr asesiad hwn, na ragwelir effaith negyddol ar yr iaith Gymraeg pe byddai'r cynnig yn cael ei weithredu. Mae hyn yn bennaf gan fod yr ysgol amgen yn cynnig addysg trwy gyfrwng Gymraeg, fel sydd yn cael ei gynnig yn Ysgol Abersoch ar hyn o bryd. Yr un yw'r Polisi Iaith ar gyfer holl ysgolion cynradd Gwynedd, felly'r un fyddai'r ddarpariaeth i'r disgyblion er gwaethaf pa ysgol y byddent yn dewis mynychu. Yn ogystal, fe ymddengys fod sefyllfa ieithyddol Ysgol Sarn Bach yn gryf. Gyda 57% o ddisgyblion Ysgol Sarn Bach yn dod o gartrefi Cymraeg. O gymharu â 33% o ddisgyblion Ysgol Abersoch sy'n dod o gartrefi Cymraeg.</p> <p>Mae Ysgol Abersoch wedi gweithio'n galed i ddatblygu sgiliau dwyieithog y dysgwyr yn ogystal â hyrwyddo pwysigrwydd y diwylliant Cymraeg. Llwyddodd yr ysgol i ennill gwobr aur y Siarter Iaith Gymraeg yn 2019. Mae'n hollbwysig felly bod y cynnig arfaethedig yn cydnabod yr angen i gefnogi a pharhau â'r gwaith hwn.</p>
587	<p>Mae sefydlu'r Cylch Meithrin a Ti a Fi yn gamau allweddol tuag at greu twf cynaliadwy yn nifer y disgyblion, yn ogystal â darparu gwasanaeth gofal plant pwysig i rieni sy'n gweithio yn yr ardal. Pam nad yw hyn yn cael ei gydnabod yn yr adroddiad?</p>	<p>Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwadau ac yn cydnabod bod darpariaeth y Cylch Meithrin yn darparu gwasanaeth gofal plant pwysig i rieni sy'n gweithio yn yr ardal. Fodd bynnag, o ystyried maint y cynnydd presennol yn nifer disgyblion Ysgol Abersoch yn sgil y Cylch</p>

	Mae Comisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol wedi nodi y dylid ystyried y tueddiadau tymor hir hy 25-50 mlynedd i'r dyfodol.		Meithrin, sef cynnydd o un neu ddau ddisgybl yn unig, bydd yr heriau sy'n wynebu Ysgol Abersoch yn parhau.
588	Ymatebodd cymuned/llywodraethwyr yr ysgol i'r niferoedd isel drwy sefydlu Ti a Fi a Chylch Meithrin yn yr ysgol, gan y profodd sefydlu rhai mewn pentrefi eraill lwyddiant trwy ddenu'n naturiol ddisgyblion newydd i'r ysgol leol.		
589	<i>Mae'r niferoedd bellach wedi codi, a'r sefyllfa wedi newid gyda sefydliad Cylch Meithrin Aberosh a Chylch Ti a Fi.</i>		
590	Anghytunir â'r datganiad yr ystyriwyd saith nod y Ddeddf Llesiant – gan nad oes tai fforddiadwy i deuluoedd yn y pentref ac nad yw'n bosib cynnal gweithgarwch cymunedol oherwydd mae'r athrawon yn byw tu allan i'r gymuned (fel yn achos Ysgol Aber-soch) ac ni fu cysylltiad uniongyrchol rhyngddynt.		Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad.

	Ôl-ddefnydd safle'r ysgol		
591	Beth fydd yn digwydd i'r adeilad pe bai Ysgol Abersoch yn cau? Ei werthu er mwyn ei ddymchwel, ac adeiladu tai moethus i fwy o fewnfudwyr??		Pe gweithredir y cynnig i gau Ysgol Abersoch mae gan y Cyngor bolisi ôl-ddefnydd adeiladau ysgolion a byddai'r polisi hwn yn cael ei ddilyn wrth ystyried dyfodol y safle.
592	Y mae'n amlwg unwaith daw'r cyfnod gras i ben, byddwch yn meddwl ein bod wedi anghofio ond rydym oll yn gwybod y byddwch chi'r cyngor yn gwerthu'r tir i deulu allanol i adeiladu hunllef o ail gartref. Llongyfarchiadau cyngor gwynedd.		Byddai angen i'r Cyngor drafod ac ystyried unrhyw dermau neu gyfyngiadau cyfreithiol rhwymol y gellid dod i rym pe bai safle yr ysgol yn peidio â bod yn safle ar gyfer darpariaeth addysg.
593	Ni ddarparwyd unrhyw fanylion am yr hyn a fydd yn digwydd i dir ac adeiladau'r ysgol os yw'r ysgol yn cau.		Rydym yn ymwybodol fod Cylch Meithrin a Ti a Fi yn cael ei gynnal ar safle'r ysgol. Pe byddai penderfyniad i gau'r ysgol, byddai'n rhaid ystyried opsiynau ar gyfer ôl-ddefnydd yr ysgol, gan ystyried y gweithgareddau sy'n cael eu cynnal yn yr ysgol ar hyn o bryd.
594	Os yw'r ysgol yn darparu adeiladau, ystafelloedd, cyfleusterau, neu wasanaethau ar gyfer y gymuned, ble y cânt eu darparu os yw'r ysgol ar gau? Mae'r Cylch Meithrin a Cylch Ti a Fi yn cael eu cynnal yn adeilad yr ysgol. Nid yw'r cwestiwn hwn yn cael ei ateb yn yr adroddiad.		O ran darpariaeth y Cylch Meithrin, pe byddai'r cynnig yn mynd yn ei flaen, mae'r Cyngor yn awyddus i drafod y posibilïadau gyda'r cynrychiolwyr perthnasol. Ymysg y posibilïadau i'w

	Beth yw'r rheswm dros y diffyg hwn?		trafod fyddai aros yn y lleoliad presennol, ail-leoli i'r ysgol amgen, neu symud i safle arall ym mhentref Abersoch.
595	Pryder beth sydd am ddigwydd gan mai rhodd i'r gymuned oedd y tir a'r adeilad ac am y Cylch/Ti a Fi.		
596	Mae hi mor bwysig bod gan bobl a phlant lleol ysgol yn y pentref. Dwi'n gobeithio y deuir i'r penderfyniad cywir ac na fydd hi'n cael ei throï yn ail gartref sy'n wallgof o ddrud pan mae ar y bobl lleol sydd yma drwy gydol y flwyddyn angen yr ysgol & ei hanes.		
597	Rwyf hefyd eisiau gofyn a allwch chi gyflwyno'r holl ddogfennaeth o weithredoedd yr ysgol, y gofrestrfa tir a'r cyfamodau, gan fod yr ysgol wedi ei rhoi fel rhodd ac i'w defnyddio fel lleoliad addysgol, felly hoffem weld y dogfennau hyn cyn gynted â phosibl.		Mae'r cwestiwn yma wedi ei drin fel cais rhyddid gwybodaeth.

L	Dyddiad gweithredu'r cynnig		
598	Mae'r bwriad i'w chau yng nghanol blwyddyn ysgol hefyd yn annheg gan y bydd yn rhoi rhieni dan bwysau i wneud penderfyniadau nad ydynt efallai eisiau eu gwneud ynglŷn â symud eu plant o un ysgol i un arall hanner ffordd drwy'r flwyddyn academaidd.		Er i'r ymgynghoriad gael ei gynnal ar y cynnig i gau Ysgol Abersoch ar 31 Awst 2021 a darparu lle i ddisgyblion yn Ysgol Sarn Bach o 1 Medi 2021, yn dilyn ystyried y sylwadau a dderbyniwyd o'r ymgynghoriad yn datgan pryder am yr amserlen amlinellol, penderfynwyd y byddai gohirio gweithredu tan 31 Rhagfyr 2021 yn caniatáu mwy o amser i'r Adran Addysg roi trefniadau yn eu lle er mwyn sicrhau trosglwyddiad esmwyth i ddisgyblion Ysgol Abersoch i Ysgol Sarn Bach.
599	Nid yw'n cymryd arbenigwr addysg i wybod nad yw'r cysyniad o gau ysgol adeg y Nadolig, ran o'r ffordd trwy flwyddyn ysgol, er budd lles disgyblion.		Rhagwelir fydd hyn yn caniatáu digon o amser i'r Adran Addysg gydweithio gyda'r 2 ysgol i roi'r holl drefniadau angenrheidiol yn eu lle cyn trosglwyddo disgyblion i Ysgol Sarn Bach ddechrau Ionawr 2022.
600	Nid yw'r cynnig o gau ysgol hanner ffordd trwy flwyddyn addysgol er lles y disgyblion, heb sôn am brofiadau cythryblus a dychrynlyd anghyffredin y flwyddyn ddiwethaf. Mae'n anodd credu yr ystyrir y cynnig hwn o ddifrif yn ganlyniad boddhaol o ymgynghoriad statudol sy'n honni ei fod yn casglu a gwranddo ar farn y rhieni, plant a'r gymuned ehangach; proses a wthiwyd drwodd yn ystod cyfnod anodd a chythryblus pandemig ofnadwy.		Pe byddai'r cynnig yn cael ei weithredu, nodir yr Awdurdod y bwriad i wneud pob ymdrech i gynorthwyo disgyblion i setlo yn eu hysgol newydd.
601	Ni ystyrir lles nac iechyd meddwl y plant, staff na'r llywodraethwyr â'r bwriad o'i chau ar ôl tymor o'r flwyddyn addysgol newydd – cynhyrfu pawb ar adeg hapus a thymor dathlu i fod.		
602	Os yw'r cau hwn yn ymwneud â lles y plant fel yr ydych wedi crybwyll yn eich adroddiad, ni fydddech yn caniatáu i hyn ddigwydd ar Ragfyr 31ain, bydddech yn caniatáu i'r flwyddyn ysgol barhau tan yr haf.		
603	Dengys y penderfyniad o gau'r ysgol ar Ragfyr 31ain, yng nghanol y flwyddyn addysgol, yn amlwg nad yw lles y plant wrth ei wraidd. Dylai'r Nadolig fod yn amser hapus i blant, nid â naws colled, tristwch a phryder dechrau mewn ysgol newydd. Mae hwn yn benderfyniad dideimlad sy'n awgrymu hefyd y gobeithia'r Adran Addysg na fuasai rhieni eisiau trosglwyddo eu plant yng nghanol y flwyddyn addysgol ac, o ganlyniad, ddylanwadu eu penderfyniad os dychwelant i Ysgol Abersoch ym mis Medi (Adran 6.5.12) ai peidio. Fel pob disgybl ysgol arall ar draws y wlad, bu'r ddwy flynedd academaidd ddiwethaf yn anhrefnus a hynod fyrhoedlog â chymysgfa o addysgu o bell a mynychu'r ysgol. Gobeithiwn i gyd am flwyddyn academaidd llawer mwy sefydlog ym mis Medi 2021. Fodd bynnag, bydd disgyblion Ysgol Abersoch yn profi blwyddyn fratiog arall pe dilynir cynllun yr Awdurdod Addysg. Nid yw hyn yn fuddiol		

	iddynt ac os yw'r Awdurdod Addysg am barhau â'i benderfyniad felly, ni ddylai'r ysgol gau tan Awst 31ain, 2022 er mwyn cynnig sefydlogrwydd i'r dysgwyr.		
604	Mae'n amlwg nad yw'r cynnig i gau'r ysgol yng nghanol blwyddyn ysgol er budd gorau'r disgyblion a'u teuluoedd.		
605	Rydym yn hynod siomedig bod y broses gyfan wedi'i gohirio ac yn siomedig â'r cysyniad o gau ysgol adeg y Nadolig, ran o'r ffordd trwy flwyddyn ysgol. Nid ydym yn credu bod hyn er budd a lles gorau'r plant, eu teuluoedd na'n staff.		
606	Rwy'n gwrthwynebu'n gryf i gau Ysgol Abersoch ac mae'r holl beth yn fy aflonyddu, bod y bobl sy'n ymwneud â lles plant yn meddwl ei fod yn iawn i'w symud a'u distyrbio dros y Nadolig, cyfnod llawen fel rheol, a'u tynnu o rywle y maen nhw'n hapus ac yn ddiogel.		
607	Gyda chalon drom iawn y gwelais gyfarfod y Cabinet ar 15 Mehefin lle pleidleisiodd yr aelodau i barhau gyda'r cynnig i gau Ysgol Abersoch ar 31ain Rhagfyr 2021. Ar wahân i fod y penderfyniad hollol anghywir yn fy marn gref i, nid yw'n cymryd arbenigwr addysg i wybod nad yw'r cysyniad o gau ysgol adeg y Nadolig, ran o'r ffordd trwy flwyddyn ysgol, er budd lles disgyblion.		
608	Deallwn erbyn hyn mae'r bwriad yw cau Ysgol Abersoch ddiwedd tymor y Nadolig. Mae hyn yn sicr o greu anesmwythyd i blant, a'u drysu'n llwyr, wrth gael eu dadwreiddio yng nghanol blwyddyn ysgol.		

LI	Arall		
609	Rydych wedi derbyn fy merch a cefais wybod gan adran addysg y cyngor y byddai fy merch yn derbyn ei haddysg yn Ysgol Abersoch hyd at ddiwedd blwyddyn 3. Ni ddywedodd neb wrthaf y byddai ei haddysg yn dod i ben yno ym mlwyddyn 2. Mae hyn yn hollol annerbyniol ac i fod yn onest dwi'n credu nad oes gennych yr hawl cyfreithiol i amharu ar ei hysgol fel		Wrth dderbyn cais mynediad i ysgol mae hynny'n adlewyrchiad o amgylchiadau'r ysgol ar y pryd. Ni roddir unrhyw addewid ynglŷn a dyfodol ysgol. Ni ellir rhagweld beth fydd unrhyw benderfyniadau ynglŷn â dyfodol unrhyw ysgol adeg ystyried ceisiadau mynediad i'r ysgol. Dydy penderfyniadau ynglŷn â dyfodol unrhyw ysgol ddim yn effeithio ar y broses o ganiatáu mynediad i ysgol ar sail dewis rhieni.

	hyn. Os digwydd hyn ni fydd gennyf opsiwn ond mynd â'r mater ymhellach. Rydych wedi cyflwyno'r ffeithiau yn erbyn cau ac wedi eu camddehongli'n llwyr a chredaf bod angen mynd â hyn hefyd ymhellach.		Yn ogystal, mae Deddf Trefniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013 yn rhoi'r pŵer i awdurdodau lleol ad-drefnu ysgolion trwy ddilyn y gweithdrefnau a nodir yn y Cod Trefniadaeth Ysgolion (011/2018).
610	Dyfynnaf eto o amcanion y Mudiad (Merched y Wawr): "I hybu unrhyw achos er budd merched yng Nghymru, ac yn arbennig i rymuso addysg gyhoeddus ac i hyrwyddo diwylliant Cymreig, addysg a'r celfyddydau yng Nghymru trwy gyfrwng yr iaith Gymraeg". Teimlwn felly na allwn anwybyddu'r bwriad i gau Ysgol Abersoch, gan feddwl fod Ysgol Llanaelhaearn eisoes wedi cau. Sawl ysgol arall sydd yn y fantol? Gofynnwn eto i chi ystyried yr egwyddorion uchod yn ofalus iawn, gan eu bod yn rhai dilys i unrhyw drafodaeth parthed addysg ein plant. Ystyriwch hefyd egwyddorion llesiant y dyfodol,- po fwyaf o ysgolion sydd yn cau, bydd dirywiad yn ein cymunedau, gan adael ardaloedd o ddiffeithwch cymunedol.		Ein disgwyliad yw bod ysgolion cynradd y sir yn cefnogi ac yn gwella'r defnydd o'r iaith Gymraeg fel iaith gymdeithasol ac iaith addysg eu disgyblion. Wrth ddatblygu unrhyw gynigion ynghylch ad-drefnu ysgolion, rhaid rhoi ystyriaeth lawn i'r effaith ar yr iaith Gymraeg. Mae cynnal a gwella'r defnydd o'r iaith Gymraeg fel iaith gymdeithasol ac iaith addysg bob amser yn ystyriaeth allweddol wrth lunio cynigion ac wrth asesu dewisiadau. Yn unol â gofynion y Cod Trefniadaeth Ysgolion 011/2018, cwblhawyd asesiad o ardrawiad ieithyddol y cynnig i gau Ysgol Abersoch ac addysgu'r disgyblion yn Ysgol Sarn Bach. Mae'r asesiad ar gael ar wefan y Cyngor www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg Deuir i gasgliad yn yr asesiad hwn, na ragwelir effaith negyddol ar yr iaith Gymraeg pe byddai'r cynnig yn cael ei weithredu. Mae hyn yn bennaf gan fod yr ysgol amgen yn cynnig addysg trwy gyfrwng Cymraeg, fel sydd yn cael ei gynnig yn Ysgol Abersoch ar hyn o bryd. Yr un yw'r Polisi Iaith ar gyfer holl ysgolion cynradd Gwynedd, felly'r un fyddai'r ddarpariaeth i'r disgyblion er pa ysgol y byddent yn dewis mynychu.
611	Mae ar y pentref angen am ysgol i blant fedru dysgu a chael eu haddysgu, mewn cyfnod lle rydym yn awyddus i blant fedru dysgu, gweithio a byw yn agos i adref, pa neges y mae hyn yn ei gyfleu iddyn nhw pan fydd eu hysgol yn cael ei chau?		Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad. Pe gweithredir y cynnig, byddai plant a phobl ifanc y dalgylch yn cael cynnig addysg o ansawdd uchel yn Ysgol Sarn Bach sydd 1.4 milltir i ffwrdd o bentref Abersoch.
612	Mae fy nheulu wedi byw ym Mhen Llŷn ers dros 300 mlynedd a mynychais yr ysgol dda hon yn y 1940/50au. Rydych yn ddyledus i'r cymwynaswyr hael a noddwyd ac a adeiladwyd yr ysgol yn y lle cyntaf, ac i'r gymuned ac i ddyfodol ein plant yn gyffredinol.		Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad.
613	Mae'r ysgol wedi ei chydabod yn unigryw ar y Cyfryngau Cenedlaethol. Mae'r ysgol wastad wedi derbyn cefnogaeth gan y rhieni, athrawon a'r llywodraethwyr .		Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad.
614	Nid yw'r rheswm dros ei chau yn glir . Os , fel dwi'n amau , - defnyddiwch yr hol dreth cyngor ychwanegol i ariannu'r ysgol . !!!		Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad.

615	Mae cymuned Abersoch yn talu mwy o dreth gyngor nag unrhyw le arall yng Ngogledd Cymru ac eithrio dinas Bangor, ac eto mae'r cyngor yn gweld yn dda i gael gwared ar ysgol sydd wedi addysgu plant yn y gymuned hon ers 98 mlynedd. I ble mae'r arian hwn yn mynd? Pam na wnaed mwy i ddarparu cartrefi fforddiadwy i bobl leol?	Mae Ysgol Abersoch wedi ei blaenoriaethu ar gyfer adolygiad o'r ddarpariaeth addysgol oherwydd bod nifer o heriau yn ei hwynebu. Mae niferoedd disgyblion yr ysgol wedi gostwng yn gyson ers 2016 ac yn fregus ers peth amser.
616	Mae polisiâu Gwynedd wedi caniatáu i Abersoch fod yn bentref gwyliau (ail gartrefi) mwyaf proffidiol y Sir o ran trethi, a bwriedir cynnydd pellach. Yn ôl ystadegau'r cyngor mae Plwyf Llanengan yn cyfrannu dros 4% o'r dreth a gesglir yng Ngwynedd, dros £3,000,000. Ar ôl tynnu 'presept' y Cyngor Cymuned a chyfraniad yr Heddlu, mae hyn yn gadael dros £2.3 miliwn. Oni ddyliai canran cyfrannol o'r dreth hon fynd i gefnogi cnewyllyn Cymreig y pentref ac adnodd pwysig i drigolion llai breintiedig y ward?	O ganlyniad, mae'n debygol felly bod yr ysgol yn wynebu heriau cynyddol, gan gynnwys: <ul style="list-style-type: none"> • Niferoedd disgyblion isel: Yn Medi 2020, roedd 8 disgybl llawn amser, a 2 ddisgyblion meithrin wedi eu cofrestru yn yr ysgol. • Rhagamcanion niferoedd: Rhagwelir y bydd y niferoedd yn parhau yn isel dros y blynnydoedd nesaf (Medi 2021 = 10; Medi 2022 = 12; Medi 2023 = 12.) • Canran uchel o lefydd gweigion: Yn seiliedig ar ffigyrau Medi 2020, mae o ddeutu 76% o lefydd gweigion yn yr ysgol (26 mewn nifer) (D-BI.3) • Maint dosbarthiadau bychain: Mae'r 10 disgybl yn cael eu dysgu mewn un dosbarth cymysg eu hoedran. • Amrediad oedran eang o fewn dosbarthiadau: Addysgir y disgyblion mewn un dosbarth gydag amrediad oed hyd at 5 mlynedd (3-8 oed). • Anedd disgyblion: Dengys data 2020 fod 26 o ddisgyblion 3-8 oed yn byw yn nalgylch Ysgol Abersoch gyda 21 (81%) ohonynt yn mynychu ysgolion tu allan i'r dalgylch. <p>Mae'r ysgol yn derbyn cyllid ychwanegol i'r dyraniad arferol trwy'r polisi lleiafswm staffio (sy'n gwarantu o leiaf pennaeth ac athro ym mhob ysgol, a phennaeth a chymhorthydd mewn ysgolion sydd â llai na 15 o ddisgyblion llawn amser). Cyfanswm y cyllid ychwanegol hwn ar gyfer y flwyddyn ariannol 2020-21 (seiliedig ar niferoedd Medi 2019) yw £52,582. Cost fesul disgybl yn Ysgol Abersoch yw £17,404 (2020-21), gyda chyfartaledd sirol cost fesul disgybl yn £4,198.</p> <p>Nid yw hwn yn gynaliadwy yn y tymor hir oherwydd fod rhagamcanion niferoedd yn parhau yn isel ac o ganlyniad byddai'r heriau cyllidol yn parhau.</p> <p>Mae'r Premiwm Treth Cyngor ar ail gartrefi yn cael ei neilltuo er mwyn ariannu rhai o brosiectau'r Cynllun Gweithredu Tai. Manylir ar brosiectau unigol a ffynonellau ariannu yma: https://democratiaeth.gwynedd.llyw.cymru//documents/s27957/Eitem%206%20-%20Atodiad%20A%20-%20Cynllun%20Gweithredu%20Tai.pdf?LLL=1</p>
617	Yn wir fy nghred yw mai gwir fwriad y cyngor yw cau cymaint o ysgolion bach â phosib, i gael rheoli llai o ysgolion mwy. Mae'r polisi wedi bod yn cropian ers degawd a mwy. Canlyniad y bwriad hwn yw'r bwriad i gau Ysgol Abersoch. Torri ar ariannu yw'r nod. Y drafferth efo torri yw'r difrod o dorri gormod. A'r dioddefwyr fydd trigolion cymuned Abersoch.	
618	Mae'n werth nodi sut mae llawer o gymunedau ar hyd a lled Cymru, yn ddiweddar, yn ymdrechu i ail agor adnoddau a chanolfannau a gafodd eu cau am eu bod yn sylweddoli pa mor bwysig yw eu cael.	Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad.

619	Cadwch Ysgol Abersoch ar agor. Dwi'n byw mewn pentref fechan ac mae'r hen ysgol wedi troi'n dŷ. Pam? Arian? Cadwch galon y plant lleol ac unigolion!! Cadwch Ysgol Abersoch ar agor.		Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad.
620	Peidiwch â gwneud i gymuned lleol plant ifanc ddiodef er budd ariannol.		
621	Teimlaf ei bod yn anghywir i drïo cyfyngu ar addysg LEOL ein plant. Mae'r ysgol hon wedi gwneud gwrthiau i lawer o bobl gan gynnwys fy ffrindiau drwy roi dechrau hyfryd i addysg. Mae'n anghywir cymryd hyn oddi arnom a'i symud i rywle arall pan dwi a gymaint o bobl erill EISIAU i'r ysgol hon barhau.		Mae Ysgol Abersoch wedi ei blaenoriaethu ar gyfer adolygiad o'r ddarpariaeth addysgol oherwydd bod nifer o heriau yn ei hwynebu. Mae niferoedd disgyblion yr ysgol wedi gostwng yn gyson ers 2016 ac yn fregus ers peth amser.
622	Ar ôl cyfarfod rhai o'r plant ac athrawon ar draeth Abersoch wrth gynnal eu gwersi Addysg Gorfforol meddyliais pa mor lwcus oedden nhw cael gwersi mewn rhywle mor hardd. Siaradais ag un o'r rhieni ar y traeth am yr ysgol. Roedd hi'n frwdfrydig iawn am fuddion yr ysgol ar ei phlant. Maen't yn dysgu cymaint o sgiliau a pharhau i siarad Cymraeg. Dwi'n aml yn clywed y plant yn siarad Cymraeg a pharhau treftadaeth yn eu tref. Dwi'n cael ymdeimlad cynnes tuag at yr ysgol. Dwi'n caru'r ffaith bod y plant bach yn mynd ar y bws lleol i'w gwersi nofio er mwyn arbed arian. Mae hi mor bwysig eu bod yn cael y cyfle i ddysgu nofio a hwythau'n byw mor agos i'r môr.		O ganlyniad, mae'n debygol felly bod yr ysgol yn wynebu heriau cynyddol, gan gynnwys: <ul style="list-style-type: none"> • Niferoedd disgyblion isel: Yn Medi 2020, roedd 8 disgybl llawn amser, a 2 ddisgyblion meithrin wedi eu cofrestru yn yr ysgol. • Rhagamcanion niferoedd: Rhagwelir y bydd y niferoedd yn parhau yn isel dros y blynnydoedd nesaf (Medi 2021 = 10; Medi 2022 = 12; Medi 2023 = 12.) • Canran uchel o lefydd gweigion: Yn seiliedig ar ffigyrau Medi 2020, mae o ddeutu 76% o lefydd gweigion yn yr ysgol (26 mewn nifer) (D-BI.3) • Maint dosbarthiadau bychain: Mae'r 10 disgybl yn cael eu dysgu mewn un dosbarth cymysg eu hoedran. • Amrediad oedran eang o fewn dosbarthiadau: Addysgir y disgyblion mewn un dosbarth gydag amrediad oed hyd at 5 mlynedd (3-8 oed). • Anedd disgyblion: Dengys data 2020 fod 26 o ddisgyblion 3-8 oed yn byw yn nalgylch Ysgol Abersoch gyda 21 (81%) ohonynt yn mynychu ysgolion tu allan i'r dalgylch.
623	Mae pandemic COVID wedi dysgu ni bod ein byd wedi newid, a bydd hi'n gyfnod hir iawn nes y daw pethau'n ôl i'r arfer os y daw nhw nôl fyth – mae cau ysgolion a chynyddu niferoedd mewn ysgolion eraill i weld y gwrthwyneb i'r datrysiad? <ul style="list-style-type: none"> - Am bob rheswm y mae eraill esioes wedi codi yn fwy cain nag y medrwn i fyth - I'r Athrawon, Llywodraethwyr, Rhieni ac eraill sy'n rhy niferus i'w crybwyll sy'n cydnabod bod yr ysgol hon yn arbennig ac werth ei hachub ac sydd wedi buddsoddi nifer fawr o emosiwn a threulio eu hamser Gobeithiwn y byddwch yn edrych yn ôl ar eich penderfyniad, ail-ddarllen yr holl wrthwynebiadau a gofyn wrthych chi eich hunain pan fydd popeth wedi setlo – a wnaethoch y penderfyniad cywir. Dwi'n ofni os y byddwch yn cau'r ysgol hon, o edrych yn ôl byddwch yn dod i'r casgliad bod cau yn wall enfawr a di-droi'n-ôl		

624	<p>Mae mentrau uchelgeisiol yn cael ei cyflwyno gan y Cyngor o ran adeiladu Tai a prosiectau adfywio cymdeithasau mae y penderfyniad yma fel nofio groes ir lli.</p> <p>Mae costiau adeiladu wedi codi yn ofnadwy yn y flwyddyn ddiwethaf ac i ail godi adnodd tebyg yn mynd i gostio ffortiwn bellach ac mae gwrrachod adnodd yma yn well ffordd. Gan grynhoi rwyf or feddwl fod y penderfyniad yn un annoeth Nid rwyf or farn oherwydd amgylchiadau y pandemig fod y ymgynghoriad wedi bod yn un teg.</p>	<p>Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwadau, fodd bynnag, dymuna'r Cyngor nodi nad oes ganddo reolaeth dros y farchnad dai agored.</p> <p>Yn ogystal, mae'r Cyngor yn nodi'r feirniadaeth a gyflwynwyd mewn perthynas ag amseriad yr ymgynghoriad, yn benodol o safbwynt y cyfyngiadau pandemig Covid.</p> <p>Serch hynny, rydym yn hyderus fod y broses ymgynghori statudol a gynhaliwyd yn cydymffurfio a gofynion a chanllawiau'r Cod Trefniadaeth Ysgolion 011/2018. Fel rhan o'r ymgynghoriad statudol:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cyhoeddwyd dogfen ymgynghori, a'r dogfennau cefndirol perthnasol, ar ffurf copi electroneg ar wefan y Cyngor (gyda chopiau caled ar gael ar gais) • Dosbarthwyd copïau electroneg o'r ddogfen i'r rhan-ddeiliaid perthnasol (yn unol â gofynion y Cod) • Derbyniwyd sylwadau/ymatebion ysgrifenedig drwy'r post ac e-bost. <p>Cydymdeimlir â'r pryderon o gynnal ymgynghoriad yn ystod y pandemig, serch hynny, pwysleisir na allwn fel awdurdod ymrwmo i beidio ag ymdrin â'r ysgol am gyfnod amhenodol. Yn ychwanegol i hynny, bu i Lywodraeth Cymru gyhoeddi hysbysiad ar 8 Ionawr 2021 er mwyn caniatáu i gynigion ynghylch trefniadaeth ysgolion barhau, lle nad yw pob ysgol ar agor.</p>
625	<p>Cafodd y sefyllfa bresennol o ran tai a chyflogaeth effaith niweidiol unman yn fwy amlwg na Abersoch. Amlygodd cyhoeddiad diweddar Cyngor Gwynedd o 'Gynllun Gweithredu Tai' i gefnogi tai fforddiadwy y pwysigrwydd o fframwaith cydlynol at ddyfodol cynaliadwy. Profa hyn, ar y cyd â'r cyhoeddiad am gynlluniau datblygu i greu 150 o swyddi yn y pentref, y saif Abersoch mewn lle da i arwain y ffordd. Credwn y gall hyn ddechrau wrth i Gyngor Gwynedd ymdrin ag addysg arloesol.</p>	<p>Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwadau.</p> <p>Mae'r ysgol yn derbyn cyllid ychwanegol i'r dyraniad arferol trwy'r polisi lleiafswm staffio (sy'n gwarantu o leiaf pennaeth ac athro ym mhob ysgol, a phennaeth a chymhorthydd mewn ysgolion sydd â llai na 15 o ddisgyblion llawn amser). Cyfanswm y cyllid ychwanegol hwn ar gyfer y flwyddyn ariannol 2020-21 (seiliedig ar niferoedd Medi 2019) yw £52,582. Cost fesul disgybl yn Ysgol Abersoch yw £17,404 (2020-21), gyda chyfartaledd sirol cost fesul disgybl yn £4,198.</p>
626	<p>Derbynia Cyngor Gwynedd 100% mwy o Dreth Cyngor o ailgartrefi. Gan fod y mwyafrif ohonynt yn Abersoch, ac o ystyried y gefnogaeth eang yn y gymuned i'r ysgol, pam nad yw'n bosibl rhoi rhywbeth yn ôl, yn unol â gobeithion a dyheadau'r gymuned drwy drosglwyddo cyfran o'r dreth hon, canran fechan o'r dreth a dderbyniwch, er budd yr iaith Gymraeg a'r gymuned yn Abersoch?</p> <p>Nid oes dim yn gadarn yn yr adroddiad am ddyfodol y gymuned yma yn Abersoch neu arweiniad 'tu allan i'r blwch'. Yn ystod eleni'n unig, trosglwyddodd un asiant gwerthu tai yn y pentref, bedair miliwn o</p>	<p>Nid yw hwn yn gynaliadwy yn y tymor hir oherwydd fod rhagamcanion niferoedd yn parhau yn isel ac o ganlyniad byddai'r heriau cyllidol yn parhau.</p> <p>Mae'r Premiwm Treth Cyngor ar ail gartrefi yn cael ei neilltuo er mwyn ariannu rhai o brosiectau'r Cynllun Gweithredu Tai. Manylir ar brosiectau unigol a ffynonellau ariannu</p>

	<p>bunnoedd i'r Awdurdod Incwm Cymreig yng Nghaerdydd trwy'r Dreth Trafodion Tir oherwydd bod angen i brynwyr ailgartrefi dalu trethi uwch – arian a glustnodir i adfywio cymunedau lleol a chefnogi'r Cynllun Tai Fforddiadwy. Yng nghyd-destun yr argyfwng ailgartrefi a'r niwed dilynol i gymunedau lleol, mae'n hanfodol cefnogi'r gwasanaethau â erys megis ysgolion pentrefol.</p>	<p>yma: https://democratiaeth.gwynedd.llyw.cymru//documents/s27957/Eitem%206%20-%20Atodiad%20A%20-%20Cynllun%20Gweithredu%20Tai.pdf?LLL=1</p> <p>Ym mis Rhagfyr 2020 fe wnaeth Cyngor Gwynedd fabwysiadu Cynllun Gweithredu a fydd yn buddsoddi £77m mewn dros 30 o gynlluniau penodol i daclo'r her gynyddol o ddiffyg tai addas i drigolion y Sir, gan gynnwys cynyddu'r nifer o dai fforddiadwy ar gael i bobl leol. Caiff y Cynllun ei weithredu dros y 6 mlynedd nesaf gan gynnwys prosiectau megis cynyddu'r nifer o dai cymdeithasol yng Ngwynedd; prynu cyn-dai cymdeithasol a thai preifat i'w gosod ar rent fforddiadwy i drigolion Gwynedd; datblygu ein tai ein hunain er mwyn cynyddu'r cyfleoedd i drigolion Gwynedd gystadlu; gwrthod ceisiadau i godi amod person lleol ar gyn "dai Cyngor"; Cynllun Cymorth Prynu a Grantiau Prynwyr Tro Cyntaf i adnewyddu tai gwag. Mae union leoliadau rhai o'r cynlluniau hyn i'w cadarnhau yn dilyn ymarferiad o ymgynghori gyda chymunedau er mwyn sefydlu eu anghenion tai.</p> <p>Mae'r Cyngor yn ymwybodol y bydd angen cyfres o fesurau, nifer ohonynt tu hwnt i reolaeth uniongyrchol y Cyngor ar hyn o bryd, os am allu sicrhau gwir degwch i drigolion lleol yn y maes tai. Mae'r Cynllun Gweithredu Tai yn un o'r mesurau hyn ac yn caniatáu i ni anelu i weithredu i'r eithaf o'n gallu uniongyrchol er mwyn ceisio unioni'r sefyllfa bresennol. Rydym hefyd yn cydnabod y byddwn angen parhau i ymgyrchu am newidiadau pellach cenedlaethol er mwyn cryfhau ein gallu i weithredu o fewn Gwynedd a bydd y Cyngor yn parhau i wneud hynny ar bob cyfle posib yn y maes tai, trethiant, trwyddedu a chynllunio.</p>
627	<p>Wynebair yr argyfwng tai parhaus a llym yn Abersoch â chynlluniau am dai fforddiadwy a Chynllun y Cyngor newydd i brynu eiddo i'w rhyddhau ar rent ar gyfraddau fforddiadwy. Anelir Cynllun Gweithredu Tai Cyngor Gwynedd at gywiro problemau stoc dai fforddiadwy, problem sy'n arbennig o endemig yn Abersoch. Ariannir y cynllun hwn yn rhannol gan gynydd yn Nhreth y Cyngor ar dai haf a gwag ac mae Abersoch mewn safle da i elwa ohono. Yn economaidd, mae Abersoch yn mynd o nerth i nerth â chyfleoedd cyflogaeth megis cynllun y gwesty newydd sy'n darogan 150 o swyddi newydd. Gallwn hefyd, yn rhesymol, ddisgwyl weld cynnydd posibl mewn disgyblion o ganlyniad i'r posibilrwydd o berchnogion ailgartrefi symud yn barhaol i'r ardal o ganlyniad i Covid. Yn ôl Comisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol, dylem edrych 25 i 50 mlynedd i'r dyfodol a dengys y dangosyddion presennol y dylai Abersoch ffynnu yn y blynyddoedd i ddod. Mae'r swyddi newydd a'r cynlluniau ar gyfer tai yn ddangosyddion allweddol at newid y demograffigau lleol; maent yn pwysleisio'r angen i gynnal darpariaeth addysgol yn y pentref a buasai'r penderfyniad o gau'r ysgol yn taseilio'r mentrau hyn.</p> <p><i>Buasai gweledigaeth ehangach ac integredig tu hwnt i arbedion ariannol cau'r ysgol yn cydnabod pwysigrwydd Abersoch i economi Pen Llŷn; yn ddigwestiwn ar gyfer hyn, mae'r pwysigrwydd o gynnal gwasanaethau sylfaenol o dai, cyflogaeth ac addysg.</i></p>	
628	<p>Mae'n ymddangos yn hollol deg a phriodol y gellid dyrannu cyfran fach o'r arian a gynhyrchir gan yr ail gartrefi hyn i gefnogi ysgol y pentref fel rhan hanfodol o'r gymuned yr effeithiwyd yn ddifrifol arni. Rwy'n gobeithio y bydd Cyngor Gwynedd yn gwneud pob ymdrech i fynd i'r afael ag effaith ail gartrefi ar ein pentref, a gallant wneud dechrau gwych ar hyn o bryd trwy wrando ar farn leol a buddsoddi yn y bobl ifanc sydd am barhau i ddysgu a thyfu i fyny mewn Abersoch cynaliadwy.</p>	

	Mae problem ailgartrefi yn Abersoch yn dra chyfarwydd, fel mae ymgais cynlluniau'r Cyngor i gywiro'r mater. Datganodd Cyngor Gwynedd y gwna 'popeth o fewn ein gallu i gefnogi gallu ein preswylwyr Sirol fyw yn eu hardal leol'. Felly, mae'n groes i'r graen o baratoi cynlluniau i geisio cywiro'r anghyfiawnder hwn ag un llaw tra, ar y llaw arall, yn cau ysgol arbennig sy'n brwydro oherwydd yr union reswm, lle mae symbyliad cryf iddi ffynnu wrth weithredu'r strategaeth ailgartrefi.		
629	Nid oes unrhyw sôn yn eich adroddiad am y 150 o swyddi newydd pan fydd gwesty'n cael ei adeiladu a'i agor yn Abersoch, gan annog teuluoedd lleol i aros yn yr ardal a chreu cyfle i deuluoedd newydd ddod i'r ardal. Mae Penrhos hefyd wedi'i glustnodi ar gyfer datblygiadau i greu tai i deuluoedd, ble fydd y plant hyn yn mynd i'r ysgol? Soniwyd hefyd bod rhai teuluoedd yn dewis symud i'r Pentref yn barhaol gan eu bod wedi sylweddoli yn ystod pandemig Covid y gallant weithio gartref yn llwyddiannus. Mae angen i amwynderau aros yn eu lle i ddiwallu anghenion y gymuned, gan ein bod yn gweld pentrefi yn colli capeli, banciau, meddygfeydd a chyfleusterau eraill yn rhy aml y mae cymunedau'n eu gwerthfawrogi gan sicrhau bod lleoedd yn ffynnu trwy gydol y flwyddyn nid yn unig fel cyrchfan Gwyliau.		Nid oes sicrwydd y byddai newidiadau demograffig i'r dyfodol a chynnydd yn nifer y swyddi'n lleol yn cynyddu niferoedd disgyblion Ysgol Abersoch. Byddai plant a phobl ifanc y dalgylch yn cael cynnig addysg o ansawdd uchel yn Ysgol Sarn Bach sydd 1.4 milltir i ffwrdd o bentref Abersoch.
630	Fe wnaethon ni ddewis Ysgol Abersoch oherwydd ein bod ni'n teimlo bod ganddi deimlad teuluol bod ganddi ymdeimlad hyfryd o berthyn. Roedd fy mhlant yn bryderus iawn gan adael ffrindiau a theulu i adleoli i Gymru. Roeddem yn teimlo ei bod yn bwysig iawn cael hyn yn iawn.... Fe wnaeth yr Athrawon ei meithrin a rhoi hyder iddi ddod yn feddyliwr a dysgwr annibynnol. Mae hyn yn fwy nag unrhyw ysgol gyffredin. Dyma rywle y gall rhieni a phlant fynd at yr athrawon ac mae'r drws bob amser ar agor, nid wyf wedi dod o hyd i hyn mewn unrhyw ysgol arall.		Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad.
631	Peidiwch â bod yn gyngor i ddangos na ellid gwneud cynnydd, dangoswch y gallwch weithio gyda'n hysgol, ein cymuned, ein dyfodol, bod yn arloesol ac annog yr ysgol traeth awyr agored, dangos eich bod yn meddwl ymlaen, yn edrych i'r dyfodol, amddiffyn yr laith Gymraeg yn ein cymuned am genedlaethau'r dyfodol i ddod		Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad.
632	Rwyf yn cwestiynu, yn achos Ysgol Abersoch, a fydd gwrandawriad teg yn cael ei gynnal o ystyried lefel siomedig y drafodaeth a welwyd yng nghyfarfodydd cynharach y Cabinet, ac ar ôl cais y Pwyllgor Craffu i ailymweld â'r penderfyniad i fwrw ymlaen â'r ymgynghoriad. Mae		Galwyd penderfyniad a wnaed gan y Cabinet ar 15 Medi 2020 i mewn i'w graffu gan y Pwyllgor Craffu Addysg ac Economi. Yn ei gyfarfod ar 8 Hydref 2020, rhoddodd y pwyllgor ystyriaeth i benderfyniad Cabinet y Cyngor i gynnal ymgynghoriad statudol ar gynnig

	<p>ymdeimlad o 'fait accompli' yn eistedd yn anesmwyth iawn ochr yn ochr â'r sylwadau goddrychol a rhagfarnlyd a gyflwynir yn y dogfennau ymgynghori, wedi'u fframio i gyflawni nod yr Adran Addysg i gau Ysgol Abersoch.</p> <p>Ni fyddai'n afresymol, o ystyried y goblygiadau difrifol sydd yn y fantol yma, ddisgwyl i aelodau etholedig – i herio uniondeb y dogfennau hyn yn hytrach na chymeradwyo'n unfrydolgynigion a gyflwynwyd gan swyddogion y Cyngor, heb gymryd unrhyw gyfrifoldeb personol dros ddwyn y Cyngor i gyfrif.</p>		<p>arfaethedig i gau Ysgol Abersoch 31 Awst 2021, a darparu lle i ddisgyblion yn Ysgol Sarn Bach a'r 1 Medi 2021.</p> <p>Yn dilyn ystyriaeth fanwl, penderfynodd y Pwyllgor ei fod yn parhau i bryderu am y sefyllfa ac y dylid cyfeirio'r mater yn ôl i'r Cabinet i'w ail-ystyried.</p> <p>Yn dilyn ystyriaeth ofalus a thrafodaeth fanwl o farn y Pwyllgor Craffu yn ei gyfarfod ar 3 Tachwedd 2020, penderfynodd Cabinet y Cyngor, na ddylid addasu ei benderfyniad gwreiddiol a wnaethpwyd ar y 15 Medi 2020 i gynnal ymgynghoriad statudol ar y cynnig arfaethedig, a mabwysiadu hyn fel y penderfyniad terfynol.</p>
633	<p>Mae'n eironig mai eitem nesaf Rhaglen y Cabinet oedd yr adroddiad a gomisiynodd Cyngor Gwynedd ar ailgartrefi'r llynedd. Ni soniwyd gair am na thŷ haf nac ailgartref yn y drafodaeth am gau'r ysgol o ystyried mai prif achos lleihad yn niferoedd y plant yw'r diffyg tai fforddiadwy i deuluoedd ifanc fyw yn eu cymuned.</p>		<p>Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwadau.</p> <p>Fodd bynnag, ym mis Rhagfyr 2020 fe wnaeth Cyngor Gwynedd fabwysiadu Cynllun Gweithredu a fydd yn buddsoddi £77m mewn dros 30 o gynlluniau penodol i daclo'r her gynyddol o ddiffyg tai addas i drigolion y Sir, gan gynnwys cynyddu'r nifer o dai fforddiadwy ar gael i bobl leol. Caiff y Cynllun ei weithredu dros y 6 mlynedd nesaf gan gynnwys prosiectau megis cynyddu'r nifer o dai cymdeithasol yng Ngwynedd; prynu cyn-dai cymdeithasol a thai preifat i'w gosod ar rent fforddiadwy i drigolion Gwynedd; datblygu ein tai ein hunain er mwyn cynyddu'r cyfleoedd i drigolion Gwynedd gystadlu; gwrthod ceisiadau i godi amod person lleol ar gyn "dai Cyngor"; Cynllun Cymorth Prynu a Grantiau Prynwyr Tro Cyntaf i adnewyddu tai gwag. Mae union leoliadau rhai o'r cynlluniau hyn i'w cadarnhau yn dilyn ymarferiad o ymgynghori gyda chymunedau er mwyn sefydlu eu anghenion tai.</p>
634	<p>Lleihaodd niferoedd yr ysgol oherwydd diffyg tai fforddiadwy yn y pentref – ni all y rhai sy'n ennill cyflogau da megis penaethiaid ysgolion mawr a meddygon hyd yn oed fforddio prynu tŷ yn Aber-soch erbyn hyn.</p>		
635	<p>Un o'r rhesymau posibl nad yw nifer y disgyblion wedi codi dros yr ychydig flynyddoedd diwethaf yw'r diffyg tai fforddiadwy i bobl sy'n gweithio yn y pentref ar gyflogau sylfaenol isel, mae hyn wedi gorfodi teuluoedd ifanc i symud allan i dai rhatach yn yr ardal gyfagos.</p>		
636	<p>Ar ben hyn, cyfyngwyd ar allu teuluoedd lleol â phlant i fyw yn Abersoch oherwydd diffyg rheolaeth ar y farchnad agored mewn tai sydd wedi gorfodi nifer i fynd o'r ardal.</p>		<p>Mae'r Cyngor yn ymwybodol y bydd angen cyfres o fesurau, nifer ohonynt tu hwnt i reolaeth uniongyrchol y Cyngor ar hyn o bryd, os am allu sicrhau gwir degwch i drigolion lleol yn y maes tai. Mae'r Cynllun Gweithredu Tai yn un o'r mesurau hyn ac yn caniatáu i ni anelu i weithredu i'r eithaf o'n gallu uniongyrchol er mwyn ceisio unioni'r sefyllfa bresennol. Rydym hefyd yn cydnabod y byddwn angen parhau i ymgyrchu am newidiadau pellach cenedlaethol er mwyn cryfhau ein gallu i weithredu o fewn Gwynedd a bydd y Cyngor yn parhau i wneud hynny ar bob cyfle posib yn y maes tai, trethiant, trwyddedu a chynllunio.</p>
637	<p>Pam mae Cymry ifanc yn cael y fath drafferth wrth wneud cais adeiladu tra bo dieithriad yn cael chwalu ac ail-godi tai fel pe bai'n gystadleuaeth am y mwyaf a'r crandiaf ond yn difetha cymeriad pentref yn y pendraw. Nid yw'r tai haf hyn yn ychwanegu dim at y nifer o blant yn yr ysgolion. Yn y cyswllt hwn, rhaid diolch i'n cyn-gynghorydd R. Wyn Williams am ymladd i gael tai fforddiadwy ar Lôn Garmon. Pam, o pam y gwrthodwyd cais gwraig o'r pentref, gyfrannodd gymaint at ddiwylliant Abersoch (ac sy'n dal i wneud) i gael un ffenestr ychwanegol yn ei thŷ. Mae'n anghyfiawnder mawr yn rhwle ac mae'n warthus.</p>		

638	<p>Mae cau unrhyw ysgol gynradd yn gleddfyd dwyochrog. Yn enwedig Ysgol Abersoch.</p> <p>Mae hi'n gorfod cau oherwydd prinder disgyblion. Mae hyn yn rhannol oherwydd diffyg tai fforddiadwy. Ond pan mae gennych eich plant eich hun sydd angen ysgol, mae gorfod dewis rhywle i fyw yn cael ei ddylanwadu gan yr ysgolion sydd ar gael.</p> <p>Felly mae cau ysgol yn debygol o yrru bobl lleol i fyw yn rhywle arall, lle mae 'na ysgolion. Felly os ydych chi y cyngor ac awdurdod sy'n honni i ddymuno cefnogi ac annog bobl lleol i fyw yn Abersoch, nid yw cau ysgol lleol yn gwneud dim i gefnogi'r honiad hyn.</p>		
639	Hoffwn wybod beth yw ystyr "Moderneiddio" addysg.		<p>Mabwysiadwyd strategaeth 'Addysg Gynradd o'r Ansawdd Gorau i Blant Gwynedd' yn ddiwrthwynebiad gan y Cyngor Ebrill 2009. Gweledigaeth y strategaeth yw i "Gynnig addysg o'r ansawdd uchaf posibl fydd yn rhoi'r profiadau, y sgiliau a'r hyder i blant y sir a'u galluogi i ddatblygu i fod yn ddinasyddion dwyieithog llwyddiannus a chyflawn" ac amcanion y strategaeth yw:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cynnig y profiadau a'r cyfleoedd gorau posibl i blant y Sir drwy sicrhau dosbarthiadau o faint addas ac arweinyddiaeth o ansawdd uchel yn ein hysgolion; • Anelu i hyrwyddo a chryfhau'r iaith Gymraeg - fel cyfrwng addysgol a chymdeithasol - wrth roi cynigion newydd yn eu lle ar gyfer addysg gynradd y Sir; • Ymateb i anghenion a chyfleon yn y gyfundrefn addysg gynradd bresennol drwy fod yn rhagweithiol a chreadigol, gan weithio ar y cyd gydag eraill tuag at gynllun hir dymor fydd yn gynaliadwy ac ymarferol; • Gwneud y defnydd gorau o'r adnoddau sydd ar gael – yn ddynol, technolegol, ariannol – fel bod plant yn cael y budd mwyaf o wariant y Sir ar addysg; • Creu amgylchedd dysgu o'r radd flaenaf i blant ac athrawon y Sir drwy wella cyfleusterau ac adeiladau; • Datblygu ein hysgolion i fod yn sefydliadau sy'n ganolbwynt i weithgareddau cymunedol.
640	<p>Mae lleoliad hon mor hwylus, a'r lain dwt yng nghanol y pentref. Mae'n ddiogel gyda'r wal gerrig o'i hamgylch ac mae buarth a chae glas yn gaffaeliad mawr. Mae'n bleser mynd heibio iddi a gweld yr adeiladau bach lliwgar, sylwi ar y plant yn chwarae a hyfryd yw clywed eu miri ar ddydd o haf, hyd yn oed o lan bella'r afon. Calondid oedd gweld ychydig flynyddoedd yn ôl, y priod-ddulliau a'r diarhebion Cymraeg yn y ffenestri. Un o uchafbwyntiau'r Nadolig yw Gwasanaeth a chyngerdd y plant yn y Neuadd yn Abersoch.</p>		Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad.

641	<p>Mae gan Ysgol Abersoch cymuned agos a llon iawn, a mae wedi bod yn y pentref bychain am bron i 100 o flynyddoedd. Yn yr ysgol mae digon o le i bawb ac rwyf wedi cael sylw unigol gan athrawon ardderchog, sydd yn eich cefnogi trwy'r adeg. Darganfais llawer o ffrindiau hyd-bywyd yno, na fuasai wedi cwrdd heb yr ysgol. Mae awyrgylch cyfeillgar yno, a digon o le i chwarae. Mae iard a cae lle magais sgiliau pêl-droed. Rhoddodd Ysgol Abersoch llawer o gyfleuoedd iddyf i yn aml; gyda gwersi nofio wythnosol, mabolgampau a phrofion a wnaeth fy mharatoi ar gyfer y blynyddoedd i ddod. Cefais addysg arbennig gan yr athrawon a'r helpwyr, gyda'r pynciau sylfaenol yn cael eu dysgu yn rhagorol. Yn adeg y Nadolig, mae'r disgyblion yn ymuno mewn ymdrech i adrodd stori'r Nadolig ar lwyfan newydd Abersoch. Bydd yr athrawon yn ysgrifennu sgript a fyddwn yn ei adrodd ef o flaen trigolion y pentref a chasglu pres am achos pwysig.</p>		Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad.
Canmoliaeth a chefnogaeth i'r ysgol			
642	<p>Amddifadir y plant o'r addysg awyr agored y mae'n nhw'n ei fwynhau ar y traeth mewn tywydd ffafriol. Mae'r ysgol yn un llwyddiannus, Cymraeg ac yn hoff iawn gan bobl a nid wyf wedi gweld unrhyw wybodaeth gan y Cyngor a fyddai'n awgrymu rheswm da dros ei chau. Y mae'n ased gwych i'r pentref ac i'r rhieni sy'n gweithio â phlant yn ei mynychu.</p>		<p>Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad.</p> <p>Mae Ysgol Abersoch wedi ei blaenoriaethu ar gyfer adolygiad o'r ddarpariaeth addysgol oherwydd bod nifer o heriau yn ei hwynebu. Mae niferoedd disgyblion yr ysgol wedi gostwng yn gyson ers 2016 ac yn fregus ers peth amser.</p> <p>O ganlyniad, mae'n debygol felly bod yr ysgol yn wynebu heriau cynyddol, gan gynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niferoedd disgyblion isel: Yn Medi 2020, roedd 8 disgybl llawn amser, a 2 ddisgyblion meithrin wedi eu cofrestru yn yr ysgol. • Rhagamcanion niferoedd: Rhagwelir y bydd y niferoedd yn parhau yn isel dros y blynyddoedd nesaf (Medi 2021 = 10; Medi 2022 = 12; Medi 2023 = 12.) • Canran uchel o lefydd gweigion: Yn seiliedig ar ffigurau Medi 2020, mae o ddeutu 76% o lefydd gweigion yn yr ysgol (26 mewn nifer) (D-BI.3) • Maint dosbarthiadau bychain: Mae'r 10 disgybl yn cael eu dysgu mewn un dosbarth cymysg eu hoedran. • Amrediad oedran eang o fewn dosbarthiadau: Addysgir y disgyblion mewn un dosbarth gydag amrediad oed hyd at 5 mlynedd (3-8 oed). • Annedd disgyblion: Dengys data 2020 fod 26 o ddisgyblion 3-8 oed yn byw yn nalgylch Ysgol Abersoch gyda 21 (81%) ohonynt yn mynychu ysgolion tu allan i'r dalgylch.

643	Mae Ysgol Abersoch yn rhoi dechreuad gwych i bob plentyn beth bynnag eu cefndir a'u hiaith.		Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad.
644	Byddwch wedi clywed POB dadl rhesymol o blaid, gan gynnwys y dadleuon sydd ddim mor resymol yn erbyn ei pharhad a dwi'n erfyn ar eich synnwyr o gyfrannedd, yn ogystal ag at hanfod eich dynoliaeth, i sicrhau bod ein hysgol fach ryfeddol, gyda'i hanes hudolus o'r rhinweddau addysg gynradd gorau yn cael gwasanaethu ein plant bach am flynyddoedd lawer eto, gan ddarparu cychwyn unigryw a chariadus iddynt mewn Bywyd a fydd yn eu gwasanaethu'n dda iawn, ac y byddant bob amser yn ei gofio gydag anwyldeb enfawr.		Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad.
645	yn falch iawn o lwyddiannau rhagorol y disgyblion – proffesiynol, prifysgolion/ colegau gorau, busnes ac yn bersonol		Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad.
646	Mae plant yn aml yn mynd o Ysgol Abersoch i Sarn Bach/Llanbedrog gyda lefel uwch na'r cyffredin mewn darllen, ysgrifennu a datblygiad corfforol oherwydd gwaith caled yr athrawon, rhieni a disgyblion yn yr amgylchedd clos hwn.		Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad.
647	Mae gen i dri o blant sydd wedi mynychu ysgol Abersoch ac wedi cael profiadau pleserus a chofiadwy yno. Mae meddwl am y ffaith nad yw'r plant lleol eraill am gael yr un profiad yn un siomedig iawn i'r gymuned. Dwi'n gobeithio na chaiff yr ysgol ei chau a bydd hi'n parhau i ddysgu plant y pentref.		Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad.
648	Dwi wedi delio â'r ysgol llawer tro dros y blynyddoedd, a'i dysgu a'i agosatrwydd, mae ei lleoliad oll yn mynd law yn llaw i greu lle unigryw, y mae'r cyn-ddisgyblion yn edrych yn ôl arni, heb y teimlad negyddol yr ydych chi i weld yn ei deimlo, ond â balchder enfawr ac anwyldeb, eu hysbrydoliaeth yw sylfaen eu haddysg sydd wedi eu hannog i fynd yn eu blaenau i gyflawni pethau gwych. Mae hi wedi ei safoni'n Dda, mae hi'n annog pob disgybl i siarad Cymraeg ac wedi ennill gwobrau a hynny. Oherwydd ei bod mor agos i'r môr, hon yw'r unig ysgol sydd gan wersi nofio llawn amser, ac mae'r gwaith sy'n mynd i redeg yr ysgol yn anhygoel, mae pawb o'r brif athrawes i'r llywodraethwyr a rhieni a'r gymuned ehangach yn 100% ymroddedig i'w chadwraeth.		Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad.

649	Mae'r ysgol yn cyflawni gwaith hyfryd wrth roi'r dechrau gorau un i fywydau'r disgyblion ifanc gydag anogaeth a chefnogaeth. Byddai cau'r ysgol yn cael effaith ddinistriol iawn ar y pobl ifanc hyn. Plîs ail-ystyriwch.		Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad.
650	Ysgol Abersoch yw'r ysgol gorau yn y byd. Dwi'n cofio fy ysgol â llawer o gariad ac roedd yn rywle a oedd yn fy ngwneud i a fy ffrindiau yn hapus iawn. Credaf bod yr ysgol wedi gwneud i mi weithio'n galetach oherwydd bod y dosbarthiadau mor gyffroes ac yn ein annog. Doedd byth gen i ofn rhoi fy llaw fyny a gofyn cwestiwn. Mrs Jones oedd yr athrawes fwyaf caredig yn y byd ac os byddwch yn ei cholli hi byddwch yn colli'r byd i gyd!! Os ydych yn cymryd yr ysgol oddi ar ein pentref rydych yn colli ein dyfodol.		Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad.
651	Mae hon yn ysgol llwyddiannus iawn sy'n siarad Cymraeg ac yn annwyl iawn gan lawer o bobl a dwi heb weld unrhyw wybodaeth gan y Cyngor sy'n cynnig rheswm dda dros ei chau.		Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad.
652	Rwy'n gwrthwynebu cau Ysgol Abersoch. Rwy'n gyn-ddisgybl a rhoddodd Ysgol Abersoch y dechrau gorau i'm haddysg. Cefiais profiadau gwych yn yr ysgol ac rwy'n hynod o falch fy mod wedi bod yn ddisgybl yno. Bydd colled aruthrol i blant y pentref pe bai'n cau.		Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad.
653	Ysgrifennaf atoch unwaith eto i anghytuno'n gryf yn erbyn y cynnig i gau'r ysgol fach hyfryd hon. Mae dau o fy wyrion wedi derbyn eu haddysg blynyddoedd cynnar yno a chredaf mai diolch i'r dosbarthiadau bach y mae'n nhw wedi llwyddo cystal. Mae'r athrawon yn adnabod y plant mor dda ac wedi eu tiwnio i anghenion pob plentyn yn unigol.		Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad.
654	Mae'r ysgol yn darparu addysg ragorol i blant Ysgol Abersoch a bydd ei chau yn cael effaith anfesuradwy ar ein Cymuned, iaith a diwylliant. Mae hi'n ffaith adnabyddus mai'r effaith bwysicaf ar lwyddiant dyfodol a gyrfa plentyn yw bod chwant am wybodaeth ac mae hyn yn cychwyn gydag addysg Gynradd ragorol. Dyma a geir gan Ysgol Abersoch.		Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad.
655	Y mae'n gwestiwn gen i a yw'r Cabinet tebol o wneud y penderfyniad i gau'r ysgol ai peidio os ydyn nhw'n gwneud y penderfyniad yn seiliedig ar safon yr addysg. Dim ond un cam i mewn i'r ysgol sydd ei angen i weld esiampl ragorol o ddarpariaeth addysg sydd yma i'r plant sy'n ei mynychu.		Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad.
656	Derbyniodd fy wyrion, fel fy mab, y profiadau addysg gorau yn yr ysgol,		Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad.

657	Yn blentyn roeddwn i yn ofnadwy o swil, felly roedd y dosbarthiadau bach yn berffaith, a ches i lawer o sylw gan yr athrawon. Rydw i mor ddiolchgar am yr holl gyfleoedd daeth gyda mynd i Ysgol Abersoch megis y profiad o berfformio ar lwyfan yn enwedig, wrth feddwl erbyn hyn rwydw i yn mynychu coleg perfformio. Mae'r ysgol yn lle arbennig i gymaint o blant a phobl ac yn hwb i'r pentref a chymuned leol.		Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad.
658	Mae Ysgol Abersoch yn gyfleuster addysgol ragorol - Mae plant yn caru'r ysgol – y mae'n fwy na dim ond ysgol – ailldarllenwch ddatganiadau'r plant i'ch atgoffa cymaint y mae'n nhw'n caru'r ysgol		Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad.
659	Mae'r ysgol yn amgylchedd diogel a hapus sy'n cynnig profiadau dysgu unigryw a chofiadwy nad yw ar gael mewn ysgolion cyfagos. Pe na bai rhieni'n hapus ag ansawdd yr addysg a gynigir, safon datblygiad eu plentyn neu deimlo yr amddifadid eu plentyn mewn unrhyw ffordd, buasent wedi hen symud eu plant i ysgol arall. Dychwelodd ein Pennaeth gwych at y llyw, ar ôl bron i flwyddyn tu hwnt i amgyffred unrhyw un o drasiedi personol, i unwaith eto ysbrydoli'r staff a'r disgyblion, a'u harwain ar antur hudol ac addysgol cofiadwy dan ei harweiniaeth arbennig. Mae'r ffaith y bwriada'r disgyblion cymwys, er gwaethaf y cysgod du o fygythiad cau'r Nadolig hwn, ddychwelyd i'r ysgol ym mis Medi, yn dangos y teimlad cryf a gwerthfawr a deimla'r rhieni o'r profiadau sydd ar gael ynddi.		Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad.
660	Gwir dyst i'r ysgol yw y byddai'r 6 disgybl sydd wedi symud i fyny i Ysgol Sarn Bach yn y ddwy flynedd ddiwethaf yn rhoi unrhyw beth i fod yn ôl yn Ysgol Abersoch. Nid ydyn nhw'n dweud nad ydyn nhw'n hoffi Ysgol Sarn Bach, ond yr hyn maen nhw'n ei ddweud mewn gwirionedd yw Ysgol Abersoch yw'r ysgol orau yn y byd iddyn nhw. Faint o blant eraill all ddweud hynny am ysgol a hefyd wrth eu bodd â'r addysg, y teithiau, yr athrawon, yr adeilad ei hun, y lle sydd ganddo yn y gymuned, y profiad o greu perthnasoedd â'r genhedlaeth hyn Mae'r rhestr yn ddiiddiwedd ac nid oes gennyf air negyddol i'w ddweud am yr ysgol hon a'r addysg y mae wedi'i darparu i'm plant ac eraill.		Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwad.
661	Pam cadw at y status quo? Buasai'n gyfle i Gyngor Gwynedd allu bod yn wahanol ac arloesol wrth nodi, "Ni fyddai'r ystod oed yn gyson â mwyafrif		Y cynnig a roddwyd trwy rybudd statudol oedd newid y status quo, drwy gau Ysgol Abersoch a chynnig lle i'r disgyblion yn Ysgol Sarn Bach.

	ysgolion cynradd y sir. Byddai'r opsiwn hefyd yn cysoni'r ystod oed â gweddill ysgolion cynradd y sir ac yn golygu bod yr ysgol yn cynnig darpariaeth CA2 cyflawn".		
662	Ga i ofyn os mai rhodd oedd yr ysgol a bod y maes parcio yn gwneud cymaint o elw pam bod rhaid i'r ysgol gau...? Dylai fod yn hunan gynhaliol fel dewis olaf.		<p>Pe gweithredir y cynnig i gau Ysgol Abersoch mae gan y Cyngor bolisi ôl-ddefnydd safleoedd ysgolion a byddai'r polisi hwn yn cael ei ddilyn wrth ystyried dyfodol y safle. Cyn gwneud hyn, byddai'n rhaid ystyried perchnogaeth y safle ac unrhyw gyfamod arno.</p> <p>Os bydd yr Ysgol yn cau yna mi fydda modd i unrhyw un fynd ati i sefydlu ysgol annibynnol yn Abersoch pe dymunir. Mi fydda gwneud hyn yn golygu cofrestru hefo Llywodraeth Cymru a mi fydda'r Ysgol yn annibynol i'r Awdurdod Lleol.</p>
663	Rwy'n teimlo'n siomedig iawn eich bod wedi diystyru lleisiau'r plant sy'n mynychu'r ysgol, y rhieni, athrawon, Llywodraethwyr a'r gymuned. Yn ddiweddar cymerodd y plant ran mewn gwrthdystiad i leisio'u barn, i'w hatal rhag cael eu distewi. Mae'r plant hefyd yn cynrychioli lleisiau'r ysgol a'r gymuned yn y gorffennol gan fod hyn yn ddawnus ac yn rhan o'u hanes, gellir clywed lleisiau'r hynafiaid yn atseinio trwy'r deg plentyn. Cafodd y plant sylw gwych ac mae sawl taenlen wedi gofyn am ffotograffau fel y gallant ddilyn y stori hon.		<p>Cynhaliwyd cyfres o gyfarfodydd lleol i drafod yr heriau sy'n wynebu Ysgol Abersoch ac opsiynau posib fydda'n ymateb iddynt cyn cytuno ar yr opsiwn fyddai'n debygol o ymateb orau i'r heriau.</p> <p>Cynhaliwyd ymgynghoriad ar y cynnig arfaethedig hwnnw, sef i gau Ysgol Abersoch a chynnig lle i ddisgyblion yn Ysgol Sarn Bach, rhwng 12 Ionawr a 23 o Chwefror 2021 ac, yn unol â gofynion y Cod Trefniadaeth Ysgolion 011/2018, ble roedd cyfle i unrhywrai gynnig ymateb i'r cynnig. Roedd hyn yn cynnwys cynnal ymgynghoriad gyda disgyblion y 2 ysgol. Yn dilyn yr ymgynghoriad statudol, cyflwynwyd adroddiad ar yr ymgynghoriad i'r Cabinet er mwyn crynhoi'r materion a godwyd gan yr ymgynghorai a nodi ymateb y Cyngor i'r materion hynny. Yn dilyn ystyried yr adroddiad cynhwysfawr hwn bu i'r Cabinet ganiatáu rhyddhau rhybudd statudol ar y cynnig gan gynnal cyfnod gwrthwynebu er mwyn i unrhyw un wrthwynebu'r cynnig.</p> <p>Cynhaliwyd cyfnod gwrthwynebu ar y cynnig rhwng 25 Mehefin a 23 Gorffennaf 2021, ble roedd cyfle i unrhywrai wrthwynebu y cynnig. Mae'r adroddiad hwn yn nodi'r gwrthwynebiadau dderbyniwyd a chynnig ymateb y Cyngor iddynt er mwyn i'r Cabinet eu hystyried a gwneud penderfyniad ar ddyfodol Ysgol Abersoch.</p> <p>Credir fod y camau hyn yn dystiolaeth glir ein bod yn rhoi sylw teg i sylwadau rhanddeiliaid cyn penderfynu yn drerfynol.</p>
664	Mae Grwp Ymgyrch Addysg yn datgan ei wrthwynebiad i'r Rhybudd Statudol a gyhoeddwyd gan Gyngor Gwynedd i gau Ysgol Abersoch.		Mae'r Cyngor yn nodi'r sywlad.

665	Felly, rwyf wedi ateb fy nghwestiwn fy hun, mae pwynt i hyn ac i'r holl wrthwynebiadau eraill – mae yma obaith (yn Ysgol Abersoch) ac felly dylem sefyll i fyny a gweiddi led ein pen i gael ein clywed, er gwaethaf cyn lleied o bobl o gwmpas sydd yn fodlon gwranddo. Gobeithio bydd un gwrthwynebiad yn ddigon uchel i dreiddio drwy'r anwybodaeth sy'n cymylu'r holl broses.		Mae'r Cyngor yn nodi'r sywlad.
-----	---	--	--------------------------------

M	Deisebau		
666	Agorwyd Ysgol Abersoch ym 1924. Yn anffodus, mae'r ysgol o dan fygythiad o gau. Mae'r staff yn angerddol iawn dros gadw'r ysgol hon ar agor ac i ddatlu ei chanmlwyddiant yn 2024! Mae'r ysgol wrth galon pentref Abersoch, Gogledd Cymru, ac yn agos iawn at galonnau holl ddisgyblion presennol, y gorffennol a'r dyfodol, y rhieni a'r bobl leol. Plis arwyddwch y ddeiseb hon i ddangos eich cefnogaeth i'r ysgol hon ac i atal ei chau. Plis arwyddwch i ddangos eich cefnogaeth i'r gymuned leol, plis!	1,884 llofnod	Mae'r Cyngor yn nodi'r ddeiseb a nifer y llofnodion.
667	Mae Cyngor Gwynedd yn ymgynghori ar gynnig i gau'r ysgol o 31 Awst 2021. Llofnodwch y deiseb hon i gefnogi Ysgol Abersoch, sy'n darparu addysg ragorol a sy'n hanfodol i ddiogelu'r iaith a diwylliant Cymraeg yng nghanol ein cymuned.	1,115 llofnod	Mae'r Cyngor yn nodi'r ddeiseb a nifer y llofnodion.

Mae unrhyw wybodaeth bersonol ar y gwrthwynebiadau wedi eu ddileu er mwyn cydymffurfio â Deddf Diogelu Data 2008 a'r Rheoliad Diogelu Data Cyffredinol (GDPR).

CYNGOR GWYNEDD

ADRAN 48 DEDDF SAFONAU A THREFNIADAETH YSGOLION (CYMRU) 2013

RHYBUDD O GYNNIG I GAU YSGOL ABERSOCH

CYNGOR GWYNEDD, SWYDDFA'R CYNGOR, CAERNARFON, GWYNEDD, LL55 1SH

Hysbysir drwy hyn yn unol ag adran 43 o Ddeddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013 a'r Cod Trefniadaeth Ysgolion fod Cyngor Gwynedd, ar ôl ymgynghori â'r cyfryw bersonau ag sy'n ofynnol, yn cynnig cau YSGOL ABERSOCH, Lon Gwydryn, Abersoch, Gwynedd, LL53 7EA. Cynhelir yr ysgol gan Gyngor Gwynedd.

Cynhaliodd Cyngor Gwynedd gyfnod ymgynghori cyn penderfynu cyhoeddi'r cynnig hwn. Mae adroddiad ar yr ymgynghoriad sy'n cynnwys crynodeb o'r materion a godwyd gan ymgynghorai, ymatebion y cynigwyr a barn Estyn ar gael ar www.gwynedd.llyw.cymru/moderneiddioaddysg.

Cynigir gweithredu'r cynnig ar **31 Rhagfyr 2021**.

Yn ddarostyngedig ar ddewis rhieni bydd disgyblion cyfredol Ysgol Abersoch yn trosglwyddo i Ysgol Sarn Bach, Sarn Bach, Gwynedd, LL53 7LF ar 1 Ionawr 2022. Mae yr ysgol yn Ysgol Gymuned Cyfrwng Cymraeg i enethod a bechgyn 3 i 11 oed wedi ei leoli ym mhentref Sarn Bach.

Bydd dalgylch Ysgol Sarn Bach o Ionawr 2022 yn cynnwys dalgylch yr ysgol fel ag y mae heddiw, a dalgylch presennol Ysgol Abersoch. Yr awdurdod mynediad ar gyfer Ysgol Sarn Bach fydd Cyngor Gwynedd a bydd disgyblion yn cael eu derbyn i'r ysgol gan Gyngor Gwynedd yn unol â'i Bolisi Mynediad. Bydd y trefniadau mynediad i'r ysgol yn cael eu gwneud heb gyfraniad at allu na medr (bandio disgyblion).

Bydd cludiant yn cael ei ddarparu i'r ysgol yn unol â Pholisi Cludiant Ysgolion Cyngor Gwynedd.

Cyngor Gwynedd yw'r awdurdod cynhaliol a Chyngor Gwynedd fydd yn gweithredu'r cynnig yma.

Mae'r cynnig hwn wedi ei lunio o ganlyniad i'r angen i gyfarch y niferoedd isel o ddisgyblion sy'n mynychu Ysgol Abersoch ac o ganlyniad, maint bychain y dosbarthiadau, yn ogystal â rhagamcanion isel o niferoedd i'r dyfodol. Nid oedd yr un o'r opsiynau eraill a adnabuwyd ar gyfer yr ysgol, gan gynnwys ffederaleiddio, yn mynd i'r afael a'r materion hyn. Fel canlyniad ystyrir mai cau'r ysgol yw'r ymateb mwyaf priodol.

Gall unrhyw un wrthwynebu'r cynigion cyn pen cyfnod o 28 diwrnod o ddyddiad cyhoeddi'r cynnig hwn, hynny yw erbyn **23 Gorffennaf 2021**.

Dylid anfon gwrthwynebiadau ysgrifenedig at sylw'r Pennaeth Addysg, Cyngor Gwynedd, Swyddfa'r Cyngor, Caernarfon, Gwynedd, LL55 1SH neu drwy anfon neges e-bost at sylw'r Pennaeth Addysg i moderneiddioaddysg@gwynedd.llyw.cymru.

Llofnodwyd:

Garem Jackson

Y Pennaeth Addysg, ar ran Cyngor Gwynedd

Dyddiad Cyhoeddi: **25 Mehefin 2021**

NODYN ESBONIADOL

(Nid yw'r isod yn rhan o'r rhybudd ond mae'n cynnig esboniad o'i bwrpas)

Yn dilyn proses ymgynghori, mae Cyngor Gwynedd yn cynnig cau Ysgol Abersoch ar 31 Rhagfyr 2021, a bydd lle yn cael ei ddarparu i'r disgyblion yn Ysgol Sarn Bach o'r 1 Ionawr 2022.

Yn unol â pholisi mynediad yr Awdurdod, mae gan rieni hawl i wneud cais mynediad (neu gais i drosglwyddo) i unrhyw ysgol.

Bydd darpariaethau cludiant ysgol am ddim ar gael i'r disgyblion yn unol â Pholisi Cludiant Ysgolion Cyngor Gwynedd.

Y CABINET DYDD MAWRTH, 28 MEDI 2021

Yn bresennol-

Y Cynghorwyr: Dyfrig L. Siencyn, Dafydd Meurig, Craig ab Iago, Gareth Wyn Griffith, Nia Wyn Jeffreys, Dilwyn Morgan, Gareth Thomas, Ioan Thomas a Cemlyn Rees Williams

Hefyd yn bresennol-

Dafydd Gibbard (Prif Weithredwr), Morwena Edwards (Cyfarwyddwr Corfforaethol), Iwan Evans (Pennaeth Cyfreithiol), Dafydd Edwards (Pennaeth Cyllid) ac Annes Siôn (Arweinydd Tîm Democratiaeth).

Eitem 6: Geraint Owen (Pennaeth Adran Cefnogaeth Gorfforaethol) a Catrin Love (Rheolwr Gwasanaeth Ymgynghorol Iechyd a Diogelwch)

Eitem 7: Geraint Owen (Pennaeth Adran Cefnogaeth Gorfforaethol) a Eurig Williams (Rheolwr Gwasanaethau Ymgynghorol Adnoddau Dynol).

Eitem 8: Garem Jackson (Pennaeth yr Adran Addysg) a Gwern ap Rhisiart (Swyddog Addysg Ardal Dwyfor).

Eitem 9: Garem Jackson (Pennaeth yr Adran Addysg) a Debbie Anne Jones (Rheolwr Gwasanaethau Corfforaethol Addysg).

1. YMDDIHEURIADAU

Croesawyd Aelodau'r Cabinet a Swyddogion i'r cyfarfod.
Derbyniwyd ymddiheuriadau gan y Cyng. Catrin Wager.

2. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

Ni dderbyniwyd unrhyw ddatganiad o fuddiant personol.

3. MATERION BRYD

Nid oedd unrhyw faterion bryd.

4. MATERION YN CODI O DROSOLWG A CHRAFFU

Nid oedd unrhyw faterion yn codi o drosolwg a chraffu.

5. COFNODION CYAFARFOD A GYNHALIUYD AR 7 MEDI 2021

Llofnododd y Cadeirydd gofnodion cyfarfod y Cabinet a gynhaliwyd ar 7 Medi 2021

fel rhai cywir.

6. ADRODDIAD BLYNYDDOL IECHYD, DIOGELWCH A LLESIANT

Cyflwynwyd yr eitem gan y Cyng. Nia Jeffreys

PENDERFYNWYD

Derbyniwyd yr Adroddiad Blynyddol.

TRAFODAETH

Cyflwynwyd yr adroddiad gan nodi fod 2021 wedi bod yn heriol iawn o ran lechyd, Diogelwch a Llesiant. Amlygwyd gyda'r pandemig, dros nos, fod pob penderfyniad a oedd yn cael ei wneud i sicrhau diogelwch trigolion a staff mewn ymateb i'r pandemig. Amlygwyd y gwaith sydd wedi ei wneud yn ystod y cyfnod megis asesiadau risg, canllawiau a hyfforddiant i staff ynghyd a asesiadau iechyd. Nodwyd fod ychydig o achosion o covid yn y gwaith wedi bod yn ystod 2020/21 ond eglurwyd nad oes modd cadarnhau hyn yn bendant ond fod gofyn i adrodd pan fo sail rhesymol y gallent fod wedi ei ddal yn y gwaith.

Eglurwyd fod damweiniau yn parhau er fod y pandemig wedi bod dros y flwyddyn diwethaf. Mynegwyd fod yr adran wedi bod yn edrych ar y cynnydd mewn anafiadau yn y Gwasanaeth Casglu Gwastraff dros y blynyddoedd diwethaf, ac amlygwyd bod straen yn un o'r prif resymau dros absenoldebau o fewn y Cyngor. Eglurwyd fod cwmsela wedi bod ar gael i'r staff yn ôl yr arfer.

Nodwyd er y flwyddyn anodd fod gwaith da wedi cael ei wneud i edrych ar ôl iechyd a llesiant staff gan amlygu fod y Cyngor wedi cadw y safon aur yn Fframwaith Ansawdd Iechyd Genedlaethol.

Sylwadau'n codi o'r drafodaeth

- Diolchwyd i staff yr adran am eu gwaith ac eu hymrwymiad llwyr dros y flwyddyn diwethaf.
- Amlygwyd fod llawer o waith wedi ei wneud i ddelio a llesiant staff dros y flwyddyn diwethaf a diolchwyd i staff am eu gwaith. Ond holwyd gyda nifer uchel o staff yn parhau i weithio o adref holwyd sut y byddant yn parhau i ddelio a llesiant staff. Nodwyd fod cynlluniau yn ei lle i adeiladau ar y gwaith da swydd wedi ei wneud.
- Nodwyd balchder fod yr adran yn parhau edrych ar y damweiniau sydd yn digwydd yn benodol yn y maes gwastraff.

7. ADRODDIAD BLYNYDDOL CYFLOGAETH

Cyflwynwyd yr eitem gan y Cyng. Nia Jeffreys.

PENDERFYNWYD

Nodi a derbyn y wybodaeth yn yr adroddiad.

TRAFODAETH

Cyflwynwyd yr adroddiad am y tro cyntaf ers 2019. Nodwyd fod y pandemig wedi mynd ar draws yr adroddiad diwethaf ond ei bod yn amserol i'r Cabinet dderbyn adroddiad cyflogaeth. Mynegwyd fod yr adroddiad yn edrych ar broffil y gweithlu ac yn amlygu prif heriau sy'n wynebu'r Cyngor yn y tymor canol a'r tymor hir.

Amlygwyd fod sefyllfa'r Cyngor wedi newid ers dechrau'r pandemig, gyda arferion gweithio wedi ei addasu ac oblygiadau hynny. Ychwanegwyd o ganlyniad i weithio adra fod y farchnad recriwtio wedi addasu a bellach fod modd recriwtio o leoliadau ehangach. Eglurwyd fod ystadegau yn arddangos fod proffil oedran y Cyngor wedi codi ac fod hyn yn amlygu'r angen i flaenoriaethu cynllun gweithlu i gynnal gwasanaethau yn y dyfodol.

Tynnwyd sylw at y problemau recriwtio gofalwyr sydd i'w gweld yn yr Adran Oedolion gan nodi ei bod yn broblem sydd i'w gweld yn genedlaethol. Eglurwyd fod y gwasanaeth Adnoddau Dynol yn gweithio gyda'r adran i weld sut y bydd modd gwella'r sefyllfa.

Mynegwyd fod lles staff yn parhau i fod yn flaenoriaeth ac yn holl bwysig ac fod y cynllun wedi parhau drwy gyfnod y pandemig. Wrth edrych i'r dyfodol nodwyd fod y trefniadau i weithio o adra yma i aros mewn rhyw ffordd, ac y bydd angen meddwl sut addasu trefniadau gwaith yn y tymor hir. Mynegwyd fod manteision o weithio o adref ond fod angen parhau i sicrhau fod anghenion trigolion yn flaenoriaeth.

Sylwadau'n codi o'r drafodaeth:

- Ychwanegodd y Pennaeth Adran fod y flwyddyn diwethaf pur wahanol . Amlygwyd fod lefel salwch wedi gostwng ac fod lefel trosiant staff yn ogystal wedi gostwng. Eglurwyd er hyn fod y lefel yn raddol godi ac fod angen i'r Cyngor barhau i gynllunio gweithlu i gadw a recriwtio staff.
- Pwysleisiwyd fod pwysau sylweddol ar y gweithlu ac fod pryderon am barhad gwasanaeth yn genedlaethol Mewn ymateb i gwestiwn am sefyllfa'r Cyngor nodwyd fod cynnydd mewn pwysau gwaith ac fod effaith trosiant staff i'w gweld mewn rhai meysydd yn benodol ac fod risg o gollu mwy o staff.
- Tynnwyd sylw at recriwtio gofalwyr ac ei fod yn sefyllfa bryderus gan fod unigolion yn cael ei gorfodi i aros yn yr Ysbyty am gyfnod hir o amser cyn cael dod adref oherwydd prinder gofalwyr. Nodwyd fod y gweithlu sydd yn gwbl allweddol i'r sir ac fod angen amlygu i'r cyhoedd fod y swyddi rhain yr un mor bwysig ar maes iechyd.

8. YSGOL ABERSOCH

Cyflwynwyd yr adroddiad gan y Cyng. Cemlyn Williams

PENDERFYNWYD

Cadarnhawyd yn derfynol y cynnig a roddwyd drwy rybudd statudol, i gau Ysgol Abersoch ar 31 Rhagfyr 2021, a darparu lle i ddisgyblion yn Ysgol Sarn Bach o 1 Ionawr 2022, yn unol ag Adran 53 o'r Ddeddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013 a gofynion y Cod Trefniadaeth Ysgolion 11/2018.

TRAFODAETH

Cyflwynwyd yr adroddiad gan fynegi fod yr adroddiad hwn yn benllanw proses sydd wedi cymryd rhai blynyddoedd. Amlygwyd fod 2 flynedd wedi bod ers i'r Cabinet gytuno i fynd i drafodaeth gyda'r corf llywodraethol. Eglurwyd mai niferoedd isel, cyson a bregus yr ysgol yw sail y pryderon sydd wedi arwain at yr adroddiad hwn. Eglurwyd heddiw mai pwrpas yr adroddiad yw i'r Cabinet ystyried y gwrthwynebiadau sydd wedi ei derbyn cyn penderfynu os y bydd angen cau'r ysgol a darparu lle i'r disgyblion yn Ysgol Sarn Bach.

Pwysleisiwyd nad yw'r penderfyniad sydd yn cael ei drafod yn un hawdd ac amlygwyd ei fod wedi bod yn gyfnod anodd i pawb sydd ynghlwm ar ysgol ac diolchwyd i bawb sydd wedi cyfrannu i'r drafodaeth. Eglurwyd fod yr Aelod Cabinet wedi derbyn cais i ymweld a'r ysgol ond ei fod wedi mynychu'r ysgol o'r blaen fel rhan o'r trafodaethau cychwynnol ac nid yr adeilad sydd tu o'r i'r argymhelliad ond yr heriau sydd yn wynebu'r ysgol. Cyfeiriwyd at rhai gwrthwynebiadau a oedd yn cwestiynu penderfyniadau y Cyngor ac os oes gwrandawriad teg wedi ei gynnig. Pwysleisiwyd nad oes dim sail i'r pryderon yma ac fod pwysu a mesur gwrthrychol wedi ei wneud cyn gwneud unrhyw benderfyniad.

Rhoddodd y Pennaeth Adran hanes yr eitem. Mynegwyd fod penderfyniad wedi ei wneud ar y Rhybudd Statudol i gau yr ysgol ym mis Mehefin 2021 ond fod y drafodaeth wedi cychwyn ôl ym Medi 2019. Eglurwyd fod tri cyfarfod gyda'r corff llywodraethol wedi eu cynnal rhwng Hydref a Ionawr 2020 a oedd yn trafod yr opsiynau posib i'r ysgol. Ym Medi 2020, bu i'r Cabinet benderfynu ymgymryd a phroses ymgynghori statudol ar y cynnig i gau Ysgol Abersoch. Cadarnhawyd y penderfyniad ar y 3 Tachwedd yn dilyn i'r penderfyniad gwreiddiol gael ei alw i mewn a'i gyfeirio yn ôl i'r Cabinet gan y Pwyllgor Craffu Addysg ac Economi.

Amlygwyd prif heriau sydd yn wynebu'r ysgol a arweiniwyd at yr adolygiad. Eglurwyd fod nifer y disgyblion wedi gostwng yn gyson ers 2016 a bellach mewn sefyllfa fregus. Mynegwyd fod yr ysgol o ganlyniad i hyn yn wynebu pwysau cyllidebol gynyddol. Amlygwyd fod yn holl blant yn cael ei dysgu mewn un ystafell ddosbarth, ynghyd a fod 21 plentyn o fewn y dalgylch yn mynychu ysgol arall gyda 5 disgybl yn mynychu'r ysgol o tu hwnt i'r dalgylch. Nodwyd fod cost fesul disgybl yn Ysgol Abersoch yn £17,404 sydd yn llawer uwch nac yr ychydig dros £4000 sydd i'w gweld ar draws y sir. Pwysleisiwyd trwy gydol y cyfnod fod Egwyddorion Addysg i Bwrpas ynghyd a Strategaeth Gynradd o'r Ansawdd Gorau i Blant Gwynedd wedi bod yn rhan greiddiol o unrhyw benderfyniad.

Tywysodd y Swyddog Addysg yr aelodau drwy'r gwrthwynebiadau a 2 ddeiseb a

dderbyniwyd yn ystod y cyfnod gwrthwynebu statudol. Diolchwyd i bawb am eu holl sylwadau nid yn unig drwy'r cyfnod gwrthwynebu ond drwy'r cyfnod o ddwy flynedd. Nodwyd fod 211 gwrthwynebiad wedi di dderbyn ynghyd a 2 ddeiseb. Mynegwyd fod nifer o'r sylwadau a gyflwynwyd wedi ei cyflwyno o'r blaen ac felly mod y themâu yn debyg i'r hyn sydd wedi ei thrafod yn flaenorol. Ond pwysleisiwyd fod pob ymateb wedi cael sylw dyledus.

Tynnwyd sylw at y prif themâu.

- Effaith ar y gymuned – Nodwyd fod yr ysgol yn cael ei gweld fel calon y pentref ac y buasai ei gau yn cael effaith negyddol ar yr ymdeimlad o gymuned. Eglurwyd fod yr adran wedi gwneud asesiad effaith pellach a nodwyd fod nifer o blant yn mynd i Ysgol Sarn Bach ac felly fod cyswllt rhwng yr ysgol amgen a'r gymuned. Ychwanegwyd os penderfyniad yn cael ei wneud y bydd Abersoch yn rhan o dalgylch Ysgol Sarn Bach ac y bydd gofyniad i'r ysgol gynnwys Abersoch fel rhan o fywyd yr ysgol.
- Addysgol – derbyniwyd nifer o sylwadau'n amlygu y posibilrwydd o gynydd yn y niferoedd yn yr ysgol. Eglurwyd fod niferoedd wedi bod yn gostwng ers 2016 ac wedi yn fregus ers peth amser. Nodwyd fod rhagolygon yn rhagweld niferoedd yn parhau yn isel dros y 5 mlynedd nesaf ac na fydd effaith mawr ar y niferoedd. Tynnwyd sylw fod y cyfnod ansicr hwn yn amlwg wedi cael effaith ar niferoedd.
- Maint Dosbarthiadau yn Ysgol Sarn Bach – tynnwyd sylw at faint dosbarthiadau yn Ysgol Sarn Bach a nododd yr adran os y penderfyniad yn cael ei wneud fod gofyn i'r Pennaeth a'r Corff Llywodraethol i addasu ac i edrych ar opsiynau ar gyfer maint a staffio dosbarthiadau.
- Ansawdd yr Addysg – derbyniwyd sylwadau yn nodi fod ansawdd addysg Ysgol Abersoch yn arbennig o dda ond pwysleisiwyd fod lefel ansawdd Ysgol Sarn bach yn un lefel ac wedi ei amlygu yn ymateb Estyn i'r ymgynghoriad.
- Iaith – Tynnwyd sylw at yr ymatebion a oedd yn amlygu y bydd effaith negyddol ar ddiwylliant a'r iaith o gau'r ysgol. Cydnabuwyd gwaith da sydd yn cael ei wneud gan yr Ysgol i ddatblygu'r iaith yn yr ysgol ac o fewn y gymuned. Eglurwyd fod disgwyliad i bob ysgol fod yn gwneud gwaith i ddatblygu'r Gymraeg ac y bydd angen i'r ysgol amgen barhau ar gwaith da sydd yn cael ei wneud.
- Cylch Meithrin Ti a Fi – nodwyd fod nifer o ymatebion yn nodi fod yr ysgol yn fwy cynaliadwy o ganlyniad i agor y cylch. Eglurwyd fod yn gadarnhaol ond o ystyried maint y cynnydd y buasai heriau yn parhau. Mynegwyd yr awydd i drafod gyda'r cylch am y posibilrwydd o ddefnyddio'r lleoliad presennol i'r dyfodol.
- Proses Statudol – nodwyd anfodlonrwydd gyda'r broses statudol yn benodol drwy cyfnod y pandemig, cyfarfodydd rhithiol a'r diffyg gyfarfodydd cyhoeddus. Nododd yr adran nad oedd y Cod yn nodi y gofyn i gynnal cyfarfodydd cyhoeddus ac fod y drefn yn gwbl dderbyniol.
- Llwybr i'r ysgol – amlygwyd nad oedd y llwybr i'r ysgol amgen yn addas i gerddwyr ond fod yr adran yn barod yn rhoi cludiant di dal i Ysgol Sarn Bach ac y bydd lle ar y bws i'r disgyblion eraill. Nodwyd anfodlonrwydd na fydd bws i blant meithrin ond tynnwyd sylw at Bolisi Cludiant y sir sydd yn nodi mai cyfrifoldeb rheini yw cludiant plant meithrin.
- Effaith ar Ddisgyblion – nodwyd fod y cyfnod yma o ansicrwydd i ddisgyblion Ysgol Abersoch yn gallu arwain at straen. Eglurwyd y bydd yr

adran yn cynnig pob cefnogaeth posib i'r disgyblion.

- Effaith ar Staff – eglurwyd os yn penderfynu i gau y bydd staff yn colli eu swyddi ond y bydd camau yn cael ei rhoi mewn lle gan yr adran Adnoddau Dynol.
- Adeilad – Eglurwyd y bydd yr adran yn dilyn polisi ôl-ddefnydd y sir os y penderfyniad i gau a fydd yn rhoi ystyriaeth lawn i ôl ddefnydd yr adeilad.
- Dyddiad Cau – nodwyd fod anfodlonrwydd wedi bod i gau yn ganol blwyddyn ysgol. Eglurwyd fod yr adran yn credu ei fod yn ddigon o amser i'r adran weithio gyda'r ddwy ysgol ac yn rhoi amser effeithiol i baratoi'r disgyblion i ddechrau yn yr ysgol amgen ym mis Ionawr.

Nododd yr Aelod Lleol fod effaith ddifrifol am a fod i'r pentref o ganlyniad i golli'r ysgol o ran diwylliant a laith. Amlygwyd balchder fod y swyddogion wedi adnabod gwaith da mae'r corff llywodraethol wedi ei wneud yn agor Cylch Meithrin a Ti a Fi. Tynnwyd sylw ar niferoedd yr ysgol sydd wedi parhau yr un peth drwy'r cyfnod sydd yn amlygu hyder y rhieni yn yr Ysgol.

Tynnwyd sylw at gyfraniad Abersoch i Gymru ac y sir gyda nifer uchel o arian treth wedi ei dalu drwy Dreth Trafodai Tir a Premiwm Treth Cyngor – a gofynnwyd beth mae'r adran yn ei gael yn ôl. Nodwyd fod y arian premiwm ar gyfer cael tai i drigolion Gwynedd ac fod Abersoch wir angen tai. Eglurwyd fod yr aelod yn cyd-weithio gyda'r Adran Tai ac Eiddo a y bydd tai yn cael ei adeiladau yn yr ardal, ynghyd a posibilrwydd o dai ychwanegol ar dir sydd yn eiddo Darparwr Tai Cymdeithasol. Pwysleisiwyd os tai yn cael ei codi angen sicrhau fod adnoddau addysg ar gael yn yr ardal, a gyda un ysgol yn y dalgylch dros ei gapasiti erfyniwyd i'r aelodau fod yn ofalus cyn gwneud y penderfyniad.

Nodwyd newyddion da fod gwesty yn cael ei godi yn Abersoch sydd yn fuddsoddiad o £15miliwn a swyddi i dros 40 o bobl. Pwysleisiwyd os swyddi ar gael i bobl leol a tai newydd, fod hyn yn ddatblygiad newydd a nad oes dim sôn wedi bod yn yr adroddiad i'r datblygiadau hyn.

Nodwyd anfodlonrwydd yn y broses fod gofyn iddo ymateb i adroddiadau ar fyr rybydd yn aml. Yn ogystal mynegwyd ei bod wedi bod yn her yn y cyfnod cofid ac fod yn amhosib i gynnal cyhoeddus ac felly wedi bod yn annheg ar gymdeithas. Mynegwyd nad oes newid wedi bod ers y cyfarfod cyntaf ac felly fod yr Aelod Lleol yn credu o bosib fod y penderfyniad wedi ei wneud peth amser yn ôl ac felly nad oedd y drafodaeth yn un deg.

Amlygwyd gyda cynlluniau yn yr ardal ar y gwell gyda tai a swyddi gofynnwyd i ohirio'r penderfyniad i edrych ar y wybodaeth newydd i sicrhau fod yr adnoddau yn ddigon da, neud i wthio'r dyddiad cau ymlaen i ddiwedd y flwyddyn addysgol i roi tegwch i'r disgyblion.

Mewn ymateb i'r Aelod Lleol cydnabuwyd sylwadau'r aelod ynghyd ar parch sydd wedi ei amlygu drwy'r cydweithio dros y cyfnod. Pwysleisiwyd fod yr adran wedi dilyn y Ddeddf Safonau a'r Cod yn llawn. Ychwanegodd y Swyddog Addysg fod maint yr adroddiadau yn dangos y manylder mae'r adran wedi mynd iddi i sicrhau fod trafodaeth deg yn cael ei gynnal.

Sylwadau'n codi o'r drafodaeth

- Mynegwyd fo y daith wedi bod yn un hir a nad oedd unrhyw benderfyniad wedi ei wneud o flaen llaw. Nodwyd nad oes unrhyw nodwedd ychwanegol wedi ei amlygu heddiw i newid y penderfyniad ar gau'r ysgol. Mynegwyd fod cau yr ysgol am fod a effaith ond fod angen gwneud popeth posib i geisio sicrhau fod y Cylch Meithrin a Ti a Fi yn parhau ar y safle.
- Tynnwyd sylw at yr elfen leithyddol gan dynnu sylw at y gwaith mae Ysgol Abersoch wedi ei wneud i ddatblygu sgiliau dwyieithog y disgyblion ynghyd a ennill gwobr aur y Siarter Iaith, gofynnwyd pam gefnogaeth fydd i sicrhau fod y gwaith yn parhau. Mynegwyd fod gwaith arbennig o dda wedi ei wneud ac ei fod yn anarferol gyda plant mor ifanc ond fod y cynllun wedi gweithio. Nodwyd fod disgwyliad i'r ysgol amgen barhau'r gwaith da.
- Nodwyd o ran effaith ar y gymuned nodwyd fod yr ysgol yn nodwedd amlwg ac bydd y gymuned yn ehangu ac y bydd angen lliniaru'r addasiadau yma. Pwysleisiwyd y bydd rôl yr Aelod Lleol yn flaenllaw i sicrhau y gymuned i'r dyfodol.
- Mynegwyd fod yr adroddiad yn benllanw proses ond nad oedd unrhyw benderfyniad wedi ei wneud o'r blaen. Amlygwyd fod holl ddisgyblion Abersoch yn cael eu haddysgu mewn un dosbarth gyda 10 disgybl ac fod hyn yn peri pryder. Eglurwyd fod angen gofyn pam fod rheini yn anfon plant i ysgolion eraill tu hwn i'r dalgylch. Holwyd os y bydd effaith o symud y plant yn ganol blwyddyn ysgol. Nododd y Pennaeth Addysg nad oes unrhyw dystiolaeth yn nodi fod effaith andwyol ar ddisgyblion os yn symud yng nghanol blwyddyn addysgol.
- Mynegodd fod yr Aelod Cabinet wedi gwrando ar y drafodaeth wedi darllen yr holl wybodaeth ac o'r farn nad oes unrhyw beth wedi newid yn y mater ers mis Mehefin, ac felly gofynnwyd am gadarnhad i gau'r ysgol.

9. ADRODDIAD PERFFORMIAD YR AELOD CABINET DROS ADDYSG

Cyflwynwyd yr adroddiad gan Cyng. Cemlyn Williams.

PENDERFYNIAD

Nodi a derbyn y wybodaeth yn yr adroddiad.

TRAFODAETH

Cyflwynwyd yr adroddiad gan nodi ei bod yn bleser cyflwyno adroddiad perfformiad yr adran. Tynnwyd sylw at adroddiad thematig Estyn ar waith yr Awdurdod drwy gydol yn adroddiad, gan bwysleisio fod yr rhoi golwg annibynnol ar waith yr adran. Pwysleisiwyd fod yr adroddiad yn positif tu hwnt.

Eglurwyd fod yr adran wedi cadarnhau arbedion ar gyfer 2021/22 ond fod yr adran wedi tanwario £100k ar ddiwedd blwyddyn ariannol 2020/21. Nodwyd fod adolygiad cychwynnol yn rhagweld tanwariant gan yr Adran erbyn diwedd y flwyddyn sydd yn gyfuniad o danwariant ar nifer o benawdau sydd yn cael ei leihau gan orwariant ar benawdau megis Cludiant.

Diolchwyd i'r adran am eu Gwaith caled a nododd yr aelod Cabinet ei fod yn gwbl hapus gyda'r gwaith mae'r adran wedi ei wneud mewn cyfnod anodd.

Sylwadau'n codi o'r drafodaeth:

- Diolchwyd am y Cameo's o adroddiad Estyn drwy'r adroddiad gan ei fod yn rhoi blas o'r cynlluniau ac yn cael ei weld drwy lygad y dinesydd.
- Nodwyd balchder fod ysgolion Newydd wedi ei adeiladu neu cael cyfleusterau gwell yn benodol ym Mangor ac yng Nghricieth, ac fod hyn yn amlygu y buddsoddiad y Cyngor i'w hysgolion.
- Diolchwyd i staff am y cyfathrebu cyson ar gefnogaeth sydd wedi bod yn yr adran ond yn yr ysgolion yn ogystal.

10. ADRODDIAD PERFFORMIAD YR AELOD CABINET DROS GYLLID

Cyflwynwyd yr adroddiad gan Cyng. Ioan Thomas

PENDERFYNIAD

Nodi a derbyn y wybodaeth yn yr adroddiad.

TRAFODAETH

Cyflwynwyd yr adroddiad gan nodi diolch i'r saff am weithio mor galed yn y cyfnod anodd. Diolchwyr i'r aelod Craffu am eu mewnbwn i'r drafodaeth herio perfformiad. Tynnwyd sylw at brosiectau yng Nghynllun y Cyngor gan nodi fod ymgynghoriad yn cael ei gynnal ar hyn o bryd gan y Llywodraeth am drosglwyddiad unedau gwyliau o'r Dreth Cyngor i Drethu Busnes. Eglurwyd y bydd y Adran yn cydlynu ymateb y Cyngor.

O ran cyflawni Arbedion nodwyd yn gyffredinol fod y cynlluniau yn gwneud yn dda ond mynegwyd fod pryderon am y dyfodol o ran arbedion. Pwysleisiwyd fod adroddiad pellach yn dod i'r Cabinet ddechrau Hydref.

Mynegwyd fod Covid yn parhau i effeithio a'r drefniadau'r Adran gyda cyfraddau casglu ardrethu annomestig yn is na'r blynyddoedd blaenorol ond fod y sefyllfa yn gwella. Nodwyd er fod gwerth dyledion amrywiol wedi gostwng mae'r lefel yn parhau'n uchel. Pwysleisiwyd fod uwch swyddogion yn ceisio datrys y dyledion ac mae angen ystyrid ffodd amgen i symud ymlaen.

Sylwadau'n codi o'r drafodaeth:

Diolchwyd i'r adran am eu Gwaith dros y cyfnod anodd yn sicrhau fod grantiau yn cael ei dyrannu yn amserol i unigolion a busnesau.

11. STRATEGAETH CYLLIDEB 2022/23

Cyflwynwyd yr adroddiad gan Cyng. Ioan Thomas

PENDERFYNIAD

- i. Cymeradwywyd y drefn ac amserlen ar gyfer Ilunio Cyllideb 2022/23.
- ii. Nodwyd os bydd bwlch cyllido i fantoli cyllideb 2022/23, bydd y Cyngor yn defnyddio cyllidebau a cronfeydd wrth gefn i liniaru colledion adnoddau yn y tymor byr, a pwyllo cyn adnabod unrhyw arbedion ychwanegol fydd angen yn ystod haf 2022.
- iii. Derbyniwyd cynnwys yr adroddiad fel Cynllun Ariannol Tymor Canolig y Cyngor, tra'n nodi, yn y cyd-destun cyfredol, fod cynllunio ariannol yn hynod heriol

TRAFODAETH

Cyflwynwyd yr adroddiad gan amlygu dros y blynyddoedd fod y Cyngor wedi bod yn ddarvoudus ac o ganlyniad mewn sefyllfa well na nifer o awdurdodau eraill Eglurwyd fod yr adroddiad yn rhoi amlinelliad o'r drefn blynyddol i lunio cyllideb ynghyd a Cynllun Ariannol Tymor Canolig.

Mynegwyd y bydd sawl cais eleni am adnoddau ychwanegol o ganlyniad i bwysau ychwanegol ar adrannau ac y bydd proses bidiau yn cael ei gyflwyno i'r aelodau Cabinet. Atgoffwyd mai Grant Llywodraeth Cymru yw prif ffynhonnell ariannol y Cyngor ac y byddant yn cyflwyno eu setliad drafft yn ystod mis Rhagfyr cyn cyflwyno'r setliad yn nechrau Mawrth. Eglurwyd fod yr amserlen yn un hynod heriol ac fod ansicrwydd ariannol o ganlyniad i'r pandemig.

Tywysodd y Pennaeth Adran drwy'r adroddiad gan nodi fod y cyfrifwyr wedi dechrau paratoi amcangyfrifon o wariant yn yr adrannau ar gyfer 2022/23. Pwysleisiwyd y bydd bidiau yn cael ei cyflwyno i'r Cabinet dros y misoedd nesaf er mwyn cyfarch y pwysau ychwanegol fydd ar adrannau.

Nodwyd fod yr amserlen yn heriol tu hwnt mewn cyfnod ble mae Covid yn parhau, ond fod sefyllfa gyllidol gadarn y Cyngor a chronfeydd wrth gefn iach yn golygu fod modd cymryd mwy o risg. Tynnwyd sylw at yr heriau a fydd yn wynebu'r Cyngor a oedd yn cynnwys adferiad Covid, cynnydd mewn cyflogau, ynghyd â chynnydd mewn chwyddiant. Eglurwyd fod y setliad wedi cynnwys chwyddiant y llynedd, ond nad oedd hyn yn bendant am eleni.

Tynnwyd sylw at rhagdybiaethau sydd wedi ei creu sydd yn amlygu tri senario posib. Pwysleisiwyd ei bod yn anodd proffwydo i'r dyfodol, ond ei bod yn bosib y bydd angen cynllunio ar gyfer rhaglen arbedion yn y dyfodol. Mynegwyd os y bydd bwlch ariannol y flwyddyn nesaf, y buasai modd i'r Cyngor bontio'r bwlch yn 2022/23.

Dechreuodd y cyfarfod am 1pm a daeth i ben am 3:20pm

CADEIRYDD

Y CABINET DYDD MAWRTH, 12 HYDREF 2021

Yn bresennol-

Y Cynghorwyr: Dyfrig L Siencyn, Dafydd Meurig, Craig ab Iago, Gareth Griffith, Nia Jeffreys, Dilwyn Morgan, Ioan Thomas, Gareth Thomas, Catrin Wager a Cemlyn Williams.

Hefyd yn bresennol-

Dafydd Gibbard (Prif Weithredwr), Morwena Edwards (Cyfarwyddwr Corfforaethol), Iwan Evans (Pennaeth Cyfreithiol), Dafydd Edwards (Pennaeth Cyllid) ac Annes Siôn (Arweinydd Tîm Democratiaeth).

Eitem 5: Geraint Owen (Pennaeth Adran Cefnogaeth Gorfforaethol), Carey Cartwright (Rheolwr Dysgu a Datblygu'r Sefydliad) a Meinir Griffiths (Swyddog Gwella Gwasanaeth).

Eitem 6: Gareth Jones (Pennaeth Cynorthwyol Adran Amgylchedd) a Rebeca Jones (Rheolwr Cynllunio – Polisi Cynllunio ar y Cyd).

Eitem 7 – 9 – Ffion Madog Evans (Uwch Reolwr Cyllid)

Eitem 10 – Sioned Williams (Pennaeth Adran Economi a Chymuned)

Eitem 11 – Geraint Owen (Pennaeth Adran Cefnogaeth Gorfforaethol).

1. YMDDIHEURIADAU

Croesawyd Aelodau'r Cabinet a Swyddogion i'r cyfarfod.
Ni dderbyniwyd unrhyw ymddiheuriadau.

2. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

Ni dderbyniwyd unrhyw ddatganiad o fuddiant personol.

3. MATERION BRYD

Nid oedd unrhyw faterion bryd.

4. MATERION YN CODI O DROSOLWG A CHRAFFU

Nid oedd unrhyw faterion yn codi o drosolwg a chraffu.

5. ADRODDIAD CHWE MIS CWYNIION A GWELLA GWASANAETH

Cyflwynwyd yr eitem gan Cyng. Nia Jeffreys

PENDERFYNIAD

Derbyniwyd yr adroddiad.

TRAFODAETH

Cyflwynwyd yr adroddiad gan nodi ei fod yn adrodd ar y drefn gwynion o fewn y Cyngor. Eglurwyd fod gan y Cyngor drefn bendant a ddiweddarwyd yn Ebrill 2021. Nodwyd pan ddiwygiwyd y drefn fod addasiadau wedi ei gwneud ac fod y drefn bellach yn eistedd o dan yr Adran Cefnogaeth Gorfforaethol.

Mynegwyd fod yr adroddiad yn adrodd ar y cwynion ffurfiol mae'r Cyngor wedi ei dderbyn ynghyd a'r cwynion sydd wedi cyrraedd yr Ombwdsmon. Pwysleisiwyd fod y Cyngor yn defnyddio cwynion i wella gwasanaethau ac i weld y tueddiadau ar draws adrannau. Amlygwyd fod nifer y cwynion wedi codi, ond fod hyn i'w weld ar draws Llywodraeth Leol. Er fod y niferoedd wedi codi, nodwyd fod y cwynion a oedd wedi cyrraedd yr Ombwdsmon wedi parhau yr un nifer.

Eglurwyd fod yr Ombwdsmon wedi nodi fod ffigyrau cwynion a gyflwynwyd gan y Cyngor yn ymddangos yn realistig, fod y drefn yn gweithio ac fod y Cyngor yn amlwg yn barod i ddysgu gwersi o'r cwynion. Pwysleisiwyd fod lle i wella ac fod angen sicrhau fod y meddylfryd fod cwynion yn beth positif ac yn ffordd i wella gwasanaeth yn ganolog i waith y gwasanaeth. Eglurwyd fod hyfforddiant yn cael ei greu ar ofal cwsmer ar hyn o bryd ar y cyd gyda'r Ombwdsmon ac y bydd ar gynnal ym mis Hydref.

Tynnwyd sylw yn ogystal i'r wal lwyddiannau sydd yn amlygu diolchiadau gan y cyhoedd ac yn arddangos gwasanaethau ar eu gorau.

Sylwadau'n codi o'r drafodaeth

- Ychwanegodd y Pennaeth Adran fod yr adroddiad yn amlygu'r cynnydd sydd wedi'i wneud ond fod angen parhau i adeiladau ar y cynnydd hwn.
- Nodwyd fod ystadegau'r Ombwdsmon yn cynnwys cwynion swyddogol ac answyddogol ac felly eu bod yn credu fod y nifer cwynion yn realistig. Mynegwyd drwy gyflwyno'r ffigyrau yn llawn fod y Cyngor yn gwbl agored.
- Mynegwyd fod yr adran wedi nodi 41 cwyn yn ystod pum mis cyntaf eleni, ac fod y nifer yn ymddangos yn isel a holwyd os yw'r Cyngor yn dal pob cwyn. Eglurwyd fod y Cyngor yn awyddus i dderbyn cwynion ac eu bod yn ceisio bod yn agored drwy dderbyn cwynion drwy amrywiol ffordd, ac felly yn cyrraedd nifer uchel o unigolion.
- Amlygwyd pryderon nad yw'r Cyngor yn dal pob cwyn a holwyd os oedd cwynion Cynghorwyr yn cael ei cynnwys yn y niferoedd yma. Nodwyd fod angen i'r Aelodau Cabinet gael eu tynnu i mewn i gwynion fel eu bod yn ymwybodol ohonynt yn gynt yn y broses yn ogystal.
- Pwysleisiwyd fod Llythyr yr Ombwdsmon yn nodi fod y flwyddyn hon wedi bod yn un cwbl wahanol ac felly fod angen cymryd hyn i ystyriaeth pan yn trafod yr eitem hon.

6. CANLLAW CYNLLUNIO ATODOL DRAFFT: SAFLE TREFTADAETH Y BYD TIRWEDD LLECHI GOGLEDD-ORLLEWIN CYMRU

Cyflwynwyd yr eitem gan y Cyng. Gareth Griffith.

PENDERFYNWYD

Cymeradwywyd y Canllaw Cynllunio Atodol drafft: Tirwedd Llechi Gogledd-Orllewin Cymru ar gyfer ymgynghoriad cyhoeddus a dirprwywyd yr hawl i Bennaeth Cynorthwyol yr Adran Amgylchedd i wneud unrhyw addasiadau ansylweddol y galli fod yn ofynnol i CCA drafft.

TRAFODAETH

Cyflwynwyd yr adroddiad gan nodi y penderfyniad.

Nodwyd fod yr adroddiad yn nodi eleni fod y Cyngor wedi bod yn llwyddiannus i gael dynodiad Tirwedd Llechi Gogledd Cymru gan UNESCO o fewn y sir. Mynegwyd fod yr ardal penodol wedi ei rhannu yn chwe cyfadran ac fod y chwe adran yn unigryw ac fod hyn wedi ei amlygu yn y Canllaw Cynllunio Atodol. Eglurwyd fod y Canllaw wedi ei baratoi ar y cyd gyda Parc Cenedlaethol Eryri, gan fod rhai ceisiadau cynllunio yn cael ei penderfynu unai gan y Cyngor neu gan y Parc. Nodwyd fod y Canllaw yn rhoi gwybodaeth manwl am yr ardaloedd ac yn rhoi arweiniad pellach ar sut y gellid sicrhau gwarchod a gwella nodweddion y safle.

Eglurwyd fod y canllaw wedi ei dorri yn 4 adran ac amlygwyd y pedair adran. Pwysleisiwyd fod yr adran wedi gweithio yn agos gyda'r Parc Cenedlaethol ac fod trafodaethau wedi bod gyda rhan ddeiliaid allweddol. Nodwyd gan fod y Canllaw ar y cyd rhwng y Parc a'r Gyngor fod angen cynnal ymgynghoriad cyhoeddus cyn gwneud unrhyw benderfyniad. Amlygwyd y bydd y sylwadau fydd yn cael ei nodi yn y cyfnod ymgynghori yn cael ei adrodd i'r Cabinet ac y bydd addasiadau yn cael ei wneud iddynt.

Sylwadau'n codi o'r drafodaeth

- Nodwyd fod llawer o waith wedi ei wneud i ddatblygu'r Canllaw Cynllunio Atodol ac wedi ei ddatblygu yn unol a'r dystiolaeth. Amlygwyd cefnogaeth i fynd i ymgynghoriad ond holwyd am yr addasiadau ansylweddol all godi ac eu haddasu fel y nodir yn yr argymhelliad, Nodwyd fod rhain yn newidiadau ansylweddol megis sillafu a pwysleisiwyd os y bydd newid sylweddol yn cael ei amlygu y bydd yn dod yn ôl i'r Cabinet.
- Mynegwyd fod y canllaw yn nodi rôl i warchod treftadaeth yr ardaloedd ynghyd a nodweddion penodol a holwyd os oes modd mynd cam ymhellach. Eglurwyd fod y Canllaw hwn yn un rhan o'r Cynllun Rheoli ac ei fod ei cynnwys polisiâu penodol sydd i'w gweld o fewn y Cynllun Datblygu Lleol, ond eglurwyd fod yr Adran Economi yn brysur greu canllawiau sydd yn amlygu arferion da ac y nodweddion arbennig sydd i'w gweld yn yr ardaloedd a fydd i'w defnyddio pan unigolion yn addasu tai a gerddi o fewn yr ardal Tirwedd Llechi.
- Nodwyd fod y canllawiau yn amlygu beth sydd i'w gweld yn y Polisi Cynllunio ar y Cyd ac felly amlinelliad sydd i'w gweld o fewn y cynllun atodol ac o ganlyniad ddim yn ychwanegu rhwystrau i ddatblygwyr ond i amlygu beth sydd yn bwysig. Nodwyd yr angen i daro balans rhwng hwyluso datblygiadau a gwarchod y nodweddion arbennig o fewn yr ardaloedd.

7. CYLLIDEB REFENIW 2021/22 – ADOLYGIAD DIWEDD AWST 2021

Cyflwynwyd yr eitem gan y Cyng. Ioan Thomas

PENDERFYNWYD

Derbyniwyd yr adroddiad ar adolygiad diwedd Awst 2021 o'r Gyllideb Refeniw, ac ystyried y sefyllfa ariannol ddiweddaraf parthed cyllidebau pob adran / gwasanaeth.

Nodwyd fod effaith ariannol Covid yn parhau yn 2021/22, sydd yn gyfuniad o gostau ychwanegol, colledion incwm a llithriad yn y rhaglen arbedion, gan fod y Cyngor wedi rhoi blaenoriaeth i ddiogelu iechyd a bywydau pobl Gwynedd mewn ymateb i'r argyfwng.

Nodwyd fod cyfundrefn cymorth Covid Llywodraeth Cymru drwy gronfa caledi yn parhau, ond nad yw'n cyfarch gorwariant oherwydd llithriad yn y rhaglen arbedion.

Nodwyd fod gorwariant sylweddol gan yr Adran Oedolion, Iechyd a Llesiant a'r Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol eleni, tra fod gwelliant nodedig yn rhagolygon yr Adran Plant a Theuluoedd.

Cymeradwywyd yr argymhellion a'r trosglwyddiadau ariannol canlynol (sydd wedi'u egluro yn Atodiad 2).

- Ar gyllidebau Corfforaethol, fod:
 - Tanwariant o (£285k) yn ymwneud â chostau cyfalaf yn cael ei neilltuo i gronfa ariannu'r rhaglen gyfalaf.
 - Tanwariant net o (£1,957k) ar gyllidebau Corfforaethol yn mynd i Gronfa Cefnogi'r Strategaeth Ariannol i gynorthwyo i wynebu'r heriau ariannol sydd yn wynebu'r Cyngor yn arbennig felly o ganlyniad i'r argyfwng Covid.

TRAFODAETH

Cyflwynwyd yr adroddiad gan nodi fod yr adroddiad yn manylu ar yr adolygiad diweddaraf o gyllideb refeniw Cyngor ynghyd a'r rhagolygon tuag at ddiwedd y flwyddyn ariannol. Amlygwyd fod effaith ariannol sylweddol wedi bod i'r Cyngor o ganlyniad i Covid 19 gyda cyfuniad o gostau ychwanegol ynghyd â cholledion incwm. Eglurwyd fod y Cyngor yn gwneud ceisiadau i ad-hawlio costau yn fisol o Gronfa Caledi Llywodraeth Cymru.

Mynegwyd yn ôl ym mis Ionawr fod camau wedi ei gwneud i lunio rhaglen ddiwygiedig o arbedion ar gyfer 2021/22, ond eglurwyd fod oediad mewn gwireddu arbedion yn parhau mewn rhai meysydd, gyda oediad o ganlyniad i'r argyfwng yn ffactor amlwg.

Tynnwyd sylw at y prif faterion gan nodi fod yr adran yn rhagweld gorwariant o £1.4miliwn yn yr Adran Oedolion, gyda methiant i gyflawni arbedion gwerth

£855k yn ffactor amlwg o'r gorwariant. Mynegwyd fod covid wedi cael ardrawiad sylweddol ar yr adran ac fod gwerth £1.3miliwn eisoes wedi ei hawlio gan Lywodraeth Cymru tuag at y costau ychwanegol am y cyfnod.

Eglurwyd yn dilyn penderfyniad y Cyngor i ddyrannu £1.8miliwn o arian ychwanegol i'r Adran Plant yng nghylch cyllidebu 2021/22 ynghyd â dileu gwerth £1.1miliwn o gynlluniau arbedion amlygwyd fod y rhagolygon ar hyn o bryd yn addawol iawn i'r adran. Mynegwyd fod problemau gorwariant yn y maes casglu a gwaredu gwastraff yn parhau yn yr adran Briffyrdd a Bwrdeistrefol. Nodwyd fod trafferthion gwireddu arbedion mewn nifer o feysydd gwerth £673k ac fod yr adran wedi wynebu costau ychwanegol yn ymateb a covid, ond fod Llywodraeth Cymru eisoes oedi digolledu a fod disgwyliad y byddant yn parhau i ddigolledu am weddill y flwyddyn.

Yn Gorfforaethol nodwyd fod rhagdybiaethau darbodus wrth osod cyllideb 2021/22 yn gyfrifol am gynhyrchu treth ychwanegol ac yn cyfrannu at y tanwariant ar Ostyngiadau Treth Cyngor. Nodwyd y penderfyniad.

Sylwadau'n codi o'r drafodaeth:

- Eglurodd y Pennaeth Cyllid nad oedd arian grant Llywodraeth wedi ei ragdybio llynedd, ond fod hynny wedi ei wneud eleni, ac o ganlyniad ar y cyfan fod y sefyllfa yn gyffredinol foddhaol.
- Ychwanegodd y Pennaeth Cyllid fod angen cyflawni arbedion, ond fod sefyllfa dau adran yn anodd eleni.
- Mynegwyd o ran yr Adran Oedolion fod yr adran dan bwysau o ganlyniad i achosion gofal dwys ynghyd a gweithio dan amodau Covid. Nodwyd fod gwaith wedi ei wneud llynedd i hawlio costau, ynghyd a derbyn grantiau hwyr.
- Mynegwyd yn y maes Priffyrdd a Bwrdeistrefol fod cynnydd yn y gwastraff sydd yn cael ei gasglu ynghyd ag addasiadau i'r gwasanaeth o ganlyniad i reoliadau Covid. Amlygwyd pryder am salwch staff, ynghyd a cholled incwm i'r adran, a nodwyd fod gwaith yn cael ei wneud i ddod o hyd i swm sylweddol o arian.
- Diolchwyd ar ran yr Adran Plant a Theuluoedd fod y cynllun arbedion Dechrau i'r Diwedd wedi ei ddileu, ac o ganlyniad bod sefyllfa ariannol yr adran yn foddhaol eleni..
- Amlygwyd fod pryder yn parhau am gostau cludiant yr Adran Addysg, ac fod angen edrych ar ddarpariaeth ôl-16.

8. RHAGLEN GYFALAF – ADOLYGIAD DIWEDD AWST 2021

Cyflwynwyd yr adroddiad gan y Cyng. Ioan Thomas

PENDERFYNWYD

Derbyniwyd yr adroddiad ar adolygiad diwedd Awst (sefyllfa 31 Awst 2021) o'r rhaglen gyfalaf.

Cymeradwywyd yr ariannu addasedig a gyflwynir yn rhan 4 o'r adroddiad, sef:

- defnydd o amryw ffynonellau i ariannu gwir lithriadau gwerth cyfanswm o £25,837,000 o 2020/21,

- cynnydd o £61,000 mewn defnydd o fenthyca,
- cynnydd o £9,959,000 mewn defnydd o grantiau a chyfraniadau,
- cynnydd o £69,000 mewn defnydd o dderbyniadau cyfalaf,
- cynnydd o £1,482,000 mewn defnydd o gyfraniadau refeniw,
- cynnydd o £21,000 mewn defnydd o'r gronfa gyfalaf, a
- cynnydd o £807,000 mewn defnydd o gronfeydd adnewyddu ac eraill.

TRAFODAETH

Cyflwynwyd yr adroddiad gan nodi fod yr adroddiad yn cyflwyno'r rhaglen gyfalaf ddiwygiedig a gofyn am gymeradwyaeth i'r ffynonellau ariannu perthnasol. Eglurwyd fod dadansoddiad i'w gweld yn yr adroddiad o'r rhaglen gyfalaf o £124.0 miliwn am y dair blynedd nesaf.

Eglurwyd fod gan y Cyngor gynlluniau pendant mewn lle i fuddsoddi tua £71.6 miliwn eleni gyda £26.1 miliwn wedi ei ariannu drwy grantiau penodol. Mynegwyd fod argyfwng Covid yn parhau ar y rhaglen Gyfalaf gyda dim ond 16% o'r gyllideb wedi ei wario hyd at ddiwedd Awst, o'i gymharu a 13% dros yr un cyfnod y llynedd a 19% ddwy flynedd yn ôl.

Nodwyd fod £9.1m o wariant arfaethedig wedi'i ail broffilio o 2021/22 i 2022/23 a 2023/24 ac amlygwyd y prif gynlluniau a oedd yn cynnwys Ysgolion Ganrif 21, Cynlluniau Ysgogi'r Economi ac Unedau Diwydiannol a Cynlluniau Rheoli Carbon y Cyngor. Tynnwyd sylw at restr grantiau ychwanegol mae'r Cyngor wedi eu denu ers yr adolygiad diwethaf a oedd yn cynnwys grant o'r Gronfa Trafnidiaeth Leol, Grant Targedu Buddsoddiad i gynllun Nyth ym Mangor a Grantiau Llywodraeth Cymru i'r Maes Gofal Plant.

Sylwadau'n codi o'r drafodaeth

- Nodwyd fod yr adroddiad yn amlygu cynlluniau cyffroes megis Economi Gylchol sydd yn nifer o grantiau. Amlygwyd balchder yn gweld cynllun Nyth sydd wedi derbyn grantiau ac yn mynd i gynnig cyfleodd cyffroes a creadigol ym Mangor.
- Croesawyd yr arian ar gyfer unedau diwydiannol gan fod llawer o alw am yr unedau.
- Amlygwyd pryder am costau nwyddau adeiladu ynghyd a sgiliau yn y maes adeiladu. Holwyd os oes unrhyw bryder am wario y buddsoddiadau o ganlyniad i'r pryderon yma. Nodwyd fod tendrau yn dod yn ôl yn llawer uwch, ond eglurwyd fod y rhagolygon yn amlygu eu bod dros dro ac felly fod rhai meysydd yn dal yn ôl ar gynlluniau ac yn blaenoriaethu yn ôl yr angen.
- Mynegwyd fod angen llongyfarch y Cyngor am y gwariant cyfalaf yn sefydlu asedau i'r Cyngor. Pwysleisiwyd fod cynlluniau yn y Cynllun Gweithredu Tai yn wariant aruthrol dros y tair blynedd nesaf.

9. TROSOLWG ARBEDION: ADRODDIAD CYNNYDDU AR WIREDDU CYNLLUNIAU ARBEDION

Cyflwynwyd yr adroddiad gan Cyng. Ioan Thomas.

PENDERFYNIAD

Derbyniwyd y wybodaeth yn yr adroddiad a nodi'r cynnydd tuag at wireddu cynlluniau arbedion 2021/22, 2020/21 a blynyddoedd blaenorol.

Cytunwyd i gynnal adolygiadau ar y cynlluniau arbedion sydd heb eu gwireddu ynghyd a chynlluniau y flwyddyn nesaf i sicrhau fod modd eu cyflawni neu os oes angen chwilio am gynlluniau amgen.

Nodwyd bod effaith Covid19 wedi cyfrannu at lithriad yn y rhaglen arbedion, gan fod y Cyngor wedi rhoi blaenoriaeth i ddiogelu iechyd a bywydau pobl Gwynedd mewn ymateb i'r argyfwng, a hynny wedi golygu na fu modd parhau efo'r trefniadau herio perfformiad ac arbedion dros gyfnod yr argyfwng.

TRAFODAETH

Cyflwynwyd yr adroddiad gan egluro ei fod yn crynhoi sefyllfa arbedion y Cyngor. Eglurwyd ers 2015/16 fod gwerth £35m o arbedion wedi eu cymeradwyo i'w gwireddu rhwng 2015/16 – 2021/22. Nodwyd bellach fod dros £32.7miliwn o arbedion wedi ei gwireddu sydd yn 94% o'r swm gofynnol dros y cyfnod.

Mynegwyd ym mis Ionawr eleni, adolygwyd y cynlluniau arbedion i asesu pa gynlluniau hanesyddol oedd bellach yn anghyraeddadwy, a lluniwyd rhaglen diwygiedig ar gyfer 2021/22 yn dilyn cymryd camau i ddileu, llithro a ail broffilio'r cynlluniau arbedion.

Eglurwyd fod adrannau wedi bod yn canolbwyntio ar ymateb i argyfwng covid ers Ebrill 2020 ac fod yr effaith wedi cyfrannu at lithriad yn y rhaglen arbedion. Mynegwyd o gynlluniau arbedion 2021/22 fod 42% eisoes wedi ei gwireddu gyda 22% bellach ar drac i gyflawni'n amserol erbyn diwedd y flwyddyn ariannol.

Pwysleisiwyd ei bod anorfod fod gwireddu gwerth £32.7m o arbedion ers Ebrill 2015 wedi bod yn heriol. Mynegwyd fod oediad wedi bod ar rai cynlluniau arbedion gwerth £1m ond eu bod yn symud yn eu blaen ond fod angen trafod risgiau i gyflawni gwerth £0.9m o gynlluniau.

Sylwadau'n codi o'r drafodaeth:

- Mynegwyd fod effaith covid wedi bod yn yr adran Briffyrdd a Bwrdeistrefol ond fod gwaith yn cael ei wneud i edrych ar gynlluniau i'r dyfodol. Ychwanegwyd fod yr adran yn parhau i dalu am yr offer Cylch Cyfyng ond bydd arbedion unwaith fydd y gost wedi ei dalu. Eglurwyd yn ogystal fod astudiaeth allanol yn cael ei wneud gyda cau Canolfan Ailgylchu Cilgwyn ac fod nifer o gynlluniau posib i'r safle.
- Nodwyd yr angen i gynnal adolygiadau ar y cynlluniau arbedion sydd heb eu gwireddu ynghyd a chynlluniau y flwyddyn nesaf i sicrhau fod modd eu cyflawni neu os oes angen chwilio am gynlluniau amgen.

10. ADRODDIAD PERFFORMIAD YR AELOD CABINET DROS ECONOMI A CHYMUNED

Cyflwynwyd yr adroddiad gan Cyng. Gareth Thomas

PENDERFYNIAD

Nodi a derbyn y wybodaeth yn yr adroddiad.

TRAFODAETH

Cyflwynwyd yr adroddiad gan nodi fod yr adran wedi gorfod addasu eu ffordd o weithio dros y flwyddyn diwethaf a diolchwyd i'r staff am eu hyblygrwydd dros y cyfnod argyfwng covid. Tynnwyd sylw at rai meysydd penodol megis Creu Swyddi Gwerth Uchel fod cwmni Egnio wedi ei sefydlu bellach yn Nghrawsfynydd i sicrhau datblygiadau pellach ar y safle i'r dyfodol. Eglurwyd fod penderfyniad y Llywodraeth i adolygu cynlluniau ffyrdd wedi creu ansicrwydd o ran safle Llanbedr ond fod buddsoddiad y perchnogion y parhau yn galonogol.

Eglurwyd o ran Cynllun Rhoi Treftadaeth Llechi Gwynedd ar Waith fod yr adran wedi bod yn llwyddiannus yn sicrhau Dynodiad Treftadaeth Byd i Dirlun Llechi Gogledd Orllewin Cymru. Eglurwyd fod angen bellach i symud i'r roi cynlluniau ar waith.

Tynnwyd sylw at brosiect Llunio Cynllun Adfywio ar gyfer ein Hardaloedd gan nodi fod gwaith ymgysylltu ac ymgynghori gyda cymunedau yn ganol i'r rhaglen ac y bydd ymgysylltu manwl yn cael ei wneud ystod mis Tachwedd.

O ran perfformiad yr adran mynegwyd fod y Gwasanaeth Morwrol wedi bod y hynod brysur o ganlyniad i nifer uchel o ymwelwyr wedi ymweld dros gyfnod yr haf. Diolchwyd i'r staff am eu gwaith caled. Eglurwyd ei bod wedi bod yn gyfnod gwbl heriol i'r adran ddigwyddiadau ond fod yr adran wedi parhau i gynnig cefnogaeth i drefnwyr. Eglurwyd fod y gwasanaeth wedi mabwysiadu trefniadau i ymgynghori gydag Aelodau Lleol a Chynghorau Cymuned cyn cefnogi unrhyw ddigwyddiadau ar diroedd y Cyngor.

Amlygwyd fod yr adran yn rhagweld y bydd tanwariant o £203k erbyn diwedd y flwyddyn ariannol. Eglurwyd oherwydd bod yr Adran yn rhagori ar y lefelau incwm eleni yn benodol yn y meysydd traethau ac angorfeydd Hafan. Mynegwyd y bydd angen trafod cyllideb 2022/23 yn wyneb y cynnydd yn yr incwm a'r galw am gyllideb uwch i gwrdd a'r galw yn sgil Covid wedi i grantiau'r Llywodraeth ddod i ben.

Sylwadau'n codi o'r drafodaeth:

- Nodwyd fod y gwasanaeth Gymorth i Fusnes wedi bod yn gweithio yn ddiwyd drwy'r cyfnod ac fod llawer o staff wedi trosglwyddo i wneud y gwaith hwn. Eglurwyd fod gwaith sylweddol wedi ei wneud i sicrhau cyfathrebu cyson rhwng y Cyngor a'r busnesau. Nodwyd yr angen i ystyried sut mae'r Cyngor yn cefnogi busnesau i sicrhau swyddi o safon uchel.
- Diolchwyd i'r adran am eu gwaith ac mynegwyd llongyfarchiadau iddynt am y gwaith i gael dynodiad UNESCO am safle Treftadaeth y Byd sydd am gynorthwyo i drawsnewid ardaloedd.

11. ADRODDIAD PERFFOMIAD YR AELOD CABINET DROS YR ADRAN CEFNGOAETH GORFFORAETHOL

Cyflwynwyd yr adroddiad gan Cyng. Nia Jeffreys

PENDERFYNIAD

Derbyniwyd a nodwyd y wybodaeth yn yr adroddiad, a chefnogi'r cynllun arbediad amgen.

TRAFODAETH

Cyflwynwyd yr adroddiad gan nodi fod yr Aelod Cabinet am dynnu sylw at rai gynlluniau penodol. Nodwyd fod gwaith yn cael ei wneud ar prosiect Cadw'r Budd yn Lleol gan nodi fod yr adran wedi bod yn treialu asesu tendrau ar sail gwerth cymdeithasol ac effaith Lleol. Mynegwyd fod y peilot wedi galluogi'r adran i ddeall sut mae trefniadau yn gweithio yn ymarferol a'r cyfleon a risgiau sydd yn gysylltiedig.

Eglurwyd fod y cynllun Merched mewn Arweinyddiaeth yn parhau i geisio denu mwy o ferched i ymgeisio a cyrraedd swyddi uwch o fewn y Cyngor rwy adolygu'r amodau a'r amgylchedd gwaith. Amlygwyd fod cynnydd wedi bod yn y prosiect Sicrhau Tegwch i Bawb. Nodwyd fod llawer i'w gyflawni ond nodwyd fod ymwybyddiaeth ac angerdd i weld gwahaniaeth.

O ran cynllunio'r gweithlu i'r dyfodol amlygwyd fod buddsoddiad wedi ei wneud i barhau a'r gwaith y rhaglen o ddenu a datblygu talent drwy gynllun Prentisiaethau a Cynllun Arweinwyr ac Arbenigwyr Yfory. Eglurwyd fod angen gwneud gwaith ychwanegol i geisio cadw staff o fewn y Cyngor ac i sicrhau parhad gwasanaeth.

Tynnwyd sylw at waith dydd i ddydd yr adran gan amlygu fod yr adran Cefnogaeth Gorfforaethol wedi cadw'r wobwr Lefel Aur o'r Safon Iechyd Corfforaethol. Amlygwyd y bydd addasiadau yn cael ei wneud i Ganolfan Galw Gwynedd ym Mhenrhyndeudraeth fel bod modd darparu gwasanaeth cyswllt cwsmer cynhwysfawr wyneb i wyneb newydd yn yr ardal. Amlygwyd y gwaith arbennig mae'r Gwasanaeth Cofrestru wedi ei wneud i ddygymod yn arbennig o dda o dan amgylchiadau anodd tu hwnt.

Mynegwyd o ran arbedion fod yr adran ers 2015 wedi adnabod £2.5miliwn o arbedion sydd cyfystyr a chwarter cyllideb yr adran tan yn cynnal ac yn ymestyn y gwasanaeth. Mynegwyd o ran arbedion i'w gwireddu gan yr adran fod cynlluniau amgen wedi ei hadnabod.

Sylwadau'n codi o'r drafodaeth

- Nodwyd balchder fod Swyddog Prosiect wedi ei benodi ar gyfer y Cynllun Enwau Llefydd a nodwyd yr angen i weithio a sefydliadau eraill yn ogystal megis y Swyddfa Bost fel bod gwedd fwy Cymreig yn cael ei ddefnyddio mewn gweithgareddau bob dydd.
- Mynegwyd fod y cynllun Cadw'r Budd yn Lleol yn un cyffroes yn un pellgyrhaeddol.
- Mynegwyd o ran recriwtio a cadw y gweithlu fod angen amlygu problemau sydd i'w gweld i benodi staff yn y maes gofal ynghyd a cadw staff proffesiynol

mewn meysydd eraill. Amlygwyd cynlluniau sydd i'w gweld o fewn y Cyngor gan gynnwys y cynllun Datblygu Potensial sydd i'w gweld yn datblygu swyddogion i arbenigeddau er mwyn cadw unigolion o fewn y Cyngor.

Dechreuodd y cyfarfod am 1pm a daeth i ben am 3:10pm

CADEIRYDD

CABINET CYNGOR GWYNEDD

Adroddiad i gyfarfod Cabinet Cyngor Gwynedd

Dyddiad y cyfarfod:	9 Tachwedd 2021
Aelod Cabinet:	Y Cyngorydd Gareth Wyn Griffith Y Cyngorydd Gareth Thomas
Swyddog Cyswllt:	Dafydd Wyn Williams - Pennaeth Adran yr Amgylchedd Sioned Williams – Pennaeth Adran Economi a Chymuned
Rhif Cyswllt:	32371
Pwnc:	Ymchwil i'r sefyllfa cartrefi modur yng Ngwynedd

Y PENDERFYNIAD A GEISIR

Yn wyneb yr angen i gael gwell rheolaeth ar gartrefi modur, gofynnir i'r Cabinet dderbyn gwaith ymchwil yn Atodiad 1 a chymeradwyo'r canlynol:

- Awdurdodi'r Pennaeth Adran Amgylchedd mewn ymgynghoriad gyda'r Pennaeth Adran Economi a Chymuned i gynnal prosiect peilot ar gyfer defnydd o hyd at 6 o safleoedd parcio'r Cyngor (neu ran o'r safleoedd) sydd o fewn ardal Awdurdod Cynllunio Gwynedd, er darparu cyfleusterau i gartrefi modur aros dros nos ac i gynnwys dynodi y lleoliadau, ond yn ddarostyngedig i sicrhau cyllid cyfalaf a'r caniatâdau angenrheidiol.
- Bod adroddiad pellach ar ganlyniadau y peilot yn cael ei gyflwyno i'r Cabinet ymhen tair blynedd.
- Ystyried a gweithredu ar fesurau gorfodaeth i fynd law yn llaw gyda'r uchod.
- Cyflwyno'r gwaith ymchwil i Llywodraeth Cymru a gofyn iddynt Adolygu'r Ddeddf Carafanau a Rheoli Datblygu 1960.

Y RHESYMAU PAM FOD ANGEN PENDERFYNIAD

Gan ystyried nifer sylweddol o ddefnyddwyr cartrefi modur sydd wedi bod yn ymweld a'r Sir yn ddiweddar a dros y blynyddoedd diwethaf, a'r pryderon sydd wedi eu codi gan gymunedau'r ardal, cytunwyd y byddai'n ddefnyddiol cynnal gwaith ymchwil i'r sefyllfa yng Ngwynedd.

Mae'r gwaith ymchwil wedi ei gwblhau ac yn Atodiad 1 o'r adroddiad, ac yn cynnwys sail tystiolaeth sydd yn rhoi gwell dealltwriaeth o'r sefyllfa yn lleol a thu hwnt. Mae'r gwaith ymchwil hefyd yn amlygu'r angen am fesurau ar gyfer rheoli'r sector cartrefi modur yn y Sir yn well, a credir y bydd y penderfyniad a geisir yn gallu cyfrannu tuag at hynny.

CYFLWYNIAD AC YSTYRIAETHAU PERTHNASOL

1. CEFNDIR

1.1 Mae'r gwaith ymchwil sydd yn Atodiad 1 yn edrych ar:

- Y sefyllfa leol a darpariaeth yng Ngwynedd
- Y cyd-destun cynllunio a materion parcio a thraffig
- Y sefyllfa a'r ddarpariaeth gyfredol yn y DU
- Y sefyllfa a'r ddarpariaeth yn rhyngwladol mewn gwledydd eraill
- Edrych a'r anghenion a thueddiadau perchnogion cartrefi modur
- Barn trigolion a chymunedau Gwynedd am y sector cartrefi modur
- Y sefyllfa yng Ngwynedd 2021
- Canfyddiadau ac argymhellon o ran gwella rheolaeth cartrefi modur yng Ngwynedd

Twf yn y defnydd o gartrefi modur

- 1.2 Yn ystod y blynyddoedd diwethaf mae cynnydd sylweddol wedi bod yn nifer o gartrefi modur sydd wedi eu cofrestru ym Mhrydain gan y DVLA. Nododd y 'National Caravan Council' gynnydd o 71% mewn gwerthiant cerbydau modur rhwng 2019 a 2020 gyda rhesymau COVID-19 a'r gallu i fod yn hunangynhwysol yn gyrru'r cynnydd hwn.
- 1.3 Mae hefyd angen ystyried y cynnydd sylweddol a phoblogrwydd mewn trosi faniau i gartrefi modur. Er fod nifer o'r faniau yn hunangynhwysol ac yn cael eu yswirio fel cartref modur, nid yw faniau o'r math yma yn cael eu cyfrifo gan y DVLA fel cerbydau modur oherwydd bod eu hedrychiad allanol yn fwy tebyg i fan gyffredin.
- 1.4 Nodir fod gwaith ymchwil yn 2019 ar ymweliadau cartrefi modur yn ucheldir yr Alban (North Coast 500) yn tystiolaethu fod ymwelwyr mewn cartrefi modur yn gwario 33% o'u gwariant gwyliau ar lety, gyda'r 67% yn weddill ar bethau fel bwyd a diod, atyniadau a siopa lleol.

Sefyllfa gyfredol yng Ngwynedd

- 1.5 Yng Ngwynedd mae pryderon wedi eu codi mewn nifer o gymunedau ar draws y sir, wrth i nifer gynyddol o berchnogion cartrefi modur benderfynu aros mewn lleoliadau ac ar dir 'cyhoeddus', lle nad oes hawl cyfreithlon i gysgu mewn cerbyd dros nos.
- 1.6 Dengys ffigyrau STEAM 2019 Gwynedd fod 7.8 miliwn o ymwelwyr yn ymweld a'r sir yn flynyddol ac yn cyfrannu £1.35 biliwn i'r economi leol. Cyfrifwyd yn arolwg llety Gwynedd 2018/19 fod 366 feysydd carafan a gwersylla yng Ngwynedd fyddai yn gallu darparu gwasanaeth i gartrefi modur. Ar gyfartaledd roedd 59 llain (pitch) ar gyfer pob maes gwersylla.
- 1.7 Ymddengys ar yr un llaw fod darpariaeth eithaf sylweddol ar gyfer diwallu anghenion gwersylla yng Ngwynedd. Er hyn, rhaid nodi fod nifer fawr o safleoedd carafan a gwersylla bellach yn gweithredu ar werthiant lleiniau tymhorol / 'seasonal pitch' i berchnogion carafanau, sydd yn golygu lleihad sylweddol yn y nifer o leiniau teithiol sydd ar gael.

Y cyd-destun cynllunio cyfredol

- 1.8 O safbwynt y cyd-destun polisi cynllunio lleol, y polisiâu mwyaf perthnasol i gartrefi modur yw'r polisiâu sydd yn ymwneud a safleoedd carafanau teithiol, gan eu bod yn dod o fewn diffiniad cyfreithiol o beth yw carafán, Mae'r polisi yn ardal awdurdod

Cynllunio Gwynedd yn caniatáu cynigion yn ymwneud a safleoedd teithiol yn ddarostyngedig i feini prawf penodol. Yn ardal awdurdod cynllunio'r Parc Cenedlaethol, mae'r polisiâu yn atal datblygiad safleoedd teithiol newydd, ond yn caniatáu ymestyn safleoedd presennol, yn ddarostyngedig i feini prawf penodol.

- 1.9 Yn sgil derbyn barn gyfreithiol, a gan y bwysleisio y bydd angen asesu pob un achos yn unigol o ran ffaith a graddfa, mae sail cryf i ddod i gasgliad y bydd y defnydd o dir (e.e. meysydd parcio cyhoeddus, tiroedd eraill ac ati) i gartrefi modur aros dros nos, yn gyffredinol angen caniatâd cynllunio. Mae'n dilyn hefyd y buasai'r defnydd angen trwydded safle o dan ddarpariaeth y Ddeddf safleoedd carafanau a rheoli datblygiad 1960.

Materion Parcio a Thraffig

- 1.10 Sefyllfa bresennol:
- Mae croeso i gartrefi modur barcio yn ein meysydd parcio lle nad oes gennym rwystrau uchder wedi'u gosod.
 - Mae'n ofynnol i gartrefi modur gadw at y cyfyngiadau parcio
 - Ni chaniateir cysgu dros nos mewn unrhyw gerbyd.
- 1.11 Pwerau presennol:
- Yn bresennol, mae gan y Cyngor bwerau i darfu Rhybudd Talu Cosb i fodurwyr sydd yn parcio'n anghyfreithlon o dan y Ddeddf Rheoli Traffig 2004.
 - Mae cymal 'dim gweryslla dros nos' yn ran o orchymyn cyfreithiol mewn ambell i leoliad.
 - Nid oes gan y Cyngor bwerau i gosbi modurwyr sydd yn parcio cerbydau dros nos mewn mannau sydd gyfochrog a'r ffordd ar hyn o bryd.
 - Mae'r Ddeddf Rheoliadau Traffig 1984 yn caniatáu cyflwyno cyfyngiadau drwy Orchymyn Rheoliadau Traffig (Parhaol), Gorchymyn Rheoliadau Traffig Dros Dro neu Gorchymyn Rheoliadau Arbrofol i gyfyngu / gwahardd parcio.
 - Mae'r Adran Gyfreithiol yn edrych i mewn i'r posibilïadau o ail sefydlu is-ddeddfau oedd yn bodoli ar aros fannau gyfochrog i'r ffordd i'w galluogi i orfodi y sawl sy'n aros ynddynt mewn cartrefi modur dros nos symud ymlaen.
 - Mae'r Adran Amgylchedd a'r Adran Economi eisoes wedi gosod arwyddion 'dim gweryslla dros nos' mewn nifer o leoliadau lle mae cwynion wedi eu derbyn.

Holi perchnogion meysydd Carafanau a Gweryslla yng Ngwynedd (Ebrill 2021)

- 1.12 Fel rhan o'r gwaith ymchwil cynhaliwyd holiadur ar lein gyda pherchnogion meysydd carafan a gweryslla yng Ngwynedd. Pwrpas y gwaith ymchwil oedd darganfod mwy am ddarpariaeth gweryslla'r sir a chanfod barn leol am y sefyllfa.
- 1.13 Derbyniwyd 153 o holiaduron. 41 holiadur wedi ei lenwi yn llawn. Mae'r dadansoddiad isod yn seiliedig ar y 41 holiadur oedd wedi ei lenwi yn llawn, a nodir y prif ganfyddiadau isod:

Prif ganfyddiadau:

- Darpariaeth tymhorol yn bennaf rhwng Ebrill a Hydref sydd ar gael
- Cyfartaledd lleiniau 'teithiol' sydd ar gael 14. Ffigwr llawer is na'r cyfartaledd o 59 llain a gyfrifwyd drwy'r ymchwil llety ymwelwyr sydd yn awgrymu bod nifer fawr o leiniau yn cael eu defnyddio ar sail cytundebau tymhorol.
- Lefel deiliadaeth uchel yn ystod y prif dymor Mai – Medi.
- Cynnydd yn y nifer o ymweliadau cartrefi modur wedi ei brofi gan 38 allan o 41 dros y 5 mlynedd ddiwethaf.

- Oddeutu 60% wedi profi cynnydd yn nifer o ymweliadau gan gartrefi modur yn 2020.

Holi perchnogion cartrefi modur

- 1.14 Fel rhan o'r gwaith ymchwil cynhaliwyd holiaduron ar lein er mwyn targedu perchnogion cartrefi modur. Pwrpas y gwaith ymchwil yma oedd darganfod mwy am dueddiadau teithio perchnogion. Targedwyd perchnogion drwy rwydweithiau cyfryngau cymdeithasol.
- 1.15 Derbyniwyd 12,500 o holiaduron, 8,833 o holiaduron llawn. Er diben y gwaith ymchwil hwn defnyddiwyd yr holiaduron llawn yn unig ac roedd y prif ganfyddiadau'n cynnwys:

Prif ganfyddiadau:

- Teithwyr cyson. 80% yn teithio rhwng 5 a 10 gwaith y flwyddyn.
- 95% yn gerbydau hunangynhwysol.
- 52% ond yn aros mewn un lle am 1 neu 2 noson yn unig.
- 65% yn defnyddio eu cerbydau drwy'r flwyddyn.
- 92.2% yn nodi y byddent yn defnyddio darpariaeth tebyg i 'Aire' pe bai ar gael.
- Dwr ffres, gallu gwaredu gwastraff toiled a gwastraff ysbwriel oedd y tri prif angen pan yn teithio ar wyliau gyda cartrefi modur. Darpariaeth trydan oedd olaf ar y rhestr.
- Pan ar wyliau 68.9% yn defnyddio cymysgedd o arosiadau mewn meysydd gwerysyla a campio gwylt.

Anghenion ymwelwyr sydd yn teithio mewn cartrefi modur

- 1.16 Mae gwaith ymchwil diweddar gan CAMPRA ("Campaign for Real Aires") yn crynhoi'r prif wahaniaethau rhwng ymwelwyr sydd yn teithio gyda phabell / carafan ac ymwelwyr sydd yn teithio gyda cartrefi modur. Mae'r prif wahaniaeth o ran arferion ac anghenion ymwelwyr sydd yn teithio gyda cartrefi yn cynnwys:
- Yn ffafrio lleoliadau sydd mewn trefi neu bentrefi neu o fewn pellter cerdded i wasanaethau megis siopau, tai bwyta ac ati.
 - Yn teithio drwy'r flwyddyn ond yr arhosiad yn yr un lle yn tueddu i fod 24 i 48 awr.
 - Y cartref modur yw'r unig gerbyd – ac yn ddibynnol ar feic, cerdded neu / a trafndiaeth cyhoeddus.
 - Y gwasanaethau sydd eu hangen yn arferol yw dwr, cyfleusterau gwaredu gwastraff a sbwriel.
 - Y diddordebau'n cynnwys defnyddio bwytai lleol, ymweld a chanol trefi ac atyniadau lleol.
 - Yn dod ag ychydig o fwyd ar gyfer y siwrne ac yna'n defnyddio'r bwytai lleol.

Darpariaeth ar gyfer cartrefi modur yn y DU ac yn ehangach

- 1.17 Mae enghreifftiau o ardaloedd yn y DU sydd wedi addasu neu ddarparu meysydd parcio ar gyfer cartrefi modur, gydag eraill wedi datblygu cyfleusterau "aires" llawn fel y ceir yn Ewrop. Yn syml, ardal barcio ddynodedig dros nos i'w defnyddio gan gartrefi modur cwbl hunangynhwysol ydi "Aire".
- 1.18 Mae'r gwaith ymchwil yn amlygu nad oes cysondeb o ardal i ardal ac er fod ambell i awdurdod lleol wedi datblygu cynlluniau penodol ar gyfer cartrefi modur, mae'r

mwyafrif o awdurdodau yn parhau i ymdrin a chartrefi modur yn unol a gofynion y 'Caravan Sites & Control of Development Act 1960'.

- 1.19 Yng ngweddill Ewrop, mae cysgu mewn cartrefi modur dros nos yn cael ei weld fel 'parcio' a dim 'gweryslla', ac mae gwledydd megis Ffrainc ar Almaen yn gwahaniaethu rhwng gweithgaredd cartrefi modur a carafan / pebyll.
- 1.20 Yn Ewrop (tua allan i'r DU) mae darpariaeth eang o gyfleusterau ar gyfer cartrefi modur. Yn Ffrainc, Yr Almaen ar Eidal gellir darganfod cyfleusterau "Aire" (Ffrainc), "Stellplatz" (Almaen) neu "Sostas" (Eidal) yn bron iawn holl brif drefi a phentrefi y wlad.
- 1.21 Y bwriad yw annog ymwelwyr sydd yn teithio gyda cerbydau modur i aros mewn tref neu bentref er mwyn cynnig elfen o fudd economaidd i'r gymuned leol a chael rheolaeth well dros y sector.

Canfod barn trigolion a chymunedau Gwynedd

- 1.22 Fel rhan o'r gwaith ymchwil, yn ystod yr haf 2021 cynhaliwyd ymgynghoriad ar lein am gyfnod o 6 wythnos gyda holiadur er mwyn canfod barn trigolion Gwynedd. Roedd yr holiadur yn holi os oedd cartrefi modur yn broblem a'i peidio, oedd angen mwy o reolaeth o gartrefi modur a sut i wneud hynny, ac os oedd cefnogaeth i dreialu cyfleuster fel "aires". Derbyniwyd 4,868 o ymatebion gyda 2,169 cyflawn, gyda'r prif ganfyddiadau o'r ymatebion cyflawn yn cynnwys:
 - Canran uchel o drigolion lleol yn nodi fod problemau yn eu hardal oherwydd cartrefi modur. 46.1% yn nodi ar gyfnodau e.e. yr haf, penwythnosau a 17.9% yn nodi ei fod yn broblem gydol y flwyddyn.
 - Mwyafrif o drigolion lleol yn datgan mae treialu syniadau newydd e.e. cyfres o 'aires' mewn safleoedd mwy trefol gan ddefnyddio meysydd parcio cyfredol y Cyngor neu fusnesau preifat fyddai datrysiaid mwyaf addas (1,599 yn cefnogi 73.7%)
 - 69.2% yn datgan y byddent yn hapus gweld treialu defnydd o feysydd parcio mewn lleoliadau mwy trefol a chaniatáu parcio dros nos am gyfnod penodol e.e. 48 awr.

Sefyllfa yng Ngwynedd 2021

- 1.23 Mae'r Cyngor ar y cyd gyda phartneriaid wedi rhoi mesurau mewn lle ar y ddaear er mwyn ceisio cael rheolaeth gwell o gartrefi modur dros y ddwy flynedd diwethaf, a rhoddir trosolwg o hyn yn rhan 6 o'r gwaith ymchwil.

Prif ganfyddiadau'r gwaith ymchwil

- Mae'r sector cartrefi modur wedi datblygu fwy yn y blynyddoedd diwethaf gyda'r tueddiadau'n rhagdybio y bydd twf pellach dros blynyddoedd i ddod.
- Mae arferion ac anghenion perchnogion cartrefi modur o ran y ffordd maent yn treulio eu gwyliau yn wahanol i 'wersylla mwy traddodiadol'.
- Ymddengys fod y ddarpariaeth sydd ar gael gan feysydd carafan a gweryslla Gwynedd ddim bob amser yn diwallu anghenion a phatrwm teithio perchnogion cartrefi modur.
- Mae mwyafrif o feysydd carafanau a gweryslla yn agored o Ebrill i Hydref ac ar adegau penodol mae awgrym yn enwedig yn ystod 2020 fod materion capasiti.
- Mae enghreifftiau yn yr Alban ac yn Lloegr o fesurau sydd wedi eu rhoi mewn lle i geisio diwallu anghenion defnyddwyr cartrefi modur, gyda hyn yn aml yn cynnwys defnydd dros nos o feysydd parcio, gyda chyfyngiadau perthnasol.

- Nododd 92.2% o ddefnyddwyr cartrefi modur y byddant yn defnyddio darpariaeth tebyg i "Aire" pe bai ar gael.
- Mae darpariaeth o gyfleusterau "Aire" (neu debyg) wedi eu sefydlu mewn sawl gwlad arall yn Ewrop, a'r bwriad yw annog ymwelwyr sydd yn teithio gyda cerbydau modur i aros mewn tref neu bentref, er mwyn cynnig elfen o fudd economaidd i'r gymuned leol a chael rheolaeth well dros y sector
- Yn sgil yr ymgynghoriad cyhoeddus, mae canran uchel yn cydnabod problemau yn eu hardaloedd yn sgil cartrefi modur, gyda'r mwyafrif (73.7%) yn cefnogi'r syniad o dreialu cyfleusterau debyg i "aires".

1.24 Mae'r tystiolaeth sydd yn deillio allan o'r gwaith ymchwil yn amlygu'r angen i edrych ar fesurau posib er mwyn cael gwell rheolaeth o gartrefi modur yng Ngwynedd, ac yn cynnwys argymhellion posib ar gyfer ceisio cyflawni hyn. Mae'r dystiolaeth yn dangos fod cefnogaeth yn dilyn ymgynghoriadau gyda'r cyhoedd a'r sector cartrefi modur i fod yn treialu cyfleuster tebyg i "aires", a credir fod hyn angen mynd law yn llaw gyda mesurau yn ymwneud a rheolaeth a chodi ymwybyddiaeth fel a nodir yn yr argymhellion. Amlygir hefyd yr angen i adolygu'r Ddeddf Safleoedd Carafanau a Rheoli Datblygiad 1960, a rhoi ystyriaeth i sut mae'r sector yma wedi newid ers hynny.

2. CAMAU NESAF AC AMSERLEN PERTHNASOL

2.1 Os cytunir gyda'r penderfyniad a geisir, bydd treialu'r defnydd o hyd at 6 o safleoedd parcio'r Cyngor (neu ran o'r safleoedd), i ddarparu cyfleusterau i gartrefi modur aros dros nos angen buddsoddiad cyfalaf. Bydd y buddsoddiad yn angenrheidiol er mwyn cydfynd a'r gofynion o safbwynt cynllunio, trwyddedu ac unrhyw ofynion eraill perthnasol. Mae'n anodd iawn rhoi swm pendant ar y buddsoddiad cyfalaf fydd ei angen ar gyfer hyd at 6 safle, gan y bydd hynny'n debygol o amrywio o safle i safle, yn seiliedig ar pa isadeiledd a gwasanaethau sydd ar y safle parcio ar hyn o bryd, a beth sydd ei angen yn ychwanegol i gwrdd a gofynion cynllunio, trwyddedu, parcio ac ati. Felly, rydym wedi adnabod swm dangosol o hyd £90,000 (seiliedig ar £15,000 fesul safle) a hyd at £10,000 am ffioedd proffesiynol (ar gyfer ymgeisio am ganiatâd cynllunio, trwydded safle ac ati), sydd yn rhoi buddsoddiad cyfalaf dangosol o £100,000. Mae posibilrwydd y gellir denu grantiau i helpu gyda'r costau cyfalaf ond ni ellir gwarantu hynny ar hyn o bryd. Y bwriad felly yw cyflwyno bid am £100,000 o arian cyfalaf i gronfa trawsffurfio'r Cyngor, ac os yn llwyddiannus, dyma'r camau nesaf gan nodi fod yr amserlen yn ddangosol:

Cam 1: Gwaith cyn cyflwyno ceisiadau (Cynllunio a Thrwyddedu) i gynnwys cyfarfodydd a mewnbwn y Gwasanaethau perthnasol - cyn diwedd Rhagfyr 2021

Comisiynu darn o waith ymchwil ar safleoedd posib i'w hasesu ar gyfer anghenion cynllunio, trwyddedu, parcio ac unrhyw anghenion eraill. Bydd y matrices sydd wedi ei baratoi fel rhan o'r gwaith ymchwil yn cynorthwyo gyda hyn o safbwynt cynllunio, gydag amodau safonol yn ystyriaeth ar gyfer gofynion trwyddedu. Bydd hyn hefyd yn cynorthwyo gydag adnabod costau mwy manwl a chywir ar gyfer y buddsoddiad cyfalaf, fydd hefyd yn ystyriaeth wrth adnabod hyd at 6 o safleoedd fydd destun y treial, ac i baratoi cynlluniau ar eu cyfer.

Cam 2: Cyflwyno ceisiadau (Cynllunio a Thrwyddedu i ddilyn) cyn diwedd Chwefror 2022

Bydd y ceisiadau fydd yn cael eu cyflwyno'n seiliedig ar y gwaith o Cam 1

Nodir hefyd y bydd gwaith yn mynd ymlaen (cyn belled a bo modd) gyda'r broses o addasu / creu'r gorchymyn, yn ddibynnol ar dderbyn caniatâd cynllunio, yn ogystal

ac ystyriaeth o'r mesurau gorfodaeth ychwanegol y gellir eu rhoi mewn lle fel bod hyn yn mynd law yn llaw gyda darpariaeth o'r cyfleusterau.

Cam 3: Yn ddarostyngedig i Cam 2, comisiynu gwaith ar y ddaear ar gyfer datblygu'r cyfleusterau cyn diwedd Mehefin 2022

Cam 4: Cyfleuster(au) yn weithredol – y cyntaf yn weithredol cyn diwedd Mawrth 2023

- 2.2 Nid yn unig y bydd y treialu'n gyfle i asesu sut mae'r cyfleusterau yn gweithredu, bydd hefyd yn help i adnabod beth fydd y gofynion o safbwynt rheolaeth, cynnal a gorfodaeth, yr incwm fydd yn cael ei greu o'r defnydd, ac os oes angen adnoddau ychwanegol a'i peidio ar gyfer gweithrediad effeithiol y cyfleusterau.

BARN Y SWYDDOGION STATUDOL

Y Swyddog Monitro:

Gallaf gadarnhau fod y Gwasanaeth Cyfreithiol wedi cefnogi y gwaith ar baratoi yr adroddiad yma. Mae cynnal peilot yn ymddangos yn ffordd synhwyrol o geisio canfod ymateb i'r cynnydd yn mhoblogrwydd Cartrefi Modur. Rwy'n nodi fod cyffelybiaeth yn cael ei dynnu a darpariaeth "Aires" ar y cyfandir. Er y gellir gweld fod trefniadau o'r fath yn cynnig darlun o ddarpariaeth posib rhaid dal mewn cof fod y sefyllfa rheoleiddio yn Ewrop yn llwyr wahanol I Gymru. Mae'n bwysig hefyd nodi ein bod yn awdurdod cynllunio lleol a thrwyddedu safleoedd carafanau. Felly, mae disgwyliadau uchel o ran priodoldeb ein trefniadau. Ond, yn gyffredinol mae'r argymhellion yn briodol ac rwy'n cefnogi'r cais penodol i adolygu'r ddeddfwriaeth safleoedd carafanau gan fod hyn yn bwydo yn syth i mewn i hawliau datblygu caniataëdig.

Pennaeth Cyllid:

Rwyf yn cefnogi'r penderfyniad a geisir, yn enwedig y bwriad i dreialu'r defnydd o hyd at 6 o safleoedd parcio'r Cyngor i ddarparu cyfleusterau i gartrefi modur aros dros nos. Mae paragraff 2.1 yn rhoi darlun amlinellol o gostau cyfalaf y peilot, gan nodi y bydd angen bid o'r Gronfa Trawsffurfio os na fydd ffynonellau grant ar gael. Os cyflwynir bid o'r Gronfa Trawsffurfio, bydd angen datblygu a chymeradwyo dadansoddiad manwl o'r costau.

Atodiadau

Atodiad 1 Y Gwaith Ymchwil [DRAFFT] sydd yn cynnwys 3 atodiad.

MEDI 2021

Ymchwil i'r sefyllfa cartrefi modur yng Ngwynedd

Alun Fôn Williams, Gwasanaeth Twristiaeth, Marchnata a Digwyddiadau
Rebeca Angharad Jones Uned Polisi Cynllunio ar y Cyd Gwynedd a Môn

1

Tud. 242

Ymchwil i'r sefyllfa cartrefi modur yng Ngwynedd

Medi 2021

Nid yw'r twf diweddar ym mherchnogaeth cartrefi modur yn y DU wedi mynd rhagddi heb sylw nac effaith yma yng Ngwynedd wrth i ymweliadau cartrefi modur ddod yn fwyfwy amlwg yn ein trefi, pentrefi â'n ardaloedd gwledig. Mae pandemig COVID-19 hefyd wedi cyfrannu i'r sefyllfa wrth i'r boblogaeth Brydeinig wynebu cyfyngiadau teithio a gwyliau adref.

Gyda hyn mae rheolaeth well o ymweliadau cartrefi modur wedi bod yn destun trafodaeth ymysg ein cymunedau yng Ngwynedd. Pwrpas yr adroddiad a'r gwaith ymchwil hwn ydi casglu a darparu gwybodaeth er mwyn cyfrannu a chreu gwell dealltwriaeth o'r sefyllfa bresennol yn lleol ac yn genedlaethol. Mae'r adroddiad yn edrych ar:

- Y sefyllfa leol a darpariaeth yng Ngwynedd
- Y sefyllfa ar ddarpariaeth gyfredol yn y DU
- Y sefyllfa ar ddarpariaeth yn rhyngwladol mewn gwledydd eraill
- Edrych ar anghenion a thueddiadau perchnogion cartrefi modur er mwyn canfod barn, amllder a sut mae perchnogion yn defnyddio eu cerbydau a'r math o lefydd maent yn aros.
- Barn trigolion a chymunedau Gwynedd.
- Canfyddiadau a syniadau o ran gwella rheolaeth o gartrefi modur yng Ngwynedd

Cyflwyniad

Yn ystod y blynyddoedd diwethaf mae cynnydd sylweddol wedi bod yn y nifer o gartrefi modur sydd wedi eu cofrestru ym Mhrydain gan y DVLA. Bu i'r twf gychwyn yn oddeutu 2010 gyda'r nifer oedd wedi eu cofrestru yn dyblu rhwng 2012 a 2017. Erbyn Mehefin 2020, roedd 357,000 o gerbydau modur cofrestredig yn y DU, gyda 68,000 wedi'u datgan fel SORN - o bosibl oherwydd COVID19. Mae oddeutu 14,000 - 15,000 o gerbydau newydd yn cael eu cofrestru yn flynyddol. Nododd y 'National Caravan Council' gynnydd o 71% mewn gwerthiant cerbydau modur rhwng 2019 a 2020 gyda rhesymau COVID-19 a'r gallu i fod yn hunangynhwysol yn gyrru'r cynnydd hwn.

Mae hefyd angen ystyried y cynnydd sylweddol a phoblogrwydd mewn trosi faniau i gartrefi modur. Dros y blynyddoedd diwethaf mae miloedd o faniau 'panel' cyffredin wedi eu trosi i gerbydau modur hunangynhwysol. Yn bresennol mae'r DVLA yn cydnabod mwyafrif or cerbydau sydd wedi ei trosi fel 'fan gyda ffenestri'. Er fod nifer or faniau yn hunangynhwysol ac yn cael ei yswirio fel camperfan nid yw faniau o'r math yma yn cael eu cyfrifo gan y DVLA fel cerbydau cartrefi modur oherwydd bod eu hedrychiad allanol yn fwy tebyg i fan gyffredin.

Nid yw'r tueddiadau mewn twf yn unigryw i'r DU yn unig gyda gwledydd megis yr Almaen, Ffrainc, Yr Eidal a'r Iseldiroedd wedi gweld twf tebyg. Yn 2017 roedd dros 1.5 miliwn o gerbydau modur yn cael eu defnyddio ledled Ewrop.

Does dim amheuaeth fod pandemig COVID-19 wedi cyfrannu yn sylweddol yn gyrru'r cynnydd mewn gwerthiannau a hurio cartrefi modur. Mae'r rheoliadau a chyfyngiadau teithio dramor ar wyliau wedi cynyddu'r galw am y 'Staycation' Prydeinig. Yn y cyfnod ohoni mae nifer o berchnogion cartrefi modur yn eu gweld fel dull mwy diogel o deithio a chael gwyliau. Oherwydd y sefyllfa bresennol mae arolygon twristiaeth yn darogan cynnydd o oddeutu 21% mewn ymweliadau i gyrchfannau yn y DU yn 2021 (Visit Britain).

Yn gyffredinol mae canfyddiad yn y DU fod ymweliadau gan berchnogion cartrefi modur yn dod a fawr o fudd economaidd i gyrchfan wrth iddynt lenwi â bwyd o archfarchnadoedd ayyb cyn iddynt deithio i'r ardal. Er y gallai hyn fod yn wir am rai, mae tystiolaeth mewn ymchwil diweddar gan y grŵp cenedlaethol CAMBRA (CAMPAIGN FOR REAL AIRES UK) ac mewn ardaloedd lle mae teithio mewn cartrefi modur yn boblogaidd yn adrodd tueddiadau ychydig yn wahanol. Dengys mewn gwaith ymchwil yn 2019 ar ymweliadau cartrefi modur yn ucheldir yr Alban (North Coast 500) fod ymwelwyr mewn cartrefi modur yn gwario 33% o'u gwariant gwyliau ar lety gyda'r 67% yn weddill ar bethau fel bwyd a diod, atyniadau a siopa lleol. Dengys hefyd fod adroddiadau gan gwmnïau lleol oedd yn hurio cartrefi modur fod eu cerbydau'n cael eu dychwelyd yn aml heb i'r popty a'r offer coginio gael ei ddefnyddio sy'n awgrymu bod yr ymwelwyr hyn yn aml yn bwyta allan mewn caffis, tafarndai neu fwytai lleol.

Cynnwys

1. Sefyllfa gyfredol yng Ngwynedd
 - 1.1 Arolwg llety Gwynedd – Cyngor Gwynedd 2018/19
 - 1.2 Polisiâu Cynllun Datblygu Lloel ar y Cyd (CDLI) Gwynedd ac Ynys Môn
 - 1.3 Polisiâu Cynllun Datblygu Lleol (CDLI) Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri (APCE)
 - 1.4 Hawliau Datblygu a Ganiateir
 - 1.5 Y defnydd o droedd cyhoeddus, meysydd parcio a thiroedd eraill ar gyfer cartrefi modur
 - 1.6 Adolygiad o'r Ddeddfwriaeth Parcio/ Traffig
2. Ymchwil Meysydd Carafanau a Gwersylla Gwynedd Ebrill 2021
 - 2.1 Prif ganfyddiadau Meysydd Carafanau a Gwersylla Gwynedd Ebrill 2021
3. Ymchwil perchnogion cartrefi modur
 - 3.1 Prif ganfyddiadau ymchwil perchnogion cartrefi modur
4. Darpariaeth ar gyfer cartrefi modur
 - 4.1 Cymru
 - 4.2 Yr Alban
 - 4.3 Lloegr
 - 4.4 Ewrop
 - 4.5 Seland Newydd
5. Ymchwil trigolion a chymunedau Gwynedd
 - 5.1 Prif ganfyddiadau trigolion a chymunedau Gwynedd
6. Sefyllfa yng Ngwynedd 2021
7. Prif ganfyddiadau ac argymhellion y gwaith ymchwil i'r sefyllfa cartrefi modur yng Ngwynedd
8. Argymhellion
 - 8.1. Treialu a hwyluso'r defnydd
 - 8.2 Rheolaeth a chodi ymwybyddiaeth
9. Diolchiadau

Atodiad 1 Polisi Twristiaeth – Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Gwynedd a Môn

Atodiad 2 Polisi Twristiaeth Cynllun Datblygu Lleol (CDLI) Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri (APCE)

Atodiad 3 Matrics Asesu Lleoliadau

1. Sefyllfa gyfredol yng Ngwynedd

Nid yw'r cynnydd mewn ymweliadau gan berchnogion cartrefi modur wedi mynd heb sylw yma yng Ngwynedd ac mae pryderon wedi eu codi mewn nifer o gymunedau ar draws y sir wrth i nifer gynyddol o berchnogion cartrefi modur benderfynu aros mewn lleoliadau ac ar dir 'cyhoeddus' lle nad oes hawl cyfreithlon i gysgu mewn cerbyd dros nos.

Dengys ffigyrau STEAM 2019 Gwynedd fod 7.8 miliwn o ymwelwyr yn ymweld ar sir yn flynyddol ac yn cyfrannu £1.35 biliwn i'r economi leol. Cyfrifwyd yn arolwg llety Gwynedd – Cyngor Gwynedd 2018/19 fod 366 feysydd carafán a gweryslla yng Ngwynedd fyddai yn gallu darparu gwasanaeth i gartrefi modur. Roedd 340 o feysydd carafán a gweryslla yn 2011. Ar gyfartaledd roedd 59 llain (pitch) ar gyfer pob maes gweryslla.

Mae'r tabl isod yn dangos rhaniad y math o feysydd a pharciau gwyliau gafodd eu cyfrifo o fewn y categori carafán a gweryslla.

1.1 Arolwg llety Gwynedd – Cyngor Gwynedd 2018/19

Math	Nifer	% o'r cyfanswm llety	% o'r categori carafán a gweryslla
Parc Gweryslla	47	1.2	12.8
Parc Gwyliau	107	2.7	29.2
Parc Gwyliau a Theithiol	9	0.2	2.5
Parc Gwyliau a Gweryslla	26	0.7	7.1
Parc Gweryslla a Theithiol	95	2.4	26.0
Parc Gwyliau, Teithiol a Gweryslla	25	0.6	6.8
Cyfanswm Carafán a Gweryslla	366	9.2	100.0

Ymddengys ar un llaw fod darpariaeth eithaf sylweddol ar gyfer diwallu anghenion gweryslla yng Ngwynedd. Er hyn, rhaid nodi fod nifer fawr o safleoedd carafán a gweryslla bellach yn gweithredu ar werthiant lleiniau tymhorol / 'seasonal pitch' i berchnogion carafanau sydd yn golygu lleihad sylweddol yn y nifer o leiniau teithiol / dyddiol neu dros nos sydd ar gael.

1.2 Polisiâu Cynllun Datblygu Lloel ar y Cyd (CDLI) Gwynedd ac Ynys Môn

CDLI Gwynedd ac Ynys Môn (2011-26) yw'r prif ystyriaeth wrth wneud penderfyniadau ar geisiadau cynllunio yng Ngwynedd (ddim yn yn cynnwys ardal Awdurdod Parc Cenedaethol Eryri), ac mae'r CDLI yn cynnwys polisiâu cynllunio ar gyfer datblygiadau gan y sector dwristiaeth. Gan fod cartref modur yn dod o fewn diffiniad cyfreithiol carafán, y polisiâu ar gyfer datblygiadau meysydd carafanau teithiol sydd yn berthnasol i gartrefi modur. Gweler isod y diffiniad o garafán yn y Ddeddf safleoedd carafannu a rheoli datblygiad 1960: "any

structure designed or adapted for human habitation which is capable of being moved from one place to another (whether by being towed, or by being transported on a motor vehicle or trailer) and any motor vehicle so designed or adapted but does not include any railway rolling stock or any tent”

Gan nodi'r uchod nid oes polisiâu ar wahân ar gyfer cartrefi modur ond mae'n debyg fod hefyd angen gofyn y cwestiwn os yw'r Ddeddf (1960) erbyn hyn yn addas i bwrpas o ran anghenion y sector dwristiaeth a'r rheolaeth ohono.

Mae polisi TWR5 (atodiad 1) yn caniatáu cynigion ar gyfer safleoedd teithiol dros dro, neu estyniadau i safleoedd presennol neu leiniau ychwanegol lle mae'r bwriad yn cydymffurfio gyda'r meini prawf penodol. Mae egwyddorion y meini prawf wedi ei osod allan isod:

- Datblygiad o ansawdd uchel, wedi'i leoli mewn lleoliad anymwthiol
- Osgoi gormodedd o ardaloedd o leiniau caled
- Ddim wedi ei gysylltu yn ffisegol i'r ddaear
- Cyfleusterau wedi ei leoli mewn adeilad presennol neu raid dangos yr angen am gyfleusterau ychwanegol ag rhaid iddynt fod yn gymesur a graddfa'r datblygiad.
- Agos at brif rwydwaith ffyrdd
- Bod y safle yn cael ei ddefnyddio at ddibenion teithio'n unig

1.3 Polisiâu Cynllun Datblygu Lleol (CDLI) Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri (APCE)

Am yr un rheswm sydd yn cael ei egluro uchod mae datblygiadau yn ymwneud a chartrefi modur yn cael eu hystyried yn erbyn y polisiâu sydd yn berthnasol i garafanau teithiol.

Mae polisi 22 a 23 (atodiad 2) o CDLI Parc Cenedlaethol Eryri yn atal datblygiad o safleoedd carfannau newydd o fewn ffiniau'r parc. Mae Polisi 23 yn caniatáu ymestyn safleoedd carafanau teithiol a gweryslla os mae'r bwriad yn cyfarch meini prawf penodol. Mae egwyddorion y meini prawf wedi ei osod allan isod

- Safle wedi ei sgrinio'n dda o olygfannau cyhoeddus
- Graddfa a gosodiad yr ehangiad yn briodol yn y dirwedd
- Cynnig yn gwella tirluniad mewnol y safle yn sylweddol ac yn gwella ansawdd cyfleusterau presennol
- Mae'r cais yn gymesur a maint y safle presennol.

1.4 Hawliau Datblygu a Ganiateir

Mae rheoliadau newydd wedi dod i rym o 30 Ebrill 2021. Mae Llywodraeth Cymru wedi llacio'r rheolaeth gynllunio ar gyfer datblygu penodedig dros dro drwy wneud diwygiadau i Orchymyn Gwlad a Thref (Datblygu Cyffredinol a Ganiateir) 1995 ("GDCG"). Pwrpas y llacio yma ydi helpu busnesau i ailagor a chefnogi'r ymdrechion i greu amgylchiadau diogel. Ar hyn o bryd mae defnydd tir dros dro ychwanegol yn cael i gyfyngu i 28 diwrnod, mi fydd y rheolau newydd yn rhoi 28 diwrnod ychwanegol ond mae hyn yn benodol ar gyfer gweryslla tentiau. Ni chaniateir datblygu os mai'r defnydd tir yw safle carafanau.

1.5 Y defnydd o diroedd cyhoeddus, meysydd parcio a thiroedd eraill ar gyfer cartrefi modur

Mae'r angen a'i peidio am ganiatâd cynllunio ar gyfer defnyddio tir (e.e. meysydd parcio cyhoeddus, tiroedd eraill ac ati) i gartrefi modur aros nos yn ystyriaeth o ffaith a graddfa ("fact and degree"), er mwyn dod i gasgliad os oes newid defnydd materol wedi bod i'r tir / eiddo. Yn sgil derbyn barn gyfreithiol ar y mater yma, gan y bwylseisio y bydd angen asesu pob un achos yn unigol o ran ffaith a graddfa, mae sail cryf i ddod i gasgliad y bydd y defnydd o dir (e.e. meysydd parcio cyhoeddus, tiroedd eraill ac ati) i gartrefi modur aros dros nos yn gyffredinol yn golygu newid defnydd materol fydd angen caniatâd cynllunio. Mae'n dilyn hefyd y buasai'r defnydd angen trwydded safle o dan ddarpariaeth y Ddeddf safloedd carafannu a rheoli datblygiad 1960. Yn ogystal yw'r defnydd yn ymwneud a maes parcio cyhoeddus lle mae gorchymyn yn weithredol, buasai hefyd angen diwygio gofynion y gorchymyn. Eto, bydd angen asesu pob un achos yn unigol ac ar ei haeddiant.

Bydd angen delio gydag unrhyw gais gynllunio i newid defnydd tir ar gyfer defnydd i gartrefi modur i aros dros nos, yn unol a'r Cynlluniau Datblygu Lleol a nodir uchod, yn ogystal ac unrhyw ystyriaethau cynllunio perthnasol. Fel rhan o'r gwaith ymchwil mae matrices wedi ei ddatblygu (Gweler Atodiad 3) er mwyn cynorthwyo gyda rhoi i os gall safle (e.e. maes parcio) fod yn dderbyniol yn nhermau cynllunio ar gyfer defnydd i gartrefi modur dros nos.

1.6 Adolygiad o'r Ddeddfwriaeth Parcio/ Traffig

Sefyllfa bresennol:

- Mae gan y Cyngor ystod eang o feysydd parcio ledled y Sir sydd yn cynnig parcio diogel a fforddiadwy. Mae croeso i gartrefi modur parcio yn ein meysydd parcio lle nad oes gennym rwystrau uchder wedi'u gosod.
- Mae'n ofynnol i gartrefi modur gadw at y cyfyngiadau parcio drwy sicrhau eu bod yn parcio mewn lleoliad sydd yn addas i faint y cerbyd, er mwyn osgoi peryglon i gerddwyr neu rwystro llif traffig.
- Ni chaniateir cysgu dros nos mewn unrhyw gerbyd.

Pwerau presennol:

- Yn bresennol, mae gan y Cyngor bwerau i darfu Rhybudd Talu Cosb i fodurwyr sydd yn parcio'n anghyfreithlon o dan y Ddeddf Rheoli Traffig 2004, fel arfer ble mae cyfyngiadau e.e. llinellau melyn, arwyddion yn bodoli neu oddi fewn i feysydd parcio talu ac arddangos. Mae'r cyfyngiadau parcio wedi'u selio drwy orchymynion cyfreithiol.
- Mae cymal 'dim gwerysyla dros nos' yn rhan o orchymyn cyfreithiol mewn ambell i leoliad, ond er mwyn sicrhau dilysrwydd y Rhybuddion Talu Cosb petawn yn derbyn apêl, rydym angen tystiolaeth gadarn fod y perchnogion wedi cysgu yn y cerbyd. Rydym wedi colli apeliadau yn y gorffennol oherwydd bod modurwyr yn honni eu bod wedi parcio eu cerbyd mewn maes parcio dros nos a'u bod nhw wedi cysgu mewn tŷ perthynas neu ffrind.
- Nid oes gan y Cyngor bwerau i gosbi modurwyr sydd yn parcio cerbydau dros nos mewn mannau sydd gyfochrog a'r ffordd ar hyn o bryd.
- Mae'r Ddeddf Rheoliadau Traffig 1984 yn caniatáu i Awdurdodau Lleol gyflwyno cyfyngiadau drwy Orchymyn Rheoliadau Traffig (Parhaol), Gorchymyn Rheoliadau Traffig Dros Dro neu Orchymyn

Rheoliadau Arbrofol. Mae modd gosod amrywiaeth o gyfyngiadau megis llinellau melyn neu gyfyngiadau i wahardd parcio yn gyfan gwbl (rhwng amseroedd penodol) mewn mannau sydd yn profi'n boblogaidd gyda chartrefi modur, er hyn, gall trigolion lleol sydd yn defnyddio'r lleoliadau hyn eu hunain wrthwynebu i'r cynigion.

- Mae'r Adran Gyfreithiol yn edrych i mewn i'r posibilïadau o ail sefydlu is-ddeddfau oedd yn bodoli ar aros fannau gyfochrog i'r ffordd i'w galluogi i orfodi'r sawl sy'n aros ynddynt mewn cartrefi modur dros nos symud ymlaen. Er hyn bydd angen tystiolaeth gadarn fod y deiliad wedi cysgu yn y cerbyd er mwyn sicrhau dilysrwydd y Rhybudd Talu Cosb.
- Mae'r Adran Amgylchedd a'r Adran Economi eisoes wedi gosod arwyddion 'dim gweryslla dros nos' mewn nifer o leoliadau lle mae cwynion wedi eu derbyn, ac ar y cyfan mae hyn wedi bod yn llwyddiant.

Bydd yr Adrannau yn parhau i fonitro.

2. Ymchwil Meysydd Carafanau a Gwersylla Gwynedd Ebrill 2021

Fel rhan o'r adroddiad hwn bu i Wasanaeth Twristiaeth, Marchnata a Digwyddiadau Cyngor Gwynedd gynnal ymchwil ar lein gyda pherchnogion meysydd carafán a gweryslla yng Ngwynedd. Pwrpas y gwaith ymchwil oedd darganfod mwy am ddarpariaeth gweryslla'r sir a chanfod barn leol am y sefyllfa.

Derbyniwyd 153 o holiaduron. 41 holiadur wedi ei lenwi yn llawn. Mae'r dadansoddiad isod yn seiliedig ar y 41 holiadur oedd wedi ei lenwi yn llawn. Derbyniwyd ymatebion gan drawstoriad o fusnesau ar draws Gwynedd yn cynnwys Arfon, Dwyfor a Meirionnydd.

Canlyniadau:

A ydi eich maes gweryslla yn perthyn i glwb?

Math o drwydded	Nifer
Na (Trwydded Llywodraeth leol)	27
Ydym. The Camping and Caravanning Club	5
Ydym. Caravan and Motorhome Club	4
Ydym. Clybiau eraill	5

Yn ystod blwyddyn arferol, pa fisoedd ydych chi ar agor?

Mis	Nifer o feysydd gweryslla ar agor
Ionawr	2
Chwefror	4
Mawrth	17
Ebrill	41
Mai	41
Mehefin	41

Gorffennaf	41
Awst	41
Medi	25
Hydref	24
Tachwedd	9
Rhagfyr	8

Faint o leiniau teithio sydd genych ar gael?

Cyfartaledd o 14 llain deithio ar gael

Nodwch bris llain deithio y noson. (Defnyddiwch brisiau 2020 neu 2021) Er diben For cysondebseliwch y pris ar 1 llain, 2 oedolyn a 2 blentyn yn y prif dymor.

Llain	Cyfartaledd pris
Pris llain yn cynnwys trydan	£24.25
Pris llain heb drydan	£20.05

Yn ystod blwyddyn arferol amcangyfrifwch ganran y lleiniau teithio sydd yn cael eu defnyddio bob mis? (Nifer o leiniau teithiol sydd yn cael eu defnyddio gan babell, carafán neu gartrefi modur.

Mis	Cyfartaledd lleiniau wedi ei defnyddio
Ionawr	10%
Chwefror	20%
Mawrth	37%
Ebrill	45%
Mai	74%
Mehefin	76%
Gorffennaf	89%
Awst	94%
Medi	57%
Hydref	45%
Tachwedd	10%
Rhagfyr	5%

Dros y 5 mlynedd diwethaf a ydych wedi profi cynnydd yn y nifer o ymweliadau gan gartrefi modur?

Cynnydd?	Nifer
Na	3
Do	38

A ydych yn gweithredu polisi lleiafswm arhosiad 2 noson neu fwy?

Bwcio?	Number
Na. Rydym yn cymryd arhosiad 1 noson	28
Ydym. Weithiau e.e. yn ystod y prif dymor	13
Ydym. Drwy gydol yr amser	0

O'ch profiad chwi, a wnaethoch chi groesawu mwy o gartrefi modur i'ch maes gweryslla yn 2020?

Cynnydd yn 2020	Canran
Na. Fe wnaethom groesawu llai.	30.4%
Roedd y sefyllfa fel unrhyw flwyddyn arall	4.3%
Oedd. Roedd cynnydd bach	30.4%
Oedd. Roedd cynnydd mawr	34.8%

Derbyniwyd nifer o sylwadau gan berchnogion meysydd carafán a gweryslla:

“Camper vans that park in layby or beach carparks should be clamped or pay a fee to the council for they are the people who have to clear up after them”

“Deddfu yn erbyn y ffasiwn beth a dirwy os yn gwneud. Dim angen i hyn ddigwydd mewn ardal sydd a gormodedd i faesydd carafanio a champio. Does dim cyfleusterau toiled yn y llefydd yma ond nid yw hyn yn eu stopio rhan mynd i'r toiled mewn llefydd cyhoeddus ac yn peryglu iechyd y cyhoedd!”

“It's not often that we have to turn campervans away (only during bank Holidays usually) as a campervan owner myself I can see the need for some aire type facilities especially when arriving late into an area but it should probably be limited to single night stays, wild camping on the other hand should be legislated against due to the increasing number of campervaners who care little about the area or the local population by littering and fouling lay byes and beaches.”

“Aire type facilities”

“The beach at Dinas Dinlle is quite often flooded with camper vans and campers during the summer months predominantly at the weekends and yet signs are there prohibiting overnight camping. Some are tidy and leave no mess whilst others use it as a local dustbin. Possible measures would be to monitor this and move on the parties. I understand this probably has it's issues. Possibly limit height to vehicles using it but again I feel you would cause issues for locals using it to exercise their horses, surfers visiting etc. Maybe a specific area can be created for this. I believe the same problem exists along the foryd foreshore and parking areas. Aire type facilities would be a consideration but would only work if the legislation was but in place to stop overnight parking and did not put existing parks into competition.”

2.1 Prif ganfyddiadau:

- Darpariaeth dymhorol yn bennaf rhwng Ebrill a Hydref sydd ar gael

- Cyfartaledd lleiniau 'teithiol' sydd ar gael 14. Ffigwr llawer is na'r cyfartaledd o 59 llain a gyfrifwyd drwy'r ymchwil llety ymwelwyr sydd yn awgrymu bod nifer fawr o leiniau yn cael eu defnyddio ar sail cytundebau tymhorol a ddim ar gael ar gyfer defnydd dyddiol a dros nos.
- Lefel deiliadaeth uchel yn ystod y prif dymor Mai – Medi.
- Cynnydd yn y nifer o ymweliadau cartrefi modur wedi ei brofi gan 38 allan o 41 dros y 5 mlynedd ddiwethaf.
- Oddeutu 60% wedi profi cynnydd yn nifer o ymweliadau gan gartrefi modur yn 2020.

3. Ymchwil perchnogion cartrefi modur

Does dim amheuaeth fod COVID-19 wedi cael effaith sylweddol ar boblogrwydd cartrefi modur. Staycation ar gallu i fod yn hunangynhwysol a hunangynhaliol yn gyrru'r apêl. Ond fel unrhyw ddiwydiant arall, datblygiadau a thechnoleg sydd wedi cyfrannu fwyaf tuag at y cynnydd mewn poblogrwydd yn ystod y 10 mlynedd diwethaf.

Datblygodd y syniad o gartrefi modur yn y 1960au wrth i gwmnïau megis Volkswagen lansio eu cerbydau modur 'camperfan' eiconig. Ar y pryd roedd cerbydau or math yn galluogi eu perchnogion gysgu a choginio oddi fewn i'r modur.

Erbyn heddiw mae'r ddarpariaeth sydd ar gael o fewn cartrefi modur yn wahanol iawn ac ers diwedd y 1990'au gwelwyd y cerbydau yn cael eu datblygu i fod yn gwbl hunangynhwysol. Mae'r math yma o gartrefi modur (cysgu teulu) yn gallu bod yn hunangynhwysol am oddeutu 4 diwrnod sydd yn golygu na fyddai rhaid iddynt yn y cyfnod hwn gael cyflenwad pŵer, wagio unrhyw wastraff na chael dwr. Mewn cerbyd or fath mae offer coginio safonol, gwllâu, ystafell ymolchi a chawod, cyflenwad pŵer trydanol 'on board', nwy ac offer gwresogi.

Fel rhan or adroddiad hwn bu i Wasanaeth Twristiaeth, Marchnata a Digwyddiadau Cyngor Gwynedd gynnal ymchwil ar lein er mwyn targedu perchnogion cartrefi modur. Pwrpas y gwaith ymchwil oedd darganfod mwy am dueddiadau teithio perchnogion. Targedwyd perchnogion drwy rwydweithiau cyfryngau cymdeithasol.

Ystadegau ymchwil perchnogion cartrefi modur Ebrill 2021

Derbyniwyd 12,500 o holiaduron, 8,833 o holiaduron llawn. Er diben y gwaith ymchwil hwn defnyddiwyd yr holiaduron llawn yn unig.

Pa wlad ydych yn byw?

Gwlad	Canran %
Cymru	19.7
Lloegr	73.6
Yr Alban	4.4
Iwerddon	1.0
Gweddill Ewrop	1.3

Pa fath o gerbyd ydych chi berchen?

Math o gerbyd	Canran %
Motorhome	62.7
Campervan	34.9
Arall	2.4

Ydi'r cerbyd yn?

Math o adeiladwaith	Canran %
Coach Built	57.9
Campervan Professional	27.1
Self-Build	15.0

A ydych chi yn perthyn i glwb?

Clwb	Canran %
Caravan and Camping Club	33.7
Caravan and Motorhome Club	33.5
Arall	11.3
Na	21.5

Pa mor aml ydych chi yn cael gwyliau yn y DU gydag eich cerbyd?

Nifer o weithiau	Canran %
1 i 4	19.9
5 i 9	37.4
10 +	42.7

A ydych erioed wedi teithio i Wynedd (Eryri a Phen Llŷn) gyda'ch cerbyd?

Wedi teithio i Wynedd?	Canran %
Do	62.1

Na	36.8
Dim yn siŵr	1.1

Pan yn mynd ar wyliau yn eich cerbyd, ar gyfartaledd faint o nosweithiau ydych yn aros i ffwrdd o gartref?

Cyfartaledd nosweithiau i ffwrdd	Canran %
1 i 3 noson	33.1
4 i 6 noson	33.9
7 +	33.0

Pa amser or flwyddyn ydych chi yn mynd ar wyliau yn eich cerbyd?

Amser or flwyddyn	Canran %
Gydol y flwyddyn. 12 mis.	64.3
Rhan or flwyddyn	35.7

Fel rheol faint o nosweithiau y byddwch yn aros yn yr un lle?

Nifer o nosweithiau	Canran %
1 noson	23.3
2 noson	39.0
3 noson	23.5
4 + noson	14.2

Lle ydych yn aros? Pa un or isod sydd yn disgrifio eich patrwm aros orau?

Disgrifiad	Canran %
Rydym wastad yn aros mewn gwerysll cydnabyddedig	18.3
Rydym yn aros mewn gwerysll cydnabyddedig a champio gwyllt	68.9
Campio gwyllt yn unig	7.4
Arall	5.5

Os yn 'campio yn wyllt', pa resymau ydi dewis gneud hyn?

Rheswm	Canran %
Mae o am ddim / arbed costau	12.2
Lleoliad. Rydym eisiau aros mor agos â phosib i'r lle ydym eisiau ymweld e.e. tref neu atyniad	27.7

Mae ein cerbyd yn un hunangynhaliol ac yn addas i gampio gwylt - does dim angen gwasanaethau arnom ni e.e. cyflenwad trydan ayyb.	30.4
Rydym fel rheol yn campio yn wylt fel 'stopover'.	18.5
Mae meysydd gweryslla yn aml yn llawn felly mae rhaid i ni 'gampio'n wylt'	7.4
Arall	3.8

Yn Ewrop mae 'aires' neu fannau penodol ar gyfer cysgu mewn cartrefi modur dros nos yn cael eu darparu. Pe byddai 'aire' ar gael yng Ngwynedd fydda chi yn cysidro ei defnyddio?

Fyddwch chi yn aros mewn aire?	Canran %
Na. Mi fyddwn ni yn aros mewn maes gweryslla cydnabyddedig.	3.2
Na. Mi fyddwn ni yn 'campio'n wylt'	4.6
Byddwn. Mi fyddwn ni yn aros mewn 'aire'.	92.2

Pe byddai cyfleuster 'aire' ar gael i chi. Pa fath o wasanaethau fyddech chi yn hoffi ei weld yn cael ei ddarparu?

Math o wasanaeth	Rhestr yn ôl poblogrwydd ('Multi choice')
Dwr ffres	7,909
Safle gwaredu gwastraff toiled	7,650
Biniau ysbwriel	7,243
Llain galed (hard standing)	3,485
Wedi ei oleuo	1,933
Trydan. Pwynt gwefru 240v (Battery charging facility)	1,925
Arall	965

**Arall – pwynt gwybodaeth, wifi

Faint fyddech chi yn fodlon talu am aros mewn cyfleuster 'aire'? (Er mwyn cysondeb seliwch y pris ar - Dim 240v trydan ond yn cynnwys cyflenwad dwr ffres, man gwaredu gwastraff toiled, llain galed, biniau ysbwriel) Nodwch y pris i'r £ agosaf. **Cyfartaledd £10.**

Sylwadau - Yn ogystal ar 12,500 o ymatebion ir holiadur ar lein derbyniwyd oddeutu 300 o e-byst gan berchnogion yn datgan eu syniadau ai profiadau o deithio gyda chartrefi modur.

"just completed your aires questionnaire and want to thank you for considering the problem that motorhome owners have. Motorhomes are not caravans and are designed to remain mobile. In most cases we only need an overnight stop off."

“We are regular visitors to Powys, where overnight stays are allowed and welcomed on several of their car parks. Back in September we spend a week touring this way in Powys, visiting the towns, markets and spending in local shops.”

“I think the motorhome owner is misunderstood in our requirements. Being self-contained with toilet, shower, cooking, solar power etc. we need very little. Just a safe parking spot, somewhere to empty a toilet cassette and that can be as simple as an open sewer drain or dedicated toilet bowl plus Fresh water if available. Mains electric is never a real requirement for most, in fact this is the issue that incurs the largest cost in supply and maintenance.”

“I must say how refreshing it is to see a council that is ‘forward thinking’, rather than just legislating against wild camping it really is welcoming to see Gwynedd embracing this as an opportunity to benefit local communities.”

“May I take this opportunity to Thank you for taking the time and trouble to looking into the wild camping situation in the uk.”

“Thank you for giving us this opportunity to share our views. Since retiring three years ago we purchased a motorhome, hoping to explore the continent and more of the UK. In that time (before coronavirus) we have been to the North of Scotland, and to the South of France twice. The contrast between facilities here and on the continent are grim - at many motorway service areas in France, there are free stopover facilities for motorhomes, and Aires at most towns and villages. In the UK, all we find are restriction notices and height barriers. Our motorhome is self-contained, we carry all our waste with us until we find disposal facilities. Although we have cooking facilities, it is a compact van with not a huge amount of storage space, so we do tend to eat out a lot. We also carry bikes to explore the locality wherever we stop. We therefore spend money in the local economy when we travel, and although we are pensioners, this still adds up to a reasonable sum. If we could find overnight facilities with water and waste disposal, we would happily pay say £10 per night, eat at the local pub, and move on in the morning.”

“Rwy' newydd ateb holiadur yng nglyn a'r posibilrwydd o 'aires' yng Ngwynedd. Syniad grêt yn fy man i. Ni'n teulu o 5 gyda motorhome ac yn mwynhau gwyliau teulu mor aml a sy'n bosib. Gwyliau haf yn Ffrainc ac yn defnyddio aires yn unig wrth i ni deithio i campsites.

Hefyd yn gyrru i'r Almaen yn aml am wylie sgïo ac yn aros yn aires ar y ffordd.”

“First find a site which is large enough, suits the local council and residents. Ensure that it is close enough to shops, pubs etc for local businesses to benefit from the substantial money that these affluent people will spend. Put a limit of 2 or 3 days on their stay to avoid long term stays. Install ticket machines and charge £10 - £12 a night depending on location. Many vans will also use the Aire for daytime visiting, so the benefit to local businesses is substantial. Then most importantly put height bars on any other car parks in the locality and strictly enforce a no camper van parking rule in the area. In this way you can control where these vehicles can stop.”

3.1 Prif ganfyddiadau ymchwil perchnogion cartrefi modur:

- Teithwyr cyson. 80% yn teithio rhwng 5 a 10 gwaith y flwyddyn.
- 95% yn gerbydau hunangynhwysol.
- 52% ond yn aros mewn un lle am 1 neu 2 noson yn unig.
- 65% yn defnyddio eu cerbydau driwy'r flwyddyn.
- 92.2% yn nodi y byddent yn defnyddio darpariaeth debyg i 'Aire' pe bai ar gael.
- Dwr ffres, gallu gwaredu gwastraff toiled a gwastraff ysbwriel oedd y tri prif angen pan yn teithio ar wyliau gyda chartrefi modur. Darpariaeth trydan oedd olaf ar y rhestr.
- Pan ar wyliau 68.9% yn defnyddio cymysgedd o arosiadau mewn meysydd gweryslla a champio gwyllt.

Yn dilyn gwaith ymchwil diweddar gan CAMBRA mae'r tabl isod yn crynhoi'r prif wahaniaethau rhwng ymwelwyr sydd yn teithio gyda phabell / carafán ac ymwelwyr sydd yn teithio gyda chartrefi modur:

	Pabell / Carafán	Cartrefi Modur
Lle	Maes carafán neu wersylla sydd fel rheol rhai milltiroedd tu allan i dref / pentref.	Mewn trefi neu bentrefi - yn ddelfrydol o fewn gallu cerdded i wasanaethau lleol megis siop, tai bwyta ayyb.
Pryd	Ebrill – Hydref Prif dymor a phen wythnosau	Trwy'r flwyddyn
Sut	Defnyddio car i gyrraedd safle carafán a gweryslla. Defnyddio car i deithio o amgylch y gyrchfan.	Cartref modur yw'r unig gerbyd. Yn ddibynol ar feic, cerdded a thrafnidiaeth gyhoeddus.
Arhosiad	Penwythnosau hir, gwyliau 5, 7 14 diwrnod.	24 – 48 awr
Gwasanaethau sydd eu hangen	<ul style="list-style-type: none"> • Toiledau • Cawod • Trydan • Lleiniau mawr • Nifer o wasanaethau ar y safle e.e. siop a bar 	<ul style="list-style-type: none"> • Dwr ffres • Gwastraff toiled • Gwastraff ysbwriel
Diddordebau	"Setting up a 'pitch' and enjoying the facilities the site has to offer with occasional trips into the local area."	"Dining out at local restaurants and cafes; exploring town centres and local attractions on foot or by cycle"
Tueddiadau bwyta	"Take food to cook, buy from campsite shop, occasional takeaways or visits to cafes or restaurants, BBQs"	"Take a small amount of basic food for trip then buy from local businesses or eat out at cafes/restaurants/pubs or buy

		takeaways to eat in motorcaravan.”
--	--	------------------------------------

4.Darpariaeth ar gyfer cartrefi modur

Law yn llaw a thwf ym mhoblogrwydd teithio mewn cartrefi modur mae nifer o awdurdodau lleol ar draws y DU bellach wedi datblygu a darparu lleoedd pwrpasol ar gyfer caniatáu i gartrefi modur barcio a chysgu dros nos. Mae nifer wedi addasu neu ddarparu meysydd parcio ond mae eraill wedi datblygu cyfleusterau ‘aires’ llawn. (Mae cyfeirio ac eglurhad pellach yn yr adroddiad hwn at ‘Aires’).

Nid oes cysondeb o ardal i ardal ac er bod ambell i awdurdod lleol wedi datblygu cynlluniau penodol ar gyfer cartrefi modur mae’r mwyafrif o awdurdodau yn parhau i ymdrin â chartrefi modur yn unol â pholisïau’r ‘Caravan Sites & Control of Development Act 1960’.

Ymddengys fod dadleuon a herio wedi bod yn ddiweddar gan grwpiau megis CAMBRA gan fod yna ychydig o ddryswch ynghylch polisïau lleol ar gyfraith ynghylch cysgu mewn cerbyd hunangynhwysol a bod hyn yn rhwystro datblygu’r farchnad yn y DU. Mae’r DU mewn hyn o beth yn unigryw. Yng ngweddill Ewrop, mae cysgu mewn cartrefi modur yn cael ei weld fel ‘parcio’ a dim ‘gwersylla’, mae gwledydd megis Ffrainc ar Almaen yn gwahaniaethu rhwng gweithgaredd cartrefi modur a charafán / pebyll. Yn y DU, mae ‘gwersylla’ wedi ei ddeddfu yn gyfreithlon dan ddeddf ‘Caravan Sites & Control of Development Act 1960’. Cyflwynwyd y Ddeddf hon yn 1960. Mae nifer o grwpiau cenedlaethol yn lobio er mwyn ei diwygio er mwyn adlewyrchu’r hyn sydd yn digwydd ar y cyfandir ac i gynnwys datblygu darpariaethau ar gyfer ‘natur grwydrol’ a hunangynhwysol cartrefi moduron.

Mae rhai awdurdodau lleol wedi datblygu is-ddeddfau a darpariaethau megis ‘aires’ sydd i’w darganfod yn Ffrainc. Mae lleoliadau fel Donaghadee (GI), Canterbury Park and Ride, Helmsley, Skipton, Hawick, Cyngor Craven, Parc Gwledig Lochore (Fife), Comisiwn Coedwigaeth yr Alban, Harbwr Ardglass, i enwi ond ychydig wedi datblygu cyfleusterau er mwyn ymateb i anghenion lleol.

Fel rhan or gwaith ymchwil hwn gwyddom wrth arolygu fforymau a grwpiau Facebook cartrefi modur fod y cyfleusterau hyn yn cael eu defnyddio ai croesawu gan berchnogion cartrefi modur.

4.1 Cymru

Mae’r sefyllfa yng Nghymru yn gymysg. Mae Cyngor Sir Powys caniatáu parcio dros nos mewn nifer o’i meysydd parcio am un noson mewn saith, a deallir fod hon yn drefn sydd wedi bod mewn lle ers y 1990au fel rhan o’r gorchymyn sydd yn weithredol ar gyfer y meysydd parcio perthnasol. Mae Sir Gaerfyrddin a Sir Fynwy yn edrych ac yn archwilio opsiynau. Yn ystod 2020 defnyddiwyd hysbysiadau cyfyngiad traffig dros dro yn Niwrgwl gan Gyngor Sir Penfro i atal carafanau a charafanau modur rhag parcio mewn gilfanau. Roedd hyn mewn ymateb i bryderon diogelwch ynglŷn â charafanau a chartrefi modur yn parcio dros nos. Yn Ystod yr haf llynedd roedd ymdrech i atal gwersylla mewn meysydd parcio wrth wneud patrolau gorfodi ben bore.

Mae Croeso Cymru yn y broses o weithredu cynllun 10 mlynedd er mwyn datblygu 3 llwybr teithiol cenedlaethol dan faner Ffordd Cymru - Ffordd y Gogledd, Ffordd yr Arfordir a Ffordd y Cambrian - mae'r tri yn cynnwys rhannau yng Ngwynedd.

4.2 Yr Alban

Yn ôl nifer o grwpiau cartrefi modur megis CAMPRA yr Alban sydd yn cael ei chydabod fel y wlad orau yn y DU o ran isadeiledd a darpariaeth ar gyfer cartrefi modur. Er bod adroddiadau negyddol wedi bod yn y wasg yn ddiweddar ynghylch ar nifer ymwelwyr yn ymweld ar yr NC500 mae cymunedau lleol ar hyd y llwybr yn cydnabod yr angen i fynd i'r afael â'r problemau hyn ac wedi bod yn datblygu lleoliadau gwasanaethu cerbydau modur. Mae Cyngor sir yr Ucheldir wedi bod yn cydweithio a thirfeddianwyr megis ffermwyr sydd â thir er mwyn datblygu a darparu cyfleusterau syml ar gyfer arosiadau byr, er mwyn dod â budd economaidd i fusnesau lleol.

Mae ardaloedd poblogaidd eraill megis Ynys Tiree a'r Pharc Coedwig y Trossachs hefyd wedi cychwyn edrych ar dreialu defnyddio meysydd parcio lleol er mwyn diwallu anghenion cartrefi modur. Mae nifer o llwybrau teithiol wedi ei datblygu yn yr Alban yn benodol er mwyn targedu ymwelwyr mewn cartrefi modur. Mae llwybr teithio'r NC500 yn cael ei chydabod fel un or goreuon yn y byd tra bod llwybrau eraill megis y North East 250 yn cwmpasu'r ardal i'r Dwyrain o Inverness. Mae Heart 200 yn cynnwys canol y wlad ac mae'r South West Coastal 300 yn cynnwys ardal Dumfries a Galloway. Mae'r llwybrau teithiol hyn yn denu cartrefi modur trwy gydol y flwyddyn.

Mae cyfleusterau gan y sector gyhoeddus a phreifat wedi eu datblygu. Mae'r gymuned yn Caerlaverock wedi datblygu asedau 'aros' dros nos i gartrefi modur. Mae'r rhain wedi ei darparu gan dirfeddianwyr lleol a grwpiau cymunedol, gydag anogaeth gan yr awdurdod lleol a llywodraeth genedlaethol yr Alban. Mae Cyngor Fife wedi darparu safleoedd ym Mharc Gwledig Lochore ger Lochgelly ac mae ardal Loch Lomond hefyd wedi cychwyn treialu cynllun 'aires' er mwyn diwallu anghenion yn yr ardal.

Mae'r gyfraith yn yr Alban yn caniatáu gweryslla gwyllt gyda phabell mewn ardaloedd gwledig ar sail bod y sawl sydd yn campio yn gadael dim olrhain ar eu hol. Fodd bynnag, nid yw'r gyfraith hon yn berthnasol i gerbydau modur, er hyn mae cysgu mewn cartrefi modur yn cael ei oddef yn gyffredinol.

4.3 Lloegr

Nid oes gan Loegr strategaeth genedlaethol ar gyfer cartrefi modur ond mae nifer o awdurdodau lleol a sefydliadau cyhoeddus a phreifat yn darparu cyfleusterau. Mae un or enghreifftiau gorau i'w ddarganfod yng Nghaergaint. Yn ddiweddar mae Cyngor Tref Exmouth wedi datblygu safle 'aire' ar gyrion y dref sydd hefyd yn cynnwys gwasanaeth parcio a theithio. Mae Cyngor Craven yn caniatáu i gartrefi modur barcio dros nos mewn tri o'i meysydd parcio - Skipton, Settle ac Ingleton. Yn Skipton a Settle caniateir aros am uchafswm o dair noson, yn Ingleton, caniateir hyd at saith noson. Nid oes cyfleusterau, a'r gost i barcio dros nos yw £5 y noson, ynghyd â'r taliadau arferol yn ystod y dydd. Mae meysydd parcio hefyd yn cael eu defnyddio i bwrpas 'parcio dros nos' yn Helmsley. Mae Parc Cenedlaethol Yorkshire Moors yn cynnal treialon ar hyn o bryd, gan ganiatáu parcio dros nos yn Sutton Bank, Chop Gate a Thornton Le Dale. Ar hyn o bryd mae Northumbrian Water yn caniatáu parcio dros nos mewn tri o'i safleoedd yng Nghanolfannau Ymwelwyr Coedwig Kielder - Tower Knowe a Kielder a Elf

Kirk View. Yn ychwanegol, maent yn caniatáu parcio dros nos yn eu safleoedd cronfeydd dŵr eraill fel Derwent a Fontburn.

Mewn ymateb i heriau tebyg i'r hyn sydd yn cael eu profi yng Ngwynedd mae Ardal y Llynnoedd yn paratoi nifer o weithredoedd newydd ar gyfer 2021 er mwyn gwella rheolaeth cartrefi modur yn yr ardal. Mae'r gweithgareddau hyn yn cynnwys:

- Datblygu Canllaw "Sut i ymweld â Cumbria mewn cartrefi modur" gan gynnwys rheolau i wasgaru clystyrau o faniau.
- Gosod arwyddion cyson yn ymwneud ag aros dros nos.
- Tynhau rheolau mewn meysydd parcio gydag arwyddion dim parcio dros nos / na aros mewn cerbydau.
- Creu rhestr a hyrwyddo lleoliadau lle mae yn dderbyniol i gartrefi modur barcio dros nos
- Cysylltu efo gwefannau cartrefi modur e.e. Park4night i gywiro gwybodaeth ac i annog cydymffurfio a rheolau cenedlaethol a lleol.

Yn ogystal ar uchod mae Ardal y Llynnoedd wedi bod yn defnyddio Gorchmynion Rheoliadau Traffig Dros Dro mewn ardaloedd lle'r oedd parcio anghyfreithlon wedi dod yn fater arwyddocaol.

Mae gwefannau www.britstops.com yn rhwydwaith o leoliadau sydd yn darparu ac yn addas ar gyfer cartrefi modur ar draws Prydain. Mae'r lleoliadau yn caniatáu parcio am ddim am un noson. Nid yw yn bosib bwcio o flaen llaw a does dim cyfleusterau ond mae'n bosib parcio am un noson. Dydi cartrefi modur heb gyfleusterau ddim yn cael aros dros nos. Mae'r map isod yn dangos y fath o fusnesau sydd yn croesawu carafanau modur a'i lleoliad. Mae'r sampl o'r wybodaeth sydd ar gael i'w weld isod.

Each entry is easy to understand

Key to symbols:

- Litter
- Fresh water
- Grey water
- Hook up
- Free WiFi
- Black water
- Greyed out = not available

4.4 Y Sefyllfa yn Ewrop

Ymddengys fod y sefyllfa yn Ewrop yn dra gwahanol, lle mae darpariaeth eang o gyfleusterau ar gyfer cartrefi modur. Yn Ffrainc, Yr Almaen ar Eidal gellir darganfod cyfleusterau Aire (Ffrainc), Stellplatz (Almaen) neu Sostas (Eidal) yn bron iawn holl brif drefi a phentrefi'r wlad.

Beth ydi Aire / Stellplatz neu Sosta?

Datblygodd y syniad o 'Aire' am y tro cyntaf yn Ffrainc pan fu i lywodraeth y wlad eu cyflwyno mewn cymunedau ar sail cyfleoedd datblygu economaidd.

Yn syml, ardal barcio ddynodedig dros nos i'w defnyddio gan gartrefi modur cwbl hunangynhwysol ydi 'Aire'. Ar draws Ewrop fe'u darperir gan yr awdurdod lleol, y Maer yn Ffrainc, cymunedau neu dirfeddiannwr preifat. Mae 'Aires' i'w darganfod mewn amryw o leoliadau ond i gyd fynd a gweledigaeth wreiddiol llywodraeth Ffrainc maent fel rheol wedi ei lleoli mewn pentrefi neu drefi neu yn agos iawn i gyfleusterau cymunedol. Y bwriad yw annog ymwelwyr sydd yn teithio gyda cherbydau modur i aros mewn tref neu bentref er mwyn cynnig elfen o fudd economaidd i'r gymuned leol a chael rheolaeth well dros y sector. Yn aml iawn mae meysydd gweryslla yn cynnig dau fath o wasanaeth ar yr un safle, un ar gyfer gweithgaredd campio ac un ar gyfer parcio a chysgu dros nos mewn cerbydau modur.

Mae gwahaniaethau amlwg mewn polisi. Mae llywodraethau gwledydd Ewrop yn gwahaniaethu rhwng gweithgareddau 'campio' a chysgu mewn cartrefi modur. Y prif reswm am hyn yw eu bod yn dehongli cartrefi modur fel unedau hunangynhwysol, hyn ydi bod y cerbydau yn cynnwys tanciau dwr, pŵer, nwy, gwres, toiled ayyb ynghyd ar ffaith bod natur teithio / gwyliau mewn cartrefi yn golygu eu bod yn symud o le i le yn fwy rheolaidd, yn aml yn ddyddiol. Nid yw gweithgareddau 'campio' hyn ydi, pethau fel barbeciw, byrddau a chadeiriau tu allan ayyb yn cael ei ganiatáu mewn aire.

Mae cyfleusterau gwahanol i'w darganfod mewn Aire / Stellplatz neu Sosta. Mae rhai ond yn cynnig gofod i barcio yn unig. Yn y mwyafrif mae cyfleusterau hanfodol megis tap dwr yfed, pwynt gwastraff toiled a phwynt gwastraff dwr llwyd a biniau ysbwriel. Mae rhai hefyd yn cynnig cyfleusterau trydan i alluogi'r cerbydau arwystlo eu batris.

Mae nifer fawr o berchnogion cartrefi modur o Brydain yn dewis teithio i Ewrop oherwydd y rhwydwaith eang o gyfleusterau sydd ar gael.

Mae'r fidio yma gan Nigel a Sonia Wignall o Gonwy yn grynodedb o sut mae'r system aires a stellplatz yn gweithio yn Ffrainc ac yn yr Almaen. <https://youtu.be/kuLbiMk1Ivo>

Dros for Iwerddon mae Gweriniaeth Iwerddon wedi datblygu strategaeth ffurfiol ar gyfer twristiaeth cartrefi modur. Yn 2014 lansiodd Fáilte Ireland y 'Wild Atlantic Way' sydd yn lwybr teithio 2,500km ar hyd arfordir gorllewinol y wlad. Ers ei lansio mae wedi datblygu yn un o brif gyrchfannau teithio i ymwelwyr a chartrefi modur ac yn cael ei gydnabod yn rhyngwladol. Mae nifer o awdurdodau lleol wedi ei weld fel cyfle a sawl ardal wedi datblygu cyfleusterau cartrefi modur. Mae Cyngor Waterford, Cyngor Sir Cork a Chyngor Donegal wedi darparu sawl cyfleuster 'aire' ar gyfer cartrefi modur. Mae safle 'aire' marina Portumna (yn y llun) wedi ennill sawl gwobr ragoriaeth am eu cyfleusterau. Gellir aros yno am 10 ewro'r noson ac mae yng nghanol y pentref.

4.5 Seland Newydd

Mae polisïau gweithredu a systemau rhwydwaith parcio ar gyfer cartrefi modur yn Seland Newydd yn cael eu cydnabod gan nifer fel y rhai gorau yn y byd. Mae 'Freedom Camp' yn rhwydwaith o safleoedd dynodedig lle gall cartrefi modur aros dros nos, mae'r rhain fel rheol yn cael eu darparu am ddim gan Awdurdodau Lleol. Er mwyn gallu aros dros nos mewn safle Freedom Camp mae yn hanfodol fod y cartrefi modur wedi'i ardystio fel cerbyd hunangynhwysol fyddai ar gallu i ddal digon o ddŵr (12L o ddŵr y person y diwrnod), darparu toiled (pan fydd y gwely'n cael ei wneud - dim toiled sydd yn cael ei gadw dan y gwely neu mewn cwpwrdd) a sbwriel am isafswm o 3 diwrnod. Mae yn hanfodol i gartrefi modur gael prawf hunangynhwysol sydd yn para 4 blynedd. Mae fwy o wybodaeth am y criteria hunangynhwysol i'w ddarganfod yma:

<https://www.freedomcamping.org/plan-your-trip/self-containment-certification/>

5. Ymchwil trigolion a chymunedau Gwynedd

Fel rhan or ymgynghoriad fe gynhaliwyd gwaith ymchwil er mwyn canfod barn trigolion a chymunedau Gwynedd i'r sefyllfa cartrefi modur yn lleol. Cynhaliwyd y gwaith ymchwil ar lein am gyfnod o 6 wythnos rhwng 20/07 a 31/08 2021.

Cwblhawyd 4,868 o holiaduron, 2,169 o holiaduron cyflawn. Mae'r dadansoddiad isod yn seiliedig ar 2,169 o ymatebion cyflawn. Derbyniwyd ymatebion gan drawstoriad o drigolion ar draws Gwynedd yn cynnwys Arfon, Dwyfor a Meirionnydd.

Canlyniadau:

Nifer wedi ymateb yn llawn	2,169	
Ydi cartrefi modur yn broblem yn eich ardal chwi?		
	Nifer	Canran
Heb ateb	66	3.0%
Na, nid yw yn broblem yn fy nghymuned	715	33.0%
Ydi ar gyfnodau e.e. yr haf, penwythnosau	999	46.1%
Ydi, mae'n broblem gyson yn fy nghymuned	389	17.9%
	2,169	100.0%
Mae rhai awdurdodau lleol eraill mewn cyrchfannau twristiaeth poblogaidd yn y DU wedi cychwyn datblygu cynlluniau i wella rheolaeth cartrefi modur. Un or ymyraethau mwyaf cyffredin ydi'r datblygiad o 'aires' sydd yn gyffredin iawn mewn gwledydd Ewropeaidd. Yn eich tyb chwi pa fath o ymyrraeth dylai gael ei ystyried i wella rheolaeth a phrofiad ymweliadau cartrefi modur ? (Ticiwch le yn berthnasol)		
	Nifer	Canran (allan o 2,169)
Gwneud dim. Does dim angen gwneud mwy i wella rheolaeth cartrefi modur yng Ngwynedd	50	2.3%
Mwy o feysydd gweryslla. Cynyddu capasiti	559	25.8%
Agor meysydd gweryslla drwy'r flwyddyn	663	30.6%
Deddfu a gorfodi mwy llym	838	38.6%
Treialu syniadau newydd e.e. cyfres o 'aires' mewn safleoedd mwy trefol gan ddefnyddio meysydd parcio cyfredol y Cyngor neu fusnesau preifat	1,599	73.7%
Arall	162	7.5%
Dengys or gwaith ymchwil gyda pherchnogion cartrefi modur fod mwyafrif helaeth yn awyddus aros dros nos mewn lleoliadau mwy trefol er mwyn bod yn agos i wasanaethau megis siopau, tai bwyta ac ati. Maent hefyd yn tueddu i aros ar gyfartaledd o 2 noson cyn symud ymlaen. Fydda chi yn hapus gweld treialu defnydd o feysydd parcio mewn lleoliadau mwy trefol a chaniatáu parcio dros nos am gyfnod penodol e.e. 48 awr?		
	Nifer	Canran
Byddwn, hwn yn ymddangos yn syniad da i'w dreialu	1,500	69.2%
Dwi ddim yn siŵr	136	6.3%
Na, dwi ddim yn meddwl fod hwn yn syniad addas	512	23.6%

Heb ateb	21	1.0%
	2,169	100.0%

Lleoliad rhai wedi ateb	Nifer	Canran
Gwynedd	1,735	80.0%
Tu allan i Wunedd	243	11.2%
Heb ateb	191	8.8%
	2,169	100.0%

Allan o'r 2,169 o ymatebion a dderbyniwyd gwnaethpwyd 1,432 o sylwadau. Er pwrpas y gwaith ymchwil rydym wedi categoreiddio'r sylwadau i benawdau penodol. Mae'r tabl isod yn crynhoi'r sylwadau a dderbyniwyd i'r cwestiwn 'sylwadau ychwanegol'. Mae werth nodi y derbyniwyd 20 o sylwadau yn benodol am y problemau yn Nhonfannau ger Tywyn.

Sylwadau pawb (Gwynedd, Tu allan i Wunedd a heb ateb)	Nifer	% cytuno efo'r sylwad
"Aires" pwrpasol efo cyfleusterau yn syniad da (2 noson ar y mwyaf)	453	31.6%
Cyngor/busnesau lleol i godi ffi am gael parcio dros nos yn eu meysydd parcio/defnydd o doiledau, biniau a dŵr	449	31.4%
Angen cosbi'r rhai sydd yn parcio yn anghyfreithlon / mwy o wardeiniaid / deddfau ac arwyddion	336	23.5%
Maent yn creu rhwystr yn y meysydd parcio / ar ochr y ffyrdd / lonydd cul - dim lle i drigolion ac ymwelwyr dydd barcio	293	20.5%
Llanast / Sbwriel / gwastraff dynol yn cael ei adael ar ôl - effaith negyddol ar yr amgylchedd	257	17.9%
Dylid gwneud popeth i hybu defnydd cerbydau modur fel unrhyw fath arall o dwristiaeth i hybu'r economi leol	119	8.3%
Dylai perchnogion cerbydau modur allu fforddio talu i barcio mewn mannau cyfreithlon	117	8.2%
Angen darparu llefydd parcio/"aires" mewn mannau gwledig hefyd ac nid trefi yn unig	73	5.1%
Parcio anghyfreithlon - cyfrannu dim i'r economi leol	70	4.9%
Cerbydau modur yn parcio yn anghyfreithlon yn creu drwg deimlad rhwng trigolion Gwynedd ac ymwelwyr	59	4.1%
Rhaid darparu llefydd parcio/gwersylloedd pwrpasol cyn symud ymlaen i gosbi	58	4.1%
Angen gwneud rhywbeth i sortio'r broblem	56	3.9%
Dim modd troi fyny i wersylloedd campio am noson erbyn hyn unai am eu bod nhw llawn / ddim yn eich derbyn am un noson	45	3.1%
Nid cynyddu meysydd carafanau/campio ydi'r ateb gan nad ydy cerbydau modur angen y cyfleusterau	38	2.7%

Ni ddylid annog eu defnydd yng Ngwynedd	31	2.2%
Mae cerbydau modur yn llai o broblem na ail gartrefi / cartrefi gwyliau yn yr ardal	26	1.8%
Ni ddylid trin cerbydau modur yn yr un modd a cherbydau sydd wedi eu trawsnewid i fod yn gartref modur	25	1.7%
Dylid cael gwared ar y bariau rhwystr uchder mewn meysydd parcio	22	1.5%
Gwynedd prysur troi yn faes chwarae i ymwelwyr	21	1.5%
Dylid cael arwyddion o sut i fynd i'r toiled yn y gwylt / gwaredu gwastraff	19	1.3%
Dylid gadael nhw barcio ar ochr ffyrdd / meysydd parcio	18	1.3%
Dylid cael system ble mae perchnogion yn gorfod cofrestru i gael permit os ydynt yn hunan gynhaliol	17	1.2%
Dylid codi "treth ymwelwyr"	14	1.0%

Er diben y gwaith ymchwil rydym hefyd yn cyflwyno sylwadau'r 1,167 allan o 1,735 oedd wedi gwneud sylw a oedd hefyd wedi nodi yn yr holiadur eu bod yn drigolion yn byw yng Ngwynedd. Mae ychydig o wahaniaethau yn y canrannau fel nodir yn y tabl.

Byw yng Ngwynedd (1,167 allan o 1,735 wedi gwneud sylw)

Sylwadau'r rhai a nododd eu bod yn byw yng Ngwynedd	Nifer	% cytuno efo'r sylwad
Cyngor/busnesau lleol i godi ffi am gael parcio dros nos yn eu meysydd parcio/defnydd o doiledau, biniau a dŵr	367	31.4%
"Aires" pwrpasol efo cyfleusterau yn syniad da (2 noson ar y mwyaf)	328	28.1%
Angen cosbi'r rhai sydd yn parcio yn anghyfreithlon / mwy o wardeiniaid / deddfau ac arwyddion	300	25.7%
Maent yn creu rhwystr yn y meysydd parcio / ar ochr y ffyrdd / lonydd cul - dim lle i drigolion ac ymwelwyr dydd barcio	264	22.6%
Llanast / Sbwriel / gwastraff dynol yn cael ei adael ar ôl - effaith negyddol ar yr amgylchedd	225	19.3%
Dylai perchnogion cerbydau modur allu fforddio talu i barcio mewn mannau cyfreithlon	105	9.0%
Dylid gwneud popeth i hybu defnydd cerbydau modur fel unrhyw fath arall o dwristiaeth i hybu'r economi leol	86	7.4%
Parcio anghyfreithlon - cyfrannu dim i'r economi leol	62	5.3%
Angen darparu llefydd parcio/"aires" mewn mannau gwledig hefyd ac nid trefi yn unig	58	5.0%
Rhaid darparu llefydd parcio/gwersylloedd pwrpasol cyn symud ymlaen i gosbi	54	4.6%
Cerbydau modur yn parcio yn anghyfreithlon yn creu drwg deimlad rhwng trigolion Gwynedd ac ymwelwyr	53	4.5%

Angen gwneud rhywbeth i sortio'r broblem	51	4.4%
Dim modd troi fyny i wersylloedd campio am noson erbyn hyn unai am eu bod nhw llawn / ddim yn eich derbyn chi am un noson	29	2.5%
Nid cynyddu meysydd carafanau/campio ydi'r ateb gan nad ydy cerbydau modur angen y cyfleusterau	26	2.2%
Ni ddylid annog eu defnydd yng Ngwynedd	24	2.1%
Mae cerbydau modur yn llai o broblem na ail gartrefi / cartrefi gwyliau yn yr ardal	24	2.1%
Ni ddylid trin cerbydau modur yn yr un modd a cherbydau sydd wedi eu trawsnewid i fod yn gartref modur	23	2.0%
Gwynedd prysur troi yn faes chwarae i ymwelwyr	18	1.5%
Dylid cael gwared ar y bariau rhwystr uchder mewn meysydd parcio	18	1.5%
Dylid codi "treth ymwelwyr"	14	1.2%
Dylid cael system ble mae perchnogion yn gorfod cofrestru i gael permit os ydynt yn hunan gynhaliol	14	1.2%
Dylid cael arwyddion o sut i fynd i'r toiled yn y gwylt / gwaredu gwastraff	13	1.1%
Dylid gadael nhw barcio ar ochr ffyrdd / meysydd parcio	12	1.0%

5.1 Prif ganfyddiadau trigolion a chymunedau Gwynedd:

- Canran uchel o drigolion lleol yn nodi fod problemau yn eu hardal oherwydd cartrefi modur. 46.1% yn nodi ar gyfnodau e.e. yr haf, penwythnosau a 17.9% yn nodi ei fod yn broblem gydol y flwyddyn.
- Mwyafrif o drigolion lleol yn datgan mae treialu syniadau newydd e.e. cyfres o 'aires' mewn safleoedd mwy trefol gan ddefnyddio meysydd parcio cyfredol y Cyngor neu fusnesau preifat fyddai datrysiad mwyaf addas (1,599 yn cefnogi 73.7%)
- 69.2% yn datgan y byddent yn hapus gweld treialu defnydd o feysydd parcio mewn lleoliadau mwy trefol a chaniatáu parcio dros nos am gyfnod penodol e.e. 48 awr.

6. Sefyllfa yng Ngwynedd 2021

Mae lefelau ymwelwyr ar draws yr holl sectorau llety yn 2021 wedi bod yn gwbl ddigynsail yma yng Ngwynedd. Sefyllfa sydd yn cael ei yrru gan gyfyngiadau teithio tramor a phoblogrwydd yr ardal yn gyffredinol ymysg teithwyr ym Mhrydain. Mae'r ymweliadau gan gartrefi modur yma i Wynedd hefyd wedi gweld lefelau eithriadol sydd wedi cael effaith enfawr ar wasanaethau awdurdodau lleol a chymunedau ar draws y sir. Mae Cyngor Gwynedd ac Awdurdod PCE wedi uchafu gwasanaethau a gweithgaredd i fynd i'r afael a phroblemau yn lleol. Mae'r gweithgareddau ychwanegol yn cynnwys:

- Uchafu lefelau wardeiniaid
- Cynyddu lefel ac amllder gwasanaethau e.e. casglu sbwriel
- Arwyddion ychwanegol mewn lleoliadau problemus

- Ymgyrchoedd marchnata a chyfathrebu aml bwrpas (yn annog defnyddio meysydd cydnabyddedig a pheidio â champio'n wyllt)
- System gwynion

<https://www.facebook.com/visitingnowdonia/videos/1440705772955454>

<https://www.facebook.com/visitingnowdonia/photos/10159487745689374>

Er gwaethaf ymdrechion mae 'campio gwyllt' wedi parhau i ddigwydd a nifer fawr o gwynion wedi eu derbyn gan Gyngor Gwynedd ac Awdurdod PCE. Mae'r prif leoliadau problemus yn cynnwys:

- Y Foryd

- Porth Neigwl
- Llanberis
- Dinas Dinlle
- Trefor
- Porth Ysgaden
- Dol Idris
- Rhwng Dolgellau a Bontddu
- Llyn Dinas
- Y Bala yn enwedig o amgylch Llyn Tegid a Bron Feuno
- Dyffryn Ardudwy
- Capel Curig / Llynau Mymbyr
- Cromlech a Nant Peris
- Dyffryn Ogwen
- Tywyn / Tonfannau
- Criccieth
- Pwllheli

(Lluniau APCE)

7. Prif ganfyddiadau ac argymhellion y gwaith ymchwil i'r sefyllfa cartrefi modur yng Ngwynedd

Prif ganfyddiadau:

- Ymddengys fod y sector cartrefi modur yn fath eithaf newydd o farchnad sydd wedi datblygu fwy fwy yn y blynyddoedd diwethaf wrth i anghenion y boblogaeth newid a gallu'r cerbydau i fod yn fwy hunangynhwysol a chyfforddus. Twf ers 2010.
- Mae patrwm neu natur y ffordd mae perchnogion cartrefi modur yn treulio eu gwyliau yn wahanol i 'wersylla mwy traddodiadol' gyda thueddiadau i deithio o un lle i'r llall ac aros am ddiwrnod neu ddau yn unig mewn lleoliad cyn symud ymlaen. Nododd 52% ond yn aros mewn un lle am 1 neu 2 noson yn unig.
- Rhagdybir na fydd y twf mewn poblogrwydd a nifer cartrefi modur ar ein ffyrdd yn lleihau. Cynyddu mae'r trend a rhagdybir bydd twf pellach yn sgil COVID-19.
- Ymddengys fod y ddarpariaeth sydd ar gael gan feysydd carafán a gwersylla Gwynedd ddim bob amser yn diwallu anghenion a phatrwm teithio perchnogion cartrefi modur. Dengys fod ymwelwyr mewn cartrefi modur eisiau aros mewn lleoliadau sydd yn agos at gyfleusterau e.e. tai bwyta, siopa ayyb. Cyrraedd lleoliad yn hwyrach ar ôl 18:00pm ac yn gadael y fuan.
- Mae perchnogion cartrefi modur yn tueddu i deithio trwy'r flwyddyn. Mae mwyafrif o feysydd carafanau a gwersylla yn agored o Ebrill i Hydref ac ar adegau penodol mae awgrym yn enwedig yn ystod 2020 fod materion capasiti.
- Mae nifer uchel o ymwelwyr cartrefi modur yn defnyddio cyfuniad o safleoedd carafán a pharcio / campio gwyllt pan ar wyliau. Nododd 92.2% y byddent yn defnyddio darpariaeth debyg i Aire pe bai ar gael.
- Mae gwahaniaethau amlwg rhwng polisiau yn y DU ac Ewrop.
- Mae rhai ardaloedd yn enwedig yn yr Alban yn datblygu rhwydwaith o gyfleusterau ar gyfer ymateb i anghenion.
- Canran uchel o drigolion lleol yn nodi fod problemau yn eu hardal oherwydd cartrefi modur.
- 46.1% yn nodi ar gyfnodau e.e. yr haf, penwythnosau a 17.9% yn nodi ei fod yn broblem gydol y flwyddyn.
- Mwyafrif o drigolion lleol yn cefnogi treialu syniadau newydd e.e. cyfres o 'aires' mewn safleoedd mwy trefol gan ddefnyddio meysydd parcio cyfredol y Cyngor neu fusnesau preifat fel datrysiad mwyaf addas i'r problemau.
- 2021 wedi bod yn flwyddyn cwbl ddigynsail o ran ymweliadau a lefelau cartrefi modur yng Ngwynedd.

8. Argymhellion

Ar sail y dystiolaeth sydd wedi deillio o'r gwaith yma, credir fod angen gwell rheolaeth o'r sector cartrefi modur yng Ngwynedd ac y dylid ystyried yr argymhellion canlynol:

8.1 Treialu a hwyluso'r defnydd

- Defnyddio asedau cyhoeddus megis meysydd parcio cyhoeddus mewn cyrchfannau priodol er mwyn treialu darpariaeth parcio 'dros nos' ar gyfer diben cartrefi modur (bydd hyn wrth gwrs yn ddarostyngedig i'r angen am ganiatâd cynllunio, trwydded safle)
- Treial i edrych ar y posibilrwydd o ddefnyddio meysydd parcio cyfredol lle gellir gwneud addasiadau syml i ddarparu gwasanaethau sylfaenol megis dŵr ffres, gwagio toiledau, dwr llwyd a sbwriel. Argymhell edrych ar oddeutu 6 ar draws Gwynedd. Rhain i weithredu fel rhwydwaith o 'Aires' Gwynedd.
- Gweithredu rheoliadau pendant er enghraifft:
 - Cerbydau hunangynhwysol yn unig a chreu canllaw sirol fel yr enghraifft yn Seland Newydd. Datblygu canllaw hunangynhwysol 'Gwynedd' gyda CAMPRA.
 - Cerbydau sydd ddim yn hunangynhwysol i ddefnyddio meysydd carafán a gweryslla.
 - Gosod canllaw clir am hyd arhosiad - argymhell uchafswm o 2 noson.
 - Dim gweithgareddau 'gweryslla' i'w ganiatáu e.e. bbq, awnings ayyb. Canllaw sirol i'w ddatblygu.
 - Cysidro strwythur ffioedd i aros dros nos rhwng 18.00pm a 8.00am
- Defnyddio'r matrices lleoliadau fel yr un sydd yn Atodiad 3 i gynorthwyo gydag adnabod safleoedd addas ac i helpu i gwrdd a gofynion polisiâu cynllunio perthnasol. Hyn yn berthnasol i diroedd cyhoeddus a preifat.
- Treialu am gyfnod hyd at 2 flynedd

Datblygu dull digidol i ddangos argaeledd, talu a bwcio safle parcio o flaen llaw.

8.2 Rheolaeth a chodi ymwybyddiaeth

- Datblygu canllaw 'Aros yn gyfrifol' ar gyfer ymwelwyr cartrefi modur. Megis yr enghraifft yn Ardal y Llynnoedd.
- Hyrwyddo a marchnata negeseuon 'aros mewn meysydd gweryslla' addas.
- Codi ymwybyddiaeth a chyfathrebu negeseuon yn annog defnydd o feysydd carafán a gweryslla traddodiadol.
- phlisma / gorfodi parcio dros lle mae'r Cyngor gyda'r grym a thystiolaeth
- Ystyriaeth i ddefnyddio cyfyngiadau parcio dros nos ychwanegol yn yr ardaloedd sydd yn cael eu adnabod fel 'hot spots' ond bydd angen ystyried hyn ar y cyd gyda'r argymhelliad i dreialu. Bydd angen hefyd ystyried pa mor ymarferol fydd gorfodi o ran cael y dystiolaeth ac o ran yr adnodd.
- Galw ar Lywodraeth Cymru i adolygu'r Ddeddf Safleoedd Carafanau a Rheoli Datblygu 1960 fel ei fod yn cwrdd yn well ac anghenion y sector twristiaeth heddiw.

9. Diolchiadau - Derbyniwyd nifer o negeseuon yn diolch i Gyngor Gwynedd am gymryd camau i ymchwilio i'r mater.

I would like to congratulate your Council for being forward thinking enough to consider the benefits of European style 'Aires' in Snowdonia. Mark / Jo Skerritt

I have just filled in your questionaire re provision of European style motorhome aires in Gwynedd. I must say how refreshing it is to see a council that is 'forward thinking' in welcoming all tourists who arrive in motorhomes. Mrs j t marshall

I congratulate you on your desire to embrace motorhomers..and let's face it...most motorhomers are retired and want to spend their kids inheritance...so hopefully we can spend it in Gwynedd!!! Mrs j t marshall

Just completed the questionnaire about aires. Very pleased to see that this idea is being seriously considered. It works well in Europe, and would be very welcome in the UK. Richard Hubard

I have just completed your survey on motorhome and campervan use, and want to thank you for taking the time to find out what van owners would like to see in the area. Jo Morris

Dyna plaser cael gweld y math yma o agwedd ac ymchwil tuag at ddefnydd o modur-dai and camperfanau yng Ngwynedd. Richard Evans

***Diolch i Nia Wyn Vaughan a Lowri Wyn Morton, Gwasanaeth Ymchwil a Gwybodaeth Cyngor Gwynedd am eu cymorth gyda dadansoddi'r data a gasglwyd.**

POLISI TWR 4: DEILIADAETH GWYLIAU

Caniateir cynigion am carafannau sefydlog a siales neu gynigion i ymestyn y tymor gwyliau ar gyfer safleoedd carafannau sefydlog a chalet presennol os gellir dangos bod y llety yn cael ei ddefnyddio at ddibenion gwyliau yn unig ac nad yw'n dod yn brif neu unig gartref y deilydd.

Mewn achosion sy'n ymwneud ag ymestyn y tymor gwyliau ar gyfer safleoedd carafannau sefydlog a chalet presennol, bydd angen sicrhau:

1. Bod y llety a'r safle yn addas i fyw ynddynt yn ystod y gaeaf;
2. Na fyddai'r tymor estynedig yn cynyddu canlyniadau llifogydd eithriadol;
3. Ni fydd ymestyn y tymor estynedig yn cael effaith andwyol ar yr amgylchedd lleol.

Eglurhad:

- 6.3.76 Wrth i safonau'r unedau gwyliau a chyfleusterau ar safleoedd wella, ac wrth i'r galw yn y diwydiant gwyliau newid, mae yna bwysau i ymestyn y cyfnod deiliadaeth gwyliau. Mae lleoliad nifer o safleoedd carafannau sefydlog a siales mewn ardaloedd lle byddai'r ddarpariaeth o dai parhaol yn groes i bolisiâu cynllunio cenedlaethol a lleol sy'n ceisio rheoli datblygiad, er enghraifft, er mwyn gwarchod cefn gwlad agored. Efallai na fydd rhai safleoedd yn ardal y cynllun yn addas ar gyfer eu meddiannu trwy gydol y flwyddyn oherwydd ansawdd eu chyfleusterau, neu oherwydd eu bod yn agos iawn at gynefin pwysig sydd angen ei warchod ar adegau penodol o'r flwyddyn. Gall gosod amodau ar y datblygiadau hyn sicrhau bod llety gwyliau yn cael eu defnyddio i'r diben a fwriadwyd ar eu cyfer, ac nad ydynt yn dod yn gartref parhaol.
- 6.3.77 Rhaid i bob gweithredwr safle gadw cofrestr sy'n cael ei diweddarau o enwau holl berchenogion/deiliaid yr unedau a chyfeiriad eu prif gartref er mwyn sicrhau nad yw'r unedau gwyliau yn dod yn brif gartref i'r perchennog/deilydd.

POLISI TWR 5: SAFLEOEDD CARAFANAU TEITHIOL, GWERSYLLA A LLETY GWERSYLLA AMGEN DROS DRO

Caniateir cynigion am safleoedd carafannau teithiol, gweryslla neu lety wersylla amgen dros dro, estyniadau i safleoedd presennol neu leiniau ychwanegol os gellir cydymffurfio gyda'r meini prawf canlynol:

1. Bod y datblygiad arfaethedig o ansawdd uchel o ran dyluniad, gosodiad ac edrychiad, a'i fod wedi'i leoli mewn lleoliad anymwthiol sydd wedi'i guddio'n dda gan nodweddion presennol y dirwedd, a/neu lle gellir cydweddu'r unedau teithiol yn hawdd yn y dirwedd mewn modd nad yw'n peri niwed sylweddol i ansawdd gweledol y dirwedd;
2. Yn osgoi gormodedd o ardaloedd o leiniau caled;
3. Mae ei gysylltiad ffisegol â'r ddaear yn gyfyngedig ac yn gallu cael ei symud oddi ar y safle yn y tymor caeedig;
4. Dylai unrhyw gyfleusterau atodol, os yw hynny'n bosib, gael eu lleoli mewn adeilad presennol neu fel estyniad i gyfleusterau presennol. Os nad oes adeiladau addas ar gael, rhaid dangos yn glir yr angen am gyfleusterau ychwanegol, a rhaid iddynt fod yn gymesur â graddfa'r datblygiad.
5. Bod y safle'n agos at y prif rwydwaith ffyrdd ac y gellir darparu mynediad digonol heb

amharu'n sylweddol ar nodweddion a chymeriad y dirwedd.

6. **Mae meddiannaeth y datblygiad wedi'i gyfyngu i ddefnydd gwyliau yn unig.**
7. **Bod y safle'n cael ei ddefnyddio at ddibenion teithio'n unig a bod unrhyw unedau'n cael eu symud o'r safle yn y cyfnodau pan nad ydynt yn cael eu defnyddio.**

Eglurhad:

- 6.3.78 Ynghyd destun y polisi yma mae 'unedau teithiol' yn cynnwys carafanau teithiol, pebyll, pebyll trelar a charafanau modur.
- 6.3.79 Nod y polisi hwn yw hwyluso gallu sefydlu safleoedd teithio a gweryslla o ansawdd uchel mewn lleoliadau priodol, gan gydnabod y cyfraniad a wneir gan safleoedd teithio a gweryslla o ansawdd uchel i'r amrediad o lety gwyliau sydd ar gael i ymwelwyr.
- 6.3.80 Mae ffurfiau amgen o lety gweryslla fel iyrtau, tipis a phebyll pren wedi dod yn fwy poblogaidd yn y blynyddoedd diweddar, wrth i ymwelwyr chwilio am brofiad gweryslla gwahanol. Bydd caniatáu cynigion gweryslla amgen yn arwain at amrediad eang o gynigion i dwristiaid yn ardal y cynllun, allai fod o fudd i'r economi dwristiaeth leol.
- 6.3.81 Er eu bod yn aml ond yn cael eu defnyddio am ran o'r flwyddyn, mae safleoedd carafanau teithiol a gweryslla yn aml wedi'u lleoli mewn lleoliadau amlwg ac agored a gall fod yn ymwithiol iawn yng nghefn gwlad agored, yn enwedig ar hyd yr arfordir. Ceir ardaloedd sydd dan bwysau aruthrol mewn nifer o gymunedau sydd wedi'u lleoli ger yr arfordir, gan gynnwys rhannau helaeth o'r Ardaloedd o Harddwch Naturiol Eithriadol. Bydd y Cyngor angen tystiolaeth gref na fydd cynigion am fwy o unedau llety mewn ardaloedd o'r fath yn ychwanegu at broblemau gwasanaethu, nac yn niweidio cymeriad neu adnoddau naturiol yr ardaloedd hyn.
- 6.3.82 Bydd lleoliad unrhyw dirlunio, gosodiad y safle a sgrinio felly'n ystyriaethau pwysig wrth asesu cynigion. Ym mhob achos, bydd angen i'r ymgeisydd gyflwyno cynllun tirwedd gyda'r cais, ynghyd â chynllun gwella ar gyfer estyniadau.
- 6.3.83 Dylid symud pob uned oddi ar y safle pan nad yw'n cael eu defnyddio ac yn ystod misoedd y gaeaf. Ystyriwyd bod safleoedd carafanau teithiol a gweryslla yn dderbyniol yn nhermau cynllunio defnydd tir ac yn cael llai o effaith ar y dirwedd na safleoedd carafanau sefydlog oherwydd yn sgil eu natur mae ganddynt nodweddion dros dro ac nid ydym yn cael effaith parhaol ar yr amgylchedd lleol.
- 6.3.84 Er mwyn sicrhau bod cyn lleied o effaith â phosib ar y dirwedd gyda chynigion ar gyfer gweryslla amgen, dylai pob strwythur fod yn rhai dros dro, y gellir eu datgymalu a'u symud, a dylai fod ganddynt gysylltiad ffisegol cyfyngedig â'r ddaear. Ni ystyrir fod seiliau concred yn dderbyniol. Dylid defnyddio llwyfannau neu ddeciau pren, y gellir eu symud o'r safle pe bai angen. Lle mae'n bosib dylid cymryd camau i adfer y safle yn ôl i'w gyflwr gwreiddiol pan nad yw'n cael eu defnyddio.
- 6.3.85 Er mwyn sicrhau bod y strwythurau dros dro hyn yn cael eu defnyddio at ddibenion gwyliau yn unig ac nad ydynt yn dod yn anheddau parhaol, llawn amser, dylai'r strwythurau ddarparu llety

gwyliau sylfaenol. Dim ond cyfleusterau sylfaenol ar gyfer cysgu, eistedd a bwyta y dylent eu darparu, ac ni ddylid gosod gwasanaethau dŵr neu ddarpariaeth draenio ar gyfer toiledau, cawodydd ac ymolchi ynddynt. Mae hyn yn sicrhau nad yw'r strwythurau yn dod yn ddigon parhaol i gynyddu lefel yr effaith ar y dirwedd neu effaith adfer y safle pe bai angen symud y strwythurau. Dylai cyfleusterau ychwanegol (os nad ydynt yn bodoli eisoes) gael eu darparu ar wahân i'r llety trwy drosi neu ymestyn adeilad(au) presennol. Os nad oes adeiladau addas ar gael, rhaid i'r ymgeisydd ddangos yn glir yr angen am gyfleusterau ychwanegol, a rhaid iddynt fod yn gymesur â graddfa'r datblygiad.

- 6.3.86 Caiff unrhyw gynigion sy'n cynnwys strwythurau sy'n cysylltu i'r prif gyflenwad dŵr a draenio eu trin a'u trafod dan bolisi TWR3.
- 6.3.87 Gan fod tirwedd cefn gwlad yn wahanol iawn yn ystod misoedd y gaeaf, gosodir amod ar bob caniatâd cynllunio am safleoedd newydd, yn cyfyngu cyfnod defnyddio'r safle i'r cyfnod rhwng Mawrth 1af a Hydref 31ain yr un flwyddyn.
- 6.3.88 Caiff lleoliad anymwrthiol ei ddiffinio fel un sydd wedi'i guddio'n dda gan nodweddion presennol y dirwedd a/neu lle gellir cydweddu unedau teithiol yn hawdd yn y dirwedd heb yr angen am ormoded o nodweddion a wnaed gan ddyn, megis lleiniau caled a ffensys.
- 6.3.89 Ni chaiff gwestai gwely a brecwast sy'n cael eu rhedeg mewn annedd preswyl (defnydd C3) ganiatâd i arallgyfeirio yn y modd hwn, er mwyn osgoi toreth o strwythurau o'r fath oddi mewn i gwrtilau preswyl.

CANOL TREFI A DATBLYGIADAU MANWERTHU

6.3.90 Cyd-destun

- Un o amcanion y Llywodraeth ar gyfer canol trefi a manwerthu yw hyrwyddo canol trefi, phentrefi a chanolfannau ardal a lleol fel y lleoliadau mwyaf priodol ar gyfer manwerthu, hamdden a swyddogaethau eraill tebyg.
- Wrth benderfynu p'un ai i adnabod safleoedd ar gyfer datblygiad manwerthu ai peidio, yn y lle cyntaf, dylai awdurdodau cynllunio lleol ystyried a oes angen darpariaeth ychwanegol ar gyfer y defnyddiau hyn.
- Dylai Cynlluniau Datblygu sefydlu beth yw hierarchaeth bresennol canolfannau ac adnabod y rhai hynny sy'n cyflawni swyddogaethau arbenigol gan fod yn eglur ynghylch eu rôl yn y dyfodol.
- Mae'r economi leol, yr economi genedlaethol a'u marchnadoedd manwerthu wedi profi newidiadau sylweddol yn ystod y ddegawd ddiwethaf. Tra bod y dirwasgiad economaidd diweddar wedi cael effaith fawr, mae newid strwythurol hirdymor i'r modd y mae pobl yn siopa wedi bod yn digwydd o ganlyniad i'r newid yn ymddygiad defnyddwyr, newidiadau technolegol ac ymddangosiad a thwf canolfannau manwerthu newydd y tu allan i ganol trefi a mathau eraill o siopa.
- Mae Cyngor Sir Ynys Môn a Chyngor Gwynedd yn gweithredu rhaglenni â'r amcan i wella rhai adeiladau gwael nad ydynt yn cael eu defnyddio'n llawn yn ogystal â gwella'r drefwedd mewn ymgais i ddenu mwy o bobl i siopa mewn nifer o ganol trefi.

Twristiaeth a Hamddena

- 6.32 Mae twristiaeth wedi bod yn ddiwydiant traddodiadol yn Eryri a'r cyrchfannau gwyliau am gyfnod o ddwy ganrif o leiaf. Mae pobl wedi bod yn dod i'r ardal i fwynhau cymeriad dilychwin y dirwedd a'r golygfeydd a hunaniaeth Gymreig yr ardal. Er bod mynyddoedd Eryri wedi bod yn boblogaidd ar gyfer dringo a cherdded mynyddoedd mae ystod o weithgareddau eraill wedi cynyddu o ran poblogrwydd hefyd. Mae coedwigoedd, arfordiroedd a dyfroedd mewndirol Eryri hefyd yn denu niferoedd sylweddol o bobl i gymryd rhan yn y gweithgareddau hamdden, sy'n cynnwys chwaraeon padlo, canwïo, rafftio dŵr gwyn, hwylio, chwarae golf, beicio, pysgota a digwyddiadau hamddena eraill. Mae twristiaeth antur yn farchnad sy'n tyfu sy'n arwain at gynnydd yn nifer yr ymwelwyr â'r ardal trwy ddarparu cynnyrch gwahanol i'r gweithgareddau mwy traddodiadol sy'n cael eu cynnal o fewn y Parciau Cenedlaethol. Er bod yr Awdurdod yn cydnabod y potensial i ddefnydd cynyddol gael ei wneud o adnoddau naturiol yr ardal ar gyfer dibenion hamddena nid yw'n credu y dylai natur gynhenid yr adnoddau hyn na 'Rinweddau Arbennig' y Parc Cenedlaethol gael eu peryglu o ganlyniad i ddatblygiad cyfleusterau hamddena, a fyddai o ran ei natur a'i faint yn amhriodol. Mae bioamrywiaeth y Parc Cenedlaethol hefyd yn denu ymwelwyr a phobl leol sydd yn arwain at fudd economaidd.
- 6.33 Trwy gyfrwng twristiaeth mae hi'n bosibl i gyflawni un o bwrpasau statudol y Parc Cenedlaethol; hynny ydi i hyrwyddo cyfleoedd i ddeall a mwynhau 'Rhinweddau Arbennig' y Parc Cenedlaethol. Mae'r Awdurdod yn anelu at annog twristiaeth gynaliadwy ac ecodwristiaeth, gwneud y gorau o'r buddion economaidd a gwaith wrth warchod yr amgylchedd yn ogystal â buddiannau'r cymunedau lleol ar yr un pryd. Twristiaeth Gynaliadwy yw unrhyw ffurf o ddatblygiad, rheolaeth neu weithgaredd twristiaid sy'n sicrhau amddiffyn a chadw adnoddau naturiol, diwylliannol a chymdeithasol yn y tymor hir ac sy'n cyfrannu mewn modd positif a chyfiawn at ddatblygu economaidd a lles unigolion sy'n byw, gweithio neu'n aros yn yr ardaloedd gwarchoddedig⁴³. Diffinnir ecodwristiaeth fel "teithio cyfrifol i ardaloedd naturiol sy'n gwarchod yr amgylchedd, yn cynnal lles y bobl leol, ac yn cynnwys dehongliad ac addysg"⁴⁴. Mae ecodwristiaeth a thwristiaeth gynaliadwy yn cefnogi nodau ac amcanion y Cynllun Datblygu Lleol.
- 6.34 Mae twristiaeth yn Eryri yn dibynnu llawer ar yr amgylchedd naturiol; ei dirweddau a'i arfordir yw sylfaen twristiaeth. Mae'n rhaid gwarchod yr amgylchedd naturiol i sicrhau ei fod yn gallu cael ei ddefnyddio i ddenu twristiaeth am flynyddoedd i ddod. Felly ni ddylai datblygu twristiaeth ddifrodi natur gynhenid yr amgylchedd naturiol na chael effaith negyddol ar fwynhad tawel o'r Parc Cenedlaethol. Mae hyn hefyd yn cynnwys datblygiad a fyddai'n cael effaith andwyol ar unrhyw safleoedd cadwraeth a ddynodwyd yn statudol. Oherwydd bod cynnigion ar gyfer datblygiadau twristiaeth a hamdden wedi eu lleoli yn aml yng nghefn gwlad agored, tu allan i aneddiadau, mae angen i capasiti'r dirwedd ar gyfer darparu ar gyfer mathau penodol o ddatblygiad gael ei archwilio'n ofalus. Felly bydd angen ystyried priodoldeb y datblygiad a'i effeithiau tirwedd a gweledol posibl ar Ardal Cymeriad Tirwedd arbennig mewn perthynas â'r canllawiau datblygu yn y dogfennau Canllawiau Cynllunio Atodol Tirweddau Eryri a'r Asesiad Capasiti a Sensitifrwydd Tirwedd.

43 Siarter Ewropeaidd dros Dwristiaeth Gynaliadwy

44 Cymdeithas Rhyngwladol Ecodwristiaeth

Polisi Strategol I: Twristiaeth (I)

Er mwyn creu a chynnal twristiaeth gynaliadwy neu eco o fewn y Parc Cenedlaethol ac ymestyn y cyfnod pan fo twristiaid yn ymweld tra'n gwarchod a gwella tirwedd y Parc Cenedlaethol a'i rinweddau arbennig bydd yr Awdurdod yn:

- i. Cefnogi datblygiad hamddena a thwristiaeth sy'n seiliedig ar egwyddorion twristiaeth gynaliadwy.
- ii. Adnabod a hyrwyddo ardaloedd o'r Parc Cenedlaethol ar gyfer denu ymwelwyr tra'n sicrhau nad yw 'Rhinweddau Arbennig' y Parc Cenedlaethol yn cael eu heffeithio.
- iii. Hyrwyddo dulliau cynaliadwy o gludiant ar gyfer ymwelwyr i ac o'r Parc Cenedlaethol.
- iv. Cefnogi'r diwydiant llety a trwy annog gwelliant yng nghynaliadwyedd ac ansawdd y lletai presennol ar gyfer ymwelwyr.
- v. Annog cynigion sy'n hyrwyddo cyfleoedd i'r cyhoedd ddeall a mwynhau 'Rhinweddau Arbennig' y Parc Cenedlaethol yn cynnwys cynigion a fydd yn cynorthwyo pobl anabl.

Cyfleusterau Twristiaid

- 6.35 Yr unig adeg y bydd datblygiadau newydd yn cael eu cefnogi yw pan ellir dangos nad yw'n effeithio'n niweidiol ar gymeriad 'Rhinweddau Arbennig' Eryri; bydd rhaid i'r datblygiadau gael eu lleoli yn agos at brif ffordd fel nad yw'n rhoi rhagor o bwysau ar ffyrdd bach gwledig a all fod yn anaddas, ac ni ddylent achosi cynnydd sylweddol mewn trafndiaeth geir. Ystyriod bod y rhwydwaith hawliau tramwy cyhoeddus, llwybrau hamdden, rhwydweithiau hamdden, a chefn gwlad agored yn gyfleusterau twristiaeth pwysig, yn ogystal ag ateb anghenion y cymunedau lleol.
- 6.36 Fe ddylai'r cyfleusterau, lle bo hynny'n ymarferol, wasanaethu anghenion preswylwyr ac ymwelwyr ochr yn ochr, canolfannau hamdden er enghraifft, sy'n cael eu defnyddio gydol y flwyddyn gan breswylwyr a thwristiaeth ill dau – mae hyn yn gwella hyfywedd economaidd a'r ffordd y maent yn cael eu derbyn. Ni ddylid cyflwyno gwasanaethau sy'n seiliedig ar ymwelwyr ar draul gwasanaethau newydd gydol y flwyddyn sy'n gwasanaethu anghenion lleol. Gellid dosbarthu rhai cynigion twristiaeth mawr fel datblygiadau mawr, felly byddai angen ystyried cynnig o'r fath yng nghyd-destun Polisi Strategol B ac fe ddylai'r holl gynigion ystyried Polisi Datblygu 1.

Lôn Gwyrfaï

Tud. 276

Polisi Datblygu 21: Twristiaeth a Hamddena (21)

O fewn y Parc Cenedlaethol diogelir atyniadau twristiaeth presennol ac fe fyddant yn cael eu gwella trwy fabwysiadu egwyddorion twristiaeth gynaliadwy neu eco. Bydd atyniadau twristiaeth newydd a gwella atyniadau presennol yn cael eu cefnogi pan:

- i. Ellir cael mynediad atynt trwy gyfrwng amrywiol ddulliau o deithio, yn enwedig rhai cynaliadwy fel cerdded, beicio a chludiant cyhoeddus.
- ii. Y'i lleolir yn agos at y brif rwydwaith o ffordd a pan nad yw'n achosi cynnydd annerbyniol yn y traffig yn y cyffiniau.
- iii. Na fydd y datblygiad yn cael effaith andwyol ar 'Rinweddau Arbennig' y Parc Cenedlaethol.
- iv. Maent yn hyrwyddo cyfleoedd ar gyfer deall a mwynhau 'Rhinweddau Arbennig' y Parc Cenedlaethol, heb niweidio mwynhad tawel, profiad ymwelwyr ac ansawdd bywyd y trigolion lleol.
- v. Mae'r cyfleuster wedi cael ei ddylunio neu ei newid i wella hygyrchedd i bawb, yn enwedig pobl anabl.
- vi. Nid yw'n cael effaith andwyol ar y golygfeydd tuag at neu o'r Parc Cenedlaethol ac nid yw'n creu cynnydd sylweddol mewn llygredd sŵn na golau a allai effeithio yn andwyol ar uniondeb Gwarchodfa Awyr Dywyll Eryri.
- vii. Fydd y cyfleusterau presennol yn cael eu gwella neu pan fo trosi adeilad gwag neu un a dan-ddefnyddir yn cael ei gynig.

Llety Twristiaid

- 6.37 Bydd yr Awdurdod yn blaenoriaethu cynigion i wella llety gwasanaeth presennol, yn hytrach na datblygu llety newydd i dwristiaid. Bydd y dull gweithredu hwn nid yn unig yn osgoi i'r tir cyfyngedig sydd yna ar gael o fewn aneddiadau rhag cael ei ddatblygu ar gyfer dibenion twristiaeth, ond bydd hefyd yn galluogi i gymeriad adeiladau traddodiadol gael eu gwarchod. Bydd adeiladu lletai newydd wedi'u gwasanaethu yn cael eu caniatáu o fewn ac yn agos at brif ardal adeiledig yr aneddiadau, fodd bynnag o fewn ffiniau datblygu tai os adnabuwyd angen am dai fforddiadwy yna rhoddir y flaenoriaeth i dai. Bydd yr Awdurdod yn annog y ddarpariaeth o letai a chyfleusterau ar gyfer ymwelwyr anabl.
- 6.38 Mae angen i'r Parc Cenedlaethol gynnal ystod dda o letai o safon ar gyfer ymwelwyr. Mewn rhai aneddiadau - yn enwedig mewn ardaloedd arfordirol mae'r economi leol yn ddibynnol iawn ar argaeledd sector lletai. Ymwrthodir â throsi lletai gwasanaeth i rai hunan arlwygo neu ar gyfer dibenion sydd a wnelo dim byd â thwristiaeth sy'n ei eithrio rhag cael ei ail-ddefnyddio yn y dyfodol fel llety gwasanaeth. Ystyrir newid defnydd yn fwy ffafriol, fodd bynnag i ddiwallu angen lleol cydnabyddedig am dai fforddiadwy

Polisi Datblygu 28: Lletai wedi'u Gwasanaethu Wedi eu Hadeiladu o'r Newydd (28)

Bydd adeiladu lletai newydd wedi'u gwasanaethu yn cael ei ganiatáu o fewn neu gyfagos i brif ardal adeiledig canolfannau gwasanaeth lleol, aneddiadau gwasanaeth, ac aneddiadau eilaidd cyn belled â bod y meini prawf canlynol yn cael eu bodloni:

- i. Nid yw'r cynnig ar safle sydd ei angen ar gyfer angen tai fforddiadwy lleol
- ii. Mae graddfa a dyluniad y datblygiad yn gydnaws a'i leoliad.

Ni chaniateir newid defnydd llety wedi'i wasanaethu i'r sector di-wasanaeth, neu ei drosi ar gyfer defnydd arall nad yw a wnelo twristiaeth a fyddai'n atal ei drosi yn ôl i lety twristiaid a wasanaethir yn y Parc Cenedlaethol oni bai ei fod yn bodloni angen cydnabyddedig am dai fforddiadwy.

Carafanau Sefydlog a Chabanau Gwyliau

- 6.39 Cydnabyddir fod meysydd carafannau a chabanau gwyliau yn ychwanegiad pwysig i'r ystod o letai sydd ar gael er mwyn diwallu anghenion amrywiol ymwelwyr y Parc. Mae nifer fawr o feysydd carafannau sefydlog wedi eu lleoli yn y Parc Cenedlaethol, ac fe leolir y rhan fwyaf ohonynt ar hyd yr arfordir gorllewinol. Heddiw, byddai nifer o'r safleoedd hyn yn cael eu hystyried fel rhai anaddas oherwydd eu bod mewn mannau agored ac oherwydd nad ydynt wedi cael eu sgrinio. O ystyried nifer presennol y carafannau sefydlog a chabanau yn y Parc Cenedlaethol, nid yw'r Awdurdod yn credu bod cyfiawnhad digonol dros gael rhagor o safleoedd carafannau a meysydd cabanau o fewn y parc oherwydd yr effaith a gânt ar y dirwedd a 'Rhinweddau Arbennig' y Parc Cenedlaethol. Felly ni fydd cynigion o'r fath yn cael eu caniatáu. Mae Awdurdod y Parc Cenedlaethol wedi cyhoeddi dwy o Ddogfennau Cynllunio Atodol, Tirweddau a Morluniau Eryri, sy'n nodi 25 o Ardaloedd Cymeriad Tirwedd arwahanol (ACT) a'r Asesiad o Sensitifrwydd a Gallu (capasiti) y Dirwedd. Mae'r ddogfen hon yn adeiladu ar hyn ac yn edrych ar effeithiau posibl datblygiadau tyrbinau gwynt, mastiau telathrebu a safleoedd carafannau sefydlog a chabannau (siales) ar yr Ardaloedd Cymeriad Tirwedd. Bydd y ddwy ddogfen yn ystyriaethau cynllunio perthnasol a byddant yn cael eu defnyddio i helpu i wneud penderfyniadau ar geisiadau Cynllunio.
- 6.40 Yn gyffredinol, cefnogir ceisiadau i uwchraddio cyfleusterau ar safleoedd, fel gwella blociau toiledau, tirlunio mewnol a gosodiad, os ydynt yn gwella'r amgylchedd cyffredinol a golwg y safle a'i effaith weledol gyffredinol ar y tirlun. Mewn rhai achosion, bydd yr Awdurdod yn ystyried ymestyn safle, ond heb gynydd mewn niferoedd statig na niferoedd cabanau, os gellir dangos y byddai budd clir mewn lleihau'r effaith ar y tirlun o amgylch. Gellid cyflawni hyn drwy leihau dwysedd cyffredinol, symud llecynnau i leoliadau llai amlwg, a mwy a gwell tirlunio ar ffiniau'r safle. Ni fydd Awdurdod y Parc Cenedlaethol yn edrych yn ffafriol ar ymestyn ffiniau'r safle os yw hyn o ganlyniad i ddisodli unedau gyda charafanau neu gabanau mwy o faint sy'n arwain at golli gofod amwynder. Dylid cadw maint unrhyw estyniad ffisegol i'r safle i gyn lleied â phosib, a dylai berthnasu'n glir â'r gwelliannau amgylcheddol cyffredinol a gynigwyd. Bydd yr Awdurdod yn cefnogi disodli carafannau sefydlog â chabanau (siales) wedi eu cynllunio'n briodol os oes gwelliant cyffredinol i'r safle a does dim effaith annerbyniol ar y dirwedd. Hefyd, mae gan yr Awdurdod GCA ar letai ymwelwyr sy'n rhoi gwybodaeth ategol ychwanegol ar gyfer y polisïau hyn.

Polisi Datblygu 22: Safleoedd Cabanau a Charafanau Sefydlog (22)

O fewn y Parc Cenedlaethol ni roddir caniatâd i safleoedd carafanau statig neu gaban nac estyniadau i safleoedd presennol sy'n cynnwys cynnydd yn y nifer o unedau statig.

Cefnogir ailddatblygu safleoedd a all gynnwys gwella neu ymestyn cyfleusterau o fewn ffiniau safle presennol, gostwng dwysedd, neu welliannau amgylcheddol buddiol, os oes gwelliant cyffredinol i'r safle a'i osodiad yn y tirlun.

Yn eithriadol, gellir ymestyn ardaloedd safle statig a chabanau, ond heb gynyddu llecynnau, ble byddai hyn yn cyflenwi gwelliant amgylcheddol cyffredinol clir, i'r safle a'i osodiad yn y tirlun o amgylch.

Caniateir gosod cabanau neu unedau llety amgen yn lle unedau statig lle bydd gwelliant cyffredinol i'r safle a lle nad oes effaith annerbyniol amgylcheddol neu dirweddol.

Ni chaniateir cynigion i newid defnydd carafannau neu gabanau gwyliau sefydlog o ddefnydd twristiaeth i ddefnydd preswyl.

Carafanau Teithiol a Meysydd Gwersylla

- 6.41 O ystyried niferoedd presennol safleoedd carafannau teithiol a meysydd gwersylla yn y Parc, nid yw'r Awdurdod yn ystyried bod yna ddigon o gyfiawnhad dros unrhyw safleoedd pellach o fewn y Parc oherwydd eu heffaith ar y dirwedd a 'Rhinweddau Arbennig' y Parc Cenedlaethol. Felly ni chaniateir cynigion o'r fath. Gall yr Awdurdod gefnogi ceisiadau i ymestyn neu uwchraddio safleoedd carafannau teithiol a gwersylla sy'n bodoli'n barod gan gynnwys cynnydd yn nifer y lleiniau ond dim ond pan fyddant wedi eu sgrinio yn dda a lle mae gwelliant tirwedd yn gyffredinol. Bydd angen iddynt fod ar raddfa a maint sy'n cydweddu gyda'r gosodiad.
- 6.42 Ni fydd disodli lleiniau gwersylla gyda lleiniau teithiol neu lleiniau sefydlog yn cael ei ganiatáu, er mwyn cynnal ystod o ddarpariaeth llety o fewn y Parc Cenedlaethol ac i leihau effaith amgylcheddol.

Polisi Datblygu 23: Safleoedd Carafanau Teithiol a Gwersylla (23)

O fewn y Parc Cenedlaethol, ni chaniateir meysydd carafannau teithiol a gwersylla newydd.

Caniateir ehangu neu uwchraddio meysydd carafannau teithiol a gwersylla presennol os bodlonir y meini prawf a ganlyn:

- i. Mae'r safle wedi ei sgrinio'n dda o olygfannau cyhoeddus, a/neu byddai gostyngiad yn yr effaith ar y dirwedd o gwmpas.
- ii. Mae graddfa a gosodiad yr ehangiad neu'r uwchraddio yn briodol yn y dirwedd.
- iii. Mae'r cais yn diogelu a ble'n briodol yn gwella diddordebau treftadaeth naturiol.
- iv. Bydd y cynnig yn gwella tirluniad mewnol y safle yn sylweddol ac fe fydd yn gwella ansawdd y cyfleusterau presennol, neu yn datblygu cyfleusterau newydd o ansawdd uchel.
- v. Mae'r cais yn gymesur â maint y safle presennol.

Ni fydd disodli lleiniau gwersylla gyda lleiniau eraill nad ydynt yn rai gwersylla yn cael eu caniatáu.

Llety Gwyliau Amgen Effaith Isel

- 6.43 Yn y blynyddoedd diwethaf bu cynnydd yn yr ystod o letai hunan-arlwygo dros dro / symudol ar y farchnad. Mae'r rhain yn cynnwys, pods, pebyll crwyn, tipis, cytiau bugail a phebyll pren. Maent wedi dod yn fwyfwy poblogaidd ac mae 'gwersylla crand neu glampio' bellach yn fath arall o brofiad gwyliau. Mae'r Awdurdod yn cydnabod y cyfraniad y gall y mathau newydd o lety hunanddarpar hyn ei wneud o ran darparu ystod ehangach o lety yn y Parc Cenedlaethol yn ogystal â chynnig buddion ehangach i'r economi leol. Mae'r mathau hyn o lety effaith isel fel arfer yn llai ymwithiol yn y dirwedd na'r carafanau sefydlog a theithiol mwy traddodiadol.

- 6.44 Oherwydd sensitifrwydd tirwedd y Parc Cenedlaethol, ac er mwyn osgoi amlder safleoedd, dim ond cynigion sy'n rhan o gynllun arallgyfeirio ar fferm neu sy'n ategol i atyniad newydd neu bresennol i dwristiaid fydd yn dderbyniol. Bydd y mathau o atyniadau twristaidd yn cael eu hamlinellu yn y CCA Llety Ymwelwyr.
- 6.45 Bydd angen rhoi prif ystyriaeth i'r dirwedd ac felly bydd angen i unrhyw safleoedd newydd fod ar raddfa fach ac mewn lleoliad anymwrthiol. Lleoliad anymwrthiol yw un sydd wedi'i guddio'n dda gan nodweddion presennol y dirwedd a / neu lle gellir sicrhau bod yr unedau'n ymdoddi'n hawdd i'r dirwedd heb yr angen am nodweddion dynol diangen fel llawr caled a ffensys. Bydd golygfeydd o'r safle, o olygfeydd cyhoeddus, yn allweddol ar gyfer asesu addasrwydd unrhyw safle penodol.
- 6.46 At hynny, bydd angen i'r strwythurau llety fod yn rhai dros dro y gellir eu symud ymaith pan nad ydynt bellach yn cael eu defnyddio. Er mwyn sicrhau'r effaith leiaf bosibl ar y dirwedd, dylai ond defnyddio lloriau caled os yn angenrheidiol. Mae canllawiau pellach ar faint safle derbyniol i'w gweld yn CCA Llety Ymwelwyr yr Awdurdod.
- 6.47 Er mwyn sicrhau bod y strwythurau dros dro hyn yn cael eu defnyddio at ddibenion gwyliau yn unig ac nad ydynt yn dod yn anheddau parhaol llawn amser fe ddylai'r strwythurau ddarparu llety gwyliau sylfaenol. Ni ddylent ond ddarparu cyfleusterau sylfaenol ar gyfer cysgu, eistedd a bwyta heb osod gwasanaethau dŵr na darparu cyfleusterau draenio ar gyfer toiledau, cawodydd a golchi. Mae hyn yn sicrhau nad yw strwythurau o'r fath yn cynhyrchu lefel o sefydlogrwydd a allai gynyddu lefel yr effaith ar y dirwedd, ac adfer y safle petai angen clirio'r strwythurau, er enghraifft, petai'r defnydd yn dod i ben. Bydd yr Awdurdod yn gofyn am strategaeth fanwl sy'n amlinellu sut y bydd y tir yn cael ei adfer i'w gyflwr a'i ddefnydd gwreiddiol petai'r defnydd arfaethedig yn peidio, a bydd rhagor o wybodaeth ynglŷn â'r hyn sy'n angenrheidiol yn cael ei chynnwys yn y CCA Llety Ymwelwyr.
- 6.48 Fe ddylai cyfleusterau ychwanegol, megis cawodydd neu doiledau (os nad ydynt yn bresennol yn barod) gael eu darparu ar wahân i'r llety drwy drosi neu ymestyn yr adeilad(au) presennol. Os nad oes adeiladau addas ar gael, bydd angen i'r ymgeisydd brofi'r angen am gyfleusterau ychwanegol yn glir ac yn gymesur â graddfa'r datblygiad
- 6.49 Bydd yr Awdurdod yn gofyn am dystiolaeth i gefnogi unrhyw gynnig sy'n rhan o gynllun arallgyfeirio ar fferm i gydymffurfio â'r gofynion a nodir yn Nodyn Cyngor Technegol 6 a Pholisi Datblygu 20. Mae rhagor o wybodaeth hefyd yn cael ei hamlinellu yn CCA Arallgyfeirio ar Fferm yr Awdurdod.
- 6.50 Os yw'r cynnig i gefnogi atyniad presennol i ymwelwyr, yna bydd angen darparu cynllun busnes ar gyfer y fenter i ddangos na fydd yr atyniad yn gwbl ddibynnol ar y llety amgen ac y bydd yr atyniad twristaidd yn dal yn hyfyw ac yn gallu parhau i weithredu gan sicrhau nad yw'r safle yn dod yn safle llety amgen yn unig.
- 6.51 Bydd amod ynghlwm wrth y caniatâd a fydd yn datgan petai'r atyniad presennol i ymwelwyr yn dod i ben yna bydd angen cael gwared ar yr unedau llety amgen.
- 6.52 Bydd cynigion ond yn cael eu caniatáu ar gyfer llety gwyliau hunanddarpar tymor byr a bydd hyn yn cael ei sicrhau drwy amod. Bydd yr amod yn cyfyngu ar y meddiannydd i ddim mwy na 28 diwrnod mewn blwyddyn galendr a bydd angen cadw rhestr o breswylwyr a'u cyflwyno i'r Awdurdod ar gais. Bydd hawliau datblygu a ganiateir yn cael eu dileu fel rhan o unrhyw ganiatâd cynllunio i sicrhau nad yw petheuach ychwanegol yn cael eu hychwanegu a allai fod yn groes i nodau'r polisi.

1) MANYLION Y SAFLE / SITE DETAILS

Cyfeirnod Safle / Site Reference:			
Enw'r Safle / Site Name:			
Capasiti'r Maes Parcio / Car Park Capacity:		Arhosiad Hir/Byr/Cymysg Long/Short Stay/Mix	
Map:	[INSERT MAP]		
Parc Cenedlaethol/AHNE	d/b		

2) FFILTRO CYCHWYNNOL / INITIAL FILTERING

Tud. 281

		Cyfiawnhad a Rhesymeg / Reasoning and Justification
<p>A yw'r safle wedi'i leoli mewn neu o fewn pellter cerdded o 2000m Anheddle?</p> <p>Is the site located in or within 2000m of a Settlement?</p>	<p>Ydy / Yes ☐</p> <p>Nac ydy / No ☐</p>	<p>Mae angen i'r safleoedd bod mewn lleoliadau cynaliadwy. Mae'r pellter cerdded wedi ei selio ar y ddogfen "Providing Journeys on Foot", gan y Institute of Public Rights of Way.</p> <p>The sites need to be in sustainable locations. Walking distance is based on "Providing Journeys on Foot" by the Institute of Public Rights of Way.</p>
<p>A yw'r safle wedi'i leoli mewn ardal preswyl yn bennaf?</p> <p>Is the site located within a primarily residential area?</p>	<p>Ydy / Yes ☐</p> <p>Nac ydy / No ☐</p>	<p>Defnydd tir ddim yn addas mewn ardaloedd preswyl yn bennaf oherwydd y effaith ar preswylwyr cyfagos.</p> <p>Land use not suitable in primarily residential areas because of the effect on nearby residences.</p>
<p>A oes neu oes modd cael cyflenwad dŵr a gwaredu gwastraff ar y safle?</p>	<p>Ydy / Yes ☐</p> <p>Nac ydy / No ☐</p>	<p>Mae hyn yn angenrheidiol ar gyfer parcio dros nos. This is necessary for over night parking.</p>

Is there or is it possible to provide water and waste disposal facilities on site?		
A fyddai datblygiadau ar y safle yn agored yn gyfan gwbl neu'n rhannol i lifogydd afonol / llanw? Would development of the site be in whole or part vulnerable to fluvial/ tidal flooding?	Bydd / Yes ☐ Na fydd / No ☐ Rhannol / Part ☐	<p>Gan fod y cynnig yn un am ddatblygiad hynod fregus, fel y diffinnir yn NCT 15, ni fyddai datblygiadau ar y safle yn cydymffurfio â pholisi cynllunio cenedlaethol ac felly ni fyddai'r safle'n cael ei ddwyn ymlaen i'r asesiad manwl.</p> <p>As the proposal is for highly vulnerable development, as defined in TAN15, development the site would not comply with national planning policy and would therefore not be taken forward to the detailed assessment.</p>
A yw'r safle o fewn neu yng nghyffiniau unrhyw un o'r canlynol? <ul style="list-style-type: none"> • Safleoedd o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig (SoDdGA) • Ardaloedd Cadwraeth Arbennig (ACA) • Ardaloedd Gwarchodaeth Arbennig (AGA) • Safleoedd RAMSAR Is the site within or adjacent to the following? <ul style="list-style-type: none"> • Sites of Special Scientific Interest (SSSI) • Special Areas of Conservation (SAC) • Special Protection Areas (SPA) • RAMSAR Sites 	Ydy / Yes ☐ Nac ydy / No ☐	<p>Os bydd, ni fydd y safleoedd yn cael eu symud ymlaen i'r cam nesaf gan fod y rhain yn gyfyngiadau llwyr i ddatblygiad.</p> <p>If yes, the sites will not be taken forward to the next stage as these are absolute constraints to development.</p>

3) ASESIAID MANWL (DADANSODDIAD RAG) / DETAILED ASSESSMENT (RAG ANALYSIS)

Mater / Issue		Canllaw Sgorio / Scoring Guidance	Addasrwydd y Safle / Suitability of Site		
			2	1	0
Lleoliad / Location					
1	Beth yw pellter y safle o chanol y Anheddle? What is the distance of the site from the Settlement?	<ul style="list-style-type: none"> • <1000m Gwyrdd • 1000m-2000 Amber • >2000m Coch 			

Mater / Issue		Canllaw Sgorio / Scoring Guidance	Addasrwydd y Safle / Suitability of Site		
			2	1	0
2	A fydd y safle'n diwallu'r angen presennol am barcio dros nos Will the site meet an existing need for overnight parking?	<ul style="list-style-type: none"> • Bydd / Yes – Gwyrdd • Na fydd / - Coch 			
x3	A yw'r safle o fewn pellter cerdded i hwb/cyfleuster twristiaeth presennol? Is the site within walking distance to an existing tourist hub/facility?	<ul style="list-style-type: none"> • <1000m Gwyrdd • 1000m-2000 Amber • >2000m Coch 			
	Ydi yr adnodd gerllaw darpariaeth llwybrau cyhoeddus/ Llwybr yr arfordir / llwybr beics ? Is the site near an existing recreational walking or cycling route?	<ul style="list-style-type: none"> • Ydy / Yes – Gwyrdd • Nac ydy / No - Coch 			
4	A yw'r system briffyrdd gyfagos (gan gynnwys cyffyrdd) o ansawdd digonol i ddelio â defnydd posibl o'r safle? Is the nearby highway system (including junctions) of sufficient quality to deal with potential use of the site?	<ul style="list-style-type: none"> • Ydy / Yes – Gwyrdd • Nac ydy / No - Coch 			
5	A oes rhwystr uchder yn y maes parcio? A ellir dileu'r rhwystr hwn? Is there a height barrier in the car park? Can this barrier be removed?	<ul style="list-style-type: none"> • Na / No – Gwyrdd • Oes, ond gellir ei dynnu / Yes, but can be removed – Amber • Oes, ond ni ellir ei dynnu / Yes, and cannot be removed - Coch 			
6	Oes gan y maes parcio y cyfleusterau ddilynol: <ul style="list-style-type: none"> • Binau sbwriel/Ailgylchu • Toiledau • Dŵr Yfed • Goleuadau Stryd Does the car park have the following facilities: <ul style="list-style-type: none"> • Rubbish bins/Recycling • Toilets 	<ul style="list-style-type: none"> • 3 neu / or 4 – Gwyrdd • 2 – Amber • None - Coch 			

Mater / Issue		Canllaw Sgorio / Scoring Guidance	Addasrwydd y Safle / Suitability of Site		
			2	1	0
	<ul style="list-style-type: none"> • Drinking water • Street lighting 				
7	<p>A oes gan y safle ddigon o gapasiti ar gyfer cartrefi modur?</p> <p>Does the site have sufficient capacity for motorhome usage?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Oes / Yes – Gwyrdd • Nac oes / No - Coch 			
Cyd-destun a Chymeriad y Safle / Site Context and Character					
8	<p>A yw nodweddion topograffi'r safle yn creu rhwystr i'r defnydd arfaethedig?</p> <p>Do the topographical characteristics of the site present an obstacle to the proposed use?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ydy / Yes – Coch • Nac ydy / No - Gwyrdd 			
9	<p>A fyddai'r defnydd o'r safle gan gartrefi modur yn cael effaith andwyol ar olygfeydd / golygfeydd pwysig?</p> <p>Would the use the site by motorhomes have an adverse impact upon important views/vistas?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Na fydd / No – Gwyrdd • Bydd / Yes - Coch 			
10	<p>A fyddai unrhyw effaith andwyol yn codi yn sgil defnyddiau tir a allai wrthdaro?</p> <p>Would there be any adverse impact arising from potentially conflicting land uses?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Na fydd / No – Gwyrdd • Bydd / Yes - Coch 			
Perchnogaeth / Ownership					
11	<p>A yw'r maes parcio ym mherchnogaeth y cyngor?</p> <p>Is the car park in council ownership?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ydy / Yes – Gwyrdd • Na, ond yn barod i ganiatáu parcio dros nos / No, but willing to allow overnight parking – Amber • Na, ac ddim yn barod i ganitau parcio dros nos / No, and not willing to allow overnight parking - Coch 			

Mater / Issue		Canllaw Sgorio / Scoring Guidance	Addasrwydd y Safle / Suitability of Site		
			2	1	0
Casgliad / Conclusion					
12	Sylwadau Ychwanegol ac Argymhelliad Additional Comments and Recommendations				

CABINET CYNGOR GWYNEDD

Adroddiad i gyfarfod o Gabinet Cyngor Gwynedd

Dyddiad y cyfarfod:	9 TACHWEDD 2021
Aelod Cabinet:	Cynghorydd Nia Jeffreys
Swyddog cyswllt:	Geraint Owen, Pennaeth Cefnogaeth Gorfforaethol mewn ymgynghoriad ag Iwan Evans, Swyddog Monitro.
Rhif Cyswllt:	32325
Pwnc:	Cymeradwyo trefniadau ar gyfer cynnal cyfarfodydd Cabinet er cyfarch gofynion newydd yn Rhan 3 o Ddeddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021.

Y PENDERFYNIAD A GEISIR

Bod y Cabinet yn mabwysiadu'r trefniadau ar gyfer cyfarfodydd y Cabinet i'r dyfodol gyda'r dyddiad cychwyn i'w bennu gan yr Arweinydd mewn ymgynghoriad a'r Pennaeth Gwasanaethau Democratiaeth a'r Swyddog Monitro, ac o ganlyniad i'r cyfyngiadau presennol gael eu codi.

RHESYMAU DROS YR ANGEN AM BENDERFYNIAD

1. Mae gofynion Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau Cymru 2021 yn caniatáu cynnal cyfarfodydd unai ar sail aml leoliad neu yn rhithiol. Mae'n ofynnol i'r Cyngor fabwysiadu trefniadau ar gyfer cyflawni hyn a'u cyhoeddi. Mae gan y Cabinet hawl i bennu trefniadau ar gyfer ei gyfarfodydd o fewn y gofynion cyfreithiol perthnasol.

CYFLWYNIAD AC YSTYRIAETHAU PERTHNASOL

CEFNDIR

Mynediad i'r Cyhoedd

2. Mae Rhan 3 Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 yn caniatáu i'r Awdurdod gynnal cyfarfodydd yn rhithiol gan sicrhau fod mynediad y cyhoedd a'r wasg yn cael ei ddarparu yn rhithiol. Gall hyn fod drwy we-ddarparu y cyfarfod ond gall fod drwy dulliau electroneg eraill sydd yn caniatáu iddynt weld a chlywed y cyfarfod. Pe cynhelir y cyfarfod mewn lleoliad penodol, gall y cyhoedd a'r wasg gael mynediad i'r ystafell/siambr lle cynhelir y cyfarfod (heblaw am faterion eithriedig). Er mwyn sicrhau mynediad rhaid unai gyhoeddi lleoliad, neu yn achos cyfarfod rhithiol gyhoeddi sut y gellir cael mynediad i'r cyfarfod ar flaen y rhaglen.

Cynnal y Cyfarfod

3. Mae rhaid i'r Cyngor yn ôl Adran 47 o'r Ddeddf fabwysiadu a chyhoeddi trefniadau sydd yn golygu fod modd cynnal cyfarfodydd drwy gyfrwng cyfarpar sydd yn caniatáu i gyfranogwyr nad ydynt yn yr un lle fynychu'r cyfarfod. Gall cyfarfodydd o'r fath fod yn llwyr drwy drefniadau rhithiol neu yn gyfuniad o gyfarfod sydd yn cael ei gynnal mewn lleoliad gyda rhai yn mynychu o bell. Er y gellir cynnal cyfarfod mewn ystafell gyfarfod neu siambr rhaid sicrhau fod modd i'r rhai sydd yn dymuno cymryd rhan o bell fedru gwneud hynny. Mae'r term "hybrid" yn cael ei ddefnyddio ar gyfer disgrifio cyfarfodydd sydd yn cael eu cynnal yn y modd yma.
4. Mae'r ddarpariaeth yma mewn grym ers 1af o Fai eleni. Fel rhan o'r gwaith mae'n angenrheidiol i'r Awdurdod fabwysiadu a chyhoeddi ei drefniadau ar gyfer cyflawni y gofynion yma a'u hail gyhoeddi os gwneir newidiadau.
5. Bu i'r Cabinet ddatgan yn ei gyfarfod ar y 6ed o Orffennaf y byddai ei gyfarfodydd yn parhau i gael eu cynnal yn rhithiol yn unig hyd nes yr adolygir ymhellach.

Paratoi at y dyfodol

6. Adroddwyd i'r Cyngor llawn ar y 7fed o Hydref, 2021 ar y datblygiadau hyd yma a'r camau sydd ar waith i ganiatáu cyfarfodydd "hybrid" i'r dyfodol. Adroddwyd y byddai'n ofynnol i'r Cyngor sefydlu polisi ynglŷn â dyfarnu pa

gyfarfodydd, a pha fath o gyfarfodydd, all gael eu cynnal yn rhithiol a pha rai fydd yn gallu cael eu cynnal mewn lleoliad penodol (neu drwy drefniant “hybrid”).

7. Fel yr adroddwyd yn flaenorol, mater i'r Cyngor Llawn yw sefydlu trefniadau cyfarfodydd Pwyllgorau ac is-bwyllgorau eraill a bydd y Pwyllgor Gwasanaethau Democratiaeth yn ystyried y Fframwaith cyfarfodydd drafft yn ei gyfarfod ar 16/11/2021 cyn cyflwyno argymhelliad i gyfarfod o'r Cyngor llawn ar yr 2ail o Ragfyr eleni. Fel cyd-destun, mae copi o'r adroddiad drafft, sydd i'w chyflwyno i'r Pwyllgor, wedi ei chynnwys yn Atodiad (i) er gwybodaeth.
8. Fodd bynnag, mater i'r Cabinet yw sefydlu ei drefniadau ei hun. Argymhellir fod cyfarfodydd y Cabinet yn cael eu cynnal mewn lleoliad i'r dyfodol, sef y sail “hybrid” yn arferol. Mater o ddisgresiwn yw penderfynu ar ba drefniadau i'w rhoi mewn lle. Mae arweiniad statudol yn gosod yr ystyriaethau ddylid eu cloriannu wrth ddod i gasgliad (Arweiniad statudol interim ar gyfarfodydd aml-leoliad 2021). Rhaid dal sylw at yr arweiniad yma. Mae anghenion Democratiaeth leol a'r cyhoedd yn ystyriaeth hanfodol a blaenllaw wrth benderfynu ar y drefn. Mae'r sail yn unol â'r hyn sydd wedi ei nodi yn yr adroddiad drafft sydd i'w chyflwyno i'r Pwyllgor Gwasanaethau Democratiaeth sef fod cyfarfodydd y Cabinet (ynghyd â chyfarfodydd y Cyngor llawn a rhai o'n prif bwyllgorau eraill) o ddiddordeb cyhoeddus penodol. Mae cynnal y cyfarfodydd mewn lleoliad, ynghyd a gwe-ddarlledu yn rhoi yr ystod ehangaf o gyfleon i gael mynediad i'w drafodaethau. Fe nodir hefyd o'r adroddiad drafft i'r Pwyllgor Gwasanaethau Democratiaeth fod argymhelliad ar gyfer cynnal ystod o gyfarfodydd drwy'r drefn rhithiol yn unig. Felly, fel fframwaith cyfarfodydd mae hyn yn adlewyrchu amcanion Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015.
9. Nodir y term “hybrid” ar gyfer cyfarfodydd sy'n cael eu cynnal mewn lleoliad ond gyda darpariaeth ar gyfer cyfranogwyr sydd yn mynychu o bell.

Deddf Cydraddoldeb 2010

10. Mae'r Cyngor yn ddarostyngedig i ddyletswydd dan Deddf Cydraddoldeb 2010 i ddal sylw priodol at yr angen i ddileu gwahaniaethu, aflonyddu a gormesu anghyfreithlon, ynghyd ag ymddygiadau eraill a waherddir dan ddarpariaethau'r Ddeddf. Yn ogystal mae angen cynyddu cyfle cyfartal a hyrwyddo perthnasau da rhwng y rhai sydd â nodweddion gwarchoddedig a'r rhai nad oes ganddynt (y Dyletswydd Cydraddoldeb Cyffredinol). Yn unol â'r gofyn yng Nghymru, ac er cyfarch y dyletswydd yma, mae Aseiad Ardrawiad Cydraddoldeb wedi ei baratoi a'i ddiweddarau ar gyfer cyfarfodydd hybrid. Mae wedi ei atodi yn Atodiad (ii) ac nid yw wedi canfod ardrawiadau fyddai yn arwain at newid yr argymhelliad.

Amserlen

11. Fel yr adroddwyd i gyfarfod y Cyngor llawn ar y 7fed o Hydref, 2021, un elfen yw'r uchod o'r gwaith paratoi ar gyfer cyfarfodydd y dyfodol. Yn ogystal â Datblygu Fframwaith Cyfarfodydd lleol (a fydd yn cael ei argymhell i'r Cyngor llawn ar 02/12/2021) mae'n angenrheidiol parhau gyda'r datblygiadau technegol ac ymarferol, a'r cyfan yn ddarostyngedig i ganllawiau'r Llywodraeth gyda coronafirws.
12. Mae'n rhaid wrth seilwaith dechnegol gryf ar gyfer sicrhau llwyddiant y trefniadau hybrid. Mae'r siambrau wedi eu huwchraddio ers diwedd Medi eleni, ond wrth brofi rydym wedi dod ar draws ambell mân rwystr. Ar hyn o bryd rydym yn gweithio gyda'r cwmni i geisio goresgyn y rhwystrau hynny mor fuan â phosib. Yn ogystal, mae'n rhaid bod yn sicr fod y trefniadau yn ddigonol i sicrhau y gall cyfranogwyr gymryd rhan llawn sut bynnag eu bod yn mynychu'r cyfarfod. Rhaid hefyd bod yn fodlon fod trefniadau penderfynu y Cabinet yn gadarn er cynnal hyder y cyhoedd yn ein trefniadau democrataidd.
13. Yn ogystal, nid oes newid yn bresennol i ganllawiau Llywodraeth Cymru y dylai pawb barhau i weithio o gartref os yn bosib ac felly nid yw'r argymhelliad yn cynnig gweithredu'r trefniadau arfaethedig hyd nes y bydd yr arweiniad hwnnw yn caniatáu hynny.
14. Yn sgil yr uchod, mae'n amhosib rhoi dyddiad ar gyfer cychwyn y trefniadau newydd. Pe caiff yr argymhelliad ei gymeradwyo, byddwn yn adrodd ymhellach er mwyn datgan yn ffurfiol pan fydd yn bosib i'r trefniadau newydd ddod i rym.

UNRHYW YMGYNGHORIAD A GYNHALIWDYD CYN ARGYMELL Y PENDERFYNIAD

BARN Y SWYDDOGION STATUDOL

Y Swyddog Monitro:

Rwyf wedi cael mewnbwn I baratoi yr adroddiad yma

Y Pennaeth Cyllid:

“Rwyf yn fodlon byddai cefnogaeth addas yn ei le i wireddu gweithio'n hybrid gan y Cabinet pan ddaw'r amser i wneud hynny os mai hynny yw ei ddymuniad. Nid oes gennyf sylwadau pellach o safbwynt priodoldeb ariannol.”

Atodiadau

ATODIAD i Adroddiad drafft i'r Pwyllgor Gwasanaethau Democratiaeth
(16/11/2021)

ATODIAD ii Aseiad Ardrawiad Cydraddoldeb

CYFARFOD	Pwyllgor Gwasanaethau Democratiaeth
DYDDIAD	16 Tachwedd 2021
PWNC	Fframwaith gweithredu pwyllgorau i'r dyfodol
PWRPAS	Cyflwyno Fframwaith Gweithredu Pwyllgorau drafft er mwyn ei argymhell i'r Cyngor llawn ei fabwysiadu
AWDUR	Geraint Owen, Pennaeth Gwasanaethau Democratiaeth Mewn ymgynghoriad â Iwan Evans, Swyddog Monitro

Cefndir.

1. Mae Rhan 3 Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 yn
 - Rhoi hawl mynediad o bell i gyfranogwyr i gyfarfodydd democrataidd ffurfiol.
 - Caniatáu cynnal cyfarfodydd democrataidd ffurfiol unai mewn lleoliad neu yn rhithiol gan ddarparu mynediad i'r cyhoedd i bwyllgorau drwy drefniadau electroneg
 - Gosod disgwyliad i gyhoeddi ein trefniadau ar gyfer cynnal cyfarfodydd democrataidd ffurfiol
 - Gosod disgwyliad i we ddarparu cyfarfodydd democrataidd (disgwylir rheoliadau fydd yn sefydlu ystod y gofyn).
2. Mae nifer o adroddiadau wedi eu cyflwyno ar wahanol elfennau eisoes, gyda'r Cyngor llawn wedi mabwysiadu trefniadau interim dros dro yn ei gyfarfod ar 8fed o Orffennaf, 2021. Cyflwynwyd diweddariad i gyfarfod y Cyngor llawn ar y 7fed o Hydref yn amlinellu'r trefniadau ymarferol (uwchraddio'r siambrau er mwyn cynnal cyfarfodydd hybrid) a'r camau eraill sydd angen eu cyflawni er mwyn symud y gwaith yn ei flaen.
3. Roedd adroddiad y 7fed o Hydref yn nodi'r angen i sefydlu Fframwaith Pwyllgorau fydd yn amlinellu pa gyfarfodydd fydd yn parhau i gael eu cynnal yn rhithiol a pha gyfarfodydd fydd yn cael eu cynnal o leoliad gyda darpariaeth mynychu o bell (sef yn hybrid).

Fframwaith Gweithredu Cyfarfodydd a phwyllgorau.

4. Rydym yn cael ein hatgoffa yn y ddogfen 'Arweiniad Statudol Interim ar Gyfarfodydd Aml-leoliad' a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru ym mis Mai 2021 mai diben cyffredinol addasu'r ddeddf i alluogi mynediad o bell oedd "...mwy o hygyrchedd a gwell cyfranogiad gan y cyhoedd mewn llywodraeth

leol.” Maent hefyd yn nodi fod “cyfleustra cyfranogwyr a gweithrediad effeithlon awdurdodau perthnasol eu hunain yn bwysig ond anghenion y cyhoedd a ddaw yn gyntaf pan fydd y penderfyniadau hyn yn cael eu gwneud.” Bydd yn rhaid i unrhyw drefniadau a sefydlir gwrdd â’r gofynion yn yr arweiniad statudol.

5. Pwrpas y papur yw cyflwyno Fframwaith Gweithredu Pwyllgorau (ar ffurf drafft) i gael sylwadau Aelodau’r Pwyllgor Gwasanaethau Democratiaeth cyn cyflwyno’r Fframwaith i’r Cyngor llawn ei fabwysiadu.
6. Mae’r fframwaith yn seiliedig ar yr egwyddorion sylfaenol a sefydlwyd gan y pwyllgor hwn. Awgrymir rhai ychwanegiadau i’r egwyddorion (wedi eu tanlinellu isod). Mater o ddisgresiwn yw penderfynu ar pa drefniadau i’w rhoi mewn lle. Mae’r arweiniad statudol yn gosod yr ystyriaethau y dylid eu cloriannu wrth ddod i gasgliad. Mae anghenion democratiaeth leol ac anghenion y cyhoedd yn ystyriaeth hanfodol a blaenllaw wrth benderfynu ar y drefn. Mae’r sail ar gyfer y dyraniad yn unol â’r hyn sydd wedi ei nodi sef fod diddordeb uchel gan y cyhoedd yn y trafodaethau a’r penderfyniadau sy’n cael eu cynnal gan y cyfarfodydd a amlygir . Mae cynnal y cyfarfodydd mewn lleoliad ynghyd a gwe-ddarledu yn rhoi yr ystod ehangaf o gyfleon i gael mynediad i drafodaethau.. Fe nodir hefyd fod argymhelliad ar gyfer cynnal ystod o gyfarfodydd drwy’r drefn rhithiol yn unig. Felly, fel fframwaith cyfarfodydd mae hyn yn adlewyrchu amcanion Deddf Llesiant Cenedlaethau’r Dyfodol (Cymru) 2015.

Egwyddorion Fframwaith Gweithredu Cyfarfodydd a Phwyllgorau

- ✓ Mae angen adeiladu ar lwyddiant y cyfarfodydd rhithiol sydd wedi eu cynnal dros y flwyddyn a hanner diwethaf
- ✓ Rydym angen parhau i sicrhau fod ein trefniadau Democratiaeth yn dryloyw i bobl Gwynedd ac yn agored i bawb.
- ✓ Dylid ymgeisio at gynnal y rhan fwyaf o gyfarfodydd yn rhithiol er mwyn:
 - Cyfrannu at yr agenda lleihau carbon trwy leihau teithio i Gynghorwyr a Swyddogion, yn arbennig yn sgil y ffaith fod y Cyngor wedi datgan argyfwng hinsawdd
 - Hybu amrywiaeth mewn Democratiaeth trwy annog hyblygrwydd mynediad o bell i gyfarfodydd rhithiol gan ddenu mwy o bobl sy’n gweithio a rhieni ifanc

- Defnyddio amser Cynghorwyr a Swyddogion yn fwy synhwyrol trwy leihau'r gofynion teithio
- Lleihau costau teithio
- Hybu cyfranogiad ac ymddygiad cadarnhaol

7. Mae'n bwysig hefyd cofio ein llwyddiant dros y flwyddyn a hanner diwethaf. Rydym wedi llwyddo i gynnal pob pwyllgor yn effeithiol yn rhithiol yn y ddwy iaith gan we-ddarledu nifer ohonynt bellach. Yn ogystal, mae presenoldeb mewn cyfarfodydd wedi bod yn gyffredinol uwch ers iddynt fod yn cael eu cynnal yn rhithiol.
8. Rydym wedi gwrandao ar y sylwadau sydd wedi eu cynnig gennych fel Cynghorwyr mewn amryw o gyfarfodydd ac mewn ymateb i'r holiadur diweddar. Mae'n deg casglu fod 75 ateb gwahanol gennych fel Cynghorwyr ar gyfer y sefyllfa ddelfrydol i'r dyfodol wrth drafod pwyllgorau unigol, gyda phawb yn ystyried ei sefyllfa b/personol ei hun.
9. Rydym wedi derbyn sylwadau gan bobl Gwynedd hefyd. Yn y Pwyllgor Cynllunio derbyniwyd sylwadau fod y trefniadau cyfredol sy'n galluogi mynychu yn rhithiol neu recordio darn i'w chware i'r pwyllgor wedi bod yn welliant ar y trefniadau blaenorol gan eu bod yn fwy hwylus i bobl Gwynedd. Ar y llaw arall, mae eraill wedi mynegi eu rhwystredigaeth o wyllo cyfarfodydd ar we-ddarlediad yn unig gan nad yw'n cynnig yr un profiad a mynychu yr oriel gyhoeddus mewn siambr gan nad yw Aelodau mor ymwybodol o bresenoldeb y cyhoedd wrth ddod i benderfyniadau.
10. Tra bo'r fframwaith yn ceisio ymateb i'r prif negeseuon sydd wedi eu lleisio dros y misoedd diwethaf, mae'r pwyslais ar sicrhau fframwaith gynaliadwy i'r dyfodol, pwy bynnag fydd y Cynghorwyr fydd wedi eu hethol ar ôl Mai 2022, yn seiliedig ar yr egwyddorion uchod a'r arweiniad statudol.

Be sy'n cael ei gynnig?

11. Cyflwynir Fframwaith ar gyfer cyfarfodydd ffurfiol y Cyngor yn unol â gofynion y Ddeddf. Mae'n debyg y byddai'n synhwyrol datblygu fframwaith fewnol yn nodi disgwyliadau ar gyfer cyfarfodydd eraill y mae Cynghorwyr yn rhan ohonynt, megis cyfarfodydd mewnol, cyfarfodydd rhanbarthol a chenedlaethol ac hyfforddiant. Adroddir ar hyn yn y dyfodol.

12. Fel a nodwyd eisoes, mae gofynion y Ddeddf yn golygu y gellir cynnal cyfarfodydd yn rhithiol llwyr neu wrth ddarparu mynediad o bell lle mae lleoliad penodol megis y Siambr wedi ei adnabod (sef cyfarfod hybrid).
13. Mae'n bwysig nad ydym yn llithro yn ôl i hen drefniadau oherwydd arferiad ac yn colli golwg ar yr egwyddorion a nodwyd uchod. Dyma ein cyfle fel Cyngor i arloesi a gosod disgwyliadau gweithredu cynaliadwy i'r dyfodol.
14. Er mwyn datblygu'r fframwaith ar seiliau cadarn, mae'n debyg mai'r egwyddor syml i'w dilyn yw:
 - a) cynnal cyfarfodydd pwyllgorau ffurfiol yn rhithiol lle bo modd gwneud hynny.
 - b) cynnal cyfarfodydd hybrid lle bo diddordeb uchel gan y cyhoedd.
15. Bydd aelodau'r pwyllgor yn cofio y gwaith manwl a wnaethpwyd i adnabod y pwyllgorau i'w gwe-ddarlledu yn wreiddiol, gyda'r ffocws ar faterion o ddiddordeb i'r cyhoedd. Adnabuwyd y Cyngor llawn, Cabinet, a'r Pwyllgor Cynllunio yn wreiddiol, gan ymestyn y trefniadau gwe-ddarlledu i bwyllgorau craffu hefyd. Argymhellir y gellid dilyn yr un trefn i adnabod y pwyllgorau sydd i'w cynnal drwy drefn hybrid, fel a nodir uchod.
16. Lle cynhelir cyfarfodydd yn hybrid, argymhellir fod Cyngorwyr yn ystyried o ddifri os oes rhaid teithio i'r lleoliad, gan gofio na fydd amgylchiadau yn y siambrau a'r swyddfeydd yr un fath ag yr oeddent yn flaenorol. Noder y bydd mwyafrif swyddogion yn mynychu cyfarfodydd o bell ac na fydd modd picio i swyddfa swyddogion i'w gweld cyn neu ar ôl cyfarfod.
17. Mae goblygiadau adnoddau i gynnal cyfarfodydd hybrid, a rhagwelir y bydd yn rhaid i gohort o swyddogion y Gwasanaeth Democratiaeth ac Iaith sy'n cefnogi'r pwyllgor o safbwynt technegol a chyfieithu ar y pryd fynychu'r lleoliad pan fydd cyfarfod hybrid yn cael ei gynnal.
18. Gellir gweld tabl o effaith yr argymhelliad uchod fesul pwyllgor yn **Atodiad A**. Cydnabyddir y byddai eithriadau i'r trefniadau, megis cyfarfodydd cyntaf yn dilyn etholiadau. Yn ogystal, bydd yn angenrheidiol adolygu ein trefniadau o fewn cyfnod rhesymol.
19. Ymhellach, rydym yn tybio y bydd cymryd rhan mewn cyfarfod hybrid, ac yn arbennig cadeirio cyfarfod hybrid yn brofiad gwahanol ac yn gofyn am sgiliau gwahanol a newydd. Bydd yn angenrheidiol adnabod ymarfer da ar gyfer cadeirio cyfarfodydd o'r fath a chynnig hyfforddiant i Gynghorwyr.

Mynediad i'r cyhoedd

20. Law yn llaw a'r trefniadau uchod mae'n angenrheidiol sicrhau a datgan sut yr ydym am sicrhau mynediad i'r cyhoedd i'n pwyllgorau. Ar gyfer pwyllgorau rhithiol bydd mynediad i'r cyhoedd drwy wyllo'r gwe ddarlledu neu drwy gysylltu i gael mynediad fel arall. Bydd manylion ar flaen y rhaglen fel sy'n digwydd yn gyfredol.
21. Ar gyfer cyfarfodydd hybrid lle bo lleoliad penodol wedi ei nodi, bydd modd i'r cyhoedd gael mynediad i gefn y siambr. Os yw'r cyfarfod hefyd yn cael ei we ddarlledu bydd mynediad i'r cyhoedd trwy'r gwe ddarllediad hefyd.
22. Mae hyn i gyd yn codi cwestiwn ynghylch a'r trefniant blaenorol lle roedd y Pwyllgor Cynllunio yn cynnal ei gyfarfodydd mewn aml leoliadau.

Deddf Cydraddoldeb 2010

23. Mae'r Cyngor yn ddarostyngedig i ddyletswydd dan Deddf Cydraddoldeb 2010 i ddal sylw priodol at yr angen i ddileu gwahaniaethu, aflonyddu a gormesu anghyfreithlon, ynghyd ag ymddygiadau eraill a waherddir dan ddarpariaethau'r Ddeddf. Yn ogystal mae angen cynyddu cyfle cyfartal a hyrwyddo perthnasau da rhwng y rhai sydd â nodweddion gwarchoddedig a'r rhai nad oes ganddynt (y Dyletswydd Cydraddoldeb Cyffredinol). Yn unol â'r gofyn yng Nghymru ac er cyfarch y dyletswydd yma, mae Asesiad Ardrawiad Cydraddoldeb wedi ei baratoi a'i ddiweddarau ar gyfer cyfarfodydd hybrid. Mae wedi ei atodi yn Atodiad (ii) ac nid yw wedi canfod ardrawiadau fyddai yn arwain at newid yr argymhelliad.

ATODIAD A

Math o gyfarfod	Pwyllgorau dan sylw
Hybrid	<ul style="list-style-type: none">• Cyngor llawn• Cabinet• Cynllunio• Craffu
Rhithiol llwyr	<ul style="list-style-type: none">• Pwyllgor Gwasanaethau Democratiaeth• Pwyllgor Archwilio a Llywodraethu• Pwyllgor Safonau• Pwyllgor Iaith• CYSAG• Cyd bwyllgor ymgynghorol Lleol• Pwyllgor Pensiynau• Pwyllgor Penodi Prif Swyddogion *• Pwyllgor Trwyddedu Canolog/Cyffredinol (a'r is-bwyllgorau trwyddedu cyffredinol a chanolog)• Pwyllgor Polisi Cynllunio ar y cyd• Unrhyw is-bwyllgor
Eithriadau posib	<p>Pwyllgor Apelau Cyflogaeth (dibynnol ar gais yr unigolyn).</p> <p>Pwyllgor Penodi Prif Swyddogion - ystyriaeth pan fo cyfweiliadau – rhithiol fel arall</p> <p>Pwyllgorau ac Is Bwyllgorau lle cynhelir gwrandawladau quasi- farnwriaethol.</p>

Bydd Pwyllgorau Ymgynghorol Harbwr Porthmadog/Pwllheli/ Aberdyfi/ Abermaw i'w hystyried eto.

Asesiad Effaith Cydraddoldeb

Gweler y daflen *Sut i Wneud Asesiad Effaith Cydraddoldeb* am gymorth i lenwi'r ffurflen yma. Mae croeso hefyd i chi gysylltu gyda Delyth Williams, Swyddog Polisi a Chydraddoldeb ar est 32708, neu DelythGadlysWilliams@gwynedd.llyw.cymru, am gymorth pellach.

Mae'n ofynnol i'r Cyngor (dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010) i ystyried yr effaith fydd newid mewn unrhyw bolisi neu weithdrefn (neu greu polisi neu weithdrefn o'r newydd), yn ei gael ar bobl hefo nodweddion cydraddoldeb gwarchoddedig. Mae gan y Cyngor hefyd ddyletswyddau cyffredinol ychwanegol i sicrhau tegwch a meithrin perthnasau da. Rhaid felly gwneud Asesiad Effaith Cydraddoldeb amserol cyn gwneud penderfyniad ar unrhyw newid perthnasol (h.y. sy'n cael effaith ar bobl hefo nodwedd gwarchoddedig).

I Manylion

I.1 Beth yw enw'r polisi / gwasanaeth dan sylw?

Prosiect Mynediad o Bell a mynediad i'r cyhoedd.

Mae Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 yn ei gwneud yn ofynnol i'r Cyngor ddarparu ar gyfer galluogi mynediad o bell i gynghorwyr a sicrhau mynediad i'r cyhoedd i weld a chlywed trafodaethau mewn cyfarfodydd cyhoeddus.

I.2 Beth ydi pwrpas y polisi/gwasanaeth sy'n cael ei greu neu ei newid? Pa newidiadau sy'n cael eu hystyried?

Yn wreiddiol bu i'r prosiect edrych ar sicrhau fod modd

- cynnal cyfarfodydd yn rhithiol llwyr (neb mewn ystafell gyfarfod)
- sicrhau fod modd i Gynghorwyr gysylltu o bell gydag unrhyw gyfarfod o bwyllgorau'r Cyngor petaent yn dymuno gwneud hynny.

Erbyn mis Medi 2020 bu i'r prosiect edrych ar sicrhau mynediad i'r cyhoedd i weld a chlywed trafodaethau ym mhrif bwyllgorau'r Cyngor wrth eu cynnal yn rhithiol, gan ei fod yn flaenoriaeth gennym.

Bellach, yn sgil gofynion Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 mae angen gweithio tuag at

- Sicrhau mynediad o bell i gynghorwyr pan fo cyfarfod yn cael ei gynnal mewn lleoliad (yn ddibynnol ar gyfyngiadau covid-19)
- Mynediad i'r cyhoedd i weld a chlywed y drafodaeth mewn cyfarfodydd cyhoeddus

1.3 Pwy sy'n gyfrifol am yr asesiad yma?

Vera Jones, Rheolwr Gwasanaeth Democratiaeth ac Iaith - ar ran Bwrdd Prosiect Mynediad o Bell

1.4 Pryd wnaethoch chi gychwyn yr asesiad? Pa fersiwn yw hwn?

- Cafodd yr asesiad ei gychwyn ym mis Mehefin 2020 wrth baratoi at gynnal cyfarfodydd rhithiol llwyr am y tro cyntaf yn sgil argyfwng covid.
- Adolygwyd yr asesiad ym mis Mehefin 2021 wrth ystyried datblygiadau pellach i'r prosiect, yn benodol gyrru ymlaen gyda threfniadau cyfarfodydd hybrid. (fersiwn 2)
- ail ymweld â'r asesiad ym mis Hydref 2021, nodir yr angen i ddiweddarau ymhellach wrth brofi y trefniadau hybrid dros y misoedd nesaf. (fersiwn 3)

2) Gweithredu

2.1 Pwy yw'r partneriaid fydd yn rhaid gweithio hefo nhw i wneud yr asesiad yma?

Cynghorwyr
Gwasanaeth TG
Adran Eiddo
Staff

2.2 Pa gamau ydych chi wedi ei gymryd i ymgysylltu gyda pobl hefo nodweddion gwarchoddedig?

1. Ymgynghorwyd yn anffurfiol gyda Chynghorwyr Gwynedd cyn gynnal cyfarfodydd rhithiol llwyr drwy Teams a chyn cynnal cyfarfodydd rhithiol llwyr drwy Zoom – defnyddwyr di-gymraeg yn benodol.
2. Ymgynghorwyd ar drefniadau cynnal cyfarfodydd pwyllgorau (ac eraill) i'r dyfodol gyda'r Pwyllgor Gwasanaethau Democratiaeth ar 18/02/2021 a rhoi cyfle i'r holl aelodau gyflwyno sylwadau fel rhan o holiadur bodlonrwydd ym Mehefin 2021.
3. Cyflwynwyd trefniadau interim, sef parhau i gynnal cyfarfodydd rhithiol yn unig, ym mis Gorffennaf 2021 (Cabinet - 07/07/21, Cyngor llawn – 09/07/21)

2.3 Beth oedd canlyniad yr ymgysylltu?

1. Addaswyd y ddarpariaeth wreiddiol o ddefnyddio Teams i ddefnyddio zoom yn sgil sylwadau yr aelodau gan fod y ddarpariaeth cyfieithu ar y pryd drwy zoom yn cynnig gwasanaeth mwy syml a theg i'r rhai sy'n siarad Cymraeg a'r rhai di-gymraeg, gyda phawb yn rhan o'r un cyfarfod. Gwnaethpwyd yr addasiad ar ôl cael sicrwydd o'r elfennau diogelwch yn ymwneud â thechnoleg.
2. Mae nifer fawr o aelodau wedi tynnu sylw at y buddion i drefniadau cynnal cyfarfodydd yn rhithiol, yn arbennig
 - Wrth gyfrannu at yr agenda lleihau carbon trwy leihau teithio
 - Er mwyn hybu amrywiaeth mewn democratiaeth trwy annog hyblygrwydd mynediad o bell i gyfarfodydd rhithiol gan ddenu mwy o bobl sy'n gweithio a rhieni ifanc
 - Trwy ddefnyddio amser Cynghorwyr yn fwy synhwyrol trwy leihau'r gofynion teithio
 - A lleihau costau teithio i'r Cyngor
3. Yn ychwanegol cyflwynwyd nifer o sylwadau ar gyfer trefniadau pwyllgorau i'r dyfodol gan Gynghorwyr mewn amrywiol gyfarfodydd, gyda rhan fwyaf yn datgan yr angen am gyfarfodydd rhithiol mewn cyfuniad gyda chyfarfodydd hybrid.

2.4 Ar sail pa dystiolaeth arall ydych chi'n gweithredu?

Gweithredwyd yn wreiddiol mewn ymateb i'r argyfwng pandemig covid-19 a'r angen i barhau gyda threfniadau democratiaeth o fewn y cyfyngiadau o beidio a mynychu swyddfeydd (yn cynnwys siambrau'r Cyngor).

Mae'r cyfyngiadau yn parhau o safbwynt "gweithio o adref lle'n bosib". Yn ychwanegol, mae angen ymateb i ofynion Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 i

- Sicrhau mynediad o bell i gynghorwyr pan fo cyfarfod yn cael ei gynnal mewn lleoliad (yn ddibynnol ar gyfyngiadau covid-19)
- Mynediad i'r cyhoedd i weld a chlywed y drafodaeth

2.5 Oes yna unrhyw flychau yn y dystiolaeth sydd angen ei gasglu?

Mae angen ymgynghori gyda charfan sydd ag anghenion ychwanegol ee anghenion golwg a nam ar y clyw i sicrhau fod y ddarpariaeth yn briodol ar eu cyfer.

Mae angen ymgynghori ymhellach yn dilyn sefydlu y trefniadau hybrid.

3) Adnabod yr Effaith

3.1 Mae'n rhaid i'r Cyngor roi sylw dyledus i'r effaith fydd unrhyw newidiadau'n ei gael ar bobl hefo nodweddion cydraddoldeb isod. Beth yw'r effaith fydd y polisi neu wasanaeth newydd neu'r newidiadau arfaethedig yn ei gael ar bobl hefo'r nodweddion hyn? Mae croeso i chwi ychwanegu nodweddion eraill os ydych chi'n dymuno.

Nodweddion	Sut fath o effaith? *	Ym mha ffordd? Beth yw'r dystiolaeth?
Hil (gan gynnwys cenedligrwydd)	Positif / negyddol / dim	Dim effaith wedi ei adnabod.
Yr iaith Gymraeg	Positif	<p>a) Cynnal cyfarfodydd Rhithiol Mae effaith positif ar y Gymraeg a'r Saesneg trwy gynnig y ddarpariaeth i gyfarfodydd rhithiol dros zoom gan fod cyfarfodydd yn parhau i gael eu cynnal drwy'r Gymraeg a'r ddarpariaeth gwasanaeth cyfieithu ar y pryd ar gael yn rhwydd i'r rhai sydd ei angen.</p> <p>b) Mynediad o bell Bydd yn ofynnol sicrhau gallu darparu gwasanaeth cyfieithu ar y pryd ar gyfer unrhyw un sy'n mynychu (mewn ystafell gyfarfod neu o bell). Rydym yn gweithio ar ddarpariaeth hybrid yn gyfredol.</p> <p>c) Mynediad i'r cyhoedd Mae mynediad i'r cyhoedd trwy we-ddarlledu, sy'n digwydd yn y ddwy iaith.</p>
Anabledd	Positif / negyddol / dim	<p>Awtistiaeth – Gall fod yn effaith positif i rai trwy leihau gor-bryder o gymharu a bod mewn siambr. Ar y llaw arall, gall fod ag effaith negyddol os yw'r amser ar y sgrin yn ormodol, er y gall unigolyn ddewis gadael y sgrin.</p> <p>Cyflyrau iechyd meddwl – gall fod ag effaith positif i rai sy'n dioddef cyflyrau megis gor-bryder trwy ei gwneud yn haws iddynt gymryd rhan mewn cyfarfod drwy ddiffodd eu camerâu neu beidio teimlo pwysau ychwanegol. Gall effeithio yn negyddol trwy beidio cael cyswllt gydag unigolion eraill a'r gor-bryder yn cynyddu.</p>

		<p>Amhariadau golwg – gall fod effaith negyddol o amser gormodol ar sgrin.</p> <p>Amhariadau clyw – Gall fod effaith positif gan fod mynediad o bell yn caniatáu addasu lefel sain neu ddefnyddio clustffonau i hepgor sain cefndirol.</p> <p>Amhariadau corfforol – effaith positif gan fod y gofyn am leoliad penodol a gofynion teithio yn cael eu dileu.</p>
Rhyw	Positif / negyddol / dim	Dim effaith wedi ei adnabod.
Oedran	Positif / negyddol / dim	Mae'n debyg fod effaith positif am fod i rai o fod yn gallu mynychu o bell heb orfod gadael cartref.
Cyfeiriadedd rhywiol	Positif / negyddol / dim	Dim effaith wedi ei adnabod.
Crefydd neu gred (neu ddiffyg cred)	Positif / negyddol / dim	Dim effaith wedi ei adnabod.
Ailbennu rhywedd	Positif / negyddol / dim	Dim effaith wedi ei adnabod.
Beichiogrwydd a mamolaeth	Positif / negyddol / dim	<p>Effaith positif i alluogi merched beichiog a mamau sy'n bwydo o'r fron i ymuno o gartref os ydynt yn dewis, a pheidio gorfod teithio i safle penodol.</p> <p>Effaith positif ar rieni trwy leihau'r amser teithio i leoliad a galluogi rhieni i ymuno o bell.</p>
Priodas a phartneriaeth sifil	Positif / negyddol / dim	Dim effaith wedi ei adnabod.

3.2 Mae'n ddyletswydd ar y Cyngor dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010 i gyfrannu'n bositif i gymdeithas decach trwy hybu cydraddoldeb a pherthynas dda yn ei weithgareddau ym meysydd oedran, rhyw, cyfeiriadedd rhywiol, crefydd, hil, trawsrywedd, anableded a beichiogrwydd a mamolaeth. Mae'n rhaid i'r Cyngor roi sylw dyledus i'r ffordd mae unrhyw newid yn effeithio'r dyletswyddau yma.

Dyletswyddau Cyffredinol y Ddeddf Cydraddoldeb	A yw'n cael effaith?*	Ym mha ffordd? Beth yw'r dystiolaeth?
Cael gwared â cham-wahaniaethu anghyfreithlon, aflonyddu ac erledigaeth	Nac ydi	
Hyrwyddo cyfleoedd cyfartal	Ydi	<p>Cyfarfodydd Rhithiol. Effaith positif – mae mwy o ddisgyblaeth mewn cyfarfodydd rhithiol ac felly cyfle cyfartal i bawb gael siarad. Gall unigolion ddewis cymryd rhan heb gael eu gweld hefyd.</p> <p>Ymuno o bell. Ydi, effaith positif fel uchod. Fodd bynnag, hyd y bydd y ddarpariaeth yn ei le nid ydym yn gwybod os bydd cyfle cyfartal i bawb ynteu a fydd y rhai sy'n ymuno o bell yn teimlo eu bod yn cael eu anwybyddu.</p> <p>Mynediad i'r cyhoedd – mae'r trefniadau newydd am wella mynediad i'r cyhoedd i weld a chlywed cyfarfodydd y cyngor gan sicrhau tryloywder yn ein trefniadau democratiaeth. Nid oes gofyn i unigolion deithio i leoliad arbennig ar amser arbennig.</p> <p>Ar y llaw arall gall fod effaith negyddol gan fod yr hyn sy'n cael ei gynnig yn ddibynnol ar unigolyn â mynediad i gyfrifiadur ac i'r we. Gall unigolyn sydd heb ddarpariaeth ddefnyddio'r llyfrgell leol fel arall (yn amodol i gyfyngiadau covid).</p>
Meithrin perthnasau da	Ydi a nac ydi	<p>Gall cyfarfodydd rhithiol a mynychu o bell fod yn bositif mewn meithrin perthnasau da gan fod lleihad mewn gofynion amser yn caniatáu i rai na fyddai'n gallu mynychu fel arall i wneud hynny.</p> <p>Ar y llawr arall, mae amheuaeth ei bod yn anoddach</p>

		meithrin perthynas dda wrth ddechrau dod i adnabod rhywun trwy gyfrwng rhithiol ac yn fwy o sialens ar gyfer y rhwydweithio anffurfiol.
--	--	---

4) Dadansoddi'r canlyniadau

4.1 Ydi'r polisi felly'n debygol o gael effaith sylweddol, bositif ar unrhyw un o'r nodweddion cydraddoldeb neu'r Ddyletswydd Gyffredinol? Beth yw'r rheswm am hyn?

Fel sydd wedi ei nodi uchod, mae'r newidiadau sydd wedi eu hamlinellu uchod wedi galluogi i drefniadau democrataidd y Cyngor, sy'n cynnwys cynnal pwyllgorau sy'n gwneud penderfyniadau allweddol, i barhau yn ystod y cyfnod argyfwng.

Mae'r newidiadau i gynnal cyfarfodydd yn rhithiol neu'n hybrid, a galluogi i Aelodau etholedig fynychu o bell yn debygol o gael effaith bositif ar amryw o'r nodweddion cydraddoldeb fel a amlygwyd yn 3.1 – yn bennaf ar gyfer merched beichiog, merched sy'n bwydo o'r fron neu unigolion sydd ag amhariad corfforol neu gyflwr iechyd meddwl.

Yn ogystal, mae'r trefniadau ar gyfer sicrhau mynediad i'r cyhoedd trwy we-ddarllediadau neu drefniadau amgen yn galluogi mwy o bobl Gwynedd i gael mynediad at ein trefniadau democratiaeth gan olygu ein bod yn agored a thryloyw.

4.2 Ydi'r polisi felly'n debygol o gael effaith sylweddol, negyddol ar unrhyw un o'r nodweddion cydraddoldeb neu'r Ddyletswydd Gyffredinol? Beth yw'r rheswm am hyn?

Rydym yn cydnabod fod dwy ochor i bob ceiniog, ac wedi amlinellu rhai effeithiau negyddol posib yn 3.1 uchod.

Fodd bynnag, nid yw'r Aseiad Ardrawiad Cydraddoldeb wedi canfod ardrawiadau fyddai yn arwain at newid yr argymhelliad.

4.3 Beth ddylid ei wneud?

Dewiswch un o'r canlynol:

Parhau gyda'r polisi / gwasanaeth gan ei fod yn gadarn	√
Addasu'r polisi i ddileu unrhyw rwystrau	
Atal a dileu'r polisi gan fod yr effeithiau niweidiol yn rhy fawr	

Parhau a'r polisi oherwydd gellir cyfiawnhau unrhyw effaith niweidiol	
---	--

4.4 Os yn parhau hefo'r cynllun, pa gamau fyddwch chi'n cymryd i leihau neu liniaru unrhyw effeithiau negyddol?

Mae'r effeithiau negyddol posib sydd wedi eu amlinellu yn 3.1 uchod yn cael ystyriaeth gyson wrth i'r datblygiadau yn y gwaith fynd yn eu blaenau.

Byddwn yn adolygu'r gwaith yn gyson gan adrodd ar y diweddariadau i'r Cyngor llawn.

4.5 Os nad ydych yn gweithredu ymhellach i ddileu neu leihau effeithiau negyddol, esboniwch pam yma.

5) Monitro

5.1 Pa gamau fyddwch chi'n gymryd i fonitro effaith ac effeithiolrwydd y polisi neu wasanaeth (cynllun gweithredu)?

Mae gofynion Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 yn nodi'r angen i fod yn cyhoeddi ein trefniadau ar gyfer cynnal cyfarfodydd a'n trefniadau ar gyfer mynediad i'r cyhoedd.

Cyflwynwyd trefniadau interim i'r Cyngor llawn ym mis Gorffennaf 2021, gydag adolygiad o'r trefniadau i'w gyflwyno ym mis Rhagfyr 2021.

CABINET CYNGOR GWYNEDD

Adroddiad i gyfarfod Cabinet Cyngor Gwynedd

Dyddiad y cyfarfod:	9 Tachwedd 2021
Aelod Cabinet:	Y Cynghorydd Craig ab Iago
Swyddog Cyswllt:	Carys Fôn Williams
Rhif Cyswllt:	01341 424368
Pwnc:	ADRODDIAD PERFFORMIAD AELOD CABINET TAI AC EIDDO

Y PENDERFYNIAD A GEISIR

Derbyn a nodi'r wybodaeth yn yr adroddiad.

Y RHESYMAU PAM FOD ANGEN PENDERFYNIAD

Er mwyn sicrhau rheoli perfformiad yn effeithiol

1. CYFLWYNIAD

- 1.1 Pwrpas yr adroddiad yma yw diweddarau fy nghyd aelodau ar yr hyn sydd wedi digwydd yn y meysydd yr wyf yn gyfrifol amdanynt fel yr Aelod Cabinet dros Dai ac Eiddo. Bydd hyn yn cynnwys amlinellu'r hyn sydd wedi digwydd yn erbyn addewidion Cynllun Cyngor Gwynedd 2018-2023; lle mae'r mesurau perfformiad arni; a'r diweddaraf o ran cynlluniau arbedion a thoriadau.
- 1.2 Hoffwn eich atgoffa bod yr holl faterion eisoes wedi bod yn destun trafodaeth ac wedi eu craffu gennyf mewn cyfarfod o Dîm Rheoli'r Adran Tai ac Eiddo , oedd hefyd yn cynnwys cynrychiolwyr o'r Pwyllgor Craffu.
- 1.3 Yn gyffredinol rwy'n hapus gyda chynnydd prosiectau yr arweinir arnynt o fewn Cynllun y Cyngor a'r mesurau perfformiad yr wyf yn gyfrifol amdanynt.

2. PROSIECTAU CYNLLUN CYNGOR GWYNEDD 2018-2023

- 2.1 **Diffyg cartrefi addas i bobl Gwynedd: Sicrhau cymeradwyaeth i'r Cynllun Tai a dechrau gweithredu.**

Bu i'r Cynllun Gweithredu Tai gael ei gymeradwyo gan y Cabinet ar y 15 Rhagfyr 2020. Ers hynny, mae'r Adran wedi recriwtio a phenodi swyddogion cymwys er mwyn gallu gwireddu'r 33 o brosiectau yn y Cynllun Gweithredu ac wedi rhoi trefniadau prosiect mewn lle.

Mae'r Adran eisoes wedi cychwyn sawl prosiect megis:

- Grantiau i brynwyr tro cyntaf adnewyddu tai gwag. Lanswyd ym mis Mehefin ac mae bron i 50 o ymgeiswyr yn y broses o gyflwyno cais.
- £1 miliwn wedi ei roi tuag at y Cynllun Prynu Cartref (benthyciad ecwiti) ac rydym yn edrych i ehangu'r cynllun yma.
- Cynlluniau digartrefedd - gwaith adeiladu yn mynd yn ei flaen ar hyn o bryd i ddatblygu 30 o Unedau gan gynnwys 4 'pod' yng Nghaernarfon i unigolion bregus a datblygu hen safle Natwest yng Nghaernarfon a fydd yn cynnwys fflatiau â chefnogaeth i ieuenctid digartref.
- Grantiau ar gyfer addasiadau i wneud tai yn gartrefi addas i unigolion ag anableddau – 227 wedi cwblhau hyd yma.
- Rydym ar hyn o bryd yn edrych ar diroedd ac yn cynnal trafodaethau ynglŷn â phrynu tiroedd er mwyn datblygu tai ein hunain.
- Rydym hefyd yn edrych ar nifer o dai sydd ar y farchnad er mwyn eu prynu a'u gosod i bobl leol ar rent fforddiadwy.

Er ein bod yn gobeithio prynu ein tai cyntaf yn fuan, credaf ei bod yn bwysig i amlygu bod yr argyfwng tai presennol wedi effeithio gallu'r Adran i weithredu'r cynllun i brynu tai er mwyn eu gosod i bobl leol. Mae'r cynnydd mewn prisiau tai yn golygu nad yw ein hachos fusnes gwreiddiol bellach yn hyfyw. Mae'r Adran ar hyn o bryd yn ail-ymweld a'r achos fusnes ac yn edrych ar opsiynau o gyllid ychwanegol ar gyfer y cynllun yma.

Un o brosiectau'r Cynllun Gweithredu Tai yw i 'Ymgynghori gyda chymunedau er mwyn sefydlu eu hanghenion tai' sydd bellach yn rhan o waith ymgynghori ehangach dan arweiniad yr Adran Economi a Chymuned. Bydd canlyniad y gwaith ymgynghori hwn yn galluogi'r adran i adnabod yr ardaloedd ble mae'r angen ar gyfer gwahanol brosiectau i'w galluogi i flaenoriaethu'r ardaloedd hyn.

2.2 **Mynediad rhwydd a chllir at wasanaeth ymholiadau a chynghori ar faterion tai: Sefydlu ein drws ffrynt a desg gymorth ar gyfer y cyhoedd er mwyn eu helpu gyda phroblemau tai:**

Mae'r Adran yn y broses o sefydlu ein drws ffrynt / desg gymorth ar gyfer gwasanaethau tai. Cyflwynwyd adroddiad i'r Pwyllgor Craffu ar y 30ain o Fedi a gafodd ei gymeradwyo gan y Pwyllgor gyda chais i'r Adran ystyried y pwyntiau a godwyd yn ystod y cyfarfod.

Bydd yr Adran yn bwrw mlaen gyda'r gwaith hyn gan sgopio ac ymgynghori gyda budd-ddeiliaid megis Adrannau eraill y Cyngor, Asiantaethau Tai a sefydliadau 3ydd Sector yng Ngwynedd. Nodwyd gan y pwyllgor Craffu'r pwysigrwydd o wneud hyn yn gywir y tro cyntaf ac felly mae'r gwaith paratoadol y bydd yr Adran yn ei wneud yn holl bwysig er mwyn uchafu'r cyfleoedd i symleiddio'r broses i ddefnyddwyr wrth wneud ymholiadau neu geisio cael mynediad at wasanaethau tai. Bydd cynhwysiant a systemau digidol yn holl bwysig i'r prosiect.

2.3 **Gosod tai Cymdeithasol i bobl leol: Creu polisi gosod newydd ar gyfer y Sir a fydd yn rhoi mwy o flaenoriaeth i bobl leol.**

Bu i'r Polisi Gosod Tai Gyffredin gael ei gyflwyno ym mis Hydref 2020, a hynny ar ôl cyfnod o ymgynghori a chraffu yn fewnol a gyda phartneriaid allanol.

Roedd yn fwriad o'r cychwyn i adolygu gweithrediad y polisi yn dilyn ei fabwysiadu, a'i weithredu am gyfnod o 12 mis er mwyn sicrhau ei fod yn gweithredu yn unol â'r amcanion gwreiddiol. Bydd y Polisi Gosod Tai Gyffredin yn cael ei drafod gan y Pwyllgor Craffu yn fuan yn 2022.

Un o fesurau perfformiad yr Adran yw'r canran o'r holl osodiadau tai cymdeithasol a osodwyd i berson gyda chysylltiad lleol. Yn ystod mis Medi, roedd 100% o osodiadau wedi eu gosod i bobl gyda chysylltiad lleol. Mae'r ffigwr wedi bod yn gyson dros 95% y misoedd diwethaf ac eithrio mis Mehefin ble'r oedd y ffigwr yn 92%.

2.4 Risgiau eraill

Mae ambell risg i'r Adran sydd angen i mi eu hamlygu ar hyn o bryd.

- 2.4.1 Mae'r galw am wasanaethau'r **Unedau Digartrefedd** dros y misoedd diwethaf wedi cynyddu yn sylweddol. Ar gychwyn y pandemig, bu i Lywodraeth Cymru ddiddymu'r cymal o 'flaenoriaethu'r angen' wrth ystyried cyfeiriadau digartrefedd, gan ei wneud yn ofynnol i Awdurdodau Lleol gartrefu pawb oedd yn cyflwyno'n ddigartref a sicrhau nad oedd neb yn cysgu allan ar y stryd. Rydym wedi llwyddo i wneud hynny. Mae'r cynnydd mewn niferoedd digartref yn frawychus ac wedi bod yn straen sylweddol ar staff. Erbyn hyn, mae'r Adran wedi gallu cynyddu capasiti'r tîm sydd yn rhoi cefnogaeth i unigolion fedru sefydlu tenantiaethau er mwyn symud ymlaen i geisio ymdopi â'r cynnydd. Yn ogystal, maent yn y broses o geisio cynyddu capasiti y tîm ataliol i leihau'r cyflwyniadau sydd yn cyrraedd yr Adran yn y lle cyntaf. Nodir y nifer o gyflwyniadau digartref dros y blynyddoedd diwethaf yn y tabl isod:

Blwyddyn	Nifer o Gyflwyniadau Digartref
2018/2019	576
2019/2020	593
2020/2021	812
2021/2022	452 (6 mis)

Ar hyn o bryd, rydym yn derbyn grant gan Lywodraeth Cymru er mwyn cyfarch y costau lletya. Mae'n bosib iawn y bydd y gofyn i gartrefu pawb sy'n cyflwyno'n ddigartref barhau i'r dyfodol ac nid yw'r Llywodraeth wedi datgan os bydd y Grant Caledi ar gael i Awdurdodau heibio Mawrth 2022. Mae risg felly i'r Cyngor orfod cyfarch y costau lletya ychwanegol hyn o'r flwyddyn ariannol nesaf ymlaen. Dros y 6 mis diwethaf, mae ein costau llety dros dro wedi bod yn agos at £1 miliwn. Mae swyddogion yn Adran yn cynnal trafodaethau cyson gyda Llywodraeth Cymru gan ofyn am ddiweddariad ynglŷn â dyfodol y grant hwn gan bwysleisio ar y risg o'i ddiddymu i'r Awdurdod. Nid oes cadarnhad o fwriad Llywodraeth Cymru wedi ei dderbyn hyd yma.

Mae nifer o brosiectau ar y gweill a fydd yn cynyddu'r opsiynau lletya â chefnogaeth ond gyda'r cynnydd diweddaraf, mae'n debyg na fydd hyn yn ddigonol. Mae'r tabl isod yn crynhoi'r prosiectau sydd ar y gweill er mwyn ychwanegu at gapasiti ein hosteli presennol, a fydd yn lleihau'r ddibyniaeth ar lety dros dro:

Prosiect	Nifer o Unedau	Amserlen
35 Ffordd y Coleg, Bangor	3	Ar y safle, cwblhau Tachwedd 2021
Pods, Segontium, Caernarfon	4	Ar y safle, cwblhau Hydref 2021
137 Stryd Fawr, Bangor	12	Cychwyn gwaith adeiladu – Hydref 2021, anelu i gwblhau Hydref 2022.

Llety arbenigol i ferched gyda chefnogaeth	5	Wedi cwblhau ac agor Hydref 2021
Llety i deulu ac unigolyn ym Mhwlheli	2	Ar y safle, cwblhau Chwefror 2022
Glanwnion, Dolgellau	4	Cais Cynllunio wedi ei wrthod gan Barc Cenedlaethol Eryri. Disgwyl am ganlyniad apêl.
Cyfanswm:	30	

2.4.2 Mae'r Adran hefyd wedi gweld effaith Covid a Brexit ar **brosiectau adeiladu a cynnal a chadw rhaglunedig**. Dros y misoedd diwethaf mae'r Adran wedi ei chael yn anodd denu contractwyr i dendro am waith, a phan mae contractwyr yn tendro, maent yn aml yn brisiau llawer uwch na ragdybiwyd. Mae hyn yn peri 3 risg yn bennaf:

- Methu cyflawni ar amser
- Methu cyflawni o fewn y gyllideb
- Methu gwario arian grant – risg i'w dynnu yn ôl os na fydd yn cael ei wario o fewn yr amserlen a gytunwyd

Oherwydd yr ansefydlogrwydd yn y farchnad ar hyn o bryd, mae'r Adran wedi penderfynu blaenoriaethu ac oedi rhai prosiectau gan fod y prisiau a dderbynnir yn sylweddol uwch na'r disgwyl (rhai dros 200% o'r gyllideb). Mae rhai prosiectau lle nad oes modd i ni oedi, e.e. gwaith cynnal a chadw angenrheidiol, ac felly bydd y rhain yn parhau. Drwy wneud hyn byddwn yn derbyn llai am ein harian a bydd effaith ar y gyllideb. Mae bwriad i brofi'r farchnad fesul dipyn dros y misoedd nesaf i weld os yw'r farchnad yn ail-sefydlogi ac mae hyn yn cael ei wneud ar hyn o bryd drwy dendro prosiectau sydd â gwaith mewnlol yn unig, gan ein bod yn dod at dymor y gaeaf.

Pe na fyddai arwydd o'r farchnad yn ail-sefydlogi, bydd angen ystyried pa gamau i'w cymryd – prun ai gwneud cais am arian ychwanegol neu gyflawni llai o brosiectau.

Os bydd diffyg diddordeb gan Contractwyr yn parhau yna bydd angen ystyried trefniadau amgen o ran tendro a chaffael y gwasanaethau yn ogystal.

Mae'r sefyllfa o brisiau ac argaeledd contractwyr wedi cael ei amlygu mewn nifer o sgysiau gyda Llywodraeth Cymru, boed hynny am brosiectau cyfalaf yn y maes Tai neu brosiectau Ysgolion 21ain Ganrif. Rwyf hefyd yn ymwybodol fod hyn yn cael effaith ar nifer o adrannau eraill y Cyngor ac Awdurdodau Lleol eraill.

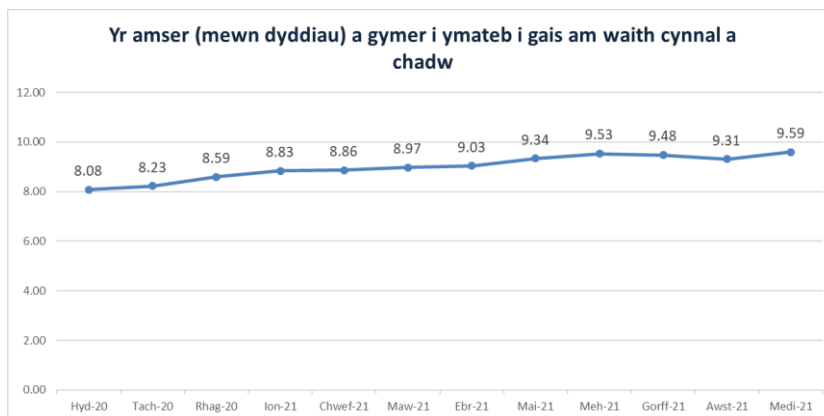
2.4.3 Un o'r risgiau eraill yr wyf yn awyddus i'w amlygu yw sgil effeithiau newid hinsawdd sydd yn ein hwynebu. Mae'r Adran yn gwneud gwaith da yn y maes newid hinsawdd yn benodol o leihau allyriadau carbon o weithgareddau'r Cyngor. Ers cyflwyno'r Cynllun Rheoli Carbon cyntaf yn 2010, mae'r Adran wedi llwyddo i sicrhau bod ein hallyriadau carbon wedi lleihau 46.6% (2019). Dengys ddata 2020 bod yr allyriadau carbon wedi lleihau 58.5%, ond nid oes modd mesur beth oedd effaith y cyfnod clo a gweithio o adra ar ddata y flwyddyn yma. Mae'r Uned Cadwraeth Ynni wedi bod yn gweithio gyda Gwasanaeth Ynni Llywodraeth Cymru ar adroddiad ar gyfleoedd i ddatgarboneiddio ystâd y Cyngor a Chynllun Rheoli Carbon 3.

3. PERFFORMIAD

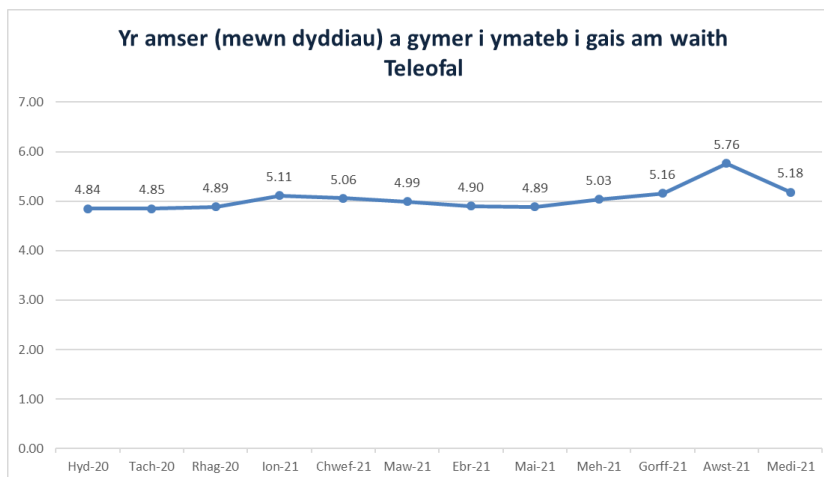
Crynoir y prif faterion a ddeillir o fesurau perfformiad yr Adran isod. Nid yw'r isod yn cyfeirio at bob un o Unedau a gwasanaethau'r Adran, dim ond y rhai y teimlaf sydd angen eu hamlygu

ar hyn o bryd. Mae'r holl fesurau yn cael eu herio gennyf unwaith y mis ac rwyf yn fodlon gyda'r perfformiad ar y cyfan.

- 3.1 Mae'r amser a gymer i ymateb i gais am waith **cynnal a chadw** wedi cynyddu dros y misoedd diwethaf, ac ers cychwyn y pandemig. Tra roedd wedi sefydlogi ar oddeutu 7 diwrnod cyn-Covid, mae bellach dros **9 diwrnod**. Er bod hyn yn gynydd eithaf sylweddol (25%) mae rhesymau teilwng drosto ac felly nid wyf yn pryderu. Mae nifer o staff yr Uned wedi bod ar fenthylg i Adrannau eraill er mwyn ymateb i'r pandemig, a hefyd, mae mynediad i safleoedd i gontractwyr a'r gweithlu mewnol yn fwy heriol gyda'r cyfyngiadau mewn lle. Mae'r Uned hefyd wedi gweld effaith y pandemig a Brexit ar argaeledd nwyddau sydd wedi arwain at gyfnodau hirach cyn bo modd i Gontractwyr gwblhau eu gwaith ar brydiau.

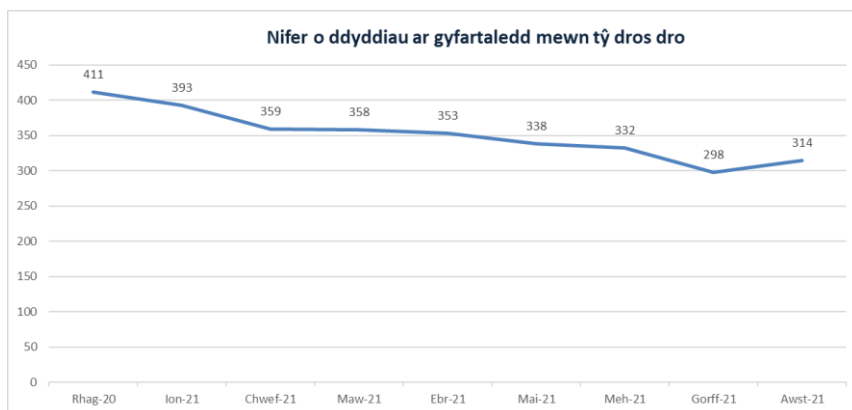
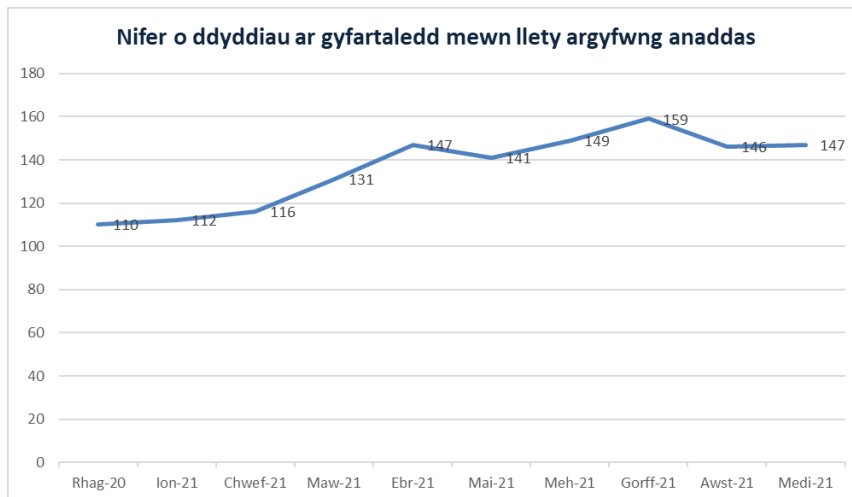
Gweler yr effaith yma ar y nifer o ddyddiau a gymer i ymateb i gais am waith **Teleofal** yn yr un modd, gyda'r nifer o ddyddiau ar gyfartaledd yn oddeutu **5 diwrnod** erbyn hyn, o gymharu â chyfartaledd o 4 diwrnod cyn Covid.

- 3.2 Braf yw gweld adborth positif gan gwsmeriaid a wasanaethir gan wahanol Unedau yn yr Adran. Mae'r Adran yn cynnal ymarferiad **bodddhad cwsmer** yn gyson ar gyfer y gwasanaeth a gynigir gan nifer o'r Unedau megis Difa Pla, Cynnal a Chadw, Swyddfeydd, Glanhau, Stadau a Gorfodaeth a thrwyddedu tai aml-breswyliaeth. Pan fo Unedau'n derbyn adborth adeiladol, rwyf yn hyderus eu bod yn derbyn yr adborth a gweithredu er mwyn gwella'r gwasanaeth i'w cwsmeriaid.
- 3.3 Mae'r canran o brosiectau'r **Uned Datblygu Eiddo** sydd yn symud ymlaen yn unol â'r amserlen wedi i'r briff llawn gael ei gytuno wedi lleihau yn ddiweddar, ond hynny am y rhesymau sy'n cael eu hamlygu fel risg uchel i'r Adran, sef diffyg diddordeb gan Gontractwyr mewn

prosiectau adeiladu yn ogystal â'r prisiau uchel yr ydym yn eu derbyn pan fo Contractwyr yn cyflwyno prisiau. Prin chwe mis yn ôl fe roedd yr Uned yn cyflawni 96% o'u prosiectau yn unol â'r amserlen ond mae hynny bellach wedi lleihau i 87%. Er hynny, rwyf yn derbyn bod y rhesymau dros y llithriad tu hwnt i reolaeth yr Uned.

- 3.4 Mae'r cynydd mewn **digartrefedd** hefyd yn cael ei adlewyrchu ym mesurau perfformiad yr Adran, gyda'r nifer o ddyddiau ar gyfartaledd mewn llety argyfwng anaddas (e.e. gwely a brecwast) yn **147** o ddiwrnodau, a'r nifer o ddyddiau ar gyfartaledd mewn tŷ dros dro (tai preifat sy'n cael eu prydlesu gennym) yn **314** diwrnod. Y gobaith yw y bydd y cynydd yng nghapasiti'r tim i gefnogi unigolion i gynnal tenantiaeth eu hunain yn arwain at fwy o unigolion yn symud ymlaen yng nghynt, a lleihau'r ddibyniaeth ar lety argyfwng anaddas a llety dros dro.

- 3.5 **Mae'r nifer o ddyddiau ar gyfartaledd ar restr aros am dy cymdeithasol yn uchel ar hyn o bryd – 679 diwrnod.** Mae'r galw am dy cymdeithasol yn uchel, ond hefyd yn cyfrannu at y ffigwr uchel yma yw bod enghreiffiau o ymgeiswyr sydd wedi bod ar y gofrestr am amser hir o dan yr hen drefn pwyntiau bellach yn cael mwy o flaenoriaeth yn y system fandio newydd.

4. SWYDDFEYDD.

Mae'r Uned Cyfleusterau, sy'n gyfrifol am ein swyddfeydd, yn gweithio gydag adrannau eraill i edrych ar drefniadau gweithio'r cyngor i'r dyfodol. Fel rhan o'r gwaith yma, byddwn yn cynnwys edrych ar opsiynau i leihau'r stad o yn sgil newid mewn trefniadau gweithio. Mae'r gwaith hyn yn mynd yn ei flaen ac ni wyddwn ar hyn o bryd sut y bydd ein trefniadau gweithio i'r dyfodol yn effeithio'r galw am ofod swyddfa.

5. SEFYLLFA ARIANNOL/ARBEDION

- 5.1 Roedd tanwariant yr Adran Tai ac Eiddo yn £75,000 ar ddiwedd blwyddyn ariannol 2020/21. Mae adolygiad manwl o sefyllfa ariannol 2021/22 yr Adran wedi ei gynnal yn ddiweddar fel rhan o adolygiad refeniw diwedd Awst ar gyfer y Cyngor gyfan. Rhagwelir y bydd yr Adran yn tanwario £175,000 erbyn diwedd y flwyddyn ariannol 2021/22. Er rhagwelir gorwariant yn y maes Digartrefedd, y prif reswm dros y tanwariant ar lefel Adran yw trosiant staff a swyddi gwag. Adroddwyd ar yr Adolygiad Refeniw i gyfarfod y Cabinet ar 12 Hydref.
- 5.2 Mae gan yr Adran ddau gynllun Arbedion yn ystod 2021/22.
- 5.3 Mae ffioedd archwilio a thrwyddedu tai mewn amldeiliaeth wedi cynyddu o £140 i £180 yr ystafell ac mae'r adran ar drac i gyflawni'r arbedion hyn.
- 5.4 Mae'r Adran hefyd ar drac i gyflawni'r arbedion o leihau dibyniaeth ar lety dros dro trwy fuddsoddi mewn llety pwrpasol. O ganlyniad i Covid 19, bu llithriad yn y rhaglen, ond mae'r podiau yng Nghaernarfon bellach yn barod ac mi fydd unedau eraill ym Mangor yn barod erbyn mis Tachwedd. Mae cynlluniau pellach wedyn i addasu fflatiau a chreu unedau ychwanegol fydd, gobeithio, yn ddigonol i gyrraedd y targed. Mae polisi Llywodraeth Cymru yn ystod y pandemig Covid wedi cael effaith ar y maes yma, ac mae peth ansicrwydd wrth symud ymlaen ynghylch lefel y cymorth bydd Cyngor Gwynedd angen ei roi i'r digartref ar ôl Ebrill 2022, fel sydd wedi ei amlygu yn gynharach yn yr adroddiad.

BARN Y SWYDDOGION STATUDOL

Y Swyddog Monitro:

Dim sylwadau i'r hychwanegu o safbwynt priodoldeb

Pennaeth Cyllid:

Cadarnhaf fod £1m wedi ei glustnodi ar gyfer y Cynllun Cymorth i Brynu yn y Rhaglen Gyfalaf eleni. Mae adolygiad y Rhaglen Gyfalaf, a gyflwynwyd i'r Cabinet yn ei gyfarfod ar 12 Hydref, hefyd yn amlygu'r llithriadau yn y cynlluniau rhaglenedig sydd yn debygol o ddigwydd eleni, fel nodir ym mharagraff 2.4.2.

Fel mae'r adroddiad yn nodi mae gwariant ar letya wedi cynyddu'n sylweddol ers cychwyn y pandemig, ond mae'r costau ychwanegol yma wedi cael eu cyfarch drwy Grant Caledi Llywodraeth Cymru hyd yn hyn. Mae risg real na fydd y Grant Caledi yn parhau ar ôl mis Ebrill 2022, er bydd gofyn gan Lywodraeth Cymru i awdurdodau lleol "gartrefu pawb" yn parhau, ac felly i'r perwyl hwn mae'r Adran wedi cyflwyno bid fel rhan o'r drefn bidiau i gynorthwyo gyda hyn.

Cadarnhaf fod cynlluniau arbedion yr Adran ar drac i'w cyflawni eleni.

Eitem 9

CYFARFOD	Cabinet Cyngor Gwynedd
DYDDIAD	9 Tachwedd, 2021
AELOD CABINET	Cynghorydd Cemlyn Rees Williams
SWYDDOG	Gwern ap Rhisiart
TEITL YR EITEM	Strategaeth Digidol Addysg

Y Penderfyniad a geisir

Gofynnir i'r Cabinet:

- Gymeradwyo'r Strategaeth Digidol Addysg yn ei chyfanrwydd
- Gytuno i fod yn cyd ariannu hyd at hanner costau adnewyddu dyfeisiadau gyda disgwyliad i ysgolion dalu'r hanner arall.
- Gytuno i ysgolion Gwynedd dderbyn cefnogaeth dechnegol gan wasanaeth Technoleg Gwybodaeth yr Awdurdod o Ebrill 2022 ymlaen
- Gytuno i ariannu cefnogaeth dechnegol hyd at Ebrill 2022 er mwyn prysuro amserlen cyflwyno dyfeisiadau i'r ysgolion.

Cefndir

- Yn sgil diwygio'r cwricwlwm mae cymhwysedd ddigidol yn gyfrifoldeb statudol ar draws pob maes dysgu ac mae angen ei ystyried ym mhob agwedd wrth ddylunio a chyflwyno'r cwricwlwm. Nid gweledigaeth y dyfodol yw dysgu digidol, dyma yw'r presennol ac oni bai ein bod yn cynllunio camau positif i gyflwyno darpariaeth ddigidol o'r safon uchaf ac yn gyson drwy'r system addysg, byddwn yn byw â darpariaeth sy'n addas i'r gorffennol yn unig.
- Mae Llywodraeth Cymru wedi cyhoeddi cefnogaeth ariannol i wella'r defnydd o dechnoleg ddigidol ar gyfer addysgu a dysgu mewn ysgolion. Fe gyhoeddwyd cylch cyntaf y buddsoddiad ar 19eg Gorffennaf, 2019 gyda £50miliwn i'w rannu rhwng y 22 Awdurdod Lleol yn 2019/20 a hyd at £55miliwn pellach ar gael yn ystod y dair mlynedd nesaf.
- Cyhoeddwyd Safonau Digidol ar gyfer y maes Addysg gan y Llywodraeth yn Ebrill 2019. Cyfres o argymhellion a chanllawiau am gynllunio, rheoli a defnyddio rhwydwaith technoleg gwybodaeth ysgol yw'r safonau. Mae'r safonau yn cynorthwyo ysgolion i ddeall, rheoli a gweithredu eu hamgylchedd ddigidol. Amlygir ynddynt sut y dylai ysgolion sicrhau bod eu hamgylchedd ddigidol yn un sy'n diwallu anghenion cwricwlwm ysgol ac sy'n rhoi mwy o sylw i sgiliau digidol at y dyfodol. Mae'n ddisgwyliad gan y Llywodraeth i awdurdodau lleol gynnig cyngor a chyfarwyddyd i ysgolion ar sut i gyflawni'r safonau hyn.
- Mae'r gwaith o ddatblygu'r strategaeth wedi cychwyn ers cyn cyfnod y pan demig. Yn ystod y cyfnodau estynedig lle'r roedd ysgolion ar gau i ddysgu wyneb yn wyneb gwelwyd cynnydd sylweddol mewn defnydd ysgolion o dechnoleg. Amlygwyd bryd hynny yr angen am strategaeth addysg ddigidol gyda anghysondeb mewn profiadau yn deillio o diffyg buddsoddiad mewn dyfeisiadau addas i blant ac athrawon ynghyd ag anghysondeb mewn hyder a sgiliau ein gweithlu addysg.

Strategaeth Digidol Addysg

- Bwriad y strategaeth addysg digidol yw rhoi'r ddarpariaeth ddigidol orau i gefnogi ein dysgwyr a'n hathrawon i feithrin ystod o sgiliau i ddefnyddio technoleg yn hyderus, creadigol ac yn feirniadol gyda chysondeb yn y ddarpariaeth ar draws ysgolion y Sir.

6. Mae'r strategaeth yn amlygu ei uchelgais o ddefnyddio technoleg i wella addysg i ddysgwyr yn ysgolion Gwynedd ac yn amlinellu ein gweledigaeth ar gyfer y dyfodol gan ddyrchafu ein gallu i gefnogi pob rhan o'r cwricwlwm.
7. Byddwn yn gwybod fod y strategaeth yn llwyddiannus pan fo;
- *Dim rhwystrau technegol a fyddai'n ffrwyno dychymyg ein athrawon wrth iddynt gynllunio gwersi i'n dysgwyr.*
 - *Dyfeisiadau addas ar gael i gefnogi dysgu digidol.*
 - *Profiadau disgyblion, athrawon, cymorthyddion a chymuned lawn yr ysgol yn gyson dda.*
 - *Hyfforddiant addas yn y maes dysgu digidol ar gael i bawb.*
 - *Cynnydd mesuradwy mewn sgiliau digidol yng Ngwynedd.*
 - *Ysgolion yn cyflawni Safonau Digidol Addysg.*
 - *Cefnogi'r iaith Gymraeg a'n cymunedau drwy baratoi ein dysgwyr ar gyfer swyddi yn y sector ddigidol.*
 - *Pob ysgol yn gwneud defnydd llawn o lwyfan dysgu cenedlaethol Hwb.*
 - *Cysondeb mewn profiadau dysgu digidol drwy Wynedd.*
 - *Gwerth am arian yn y maes digidol i ysgolion Gwynedd.*
 - *Rhwydwaith yn cefnogi a galluogi addysgu digidol heddiw ac i'r dyfodol.*
 - *Model ariannu cynaliadwy mewn lle.*
8. Mae'r strategaeth ar gyfer pob ysgol, disgybl, staff ac aelodau o gymuned ysgolion Gwynedd. Drwy'r strategaeth byddwn yn darparu dyfais i un ymhob pedwar disgybl yn y Cyfnod Sylfaen, un yr un i bob dysgwr o flwyddyn 3 i flwyddyn 11 ac i bob athro neu athrawes.
9. Mae'r strategaeth yn gosod yr uchelgais o fod profiadau disgyblion, athrawon, cymorthyddion a chymuned yr ysgol yn gyson dda ar draws y sectorau.

Bydd gan bob athro/athrawes yng Ngwynedd;

- ddyfais cludadwy personol fydd yn caniatáu mynediad cyflym i'r cwmwl drwy rwydwaith di-wifr yr ysgol neu unrhyw rwydwaith di-wifr arall
- y gallu i baratoi a gweithio o gartref
- fynediad at systemau'r ysgol a systemau gwybodaeth disgyblion yn yr ysgol a'u cartref
- fynediad at hyfforddiant a datblygiad proffesiynol addas i bwrpas
- gyfrif Hwb a fydd yn caniatáu iddynt gael mynediad at ystod eang o adnoddau dysgu
- fynediad at lungopiwr cyflym
- e-bost swyddogol
- fynediad at gyfrif hunan wasanaeth Cyngor Gwynedd

Mae profiad disgyblion o dechnoleg yn newid a datblygu, gyda'r hyn y maent ei angen o ran caledwedd a meddalwedd yn esblygu fel bo technoleg yn aeddfedu a gofynion y cwricwlwm yn newid. Fodd bynnag bydd rhai ffactorau a fydd yn aros yn gyson. Bydd pob disgybl yn cael;

- profiad o ddefnyddio gwahanol dechnoleg, megis dyfeisiadau Windows, Google Chromebook ac Apple
- mynediad i ddyfais a fydd yn caniatáu mynediad cyflym a diogel i'r cwmwl drwy rwydwaith di-wifr yr ysgol
- y gallu i astudio a dysgu o gartref
- cyfrif Hwb a fydd yn caniatáu iddynt gael mynediad at ystod eang o adnoddau dysgu
- cyfrifi e-bost a fydd yn caniatáu iddynt gyfathrebu o fewn cylch cyfyngedig a thu hwnt yn unol â chanllawiau'r ysgolion unigol
- mynediad o bell i adnoddau dysgu

10. Argymhellir y dylid mabwysiadu'r strategaeth yn ei chyfanrwydd gan ategu uchelgais y Cyngor dros addysg ddigidol o ansawdd a chysondeb traws sirol yn y maes allweddol hwn.

Costau adnewyddu dyfeisiadau

11. Mae'r Strategaeth yn seiliedig ar gyflenwad sylweddol o ddyfeisiadau ar gyfer disgyblion ac athrawon yn ysgolion Gwynedd, gan ddefnyddio adnoddau grant sydd ar gael gan y Llywodraeth i dalu amdano yn y lle cyntaf.
12. Mae'r grant gan Lywodraeth Cymru yn amodol ar sicrhau cyllideb i adnewyddu'r offer pan ddaw i ddiwedd ei oes. Gyda hyd oes dyfais oddeutu 5 mlynedd amcangyfrifir y bydd y gofyn i adnewyddu yn dilyn y proffil canlynol;

2024/25	2025/26	2026/27	2027/28	2028/29
£489,837	£1,452,937	£1,091,693	£422,415	£427,630

13. Golyga hynny, erbyn y cylch nesaf o adnewyddu fydd yn cychwyn yn 2024/25, ac ar sail prisiau presennol, bydd angen cronfa o £3.9m i adnewyddu'r offer.
14. Mae nifer o opsiynau wedi ei hystyried ar gyfer cyfarch y costau adnewyddu gan gynnwys;
 - Gofyn i ysgolion dalu am adnewyddu fel rhan o delerau'r cynllun
 - Gweithredu toriad ar gyllideb ysgolion er mwyn talu amdano
 - Y Cyngor i ariannu'r gost fel rhan o'r broses bidiau blynyddol
15. Bu i'r adran addysg gasglu barn ysgolion ar eu gallu i gyfrannu tuag at gostau adnewyddu y cynllun. Er fod yr ysgolion yn unfrydol gefnogol i'r strategaeth roedd nifer o'r ysgolion yn nodi nad ydynt yn medru cyfrannu tuag at gostau cynaliadwyedd y cynllun heb gymorth.
16. Argymhellir y dylai fod disgwyliad i ysgolion dalu hanner y gost drwy agor cronfa adnewyddu a chan nodi bod modd iddynt sicrhau arian priodol yn y Gronfa honno ym mha bynnag ffordd y dymunant (drwy gyfraniad o falansau'r ysgolion ar ddiwedd blwyddyn, drwy neilltuo cyllideb barhaol yn eu cyllidebau, neu drwy ffynonellau eraill.
17. Gofynnir i'r Cabinet gytuno i fod yn cyd ariannu hanner arall y gost drwy gyfraniad refeniw blynyddol.

Cynnal a Chadw

18. Mae'n allweddol fod cefnogaeth effeithiol i'r ddarpariaeth ddigidol newydd fydd yn cael ei fewnosod gan barhau i gefnogi darpariaeth hanesyddol sydd eisoes yn yr ysgolion am rhyw hyd.

Ni ddylai unrhyw ddisgybl yng Ngwynedd gollu unrhyw addysg oherwydd problemau technegol. Dylai dyfeisiadau sydd yn peidio a gweithio gael eu trwsio oddi fewn amser derbyniol gyda dyfais dros dro yn cael ei ddarparu'n cyn gynted a bod modd os nad yw'n bosib cywiro'r sefyllfa yn y fan a'r lle.
19. Mae'n anodd rhagdybio'r galw am wasanaeth gan fod yr hyn a gynhigir drwy'r strategaeth yn dra wahanol i'r hyn sy'n cael ei gefnogi'n barod, a ran ystod y dyfeisiadau a'r isadeiledd sydd wedi eu lleoli yn yr ysgolion. Mae gwaith ymchwil yn dangos nad oes un model neu gyfradd technegydd i blentyn y gellid ei ddefnyddio fel ffordd o ragdybio'r galw am wasanaeth. Mae cynnydd yn nifer y dyfeisiadau a gefnogir o dan y model newydd, ond ar y llaw arall mae'n dymuniad i ffurfioli a chysoni'r profiad o un ysgol i'r llall yn debygol o leihau'r galw.
20. Gellid rhagdybio y bydd y galw am wasanaeth o'r sector gynradd yn llai na'r sector uwchradd, hyn gan fod athrawon a disgyblion yn symud o un dosbarth i'r llall yn yr uwchradd ac fe all hyn arwain at fwy o heriau.
21. Mae pob ysgol gynradd yn llwyr ddibynnol ar wasanaeth cwmni Cynnal tra bo ychydig dros hanner ein ysgolion uwchradd yn cyflogi technegydd yn lleol yn ychwanegol i'r cytundeb craidd gan Cynnal. Mae un ysgol uwchradd wedi dewis peidio a cytuno i'r cytundeb craidd gan gwmni Cynnal ond maent yn derbyn cefnogaeth SIMS.

22. Yn ddiweddar mae'r pryderon a'r cwynion am wasanaeth Cynnal wedi cynyddu ar draws yr holl sectorau. Mae'r materion wedi ei codi yn y grwpiau ymgynghorol ac mae Cynnal yn derbyn e byst rheolaidd gan ein ysgolion yn amlygu'r heriau.
23. Yn gyffredinol mae'r ysgolion yn cydymdeimlo efo sefyllfa'r technegwyr ac yn canmol eu ymroddiad i'r gwaith. Nid yw'r model cefnogaeth wedi esblygu dros amser ac o ganlyniad mae'r gwasanaeth yn delio a nifer sylweddol o alwadau gyda'r mwyafrif ohonynt yn alwadau o fethiant. Mae hyd at 25% o amser technegwyr yn mynd ar deithio o ysgol i ysgol.
24. Mae Gwasanaeth Technoleg Gwybodaeth y Cyngor eisoes yn cefnogi rhwydweithiau ysgolion a nifer cynyddol yn derbyn gwasanaeth teleffoni erbyn hyn.
25. Argymhellir dylai ysgolion Gwynedd dderbyn cefnogaeth gan Wasanaeth Technoleg Gwybodaeth yr Awdurdod. Mae'r gwasanaeth wedi llunio cynllun a fyddai'n esblygu dros y 4 blynedd nesaf. Mae'r model yn cynnwys mewnloli technegwyr sydd eisoes yn gweithio oddi mewn i'r sector uwchradd.

Blwyddyn 1	Blwyddyn 2 a 3	Blwyddyn 4
Strwythur canolog fydd yn gosod gweithdrefnau a ffurfweddiad newydd ar gyfer gliniaduron disgyblion ac athrawon, prosiectau mudo o drefniadau lleol a gwasanaeth sy'n ymgysylltu'n barhaus gyda'r ysgolion. Trefniadau lleol yr ysgolion (technegwyr) ddim yn newid yn ystod y flwyddyn gyntaf. Cost blwyddyn 1 yn £1,013,059.	Gyda trefniadau newydd wedi gwreiddio, ragwelir y bydd manteision darpariaeth unffurf a symud oddi wrth drefniadau lleol yn dod yn amlwg. Golyga hyn y bydd modd newid y patrwm cefnogi drwy lunio hybiau cefnogi ar draws y Sir, gyda'r rhain wedi eu lleoli yn ein ysgolion uwchradd. Bydd modd cwtogi'r nifer sydd yn y rôl hyn, gan ddileu swyddi presennol y technegwyr a chreu 7 swydd newydd. Byddwn hefyd yn cwtogi'r nifer sydd ar y rheng flaen gan rannu'r ddarpariaeth hon rhwng y technegwyr a'r Ddesg Gwasanaeth. Y newid arall yw lleihau nifer o'r swyddogion galluogi digidol o 3 i 2 gan bydd pwysau a gofynion ychwanegol yn nyddiau cynnar yn llai wedi sefydlogi'r ddarpariaeth. Cost blwyddyn 2 a 3 £846,704	Rhesymoli ym mhellach gan leihau'r nifer o swyddogion technegol yn y tîm canolog o 11 i 9 gan fanteisio ar drefniadau cefnogi sydd wedi aeddfedu, ond yn cyflwyno swydd newydd i gwrdd a gofynion diogelwch seibr. Cost blwyddyn 4 £808,223

26. Mae costau cyfredol gwasanaeth Cynnal a technegwyr oddi fewn yr ysgolion uwchradd yn £830,635 y flwyddyn. Rhagwelir y byddai angen cefnogaeth ychwanegol o £182,944 yn y flwyddyn gyntaf, £16,069 yn yr ail a thrydedd flwyddyn ac erbyn blwyddyn pedwar, fe fydd y gefnogaeth yn £22,412 y flwyddyn yn rhatach. Erbyn diwedd blwyddyn 5 fe fyddai'r model newydd wedi costio £170,258 yn fwy, ond erbyn diwedd blwyddyn 10 byddai wedi arbed cyfanswm o £58,200.
27. Fe fyddai cyfeirio ysgolion Gwynedd i dderbyn cefnogaeth gan wasanaeth Technoleg Gwybodaeth yr Awdurdod ag oblygiadau pellgyrhaeddol i Gwmni Cynnal. Fe fyddai'r penderfyniad yn effeithio ar hyfywedd y cwmni i wasanaethu ysgolion mewn Awdurdodau eraill.

Cefnogaeth Dechnegol yn y Tymor Byr

28. Mae ychydig dros 6000 o ddyfeisiadau wedi ei rhannu ag ysgolion cynradd dros y flwyddyn ddiwethaf. Mae'r dyfeisiadau yma'n cael eu cefnogi gan un technegydd oddi mewn i'r gwasanaeth corfforaethol gyda chydweithrediad y gwasanaeth Technoleg Gwybodaeth a Chwmni Cynnal.
29. Bwriedir cyflwyno ychydig dros 1,000 o liniaduron i'r athrawon a 4,000 ar gyfer disgyblion yn y sector uwchradd fel rhan o roi'r strategaeth ddigidol ar waith a gan ddefnyddio'r buddsoddiad grant sydd wedi ei dderbyn gan Lywodraeth Cymru.

30. Mae oblygiadau cefnogi i unrhyw ddyfais ychwanegol a gyflwynir a ni allwn amsugno'r galw ychwanegol yma oddi fewn ein strwythurau cefnogi cyfredol. Gofynnir am gefnogaeth ariannol ychwanegol i roi tîm cefnogaeth at eu gilydd mewn paratoad i fod yn cefnogi'r ysgolion yn llawn ar Ebrill 1af, 2022.
31. Byddai angen cefnogaeth o £230,000 i gyflwyno strwythur cefnogi o Ragfyr hyd diwedd Mawrth, ond gan y bydd Cwmni Cynnal yn parhau i gefnogi'r ddarpariaeth hanesyddol yn yr ysgol, byddai modd cyflwyno strwythur llai am y cyfnod trosiannol. Y gefnogaeth a geisir i gyflwyno'r strwythur dros dro byddai swm un tro o £148,000 gan roi llwyfan gadarn i gyflwyno'r strategaeth ddigidol.

Asesiad Cydraddoldeb

32. Mae'r asesiad cydraddoldeb yn amlygu na fydd gweithredu'r strategaeth ddigidol yn effeithio ar gydraddoldeb, boed yn nodweddion neu ddyletswydd gyffredinol.
33. Rhagwelir y bydd y strategaeth addysg ddigidol yn cryfhau agweddau cydraddoldeb oherwydd y bydd yn sicrhau mynediad i bawb at addysg ddigidol, yn enwedig y rhai ac o gefndiroedd llai breintiedig.
34. Gweithredir polisiau cydraddoldeb cadarn ar draws ysgolion Gwynedd ac fe fydd rhain yn parhau i gael eu gweithredu.

Asesiad Llesiant

35. Yn dilyn ystyriaeth ac asesiad yn unol â gofynion y ddeddf Llesiant, ystyriwyd 7 nod y ddeddf Llesiant ac amcanion Llesiant y Cyngor a deuir i gasgliad fod y strategaeth yn cwrdd â'r gofynion. Bydd y strategaeth hwn yn caniatáu i ni ymateb i a diwallu anghenion y plant heddiw tra'n hefyd cryfhau eu Llesiant i'r dyfodol.
36. Bydd y cynnig arfaethedig yn sicrhau cyfle teg i bob un o blant Gwynedd gaffael sgiliau digidol rhagorol, sgiliau hanfodol ar gyfer y dyfodol.

Barn y swyddogion statudol

Y Swyddog Monitro: Bydd mabwysiadu y Strategaeth yn cynrychioli newid sylfaenol yn y ddarpariaeth ddigidol a chyd berthynas y Cyngor a'r ysgolion yn y maes yma. Mae'r argymhellion hefyd yn gydnaws ac amodau yr ariannu sydd wedi ei ddarparu gan Llywodraeth Cymru ar gyfer y newid yma. Mae cydnabyddiaeth hefyd y bydd y penderfyniadau yma yn golygu oblygiadau ail strwythuro o amgylch y ddarpariaeth gyfredol law yn llaw a chynyddu y capasiti mewnol i ddarparu yr gwasanaeth. Mae hyn yn destun adroddiad pellach cysylltiedig.

Y Pennaeth Cyllid: Bu i'r Cabinet fabwysiadu'r strategaeth mewn egwyddor ym Medi 2020, gan ohirio penderfyniad i'w fabwysiadu'n llawn tan bod eglurder o'r ymrwymiad ariannol. Bellach, fel mae'r adroddiad yn datgan, rydym yn ymwybodol o'r ymrwymadau hyn a byddai'n briodol i'r Cabinet fabwysiadu Strategaeth Ddigidol Ysgolion Gwynedd cyn belled bod cytundeb ar ysgwyddo'r costau ychwanegol.

Wedi i ni dderbyn y grant sylweddol gan Lywodraeth Cymru er mwyn buddsoddi yn y cyfarpar gwreiddiol i'n disgyblion, mae'n anorfod fod rhaid darganfod adnoddau parhaol gan y Cyngor ar gyfer cost adnewyddu'r cyfarpar (roeddem ym ymwybodol o hynny pryd ddaru'r Cabinet fabwysiadu'r strategaeth mewn egwyddor y llynedd a penderfynu derbyn y grant). Er mwyn i holl ddisgyblion Gwynedd gael manteisio ar ddysgu digidol eleni, rhaid rhoi ystyriaeth briodol i'r cais am gyllido digonol.

Yn yr amgylchiadau anarferol yma, yn amodol ar i'r ysgolion arwyddo i fyny i ysgwyddo hanner cost adnewyddu'r cyfrifiaduron, byddai'r Cabinet yn gallu symud £2m rhwng cronfeydd i sefydlu cronfa adnewyddu i gychwyn

cynllunio'r gwaith a amlinellir yn y tabl ym mharagraff 12. Os bydd y Cabinet yn cadarnhau'r flaenoriaeth drwy benderfyniad ar hyn rŵan, byddwn yn cynllunio yn briodol ar ei gyfer.

Ymhellach, rwy'n gwerthfawrogi'r angen i gynyddu capasiti TG mewnol y Cyngor i ddarparu cefnogaeth i'r ysgolion, a mae'n synhwyrol bod y tîm yma'n cael ei sefydlu cyn gynted a phosib. Gallai'r Cabinet ariannu'r gofyn am £148,000 o arian un-tro o'r Gronfa Trawsffurfio, a gyda'r buddsoddiad hwn byddai'r Gwasanaeth mewnol yn medru cychwyn ar y gwaith o gyflwyno gliniaduron i'r athrawon a'r disgyblion uwchradd.

Atodiadau

Atodiad 1 Strategaeth Ddigidol Ysgolion Gwynedd

Atodiad 1 Asesiad Cydraddoldeb

Atodiad 3 Asesiad Llesiant

1. CYFLWYNIAD

Rydym fel Cyngor wedi ymrwymo i'r egwyddorion o fewn Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (2015) er mwyn gwella llesiant economaidd, cymdeithasol, amgylcheddol a diwylliannol cymunedau Gwynedd. Gweledigaeth y Cyngor yw:

Ein gweledigaeth fel Cyngor yw cefnogi holl bobl Gwynedd i ffynnu ac i fyw bywyd cyflawn yn eu cymuned mewn sir sy'n un o'r siroedd gorau i fyw ynddi.

Mae'r Cyngor wedi mabwysiadu amcanion llesiant sydd yn ategu'r nodau llesiant cenedlaethol gan sicrhau fod trigolion Gwynedd yn:

- Mwynhau bywyd hapus, iach a diogel
- Cael byw mewn cartrefi o ansawdd o fewn eu cymunedau
- Ennill cyflog digonol i fedru cynnal eu hunain a'u teuluoedd
- Derbyn addysg o'r radd flaenaf fydd yn caniatáu iddynt wneud yr hyn y dymunant ei wneud
- Cael byw gydag urddas ac yn annibynnol cyhyd ag sy'n bosibl
- Cael byw mewn cymdeithas naturiol Gymraeg
- Cael manteisio ar harddwch amgylchedd naturiol y Sir.

Mae'r tabl isod yn amlinellu'r cyswllt rhwng ein hamcanion llesiant a'r nodau llesiant cenedlaethol.

Byddwn yn sicrhau bod trigolion Gwynedd yn:	Llewyrchus	Cydnherth	Iachach	Cyfartal	Cymunedau Cydlynus	Diwylliant bywiog lle mae'r iaith Gymraeg yn ffynnu	Yn gyfrifol ar lefel byd-eang
Mwynhau bywyd hapus, iach a diogel							
Cael byw mewn cartrefi o ansawdd o fewn eu cymunedau							
Ennill cyflog digonol i fedru cynnal eu hunain a'u teuluoedd							
Derbyn addysg o'r radd flaenaf fydd yn caniatáu iddynt wneud yr hyn y dymunant ei wneud							
Cael byw gydag urddas ac yn annibynnol cyhyd ag sy'n bosibl							
Cael byw mewn cymdeithas naturiol Gymraeg							
Cael manteisio ar harddwch amgylchedd naturiol y Sir.							

Mae gan yr Adran Addysg rôl i hyrwyddo nodau llesiant y Ddeddf ymysg disgyblion drwy eu gweithgareddau a'u prosiectau. Mae'r Ddeddf yn gosod dyletswydd ar gyrff cyhoeddus yng Nghymru i wella llesiant economaidd, cymdeithasol, amgylcheddol a diwylliannol. Fel rhan o'r ddyletswydd mae'r Cyngor wedi cyhoeddi amcanion llesiant sy'n amlinellu sut y bydd yn gwella yn "Cynllun Gwynedd 2018-2023".

1. Cyd-destun Strategaeth Addysg Ddigidol

Yn sgil diwygio'r cwricwlwm mae cymhwysedd ddigidol yn gyfrifoldeb statudol ar draws pob maes dysgu ac mae angen ei ystyried ym mhob agwedd wrth ddylunio a chyflwyno'r cwricwlwm. Bwriad y strategaeth yw rhoi'r ddarpariaeth ddigidol orau i gefnogi ein dysgwyr a'n hathrawon i feithrin ystod o sgiliau i ddefnyddio technoleg yn hyderus, creadigol ac yn feirniadol.

2. SUT MAE'R CYNNIG YN CWRDD AG AMCANION LLES CYNGOR GWYNEDD?

Ystyriwyd amcanion llesiant Cyngor Gwynedd wrth lunio'r strategaeth.

Gwneud dim – parhau gyda'r sefyllfa bresennol.	
Amcanion	Manylion:
Mwynhau bywyd hapus, iach a diogel	Dim effaith
Cael byw mewn cartrefi o ansawdd o fewn eu cymunedau	Dim effaith
Ennill cyflog digonol i fedru cynnal eu hunain a'u teuluoedd	Dim effaith
Derbyn addysg o'r radd flaenaf fydd yn caniatáu iddynt wneud yr hyn y dymunant ei wneud	Dim effaith
Cael byw gydag urddas ac yn annibynnol cyhyd ag sy'n bosibl	Dim effaith
Cael byw mewn cymdeithas naturiol Gymraeg	Dim effaith
Cael manteisio ar harddwch amgylchedd naturiol y Sir	Dim effaith.

Cyflwyno'r Strategaeth	
Amcanion	Manylion:
Mwynhau bywyd hapus, iach a diogel	Dim effaith
Cael byw mewn cartrefi o ansawdd o fewn eu cymunedau	Dim effaith
Ennill cyflog digonol i fedru cynnal eu hunain a'u teuluoedd	Dim effaith
Derbyn addysg o'r radd flaenaf fydd yn caniatáu iddynt wneud yr hyn y dymunant ei wneud	Effaith gadarnhaol. Bydd y strategaeth yn sicrhau sylfaen gadarn i ddysgu digidol sydd yn rhan allweddol o'r cwricwlwm newydd.
Cael byw gydag urddas ac yn annibynnol cyhyd ag sy'n bosibl	Dim effaith
Cael byw mewn cymdeithas naturiol Gymraeg	Dim effaith
Cael manteisio ar harddwch amgylchedd naturiol y Sir	Dim effaith.

3. A YW'R CYNNIG YN CWRDD Â NODAU LLESIANT Y DDEDDF?

Nod	Yw'r cynnig yn cyfrannu at y nod yma?	Mesurau lliniaru effeithiau negyddol ar y nod yma:
<p>Cymru lewyrchus Cymdeithas arloesol sy'n defnyddio adnoddau'n ddarbodus, pobl addysgedig, sy'n creu cyfoeth a gwaith.</p>	<p>Byddai'r cynnig yn golygu fod disgyblion yn cael eu haddysgu gyda'r offer digidol mwyaf diweddar.</p> <p>Golyga hyn y byddai modd iddynt gaffael sgiliau digidol a fydd yn ei rhoi mewn lle da i ddiwallu gofynion sgiliau swyddi'r dyfodol.</p> <p>Yn ogystal, mae'r cynnig yn cyfrannu at y nod trwy wneud defnydd darbodus o adnoddau.</p>	Dim effaith
<p>Cymru gydnerth Cenedl sy'n cynnal ac yn gwella bioamrywiaeth ac ecosystemau iach sy'n cefnogi gwydnwch a gyda'r gallu i addasu i newid (er enghraifft newid yn yr hinsawdd).</p>	Ni ragwelir y byddai'r cynnig yn debygol o gael effaith ar y nod hwn.	Dim effaith
<p>Cymru iachach Cymdeithas lle mae llesiant corfforol a meddyliol pobl ynystal â phosibl ac mae pobl yn deall beth sy'n effeithio ar eu hiechyd.</p>	Ni ragwelir y byddai'r cynnig yn debygol o gael effaith ar y nod hwn.	Dim effaith
<p>Cymru sy'n fwy cyfartal Cymdeithas sy'n galluogi pobl i gyflawni eu potensial gwaeth beth fo'u cefndir neu eu hamgylchiadau (gan gynnwys eu cefndir a'u hamgylchiadau cymdeithasol-economaidd).</p>	Mae rhoi dyfais i bob dysgwr yn golygu fod gan bob disgybl gyfle cyfartal i gafael sgiliau digidol a fydd yn allweddol iddynt gyflawn ni eu potensial.	Dim effaith
<p>Cymru o gymunedau gydlynus Cymunedau atyniadol, hyfyw a diogel sydd â chysylltiadau da.</p>	Ni ragwelir y byddai'r cynnig yn debygol o gael effaith ar y nod hwn.	Dim effaith
<p>Cymru a diwylliant bywiog lle mae'r Gymraeg yn ffynnu Cymdeithas sy'n hyrwyddo ac yn gwarchod diwylliant, treftadaeth a'r Gymraeg ac sy'n annog pobl i gyfranogi yn y celfyddydau, a chwaraeon a gweithgareddau hamdden.</p>	Ni ragwelir y byddai'r cynnig yn debygol o gael effaith ar y nod hwn.	Dim effaith
<p>Cymru sy'n gyfrifol ar lefel fyd-eang. Cenedl sydd, wrth iddi wneud unrhyw beth i wella llesiant economaidd, cymdeithasol, amgylcheddol a</p>	Ni ragwelir y byddai'r cynnig yn debygol o gael effaith ar y nod hwn.	Dim effaith.

diwylliannol Cymru, yn ystyried a allai gwneud peth o'r fath gyfrannu'n gadarnhaol at lesiant byd-eang.

4. EGWYDDORION DATBLYGU CYNALIADWY

Egwyddorion Datblygu cynaliadwy	A yw'r cynnig yn ystyried yr egwyddor?
Hirdymor Pwysigrwydd sicrhau cydbwysedd rhwng anghenion tymor byr a'r angen am ddiogelu'r gallu i ddiwallu anghenion tymor hir hefyd.	Ydyw. Mae'r strategaeth yn gosod gweledigaeth hir dymor a fydd yn buddsoddi mewn addysg digidol yng Ngwynedd.
Atal Sut gall gweithredu i atal problemau rhag digwydd neu waethygu helpu cyrff cyhoeddus i gyflawni eu hamcanion?	Mae'r strategaeth o'i gweithredu'n llawn, yn sicrhau fod yr heriau sydd yn wynebu ysgolion Gwynedd yn bresennol yn cael ei datrys ac yn ein hatal rhag cyrraedd sefyllfaoedd tebyg yn y dyfodol.
Integreiddio Ystyried sut gall amcanion llesiant y corff cyhoeddus effeithio ar bob un o'r nodau llesiant, ar bob un o'u hamcanion eraill, neu ar amcanion cyrff cyhoeddus eraill.	Dechreuodd yr awdurdod y broses o greu'r strategaeth yn sgil sefyllfa dyngedfennol sy'n wynebu llawer o ysgolion.
Cydweithio Gallai cydweithredu ag unrhyw berson arall (neu wahanol adrannau yn y corff ei hun) helpu'r corff i fodloni ei amcanion llesiant.	Mae'r strategaeth wedi ei llunio yn dilyn mewnbwn Llywodraeth Cymru ac adrannau allweddol o fewn y Cyngor gan gynnwys, yr adran dechnoleg gwybodaeth, cyllid ac economi.
Cynnwys Pwysigrwydd cynnwys pobl sydd â diddordeb mewn cyflawni'r nodau llesiant, a sicrhau bod y bobl hynny'n adlewyrchu amrywiaeth yr ardal y maent yn gwasanaethu.	Mae'r strategaeth wedi ei selio ar farn ac anghenion disgyblion, rhieni, ysgolion a chyflogwyr.

5. CASGLIAD

Yn dilyn ystyriaeth ac asesiad yn unol â gofynion y ddeddf Llesiant, ystyriwyd 7 nod y ddeddf Llesiant ac amcanion Llesiant y Cyngor a deuir i gasgliad fod y strategaeth yn cwrdd â'r gofynion. Bydd y strategaeth hwn yn caniatáu i ni ymateb i a diwallu anghenion y plant heddiw tra'n hefyd cryfhau eu Llesiant i'r dyfodol.

Bydd y cynnig arfaethedig yn sicrhau cyfle teg i bob un o blant Gwynedd gaffael sgiliau digidol rhagorol, sgiliau hanfodol ar gyfer y dyfodol.

Asesu'r Effaith ar Nodweddion Cydraddoldeb, y Gymraeg ac Anfantais Economaidd-Gymdeithasol

Gweler y daflen *Sut i Wneud Asesiad Effaith Cydraddoldeb* am gymorth i lenwi'r ffurflen yma. Mae croeso hefyd i chi gysylltu gyda Delyth Williams, Swyddog Polisi a Chydraddoldeb ar est 32708, neu DelythGadlysWilliams@gwynedd.llyw.cymru, am gymorth pellach.

Mae'n ofynnol i'r Cyngor (dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010) i ystyried yr effaith fydd newid mewn unrhyw bolisi neu weithdrefn (neu greu polisi neu weithdrefn o'r newydd), yn ei gael ar bobl hefo nodweddion cydraddoldeb gwarchoddedig. Mae gan y Cyngor hefyd ddyletswyddau cyffredinol ychwanegol i sicrhau tegwch a meithrin perthnasau da. Rhaid felly gwneud asesiad amserol cyn gwneud penderfyniad ar unrhyw newid perthnasol (h.y. sy'n cael effaith ar bobl hefo nodwedd gwarchoddedig).

Mae hefyd yn ofynnol i'r Cyngor, dan ofynion Safonau'r Gymraeg (Adran 44 Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011) ystyried yr effaith fydd newid mewn unrhyw bolisi neu weithdrefn (neu greu polisi neu weithdrefn o'r newydd), yn ei gael ar gyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg ac i sicrhau nad yw'r Gymraeg yn cael ei thrin yn llai ffafriol na'r Saesneg. Mae'r ddogfen hon felly yn sicrhau bod y penderfyniadau yma'n diogelu ac yn hyrwyddo'r defnydd a wneir o'r Gymraeg.

O Ebrill Iaf 2021 ymlaen mae gan y Cyngor ddyletswydd i roi sylw dyledus i ddod i'r afael ag anfantais economaidd-gymdeithasol mewn penderfyniadau strategol.

I) Manylion

I.1 Beth yw enw'r polisi / gwasanaeth dan sylw?

Strategaeth Addysg Ddigidol

I.2 Beth ydi pwrpas y polisi/gwasanaeth sy'n cael ei greu neu ei newid? Pa newidiadau sy'n cael eu hystyried?

Yn sgil diwygio'r cwricwlwm mae cymhwysedd ddigidol yn gyfrifoldeb statudol ar draws pob maes dysgu ac mae angen ei ystyried ym mhob agwedd wrth ddylunio a chyflwyno'r cwricwlwm.

Bwriad y strategaeth yw rhoi'r ddarpariaeth ddigidol orau i gefnogi ein dysgwyr a'n hathrawon i feithrin ystod o sgiliau i ddefnyddio technoleg yn hyderus, creadigol ac yn feirniadol.

1.3 Pwy sy'n gyfrifol am yr asesiad yma?

Gwern ap Rhisiart, Swyddog Addysg Ardal

1.4 Pryd wnaethoch chi gychwyn yr asesiad? Pa fersiwn yw hwn?

Hydref 2021, Fersiwn 1.

2) Gweithredu

2.1 Pwy yw'r budd-ddeiliaid neu bartneriaid fydd yn rhaid gweithio hefo nhw i wneud yr asesiad yma?

2.2 Pa gamau ydych chi wedi ei cymryd i ymgysylltu gyda pobl hefo nodweddion gwarchoddedig, ynglŷn â'r iaith Gymraeg neu â chymunedau (un ai oherwydd lleoliad neu oherwydd angen) sy'n byw ag anfantais economaidd-gymdeithasol?

2.3 Beth oedd canlyniad yr ymgysylltu?

.

2.4 Ar sail pa dystiolaeth arall ydych chi'n gweithredu?

2.5 Oes yna unrhyw fylchau yn y dystiolaeth sydd angen ei gasglu?

3) Adnabod yr Effaith

3.1 Mae'n rhaid i'r Cyngor roi sylw dyledus i'r effaith fydd unrhyw newidiadau'n ei gael ar bobl hefo nodweddion cydraddoldeb isod. Beth yw'r effaith fydd y polisi/gwasanaeth newydd neu'r newidiadau arfaethedig yn ei gael ar bobl hefo'r nodweddion hyn? Mae hefyd angen ystyried yr effaith ar anfantais economaidd-gymdeithasol ac ar y Gymraeg.

Nodweddion	Sut fath o effaith? *	Ym mha ffordd? Beth yw'r dystiolaeth?
Hil (gan gynnwys cenedligrwydd)	Dim	Dim yn berthnasol.
Anabledd	Dim	Polisiau yn eu lle gan ysgolion. Bydd yr offer diweddaraf yn cael ei ddsbarthu drwy'r strategaeth. Golyga hyn fod modd cyfarch anghenion dysgwyr sydd ag anableddau corfforol neu anableddau dysgu. Mae'r gyfundrefn i gefnogi dysgwyr ag anghenion dysgu ychwanegol wedi ei alinio a'r strategaeth ac phe byddai angen gellid buddsoddi mewn dyfeisiadau mwy arbenigol.
Rhyw	Dim	Dim yn berthnasol.
Oedran	Dim	Mae'r strategaeth ar gyfer pob disgybl hyd at ddiwedd blwyddyn 11. Er hyn mae cyfeiriad yn y strategaeth ar sut y byddwn yn diwallu anghenion disgyblion sydd yn chweched dosbarth yn ogystal.
Cyfeiriadedd Rhywiol	Dim	Dim yn berthnasol.
Crefydd neu gred (neu ddiffyg cred)	Dim	Dim yn berthnasol.
Ailbennu rhywedd	Dim	Dim yn berthnasol.
Beichiogrwydd a mamolaeth	Dim	Dim yn berthnasol.
Priodas a phartneriaeth sifil	Dim	Dim yn berthnasol.
Yr iaith Gymraeg	Dim	Polisiau yn eu lle gan ysgolion. Ni rhagwelir unrhyw effaith negyddol ar yr iaith Gymraeg.

		Bydd y dyfeisiadau'n cael ei dosbarthu wedi eu gosod i fod gweithredu'n gyntaf drwy'r iaith Gymraeg bob amser.
Anfantais Economaidd-Gymdeithasol	Positif	Bydd yn rhoi mynediad cyfartal i bob dysgwr at ddyfeisiau digidol a chyfleoedd dysgu digidol.

* I'w ddileu yn ôl yr angen

3.2 Mae'n ddyletswydd ar y Cyngor dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010 i gyfrannu'n bositif i gymdeithas decach trwy hybu cydraddoldeb a pherthynas dda yn ei weithgareddau ym meysydd oedran, rhyw, cyfeiriadedd rhywiol, crefydd, hil, trawsrywedd, anabledd a beichiogrwydd a mamolaeth. Mae'n rhaid i'r Cyngor roi sylw dyledus i'r ffordd mae unrhyw newid yn effeithio'r dyletswyddau yma.

Dyletswyddau Cyffredinol y Ddeddf Cydraddoldeb	A yw'n cael effaith?*	Ym mha ffordd? Beth yw'r dystiolaeth?
Cael gwared â cham-wahaniaethu anghyfreithlon, aflonyddu ac erledigaeth	Nac ydi	Ni fydd y cynnig yn newid dyletswydd statudol yr ysgol i amddiffyn disgyblion rhag unrhyw wahaniaethu, aflonyddu neu erledigaeth. Y nod yw rhoi cyfle i'r disgyblion leisio'u barn mewn ffordd sy'n addas ac yn briodol wrth ystyried unrhyw ffactorau sy'n effeithio arnynt. Byddant yn parhau i ddefnyddio Cyngor yr Ysgol, gwersi ABCh, polisiau gwrth-fwlio a dulliau eraill i sicrhau fod yr ysgol yn gwahardd gwahaniaethau anghyfreithlon aflonyddu ac erledigaeth.
Hyrwyddo cyfleoedd cyfartal	Ydi	Mae sicrhau dyfais ddigidol i bob plentyn yn sicrhau fod pob disgybl yn cael cyfle cyfartal i feithrin sgiliau digidol yn yr ysgol ac i fod yn parhau a'i dysgu digidol gartref. Mae gwersi ABCh yn digwydd yn yr ysgol fydd yn hyrwyddo cyfleoedd cyfartal.
Meithrin perthnasau da	Nad ydi	Mae gwersi ABCh yn digwydd yn yr ysgol fydd yn hyrwyddo cyfleoedd cyfartal.

* I'w ddileu yn ôl yr angen

3.3 Sut mae eich cynnig yn sicrhau eich bod yn gweithio yn unol â gofynion Safonau'r Iaith Gymraeg (Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011), i sicrhau na chaiff y Gymraeg ei thrin yn llai ffafriol na'r Saesneg, ac y manteisir ar bob cyfle i hyrwyddo'r Gymraeg (y tu hwnt i ddarparu gwasanaethau'n ddwyieithog) a chynyddu cyfleoedd i ddefnyddio a dysgu'r iaith yn y gymuned?

3.4 Pa fesurau neu newidiadau eraill y gallech eu cynnwys i gryfhau neu newid y polisi / arfer er mwyn cael effaith gadarnhaol ar gyfleoedd pobl i ddefnyddio'r Gymraeg, ac i leihau neu atal unrhyw effeithiau andwyol y gallai'r polisi/ymarfer ei gael ar yr iaith Gymraeg?

3.5 Sut mae'r cynnig yn dangos eich bod wedi rhoi sylw dyledus i'r angen i fynd i'r afael ag anghyfartaledd o achos anfantais economaidd-gymdeithasol? (Sylwch fod hyn yn ymwneud â chau bylchau anghydraddoldeb yn hytrach na gwella canlyniadau i bawb yn unig).

3.6 Pa fesurau neu newidiadau eraill y gallech eu cynnwys i gryfhau neu newid y polisi / arfer i ddangos eich bod wedi rhoi sylw dyledus i'r angen i leihau canlyniadau anghyfartal o ganlyniad i anfantais economaidd-gymdeithasol, yn unol â'r Ddeddf Economaidd-Gymdeithasol?

4) Dadansoddi'r canlyniadau

4.1 Ydi'r polisi felly'n debygol o gael effaith sylweddol, bositif ar unrhyw un o'r uchod? Beth yw'r rheswm am hyn?

Bydd yr effaith yn bositif gan y bydd pob disgybl drwy Wynedd yn cael cyfle cyfartal i gael mynediad i addysg ddigidol drwy adnoddau modern sydd yn addas ar gyfer yr 21ain ganrif. Bydd yn hwyluso cyfleoedd cyfartal a gwella'r cyfleoedd i feithrin sgiliau digidol.

4.2 Ydi'r polisi felly'n debygol o gael effaith sylweddol, negyddol ar unrhyw un o'r uchod? Beth yw'r rheswm am hyn?

Nac ydi

4.3 Beth ddylid ei wneud?

Dewiswch un o'r canlynol:

Parhau gyda'r polisi / gwasanaeth gan ei fod yn gadarn	✓
Addasu'r polisi i ddileu unrhyw rwystrau	
Atal a dileu'r polisi gan fod yr effeithiau niweidiol yn rhy fawr	
Parhau a'r polisi oherwydd gellir cyfiawnhau unrhyw effaith niweidiol	
Dim camau pellach ar hyn o bryd, mae'n gynamserol i benderfynu, neu does dim digon o dystiolaeth	

4.4 Os yn parhau hefo'r cynllun, pa gamau fyddwch chi'n cymryd i leihau neu liniaru unrhyw effeithiau negyddol?

Er nad ydym yn gweld unrhyw effaith negyddol, byddem yn monitro ac yn gweithredu yn ôl y galw.

4.5 Os nad ydych yn gweithredu ymhellach i ddileu neu leihau effeithiau negyddol, esboniwch pam yma.

5) Monitro

5.1 Pa gamau fyddwch chi'n gymryd i fonitro effaith ac effeithiolrwydd y polisi neu wasanaeth (cynllun gweithredu)?

Byddem yn monitro effaith unrhyw newid er mwyn sicrhau fod y deilliannau yn bositif a ddim yn cael unrhyw effaith negyddol.

Strategaeth Ddigidol Ysgolion Gwynedd

Cefnogi addysgu drwy Dechnoleg

Haf 2021

Strategaeth Ddigidol Ysgolion Gwynedd

Pwrpas

Cefnogi addysgu digidol er mwyn sicrhau'r cyfle gorau i ddisgyblion Gwynedd.

Sut y byddwn yn gwybod ein bod wedi llwyddo?

- *Dim rhwystrau technegol a fyddai'n ffrwyno dychymyg ein athrawon wrth iddynt gynllunio gwersi i'n dysgwyr.*
- *Dyfeisiadau addas ar gael i gefnogi dysgu digidol.*
- *Profiadau disgyblion, athrawon a chymuned lawn yr ysgol yn gyson dda.*
- *Hyfforddiant addas yn y maes dysgu digidol ar gael i bawb.*
- *Cynnydd mesuradwy mewn sgiliau digidol yng Ngwynedd.*
- *Ysgolion yn cyflawni Safonau Digidol Addysg.*
- *Cefnogi'r iaith Gymraeg a'n cymunedau drwy baratoi ein dysgwyr ar gyfer swyddi yn y sector ddigidol.*
- *Pob ysgol yn gwneud defnydd llawn o lwyfan dysgu cenedlaethol Hwb.*
- *Cysondeb mewn profiadau dysgu digidol drwy Wynedd.*
- *Gwerth am arian yn y maes digidol i ysgolion Gwynedd.*
- *Rhwydwaith yn cefnogi a galluogi addysgu digidol heddiw ac i'r dyfodol.*
- *Model ariannu cynaliadwy mewn lle.*

Beth sydd yn gyrru'r newid?

Yn sgil diwygio'r cwricwlwm mae cymhwysedd ddigidol yn gyfrifoldeb statudol ar draws pob maes dysgu ac mae angen ei ystyried ym mhob agwedd wrth ddylunio a chyflwyno'r cwricwlwm.

Bwriad y strategaeth yw rhoi'r ddarpariaeth ddigidol orau i gefnogi ein dysgwyr a'n hathrawon i feithrin ystod o sgiliau i ddefnyddio technoleg yn hyderus, creadigol ac yn feirniadol.

Nid gweledigaeth y dyfodol yw dysgu digidol, dyma yw'r presennol ac oni bai ein bod yn cynllunio camau positif i gyflwyno darpariaeth ddigidol o'r safon uchaf ac yn gyson drwy'r system addysg, byddwn yn byw â darpariaeth sy'n addas i'r gorffennol yn unig.

Cefnogaeth gan Lywodraeth Cymru

Mae Llywodraeth Cymru wedi cyhoeddi cefnogaeth ariannol i wella'r defnydd o dechnoleg ddigidol ar gyfer addysgu a dysgu mewn ysgolion. Fe gyhoeddwyd cylch cyntaf y buddsoddiad ar 19eg Gorffennaf, 2019 gyda £50miliwn i'w rannu rhwng y 22 Awdurdod Lleol yn 2019/20 a hyd at £55miliwn pellach ar gael yn ystod y dair mlynedd nesaf.

"Mae'r cyllid hwn yn cynnig cyfle inni gael model Technoleg Addysg mwy cynaliadwy ar gyfer ysgolion - a bydd yr awdurdodau lleol yn cydweithio'n agos i sicrhau cysondeb ar draws Cymru.

Bydd yr arian hefyd yn sicrhau bod gan ysgolion yr offer iawn i groesawu'r newidiadau a ddaw yn sgil y Cwricwlwm newydd i Gymru. Mae hefyd yn dangos ein hymrwymiad i ddysgu digidol, ac yn pwysleisio pa mor bwysig yw rôl technoleg yn y maes addysg.

Mae hyn yn fwy na phrynu darnau o offer yn unig. Bydd y rhaglen yn trawsnewid y ffordd y mae ein hawdurdodau lleol a'n hysgolion yn mynd ati i gyflawni'r ddarpariaeth ddigidol, gan sicrhau bod darpariaeth ddigidol ar gael i'n plant ymhell i'r dyfodol."

Kirsty Williams, y Gweinidog Addysg

(19.07.2019)

Cefnogaeth gan Cyngor Gwynedd

“Mae’r strategaeth hon yn ymrwymiad i’n huchelgais o ddefnyddio technoleg i wella addysg i ddysgwyr yn ysgolion Gwynedd.

Mae’r strategaeth yn amlinellu ein gweledigaeth ar gyfer y dyfodol gan ddyrchafu ein gallu i gefnogi pob rhan o’r cwricwlwm. Byddwn yn defnyddio’r strategaeth hon fel llwybr i wella, nid yn unig profiad y dysgwyr ond hefyd i gefnogi’r athrawon, gweinyddwyr, llywodraethwyr a rhieni. Fe fydd darpariaeth technoleg a dysgu digidol yn ein hysgolion yn codi safon pob ysgol i’r hyn a ddisgwylir yn yr unfed ganrif ar hugain.

Mae’n bleser gen i gefnogi’r Adran Addysg a’r Gwasanaeth Technoleg Gwybodaeth i gyflwyno strategaeth arloesol hon a fydd yn gwella ein darpariaeth dysgu ac addysgu drwyddi draw.”

Y CYNGHORYDD CEMLYN REES WILLIAMS - AELOD CABINET ADDYSG

“Erbyn hyn mae technoleg yn flaenllaw yn ein bywydau dydd i ddydd. Nid yw’r dysgwyr sy’n mynd drwy ein system addysg bresennol yn gyfarwydd a’r byd cyn technoleg.

Ein pwrpas yw paratoi oedolion y dyfodol, ni allwn anwybyddu pwysigrwydd technoleg, nid yn unig i gefnogi darpariaeth dysgu’r cwricwlwm ond hefyd o ran sgiliau craidd sy’n ddisgwyliad i unrhyw ddarpar gyflogai a chyflogwyr.

Rwy’n falch o gefnogi’r weledigaeth yma ac yn hyderus y bydd yn chwarae rôl blaenllaw i foderneiddio a gwella addysg i blant, pobl ifanc, a’r economi yma yng Ngwynedd.”

Y CYNGHORYDD IOAN THOMAS - AELOD CABINET CYLLID A THECHNOLEG GWYBODAETH

Cwricwlwm i Gymru

Bydd ysgolion Gwynedd fel pob ysgol arall drwy Gymru yn gweithredu Cwricwlwm i Gymru o Fedi 2022 ymlaen. Mae llythrennedd, rhifedd a chymhwysedd digidol yn sgiliau gorfodol ar draws pob maes dysgu a phrofiad a bydd angen eu hystyried ym mhob agwedd ar gynllunio'r cwricwlwm.

Cyfrifoldeb yr athrawon, ar draws pob ardal y cwricwlwm, fydd i ddatblygu a sicrhau cynnydd yn y sgiliau hyn.

Mae'n hanfodol i rymuso ein haddysgwyr i feddu'r sgiliau sydd ei hangen i roi profiadau dysgu a fydd yn sbarduno ein plant a'n pobl ifanc.

Er mwyn sicrhau bod dysgwyr yn datblygu lefelau uchel o gymhwysedd yn y sgiliau hyn, ac yn cael digon o gyfleoedd i'w datblygu, eu hymestyn a'u cymhwyso ar draws yr holl feysydd, mae'r Fframwaith Llythrennedd a Rhifedd Genedlaethol a'r Fframwaith Cymhwysedd Ddigidol ar gael fel canllawiau cefnogol.

Ni ddylid drysu rhwng cymhwysedd ddigidol a Thechnoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu (TGaCh) neu Gyfrifiadureg. Mae cymhwysedd ddigidol yn un o dri cyfrifoldeb trawsgwricwlaidd, ochr yn ochr â llythrennedd a rhifedd. Mae'n canolbwyntio ar sgiliau ddigidol y gellir eu defnyddio mewn amrywiaeth eang o bynciau a sefyllfaoedd ac y gellir eu trosglwyddo i fyd gwaith.

Drwy'r strategaeth hon byddwn yn cefnogi ein hathrawon drwy sicrhau nad oes unrhyw rwystr technegol a fyddai'n ffrwyno eu dychymyg wrth iddynt gynllunio gwersi i'n dysgwyr.

Yr angen am sgiliau digidol i economi Gogledd Cymru

Ar draws Gogledd Cymru cyflogir tua 7000 o bobl mewn swyddi sgiliau digidol lefel uwch. Amcangyfrifir y bydd angen disodli 2,000 o'r gweithwyr lefel uwch hyn erbyn 2024.

Mae tua 62,000 o fusnesau yng Ngogledd Cymru. Erbyn 2030 amcangyfrifir y bydd angen cynnydd o 4% mewn cymwysterau lefel 4 neu uwch i lenwi'r swyddi fydd ar gael. Gyda sgiliau digidol yn drawsbynciol ym mhob sector mae'r angen i sicrhau fod y genhedlaeth nesaf o ddysgwyr yn caffael sgiliau digidol o ansawdd uchel yn allweddol i lwyddiant y rhanbarth.

Siroedd Gwynedd a Sir y Fflint sydd â'r nifer uchaf o weithwyr yn y sector rhaglennu ac ymgynghori cyfrifiadurol, gyda 1,750 o weithwyr. Cynnydd o 300 a 250 ers 2015.

Partneriaeth Sgiliau Rhanbarthol Gogledd Cymru
North Wales Regional Skills Partnership

Mae gweledigaeth Cais Twf Gogledd Cymru wedi nodi'r angen i ddatblygu sgiliau digidol yng Ngogledd Cymru a bydd y rhaglen yn buddsoddi gwerth £240m yn economi'r rhanbarth mewn meysydd digidol a STEM dros y degawd nesaf. Bwriad y buddsoddiad yw sbarduno'r economi gan greu swyddi gwerth uchel i gefnogi ein cymunedau, felly mae'n hanfodol bwysig ein bod ni'n gweithio gyda golwg ar y rhaglen hon er mwyn deall anghenion sgiliau'r dyfodol.

Comisiynir y bartneriaeth sgiliau rhanbarthol i ddatblygu a chyflawni'r canlynol:

- Datblygu cynllun cyflawni clir i wella sgiliau digidol gweithlu Gogledd Cymru ar hyn o bryd ac yn y dyfodol.
- Ffurio partneriaeth rhwng Prifysgol Bangor, Prifysgol Glyndŵr, Grŵp Llandrillo Menai, Coleg Cambria, GwE (consortia addysg) awdurdodau lleol a diwydiant.
- Sicrhau bod y gweithlu'n meddu ar y ddarpariaeth sgiliau angenrheidiol a'i fod ar y gweill i gadw i fyny gyda chyflymder y newid digidol a thechnolegol.
- Cynyddu'r cyflenwad o sgiliau digidol ar draws ein heconomi.
- Sicrhau bod y cwricwlwm cyfrifiadura ar gyfer disgyblion 5-16 oed, gan gynnwys codio a hanfodion rhaglennu yn uchelgeisiol a chyflawn.

- Sicrhau bod rhaglen gynhwysfawr i wella'r addysgu yn y maes er mwyn hybu cyfranogiad a chanlyniadau da mewn cyfrifiadureg.
- Sicrhau bod gweithlu presennol ac yn y dyfodol yng Ngogledd Cymru yn ddigidol gymwys ac yn gallu manteisio ar gyfleoedd digidol.

Drwy'r strategaeth hon byddwn yn cefnogi'r weledigaeth ac yn rhan allweddol o ddatblygu sgiliau digidol yng Ngwynedd.

Safonau Digidol Addysg

Cyhoeddwyd Safonau Digidol ar gyfer y maes Addysg gan y Llywodraeth yn Ebrill 2019. Cyfres o argymhellion a chanllawiau am gynllunio, rheoli a defnyddio rhwydwaith technoleg gwybodaeth ysgol yw'r safonau.

Mae'r safonau yn cynorthwyo ysgolion i ddeall, rheoli a gweithredu eu hamgylchedd ddigidol. Amlygir ynddynt sut y dylai ysgolion sicrhau bod eu hamgylchedd ddigidol yn un sy'n diwallu anghenion cwricwlwm ysgol ac sy'n rhoi mwy o sylw i sgiliau digidol at y dyfodol.

Bwriedir i'r safonau hyn ateb y diben drwy weithredu fel arferion gorau er mwyn bodloni anghenion digidol. Fodd bynnag, derbynnir bod ysgolion yn gweithredu ar adnoddau prin a bod rhaid iddynt gynllunio i gyflawni'r safonau dros amser.

Mae'n ddisgwyliad i awdurdod lleol gynnig cyngor a chyfarwyddyd i ysgolion ar sut i gyflawni'r Safonau hyn.

Dylai'r holl waith seilwaith sy'n cael ei gwblhau er mwyn bodloni'r Safonau gael ei ystyried a'i gynllunio'n ofalus, ei gaffael yn unol â rheoliadau caffael cenedlaethol a'i roi ar waith gan sefydliadau proffesiynol.

Dyma brif benawdau'r Safonau Digidol Addysg, ac ar gyfer pob un o'r rhain mae nifer o feini prawf.

- Cynllunio a Rheoli
- Cysylltedd (Band Eang)
- Diogelwch Rhwydweithiau a Data
- Llwybryddion a Switsys
- Cebiau
- Rhwydwaith Di-wifr
- Rheoli Dyfeisiau
- Teleffoni a VoIP

Drwy'r strategaeth hon byddwn yn sicrhau bod ysgolion Gwynedd yn cyflawni'r Safonau Digidol Addysg.

Cymunedau Hyfyw a'r Iaith Gymraeg

Mae ystadegau diweddar gan Barc Gwyddoniaeth Prifysgol Bangor, M-SParc, yn dangos bod swyddi a gyrfaoedd rhagorol ar gael yn y sector ddigidol ond bod diffyg sylweddol mewn siaradwyr Cymraeg a merched o fewn y sector.

Roedd y cyflogau swyddi yn y Parc Gwyddoniaeth oddi mewn i'r sector ddigidol ar gyfartaledd yn £32,632 o'i gymharu gyda chyfartaledd o £27,820 yn Ngwynedd.

Serch hyn, dim ond 35% o'r sawl sydd yn gweithio yn M-SParc sydd yn meddu ar y Gymraeg o gymharu â 57% ar Ynys Môn a 66% yn Ngwynedd. Ymddengys bod swyddi arbennig o dda y sector ond diffyg siaradwyr Cymraeg.

Mae'r ystadegau yr un mor frawychus yng nghyd-destun merched yn y sector.

Mae'r strategaeth hon yn tanlinellu'r ffaith bod swyddi da ar gael i'n disgyblion a fydd yn eu tro yn cefnogi'r iaith a'n cymunedau ond mae'n rhaid sbarduno'r disgyblon Cymraeg a merched i ymddiddori yn y maes ac i wneud hyn mae'n hanfodol cael yr isadeiledd technegol ynghyd â sgiliau addysgu o'r safon uchaf.

Bydd pob agwedd o'r strategaeth yn cael ei datblygu'n ddwyieithog yn unol â pholisi iaith Gwynedd er mwyn ceisio sicrhau y bydd disgyblion ysgolion Gwynedd yn datblygu i fod yn hyddysg ddigidol yn y ddwy iaith.

Drwy'r strategaeth hon byddwn yn cefnogi'r iaith Gymraeg a'n cymunedau drwy baratoi ein dysgwyr ar gyfer swyddi yn y sector ddigidol.

Hwb yn Gyntaf

Yn y maes technoleg gwybodaeth ceir nifer o safonau technegol cymhleth. Fodd bynnag ar gyfer y strategaeth hon byddwn yn gosod un egwyddor pendant sef Hwb yn gyntaf a thrwy hyn byddwn yn gwneud defnydd llawn o lwyfan dysgu cenedlaethol Hwb. Bydd pob safon arall yn galluogi'r egwyddor yma.

Beth ydi Hwb?

Hwb yw'r platfform digidol ar gyfer dysgu ac addysgu yng Nghymru. Mae Hwb yn galluogi ei ddefnyddwyr i fanteisio ar amrywiaeth o offer ac adnoddau digidol, dwyieithog a ariennir yn ganolog. Dyma sianel ddigidol strategol Llywodraeth Cymru i gefnogi'r gwaith o ddarparu'r cwricwlwm yng Nghymru. Mae Hwb yn darparu mynediad at;

- Cwricwlwm i Gymru 2022
- gwybodaeth dysgu proffesiynol
- miloedd o adnoddau dwyieithog
- gwybodaeth am ddiogelwch ar-lein.

The screenshot shows the top navigation bar of the Hwb website. It includes the Welsh Government logo, the ADDYSG CYMRU EDUCATION WALES logo, a language selector set to 'English', and a search bar. Below the navigation bar is the Hwb logo and three buttons: 'Dewislen', 'Mewngofnodi', and 'Cofrestru'. The main banner features the heading 'Dysgu ac addysgu i Gymru' and the subtext 'Y Cwricwlwm ar gyfer Cymru ac offer a deunyddiau addysgol am ddim.' Below this is a yellow call-to-action button with the text '» Cymorth dysgu o bell i rieni ac athrawon. Cadw'n Ddiogel. Dal ati i Ddysgu.'

Cwricwlwm i Gymru

Cwricwlwm Cymru 2008

Datblygiad proffesiynol

Mae mynediad at adnoddau dysgu ac addysgu ar gael i bawb.

Yn ogystal, mae gan ddefnyddwyr Hwb (defnyddwyr sydd â chyfrif i'r platfform) fynediad rhag ac am ddim at:

- amrywiaeth o ddulliau a ariennir yn ganolog i helpu ymarferwyr addysg i greu a rhannu eu hadnoddau a'u haseiniadau eu hunain
- amgylchedd rhwydweithio proffesiynol
- Google for Education
- Microsoft Office 365

Mae rhai ysgolion yng Ngwynedd wedi bod yn talu am rhai o'r adnoddau sydd i'w cael yn rhad ac am ddim drwy Hwb.

Mae gan bob dysgwr ac athro mewn ysgolion a gynhelir yng Nghymru gyfrif Hwb. Mae gan bob ysgol a gynhelir fynediad at fanylion mewngofnodi.

Drwy'r strategaeth hon byddwn yn gwneud defnydd llawn o lwyfan dysgu cenedlaethol Hwb

Ar gyfer pwy mae'r strategaeth?

Mae'r strategaeth ar gyfer pob ysgol, disgybl, staff ac aelodau o gymuned ysgolion Gwynedd. Byddwn yn sicrhau cysondeb yn yr ystod o brofiadau dysgu digidol yn draws sirol.

	Nifer	Nifer Disgyblion
Cynradd	83	9,286
Dilynol	2	1108 (C-529 U-579)
Uwchradd	12	6571
Arbennig	2	216

	Nifer Disgyblion
Cyfnod Sylfaen	4665
Cyfnod Allweddol 2	5150
Cyfnod Allweddol 3	4048
Cyfnod Allweddol 4	2407
Ôl 16	695
Arbennig	216
Cyfanswm	17,181

	Nifer
Athrawon	1062

Byddwn yn cefnogi oddeutu 17,180 o ddisgyblion a 1100 o staff mewn 99 o sefydliadau addysgol.¹

Drwy'r strategaeth hon byddwn yn sicrhau cysondeb mewn profiadau dysgu digidol ar draws Gwynedd.

Cydraddoldeb a Llesiant

Rydym fel Cyngor wedi ymrwymo i'r egwyddorion o fewn Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (2015) er mwyn gwella llesiant economaidd, cymdeithasol, amgylcheddol a diwylliannol cymunedau Gwynedd.

Ein gweledigaeth fel Cyngor yw cefnogi holl bobl Gwynedd i ffynnu ac i fyw bywyd cyflawn yn eu cymuned mewn sir sy'n un o'r siroedd gorau i fyw ynddi.

Mae'r Cyngor wedi mabwysiadu amcanion llesiant sydd yn ategu'r nodau llesiant cenedlaethol gan sicrhau fod trigolion Gwynedd yn:

- Mwynhau bywyd hapus, iach a diogel
- Cael byw mewn cartrefi o ansawdd o fewn eu cymunedau
- Ennill cyflog digonol i fedru cynnal eu hunain a'u teuluoedd
- Derbyn addysg o'r radd flaenaf fydd yn caniatáu iddynt wneud yr hyn y dymunant ei wneud
- Cael byw gydag urddas ac yn annibynnol cyhyd ag sy'n bosibl
- Cael byw mewn cymdeithas naturiol Gymraeg
- Cael manteisio ar harddwch amgylchedd naturiol y Sir.

Bydd y strategaeth hwn yn caniatáu i ni ymateb i a diwallu anghenion y plant heddiw tra'n hefyd cryfhau eu llesiant i'r dyfodol.

Bydd y strategaeth yn sicrhau cyfle teg i bob un o blant Gwynedd gaffael sgiliau digidol rhagorol, sgiliau hanfodol ar gyfer y dyfodol.

¹ niferoedd wedi eu seilio ar ddata 2019/20

Beth fydd profiadau ein defnyddwyr?

Bydd profiadau disgyblion, athrawon, cymorthyddion a chymuned yr ysgol yn gyson ar draws y sectorau.

Profiad Athrawon

Bydd gan bob athro/athrawes yng Ngwynedd;

- ddyfais cludadwy personol fydd yn caniatáu mynediad cyflym i'r cwmwl drwy rwydwaith di-wifr yr ysgol neu unrhyw rwydwaith di-wifr arall
- y gallu i baratoi a gweithio o gartref
- fynediad at systemau'r ysgol a systemau gwybodaeth disgyblion yn yr ysgol a'u cartref
- fynediad at hyfforddiant a datblygiad proffesiynol addas i bwrpas
- gyfrif Hwb a fydd yn caniatáu iddynt gael mynediad at ystod eang o adnoddau dysgu
- fynediad at lungopiwr cyflym
- e-bost swyddogol
- fynediad at gyfrif hunan wasanaeth Cyngor Gwynedd

Profiad Cymorthyddion

Mae haenau gwahanol o fewn y garfan yma o'r gweithlu ond yn gyffredinol fe fydd gan bob cymhorthydd;

- fynediad at ddyfais a fydd yn caniatáu mynediad cyflym i'r cwmwl drwy rwydwaith di-wifr yr ysgol neu unrhyw rwydwaith di-wifr arall
- fynediad at hyfforddiant a datblygiad proffesiynol addas i bwrpas
- gyfrif Hwb a fydd yn caniatáu iddynt gael mynediad at ystod eang o adnoddau dysgu
- e-bost swyddogol
- fynediad at gyfrif hunan wasanaeth Cyngor Gwynedd

Profiad Disgyblion

Mae profiad disgyblion o dechnoleg yn newid a datblygu, gyda'r hyn y maent ei angen o ran caledwedd a meddalwedd yn esblygu wrth i'r hyn maent yn ei ddysgu fynd yn fwy cymhleth. Fodd bynnag bydd rhai ffactorau a fydd yn aros yn gyson. Bydd pob disgybl yn cael;

- profiad o ddefnyddio gwahanol dechnoleg, megis dyfeisiadau Windows, Google Chromebook ac Apple (iPad a/neu Mac)
- mynediad i ddyfais a fydd yn caniatáu mynediad cyflym i'r cwmwl drwy rwydwaith di-wifr yr ysgol
- y gallu i astudio a dysgu o gartref

- cyfrif Hwb a fydd yn caniatáu iddynt gael mynediad at ystod eang o adnoddau dysgu
- cyfrifi e-bost a fydd yn caniatáu iddynt gyfathrebu o fewn cylch cyfyngedig a thu hwnt yn unol â chanllawiau'r ysgolion unigol
- mynediad o bell i adnoddau dysgu

Profiad Llywodraethwyr

Fe fydd profiad Llywodraethwyr Gwynedd yn gyson ar draws y sectorau. Bydd gan bob llywodraethwr;

- fynediad at ddogfennaeth allweddol ar y cwmwl
- gyfrif Hwb a fydd yn caniatáu iddynt gael mynediad at hyfforddiant a dogfennau allweddol
- hawl i ddod a dyfais eu hunain i gyfarfodydd y Corff Llywodraethol

Profiad Gweinyddwyr Ysgol

Fe fydd profiadau swyddogion gweinyddol yn gyson ar draws y sectorau. Bydd gan bob swyddog gweinyddol fynediad at;

- mynediad at ddyfais a fydd yn caniatáu mynediad cyflym i systemau rheoli gwybodaeth disgyblion
- systemau e gaffael effeithiol i archebu adnoddau i'r ysgol
- systemau talu ar-lein sydd yn gyson ac effeithiol
- systemau ffeilio a storio gwybodaeth ar y cwmwl
- systemau rheoli cyllid ysgolion

Drwy'r strategaeth hon byddwn yn sicrhau bod profiadau disgyblion, athrawon, cymorthyddion a chymuned lawn yr ysgol yn gyson dda.

Hyfforddiant

Er mwyn sicrhau llwyddiant y strategaeth hon byddwn yn darparu rhaglen hyfforddiant i ddatblygu sgiliau digidol oll a'i randdeiliaid.

Mewn cydweithrediad â GwE byddwn yn cytuno ar raglen hyfforddiant addas a fydd yn targedu anghenion staff ar draws y sectorau. Byddwn yn adnabod arfer dda a lle'n briodol byddwn yn sicrhau llwyfan addas i'w rannu ymysg ein hysgolion.

Byddwn yn gwneud defnydd llawn o dechnoleg i hyfforddi yn y maes gan ddefnyddio Hwb, deunyddiau aml-gyfrwng, dysgu byw, neu unrhyw gyfrwng arall priodol.

Bydd yr hyfforddiant ar gael i bawb.

Drwy'r strategaeth hon byddwn yn sicrhau bod hyfforddiant addas yn y maes dysgu digidol,

DRAFT

Caffael

Byddwn yn pwrcasu pob dyfais drwy drefn gytunedig genedlaethol a thrwy hyn yn sicrhau'r prisiau mwyaf cystadleuol.

Byddwn yn ymgynghori gydag ysgolion ar ddewis o ddyfeisiadau safonol gan sicrhau bod y dyfeisiadau'n gwella ansawdd y profiadau i ddisgyblion a staff ein hysgolion.

Byddwn yn arbrofi a pheilota unrhyw dechnoleg newydd cyn ei gyflwyno i bawb. Byddwn yn sicrhau gwerth am arian drwy negodi a phrynu fel un.

Pe byddai ysgol yn awyddus i brynu dyfeisiadau yn ychwanegol i'r hyn a fydd yn cael ei gynnig i bawb bydd disgwyl iddynt archebu drwy drefn gytunedig ganolog er mwyn sicrhau cysondeb a gwerth am arian.

Drwy'r strategaeth hon byddwn yn sicrhau'r gwerth gorau am arian i ysgolion Gwynedd.

Dyfeisiadau

Drwy'r strategaeth hon byddwn yn sicrhau dyfeisiadau safonol er mwyn hwyluso trefn syml a chyflym o'u cefnogi. Byddwn yn cynnig ystod o ddyfeisiadau i ddisgybl dros ei yrfa addysgol ac fe fydd hyn yn sicrhau ystod addas o brofiadau.

Athrawon

Bydd pob athro/athrawes yn cael dyfais i'w galluogi i weithio o'r ysgol ac o'r cartref drwy blatfform Hwb. Bydd hyn yn hwyluso trefniadau diogelwch a sicrhau safon cyson i athrawon ar draws y sir. Byddwn yn sicrhau bod y ddyfais y byddwn yn ei rhoi yn addas i bwrpas.

Disgyblion Cyfnod Sylfaen

Bydd disgyblion y cyfnod sylfaen yn cael mynediad at ddyfais yn y dosbarth ar gymhareb o un ddyfais i bedwar plentyn. Mae hyn yn cyd-fynd gydag egwyddorion y cyfnod sylfaen.

Bydd y ddyfais yn un fydd yn sicrhau mynediad llawn i Hwb ac i feddalwedd dysgu aml-gyfrwng.

Disgyblion Cyfnod Allweddol 2

Bydd disgyblion cyfnod allweddol 2 yn cael mynediad at ddyfais yn y dosbarth ar gymhareb o un ddyfais i un plentyn.

Bydd y ddyfais ag allweddell ac yn sicrhau mynediad i Hwb ac i feddalwedd dysgu aml-gyfrwng.

Disgyblion Cyfnod Allweddol 3 a 4

Bydd disgyblion cyfnod allweddol 3 a 4 yn cael dyfais ar gychwyn eu cyfnod mewn addysg uwchradd (blwyddyn 7) ac yn cadw'r ddyfais hyd at ddiwedd eu haddysg uwchradd.

Bydd y disgyblion yn cael mynd a'r ddyfais adref yn ddyddiol ac fe fydd yn cael ei weld fel rhan o'r adnoddau dysgu y mae disgwyl iddynt ddod gyda nhw i'r ysgol.

Bydd modd gwefru'r dyfeisiadau yn yr ysgol pe byddai angen drwy ddefnyddio tyrau gwefru.

Bydd y ddyfais gydag allweddell ac yn sicrhau mynediad i Hwb ac i feddalwedd dysgu aml-gyfrwng.

Disgyblion Ôl 16

Mae'r strategaeth hon yn targedu cefnogaeth i ddisgyblion oedran statudol.

Ni fydd unrhyw gyfarpar yn cael ei ddarparu i ddisgyblion blwyddyn 12/13 fel mater o drefn, ond fe fydd darpariaeth lawn yn ei le iddynt ddod â chyfarpar eu hunain i'r ysgol.

Lle bo'r angen bydd modd i ddysgwyr gadw eu dyfais ar ddiwedd blwyddyn 11 i'w ddefnyddio ar gyfer parhad eu haddysg.

Drwy'r strategaeth hon byddwn yn sicrhau bod dyfeisiadau addas ar gael i gefnogi dysgu digidol. .

Technoleg

Technoleg Newydd

Byddwn yn cydweithio gyda'n hysgolion, cwmnïau lleol a chenedlaethol, ynghyd â mudiadau i ddatblygu a gwella'r isadeiledd a'r dechnoleg fydd yn cefnogi'r dysgu ac addysgu yn yr ysgolion. Yn flynyddol byddwn yn cynnal adolygiad o'r strategaeth gan roi ffocws clir ar wella ansawdd profiadau plant a staff ein hysgolion, ond hefyd yn cydnabod efallai bydd angen adolygiad cynt os oes newid mewn amgylchiadau ble mae angen ymgorffori newid brys. Byddwn yn ymchwilio ac arbrosi i ddatblygu datrysiadau newydd i sicrhau fod disgyblion ysgolion Gwynedd yn derbyn y profiadau gorau posib.

Lle bo cyfle i wella profiadau ein disgyblion byddwn yn buddsoddi mewn datblygiadau arloesol. Un enghraifft o hyn yw'r ffordd y bydd y dechnoleg o fewn y pwyntiau rhwydwaith di-wifr yn galluogi ein dysgwyr i arbrosi gyda thechnoleg Rhyngwrld o'r Pethau ('Internet of Things'). Yn ogystal bydd modd i'r Cyngor yn y dyfodol ddefnyddio'r dechnoleg yma i reoli'r adeiladau'n fwy effeithiol all ddod ag arbedion cyllidol i'r ysgolion.

Byddwn yn adolygu datblygiadau newydd oddi mewn i'r maes yn gyson.

Drwy'r strategaeth hon byddwn yn sicrhau bod ein darpariaeth yn cadw'n gyfoes ac yn addas i bwrpas.

E -byst

Bydd pob disgybl yn gwneud defnydd llawn o gyfeiriad ebost a fydd yn cael ei ddarparu gan Hwb. Bydd yr e-bost hwn yn disodli e-byst presennol oddi mewn i'n hysgolion.

Bydd pob aelod o staff yn derbyn cyfeiriad e-bost newydd a fydd yn terfynu @ysgoliongwynedd.cymru. Bydd yr e-bost hwn yn disodli e-byst presennol oddi mewn i'n hysgolion.

Dyma'r e-bost y bydd ein defnyddwyr yn mewngofnodi i Hwb.

Drwy gyflwyno e-byst cyson safonedig i ysgolion Gwynedd bydd modd i ddisgyblion gadw'r un cyfrif drwy gydol eu gyrfa addysgol.

Bydd modd i bawb gael mynediad i'w e-byst drwy Hwb ac fe fydd modd gosod mynediad hwylus i'r e-byst yma ar ffonau symudol staff dysgu pe dymunir.

Ni fydd rhaid cadw gweinydd penodol ar gyfer system e-byst ymhob ysgol.

Bydd system hidlo pwrpasol ar gyfer lleihau nifer yr e-byst wast y bydd staff yn eu derbyn.

Technoleg Cwmwl

Lle nad oes modd defnyddio HWB fel llwyfan i rai adnoddau digidol byddwn yn ystyried opsiynau cwmwl eraill fel datrysiad cyntaf bob amser. Byddwn yn cynnal adolygiad llawn o'r darpariaethau presennol a dim ond lle nad oes opsiwn amgen y byddwn yn ystyried opsiynau lle bo'r angen iddynt barhau gyda darpariaeth lleol.

Systemau Corfforaethol

Lle'n bosib byddwn yn integreiddio llwyfan ddigidol corfforaethol y Cyngor (iGwynedd) gyda HWB. Bydd hyn yn sicrhau mynediad at wybodaeth a chynnyrch corfforaethol.

Fe fydd modd i staff gael mynediad addas i systemau hunanwasanaeth y Cyngor ar gyfer slipiau cyflog, absenoldebau, penodi, amserlenni a gweinyddiaeth.

Rhwydwaith

Darperir rhwydwaith a chyswllt band eang ffibr i bob ysgol yng Ngwynedd. Yn unol â disgwyliadau'r Llywodraeth bydd isafswm cyflymder i bob disgybl ac athro. Bydd modd cyflymu'r cyswllt pe byddai angen yn y dyfodol. Mae'r rhwydwaith wedi ei seilio ar rwydwaith gwasanaethau cyhoeddus Cymru (PSBA) ac mae'n fynediad cyson a dibynadwy.

Bydd yr holl gyfarpar rhwydwaith yn cael ei uwchraddio gan sicrhau bod cyswllt di-wifr yn gryfach gyda llai o ardaloedd ble nad oes cysylltiad. Bydd y cyfarpar wedi ei safoni.

Bydd y rhwydwaith yn ddiogel gan wneud defnydd llawn o dechnoleg megis waliau tân i leihau risg o ymosodiadau seibr neu feirysau.

Bydd y rhwydwaith wedi ei chynllunio i alluogi datblygiadau pellach i'r dyfodol megis;

- Telefoni - esgor ar yr angen i gael llinellau ffôn ychwanegol i'r ysgolion a chyflwyno gwasanaeth dibynadwy a chost effeithiol
- Rhyngwyd y Pethe ("Internet of Things")
- Di-Wifr Ymwelwyr – cysylltedd diogel i ymwelwyr i'r ysgol, sydd yn cyrraedd safonau diogelwch corfforaethol a GDPR
- Defnydd digidol cymunedol o ysgolion tu allan i oriau ysgol arferol.

Bydd dyluniad y rhwydwaith yn gyson â dyluniad y rhwydwaith gorfforaethol. Bydd hyn yn galluogi dyfeisiadau o'r ysgol i weithio mewn llyfrgelloedd neu adeiladau eraill y cyngor.

Bydd ymrwymiad i wneud gwelliannau parhaus i'r rhwydwaith. Byddwn er enghraifft yn hwyluso mynediad ymwelwyr i'r rhwydwaith ac yn sefydlu trefn o gynghori ein defnyddwyr ar ddulliau diogel o weithio.

Drwy'r strategaeth hon byddwn yn sicrhau bod ein rhwydwaith yn cefnogi a galluogi addysgu digidol heddiw ac i'r dyfodol.

Cefnogi

Bydd angen cefnogi'n effeithiol yr is adeiledd a fydd yn cael ei fewnosod drwy'r strategaeth hon. Gyda chynnydd sylweddol mewn dyfeisiadau yr ydym yn rhagweld y bydd cynnydd am wasanaethau cefnogi.

Yn gyffredinol ni fydd disgwyl i staff ysgolion ymgymryd â'r gwaith o gywiro problemau technegol rhwydwaith neu ddyfeisiadau.

Lleihau'r Galw

Mae unrhyw alw am wasanaeth yn rwystr i ddysgu, drwy leihau'r galw am wasanaeth byddwn yn lleihau rhwystrau dysgu.

Yn y lle cyntaf byddwn yn cynllunio'r system er mwyn lleihau'r galw am gefnogaeth yn y lle cyntaf. Un o'r ffyrdd y byddwn yn gwneud hyn fydd safoni'r rhwydwaith, dyfeisiadau a sut y bydd y defnyddwyr yn defnyddio'r system. Yn ogystal byddwn yn gwneud defnydd llawn o Hwb.

Drwy safoni'r rhwydwaith a dyfeisiadau mae modd sicrhau dealltwriaeth drylwyr o ddyfeisiadau penodol ac yn ogystal mae unrhyw gydrannau yn medru cael eu harchebu mewn niferoedd uwch. Mae modd hefyd gweithredu gwelliant ar draws y rhwydwaith neu ddyfeisiadau.

Bydd pob ysgol yn derbyn nifer penodol o ddyfeisiadau sbâr, os nad oes modd cefnogi'r peiriant o bell yna fe fyddai modd defnyddio'r dyfeisiadau yma dros dro.

Bydd modd i beiriannydd fewngofnodi i system unrhyw ddefnyddiwr o bell er mwyn gwneud newidiadau i osodiadau peiriannau unigol.

Er bod cynnydd yn y dyfeisiadau, mae safoni'r ddarpariaeth am ysgafnhau ar effaith y cynnydd, fodd bynnag fe fydd galw am gefnogaeth reolaidd.

Beth all ysgolion ei ddisgwyl fel gwasanaeth?

Bydd modd i ysgolion gysylltu a desg gymorth ganolog i ofyn am gymorth. Lle nad oes modd i'r defnyddiwr gywiro'r broblem bydd modd i dechnegydd gysylltu a dyfais y defnyddiwr o bell.

Os yw'r nam ar y ddyfais bydd angen cyflenwi dyfais newydd yn ei lle tra bo'r ddyfais ddiffygiol yn cael ei dychwelyd i'r gwneuthurwr. Gellid darparu y dyfeisiadau sbâr o ysgolion uwchradd, ysgolion cynradd mwy neu drwy'r Ganolfan Fusnes Addysg.

Bydd y gefnogaeth i'r rhwydwaith yn unol a chefnogaeth y dyfeisiadau gyda disgwyliad i'r ysgolion gysylltu a'r ddesg gymorth fel cam cyntaf. Bydd technegydd yn ceisio datrys y broblem o bell cyn teithio i ysgolion unigol.

Bydd hyd galwadau yn cael eu mesur gyda'r targed fod yn cael dyfais yn gweithio i'r defnyddiwr mewn llai na 24awr.

Ni fydd modd i cael gwasanaeth i ddyfeisiadau sydd tu allan i'r cynllun hwn.

Modelau Cefnogaeth

Bydd angen tîm penodol a fydd yn cefnogi a darparu gwasanaeth i'r dyfeisiadau a'r rhwydwaith.

Bydd angen sefydlu hybiau gwasanaethu fydd yn gwasanaethu'r dalgylchoedd ac fe all yr hybiau yma fod yn yr ysgolion uwchradd neu ysgolion cynradd mwyaf.

Bydd ystod eang o sgiliau oddi mewn i'r tîm gan sicrhau ein bod yn ymateb i'r heriau amrywiol all godi tra'n cefnogi'r nifer cynyddol o ddyfeisiadau.

Pecynnau Gwasanaeth

Bydd pob ysgol yn derbyn gwasanaeth sylfaenol a fydd yn sicrhau bod y dyfeisiadau craidd a'r rhwydwaith yn cael eu cefnogi. Fe fydd hyn yn rhan o gytundeb lefel gwasanaeth craidd. Yr ysgolion a fydd yn ariannu'r cytundeb hwn.

Bydd pecynnau ategol i'r gwasanaeth craidd ar gael a hynny ar gyfer gwasanaethau byddai'n fanteisiol i'r ysgol ond sy'n ychwanegol a tu hwnt i safonau digidol Llywodraeth Cymru. Fe fydd yn bosib i'r ysgolion ddewis a dethol y gwasanaethau ychwanegol, tra bod y gwasanaeth craidd yn gyffredin i bob ysgol.

Gwasanaeth	Craidd	Ategol
Gliniaduron Disgyblion	X	
Gliniaduron Athrawon	X	
System ffôn corfforaethol	X	
System ffôn o ddewis yr ysgol		X
Ffonau Symudol	X	
Rhwydwaith Ardal Eang	X	
Rhwydwaith Ardal Leol	X	
Sgriniau rhyngweithiol		X
Sgriniau teledu		X
Gwefan (llwyfannu)	X	
System arwyddo i fewn		X
Diogelwch drysau		X
Teledu cylch cyfyng		X

Beth bynnag fo'r model cefnogol terfynol, bydd ffocws clir ar sicrhau fod y system yn gweithio'n gyson dda i bob defnyddiwr ac yn caniatáu mynediad di dor i ddysgu digidol.

Model Cynaliadwy

Bydd hyd at £5miliwn yn cael ei fuddsoddi gan Gyngor Gwynedd a Llywodraeth Cymru i wella'r is-adeiledd ar gyfer dysgu digidol yn ein hysgolion. Er mwyn cael mynediad i'r grant gan Lywodraeth Cymru mae'n rhaid cyflwyno tystiolaeth o sut y bydd y buddsoddiad yn cael ei gynnal.

Yn y gorffennol mae diffyg ymrwymiad i fodel cynaliadwy wedi golygu fod cyfarpar yn oesi ac yn mynd yn annibynadwy, yn risg i ddiogelwch neu'n methu llwyfannu meddalwedd safonol.

Mae Cyngor Gwynedd wedi ymrwymo i adnewyddu cyfarpar rhwydwaith a di-wifr yn yr ysgolion gan fuddsoddi £2.25miliwn dros gyfnod o 10 mlynedd.

Mae model cynaliadwy ar gyfer dyfeisiadau'n golygu fod angen buddsoddiad blynyddol a fydd yn cael ei gadw i'r naill ochr ac yn cael ei fuddsoddi i brynu dyfeisiadau newydd ar ddiwedd oes y ddyfais.

Mae'n her sylweddol i sicrhau'r buddsoddiad yma, er bod nifer o ysgolion yn buddsoddi mewn cynaliadwyedd yr is adeiledd, ymddengys yn fuddsoddiad mympwyol.

Mewn ymateb i'r her yma bydd y Cyngor yn ymrwymo'n mhellach drwy gyfrannu hyd at hanner y gost o adnewyddu'r dyfeisiadau ymhen 5 mlynedd.

Mae disgwyliad i ysgolion dalu hanner y gost drwy agor cronfa adnewyddu a chan nodi bod modd iddynt sicrhau arian priodol yn y Gronfa honno ym mha bynnag ffordd y dymunant (drwy gyfraniad o falansau'r ysgolion ar ddiwedd blwyddyn, drwy neilltuo cyllideb barhaol yn eu cyllidebau, neu drwy ffynonellau eraill.

Drwy'r strategaeth hon byddwn yn sicrhau model ariannu cynaliadwy.

Dyfeisiadau

Mae hyd bywyd y dyfeisiadau yn effeithio'n sylweddol ar y swm y bydd angen ei fuddsoddi'n flynyddol er mwyn eu cynnal. Mae oes defnyddiol y dyfeisiadau'n cael eu rheoli gan ddatblygiadau systemau rheoli (operating systems) a datblygiadau meddalwedd a fyddai'n cael ei ddefnyddio.

Fe fydd cyflwr ffisegol y dyfeisiadau'n dirywio dros amser yn ogystal.

Awgrymir y dylai'r dyfeisiadau gael eu defnyddio am y cyfnodau canlynol.

Dyfais	Oes (blwyddyn)
CS	5
3 a 4	5
5 a 6	5
Uwchradd	5
Athro/awes	5

Ipod

Byddwn yn darparu ipod i ddisgyblion y CS ar gyfradd o 1 : 4

Chromebook

Byddwn yn darparu Chromebook i ddisgyblion blwyddyn 3 a 4 ar gyfradd o 1 : 1.

Gliniadur Windows 10

Byddwn yn darparu gliniadur Windows 10 i ddisgyblion blwyddyn 5 – 11 ar gyfradd o 1 : 1.

Byddwn yn darparu gliniadur Windows 10 i bob athro/athrawes.

